

Tartalomjegyzék

2012. évi CXIII. törvény	Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya Hetedik és Nyolcadik Pótjegyzőkönyvének, az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2004. évi bukaresti kongresszuson és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, az Egyetemes Postaegyezmény 2004. évi bukaresti és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Zárójegyzőkönyvének, valamint a Postai Pénzforgalmi Megállapodásnak a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt kihirdetéséről	13703
157/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet	Az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, és az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzata 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyvének kihirdetéséről	13821
158/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet	A Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ jogállásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről	13908
159/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet	Az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006. (V. 5.) Korm. rendelet módosításáról	13910
160/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet	Az otthoneremtési kamattámogatásról szóló 341/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról	13911
161/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet	Az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményről (TER) szóló, Genfben, 1992. december 17-én kelt Megállapodás, illetve Mellékletei felmondásáról	13911
42/2012. (VII. 17.) NFM rendelet	A XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2012. évi felhasználásának rendjéről	13912
33/2012. (VII. 17.) AB határozat	A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességéről	13918
34/2012. (VII. 17.) AB határozat	A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról	13940
35/2012. (VII. 17.) AB határozat	A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról	13952
Köf. 5017/2012/8. határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	13963
Köf. 5045/2012/5. határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	13966

Tartalomjegyzék

1239/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	A Regionális Operatív Programok 2011–2013. évekre szóló akciótervének módosításáról	13970
1240/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	A Közép-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének módosításáról	13971
1241/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	A „Kastélysziget Kulturális – Turisztikai Központ Edelény – A Cserhát és a Galyaság turisztikai fejlesztése az edelényi L’Huillier-Coburg-kastély vonzerejének fejlesztése révén” c. kiemelt projekt támogatásának növeléséről az Észak-Magyarországi Operatív Program keretét érintően	13972
1242/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	Az Ős-Dráva Programról	13974
1243/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	A Rubik-kockát bemutató nemzetközi vándorkiállításal kapcsolatos egyes kérdésekről és az ehhez kapcsolódó rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról	13975
1244/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és a Külügyminisztérium fejezetek közötti, kormánytisztviselők határozott idejű áthelyezéséhez szükséges előirányzat-átcsoportosításról	13977
1245/2012. (VII. 17.) Korm. határozat	Az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményhez (TER) történő további, 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó magyar csatlakozásról, valamint a TER Projekt Központi Iroda (PCO) 2006. december 31-ig történő működéséről szóló 2142/2006. (VIII. 23.) Korm. határozat hatályon kívül helyezéséről	13979
88/2012. (VII. 17.) ME határozat	A Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettesének kinevezéséről	13979
89/2012. (VII. 17.) ME határozat	A Fegyverkereskedelemről szóló Szerződés létrehozására adott felhatalmazásról	13979

II. Törvények

2012. évi CXIII. törvény

az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya Hetedik és Nyolcadik Pótjegyzőkönyvének, az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2004. évi bukaresti kongresszuson és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, az Egyetemes Postaegyezmény 2004. évi bukaresti és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Zárójegyzőkönyvének, valamint a Postai Pénzforgalmi Megállapodásnak a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt kihirdetéséről*

*(Az Egyetemes Postaegyesület 1999. évi pekingi kongresszusán aláírt Egyetemes Postaegyezményének módosítása és Zárójegyzőkönyve Magyarország vonatkozásában 2001. július 10-én,
az Egyetemes Postaegyesület 2004. évi bukaresti kongresszusán aláírt Alapokmányának Hetedik Pótjegyzőkönyve, az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének módosítása és Zárójegyzőkönyve, valamint a Postai Pénzforgalmi Megállapodás módosítása Magyarország vonatkozásában 2006. január 1-jén,
a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Egyetemes Postaegyezmény módosítása és Zárójegyzőkönyve, valamint az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányának Nyolcadik Pótjegyzőkönyve Magyarország vonatkozásában 2010. január 1-jén lépett hatályba.)*

1. §

Az Országgyűlés az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányának a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt Hetedik Pótjegyzőkönyvét e törvénnyel kihirdeti.

2. §

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya Hetedik Pótjegyzőkönyvének francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Septième Protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

Les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union postale universelle réunis en Congrès à Bucarest, vu l'article 30.2 de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont adopté, sous réserve de ratification, les modifications suivantes à ladite Constitution.

Article I
(Préambule modifié)

En vue de développer les communications entre les peuples par un fonctionnement efficace des services postaux et de contribuer à atteindre les buts élevés de la collaboration internationale dans

* A törvényt az Országgyűlés a 2012. július 9-i ülésnapján fogadta el.

les domaines culturel, social et économique, les Plénipotentiaires des Gouvernements des pays contractants ont adopté, sous réserve de ratification, la présente Constitution.

L'Union a pour vocation de stimuler le développement durable de services postaux universels de qualité, efficaces et accessibles, pour faciliter la communication entre habitants de la planète en:

- garantissant la libre circulation des envois postaux sur un territoire postal unique composé de réseaux interconnectés;
- encourageant l'adoption de normes communes équitables et l'utilisation de la technologie;
- assurant la coopération et l'interaction entre les parties intéressées;
- favorisant une coopération technique efficace;
- veillant à la satisfaction des besoins évolutifs des clients.

Article II

(Article 1bis ajouté)

Définitions

1. Aux fins des Actes de l'Union postale universelle, les termes ci-après sont définis comme suit:
  - 1.1 Service postal: ensemble des prestations postales dont l'étendue est déterminée par les organes de l'Union. Les principales obligations s'attachant à ces prestations consistent à répondre à certains objectifs sociaux et économiques des Pays-membres, en assurant la collecte, le tri, la transmission et la distribution des envois postaux.
  - 1.2 Pays-membre: pays qui remplit les conditions énoncées à l'article 2 de la Constitution.
  - 1.3 Territoire postal unique (un seul et même territoire postal): obligation pour les parties contractantes des Actes de l'UPU d'assurer, selon le principe de réciprocité, l'échange des envois de la poste aux lettres dans le respect de la liberté de transit et de traiter indistinctement les envois postaux provenant des autres territoires et transitant par leur pays comme leurs propres envois postaux.
  - 1.4 Liberté de transit: principe selon lequel une administration postale intermédiaire est tenue de transporter les envois postaux qui lui sont remis en transit par une autre administration postale, en réservant à ce courrier le même traitement que celui appliqué aux envois du régime intérieur.
  - 1.5 Envoi de la poste aux lettres: envois décrits dans la Convention.
  - 1.6 Service postal international: opérations ou prestations postales réglementées par les Actes. Ensemble de ces opérations ou prestations.

Article III

(Article 22 modifié)

Actes de l'Union

1. La Constitution est l'Acte fondamental de l'Union. Elle contient les règles organiques de l'Union et ne peut pas faire l'objet de réserves.
2. Le Règlement général comporte les dispositions assurant l'application de la Constitution et le fonctionnement de l'Union. Il est obligatoire pour tous les Pays-membres et ne peut pas faire l'objet de réserves.
3. La Convention postale universelle, le Règlement de la poste aux lettres et le Règlement concernant les colis postaux comportent les règles communes applicables au service postal

international ainsi que les dispositions concernant les services de la poste aux lettres et des colis postaux. Ces Actes sont obligatoires pour tous les Pays-membres.

4. Les Arrangements de l'Union et leurs Règlements règlent les services autres que ceux de la poste aux lettres et des colis postaux entre les Pays-membres qui y sont parties. Ils ne sont obligatoires que pour ces pays.

5. Les Règlements, qui contiennent les mesures d'application nécessaires à l'exécution de la Convention et des Arrangements, sont arrêtés par le Conseil d'exploitation postale, compte tenu des décisions prises par le Congrès.

6. Les Protocoles finals éventuels annexés aux Actes de l'Union visés sous 3 à 5 contiennent les réserves à ces Actes.

Article IV

(Article 30 modifié)

Modification de la Constitution

1. Pour être adoptées, les propositions soumises au Congrès et relatives à la présente Constitution doivent être approuvées par les deux tiers au moins des Pays-membres de l'Union ayant le droit de vote.

2. Les modifications adoptées par un Congrès font l'objet d'un protocole additionnel et, sauf décision contraire de ce Congrès, entrent en vigueur en même temps que les Actes renouvelés au cours du même Congrès. Elles sont ratifiées aussitôt que possible par les Pays-membres et les instruments de cette ratification sont traités conformément à la règle requise à l'article 26.

Article V

(Article 31 modifié)

Modification du Règlement général, de la Convention et des Arrangements

1. Le Règlement général, la Convention et les Arrangements fixent les conditions auxquelles est subordonnée l'approbation des propositions qui les concernent.

2. La Convention et les Arrangements sont mis à exécution simultanément et ils ont la même durée. Dès le jour fixé par le Congrès pour la mise à exécution de ces Actes, les Actes correspondants du Congrès précédent sont abrogés.

Article VI

Adhésion au Protocole additionnel et aux autres Actes de l'Union

1. Les Pays-membres qui n'ont pas signé le présent Protocole peuvent y adhérer en tout temps.

2. Les Pays-membres qui sont parties aux Actes renouvelés par le Congrès mais qui ne les ont pas signés sont tenus d'y adhérer dans le plus bref délai possible.

3. Les instruments d'adhésion relatifs aux cas visés sous 1 et 2 doivent être adressés au Directeur général du Bureau international. Celui-ci notifie ce dépôt aux Gouvernements des Pays-membres.

Article VII

Mise à exécution et durée du protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

Le présent Protocole additionnel sera mis à exécution le 1er janvier 2006 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont dressé le présent Protocole additionnel, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Constitution, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Bucarest, le 5 octobre 2004.

Hetedik Pótjegyzőkönyv az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányához

Az Egyetemes Postaegyesület tagországai Kormányainak Bukarestben a Kongresszusra összegyűlt meghatalmazottai az Egyetemes Postaegyesület Bécsben, 1964. július 10-én kötött Alapokmánya 30. cikkének 2. bekezdése alapján ehhez az Alapokmányhoz, a megerősítés fenntartásával, az alábbi változtatásokat fogadták el.

I. cikk

(A módosított Preambulumban)

A postaszolgálat eredményes működése révén a nemzetek közötti kapcsolatok fejlesztése, valamint a kulturális, társadalmi és gazdasági téren történő nemzetközi együttműködés nemes törekvései megvalósítása céljából a szerződő országok Kormányainak meghatalmazottai a megerősítés fenntartásával elfogadták ezt az Alapokmányt.

Az Egyesület célja a minőségi, hatékony és elérhető egyetemes postaszolgálat tartós fejlődésének előmozdítása a világ lakosai közötti kapcsolattartás elősegítése érdekében:

- biztosítva a postai küldemények szabad mozgását egy összekapcsolt postai hálózatokból álló egységes postai területen;
- bátorítva a méltányos közös szabványok elfogadását és a technológia használatát;
- megerősítve az érdekelt felek közötti együttműködést és az együttes fellépést;
- előmozdítva a hatékony műszaki együttműködést;
- biztosítva az ügyfelek változó igényeinek kielégítését.

II. cikk

(A hozzáillesztett 1.A. cikk)

Fogalommeghatározások

1. Az Egyetemes Postaegyesület Okiratainak használata során a következő kifejezések meghatározása így szól:

- 1.1 Postaszolgálat: postai szolgáltatások összessége, amelynek körét az Egyesület szervei határozzák meg. Az ezekhez a szolgáltatásokhoz kapcsolódó legfontosabb kötelezettségek a tagországok egyes társadalmi és gazdasági törekvéseinek előmozdításában állnak, a postai küldemények összegyűjtésének, feldolgozásának, továbbításának és kézbesítésének biztosításával.

- 1.2 Tagország: olyan ország, mely teljesíti az Alapokmány 2. cikkében megjelölt feltételeket.
- 1.3 Egységes postai terület (egyetlen és ugyanazon postai terület): az UPU Okiratait aláíró szerződő felek azon kötelezettsége, hogy a kölcsönösség elvének megfelelően biztosítsák a levélpostai küldemények kicserélését az átszállítási szabadság elvének tiszteletben tartásával, valamint a más területekről érkező postai küldeményeket megkülönböztetés nélkül kezeljék, a saját postai küldeményeikkel azonos módon intézve az országon történő átszállítást.
- 1.4 Átszállítási szabadság: alapelv, amely szerint egy közbenső postaigazgatás köteles a más postaigazgatás által részére átszállításra átadott postai küldeményeket szállítani, s ezeket ugyanolyan módon köteles kezelni, mint a belföldi postai küldeményeket.
- 1.5 Levélpostai küldemények: az Alapokmányban meghatározott küldemények.
- 1.6 Nemzetközi postaszolgálat: az Okiratok által szabályozott postakezelési műveletek vagy szolgáltatások. E műveletek vagy szolgáltatások összessége.

III. cikk

(A módosított 22. cikk)

Az Egyesület Okiratai

1. Az Alapokmány az Egyesület alapokirata. Az Egyesület szervezeti szabályait tartalmazza, és nem lehet fenntartás tárgyává tenni.
2. Az Általános Szabályzat azokat a rendelkezéseket foglalja magába, amelyek az Alapokmány alkalmazását és az Egyesület működését biztosítják. Minden tagországra nézve kötelező, és nem lehet fenntartás tárgyává tenni.
3. Az Egyetemes Postaegyezmény, a Levélposta Szabályzat és a Postacsomag Szabályzat a nemzetközi postaszolgálatra vonatkozó közös szabályokat és a levélpostai, valamint a postacsomag szolgálatra vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában. Ezek az Okiratok minden tagországra kötelezőek.
4. Az Egyesület Megállapodásai és ezek Szabályzatai szabályozzák a levélpostai és a postacsomag szolgálat kivételével a többi szolgálatot azok között a tagországok között, amelyek azokban részt vesznek. Ezek az Okiratok csak ezekre az országokra kötelezőek.
5. A Szabályzatokat, amelyek az Egyezmény és a Megállapodások végrehajtásához szükséges intézkedési szabályokat tartalmazzák, a Postaforgalmi Tanács dolgozza ki, a Kongresszus által hozott döntések figyelembevételével.
6. Az Egyesületnek a 3., 4. és 5. bekezdésben említett Okirataihoz csatolt esetleges Zárójegyzőkönyvek az ezekre az Okiratokra vonatkozó fenntartásokat tartalmazzák.

IV. cikk

(A módosított 30. cikk)

Az Alapokmány módosítása

1. A Kongresszus elé terjesztett és erre az Alapokmányra vonatkozó javaslatokat ahhoz, hogy elfogadhatók legyenek, az Egyesület szavazati joggal rendelkező tagországai legalább kétharmadának kell jóváhagynia.

2. Valamely Kongresszus által elfogadott módosításokat Pótjegyzőkönyvbe foglalják, és hacsak ez a Kongresszus ellenkezőleg nem határoz, ugyanakkor léptetik életbe, mint amikor az ugyanezen Kongresszus által megújított Okiratokat. A tagországoknak azokat mielőbb meg kell erősíteniük, és a megerősítési iratokat a 26. cikkben előírt szabály szerint kell kezelni.

V. cikk

(A módosított 31. cikk)

Az Általános Szabályzat, az Egyezmény és a Megállapodások módosítása

1. Az Általános Szabályzat, az Egyezmény és a Megállapodások megszabják azokat a feltételeket, amelyeket a vonatkozó javaslatok jóváhagyására kell alkalmazni.
2. Az Egyezmény és a Megállapodások egyidejűleg lépnek hatályba és ugyanannyi ideig maradnak hatályban. A Kongresszus által ezen Okiratok hatályba léptetésére megszabott naptól kezdve az előző Kongresszus megfelelő Okiratai hatályukat veszítik.

VI. cikk

Csatlakozás a Pótjegyzőkönyvhöz és az Egyesület többi okiratához

1. Azok a tagországok, amelyek a jegyzőkönyvet nem írták alá, bármikor csatlakozhatnak hozzá.
2. Azok a tagországok, amelyek a Kongresszus által megújított Okiratokat elfogadták, de azokat nem írták alá, kötelesek azokhoz a lehető legrövidebb idő alatt csatlakozni.
3. Az 1. és 2. bekezdésben említett esetekben a csatlakozási okiratokat a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának kell megküldeni. Ez utóbbi a letétbe helyezésről értesítést küld a tagországok Kormányainak.

VII. cikk

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányára vonatkozó Pótjegyzőkönyv hatálybalépése és időbeli hatálya

Ez a Pótjegyzőkönyv 2006. január 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad hatályban.

Ennek hitelül a tagországok Kormányainak meghatalmazottai felvették ezt a Pótjegyzőkönyvet, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magának az Alapokmányának a szövegébe vették volna fel, és ezt aláírták egy példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Bukarestben, 2004. október 5-én.”

3. §

Az Országgyűlés az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányának a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Nyolcadik Pótjegyzőkönyvét e törvénnyel kihirdeti.

4. §

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya Nyolcadik Pótjegyzőkönyvének francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Huitième Protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

Les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union postale universelle réunis en Congrès à Genève, vu l'article 30.2 de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont adopté, sous réserve de ratification, les modifications suivantes à ladite Constitution.

Article I (Article 1bis modifié)

Définitions

1. Aux fins des Actes de l'Union postale universelle, les termes ci-après sont définis comme suit:
  - 1.1 Service postal: ensemble des prestations postales dont l'étendue est déterminée par les organes de l'Union. Les principales obligations s'attachant à ces prestations consistent à répondre à certains objectifs sociaux et économiques des Pays-membres, en assurant la collecte, le tri, la transmission et la distribution des envois postaux.
  - 1.2 Pays-membre: pays qui remplit les conditions énoncées à l'article 2 de la Constitution.
  - 1.3 Territoire postal unique (un seul et même territoire postal): obligation pour les parties contractantes des Actes de l'UPU d'assurer, selon le principe de réciprocité, l'échange des envois de la poste aux lettres dans le respect de la liberté de transit et de traiter indistinctement les envois postaux provenant des autres territoires et transitant par leur pays comme leurs propres envois postaux.
  - 1.4 Liberté de transit: principe selon lequel un Pays-membre intermédiaire est tenu de garantir le transport des envois postaux qui lui sont remis en transit à destination d'un autre Pays-membre, en réservant à ce courrier le même traitement que celui appliqué aux envois du régime intérieur.
  - 1.5 Envoi de la poste aux lettres: envois décrits dans la Convention.
  - 1.6 Service postal international: opérations ou prestations postales réglementées par les Actes. Ensemble de ces opérations ou prestations.
  - 1.7 Opérateur désigné: toute entité gouvernementale ou non gouvernementale désignée officiellement par le Pays-membre pour assurer l'exploitation des services postaux et remplir les obligations y relatives découlant des Actes de l'Union sur son territoire.
  - 1.8 Réserve: une réserve est une disposition dérogatoire par laquelle un Pays-membre vise à exclure ou à modifier l'effet juridique d'une clause d'un Acte, autre que la Constitution et le Règlement général, dans son application à ce Pays-membre.
Toute réserve doit être compatible avec l'objet et le but de l'Union tels que définis dans le préambule et l'article premier de la Constitution. Elle doit être dûment motivée et approuvée par la majorité requise pour l'approbation de l'Acte concerné et insérée dans son Protocole final.

Article II

(Article 4 modifié)

Relations exceptionnelles

Les Pays-membres dont les opérateurs désignés desservent des territoires non compris dans l'Union sont tenus d'être les intermédiaires des autres Pays-membres. Les dispositions de la Convention et de ses Règlements sont applicables à ces relations exceptionnelles.

Article III

(Article 8 modifié)

Unions restreintes. Arrangements spéciaux

1. Les Pays-membres, ou leurs opérateurs désignés si la législation de ces Pays-membres ne s'y oppose pas, peuvent établir des Unions restreintes et prendre des arrangements spéciaux concernant le service postal international, à la condition toutefois de ne pas y introduire des dispositions moins favorables pour le public que celles qui sont prévues par les Actes auxquels les Pays-membres intéressés sont parties.

2. Les Unions restreintes peuvent envoyer des observateurs aux Congrès, Conférences et réunions de l'Union, au Conseil d'administration ainsi qu'au Conseil d'exploitation postale.

3. L'Union peut envoyer des observateurs aux Congrès, Conférences et réunions des Unions restreintes.

Article IV

(Article 11 modifié)

Adhésion ou admission à l'Union. Procédure

1. Tout membre de l'Organisation des Nations Unies peut adhérer à l'Union.

2. Tout pays souverain non membre de l'Organisation des Nations Unies peut demander son admission en qualité de Pays-membre de l'Union.

3. L'adhésion ou la demande d'admission à l'Union doit comporter une déclaration formelle d'adhésion à la Constitution et aux Actes obligatoires de l'Union. Elle est adressée par le Gouvernement du pays intéressé au Directeur général du Bureau international, qui, selon le cas, notifie l'adhésion ou consulte les Pays-membres sur la demande d'admission.

4. Le pays non membre de l'Organisation des Nations Unies est considéré comme admis en qualité de Pays-membre si sa demande est approuvée par les deux tiers au moins des Pays-membres de l'Union. Les Pays-membres qui n'ont pas répondu dans le délai de quatre mois à compter de la date de la consultation sont considérés comme s'abstenant.

5. L'adhésion ou l'admission en qualité de membre est notifiée par le Directeur général du Bureau international aux Gouvernements des Pays-membres. Elle prend effet à partir de la date de cette notification.

Article V
(Article 22 modifié)
Actes de l'Union

1. La Constitution est l'Acte fondamental de l'Union. Elle contient les règles organiques de l'Union et ne peut pas faire l'objet de réserves.
2. Le Règlement général comporte les dispositions assurant l'application de la Constitution et le fonctionnement de l'Union. Il est obligatoire pour tous les Pays-membres et ne peut pas faire l'objet de réserves.
3. La Convention postale universelle, le Règlement de la poste aux lettres et le Règlement concernant les colis postaux comportent les règles communes applicables au service postal international ainsi que les dispositions concernant les services de la poste aux lettres et des colis postaux. Ces Actes sont obligatoires pour tous les Pays-membres. Les Pays-membres veillent à ce que leurs opérateurs désignés remplissent les obligations découlant de la Convention et de ses Règlements.
4. Les Arrangements de l'Union et leurs Règlements règlent les services autres que ceux de la poste aux lettres et des colis postaux entre les Pays-membres qui y sont parties. Ils ne sont obligatoires que pour ces Pays-membres. Les Pays-membres signataires veillent à ce que leurs opérateurs désignés remplissent les obligations découlant des Arrangements et de leurs Règlements.
5. Les Règlements, qui contiennent les mesures d'application nécessaires à l'exécution de la Convention et des Arrangements, sont arrêtés par le Conseil d'exploitation postale, compte tenu des décisions prises par le Congrès.
6. Les Protocoles finals éventuels annexés aux Actes de l'Union visés sous 3 à 5 contiennent les réserves à ces Actes.

Article VI
(Article 25 modifié)
Signature, authentification, ratification et autres modes d'approbation des Actes de l'Union

1. Les Actes de l'Union issus du Congrès sont signés par les plénipotentiaires des Pays-membres.
2. Les Règlements sont authentifiés par le Président et le Secrétaire général du Conseil d'exploitation postale.
3. La Constitution est ratifiée aussitôt que possible par les pays signataires.
4. L'approbation des Actes de l'Union autres que la Constitution est régie par les règles constitutionnelles de chaque pays signataire.
5. Lorsqu'un Pays-membre ne ratifie pas la Constitution ou n'approuve pas les autres Actes signés par lui, la Constitution et les autres Actes n'en sont pas moins valables pour les Pays-membres qui les ont ratifiés ou approuvés.

Article VII

(Article 29 modifié)

Présentation des propositions

1. Tout Pays-membre a le droit de présenter, soit au Congrès, soit entre deux Congrès, des propositions concernant les Actes de l'Union auxquels il est partie.
2. Toutefois, les propositions concernant la Constitution et le Règlement général ne peuvent être soumises qu'au Congrès.
3. En outre, les propositions concernant les Règlements sont soumises directement au Conseil d'exploitation postale, mais elles doivent être transmises au préalable par le Bureau international à tous les Pays-membres et à tous les opérateurs désignés.

Article VIII

(Article 32 modifié)

Arbitrages

En cas de différend entre deux ou plusieurs Pays-membres relativement à l'interprétation des Actes de l'Union ou de la responsabilité dérivant, pour un Pays-membre, de l'application de ces Actes, la question en litige est réglée par jugement arbitral.

Article IX

Adhésion au Protocole additionnel et aux autres Actes de l'Union

1. Les Pays-membres qui n'ont pas signé le présent Protocole peuvent y adhérer en tout temps.
2. Les Pays-membres qui sont parties aux Actes renouvelés par le Congrès mais qui ne les ont pas signés sont tenus d'y adhérer dans le plus bref délai possible.
3. Les instruments d'adhésion relatifs aux cas visés sous 1 et 2 doivent être adressés au Directeur général du Bureau international. Celui-ci notifie ce dépôt aux Gouvernements des Pays-membres.

Article X

Mise à exécution et durée du protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

Le présent Protocole additionnel sera mis à exécution le 1er janvier 2010 et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont dressé le présent Protocole additionnel, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Constitution, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Genève, le 12 août 2008.

Nyolcadik Pótjegyzőkönyv az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányához

Az Egyetemes Postaegyesület tagországi kormányainak Genfben kongresszusra összegyűlt meghatalmazottai az Egyetemes Postaegyesület Bécsben, 1964. július 10-én kötött Alapokmánya 30. cikkének 2. bekezdése alapján ehhez az Alapokmányhoz, a megerősítés fenntartásával, az alábbi változtatásokat fogadták el.

I. cikk

(A módosított 1.A. cikk)

Fogalom meghatározások

1. Az Egyetemes Postaegyesület Okiratainak használata során a következő kifejezések meghatározása így szól:

- 1.1 Postaszolgálat: postai szolgáltatások összessége, amelynek kiterjedését az Egyesület szervei határozzák meg. Az ezen szolgáltatásokhoz kapcsolódó legfontosabb kötelezettségek a tagországok egyes társadalmi és gazdasági törekvéseinek előmozdításában állnak, a postai küldemények összegyűjtésének, feldolgozásának, továbbításának és kézbesítésének biztosításával.
- 1.2 Tagország: olyan ország, mely teljesíti az Alapokmány 2. cikkében megadott feltételeket.
- 1.3 Egységes postai terület (egyetlen és ugyanazon postai terület): az UPU Okiratait aláíró szerződő felek azon kötelezettsége, hogy a kölcsönösség elvének megfelelően biztosítsák a levélpostai küldemények kicserélését az átszállítási szabadság elvének tiszteletben tartásával, valamint a más területekről érkező postai küldeményeket megkülönböztetés nélkül kezeljék, a saját postai küldeményeikkel azonos módon intézve az országon való átszállítást.
- 1.4 Átszállítási szabadság: kötelezettség, amely szerint egy közbenső tagország köteles biztosítani egy másik tagország számára a részére átszállításra átadott postai küldemények szállítását, s ezt a postaanyagot ugyanolyan módon köteles kezelni, mint a belföldi postai küldeményeket.
- 1.5 Levélpostai küldemények: az Egyezményben körülírt küldemények.
- 1.6 Nemzetközi postaszolgálat: az Okiratok által szabályozott postakezelési műveletek vagy szolgáltatások. E műveletek vagy szolgáltatások összessége.
- 1.7 Kijelölt szolgáltató: minden olyan kormányzati vagy nem kormányzati szervezet, amelyet a tagország hivatalosan kijelölt a postai szolgáltatások biztosítására és területén az Egyesület Okirataiból eredő, rá vonatkozó kötelezettségek teljesítésére.
- 1.8 Fenntartás: olyan mentességi záradék, amely révén egy tagország kizárni vagy módosítani kívánja valamely Okirat - az Alapokmány és az Általános Szabályzat kivételével – egyik cikkének jogkövetkezményét az adott tagországban történő alkalmazás során. Minden fenntartásnak összeegyeztethetőnek kell lennie az Egyesületnek az Alapokmány preambulumban és 1. cikkében meghatározott céljával és törekvésével. A fenntartást előírászerűen meg kell indokolni és az érintett Okirat jóváhagyásához megkövetelt többségnek jóvá kell hagynia, valamint bele kell venni a Zárójegyzőkönyvbe.

II. cikk

(A módosított 4. cikk)

Kivételes kapcsolatok

Azok a tagországok, amelyeknek kijelölt szolgáltatói az Egyesülethez nem tartozó területeken látnak el postaszolgálatot, kötelesek a többi tagország felé közvetítőül szolgálni. Az Egyezmény és Szabályzatai rendelkezéseit az ilyen kivételes kapcsolatokra is alkalmazni kell.

III. cikk

(A módosított 8. cikk)

Szűkebb körű egyesületek. Külön megállapodások

1. A tagországok vagy kijelölt szolgáltatóik, ha ezeknek a tagországoknak a törvényhozása megengedi, szűkebb körű egyesületeket létesíthetnek és a nemzetközi postaszolgálatra vonatkozó külön megállapodásokat köthetnek, azzal a feltétellel, hogy azokba nem vesznek fel a nyilvánosságra nézve kedvezőtlenebb rendelkezéseket, mint amelyeket azok az Okiratok tartalmaznak, amelyeket az érdekelt tagországok elfogadtak.

2. A szűkebb körű egyesületek megfigyelőket küldhetnek az Egyesület kongresszusaira, értekezleteire és megbeszéléseire, az Igazgatási Tanácsba, valamint a Postaforgalmi Tanácsba.

3. Az Egyesület a szűkebb körű egyesületek kongresszusaira, értekezleteire és megbeszéléseire megfigyelőket küldhet.

IV. cikk

(A módosított 11. cikk)

Az Egyesülethez való csatlakozás vagy felvétel. Eljárás

1. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének bármely tagja csatlakozhat az Egyesülethez.

2. Minden szuverén ország, amely nem tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének, kérheti tagként való felvételét az Egyesület tagjai közé.

3. Az Egyesülethez való csatlakozásnak vagy felvételi kérelemnek az Egyesület Alapokmányához és kötelező Okirataihoz való kifejezett csatlakozási nyilatkozatot kell tartalmaznia. A nyilatkozatot az érdekelt ország kormányának a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójához kell intéznie, aki az esetnek megfelelő értesítést küld szét a csatlakozásról, vagy kikéri a tagországok véleményét a felvételi kérelem ügyében.

4. Azt az országot, amely nem tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének, felvett tagnak kell tekinteni, ha kérelmét az Egyesület tagországainak legalább kétharmada jóváhagyja. A tagországok közül azokat, amelyek a konzultáció napjától számított négy hónapon belül nem válaszolnak, úgy kell tekinteni, mintha a szavazástól tartózkodtak volna.

5. A csatlakozásról vagy a tagként való felvételtől a Nemzetközi Iroda vezérigazgatója értesíti a tagországok kormányait. A tagság az értesítés keltétől lép hatályba.

V. cikk

(A módosított 22. cikk)

Az Egyesület Okiratai

1. Az Alapokmány az Egyesület alapokirata. Az Egyesület szervezeti szabályait tartalmazza, és nem lehet fenntartás tárgyává tenni.
2. Az Általános Szabályzat azokat a rendelkezéseket foglalja magában, amelyek az Alapokmány alkalmazását és az Egyesület működését biztosítják. Minden tagországra nézve kötelező, és nem lehet fenntartás tárgyává tenni.
3. Az Egyetemes Postaegyezmény, a Levélposta Szabályzat és a Postacsomag Szabályzat a nemzetközi postaszolgáltatásra vonatkozó közös szabályokat és a levélpostai, valamint a postacsomag szolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket foglalja magában. Ezek az Okiratok minden tagországra kötelezőek. A tagországok biztosítják, hogy kijelölt szolgáltatóik teljesítik az Egyezményben és annak Szabályzataiban megfogalmazott kötelezettségeket.
4. Az Egyesület Megállapodásai és ezek Szabályzatai szabályozzák a levélpostai és a postacsomag szolgáltatás kivételével a többi szolgáltatást azok között a tagországok között, amelyek azokban részt vesznek. Ezek az Okiratok csak ezekre a tagországokra kötelezőek. Az aláíró tagországok biztosítják, hogy kijelölt szolgáltatóik teljesítik a Megállapodásokban és azok Szabályzataiban megfogalmazott kötelezettségeket.
5. A Szabályzatokat, amelyek az Egyezmény és a Megállapodások végrehajtásához szükséges intézkedési szabályokat tartalmazzák, a Postaforgalmi Tanács dolgozza ki, a kongresszus által hozott döntések figyelembevételével.
6. Az Egyesületnek a 3., 4. és 5. bekezdésben említett Okirataihoz csatolt esetleges Zárójegyzőkönyvek az ezekre az Okiratokra vonatkozó fenntartásokat tartalmazzák.

VI. cikk

(A módosított 25. cikk)

Az Egyesület Okiratainak aláírása, hitelesítése, megerősítése és egyéb jóváhagyási módjai

1. Az Egyesületnek a kongresszus által kidolgozott Okiratait a tagországok meghatalmazottai írják alá.
2. A Szabályzatokat a Postaforgalmi Tanács elnöke és főtitkára hitelesítik.
3. Az Alapokmányt az aláíró országoknak mielőbb meg kell erősíteniük.
4. Az Alapokmányon kívül az Egyesület többi Okiratának jóváhagyása az egyes aláíró országok törvényi rendelkezései szerint történik.
5. Ha egy tagország nem erősíti meg az Alapokmányt, vagy nem hagyja jóvá az általa aláírt többi Okiratot, az Alapokmány és a többi Okirat változatlanul érvényes azokra a tagországokra nézve, amelyek azokat megerősítették vagy jóváhagyták.

VII. cikk

(A módosított 29. cikk)

A javaslatok benyújtása

1. Minden tagország jogosult a kongresszuson vagy két kongresszus között előterjeszteni az Egyesület azon Okirataira vonatkozó javaslatokat, amelyekben részt vesz.
2. Az Alapokmányt és az Általános Szabályzatot érintő javaslatokat azonban csak a kongresszuson lehet benyújtani.
3. Továbbá a Szabályzatokat érintő javaslatokat közvetlenül a Postaforgalmi Tanácsnak kell benyújtani, de előzetesen a Nemzetközi Iroda köteles azokat megküldeni valamennyi tagországnak és valamennyi kijelölt szolgáltatónak.

VIII. cikk

(A módosított 32. cikk)

Választott bíróság

Ha két vagy több tagország között az Egyesület Okiratainak értelmezése, vagy az egyik tagországnak az Okiratok alkalmazásából eredő felelőssége tekintetében véleményeltérés merül fel, a vitás kérdést választott bírósági ítélet dönti el.

IX. cikk

Csatlakozás a Pótjegyzőkönyvhöz és az Egyesület többi Okiratához

1. Azok a tagországok, amelyek e Jegyzőkönyvet nem írták alá, bármikor csatlakozhatnak hozzá.
2. Azok a tagországok, amelyek a kongresszus által megújított Okiratokat elfogadták, de azokat nem írták alá, kötelesek azokhoz a lehető legrövidebb időn belül csatlakozni.
3. Az 1. és 2. bekezdésben említett esetekben a csatlakozási okiratokat a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának kell megküldeni, aki e letétbe helyezésről értesítést küld a tagországok kormányainak.

X. cikk

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányára vonatkozó Pótjegyzőkönyv hatálybalépése és időbeli hatálya

Ez a Pótjegyzőkönyv 2010. január 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad hatályban.

Ennek hitelül a tagországok kormányainak meghatalmazottai a jelen Pótjegyzőkönyvet vették fel, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magába az Alapokmány szövegébe illesztették volna be, és ezt aláírták egy példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Genfben, 2008. augusztus 12-én.”

5. §

Az Országgyűlés az Egyetemes Postaegyezményt a 2004. évi bukaresti és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt módosításaival egységes szerkezetben, valamint az Egyetemes Postaegyezmény 2004. évi bukaresti és 2008. évi genfi kongresszuson elfogadott Zárójegyzőkönyvét e törvénnyel kihirdeti.

6. §

Az Egyetemes Postaegyezmény a 2004. évi bukaresti és a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt módosításaival egységes szerkezetbe foglalt francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása, valamint az Egyetemes Postaegyezmény 2004. évi bukaresti és 2008. évi genfi kongresszuson elfogadott Zárójegyzőkönyveinek francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Convention postale universelle

Les soussignés, Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union, vu l'article 22.3 de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont, d'un commun accord et sous réserve de l'article 25.4 de ladite Constitution, arrêté, dans la présente Convention, les règles applicables au service postal international.

Première partie
Règles communes applicables au service postal international

Chapitre unique
Dispositions générales

Article premier
Définitions

1. Aux fins de la Convention postale universelle, les termes ci-après sont définis comme suit:
  - 1.1 colis: envoi transporté aux conditions de la Convention et du Règlement concernant les colis postaux;
  - 1.2 dépêche close: sac ou ensemble de sacs ou d'autres récipients étiquetés, plombés ou cachetés, contenant des envois postaux;
  - 1.3 dépêches mal acheminées: récipients reçus par un bureau d'échange autre que celui indiqué sur l'étiquette (du sac);
  - 1.4 envois mal dirigés: envois reçus par un bureau d'échange, mais qui étaient destinés à un bureau d'échange dans un autre Pays-membre;
  - 1.5 envoi postal: terme générique désignant chacune des expéditions effectuées par la poste (envoi de la poste aux lettres, colis postal, mandat de poste, etc.);

- 1.6 frais de transit: rémunération pour les prestations faites par un organisme transporteur du pays traversé (opérateur désigné, autre service ou combinaison des deux), concernant le transit territorial, maritime et/ou aérien des dépêches;
- 1.7 frais terminaux: rémunération due à l'opérateur désigné du pays de destination par l'opérateur désigné du pays expéditeur à titre de compensation des frais liés au traitement des envois de la poste aux lettres reçus dans le pays de destination;
- 1.8 opérateur désigné: toute entité gouvernementale ou non gouvernementale désignée officiellement par le Pays-membre pour assurer l'exploitation des services postaux et remplir les obligations y relatives découlant des Actes de l'Union sur son territoire;
- 1.9 petit paquet: envoi transporté aux conditions de la Convention et du Règlement de la poste aux lettres;
- 1.10 quote-part territoriale d'arrivée: rémunération due à l'opérateur désigné du pays de destination par l'opérateur désigné du pays expéditeur à titre de compensation des frais de traitement d'un colis postal dans le pays de destination;
- 1.11 quote-part territoriale de transit: rémunération due pour les prestations faites par un organisme transporteur du pays traversé (opérateur désigné, autre service ou combinaison des deux), concernant le transit territorial et/ou aérien, pour l'acheminement d'un colis postal à travers son territoire;
- 1.12 quote-part maritime: rémunération due pour les prestations faites par un organisme transporteur (opérateur désigné, autre service ou combinaison des deux) participant au transport maritime d'un colis postal;
- 1.13 service postal universel: prestation permanente aux clients de services postaux de base de qualité, en tout point du territoire d'un pays, à des prix abordables;
- 1.14 transit à découvert: transit, par un pays intermédiaire, d'envois dont le nombre ou le poids ne justifie pas la confection d'une dépêche close pour le pays de destination.

Article 2

Désignation de la ou des entités chargées de remplir les obligations découlant de l'adhésion à la Convention

1. Les Pays-membres notifient au Bureau international, dans les six mois suivant la clôture du Congrès, le nom et l'adresse de l'organe gouvernemental chargé de superviser les affaires postales. En outre, les Pays-membres communiquent au Bureau international, dans les six mois suivant la clôture du Congrès, le nom et l'adresse du ou des opérateurs désignés officiellement pour assurer l'exploitation des services postaux et remplir les obligations découlant des Actes de l'Union sur son ou leurs territoires. Entre deux Congrès, tout changement concernant les organes gouvernementaux et les opérateurs désignés officiellement doit être notifié au Bureau international dans les meilleurs délais.

Article 3

Service postal universel

1. Pour renforcer le concept d'unicité du territoire postal de l'Union, les Pays-membres veillent à ce que tous les utilisateurs/clients jouissent du droit à un service postal universel qui correspond à une offre de services postaux de base de qualité, fournis de manière permanente en tout point de leur territoire, à des prix abordables.

2. A cette fin, les Pays-membres établissent, dans le cadre de leur législation postale nationale ou par d'autres moyens habituels, la portée des services postaux concernés ainsi que les conditions

de qualité et de prix abordables en tenant compte à la fois des besoins de la population et de leurs conditions nationales.

3. Les Pays-membres veillent à ce que les offres de services postaux et les normes de qualité soient respectées par les opérateurs chargés d'assurer le service postal universel.

4. Les Pays-membres veillent à ce que la prestation du service postal universel soit assurée de manière viable, garantissant ainsi sa pérennité.

Article 4

Liberté de transit

1. Le principe de la liberté de transit est énoncé à l'article premier de la Constitution. Il entraîne l'obligation, pour chaque Pays-membre, de s'assurer que ses opérateurs désignés acheminent toujours par les voies les plus rapides et les moyens les plus sûrs qu'ils emploient pour leurs propres envois les dépêches closes et les envois de la poste aux lettres à découvert qui leur sont livrés par un autre opérateur désigné. Ce principe s'applique également aux envois mal dirigés et aux dépêches mal acheminées.

2. Les Pays-membres qui ne participent pas à l'échange des lettres contenant des substances infectieuses ou des matières radioactives ont la faculté de ne pas admettre ces envois au transit à découvert à travers leur territoire. Il en est de même pour les envois de la poste aux lettres, autres que les lettres, les cartes postales et les célogrammes. Cela s'applique également aux imprimés, aux périodiques, aux revues, aux petits paquets et aux sacs M dont le contenu ne satisfait pas aux dispositions légales qui règlent les conditions de leur publication ou de leur circulation dans le pays traversé.

3. La liberté de transit des colis postaux à acheminer par les voies terrestre et maritime est limitée au territoire des pays participant à ce service.

4. La liberté de transit des colis-avion est garantie dans le territoire entier de l'Union. Toutefois, les Pays-membres qui ne participent pas au service des colis postaux ne peuvent être obligés d'assurer l'acheminement, par voie de surface, des colis-avion.

5. Si un Pays-membre n'observe pas les dispositions concernant la liberté de transit, les autres Pays-membres ont le droit de supprimer le service postal avec ce Pays-membre.

Article 5

Appartenance des envois postaux. Retrait. Modification ou correction d'adresse. Réexpédition. Renvoi à l'expéditeur des envois non distribuables

1. Tout envoi postal appartient à l'expéditeur aussi longtemps qu'il n'a pas été délivré à l'ayant droit, sauf si ledit envoi a été saisi en application de la législation du pays d'origine ou de destination et, en cas d'application de l'article 15.2.1.1 ou 15.3, selon la législation du pays de transit.

2. L'expéditeur d'un envoi postal peut le faire retirer du service ou en faire modifier ou corriger l'adresse. Les taxes et les autres conditions sont prescrites aux Règlements.

3. Les Pays-membres s'assurent que leurs opérateurs désignés réexpédient des envois postaux, en cas de changement d'adresse du destinataire, et renvoient à l'expéditeur des envois non distribuables. Les taxes et les autres conditions sont énoncées dans les Règlements.

Article 6

Taxes

1. Les taxes relatives aux différents services postaux internationaux et spéciaux sont fixées par les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés, en fonction de la législation nationale et en conformité avec les principes énoncés dans la Convention et ses Règlements. Elles doivent en principe être liées aux coûts afférents à la fourniture de ces services.

2. Le Pays-membre d'origine ou son opérateur désigné fixe, en fonction de la législation nationale, les taxes d'affranchissement pour le transport des envois de la poste aux lettres et des colis postaux. Les taxes d'affranchissement comprennent la remise des envois au domicile des destinataires, pour autant que le service de distribution soit organisé dans les pays de destination pour les envois dont il s'agit.

3. Les taxes appliquées, y compris celles mentionnées à titre indicatif dans les Actes, doivent être au moins égales à celles appliquées aux envois du régime intérieur présentant les mêmes caractéristiques (catégorie, quantité, délai de traitement, etc.).

4. Les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés, en fonction de la législation nationale, sont autorisés à dépasser toutes les taxes indicatives figurant dans les Actes.

5. Au-dessus de la limite minimale des taxes fixée sous 3, les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés ont la faculté de concéder des taxes réduites basées sur leur législation nationale pour les envois de la poste aux lettres et pour les colis postaux déposés sur le territoire du Pays-membre. Ils ont notamment la possibilité d'accorder des tarifs préférentiels à leurs clients ayant un important trafic postal.

6. Il est interdit de percevoir sur les clients des taxes postales de n'importe quelle nature autres que celles qui sont prévues dans les Actes.

7. Sauf les cas prévus dans les Actes, chaque opérateur désigné garde les taxes qu'il a perçues.

Article 7

Exonération des taxes postales

1. Principe

1.1 Les cas de franchise postale, en tant qu'exonération du paiement de l'affranchissement, sont expressément prévus par la Convention. Toutefois, les Règlements peuvent fixer des dispositions prévoyant tant l'exonération du paiement de l'affranchissement que l'exonération du paiement des frais de transit, des frais terminaux et des quotes-parts d'arrivée pour les envois de la poste aux lettres et les colis postaux relatifs au service postal envoyés par les Pays-membres, les opérateurs désignés et les Unions restreintes. En outre, les envois de la poste aux lettres et les colis postaux expédiés par le Bureau international de l'UPU à destination des Unions restreintes, des Pays-membres et des opérateurs désignés sont considérés comme des envois relatifs au service postal et sont exonérés de toutes taxes

postales. Cependant, le Pays-membre d'origine ou son opérateur désigné a la faculté de percevoir des surtaxes aériennes pour ces derniers envois.

2. Prisonniers de guerre et internés civils
- 2.1 Sont exonérés de toutes taxes postales, à l'exclusion des surtaxes aériennes, les envois de la poste aux lettres, les colis postaux et les envois des services financiers postaux adressés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux soit directement, soit par l'entremise des bureaux mentionnés dans les Règlements de la Convention et de l'Arrangement concernant les services de paiement de la poste. Les belligérants recueillis et internés dans un pays neutre sont assimilés aux prisonniers de guerre proprement dits en ce qui concerne l'application des dispositions qui précèdent.
- 2.2 Les dispositions prévues sous 2.1 s'appliquent également aux envois de la poste aux lettres, aux colis postaux et aux envois des services financiers postaux, en provenance d'autres pays, adressés aux personnes civiles internées visées par la Convention de Genève du 12 août 1949 relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre, ou expédiés par elles soit directement, soit par l'entremise des bureaux mentionnés dans les Règlements de la Convention et de l'Arrangement concernant les services de paiement de la poste.
- 2.3 Les bureaux mentionnés dans les Règlements de la Convention et de l'Arrangement concernant les services de paiement de la poste bénéficient également de la franchise postale pour les envois de la poste aux lettres, les colis postaux et les envois des services financiers postaux concernant les personnes visées sous 2.1 et 2.2 qu'ils expédient ou qu'ils reçoivent, soit directement, soit à titre d'intermédiaire.
- 2.4 Les colis sont admis en franchise postale jusqu'au poids de 5 kilogrammes. La limite de poids est portée à 10 kilogrammes pour les envois dont le contenu est indivisible et pour ceux qui sont adressés à un camp ou à ses hommes de confiance pour être distribués aux prisonniers.
- 2.5 Dans le cadre du règlement des comptes entre les opérateurs désignés, les colis de service et les colis de prisonniers de guerre et d'internés civils ne donnent lieu à l'attribution d'aucune quote-part, exception faite des frais de transport aérien applicables aux colis-avion.
3. Cécogrammes
- 3.1 Les cécogrammes sont exonérés de toutes taxes postales, à l'exclusion des surtaxes aériennes.

Article 8

Timbres-poste

1. L'appellation «timbre-poste» est protégée en vertu de la présente Convention et est réservée exclusivement aux timbres qui remplissent les conditions de cet article et des Règlements.
2. Le timbre-poste:
  - 2.1 est émis et mis en circulation exclusivement sous l'autorité du Pays-membre ou du territoire, conformément aux Actes de l'Union;
  - 2.2 est un attribut de souveraineté et constitue une preuve du paiement de l'affranchissement correspondant à sa valeur intrinsèque, lorsqu'il est apposé sur un envoi postal conformément aux Actes de l'Union;
  - 2.3 doit être en circulation dans le Pays-membre ou sur le territoire émetteur, pour une utilisation aux fins d'affranchissement ou à des fins philatéliques, selon sa législation nationale;
  - 2.4 doit être accessible à tous les habitants du Pays-membre ou du territoire émetteur.

3. Le timbre-poste comprend:
  - 3.1 le nom du Pays-membre ou du territoire émetteur, en caractères latins¹;
  - 3.2 la valeur faciale exprimée:
    - 3.2.1 en principe, dans la monnaie officielle du Pays-membre ou du territoire émetteur, ou présentée sous la forme d'une lettre ou d'un symbole;
    - 3.2.2 par d'autres signes d'identification spécifiques.
4. Les emblèmes d'Etat, les signes officiels de contrôle et les emblèmes d'organisations intergouvernementales figurant sur les timbres-poste sont protégés, au sens de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle.
5. Les sujets et motifs des timbres-poste doivent:
  - 5.1 être conformes à l'esprit du préambule de la Constitution de l'Union et aux décisions prises par les organes de l'Union;
  - 5.2 être en rapport étroit avec l'identité culturelle du Pays-membre ou du territoire ou contribuer à la promotion de la culture ou au maintien de la paix;
  - 5.3 avoir, en cas de commémoration de personnalités ou d'événements étrangers au Pays-membre ou au territoire, un lien étroit avec ledit Pays-membre ou territoire;
  - 5.4 être dépourvu de caractère politique ou offensant pour une personnalité ou un pays;
  - 5.5 revêtir une signification importante pour le Pays-membre ou pour le territoire.
6. Les marques d'affranchissement postal, les empreintes de machines à affranchir et les empreintes de presses d'imprimerie ou d'autres procédés d'impression ou de timbrage conformes aux Actes de l'Union ne peuvent être utilisés que sur autorisation du Pays-membre ou du territoire.

Article 9

Sécurité postale

1. Les Pays-membres et leurs opérateurs désignés doivent adopter et mettre en oeuvre une stratégie d'action en matière de sécurité, à tous les niveaux de l'exploitation postale, afin de conserver et d'accroître la confiance du public dans les services postaux, et ce dans l'intérêt de tous les agents concernés. Une telle stratégie devra impliquer l'échange des informations relatives au maintien de la sûreté et de la sécurité de transport et de transit des dépêches entre les Pays-membres et leurs opérateurs désignés.

Article 10

Développement durable

Les Pays-membres et/ou leurs opérateurs désignés doivent adopter et mettre en oeuvre une stratégie de développement durable dynamique portant tout particulièrement sur des actions environnementales, sociales et économiques à tous les niveaux de l'exploitation postale et promouvoir la sensibilisation aux questions de développement durable dans le cadre des services postaux.

---

¹ Une dérogation est accordée à la Grande-Bretagne, en tant que pays inventeur du timbre-poste.

Article 11 Infractions

1. Envois postaux

1.1 Les Pays-membres s'engagent à prendre toutes les mesures nécessaires pour prévenir les actes ci-après et pour poursuivre et punir leurs auteurs:

1.1.1 insertion dans les envois postaux de stupéfiants, de substances psychotropes ou de matières explosibles, inflammables ou autrement dangereuses, non expressément autorisée par la Convention;

1.1.2 insertion dans les envois postaux d'objets à caractère pédophile ou pornographique représentant des enfants.

2. Affranchissement en général et moyens d'affranchissement en particulier

2.1 Les Pays-membres s'engagent à prendre toutes les mesures nécessaires pour prévenir, réprimer et punir les infractions relatives aux moyens d'affranchissement prévus par la présente Convention, à savoir:

2.1.1 les timbres-poste, en circulation ou retirés de la circulation;

2.1.2 les marques d'affranchissement;

2.1.3 les empreintes de machines à affranchir ou de presses d'imprimerie;

2.1.4 les coupons-réponse internationaux.

2.2 Aux fins de la présente Convention, une infraction relative aux moyens d'affranchissement s'entend de l'un des actes ci-après, commis dans l'intention de procurer un enrichissement illégitime à son auteur ou à un tiers. Doivent être punis:

2.2.1 la falsification, l'imitation ou la contrefaçon de moyens d'affranchissement, ou tout acte illicite ou délictueux lié à leur fabrication non autorisée;

2.2.2 l'utilisation, la mise en circulation, la commercialisation, la distribution, la diffusion, le transport, la présentation ou l'exposition, y compris à des fins publicitaires, de moyens d'affranchissement falsifiés, imités ou contrefaits;

2.2.3 l'utilisation ou la mise en circulation à des fins postales de moyens d'affranchissement ayant déjà servi;

2.2.4 les tentatives visant à commettre l'une des infractions susmentionnées.

3. Réciprocité

3.1 En ce qui concerne les sanctions, aucune distinction ne doit être établie entre les actes prévus sous 2, qu'il s'agisse de moyens d'affranchissement nationaux ou étrangers; cette disposition ne peut être soumise à aucune condition de réciprocité légale ou conventionnelle.

Deuxième partie

Règles applicables à la poste aux lettres et aux colis postaux

Chapitre 1

Offre de prestations

Article 12

Services de base

1. Les Pays-membres doivent veiller à ce que leurs opérateurs désignés assurent l'admission, le traitement, le transport et la distribution des envois de la poste aux lettres.

2. Les envois de la poste aux lettres comprennent:
  - 2.1 les envois prioritaires et non prioritaires jusqu'à 2 kilogrammes;
  - 2.2 les lettres, cartes postales, imprimés et petits paquets jusqu'à 2 kilogrammes;
  - 2.3 les cécogrammes jusqu'à 7 kilogrammes;
  - 2.4 les sacs spéciaux contenant des journaux, des écrits périodiques, des livres et des documents imprimés semblables, à l'adresse du même destinataire et de la même destination, dénommés «sacs M», jusqu'à 30 kilogrammes.
3. Les envois de la poste aux lettres sont classifiés selon la rapidité de leur traitement ou selon leur contenu, conformément au Règlement de la poste aux lettres.
4. Des limites de poids supérieures à celles indiquées sous 2 s'appliquent facultativement à certaines catégories d'envois de la poste aux lettres, selon les conditions précisées dans le Règlement de la poste aux lettres.
5. Sous réserve des dispositions sous 8, les Pays-membres doivent également veiller à ce que leurs opérateurs désignés assurent l'admission, le traitement, le transport et la distribution des colis postaux jusqu'à 20 kilogrammes, soit en suivant les dispositions de la Convention, soit, dans le cas des colis partants et après accord bilatéral, en employant tout autre moyen plus avantageux pour leur client.
6. Des limites de poids supérieures à 20 kilogrammes s'appliquent facultativement à certaines catégories de colis postaux, selon les conditions précisées dans le Règlement concernant les colis postaux.
7. Tout Pays-membre dont l'opérateur désigné ne se charge pas du transport des colis a la faculté de faire exécuter les clauses de la Convention par les entreprises de transport. Il peut, en même temps, limiter ce service aux colis en provenance ou à destination de localités desservies par ces entreprises.
8. Par dérogation aux dispositions prévues sous 5, les Pays-membres qui, avant le 1er janvier 2001, n'étaient pas parties à l'Arrangement concernant les colis postaux ne sont pas tenus d'assurer le service des colis postaux.

Article 13

Services supplémentaires

1. Les Pays-membres assurent la prestation des services supplémentaires obligatoires ciaprès:
  - 1.1 service de recommandation pour les envois-avion et les envois prioritaires partants de la poste aux lettres;
  - 1.2 service de recommandation pour les envois de la poste aux lettres partants non prioritaires et de surface pour des destinations pour lesquelles aucun service prioritaire ou de courrier-avion n'est prévu;
  - 1.3 service de recommandation pour tous les envois arrivants de la poste aux lettres.
2. La prestation d'un service de recommandation pour les envois non prioritaires et de surface partants de la poste aux lettres pour des destinations pour lesquelles un service prioritaire ou de courrier-avion est assuré est facultative.

3. Les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés peuvent assurer les services supplémentaires facultatifs ci-après dans le cadre des relations entre les opérateurs désignés ayant convenu de fournir ces services:

- 3.1 service des envois avec valeur déclarée pour les envois de la poste aux lettres et les colis;
- 3.2 service des envois à livraison attestée pour les envois de la poste aux lettres;
- 3.3 service des envois contre remboursement pour les envois de la poste aux lettres et les colis;
- 3.4 service des envois exprès pour les envois de la poste aux lettres et les colis;
- 3.5 service de remise en main propre pour les envois de la poste aux lettres recommandés, à livraison attestée ou avec valeur déclarée;
- 3.6 service des envois francs de taxes et de droits pour les envois de la poste aux lettres et les colis;
- 3.7 service des colis fragiles et des colis encombrants;
- 3.8 service de groupage «Consignment» pour les envois groupés d'un seul expéditeur destinés à l'étranger.

4. Les trois services supplémentaires ci-après comportent à la fois des aspects obligatoires et des aspects facultatifs:

- 4.1 service de correspondance commerciale-réponse internationale (CCRI), qui est essentiellement facultatif; mais tous les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés sont obligés d'assurer le service de retour des envois CCRI;
- 4.2 service des coupons-réponse internationaux; ces coupons peuvent être échangés dans tout Pays-membre, mais leur vente est facultative;
- 4.3 avis de réception pour les envois de la poste aux lettres recommandés ou à livraison attestée, les colis et les envois avec valeur déclarée; tous les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés acceptent les avis de réception pour les envois arrivants; cependant, la prestation d'un service d'avis de réception pour les envois partants est facultative.

5. Ces services et les taxes y relatives sont décrits dans les Règlements.

6. Si les éléments de service indiqués ci-après font l'objet de taxes spéciales en régime intérieur, les opérateurs désignés sont autorisés à percevoir les mêmes taxes pour les envois internationaux, selon les conditions énoncées dans les Règlements:

- 6.1 distribution des petits paquets de plus de 500 grammes;
- 6.2 dépôt des envois de la poste aux lettres en dernière limite d'heure;
- 6.3 dépôt des envois en dehors des heures normales d'ouverture des guichets;
- 6.4 ramassage au domicile de l'expéditeur;
- 6.5 retrait d'un envoi de la poste aux lettres en dehors des heures normales d'ouverture des guichets;
- 6.6 poste restante;
- 6.7 magasinage des envois de la poste aux lettres dépassant 500 grammes, et des colis postaux;
- 6.8 livraison des colis en réponse à l'avis d'arrivée;
- 6.9 couverture contre le risque de force majeure.

Article 14

Courrier électronique, EMS, logistique intégrée et nouveaux services

1. Les Pays-membres ou les opérateurs désignés peuvent convenir entre eux de participer aux services ci-après qui sont décrits dans les Règlements:

- 1.1 le courrier électronique, qui est un service faisant appel à la transmission électronique des messages; les opérateurs désignés peuvent améliorer le service de courrier électronique en offrant un service de courrier électronique recommandé, qui complète le premier par une preuve d'expédition et une preuve de remise et passe par une voie de communication protégée entre utilisateurs authentifiés;
  - 1.2 l'EMS, qui est un service postal express destiné aux documents et aux marchandises et qui constitue, autant que possible, le plus rapide des services postaux par moyen physique; ce service peut être fourni sur la base de l'Accord standard EMS multilatéral ou d'accords bilatéraux;
  - 1.3 le service de logistique intégrée, qui répond pleinement aux besoins de la clientèle en matière de logistique et comprend les étapes précédant et suivant la transmission physique des marchandises et des documents;
  - 1.4 le cachet postal de certification électronique, qui atteste de manière probante la réalité d'un fait électronique, sous une forme donnée, à un moment donné, et auquel ont pris part une ou plusieurs parties.
2. Les Pays-membres ou les opérateurs désignés peuvent, d'un commun accord, créer un nouveau service non expressément prévu par les Actes de l'Union. Les taxes relatives au nouveau service sont fixées par chaque opérateur désigné intéressé, compte tenu des frais d'exploitation du service.

Article 15

Envois non admis. Interdictions

1. Dispositions générales
  - 1.1 Les envois qui ne remplissent pas les conditions requises par la Convention et les Règlements ne sont pas admis. Les envois expédiés en vue d'un acte frauduleux ou du nonpaiement délibéré de l'intégralité des sommes dues ne sont pas admis non plus.
  - 1.2 Les exceptions aux interdictions énoncées dans le présent article sont prescrites dans les Règlements.
  - 1.3 Tous les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés ont la possibilité d'étendre les interdictions énoncées dans le présent article, qui peuvent être appliquées immédiatement après leur inclusion dans le recueil approprié.
2. Interdictions visant toutes les catégories d'envois
  - 2.1 L'insertion des objets visés ci-après est interdite dans toutes les catégories d'envois:
    - 2.1.1 les stupéfiants et les substances psychotropes tels que définis par l'Organe international de contrôle des stupéfiants (OICS), ou les autres drogues illicites interdites dans le pays de destination;
    - 2.1.2 les objets obscènes ou immoraux;
    - 2.1.3 les objets contrefaits et piratés;
    - 2.1.4 autres objets dont l'importation ou la circulation est interdite dans le pays de destination;
    - 2.1.5 les objets qui, par leur nature ou leur emballage, peuvent présenter du danger pour les agents ou le grand public, salir ou détériorer les autres envois, l'équipement postal ou les biens appartenant à des tiers;
    - 2.1.6 les documents ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle échangés entre des personnes autres que l'expéditeur et le destinataire ou les personnes habitant avec eux.

3. Matières explosibles, inflammables ou radioactives et marchandises dangereuses
  - 3.1 L'insertion de matières explosibles, inflammables ou autres marchandises dangereuses ainsi que les matières radioactives est interdite dans toutes les catégories d'envois.
  - 3.2 L'insertion de dispositifs explosifs et de matériel militaire inertes, y compris les grenades inertes, les obus inertes et les autres articles analogues, ainsi que de répliques de tels dispositifs et articles, est interdite dans toutes les catégories d'envois.
  - 3.3 Exceptionnellement, les marchandises dangereuses ci-après sont admises:
    - 3.3.1 les matières radioactives expédiées dans les envois de la poste aux lettres et les colis postaux visées à l'article 16.1;
    - 3.3.2 les substances infectieuses expédiées dans les envois de la poste aux lettres et dans les colis postaux visées à l'article 16.2.
4. Animaux vivants
  - 4.1 L'insertion d'animaux vivants est interdite dans toutes les catégories d'envois.
  - 4.2 Exceptionnellement, les animaux ci-après sont admis dans les envois de la poste aux lettres autres que les envois avec valeur déclarée:
    - 4.2.1 les abeilles, les sangsues et les vers à soie;
    - 4.2.2 les parasites et les destructeurs d'insectes nocifs destinés au contrôle de ces insectes et échangés entre les institutions officiellement reconnues;
    - 4.2.3 les mouches de la famille des drosophilidés utilisées pour la recherche biomédicale entre des institutions officiellement reconnues.
  - 4.3 Exceptionnellement, les animaux ci-après sont admis dans les colis:
    - 4.3.1 les animaux vivants dont le transport par la poste est autorisé par la réglementation postale des pays intéressés.
5. Insertion de correspondances dans les colis
  - 5.1 L'insertion des objets visés ci-après est interdite dans les colis postaux:
    - 5.1.1 les correspondances, à l'exception des pièces archivées, échangées entre des personnes autres que l'expéditeur et le destinataire ou les personnes habitant avec eux.
6. Pièces de monnaie, billets de banque et autres objets de valeur
  - 6.1 Il est interdit d'insérer des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux:
    - 6.1.1 dans les envois de la poste aux lettres sans valeur déclarée;
      - 6.1.1.1 cependant, si la législation nationale des pays d'origine et de destination le permet, ces objets peuvent être expédiés sous enveloppe close comme envois recommandés;
    - 6.1.2 dans les colis sans valeur déclarée, sauf si la législation nationale des pays d'origine et de destination le permet;
    - 6.1.3 dans les colis sans valeur déclarée échangés entre deux pays qui admettent la déclaration de valeur;
      - 6.1.3.1 de plus, chaque Pays-membre ou opérateur désigné a la faculté d'interdire l'insertion de l'or en lingots dans les colis avec ou sans valeur déclarée en provenance ou à destination de son territoire ou transmis en transit à découvert par son territoire; il peut limiter la valeur réelle de ces envois.
7. Imprimés et cécogrammes
  - 7.1 Les imprimés et les cécogrammes:
    - 7.1.1 ne peuvent porter aucune annotation ni contenir aucun élément de correspondance;

7.1.2 ne peuvent contenir aucun timbre-poste, aucune formule d'affranchissement, oblitérés ou non, ni aucun papier représentatif d'une valeur, sauf dans les cas où l'envoi inclut une carte, une enveloppe ou une bande préaffranchie en vue de son retour et sur laquelle est imprimée l'adresse de l'expéditeur de l'envoi ou de son agent dans le pays de dépôt ou de destination de l'envoi original.

8. Traitement des envois admis à tort

8.1 Le traitement des envois admis à tort ressortit aux Règlements. Toutefois, les envois qui contiennent des objets visés sous 2.1.1, 2.1.2, 3.1 et 3.2 ne sont en aucun cas acheminés à destination, ni livrés aux destinataires, ni renvoyés à l'origine. Si des objets visés sous 2.1.1, 3.1 et 3.2 sont découverts dans des envois en transit, ces derniers seront traités conformément à la législation nationale du pays de transit.

Article 16

Matières radioactives et substances infectieuses admissibles

1. Les matières radioactives sont admises dans les envois de la poste aux lettres et dans les colis postaux, dans le cadre des relations entre les Pays-membres qui se sont déclarés d'accord pour admettre ces envois soit dans leurs relations réciproques, soit dans un seul sens, aux conditions suivantes:

- 1.1 les matières radioactives sont conditionnées et emballées conformément aux dispositions respectives des Règlements;
- 1.2 lorsqu'elles sont expédiées dans les envois de la poste aux lettres, elles sont soumises au tarif des envois prioritaires ou au tarif des lettres et à la recommandation;
- 1.3 les matières radioactives contenues dans les envois de la poste aux lettres ou les colis postaux doivent être acheminées par la voie la plus rapide, normalement par la voie aérienne, sous réserve de l'acquiescement des surtaxes aériennes correspondantes;
- 1.4 les matières radioactives ne peuvent être déposées que par des expéditeurs dûment autorisés.

2. Les substances infectieuses, à l'exception des matières de catégorie A infectieuses pour l'homme (n° ONU 2814) et pour les animaux (n° ONU 2900), sont admises dans les envois de la poste aux lettres et les colis postaux, aux conditions suivantes:

- 2.1 Les matières infectieuses de catégorie B (n° ONU 3373) peuvent être échangées par voie postale uniquement entre des expéditeurs officiellement reconnus, déterminés par leurs autorités compétentes. Ces marchandises dangereuses peuvent être admises dans le courrier, sous réserve des dispositions de la législation nationale et internationale en vigueur et de l'édition actuelle des Recommandations des Nations Unies sur le transport des marchandises dangereuses, comme promulgué par l'Organisation de l'aviation civile internationale (OACI).
- 2.2 Les matières infectieuses de catégorie B (n° ONU 3373) doivent être traitées, emballées et étiquetées conformément aux dispositions pertinentes du Règlement de la poste aux lettres et du Règlement concernant les colis postaux. Ces envois sont soumis au tarif des envois prioritaires ou au tarif des lettres recommandées. Il est permis de soumettre le traitement postal de ces envois à l'acquiescement d'une surtaxe.
- 2.3 Les échantillons exemptés prélevés sur des malades (humains ou animaux) peuvent être échangés par voie postale uniquement entre des expéditeurs officiellement reconnus, déterminés par leurs autorités compétentes. Ces matières peuvent être admises dans le courrier, sous réserve des dispositions de la législation nationale et internationale en vigueur et de l'édition actuelle des Recommandations des Nations Unies sur le transport des marchandises dangereuses, comme promulgué par l'OACI.

- 2.4 Les échantillons exemptés prélevés sur des malades (humains ou animaux) doivent être traités, emballés et étiquetés conformément aux dispositions pertinentes du Règlement de la poste aux lettres. Ces envois sont soumis au tarif des envois prioritaires ou au tarif des lettres recommandées. Il est permis de soumettre le traitement postal de ces envois à l'acquiescement d'une surtaxe.
- 2.5 L'admission des substances infectieuses et des échantillons exemptés prélevés sur des malades (humains ou animaux) est limitée aux relations entre les Pays-membres s'étant déclarés d'accord pour accepter ces envois soit dans leurs relations réciproques, soit dans un seul sens.
- 2.6 Les substances infectieuses et les échantillons exemptés prélevés sur des malades (humains ou animaux) autorisés sont acheminés par la voie la plus rapide, normalement par voie aérienne, sous réserve de l'acquiescement des surtaxes aériennes correspondantes, et bénéficient de la priorité à la livraison.

Article 17

Réclamations

1. Chaque opérateur désigné est tenu d'accepter les réclamations concernant les colis et les envois recommandés, avec valeur déclarée et à livraison attestée, déposés dans son propre service ou dans celui de tout autre opérateur désigné, pourvu que ces réclamations soient présentées dans un délai de six mois à compter du lendemain du jour du dépôt de l'envoi. Les réclamations sont transmises par voie prioritaire, par EMS ou par des moyens électroniques. La période de six mois concerne les relations entre réclamants et opérateurs désignés et ne couvre pas la transmission des réclamations entre opérateurs désignés.
2. Les réclamations sont admises dans les conditions prévues par les Règlements.
3. Le traitement des réclamations est gratuit. Toutefois, les frais supplémentaires occasionnés par une demande de transmission par le service EMS sont en principe à la charge du demandeur.

Article 18

Contrôle douanier. Droits de douane et autres droits

1. L'opérateur désigné du pays d'origine et celui du pays de destination sont autorisés à soumettre les envois au contrôle douanier, selon la législation de ces pays.
2. Les envois soumis au contrôle douanier peuvent être frappés, au titre postal, de frais de présentation à la douane dont le montant indicatif est fixé par les Règlements. Ces frais ne sont perçus qu'au titre de la présentation à la douane et du dédouanement des envois qui ont été frappés de droits de douane ou de tout autre droit de même nature.
3. Les opérateurs désignés qui ont obtenu l'autorisation d'opérer le dédouanement au nom des clients sont autorisés à percevoir sur les clients une taxe basée sur les coûts réels de l'opération. Cette taxe peut être perçue, pour tous les envois déclarés en douane, selon la législation nationale, y compris ceux exempts de droit de douane. Les clients doivent être dûment informés à l'avance au sujet de la taxe concernée.
4. Les opérateurs désignés sont autorisés à percevoir sur les expéditeurs ou sur les destinataires des envois, selon le cas, les droits de douane et tous autres droits éventuels.

Article 19

Echange de dépêches closes avec des unités militaires

1. Des dépêches closes de la poste aux lettres peuvent être échangées par l'intermédiaire des services territoriaux, maritimes ou aériens d'autres pays:
  - 1.1 entre les bureaux de poste de l'un des Pays-membres et les commandants des unités militaires mises à la disposition de l'Organisation des Nations Unies;
  - 1.2 entre les commandants de ces unités militaires;
  - 1.3 entre les bureaux de poste de l'un des Pays-membres et les commandants de divisions navales, aériennes ou terrestres, de navires de guerre ou d'avions militaires de ce même pays en station à l'étranger;
  - 1.4 entre les commandants de divisions navales, aériennes ou terrestres, de navires de guerre ou d'avions militaires du même pays.
2. Les envois de la poste aux lettres compris dans les dépêches visées sous 1 doivent être exclusivement à l'adresse ou en provenance des membres des unités militaires ou des étatsmajors et des équipages des navires ou avions de destination ou expéditeurs des dépêches. Les tarifs et les conditions d'envoi qui leur sont applicables sont déterminés, d'après sa réglementation, par l'opérateur désigné du Pays-membre qui a mis à disposition l'unité militaire ou auquel appartiennent les navires ou les avions.
3. Sauf entente spéciale, l'opérateur désigné du Pays-membre qui a mis à disposition l'unité militaire ou dont relèvent les navires de guerre ou avions militaires est redevable, envers les opérateurs désignés concernés, des frais de transit des dépêches, des frais terminaux et des frais de transport aérien.

Article 20

Normes et objectifs en matière de qualité de service

1. Les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés doivent fixer et publier leurs normes et objectifs en matière de distribution des envois de la poste aux lettres et des colis arrivants.
2. Ces normes et objectifs, augmentés du temps normalement requis pour le dédouanement, ne doivent pas être moins favorables que ceux appliqués aux envois comparables de leur service intérieur.
3. Les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés d'origine doivent également fixer et publier des normes de bout en bout pour les envois prioritaires et les envois-avion de la poste aux lettres ainsi que pour les colis et les colis économiques/de surface.
4. Les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés évaluent l'application des normes de qualité de service.

Chapitre 2 Responsabilité

Article 21

Responsabilité des opérateurs désignés. Indemnités

1. Généralités
  - 1.1 Sauf dans les cas prévus à l'article 22, les opérateurs désignés répondent:
    - 1.1.1 de la perte, de la spoliation ou de l'avarie des envois recommandés, des colis ordinaires et des envois avec valeur déclarée;
    - 1.1.2 de la perte des envois à livraison attestée;
    - 1.1.3 du renvoi des envois recommandés, des envois avec valeur déclarée et des colis ordinaires dont le motif de non-distribution n'est pas donné.
  - 1.2 Les opérateurs désignés n'engagent pas leur responsabilité s'il s'agit d'envois autres que ceux indiqués sous 1.1.1 et 1.1.2.
  - 1.3 Dans tout autre cas non prévu par la présente Convention, les opérateurs désignés n'engagent pas leur responsabilité.
  - 1.4 Lorsque la perte ou l'avarie totale d'un envoi recommandé, d'un colis ordinaire ou d'un envoi avec valeur déclarée résulte d'un cas de force majeure ne donnant pas lieu à indemnisation, l'expéditeur a droit à la restitution des taxes acquittées pour le dépôt de l'envoi, à l'exception de la taxe d'assurance.
  - 1.5 Les montants de l'indemnité à payer ne peuvent pas être supérieurs aux montants indiqués dans le Règlement de la poste aux lettres et dans le Règlement concernant les colis postaux.
  - 1.6 En cas de responsabilité, les dommages indirects ou les bénéfices non réalisés ne sont pas pris en considération dans le montant de l'indemnité à verser.
  - 1.7 Toutes les dispositions relatives à la responsabilité des opérateurs désignés sont strictes, obligatoires et exhaustives. Les opérateurs désignés n'engagent en aucun cas leur responsabilité – même en cas de faute grave (d'erreur grave) – en dehors des limites établies dans la Convention et les Règlements.
2. Envois recommandés
  - 2.1 En cas de perte, de spoliation totale ou d'avarie totale d'un envoi recommandé, l'expéditeur a droit à une indemnité fixée par le Règlement de la poste aux lettres. Si l'expéditeur réclame un montant inférieur au montant fixé dans le Règlement de la poste aux lettres, les opérateurs désignés ont la faculté de payer ce montant moindre et d'être remboursés sur cette base par les autres opérateurs désignés éventuellement concernés.
  - 2.2 En cas de spoliation partielle ou d'avarie partielle d'un envoi recommandé, l'expéditeur a droit à une indemnité qui correspond, en principe, au montant réel de la spoliation ou de l'avarie.
3. Envois à livraison attestée
  - 3.1 En cas de perte, de spoliation totale ou d'avarie totale d'un envoi à livraison attestée, l'expéditeur a droit à la restitution des taxes acquittées pour le dépôt de l'envoi seulement.
4. Colis ordinaires
  - 4.1 En cas de perte, de spoliation totale ou d'avarie totale d'un colis ordinaire, l'expéditeur a droit à une indemnité fixée par le Règlement concernant les colis postaux. Si l'expéditeur réclame un montant inférieur au montant fixé dans le Règlement concernant les colis postaux, les opérateurs désignés ont la faculté de payer ce montant moindre et d'être remboursés sur cette base par les autres opérateurs désignés éventuellement concernés.
  - 4.2 En cas de spoliation partielle ou d'avarie partielle d'un colis ordinaire, l'expéditeur a droit à une indemnité qui correspond, en principe, au montant réel de la spoliation ou de l'avarie.

- 4.3 Les opérateurs désignés peuvent convenir d'appliquer dans leurs relations réciproques le montant par colis fixé par le Règlement concernant les colis postaux, sans égard au poids du colis.
5. Envois avec valeur déclarée
- 5.1 En cas de perte, de spoliation totale ou d'avarie totale d'un envoi avec valeur déclarée, l'expéditeur a droit à une indemnité qui correspond, en principe, au montant, en DTS, de la valeur déclarée.
- 5.2 En cas de spoliation partielle ou d'avarie partielle d'un envoi avec valeur déclarée, l'expéditeur a droit à une indemnité qui correspond, en principe, au montant réel de la spoliation ou de l'avarie. Elle ne peut toutefois en aucun cas dépasser le montant, en DTS, de la valeur déclarée.
6. En cas de renvoi d'un envoi de la poste aux lettres recommandé ou avec valeur déclarée, dont le motif de non-distribution n'est pas donné, l'expéditeur a droit à la restitution des taxes acquittées pour le dépôt de l'envoi seulement.
7. En cas de renvoi d'un colis dont le motif de non-distribution n'est pas donné, l'expéditeur a droit à la restitution des taxes payées pour le dépôt du colis dans le pays d'origine et des dépenses occasionnées par le renvoi du colis à partir du pays de destination.
8. Dans les cas visés sous 2, 4 et 5, l'indemnité est calculée d'après le prix courant, converti en DTS, des objets ou marchandises de même nature, au lieu et à l'époque où l'envoi a été accepté au transport. A défaut de prix courant, l'indemnité est calculée d'après la valeur ordinaire des objets ou marchandises évalués sur les mêmes bases.
9. Lorsqu'une indemnité est due pour la perte, la spoliation totale ou l'avarie totale d'un envoi recommandé, d'un colis ordinaire ou d'un envoi avec valeur déclarée, l'expéditeur ou, selon le cas, le destinataire a droit, en outre, à la restitution des taxes et droits acquittés pour le dépôt de l'envoi, à l'exception de la taxe de recommandation ou d'assurance. Il en est de même des envois recommandés, des colis ordinaires ou des envois avec valeur déclarée refusés par les destinataires à cause de leur mauvais état, si celui-ci est imputable au service postal et engage sa responsabilité.
10. Par dérogation aux dispositions prévues sous 2, 4 et 5, le destinataire a droit à l'indemnité après avoir pris livraison d'un envoi recommandé, d'un colis ordinaire ou d'un envoi avec valeur déclarée spolié ou avarié.
11. L'opérateur désigné d'origine a la faculté de verser aux expéditeurs dans son pays les indemnités prévues par sa législation nationale pour les envois recommandés et les colis sans valeur déclarée, à condition qu'elles ne soient pas inférieures à celles qui sont fixées sous 2.1 et 4.1. Il en est de même pour l'opérateur désigné de destination lorsque l'indemnité est payée au destinataire. Les montants fixés sous 2.1 et 4.1 restent cependant applicables:
- 11.1 en cas de recours contre l'opérateur désigné responsable;
- 11.2 si l'expéditeur se désiste de ses droits en faveur du destinataire ou inversement.
12. Aucune réserve concernant le dépassement des délais des réclamations et le paiement de l'indemnité aux opérateurs désignés, y compris les périodes et conditions fixées dans les Règlements, n'est applicable, sauf en cas d'accord bilatéral.

Article 22

Non-responsabilité des Pays-membres et des opérateurs désignés

1. Les opérateurs désignés cessent d'être responsables des envois recommandés, des envois à livraison attestée, des colis et des envois avec valeur déclarée dont ils ont effectué la remise dans les

conditions prescrites par leur réglementation pour les envois de même nature. La responsabilité est toutefois maintenue:

- 1.1 lorsqu'une spoliation ou une avarie est constatée soit avant la livraison, soit lors de la livraison de l'envoi;
  - 1.2 lorsque, la réglementation intérieure le permettant, le destinataire, le cas échéant l'expéditeur s'il y a renvoi à l'origine, formule des réserves en prenant livraison d'un envoi spolié ou avarié;
  - 1.3 lorsque, la réglementation intérieure le permettant, l'envoi recommandé a été distribué dans une boîte aux lettres et que le destinataire déclare ne pas l'avoir reçu;
  - 1.4 lorsque le destinataire ou, en cas de renvoi à l'origine, l'expéditeur d'un colis ou d'un envoi avec valeur déclarée, nonobstant décharge donnée régulièrement, déclare sans délai à l'opérateur désigné qui lui a livré l'envoi avoir constaté un dommage; il doit administrer la preuve que la spoliation ou l'avarie ne s'est pas produite après la livraison; le terme «sans délai» doit être interprété conformément à la législation nationale.
2. Les Pays-membres et les opérateurs désignés ne sont pas responsables:
- 2.1 en cas de force majeure, sous réserve de l'article 13.6.9;
  - 2.2 lorsque, la preuve de leur responsabilité n'ayant pas été administrée autrement, ils ne peuvent rendre compte des envois par suite de la destruction des documents de service résultant d'un cas de force majeure;
  - 2.3 lorsque le dommage a été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur ou provient de la nature du contenu;
  - 2.4 lorsqu'il s'agit d'envois qui tombent sous le coup des interdictions prévues à l'article 15;
  - 2.5 en cas de saisie, en vertu de la législation du pays de destination, selon notification du Pays-membre ou de l'opérateur désigné de ce pays;
  - 2.6 lorsqu'il s'agit d'envois avec valeur déclarée ayant fait l'objet d'une déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu;
  - 2.7 lorsque l'expéditeur n'a formulé aucune réclamation dans le délai de six mois à compter du lendemain du jour de dépôt de l'envoi;
  - 2.8 lorsqu'il s'agit de colis de prisonniers de guerre et d'internés civils;
  - 2.9 lorsqu'on soupçonne l'expéditeur d'avoir agi avec des intentions frauduleuses dans le but de recevoir un dédommagement.
3. Les Pays-membres et les opérateurs désignés n'assument aucune responsabilité du chef des déclarations en douane, sous quelque forme que celles-ci soient faites, et des décisions prises par les services de la douane lors de la vérification des envois soumis au contrôle douanier.

Article 23

Responsabilité de l'expéditeur

1. L'expéditeur d'un envoi est responsable des préjudices corporels subis par les agents des postes et de tous les dommages causés aux autres envois postaux ainsi qu'à l'équipement postal par suite de l'expédition d'objets non admis au transport ou de la non-observation des conditions d'admission.
2. En cas de dommages causés à d'autres envois postaux, l'expéditeur est responsable dans les mêmes limites que les opérateurs désignés pour chaque envoi avarié.
3. L'expéditeur demeure responsable même si le bureau de dépôt accepte un tel envoi.

4. En revanche, lorsque les conditions d'admission ont été respectées par l'expéditeur, celui-ci n'est pas responsable dans la mesure où il y a eu faute ou négligence des opérateurs désignés ou des transporteurs dans le traitement des envois après leur acceptation.

Article 24

Païement de l'indemnité

1. Sous réserve du droit de recours contre l'opérateur désigné responsable, l'obligation de payer l'indemnité et de restituer les taxes et droits incombe, selon le cas, à l'opérateur désigné d'origine ou à l'opérateur désigné de destination.

2. L'expéditeur a la faculté de se désister de ses droits à l'indemnité en faveur du destinataire. Inversement, le destinataire a la faculté de se désister de ses droits en faveur de l'expéditeur. L'expéditeur ou le destinataire peut autoriser une tierce personne à recevoir l'indemnité si la législation intérieure le permet.

Article 25

Récupération éventuelle de l'indemnité sur l'expéditeur ou sur le destinataire

1. Si, après paiement de l'indemnité, un envoi recommandé, un colis ou un envoi avec valeur déclarée ou une partie du contenu antérieurement considéré comme perdu est retrouvé, l'expéditeur ou le destinataire, selon le cas, est avisé que l'envoi est tenu à sa disposition pendant une période de trois mois, contre remboursement du montant de l'indemnité payée. Il lui est demandé, en même temps, à qui l'envoi doit être remis. En cas de refus ou de non-réponse dans le délai imparti, la même démarche est effectuée auprès du destinataire ou de l'expéditeur, selon le cas, en lui accordant le même délai de réponse.

2. Si l'expéditeur et le destinataire renoncent à prendre livraison de l'envoi ou ne répondent pas dans les limites du délai fixé sous 1, celui-ci devient la propriété de l'opérateur désigné ou, s'il y a lieu, des opérateurs désignés qui ont supporté le dommage.

3. En cas de découverte ultérieure d'un envoi avec valeur déclarée dont le contenu est reconnu comme étant de valeur inférieure au montant de l'indemnité payée, l'expéditeur ou le destinataire, selon le cas, doit rembourser le montant de cette indemnité contre remise de l'envoi, sans préjudice des conséquences découlant de la déclaration frauduleuse de valeur.

Chapitre 3

Dispositions particulières à la poste aux lettres

Article 26

Dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres

1. Aucun opérateur désigné n'est tenu d'acheminer ni de distribuer aux destinataires les envois de la poste aux lettres que des expéditeurs résidant sur le territoire du Pays-membre déposent ou font déposer dans un pays étranger, en vue de bénéficier des conditions tarifaires plus favorables qui y sont appliquées.

2. Les dispositions prévues sous 1 s'appliquent sans distinction soit aux envois de la poste aux lettres préparés dans le pays de résidence de l'expéditeur et transportés ensuite à travers la frontière, soit aux envois de la poste aux lettres confectionnés dans un pays étranger.

3. L'opérateur désigné de destination a le droit d'exiger de l'expéditeur et, à défaut, de l'opérateur désigné de dépôt le paiement des tarifs intérieurs. Si ni l'expéditeur ni l'opérateur désigné de dépôt n'accepte de payer ces tarifs dans un délai fixé par l'opérateur désigné de destination, celui-ci peut soit renvoyer les envois à l'opérateur désigné de dépôt en ayant le droit d'être remboursé des frais de renvoi, soit les traiter conformément à sa législation nationale.

4. Aucun opérateur désigné n'est tenu d'acheminer ni de distribuer aux destinataires les envois de la poste aux lettres que des expéditeurs ont déposés ou fait déposer en grande quantité dans un pays autre que celui où ils résident si le montant des frais terminaux à percevoir s'avère moins élevé que le montant qui aurait été perçu si les envois avaient été déposés dans le pays de résidence des expéditeurs. Les opérateurs désignés de destination ont le droit d'exiger de l'opérateur désigné de dépôt une rémunération en rapport avec les coûts supportés, qui ne pourra être supérieure au montant le plus élevé des deux formules suivantes: soit 80% du tarif intérieur applicable à des envois équivalents, soit les taux applicables en vertu des articles 28.3 à 28.7 ou 29.7, selon le cas. Si l'opérateur désigné de dépôt n'accepte pas de payer le montant réclamé dans un délai fixé par l'opérateur désigné de destination, celui-ci peut soit retourner les envois à l'opérateur désigné de dépôt en ayant le droit d'être remboursé des frais de renvoi, soit les traiter conformément à sa législation nationale.

Troisième partie Rémunération

Chapitre 1 Dispositions particulières à la poste aux lettres

Article 27 Frais terminaux. Dispositions générales

1. Sous réserve des exemptions prescrites dans les Règlements, chaque opérateur désigné qui reçoit d'un autre opérateur désigné des envois de la poste aux lettres a le droit de percevoir de l'opérateur désigné expéditeur une rémunération pour les frais occasionnés par le courrier international reçu.

2. Pour l'application des dispositions concernant la rémunération des frais terminaux par leurs opérateurs désignés, les pays et territoires sont classés conformément aux listes établies à cet effet par le Congrès dans sa résolution C 18/2008, comme indiqué ci-après:

- 2.1 pays et territoires faisant partie du système cible avant 2010;
- 2.2 pays et territoires faisant partie du système cible à partir de 2010 et de 2012 (nouveaux pays du système cible);
- 2.3 pays et territoires faisant partie du système transitoire.

3. Les dispositions de la présente Convention concernant le paiement des frais terminaux constituent des mesures transitoires conduisant à l'adoption d'un système de paiement tenant compte d'éléments propres à chaque pays à l'issue de la période de transition.

4. Accès au régime intérieur. Accès direct

4.1 En principe, chaque opérateur désigné met à la disposition des autres opérateurs désignés l'ensemble des tarifs, termes et conditions qu'il offre dans son régime intérieur, dans des conditions identiques, à ses clients nationaux. Il appartient à l'opérateur désigné de

- destination de juger si l'opérateur désigné d'origine a rempli ou non les conditions et modalités en matière d'accès direct.
- 4.2 Les opérateurs désignés des pays du système cible doivent rendre accessibles aux autres opérateurs désignés les tarifs, termes et conditions offerts dans le cadre de leur service intérieur, à des conditions identiques à celles proposées aux clients nationaux.
- 4.3 Les opérateurs désignés des nouveaux pays du système cible peuvent choisir de ne pas rendre accessibles aux autres opérateurs désignés les tarifs, termes et conditions offerts dans le cadre de leur service intérieur, à des conditions identiques à celles proposées aux clients nationaux. Ces opérateurs désignés peuvent cependant choisir de rendre accessibles à un nombre limité d'opérateurs désignés les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur, sur une base de réciprocité, pour une période d'essai de deux ans. Passé ce délai, ils doivent choisir entre deux options: cesser de rendre accessibles les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur ou continuer dans cette voie et rendre accessibles les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur à l'ensemble des opérateurs désignés. Toutefois, si les opérateurs désignés des nouveaux pays du système cible demandent aux opérateurs désignés des pays du système cible de leur appliquer les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur, ils doivent rendre accessibles à l'ensemble des autres opérateurs désignés les tarifs, termes et conditions offerts dans le cadre de leur service intérieur, à des conditions identiques à celles proposées aux clients nationaux.
- 4.4 Les opérateurs désignés des pays en transition peuvent choisir de ne pas rendre accessibles aux autres opérateurs désignés les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur. Ils peuvent toutefois choisir de rendre accessibles à un nombre limité d'opérateurs désignés les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur, sur une base de réciprocité, pour une période d'essai de deux ans. Passé ce délai, ils doivent choisir entre deux options: cesser de rendre accessibles les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur ou continuer dans cette voie et rendre accessibles les conditions offertes dans le cadre de leur service intérieur à l'ensemble des opérateurs désignés.
5. La rémunération des frais terminaux sera basée sur la performance en matière de qualité de service dans le pays de destination. Le Conseil d'exploitation postale sera par conséquent autorisé à accorder des primes à la rémunération indiquée aux articles 28 et 29, afin d'encourager la participation au système de contrôle et pour récompenser les opérateurs désignés qui atteignent leur objectif de qualité. Le Conseil d'exploitation postale peut aussi fixer des pénalités dans le cas d'une qualité insuffisante, mais la rémunération des opérateurs désignés ne peut pas aller audessous de la rémunération minimale indiquée aux articles 28 et 29.
6. Tout opérateur désigné peut renoncer totalement ou partiellement à la rémunération prévue sous 1.
7. Pour les sacs M, le taux de frais terminaux à appliquer est de 0,793 DTS par kilogramme. Les sacs M de moins de 5 kilogrammes sont considérés comme pesant 5 kilogrammes pour la rémunération des frais terminaux.
8. Pour les envois recommandés, il est prévu une rémunération supplémentaire de 0,55 DTS par envoi pour 2010 et 2011 et de 0,6 DTS pour 2012 et 2013. Pour les envois avec valeur déclarée, il est prévu une rémunération supplémentaire de 1,1 DTS par envoi pour 2010 et 2011 et de 1,2 DTS pour 2012 et 2013. Le Conseil d'exploitation postale est autorisé à accorder des primes à la rémunération pour ces services et d'autres services supplémentaires lorsque les services fournis

comprennent des éléments additionnels devant être spécifiés dans le Règlement de la poste aux lettres.

9. Tout opérateur désigné peut, par accord bilatéral ou multilatéral, appliquer d'autres systèmes de rémunération pour le règlement des comptes au titre des frais terminaux.

10. Les opérateurs désignés peuvent, à titre facultatif, échanger du courrier non prioritaire en accordant une remise de 10% sur le taux de frais terminaux applicable au courrier prioritaire.

11. Les opérateurs désignés peuvent, à titre facultatif, échanger des envois séparés par format en appliquant un taux de frais terminaux réduit.

12. Les dispositions prévues entre opérateurs désignés du système cible s'appliquent à tout opérateur désigné du système transitoire déclarant vouloir adhérer au système cible. Le Conseil d'exploitation postale peut fixer les mesures transitoires dans le Règlement de la poste aux lettres. Les dispositions du système cible peuvent être appliquées dans leur intégralité aux nouveaux opérateurs désignés du système cible déclarant vouloir être pleinement soumis auxdites dispositions, sans mesures transitoires.

Article 28

Frais terminaux. Dispositions applicables aux flux de courrier entre les opérateurs désignés des pays du système cible

1. La rémunération pour les envois de la poste aux lettres, y compris le courrier en nombre, à l'exclusion des sacs M et des envois CCRI, est établie d'après l'application des taux par envoi et par kilogramme reflétant les coûts de traitement dans le pays de destination; ces coûts doivent être liés aux tarifs intérieurs. Le calcul des taux s'effectue selon les conditions précisées dans le Règlement de la poste aux lettres.

2. La rémunération pour les envois CCRI s'effectue selon les dispositions pertinentes du Règlement de la poste aux lettres.

3. Les taux par envoi et par kilogramme sont calculés à partir d'un pourcentage de la taxe d'une lettre prioritaire de 20 grammes du régime intérieur comme suit: 70% pour les pays du système cible avant 2010 et 100% pour les pays adhérant au système cible à compter de 2010 ou 2012 (nouveaux pays du système cible).

4. En 2009 et en 2010, le Conseil d'exploitation postale mènera une étude sur les coûts de traitement du courrier arrivant. Si cette étude fait apparaître un pourcentage autre que celui de 70% indiqué sous 3, le Conseil d'exploitation postale déterminera s'il convient de modifier le pourcentage de la taxe d'une lettre prioritaire de 20 grammes pour 2012 et 2013.

5. Pour 2010 et 2011, 50% de la TVA ou des autres taxes applicables seront déduits de la taxe utilisée pour le calcul indiqué sous 3. Cette déduction sera de 100% pour 2012 et 2013.

6. Les taux appliqués aux flux entre pays du système cible avant 2010 ne pourront pas dépasser:

- 6.1 pour 2010: 0,253 DTS par envoi et 1,980 DTS par kilogramme;
- 6.2 pour 2011: 0,263 DTS par envoi et 2,059 DTS par kilogramme;
- 6.3 pour 2012: 0,274 DTS par envoi et 2,141 DTS par kilogramme;

6.4 pour 2013: 0,285 DTS par envoi et 2,227 DTS par kilogramme.

7. Les taux appliqués aux flux entre pays du système cible avant 2010 ne pourront pas être inférieurs aux taux de 2009, avant application du lien avec la qualité de service. Ces taux ne pourront pas non plus être inférieurs aux valeurs indiquées ci-après:

7.1 pour 2010: 0,165 DTS par envoi et 1,669 DTS par kilogramme;

7.2 pour 2011: 0,169 DTS par envoi et 1,709 DTS par kilogramme;

7.3 pour 2012: 0,173 DTS par envoi et 1,750 DTS par kilogramme;

7.4 pour 2013: 0,177 DTS par envoi et 1,792 DTS par kilogramme.

8. Les taux appliqués aux flux de courrier vers, depuis et entre les nouveaux pays du système cible, à l'exception du courrier en nombre, sont:

8.1 pour 2010: 0,155 DTS par envoi et 1,562 DTS par kilogramme;

8.2 pour 2011: 0,159 DTS par envoi et 1,610 DTS par kilogramme;

8.3 pour 2012: 0,164 DTS par envoi et 1,648 DTS par kilogramme;

8.4 pour 2013: 0,168 DTS par envoi et 1,702 DTS par kilogramme.

9. La rémunération pour le courrier en nombre est établie d'après l'application des taux par envoi et par kilogramme prévus à l'article 28.3 à 28.7.

10. Sauf accord bilatéral contraire, une rémunération supplémentaire de 0,5 DTS par envoi est prévue pour les envois recommandés et avec valeur déclarée dépourvus d'identifiant muni d'un code à barres ou revêtus d'un identifiant muni d'un code à barres non conforme à la norme technique S10 de l'UPU.

11. Aucune réserve, sauf en cas d'accord bilatéral, n'est applicable à cet article.

Article 29

Frais terminaux.

Dispositions applicables aux flux de courrier vers, depuis et entre les opérateurs désignés des pays du système transitoire

1. Pour les opérateurs désignés des pays du système de frais terminaux transitoire (en préparation de leur adhésion au système cible), la rémunération concernant les envois de la poste aux lettres, y compris le courrier en nombre, mais à l'exclusion des sacs M et des envois CCRI, est établie sur la base d'augmentations annuelles de 2,8% des taux de 2009 ajustés selon le nombre moyen mondial de 14,64 envois par kilogramme.

2. La rémunération pour les envois CCRI s'effectue selon les dispositions pertinentes du Règlement de la poste aux lettres.

3. Les taux appliqués aux flux de courrier vers, depuis et entre les pays du système transitoire sont:

3.1 pour 2010: 0,155 DTS par envoi et 1,562 DTS par kilogramme;

3.2 pour 2011: 0,159 DTS par envoi et 1,610 DTS par kilogramme;

3.3 pour 2012: 0,164 DTS par envoi et 1,648 DTS par kilogramme;

3.4 pour 2013: 0,168 DTS par envoi et 1,702 DTS par kilogramme.

4. Pour les flux inférieurs à 100 tonnes par an, les composantes par kilogramme et par envoi sont converties en un taux total par kilogramme, sur la base d'un nombre moyen mondial de 14,64 envois par kilogramme. Les taux ci-après s'appliquent:

4.1 pour 2010: 3,831 DTS par kilogramme;

4.2 pour 2011: 3,938 DTS par kilogramme;

4.3 pour 2012: 4,049 DTS par kilogramme;

4.4 pour 2013: 4,162 DTS par kilogramme.

5. Pour les flux de plus de 100 tonnes par an, les taux fixes par kilogramme susmentionnés sont appliqués si ni l'opérateur désigné d'origine ni l'opérateur désigné de destination ne demandent, dans le cadre du mécanisme de révision, une révision du taux sur la base du nombre réel d'envois par kilogramme plutôt que sur la base du nombre moyen mondial. L'échantillonnage aux fins d'application du mécanisme de révision est appliqué conformément aux conditions spécifiées dans le Règlement de la poste aux lettres.

6. La révision à la baisse du taux total indiqué sous 4 ne peut pas être invoquée par un pays du système cible à l'encontre d'un pays du système transitoire, à moins que ce dernier ne demande une révision dans le sens inverse.

7. La rémunération pour le courrier en nombre à l'intention des opérateurs désignés des pays du système cible est établie d'après l'application des taux par envoi et par kilogramme prévus à l'article 28. Pour le courrier en nombre reçu, les opérateurs désignés des pays du système transitoire peuvent demander une rémunération conformément aux dispositions mentionnées sous 3.

8. Aucune réserve, sauf en cas d'accord bilatéral, n'est applicable à cet article.

Article 30

Fonds pour l'amélioration de la qualité de service

1. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par tous les pays et territoires aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 5, pour les frais terminaux et le Fonds pour l'amélioration de la qualité de service, font l'objet d'une majoration correspondant à 20% des taux indiqués à l'article 29, aux fins de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays du groupe 5. Aucun paiement de cette nature n'a lieu entre les pays du groupe 5.

2. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 1 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 4 font l'objet d'une majoration correspondant à 10% des taux indiqués à l'article 29, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

3. A partir du 1er janvier 2012, excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 2 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 4 feront l'objet d'une majoration correspondant à 10% des taux indiqués à l'article 29, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

4. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 1 qui se trouvaient dans le système cible avant 2010 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 3 font l'objet d'une majoration correspondant à 8% des taux indiqués à l'article 29, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

5. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 1 qui adhéreront au système cible en 2010 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 3 font l'objet d'une majoration correspondant à 4% des taux indiqués à l'article 29, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

6. A partir du 1er janvier 2012, excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 2 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 3 font l'objet d'une majoration correspondant à 4% des taux indiqués à l'article 29, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

7. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 1 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 2 qui bénéficiaient d'une augmentation de 8% avant 2010 feront l'objet d'une majoration correspondant à 4% des taux indiqués à l'article 29 en 2010 et en 2011, et d'une majoration correspondant à 2% des taux indiqués à l'article 28.8 en 2012 et en 2013, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

8. Excepté pour les sacs M, les envois CCRI et les envois en nombre, les frais terminaux payables par les pays et territoires classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 1 aux pays classés par le Congrès dans la catégorie des pays du groupe 2 qui bénéficiaient d'une augmentation de 1% avant 2010 feront l'objet d'une majoration correspondant à 1% des taux indiqués à l'article 29 en 2010 et en 2011, au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays de cette dernière catégorie.

9. Les frais terminaux cumulés payables au titre de l'alimentation du Fonds pour l'amélioration de la qualité de service dans les pays des groupes 2 à 5 font l'objet d'un plancher de 12 565 DTS par an pour chaque pays bénéficiaire. Les montants supplémentaires requis pour atteindre ce plancher sont facturés aux pays faisant partie du système cible avant 2010, proportionnellement aux quantités échangées.

10. Les projets régionaux devraient notamment favoriser la concrétisation des programmes de l'UPU en faveur de l'amélioration de la qualité de service et la mise en place de systèmes de comptabilité analytique dans les pays en développement. Le Conseil d'exploitation postale adoptera en 2010 au plus tard des procédures adaptées en vue du financement de ces projets.

Article 31

Frais de transit

1. Les dépêches closes et les envois en transit à découvert échangés entre deux opérateurs désignés ou entre deux bureaux du même Pays-membre au moyen des services d'un ou de plusieurs autres opérateurs désignés (services tiers) sont soumis au paiement des frais de transit. Ceux-ci constituent une rétribution pour les prestations concernant le transit territorial, le transit maritime et le transit aérien. Ce principe s'applique également aux envois mal dirigés et aux dépêches mal acheminées.

Chapitre 2

Autres dispositions

Article 32

Taux de base et dispositions relatives aux frais de transport aérien

1. Le taux de base à appliquer au règlement des comptes entre opérateurs désignés au titre des transports aériens est approuvé par le Conseil d'exploitation postale. Il est calculé par le Bureau international d'après la formule spécifiée dans le Règlement de la poste aux lettres.

2. Le calcul des frais de transport aérien des dépêches closes, des envois prioritaires, des envois-avion, des colis-avion en transit à découvert, des envois mal dirigés et des dépêches mal acheminées, de même que les modes de décompte y relatifs, est décrit dans le Règlement de la poste aux lettres et le Règlement concernant les colis postaux.

3. Les frais de transport pour tout le parcours aérien sont:

3.1 lorsqu'il s'agit de dépêches closes, à la charge de l'opérateur désigné du pays d'origine, y compris lorsque ces dépêches transitent par un ou plusieurs opérateurs désignés intermédiaires;

3.2 lorsqu'il s'agit d'envois prioritaires et d'envois-avion en transit à découvert, y compris ceux qui sont mal acheminés, à la charge de l'opérateur désigné qui remet les envois à un autre opérateur désigné.

4. Ces mêmes règles sont applicables aux envois exempts de frais de transit territorial et maritime s'ils sont acheminés par avion.

5. Chaque opérateur désigné de destination qui assure le transport aérien du courrier international à l'intérieur de son pays a droit au remboursement des coûts supplémentaires occasionnés par ce transport, pourvu que la distance moyenne pondérée des parcours effectués dépasse 300 kilomètres. Le Conseil d'exploitation postale peut remplacer la distance moyenne pondérée par un autre critère pertinent. Sauf accord prévoyant la gratuité, les frais doivent être uniformes pour toutes les dépêches prioritaires et les dépêches-avion provenant de l'étranger, que ce courrier soit réacheminé ou non par voie aérienne.

6. Cependant, lorsque la compensation des frais terminaux perçue par l'opérateur désigné de destination est fondée spécifiquement sur les coûts ou sur les tarifs intérieurs, aucun remboursement supplémentaire au titre des frais de transport aérien intérieur n'est effectué.

7. L'opérateur désigné de destination exclut, en vue du calcul de la distance moyenne pondérée, le poids de toutes les dépêches pour lesquelles le calcul de la compensation des frais

terminaux est spécifiquement fondé sur les coûts ou sur les tarifs intérieurs de l'opérateur désigné de destination.

Article 33

Quotes-parts territoriales et maritimes des colis postaux

1. Les colis échangés entre deux opérateurs désignés sont soumis aux quotes-parts territoriales d'arrivée calculées en combinant le taux de base par colis et le taux de base par kilogramme fixés par le Règlement.

1.1 Tenant compte des taux de base ci-dessus, les opérateurs désignés peuvent en outre être autorisés à bénéficier de taux supplémentaires par colis et par kilogramme, conformément aux dispositions prévues par le Règlement.

1.2 Les quotes-parts visées sous 1 et 1.1 sont à la charge de l'opérateur désigné du pays d'origine, à moins que le Règlement concernant les colis postaux ne prévoie des dérogations à ce principe.

1.3 Les quotes-parts territoriales d'arrivée doivent être uniformes pour l'ensemble du territoire de chaque pays.

2. Les colis échangés entre deux opérateurs désignés ou entre deux bureaux du même pays au moyen des services terrestres d'un ou de plusieurs autres opérateurs désignés sont soumis, au profit des opérateurs désignés dont les services participent à l'acheminement territorial, aux quotes-parts territoriales de transit fixées par le Règlement selon l'échelon de distance.

2.1 Pour les colis en transit à découvert, les opérateurs désignés intermédiaires sont autorisés à réclamer la quote-part forfaitaire par envoi fixée par le Règlement.

2.2 Les quotes-parts territoriales de transit sont à la charge de l'opérateur désigné du pays d'origine, à moins que le Règlement concernant les colis postaux ne prévoie des dérogations à ce principe.

3. Tout opérateur désigné dont les services participent au transport maritime de colis est autorisé à réclamer les quotes-parts maritimes. Ces quotes-parts sont à la charge de l'opérateur désigné du pays d'origine, à moins que le Règlement concernant les colis postaux ne prévoie des dérogations à ce principe.

3.1 Pour chaque service maritime emprunté, la quote-part maritime est fixée par le Règlement concernant les colis postaux selon l'échelon de distance.

3.2 Les opérateurs désignés ont la faculté de majorer de 50% au maximum la quote-part maritime calculée conformément à 3.1. Par contre, ils peuvent la réduire à leur gré.

Article 34

Pouvoir du Conseil d'exploitation postale de fixer le montant des frais et des quotes-parts

1. Le Conseil d'exploitation postale a le pouvoir de fixer les frais et les quotes-parts ci-après, qui doivent être payés par les opérateurs désignés selon les conditions énoncées dans les Règlements:

1.1 frais de transit pour le traitement et le transport des dépêches de la poste aux lettres par au moins un pays tiers;

1.2 taux de base et frais de transport aérien applicables au courrier-avion;

1.3 quotes-parts territoriales d'arrivée pour le traitement des colis arrivants;

1.4 quotes-parts territoriales de transit pour le traitement et le transport des colis par un pays tiers;

1.5 quotes-parts maritimes pour le transport maritime des colis.

2. La révision qui pourra être faite, grâce à une méthodologie qui assure une rémunération équitable aux opérateurs désignés assurant les services, devra s'appuyer sur des données économiques et financières fiables et représentatives. La modification éventuelle qui pourra être décidée entrera en vigueur à une date fixée par le Conseil d'exploitation postale.

Quatrième partie Dispositions finales

Article 35

Conditions d'approbation des propositions concernant la Convention et les Règlements

1. Pour devenir exécutoires, les propositions soumises au Congrès et relatives à la présente Convention doivent être approuvées par la majorité des Pays-membres présents et votants ayant le droit de vote. La moitié au moins des Pays-membres représentés au Congrès ayant le droit de vote doivent être présents au moment du vote.

2. Pour devenir exécutoires, les propositions relatives au Règlement de la poste aux lettres et au Règlement concernant les colis postaux doivent être approuvées par la majorité des membres du Conseil d'exploitation postale ayant le droit de vote.

3. Pour devenir exécutoires, les propositions introduites entre deux Congrès et relatives à la présente Convention et à son Protocole final doivent réunir:

- 3.1 les deux tiers des suffrages, la moitié au moins des Pays-membres de l'Union ayant le droit de vote et ayant participé au suffrage, s'il s'agit de modifications;
- 3.2 la majorité des suffrages s'il s'agit de l'interprétation des dispositions.

4. Nonobstant les dispositions prévues sous 3.1, tout Pays-membre dont la législation nationale est encore incompatible avec la modification proposée a la faculté de faire une déclaration écrite au Directeur général du Bureau international indiquant qu'il ne lui est pas possible d'accepter cette modification, dans les quatre-vingt-dix jours à compter de la date de notification de celle-ci.

Article 36

Réserves présentées lors du Congrès

1. Toute réserve incompatible avec l'objet et le but de l'Union n'est pas autorisée.

2. En règle générale, les Pays-membres qui ne peuvent pas faire partager leur point de vue par les autres Pays-membres doivent s'efforcer, dans la mesure du possible, de se rallier à l'opinion de la majorité. La réserve doit se faire en cas de nécessité absolue et être motivée d'une manière appropriée.

3. La réserve à des articles de la présente Convention doit être soumise au Congrès sous la forme d'une proposition écrite en une des langues de travail du Bureau international conformément aux dispositions y relatives du Règlement intérieur du Congrès.

4. Pour être effective, la réserve soumise au Congrès doit être approuvée par la majorité requise dans chaque cas pour la modification de l'article auquel se rapporte la réserve.

5. En principe, la réserve est appliquée sur une base de réciprocité entre le Pays-membre l'ayant émise et les autres Pays-membres.

6. La réserve à la présente Convention sera insérée dans son Protocole final sur la base de la proposition approuvée par le Congrès.

Article 37

Mise à exécution et durée de la Convention

1. La présente Convention sera mise à exécution le 1er janvier 2010 et demeurera en vigueur jusqu'à la mise à exécution des Actes du prochain Congrès.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont signé la présente Convention en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Genève, le 12 août 2008.

Protocole final de la Convention postale universelle

Au moment de procéder à la signature de la Convention postale universelle conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Article I

Appartenance des envois postaux. Retrait. Modification ou correction d'adresse

1. Les dispositions de l'article 5.1 et 2, ne s'appliquent pas à Antigua-et-Barbuda, à Bahrain (Royaume), à la Barbade, au Belize, au Botswana, au Brunei Darussalam, au Canada, à Hongkong, Chine, à la Dominique, à l'Égypte, aux Fidji, à la Gambie, au Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, aux Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, à Grenade, à la Guyane, à l'Irlande, à la Jamaïque, au Kenya, à Kiribati, à Kuwait, au Lesotho, à la Malaisie, au Malawi, à Maurice, à Nauru, au Nigéria, à la Nouvelle-Zélande, à l'Ouganda, à la Papouasie – Nouvelle-Guinée, à Saint-Christophe-et-Nevis, à Sainte-Lucie, à Saint-Vincent-et-Grenadines, à Salomon (îles), au Samoa, aux Seychelles, à la Sierra Leone, à Singapour, au Swaziland, à la Tanzanie (Rép. unie), à la Trinité-et-Tobago, à Tuvalu, à Vanuatu et à la Zambie.

2. Les dispositions de l'article 5.1 et 2 ne s'appliquent pas non plus à l'Autriche, au Danemark et à l'Iran (Rép. islamique), dont les législations ne permettent pas le retrait ou la modification d'adresse des envois de la poste aux lettres à la demande de l'expéditeur à partir du moment où le destinataire a été informé de l'arrivée d'un envoi à son adresse.

3. L'article 5.1 ne s'applique pas à l'Australie, au Ghana et au Zimbabwe.

4. L'article 5.2 ne s'applique pas aux Bahamas, à l'Iraq, à Myanmar et à la Rép. pop. dém. de Corée, dont les législations ne permettent pas le retrait ou la modification d'adresse des envois de la poste aux lettres à la demande de l'expéditeur.

5. L'article 5.2 ne s'applique pas à l'Amérique (Etats-Unis).

6. L'article 5.2 s'applique à l'Australie dans la mesure où il est compatible avec la législation intérieure de ce pays.

7. Par dérogation à l'article 5.2, El Salvador, le Panama (Rép.), les Philippines, la Rép. dém. du Congo et le Vénézuéla sont autorisés à ne pas renvoyer les colis après que le destinataire en a demandé le dédouanement, étant donné que leur législation douanière s'y oppose.

Article II

Taxes

1. Par dérogation à l'article 6, les administrations postales de l'Australie, du Canada et de la Nouvelle-Zélande sont autorisées à percevoir des taxes postales autres que celles prévues dans les Règlements, lorsque les taxes en question sont admissibles selon la législation de leur pays.

Article III

Exception à l'exonération des taxes postales en faveur des cécogrammes

1. Par dérogation à l'article 7, les administrations postales de l'Indonésie, de Saint-Vincent- et-Grenadines et de la Turquie, qui n'accordent pas la franchise postale aux cécogrammes dans leur service intérieur, ont la faculté de percevoir les taxes d'affranchissement et les taxes pour services spéciaux, qui ne peuvent toutefois être supérieures à celles de leur service intérieur.

2. Par dérogation à l'article 7, les administrations postales de l'Allemagne, de l'Amérique (Etats-Unis), de l'Australie, de l'Autriche, du Canada, du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, du Japon et de la Suisse ont la faculté de percevoir les taxes pour services spéciaux qui sont appliquées aux cécogrammes dans leur service intérieur.

Article IV

Services de base

1. Nonobstant les dispositions de l'article 12, l'Australie n'approuve pas l'extension des services de base aux colis postaux.

2. Les dispositions de l'article 12.2.4 ne s'appliquent pas à la Grande-Bretagne, dont la législation nationale impose une limite de poids inférieure. La législation relative à la santé et à la sécurité limite à 20 kilogrammes le poids des sacs à courrier.

Article V

Petits paquets

1. Par dérogation à l'article 12, l'administration postale de l'Afghanistan est autorisée à limiter à 1 kilogramme le poids maximal des petits paquets arrivants et sortants.

Article VI

Avis de réception

1. L'administration postale du Canada est autorisée à ne pas appliquer l'article 13.1.1 en ce qui concerne les colis, étant donné qu'elle n'offre pas le service d'avis de réception pour les colis dans son régime intérieur.

Article VII

Service de correspondance commerciale-réponse internationale (CCRI)

1. Par dérogation à l'article 13.4.1, l'administration postale de la Bulgarie (Rép.) assurera le service CCRI après une négociation avec l'administration postale intéressée.

Article VIII

Interdictions (poste aux lettres)

1. A titre exceptionnel, les administrations postales du Liban et de la Rép. pop. dém. de Corée n'acceptent pas les envois recommandés qui contiennent des pièces de monnaie ou des billets de monnaie ou toute valeur au porteur ou des chèques de voyage ou du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses, des bijoux et d'autres objets précieux.

Elles ne sont pas tenues par les dispositions du Règlement de la poste aux lettres d'une façon rigoureuse en ce qui concerne leur responsabilité en cas de spoliation ou d'avarie des envois recommandés, de même qu'en ce qui concerne les envois contenant des objets en verre ou fragiles.

2. A titre exceptionnel, les administrations postales de l'Arabie saoudite, de la Bolivie, de la Chine (Rép. pop.), à l'exclusion de la Région administrative spéciale de Hongkong, de l'Iraq, du Népal, du Pakistan, du Soudan et du Viet Nam n'acceptent pas les envois recommandés contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux.

3. L'administration postale de Myanmar se réserve le droit de ne pas accepter les envois avec valeur déclarée contenant les objets précieux mentionnés à l'article 15.5, car sa législation interne s'oppose à l'admission de ce genre d'envois.

4. L'administration postale du Népal n'accepte pas les envois recommandés ou ceux avec valeur déclarée contenant des coupures ou des pièces de monnaie, sauf accord spécial conclu à cet effet.

5. L'administration postale de l'Ouzbékistan n'accepte pas les envois recommandés ou ceux avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des chèques, des timbres-poste ou des monnaies étrangères et décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

6. L'administration postale de l'Iran (Rép. islamique) n'accepte pas les envois contenant des objets contraires à la religion islamique.

7. L'administration postale des Philippines se réserve le droit de ne pas accepter d'envois de la poste aux lettres (ordinaires, recommandés ou avec valeur déclarée) contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux.

8. L'administration postale de l'Australie n'accepte aucun envoi postal contenant des lingots ou des billets de banque. En outre, elle n'accepte pas les envois recommandés à destination de l'Australie ni les envois en transit à découvert qui contiennent des objets de valeur, tels que bijoux, métaux précieux, pierres précieuses ou semi-précieuses, titres, pièces de monnaie ou autres effets négociables. Elle décline toute responsabilité en ce qui concerne les envois postés en violation de la présente réserve.

9. L'administration postale de la Chine (Rép. pop.), à l'exclusion de la Région administrative spéciale de Hongkong, n'accepte pas les envois avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie, des valeurs quelconques au porteur ou des chèques de voyage, conformément à ses règlements internes.

10. Les administrations postales de la Lettonie et de la Mongolie se réservent le droit de ne pas accepter des envois ordinaires, recommandés ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des effets au porteur et des chèques de voyage, étant donné que leur législation nationale s'y oppose.

11. L'administration postale du Brésil se réserve le droit de ne pas accepter le courrier ordinaire, recommandé ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque en circulation et des valeurs quelconques au porteur.

12. L'administration postale du Viet Nam se réserve le droit de ne pas accepter les lettres contenant des objets et des marchandises.

Article IX

Interdictions (colis postaux)

1. Les administrations postales de Myanmar et de la Zambie sont autorisées à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant les objets précieux visés à l'article 15.6.1.3.1, étant donné que leur réglementation intérieure s'y oppose.

2. A titre exceptionnel, les administrations postales du Liban et du Soudan n'acceptent pas les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses et d'autres objets précieux, ou qui contiennent des liquides et des éléments facilement liquéfiables ou des objets en verre ou assimilés ou fragiles. Elles ne sont pas tenues par les dispositions y relatives du Règlement concernant les colis postaux.

3. L'administration postale du Brésil est autorisée à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie et des billets de monnaie en circulation, ainsi que toute valeur au porteur, étant donné que sa réglementation intérieure s'y oppose.

4. L'administration postale du Ghana est autorisée à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie et des billets de monnaie en circulation, étant donné que sa réglementation intérieure s'y oppose.

5. Outre les objets cités à l'article 15, l'administration postale de l'Arabie saoudite n'accepte pas les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries et autres objets précieux. Elle n'accepte pas non plus les colis contenant des médicaments de toute sorte, à moins qu'ils soient accompagnés d'une ordonnance médicale émanant d'une autorité officielle compétente, des produits destinés à l'extinction du feu, des liquides chimiques ou des objets contraires aux principes de la religion islamique.

6. Outre les objets cités à l'article 15, l'administration postale d'Oman n'accepte pas les colis contenant:

6.1 des médicaments de toute sorte, à moins qu'ils ne soient accompagnés d'une ordonnance médicale émanant d'une autorité officielle compétente;

6.2 des produits destinés à l'extinction du feu et des liquides chimiques;

6.3 des objets contraires aux principes de la religion islamique.

7. Outre les objets cités à l'article 15, l'administration postale de l'Iran (Rép. islamique) est autorisée à ne pas accepter les colis contenant des articles contraires aux principes de la religion islamique.

8. L'administration postale des Philippines est autorisée à ne pas accepter de colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux, ou qui contiennent des liquides et des éléments facilement liquéfiables ou des objets en verre ou assimilés ou fragiles.

9. L'administration postale de l'Australie n'accepte aucun envoi postal contenant des lingots ou des billets de banque.

10. L'administration postale de la Chine (Rép. pop.) n'accepte pas les colis ordinaires contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux. En outre, sauf en ce qui concerne la Région administrative spéciale de Hongkong, les colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie, des valeurs quelconques au porteur ou des chèques de voyage ne sont pas acceptés non plus.

11. L'administration postale de la Mongolie se réserve le droit de ne pas accepter, selon sa législation nationale, les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des titres à vue et des chèques de voyage.

12. L'administration postale de la Lettonie n'accepte pas les colis ordinaires ni les colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des valeurs quelconques (chèques) au porteur ou des devises étrangères, et elle décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie concernant de tels envois.

Article X

Objets passibles de droits de douane

1. Par référence à l'article 15, les administrations postales des pays suivants n'acceptent pas les envois avec valeur déclarée contenant des objets passibles de droits de douane: Bangladesh et El Salvador.

2. Par référence à l'article 15, les administrations postales des pays suivants n'acceptent pas les lettres ordinaires et recommandées contenant des objets passibles de droits de douane: Afghanistan, Albanie, Azerbaïdjan, Bélarus, Cambodge, Chili, Colombie, Cuba, El Salvador, Estonie, Italie, Lettonie, Népal, Ouzbékistan, Pérou, Rép. pop. dém. de Corée, Saint-Marin, Turkménistan, Ukraine et Vénézuéla.

3. Par référence à l'article 15, les administrations postales des pays suivants n'acceptent pas les lettres ordinaires contenant des objets passibles de droits de douane: Bénin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire (Rép.), Djibouti, Mali et Mauritanie.

4. Nonobstant les dispositions prévues sous 1 à 3, les envois de sérums, de vaccins ainsi que les envois de médicaments d'urgence nécessitent qu'il est difficile de se procurer sont admis dans tous les cas.

Article XI

Réclamations

1. Par dérogation à l'article 17.3, les administrations postales de l'Arabie saoudite, de la Bulgarie (Rép.), du Cap-Vert, de l'Egypte, du Gabon, des Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, de la Grèce, de l'Iran (Rép. islamique), du Kirghizistan, de la Mongolie, de Myanmar, de l'Ouzbékistan, des Philippines, de la Rép. pop. dém. de Corée, du Soudan, de la Syrienne (Rép. arabe), du Tchad, du Turkménistan, de l'Ukraine et de la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de réclamation sur leurs clients pour les envois de la poste aux lettres.

2. Par dérogation à l'article 17.3, les administrations postales de l'Argentine, de l'Autriche, de l'Azerbaïdjan, de la Slovaquie et de la Tchéquie (Rép.) se réservent le droit de percevoir une taxe spéciale lorsque, à l'issue des démarches entreprises suite à la réclamation, il se révèle que celle-ci est injustifiée.

3. Les administrations postales de l'Afghanistan, de l'Arabie saoudite, de la Bulgarie (Rép.), du Cap-Vert, du Congo (Rép.), de l'Egypte, du Gabon, de l'Iran (Rép. islamique), du Kirghizistan, de la Mongolie, de Myanmar, de l'Ouzbékistan, du Soudan, du Suriname, de la Syrienne (Rép. arabe), du Turkménistan, de l'Ukraine et de la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de réclamation sur leurs clients pour les colis.

4. Par dérogation à l'article 17.3, les administrations postales de l'Amérique (Etats-Unis), du Brésil et du Panama (Rép.) se réservent le droit de percevoir sur les clients une taxe de réclamation pour les envois de la poste aux lettres et les colis postaux déposés dans les pays qui appliquent ce genre de taxe en vertu des dispositions sous 1 à 3.

Article XII

Taxe de présentation à la douane

1. L'administration postale du Gabon se réserve le droit de percevoir une taxe de présentation à la douane sur ses clients.

2. Les administrations postales du Congo (Rép.) et de la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de présentation à la douane sur leurs clients pour les colis.

Article XIII

Dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres

1. Les administrations postales de l'Amérique (Etats-Unis), de l'Australie, de l'Autriche, du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, de la Grèce et de la Nouvelle-Zélande se réservent le droit de percevoir une taxe, en rapport avec le coût des travaux occasionnés, sur toute

administration postale qui, en vertu de l'article 27.4, lui renvoie des objets qui n'ont pas, à l'origine, été expédiés comme envois postaux par leurs services.

2. Par dérogation à l'article 27.4, l'administration postale du Canada se réserve le droit de percevoir de l'administration d'origine une rémunération lui permettant de récupérer au minimum les coûts lui ayant été occasionnés par le traitement de tels envois.

3. L'article 27.4 autorise l'administration postale de destination à réclamer à l'administration de dépôt une rémunération appropriée au titre de la distribution d'envois de la poste aux lettres postés à l'étranger en grande quantité. L'Australie et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord se réservent le droit de limiter ce paiement au montant correspondant au tarif intérieur du pays de destination applicable à des envois équivalents.

4. L'article 27.4 autorise l'administration postale de destination à réclamer à l'administration de dépôt une rémunération appropriée au titre de la distribution d'envois de la poste aux lettres postés à l'étranger en grande quantité. Les pays suivants se réservent le droit de limiter ce paiement aux limites autorisées dans le Règlement pour le courrier en nombre: Amérique (Etats-Unis), Bahamas, Barbade, Brunei Darussalam, Chine (Rép. pop.), Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, Grenade, Guyane, Inde, Malaisie, Népal, Nouvelle-Zélande, Pays-Bas, Antilles néerlandaises et Aruba, Sainte-Lucie, Saint-Vincent-et-Grenadines, Singapour, Sri Lanka, Suriname et Thaïlande.

5. Nonobstant les réserves sous 4, les pays suivants se réservent le droit d'appliquer dans leur intégralité les dispositions de l'article 27 de la Convention au courrier reçu des Pays-membres de l'Union: Allemagne, Arabie saoudite, Argentine, Autriche, Bénin, Brésil, Burkina Faso, Cameroun, Chypre, Côte d'Ivoire (Rép.), Danemark, Egypte, France, Grèce, Guinée, Israël, Italie, Japon, Jordanie, Liban, Luxembourg, Mali, Maroc, Mauritanie, Monaco, Norvège, Portugal, Sénégal, Syrienne (Rép. arabe) et Togo.

6. Aux fins de l'application de l'article 27.4, l'administration postale de l'Allemagne se réserve le droit de demander à l'administration postale du pays de dépôt des envois une rémunération d'un montant équivalant à celui qu'elle aurait reçu de l'administration postale du pays où l'expéditeur réside.

7. Nonobstant les réserves faites à l'article XIII, la Chine (Rép. pop.) se réserve le droit de limiter tout paiement au titre de la distribution des envois de la poste aux lettres déposés à l'étranger en grande quantité aux limites autorisées dans la Convention de l'UPU et le Règlement de la poste aux lettres pour le courrier en nombre.

Article XIV

Quotes-parts territoriales d'arrivée exceptionnelles

1. Par dérogation à l'article 34, l'administration postale de l'Afghanistan se réserve le droit de percevoir 7,50 DTS de quote-part territoriale d'arrivée exceptionnelle supplémentaire par colis.

Article XV Tarifs spéciaux

1. Les administrations postales de l'Amérique (Etats-Unis), de la Belgique et de la Norvège ont la faculté de percevoir pour les colis-avion des quotes-parts territoriales plus élevées que pour les colis de surface.
2. L'administration postale du Liban est autorisée à percevoir pour les colis jusqu'à 1 kilogramme la taxe applicable aux colis au-dessus de 1 jusqu'à 3 kilogrammes.
3. L'administration postale du Panama (Rép.) est autorisée à percevoir 0,20 DTS par kilogramme pour les colis de surface transportés par voie aérienne (S.A.L.) en transit.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Convention, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Bucarest, le 5 octobre 2004.

Protocole final de la Convention postale universelle

Au moment de procéder à la signature de la Convention postale universelle conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Article I

Appartenance des envois postaux. Retrait. Modification ou correction d'adresse

1. Les dispositions de l'article 5.1 et 2, ne s'appliquent pas à Antigua-et-Barbuda, à Bahrain (Royaume), à la Barbade, au Belize, au Botswana, au Brunei Darussalam, au Canada, à Hongkong, Chine, à la Dominique, à l'Egypte, aux Fidji, à la Gambie, au Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, aux Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, à Grenade, à la Guyane, à l'Irlande, à la Jamaïque, au Kenya, à Kiribati, à Kuwait, au Lesotho, à la Malaisie, au Malawi, à Maurice, à Nauru, au Nigéria, à la Nouvelle-Zélande, à l'Ouganda, à la Papouasie – Nouvelle-Guinée, à Saint-Christophe-et-Nevis, à Sainte-Lucie, à Saint-Vincent-et-Grenadines, à Salomon (îles), au Samoa, aux Seychelles, à la Sierra Leone, à Singapour, au Swaziland, à la Tanzanie (Rép. unie), à la Trinité-et-Tobago, à Tuvalu, à Vanuatu et à la Zambie.
2. Les dispositions de l'article 5.1 et 2 ne s'appliquent pas non plus à l'Autriche, au Danemark et à l'Iran (Rép. islamique), dont les législations ne permettent pas le retrait ou la modification d'adresse des envois de la poste aux lettres à la demande de l'expéditeur à partir du moment où le destinataire a été informé de l'arrivée d'un envoi à son adresse.
3. L'article 5.1 ne s'applique pas à l'Australie, au Ghana et au Zimbabwe.
4. L'article 5.2 ne s'applique pas aux Bahamas, à la Belgique, à l'Iraq, à Myanmar et à la Rép. pop. dém. de Corée, dont les législations ne permettent pas le retrait ou la modification d'adresse des envois de la poste aux lettres à la demande de l'expéditeur.

5. L'article 5.2 ne s'applique pas à l'Amérique (Etats-Unis).

6. L'article 5.2 s'applique à l'Australie dans la mesure où il est compatible avec la législation intérieure de ce pays.

7. Par dérogation à l'article 5.2, El Salvador, le Panama (Rép.), les Philippines, la Rép. dém. du Congo et le Vénézuéla sont autorisés à ne pas renvoyer les colis après que le destinataire en a demandé le dédouanement, étant donné que leur législation douanière s'y oppose.

Article II

Taxes

1. Par dérogation à l'article 6, l'Australie, le Canada et la Nouvelle-Zélande sont autorisés à percevoir des taxes postales autres que celles prévues dans les Règlements, lorsque les taxes en question sont admissibles selon la législation de leur pays.

Article III

Exception à l'exonération des taxes postales en faveur des cécogrammes

1. Par dérogation à l'article 7, l'Indonésie, Saint-Vincent-et-Grenadines et la Turquie, qui n'accordent pas la franchise postale aux cécogrammes dans leur service intérieur, ont la faculté de percevoir les taxes d'affranchissement et les taxes pour services spéciaux, qui ne peuvent toutefois être supérieures à celles de leur service intérieur.

2. Par dérogation à l'article 7, l'Allemagne, l'Amérique (Etats-Unis), l'Australie, l'Autriche, le Canada, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, le Japon et la Suisse ont la faculté de percevoir les taxes pour services spéciaux qui sont appliquées aux cécogrammes dans leur service intérieur.

Article IV

Services de base

1. Nonobstant les dispositions de l'article 12, l'Australie n'approuve pas l'extension des services de base aux colis postaux.

2. Les dispositions de l'article 12.2.4 ne s'appliquent pas à la Grande-Bretagne, dont la législation nationale impose une limite de poids inférieure. La législation relative à la santé et à la sécurité limite à 20 kilogrammes le poids des sacs à courrier.

3. Par dérogation à l'article 12.2.4, le Kazakhstan et l'Ouzbékistan sont autorisés à limiter à 20 kilogrammes le poids maximal des sacs M arrivants et partants.

Article V

Avis de réception

1. Le Canada est autorisé à ne pas appliquer l'article 13.1.1 en ce qui concerne les colis, étant donné qu'elle n'offre pas le service d'avis de réception pour les colis dans son régime intérieur.

Article VI

Service de correspondance commerciale-réponse internationale (CCRI)

1. Par dérogation à l'article 13.4.1, la Bulgarie (Rép.) assurera le service CCRI après une négociation avec le Pays-membre intéressé.

Article VII

Interdictions (poste aux lettres)

1. A titre exceptionnel, le Liban et la Rép. pop. dém. de Corée n'acceptent pas les envois recommandés qui contiennent des pièces de monnaie ou des billets de monnaie ou toute valeur au porteur ou des chèques de voyage ou du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses, des bijoux et d'autres objets précieux. Ils ne sont pas tenus par les dispositions du Règlement de la poste aux lettres d'une façon rigoureuse en ce qui concerne leur responsabilité en cas de spoliation ou d'avarie des envois recommandés, de même qu'en ce qui concerne les envois contenant des objets en verre ou fragiles.

2. A titre exceptionnel, l'Arabie saoudite, la Bolivie, la Chine (Rép. pop.), à l'exclusion de la Région administrative spéciale de Hongkong, l'Iraq, le Népal, le Pakistan, le Soudan et le Viet Nam n'acceptent pas les envois recommandés contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux.

3. Myanmar se réserve le droit de ne pas accepter les envois avec valeur déclarée contenant les objets précieux mentionnés à l'article 15.6, car sa législation interne s'oppose à l'admission de ce genre d'envois.

4. Le Népal n'accepte pas les envois recommandés ou ceux avec valeur déclarée contenant des coupures ou des pièces de monnaie, sauf accord spécial conclu à cet effet.

5. L'Ouzbékistan n'accepte pas les envois recommandés ou ceux avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des chèques, des timbres-poste ou des monnaies étrangères et décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

6. L'Iran (Rép. islamique) n'accepte pas les envois contenant des objets contraires à la religion islamique.

7. Les Philippines se réservent le droit de ne pas accepter d'envois de la poste aux lettres (ordinaires, recommandés ou avec valeur déclarée) contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux.

8. L'Australie n'accepte aucun envoi postal contenant des lingots ou des billets de banque. En outre, elle n'accepte pas les envois recommandés à destination de l'Australie ni les envois en transit à découvert qui contiennent des objets de valeur, tels que bijoux, métaux précieux, pierres précieuses ou semi-précieuses, titres, pièces de monnaie ou autres effets négociables. Elle décline toute responsabilité en ce qui concerne les envois postés en violation de la présente réserve.

9. La Chine (Rép. pop.), à l'exclusion de la Région administrative spéciale de Hongkong, n'accepte pas les envois avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des

billets de monnaie, des valeurs quelconques au porteur ou des chèques de voyage, conformément à ses règlements internes.

10. La Lettonie et la Mongolie se réservent le droit de ne pas accepter des envois ordinaires, recommandés ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des effets au porteur et des chèques de voyage, étant donné que leur législation nationale s'y oppose.

11. Le Brésil se réserve le droit de ne pas accepter le courrier ordinaire, recommandé ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque en circulation et des valeurs quelconques au porteur.

12. Le Viet Nam se réserve le droit de ne pas accepter les lettres contenant des objets et des marchandises.

13. L'Indonésie n'accepte pas les envois recommandés ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des chèques, des timbres-poste, des devises étrangères ou des valeurs quelconques au porteur et décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ces envois.

14. Le Kirghizistan se réserve le droit de ne pas accepter les envois de la poste aux lettres (ordinaires, recommandés ou avec valeur déclarée et petits paquets) contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou des titres au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses, des bijoux et d'autres objets précieux. Il décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

15. Le Kazakhstan n'accepte pas les envois recommandés ou avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques, des métaux précieux, manufacturés ou non, des pierres précieuses, des bijoux et d'autres objets précieux ainsi que des monnaies étrangères et décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

16. La Moldova et la Russie (Fédération de) n'acceptent pas les envois recommandés et ceux avec valeur déclarée contenant des billets de banque en circulation, des titres (chèques) au porteur ou des monnaies étrangères et déclinent toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

Article VIII

Interdictions (colis postaux)

1. Myanmar et la Zambie sont autorisés à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant les objets précieux visés à l'article 15.6.1.3.1, étant donné que leur réglementation intérieure s'y oppose.

2. A titre exceptionnel, le Liban et le Soudan n'acceptent pas les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses et d'autres objets précieux, ou qui contiennent des liquides et des éléments facilement liquéfiables ou des objets en verre ou assimilés ou fragiles. Ils ne sont pas tenus par les dispositions y relatives du Règlement concernant les colis postaux.

3. Le Brésil est autorisé à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie et des billets de monnaie en circulation, ainsi que toute valeur au porteur, étant donné que sa réglementation intérieure s'y oppose.

4. Le Ghana est autorisé à ne pas accepter de colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie et des billets de monnaie en circulation, étant donné que sa réglementation intérieure s'y oppose.

5. Outre les objets cités à l'article 15, l'Arabie saoudite n'accepte pas les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierreries et autres objets précieux. Elle n'accepte pas non plus les colis contenant des médicaments de toute sorte, à moins qu'ils soient accompagnés d'une ordonnance médicale émanant d'une autorité officielle compétente, des produits destinés à l'extinction du feu, des liquides chimiques ou des objets contraires aux principes de la religion islamique.

6. Outre les objets cités à l'article 15, l'Oman n'accepte pas les colis contenant:

6.1 des médicaments de toute sorte, à moins qu'ils ne soient accompagnés d'une ordonnance médicale émanant d'une autorité officielle compétente;

6.2 des produits destinés à l'extinction du feu et des liquides chimiques;

6.3 des objets contraires aux principes de la religion islamique.

7. Outre les objets cités à l'article 15, l'Iran (Rép. islamique) est autorisé à ne pas accepter les colis contenant des articles contraires aux principes de la religion islamique.

8. Les Philippines sont autorisées à ne pas accepter de colis contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux, ou qui contiennent des liquides et des éléments facilement liquéfiables ou des objets en verre ou assimilés ou fragiles.

9. L'Australie n'accepte aucun envoi postal contenant des lingots ou des billets de banque.

10. La Chine (Rép. pop.) n'accepte pas les colis ordinaires contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie ou des valeurs quelconques au porteur, des chèques de voyage, du platine, de l'or ou de l'argent, manufacturés ou non, des pierres précieuses ou d'autres objets précieux.

En outre, sauf en ce qui concerne la Région administrative spéciale de Hongkong, les colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de monnaie, des valeurs quelconques au porteur ou des chèques de voyage ne sont pas acceptés non plus.

11. La Mongolie se réserve le droit de ne pas accepter, selon sa législation nationale, les colis contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des titres à vue et des chèques de voyage.

12. La Lettonie n'accepte pas les colis ordinaires ni les colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des valeurs quelconques (chèques) au porteur ou des devises étrangères, et elle décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie concernant de tels envois.

13. La Moldova, l'Ouzbékistan, la Russie (Fédération de) et l'Ukraine n'acceptent pas les colis ordinaires et ceux avec valeur déclarée contenant des billets de banque en circulation, des titres (chèques) au porteur ou des monnaies étrangères et déclinent toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

14. Le Kazakhstan n'accepte pas les colis ordinaires ni les colis avec valeur déclarée contenant des pièces de monnaie, des billets de banque, des billets de monnaie ou toute valeur au porteur, des chèques, des métaux précieux, manufacturés ou non, des pierres précieuses, des bijoux et d'autres objets précieux ainsi que des monnaies étrangères et décline toute responsabilité en cas de perte ou d'avarie de ce genre d'envois.

Article IX

Matières radioactives et substances infectieuses admissibles

1. Nonobstant les dispositions de l'article 16, la Mongolie se réserve le droit de ne pas accepter, conformément à sa législation nationale, les envois postaux contenant des matières radioactives ou des substances infectieuses.

Article X

Objets passibles de droits de douane

1. Par référence à l'article 15, les Pays-membres suivants n'acceptent pas les envois avec valeur déclarée contenant des objets passibles de droits de douane: Bangladesh et El Salvador.

2. Par référence à l'article 15, les Pays-membres suivants n'acceptent pas les lettres ordinaires et recommandées contenant des objets passibles de droits de douane: Afghanistan, Albanie, Azerbaïdjan, Bélarus, Cambodge, Chili, Colombie, Cuba, El Salvador, Estonie, Italie, Kazakhstan, Lettonie, Moldova, Népal, Ouzbékistan, Pérou, Rép. pop. dém. de Corée, Russie (Fédération de), Saint-Marin, Turkménistan, Ukraine et Vénézuéla.

3. Par référence à l'article 15, les Pays-membres suivants n'acceptent pas les lettres ordinaires contenant des objets passibles de droits de douane: Bénin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire (Rép.), Djibouti, Mali et Mauritanie.

4. Nonobstant les dispositions prévues sous 1 à 3, les envois de sérums, de vaccins ainsi que les envois de médicaments d'urgence nécessitent qu'il est difficile de se procurer sont admis dans tous les cas.

Article XI

Réclamations

1. Par dérogation à l'article 17.3, l'Arabie saoudite, la Bulgarie (Rép.), le Cap-Vert, l'Égypte, le Gabon, les Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, la Grèce, l'Iran (Rép. islamique), le Kirghizistan, la Mongolie, Myanmar, l'Ouzbékistan, les Philippines, la Rép. pop. dém. de Corée, le Soudan, la Syrienne (Rép. arabe), le Tchad, le Turkménistan, l'Ukraine et la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de réclamation sur leurs clients pour les envois de la poste aux lettres.

2. Par dérogation à l'article 17.3, l'Argentine, l'Autriche, l'Azerbaïdjan, la Lituanie, la Moldova et la Slovaquie se réservent le droit de percevoir une taxe spéciale lorsque, à l'issue des démarches entreprises suite à la réclamation, il se révèle que celle-ci est injustifiée.

3. L'Afghanistan, l'Arabie saoudite, la Bulgarie (Rép.), le Cap-Vert, le Congo (Rép.), l'Égypte, le Gabon, l'Iran (Rép. islamique), le Kirghizistan, la Mongolie, Myanmar, l'Ouzbékistan, le Soudan, le Suriname, la Syrienne (Rép. arabe), le Turkménistan, l'Ukraine et la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de réclamation sur leurs clients pour les colis.

4. Par dérogation à l'article 17.3, l'Amérique (Etats-Unis), le Brésil et le Panama (Rép.) se réservent le droit de percevoir sur les clients une taxe de réclamation pour les envois de la poste aux lettres et les colis postaux déposés dans les pays qui appliquent ce genre de taxe en vertu des dispositions sous 1 à 3.

Article XII

Taxe de présentation à la douane

1. Le Gabon se réserve le droit de percevoir une taxe de présentation à la douane sur ses clients.

2. Le Congo (Rép.) et la Zambie se réservent le droit de percevoir une taxe de présentation à la douane sur leurs clients pour les colis.

Article XIII

Dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres

1. L'Amérique (Etats-Unis), l'Australie, l'Autriche, le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, la Grèce et la Nouvelle-Zélande se réservent le droit de percevoir une taxe, en rapport avec le coût des travaux occasionnés, sur tout opérateur désigné qui, en vertu de l'article 26.4, lui renvoie des objets qui n'ont pas, à l'origine, été expédiés comme envois postaux par leurs services.

2. Par dérogation à l'article 26.4, le Canada se réserve le droit de percevoir de l'opérateur désigné d'origine une rémunération lui permettant de récupérer au minimum les coûts lui ayant été occasionnés par le traitement de tels envois.

3. L'article 26.4 autorise l'opérateur désigné de destination à réclamer à l'opérateur désigné de dépôt une rémunération appropriée au titre de la distribution d'envois de la poste aux lettres postés à l'étranger en grande quantité. L'Australie et le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord se réservent le droit de limiter ce paiement au montant correspondant au tarif intérieur du pays de destination applicable à des envois équivalents.

4. L'article 26.4 autorise l'opérateur désigné de destination à réclamer à l'opérateur désigné de dépôt une rémunération appropriée au titre de la distribution d'envois de la poste aux lettres postés à l'étranger en grande quantité. Les Pays-membres suivants se réservent le droit de limiter ce paiement aux limites autorisées dans le Règlement pour le courrier en nombre: Amérique (Etats-Unis), Bahamas, Barbade, Brunei Darussalam, Chine (Rép. pop.), Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord, Territoires d'outre-mer dépendant du Royaume-Uni, Grenade, Guyane, Inde, Malaisie, Népal, Nouvelle-Zélande, Pays-Bas, Antilles néerlandaises et Aruba, Sainte-Lucie, Saint-Vincent-et-Grenadines, Singapour, Sri Lanka, Suriname et Thaïlande.

5. Nonobstant les réserves sous 4, les Pays-membres suivants se réservent le droit d'appliquer dans leur intégralité les dispositions de l'article 26 de la Convention au courrier reçu des Pays-membres de l'Union: Allemagne, Arabie saoudite, Argentine, Autriche, Bénin, Brésil, Burkina Faso,

Cameroun, Chypre, Côte d'Ivoire (Rép.), Danemark, Egypte, France, Grèce, Guinée, Israël, Italie, Japon, Jordanie, Liban, Luxembourg, Mali, Maroc, Mauritanie, Monaco, Norvège, Portugal, Sénégal, Syrienne (Rép. arabe) et Togo.

6. Aux fins de l'application de l'article 26.4, l'Allemagne se réserve le droit de demander au pays de dépôt des envois une rémunération d'un montant équivalant à celui qu'elle aurait reçu du pays où l'expéditeur réside.

7. Nonobstant les réserves faites à l'article XIII, la Chine (Rép. pop.) se réserve le droit de limiter tout paiement au titre de la distribution des envois de la poste aux lettres déposés à l'étranger en grande quantité aux limites autorisées dans la Convention de l'UPU et le Règlement de la poste aux lettres pour le courrier en nombre.

Article XIV

Quotes-parts territoriales d'arrivée exceptionnelles

1. Par dérogation à l'article 33, l'Afghanistan se réserve le droit de percevoir 7,50 DTS de quote-part territoriale d'arrivée exceptionnelle supplémentaire par colis.

Article XV

Tarifs spéciaux

1. L'Amérique (Etats-Unis), la Belgique et la Norvège ont la faculté de percevoir pour les colis-avion des quotes-parts territoriales plus élevées que pour les colis de surface.

2. Le Liban est autorisé à percevoir pour les colis jusqu'à 1 kilogramme la taxe applicable aux colis au-dessus de 1 jusqu'à 3 kilogrammes.

3. Le Panama (Rép.) est autorisé à percevoir 0,20 DTS par kilogramme pour les colis de surface transportés par voie aérienne (S.A.L.) en transit.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Convention, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Genève, le 12 août 2008.

Egyetemes Postaegyezmény

Alulírottak, az Egyesület tagországai kormányainak meghatalmazottai az Egyetemes Postaegyesület Bécsben, 1964. július 10-én kötött Alapokmánya 22. cikkének 3. bekezdése alapján, közös megegyezéssel és az Alapokmány 25. cikk 4. bekezdésében foglaltak fenntartásával a jelen Egyezményben összefoglalták a nemzetközi postaszolgálatra alkalmazandó szabályokat.

I. RÉSZ

A nemzetközi postaszolgáltatásra alkalmazandó közös szabályok

Különálló fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Fogalom meghatározások

1. Az Egyetemes Postaegyezmény vonatkozásában az alábbi kifejezések meghatározása a következő:

- 1.1 csomag: az Egyezményben és a Postacsomag Szabályzatban rögzített feltételek mellett szállított küldemény;
- 1.2 közvetlen zárlat: jelzőcédulával ellátott, leplombált vagy lepecsételt, postai küldeményt tartalmazó zsák, zsákok összessége vagy más tárolásra alkalmas eszköz;
- 1.3 tévirányított zárlatok: nem a címkén (a zsákon) feltüntetett kicserélő hivatal által átvett egységképzők;
- 1.4 tévirányított küldemények: egy kicserélő hivatal által átvett olyan küldemények, melyek egy másik tagországban lévő kicserélő hivatalnak voltak feladva;
- 1.5 postai küldemény: a posta által továbbított küldeményeket (levélpostai küldemények, postacsomag, postautalvány, stb.) jelölő általános kifejezés;
- 1.6 átszállítási díjak: a zárlatok szárazföldi, tengeri és/vagy légi átszállítását illető, az érintett ország szállító szerve által nyújtott szolgáltatások díjazása (kijelölt szolgáltató, más szolgálat vagy a kettő kombinációja);
- 1.7 végdíjak: a rendeltetési ország kijelölt szolgáltatójának a feladó ország kijelölt szolgáltatójától azért járó díjazás, hogy kompenzálni tudja a rendeltetési országban fogadott levélpostai küldemények kezeléséhez kapcsolódó költségeket;
- 1.8 kijelölt szolgáltató: minden olyan kormányzati vagy nem kormányzati szervezet, amelyet a tagország hivatalosan kijelölt a postai szolgáltatások ellátásának biztosítására és az Egyesület Okirataiból eredő, rá vonatkozó kötelezettségek teljesítésére saját területén;
- 1.9 kiscsomag: az Egyezményben és a Levélposta Szabályzatban meghatározott feltételek mellett szállított küldemény;
- 1.10 érkezési szárazföldi díjrész: a rendeltetési ország kijelölt szolgáltatójának a feladó ország kijelölt szolgáltatójától azért járó díjazás, hogy kompenzálni tudja a rendeltetési országban fogadott postacsomag kezeléséhez kapcsolódó költségeket;
- 1.11 átszállítási szárazföldi díjrész: szárazföldi és/vagy légi átszállítás esetén az érintett ország szállító szerve (kijelölt szolgáltató, más szolgálat vagy a kettő kombinációja) által nyújtott szolgáltatások díjazása a postacsomagoknak a területen keresztül való továbbításáért;
- 1.12 tengeri díjrész: a postacsomag tengeri szállításában részt vevő szállító szervezet (kijelölt szolgáltató, más szolgálat vagy a kettő kombinációja) által nyújtott szolgáltatások díjazása;
- 1.13 egyetemes postai szolgáltatás: egy ország területének minden pontján állandóan és megfizethető áron jó minőségű postai alapszolgáltatások nyújtása az ügyfeleknek;
- 1.14 à découvert átszállítás: olyan postaanyag közbenső országon keresztül történő átszállítása, amelynek száma vagy súlya nem indokolja zárlat összeállítását a rendeltetési ország felé.

2. cikk

Az Egyezményhez való csatlakozásból származó kötelezettségek teljesítésével megbízott szervek

1. A tagországok, a Kongresszus befejezését követő 6 hónapon belül, értesítik a Nemzetközi Irodát a postai feladatok felügyeletével megbízott kormányzati szerv nevről és címéről. Továbbá a tagországok, a kongresszus befejezését követő 6 hónapon belül közlik a Nemzetközi Irodával azoknak a kijelölt szolgáltatóknak a nevét és címét, akiket hivatalosan kijelöltek a postai szolgáltatások elvégzésének biztosítására és területükön az Egyesület Okirataiból eredő kötelezettségek teljesítésére. Két kongresszus között a kormányzati szervek és a hivatalosan kijelölt szolgáltatók személyében bekövetkező minden változást a lehető leghamarabb jelenteni kell a Nemzetközi Irodának.

3. cikk

Egyetemes postai szolgáltatás

1. Az Egyesület egységes postaterületi koncepciójának támogatása érdekében a tagországoknak gondoskodniuk kell arról, hogy valamennyi felhasználó/ügyfél élvezhesse az egyetemes postai szolgáltatáshoz való jogot, ami azt jelenti, hogy saját területük minden pontján állandóan és megfizethető áron jó minőségű postai alapszolgáltatásokat nyújtanak részükre.

2. A tagországoknak e cél szem előtt tartásával nemzeti postai jogalkotásuk keretében vagy más szokásos eszköz révén meg kell határozniuk a kínált postai szolgáltatások körét, azok minőségi követelményeit és megfizethető árait, mind a lakossági igények, mind az országra jellemző feltételek figyelembevételével.

3. A tagországoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az egyetemes postai szolgáltatás ellátásáért felelős szolgáltatók a postai szolgáltatási ajánlatokban foglaltakat és a minőségi normákat elérjék.

4. A tagországoknak gondoskodniuk kell arról, hogy életképes egyetemes postai szolgáltatást biztosítsanak, ezzel garantálva annak folyamatos fenntarthatóságát.

4. cikk

Az átszállítás szabadsága

1. Az átszállítás szabadságának elvét az Alapokmány 1. cikke mondja ki. Ez minden tagország számára azzal a kötelezettséggel jár, hogy biztosítsa, hogy kijelölt szolgáltatói egy másik kijelölt szolgáltató által nekik átadott zárlatokat és az à découvert átmenő levélpostai küldeményeket mindig a saját küldeményeik számára is igénybe vett leggyorsabb útvonalon és legbiztonságosabb eszközökkel továbbítsák. Ez az elv alkalmazandó a tévirányított küldeményekre és a tévirányított zárlatokra is.

2. Azoknak a tagországoknak, amelyek nem vesznek részt a fertőző anyagokat vagy radioaktív anyagokat tartalmazó levelek kölcsönös forgalmában, jogukban áll, hogy ne engedjék át területükön az ilyen à découvert átmenő küldeményeket. Ugyanez vonatkozik a leveleken, levelezőlapokon és a vakok írásos anyagain kívül a levélpostai küldeményekre is. Ez alkalmazandó azokra a nyomtatványokra, folyóiratokra, magazinokra, kiscsomagokra, és M zsákokra, amelyek

tekintetében nem tettek eleget azoknak a törvényes rendelkezéseknek, amelyek ezeknek az átszállító országban történő közzétételére vagy forgalmazására vonatkozó feltételeit szabályozzák.

3. A szárazföldi és tengeri úton továbbítandó postacsomagok átszállításának szabadsága az ebben a szolgáltatásban részt vevő országok területére korlátozódik.

4. A légi postacsomagok átszállításának szabadságát az Egyesület egész területén garantálni kell. Azoktól a tagországoktól azonban, amelyek nem működtetnek postacsomag szolgáltatást, nem várható el a légi csomagok felületi úton történő továbbítása.

5. Ha egy tagország nem tartja be az átszállítás szabadságára vonatkozó rendelkezéseket, a többi tagországnak jogában áll, hogy megszüntesse a postai szolgáltatást ezzel a tagországgal.

5. cikk

A postai küldemények tulajdonjoga. Visszavétel. Címváltoztatás vagy címhelyesbítés. Utánküldés. Kézbesíthetetlen küldemények visszaküldése a feladónak

1. Minden postai küldemény a feladó tulajdonát képezi mindaddig, amíg azt a jogos tulajdonosnak nem kézbesítették, kivéve azt az esetet, amikor a küldeményt a felvevő vagy a rendeltetési ország jogszabályai alapján vagy a 15. cikk 2.1.1 bekezdése vagy a 15. cikk 3. bekezdése alkalmazásával az átszállító ország jogszabályai alapján lefoglalták.

2. A levélpostai küldemények feladója a küldeményt a szolgálatból visszaveheti, illetve annak címét módosíthatja vagy helyesbítheti. A díjakat és az egyéb feltételeket a Szabályzatok rögzítik.

3. A tagországok biztosítják, a címzett címváltozása esetén, kijelölt szolgáltatóik által a postai küldemények utánküldését és a kézbesíthetetlen küldemények visszaküldését a feladónak. A díjakat és az egyéb feltételeket a Szabályzatok rögzítik.

6. cikk

Díjak

1. A különböző nemzetközi postai és különszolgáltatások díjait a tagországok vagy kijelölt szolgáltatóik állapítják meg a nemzeti jogszabályok függvényében és az Egyezményben, ill. annak Szabályzataiban foglalt elvek szerint. E díjaknak elvben az adott szolgáltatás ellátásának költségeihez kell igazodniuk.

2. A feladás helye szerinti tagország vagy annak kijelölt szolgáltatója határozza meg a nemzeti jogszabályok függvényében a levélpostai küldemények és a postacsomagok szállításának bérmentesítési díjait. A bérmentesítési díjak magukban foglalják a küldeménynek a címzett lakóhelyén történő átadását, amennyiben a szóban forgó küldeményre vonatkozóan a címzett országban létezik kézbesítési szolgáltatás.

3. Az alkalmazott díjaknak – beleértve az okiratokban irányadó jelleggel meghatározottakat is – legalább egyenlőknek kell lenniük az ugyanolyan jellemzőkkel (kategória, mennyiség, kezelési idő, stb.) rendelkező belföldi küldeményekre alkalmazott díjakkal.

4. A tagországoknak vagy kijelölt szolgáltatóknak – a nemzeti jogszabályok függvényében – joguk van ahhoz, hogy túllépjék az Okiratokban szereplő irányadó jelleggel meghatározott díjakat.

5. A tagországok vagy kijelölt szolgáltatók a 3. bekezdésben említett minimális díjakon kívül nemzeti jogszabályaik alapján csökkentett díjakat is alkalmazhatnak a tagország területén feladott levélpostai küldemények és postacsomagok tekintetében. Lehetőségük van egyebek között arra, hogy kedvezményes díjakat nyújtsanak a posta nagy ügyfelei részére.

6. Az Okiratokban szereplő postai díjakon kívül tilos az ügyfelektől bármilyen egyéb postai díjat beszedni.

7. Azon esetek kivételével, amelyekre az Okiratok másként rendelkeznek, az egyes kijelölt szolgáltatók az általuk beszedett díjakat megtartják.

7. cikk

Postai díjmentesség

1. Elv

1.1 A postai díjmentesség eseteit az Egyezmény kifejezetten meghatározza. Ugyanakkor a Szabályzatok rendelkezhetnek olyan postai díjmentességről, mint az átszállítási díjak, a végdíjak és az érkezési díjrészek megfizetése alóli mentesség, olyan a postaszolgálati levélpostai küldemények és postacsomagok esetén, amelyeket a tagországok, a kijelölt szolgáltatók és a szűkebb körű egyesületek küldenek. Továbbá az UPU Nemzetközi Irodája által a szűkebb körű egyesületeknek, a tagországoknak és a kijelölt szolgáltatóknak feladott levélpostai küldeményeket és postacsomagokat postaszolgálati küldeményeknek kell tekinteni, és minden postai díjak alól mentesek. Ugyanakkor a felvevő tagország vagy kijelölt szolgáltató jogosult légi szállítási pótdíjat felszámítani ez utóbbi küldemények esetén.

2. Hadifoglyok és polgári internáltak

2.1 A légipostai pótdíjak kivételével minden postai díjtól mentesek a hadifoglyoknak címzett, vagy az általuk – akár közvetlenül, akár a Levélpostai Szabályzatban említett hivatalok közvetítésével – küldött levélpostai küldemények, postacsomagok és pénzküldemények. A valamely semleges országban elfogott és internált harcoló személyek az előbb említett rendelkezések alkalmazását illetően a hadifoglyokkal azonos csoportba sorolandók.

2.2 A 2.1 bekezdés alatti rendelkezéseket kell alkalmazni azokra a levélpostai küldeményekre, postacsomagokra és pénzküldeményekre, amelyek más országból származnak, és amelyek a polgári személyeket háború esetén megillető védelemről szóló, 1949. augusztus 12-i Genfi Egyezményben meghatározott, internált polgári személyeknek szólnak, vagy amelyeket ezek adnak fel, akár közvetlenül, akár pedig az Egyezmény Szabályzataiban és a Postai fizetési szolgáltatásokról szóló megállapodásban említett hivatalok közvetítésével.

2.3 Az Egyezmény Szabályzataiban és a Postai fizetési szolgáltatásokról szóló megállapodásban említett hivatalok szintén postai díjmentességet élveznek azon levélpostai küldemények, postacsomagok és pénzküldemények tekintetében, amelyeket a 2.1 és 2.2 bekezdésben említett személyek kapcsán akár közvetlenül, akár közvetítői minőségben küldenek vagy kapnak.

2.4 Postacsomagok 5 kilogramm súlyhatárig küldhetők postai díjmentességgel. E súlyhatár 10 kilogrammra emelkedik azon csomagok esetében, amelyeknek tartalma oszthatatlan, vagy amelyeket a hadifoglyoknak történő szétosztás céljából valamely tábornak vagy a hadifoglyok képviselőinek (“hommes de confiance”) címeztek.

2.5 A kijelölt szolgáltatók közötti számlakiegyenlítés keretében a szolgálati csomagok valamint a hadifoglyok és civil internáltak csomagjai alapján nem kérhető semmilyen díjrész, kivéve a légi postai csomagokra alkalmazott légi szállítási díjakat.

3. Vakok írása

3.1 A vakok írása a légi postai pótdíjak kivételével minden postai díjtól mentes.

8. cikk

Postabélyegek

1. A „postabélyeg” kifejezés védelmet élvez a jelen Egyezmény alapján, és csak azokra a bélyegekre alkalmazható, amelyek megfelelnek a jelen cikk és a Szabályzatok feltételeinek.

2. A postabélyeg:

2.1 kizárólag a tagország vagy a terület fennhatósága alatt bocsátható ki és hozható forgalomba, az Egyesület Okiratainak megfelelően;

2.2 a szuverenitás jelképe és a bérmentesítés megfizetésének a tényleges értékhez igazodó bizonyítéka, ha azt az Egyesület Okiratának megfelelően egy postai küldeményre ragasztják;

2.3 a tagországban vagy a kibocsátó területen kell forgalmazni bérmentesítési vagy bélyeggyűjtési céllal, a nemzeti jogszabályok szerint;

2.4 a tagország vagy a kibocsátó terület valamennyi lakosa számára hozzáférhetőnek kell lennie.

3. A postabélyeg az alábbiakat tartalmazza:

3.1 a tagország vagy a kibocsátó terület neve, latin betűkkel²;

3.2 az alábbi módon kifejezett névérték:

3.2.1 elméletileg a tagország vagy a kibocsátó terület hivatalos pénznemében vagy egy betű vagy egy szimbólum formájában megadva;

3.2.2 egyéb speciális azonosító jelek segítségével.

4. A postabélyegeken levő állami jelképek, a kormányközi szervezetek jelképei és hivatalos ellenőrzési jelei a szellemi tulajdon védelméről szóló Párizsi Egyezmény értelmében védelmet élveznek.

5. A postabélyeg témája és mintája:

5.1 illeszkedjen az Egyesület Alapokmánya preambulumának szelleméhez és az Egyesület szervei által meghozott határozatokhoz;

5.2 álljon szoros kapcsolatban a tagország vagy a terület szellemi identitásával, vagy járuljon hozzá a kultúra terjesztéséhez vagy a béke fenntartásához;

5.3 olyan személyről vagy eseményről való megemlékezés esetén, amely a tagországtól vagy a területtől idegen, álljon szoros kapcsolatban ezzel a tagországgal vagy területtal;

5.4 nem lehet politikai jellegű, vagy valamely személyt illetve országot sértő;

5.5 fontos jelentéssel bírjon a tagország vagy a terület számára.

---

² E rendelkezés alól Nagy-Britannia, mint a postabélyeget feltaláló ország mentességet élvez.

6. A postai bélyegzőlenyomatok, a bérmentesítő géplenyomatok és a nyomtatott bélyegzőlenyomatok vagy más, az Egyesület Okiratainak megfelelő nyomtatási, illetve bélyegzési eljárások csak a tagország vagy a terület jórésztével használhatók.

9. cikk

Postai biztonság

1. A tagországoknak és kijelölt szolgáltatóknak, az ügyfelek által a postaszolgálatokba vetett bizalom megtartása és növelése céljából és valamennyi érintett alkalmazott érdekében, a postai üzemvitel minden szintjén cselekvési stratégiát kell elfogadniuk és megvalósítaniuk. A szóban forgó stratégiának magában kell foglalnia a tagországok és kijelölt szolgáltatók közötti zárlatok biztonságos átszállításának és továbbításának fenntartására vonatkozó információcserét.

10. cikk

Fenntartható fejlődés

A tagországok és/vagy kijelölt szolgáltatóik kötelesek a postai üzemvitel minden szintjén kidolgozni és végrehajtani egy dinamikus fenntartható fejlődési stratégiát, mely legfőképpen környezetvédelmi, szociális és gazdasági intézkedéseket foglal magában, valamint előmozdítani a postai szolgálatok keretében a fenntartható fejlődés kérdései iránti tudatosságot.

11. cikk

Jogsértések

1. Postai küldemények

1.1 A tagországok kötelezik magukat arra, hogy meghozzák a szükséges intézkedéseket az alábbi cselekmények megakadályozása, és azok elkövetőinek üldözése és megbüntetése érdekében:

1.1.1 kábítószeres és pszichotrop anyagok, valamint robbanó, gyúlékony- vagy más veszélyes anyagok postai küldeményekben való elhelyezése, hacsak ezt az elhelyezést az Egyezmény kifejezetten nem engedélyezi;

1.1.2 pedofil jellegű vagy gyermekpornográfiát tartalmazó dolgok postai küldeményekben való elhelyezése.

2. A bérmentesítés általában és különösen a bérmentesítési eszközök

2.1 A tagországok kötelezik magukat arra, hogy meghozzák a szükséges intézkedéseket a jelen Egyezmény szerinti alábbi bérmentesítési eszközökre vonatkozó jogsértések megakadályozása, üldözése és megbüntetése érdekében:

2.1.1 forgalomban levő vagy forgalomból kivont postabélyegek;

2.1.2 bélyegzőlenyomatok;

2.1.3 bérmentesítő géplenyomatok vagy nyomdai lenyomatok;

2.1.4 nemzetközi válaszdíjszelvények.

2.2 A jelen Egyezmény vonatkozásában a bérmentesítési eszközökre vonatkozó jogsértés alatt olyan cselekményt kell érteni, amelyet az elkövető vagy egy harmadik fél jogalap nélküli gazdagodása szándékával követnek el. Büntetendő:

2.2.1 a bérmentesítő eszközök meghamisítása, utánzása vagy hamisítása, vagy minden ezen eszközök nem megengedett gyártásához kapcsolódó jogtalan vagy csalárd cselekedet;

- 2.2.2 a meghamisított, utánzott vagy hamisított bérmentesítési eszközök használata, forgalomba hozatala, értékesítése, kereskedelme, terjesztése, szállítása, akár reklámcélzattal történő bemutatása vagy kiállítása;
  - 2.2.3 már használt bérmentesítő eszközöknek postai célra történő használata vagy forgalomba hozatala;
  - 2.2.4 valamely fent említett jogsértés elkövetésére irányuló kísérlet.
3. Kölcsönösség
- 3.1 A büntetéseket illetően nem lehet különbséget tenni a 2. bekezdésben felsorolt cselekmények között a tekintetben, hogy belföldi vagy külföldi bérmentesítési eszközről van-e szó, erre a rendelkezésre semmilyen jogi vagy szerződéses kölcsönösségi feltétel nem alkalmazható.

II. RÉSZ

A levélpostára és a postacsomagokra vonatkozó szabályok

1. fejezet

A szolgáltatások ellátása

12. cikk

Alapszolgáltatások

1. A tagországoknak gondoskodniuk kell arról, hogy kijelölt szolgáltatóik biztosítsák a levélpostai küldemények felvételét, feldolgozását, szállítását és kézbesítését.
2. A levélpostai küldemények az alábbiakat foglalják magukban:
  - 2.1 elsőbbségi és nem elsőbbségi küldemények 2 kilogrammig;
  - 2.2 levelek, postai levelezőlapok, nyomtatványok és kiscsomagok 2 kilogrammig;
  - 2.3 vakok írásos anyagai 7 kilogrammig;
  - 2.4 "M zsák"-nak nevezett speciális zsákok, amelyek hírlapokat, időszaki kiadványokat, könyveket és hasonló nyomtatott termékeket tartalmaznak azonos címzettnek, azonos címre, 30 kilogrammig.
3. A Levélposta Szabályzat alapján a levélpostai küldeményeket kezelésük gyorsasága vagy tartalmuk szerint osztályozzák.
4. A 2. bekezdésben meghatározott súlyhatárokat meghaladó súlyhatárok fakultatív módon alkalmazhatók egyes levélpostai küldeménykategóriák esetében, a Levélposta Szabályzatban meghatározott feltételek szerint.
5. A 8. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával a tagországoknak gondoskodniuk kell arról is, hogy kijelölt szolgáltatóik biztosítsák a postacsomagok felvételét, feldolgozását, szállítását és kézbesítését 20 kilogrammig, vagy az Egyezmény rendelkezéseinek betartásával, vagy bilaterális megállapodáson alapuló csomagok esetében minden más olyan eszköz alkalmazásával, ami kedvezőbb ügyfelek számára.
6. A 20 kilogrammot meghaladó súlyhatárok fakultatív módon alkalmazhatók egyes postacsomag kategóriák esetében, a Postacsomag Szabályzatban meghatározott feltételek szerint.

7. Az a tagország, amelynek kijelölt szolgáltatója nem foglalkozik csomagok szállításával, az Egyezmény erre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását szállítási vállalatokra bízhatja. Egyúttal ezt a szolgáltatást az említett vállalatok által ellátott helységekből származó vagy azokba szülő csomagokra korlátozhatja.

8. Az 5. bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően azok a tagországok, amelyek 2001. január 1-je előtt nem voltak a Postacsomag-megállapodás tagjai, nem kötelesek postacsomag szolgáltatást biztosítani.

13. cikk

Kiegészítő szolgáltatások

1. A tagországok kötelező jelleggel biztosítják az alábbi kiegészítő szolgáltatások nyújtását:
  - 1.1 ajánlott szolgáltatást a kimenő légipostai küldeményekhez és az elsőbbségi levélpostai küldeményekhez;
  - 1.2 ajánlott szolgáltatást a kimenő nem elsőbbségi és felületi levélpostai küldeményekhez olyan rendeltetési helyre, amely esetében semmilyen elsőbbségi vagy légipostai szolgáltatás nem biztosított;
  - 1.3 ajánlott szolgáltatást a bejövő levélpostai küldeményekhez.
2. Ajánlott szolgáltatás a kimenő nem elsőbbségi és felületi levélpostai küldeményekhez olyan rendeltetési helyre, amely esetében az elsőbbségi vagy légipostai szolgáltatás biztosított, fakultatív.
3. A tagországok vagy kijelölt szolgáltatóik biztosíthatják az alábbi fakultatív kiegészítő szolgáltatásokat, az ezen szolgáltatások nyújtásában megállapodott kijelölt szolgáltatók közötti kapcsolat keretében:
  - 3.1 értéknylvánítás szolgáltatás levélpostai küldeményekhez és csomagokhoz;
  - 3.2 igazolt kézbesítés szolgáltatás levélpostai küldeményekhez;
  - 3.3 utánvétel szolgáltatás levélpostai küldeményekhez és csomagokhoz;
  - 3.4 expressz szolgáltatás levélpostai küldeményekhez és csomagokhoz;
  - 3.5 ajánlott, igazolt kézbesítésű vagy értéknylvánításos levélpostai küldemények saját kézbe történő kézbesítése;
  - 3.6. levélpostai küldeményekhez és csomagokhoz díj és illetékmentes szolgáltatás;
  - 3.7 törékeny és terjedelmes csomagok szolgáltatása;
  - 3.8 egyetlen feladó külföldre szülő csoportos küldeményeinek „Consignment” csoportos küldemény szolgáltatása.
4. Az alábbi három kiegészítő szolgáltatás tartalmaz kötelező és fakultatív elemeket egyaránt:
  - 4.1 Nemzetközi Kereskedelmi Válaszlevél Szolgáltatás (CCRI/IBRS), ami lényegében fakultatív, de minden tagország vagy kijelölt szolgáltatói kötelesek biztosítani a CCRI (IBRS) küldemények visszaküldését;
  - 4.2 a nemzetközi válaszdíjszelvény szolgáltatás; ezek a válaszdíjszelvények valamennyi tagországban kicserélhetők, de értékesítésük fakultatív;
  - 4.3 tértivevény szolgáltatás ajánlott vagy igazolt kézbesítésű levélpostai küldeményekhez, értéknylvánításos csomagokhoz és küldeményekhez; minden tagország vagy kijelölt szolgáltatói elfogadják a bejövő küldemények esetén a tértivevényt, azonban a kimenő küldeményekre vonatkozóan a tértivevény szolgáltatás nyújtása fakultatív.

5. Ezek a szolgáltatások és azok díjai a Szabályzatokban kerülnek meghatározásra.
6. Ha az alábbi szolgáltatáselemekre a belső szabályozásban különleges adórendelkezések vonatkoznak, a kijelölt szolgáltatók a Szabályzatokban meghatározott feltételekkel jogosultak ugyanezen díjakat beszedni a nemzetközi küldemények vonatkozásában:
  - 6.1 500 grammot meghaladó kiscsomagok kézbesítése;
  - 6.2 levélpostai küldemények időkorláton túl történő feladása;
  - 6.3 küldemények feladása a felvevőhely szokásos nyitvatartási idején kívül;
  - 6.4 a feladó telephelyén történő összegyűjtés;
  - 6.5 levélpostai küldemények felvétele a felvevőhely szokásos nyitvatartási idején kívül;
  - 6.6 postán maradó küldemény;
  - 6.7 500 grammot meghaladó levélpostai küldemények és postacsomagok raktározása;
  - 6.8 csomag kiszállítása érkezési értesítésre adott válasz alapján;
  - 6.9 vis maior kockázat elleni biztosítás.

14. cikk

Elektronikus levél, EMS, integrált logisztika és új szolgáltatások

1. A tagországok vagy a kijelölt szolgáltatók megállapodhatnak egymással abban, hogy részt vesznek az alábbi, a Szabályzatokban meghatározott szolgáltatásokban:
  - 1.1 elektronikus levél, olyan szolgáltatás, amellyel üzenetek elektronikus továbbítása történik; a kijelölt szolgáltatók az elektronikus levélszolgáltatást ajánlott elektronikus levél szolgáltatással bővíthetik, ami az elektronikus levél szolgáltatásnál annyival több, hogy bizonyítékot ad a feladásról és az átadásról, továbbá hiteles felhasználók közötti, védett kommunikációs csatornán halad keresztül;
  - 1.2 az EMS, okiratokra vagy árucikkekre vonatkozó expressz postai szolgáltatás, ami a fizikai eszközök útján teljesített lehető leggyorsabb postai szolgáltatás; ez a szolgáltatás nyújtható a sokoldalú Standard EMS Megállapodás alapján vagy kétoldalú megállapodások alapján;
  - 1.3 integrált logisztikai szolgáltatás, ami teljes körű választ ad az ügyfelek logisztikai jellegű igényeire és magában foglalja az árucikkek és okiratok fizikai továbbítását megelőző és követő lépéseket is;
  - 1.4 elektronikusan hitelesített postabélyeg, ami megbízhatóan tanúsítja az olyan elektronikus esemény meghatározott módon, meghatározott időben való létrejöttét, amelyben egy vagy több fél vett részt.
2. A tagországok vagy kijelölt szolgáltatók közös megegyezéssel az Egyesület Okirataiban kifejezetten nem szereplő, új szolgáltatást is rendszeresíthetnek. Az új szolgáltatásra vonatkozó díjakat az egyes érdekelt kijelölt szolgáltatók állapítják meg, a szolgáltatás üzemeltetési költségeinek figyelembevételével.

15. cikk

Nem megengedett küldemények. Tilalmak

1. Általános rendelkezések
  - 1.1 Nem megengedettek azok a küldemények, amelyek nem tesznek eleget az Egyezményben és a Szabályzatokban előírt feltételeknek. A csalárd cselekmények céljából vagy a megkívánt összeg egészének szándékos meg nem fizetése céljából feladott küldemények sem megengedettek.
  - 1.2 A jelen cikkben ismertetett tilalmak alóli kivételek a Szabályzatokban kerültek meghatározásra.
  - 1.3 Valamennyi tagország vagy annak kijelölt szolgáltatója jogosult a jelen cikkben ismertetett tilalmak körét kiterjeszteni, amelyek a megfelelő szabályzatba való beillesztésüket követően azonnal alkalmazhatóak.
2. Valamennyi küldeménytípusra vonatkozó tilalmak
  - 2.1 Az alább megnevezett tárgyak elhelyezése a küldemények valamennyi fajtájában tilos:
    - 2.1.1 a Nemzetközi Kábítószerellenőrzési Szerv (fr: OICS, ang: INCB) által meghatározott kábítószeres és pszichotrop anyagok, vagy más illegális, a rendeltetési országban tilos drogok;
    - 2.1.2 obszcén és erkölcstelen tárgyak;
    - 2.1.3 hamis termékek és kalóztermékek;
    - 2.1.4 egyéb olyan tárgyak, amelyek bevitelére vagy forgalomba hozatala a rendeltetési országban tilos;
    - 2.1.5 olyan tárgyak, amelyek jellegüknél vagy burkolatuknál fogva veszélyt jelenthetnek az alkalmazottakra vagy a nagyközönségre, vagy beszennyezhetik, vagy megrongálhatják a többi küldeményt, a postai berendezéseket vagy harmadik személyek javait;
    - 2.1.6 olyan jellegű, aktuális és személyes levelezésre utaló iratok, amelyeket a feladón és a címzetten vagy a velük együtt élő személyeken kívül mások váltanak egymással.
3. Robbanó-, gyúlékony vagy radioaktív anyagok, illetve más veszélyes áruk
  - 3.1 Robbanó-, gyúlékony vagy más veszélyes áruk, valamint radioaktív anyagok elhelyezése a küldemények minden fajtájában tilos.
  - 3.2 Robbanószerkezetek és inaktív katonai felszerelések – ideértve az inaktív gránátokat, az inaktív lövedékeket és más hasonló tárgyakat – valamint az ilyen szerkezetek és tárgyak másolatainak elhelyezése a küldemények minden fajtájában tilos.
  - 3.3 Kivételesen megengedettek az alábbi veszélyes áruk:
    - 3.3.1 a 16. cikk 1. bekezdésében szereplő levélpostai küldeményekben és postai csomagokban továbbított radioaktív anyagok;
    - 3.3.2 a 16. cikk 2. bekezdésében szereplő levélpostai küldeményekben és postacsomagokban továbbított fertőző anyagok.
4. Élő állatok
  - 4.1 Élő állatok elhelyezése a küldemények valamennyi fajtájában tilos.
  - 4.2 Kivételesen az alábbi állatok megengedettek az érték küldeményeken kívüli levélpostai küldeményekben:

- 4.2.1 méhek, piócák és selyemhernyók;
- 4.2.2 a kártékony rovarok olyan elősdierei és pusztítói, amelyek e rovarok vizsgálatára szolgálnak, és amelyeket hivatalosan elismert intézetek küldenek egymásnak;
- 4.2.3 a bormuslicák családjába tartozó legyek, amelyeket orvosbiológiai kutatási célra használnak hivatalosan elismert intézetek között.
- 4.3. Kivételesen az alábbi állatok megengedettek a csomagokban:
  - 4.3.1 olyan élő állatok, amelyek postai szállítása az érdekelt országok postai szabályozása alapján megengedett.
- 5. Levelezések elhelyezése csomagokban
  - 5.1 Az alább megnevezett tárgyak elhelyezése a postacsomagokban tilos:
    - 5.1.1 bárminemű, a feladón és a címzetten vagy a velük együtt élő személyeken kívül mások által váltott levelezés, az archivált dokumentumok kivételével.
- 6. Pénzérték, bankjegyek és más értéktárgyak
  - 6.1 Pénzérték, bankjegyek, papírpénzek vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírok, utazási csekkek, platina, arany vagy ezüst – akár megmunkált, akár tört formában –, drágakövek, ékszerek és egyéb értéktárgyak elhelyezése tilos:
    - 6.1.1 értéknnyilvántás nélküli levélpostai küldeményekben;
      - 6.1.1.1 ha azonban a felvevő és a rendeltetési ország nemzeti szabályozása ezt megengedi, akkor ilyen tárgyakat zárt borítékban, ajánlott küldeményként fel lehet adni;
    - 6.1.2 értéknnyilvántás nélküli csomagokban, kivéve ha a felvevő és a rendeltetési ország nemzeti szabályozása ezt megengedi;
    - 6.1.3 értéknnyilvántás nélküli csomagokban az olyan országok közötti forgalomban, amelyek megengedik az értéknnyilvántást;
      - 6.1.3.1 azonfelül minden tagországnak vagy kijelölt szolgáltatónak jogában hogy megtiltsa a területéről származó, vagy oda szóló, vagy a területén átszállított, akár értéknnyilvántásos, akár értéknnyilvántás nélküli küldeményekben rúdarany elhelyezését; ezeknek a küldeményeknek a tényleges értékét korlátozhatja.
- 7. Nyomtatványok és vakok írása
  - 7.1 A nyomtatványok és a vakok írása:
    - 7.1.1 nem tartalmazhatnak semminemű bejegyzést vagy levelezési elemet;
    - 7.1.2 nem tartalmazhatnak semminemű postabélyeget vagy bérmentesítési jegyet – akár lebélyegezve, akár bélyegzés nélkül –, továbbá semminemű értékpapírt, kivéve azt az esetet, ha a küldemény tartalmaz egy előre bérmentesített levelezőlapot, borítékot vagy címszalagot a visszaküldés esetére, amelyre rá van nyomtatva a küldemény feladójának vagy a letéti ország szerinti vagy az eredeti küldemény rendeltetési országa szerinti ügynökének címe.
- 8. Tévesen felvett küldemények kezelése
  - 8.1 A tévesen felvett küldemények kezeléséről a Szabályzatok rendelkeznek. Azokat a küldeményeket azonban, amelyek a 2.1.1, 2.1.2, 3.1 és 3.2 bekezdésben említett tárgyakat tartalmaznak, semmi esetre sem továbbítják a rendeltetési helyre, sem a címzetteknek nem kézbesítik, sem pedig a feladási helyre nem küldik vissza. Ha a 2.1.1, 3.1 és 3.2 bekezdésben

említett tárgyakat fedeznek fel átszállított küldeményekben, ezeket az átszállítási ország nemzeti jogszabályai szerint kell kezelni.

16. cikk

Radioaktív anyagok és megengedett fertőző anyagok

1. A radioaktív anyagok megengedettek a levélpostai küldeményekben és a postai csomagokban az olyan tagországok közötti viszonylatokban, amelyek egyetértésüket fejezték ki ezeknek a küldeményeknek akár kölcsönös, akár csak egy irányban történő elfogadásával kapcsolatban, az alábbi feltételekkel:

- 1.1 a radioaktív anyagok a Szabályzatok vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően előkészítettek és csomagoltak;
- 1.2 ha az ilyen anyagokat levélpostai küldeményben továbbítják, akkor az elsőbbségi küldemények díjszabását, vagy a levelek díjszabását és az ajánlási díjat kell alkalmazni;
- 1.3 a levélpostai küldeményekben vagy a postai csomagokban elhelyezett radioaktív anyagokat a lehető leggyorsabb útvonalon, rendszerint légi úton, a megfelelő pótdíjak megfizetése mellett kell továbbítani;
- 1.4 radioaktív anyagokat csak szabályszerű felhatalmazással rendelkező feladók adhatnak fel.

2. A fertőző anyagok – az A kategóriába tartozó, emberekre ártalmas fertőző anyagok (2814 ENSZ szám) és az állatokra ártalmas fertőző anyagok (2900 ENSZ szám) kivételével – megengedettek a levélpostai küldeményekben és a postacsomagokban az alábbi feltételekkel:

- 2.1 A B kategóriába (3373 ENSZ szám) tartozó fertőző anyagok postai úton történő cseréje kizárólag olyan hivatalosan elismert feladók között megengedett, akiket illetékes hatóságai határoztak meg. Ezeknek a veszélyes áruknak a küldeményekben történő elhelyezése a hatályos nemzeti és nemzetközi jogszabályokban, valamint a veszélyes áruk szállításáról szóló ENSZ-ajánlások aktuális kiadásában foglalt rendelkezések fenntartásával megengedett, ahogyan azt a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (fr: OACI, ang: ICAO) kimondja.
- 2.2 A B kategóriába (3373 ENSZ szám) tartozó fertőző anyagokat a Levélposta Szabályzat és a Postacsomag Szabályzat vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően kell kezelni, csomagolni és felcímkézni. E küldeményekre az elsőbbségi küldemények vagy az ajánlott levelek díjszabását kell alkalmazni. Az ilyen küldemények postai kezeléséért külön díj is kiszabható.
- 2.3 A beteg emberekből vagy állatokból vett mentesített minták postai úton történő cseréje kizárólag olyan hivatalosan elismert feladók között megengedett, akiket illetékes hatóságai határoztak meg. Ezeknek az anyagoknak a küldeményekben történő elhelyezése a hatályos nemzeti és nemzetközi jogszabályokban, valamint a veszélyes áruk szállításáról szóló ENSZ-ajánlások aktuális kiadásában foglalt rendelkezések fenntartásával megengedett, ahogyan azt a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (fr: OACI, ang: ICAO) kimondja.
- 2.4 A beteg emberekből vagy állatokból vett mentesített mintákat a Levélposta Szabályzat vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően kell kezelni, csomagolni és felcímkézni. E küldeményekre az elsőbbségi küldemények vagy az ajánlott levelek díjszabását kell alkalmazni. Ilyen küldemények postai kezeléséért külön díj is kiszabható.
- 2.5 A fertőző anyagok, és a beteg emberekből vagy állatokból vett mentesített minták elfogadása azokra a tagországokra korlátozódik, amelyek egyetértésüket fejezték ki

ezeknek a küldeményeknek akár kölcsönös, akár csak egy irányban történő elfogadásával kapcsolatban.

- 2.6 Az engedélyezett fertőző anyagokat és beteg emberekből vagy állatokból vett mentesített mintákat a lehető leggyorsabb útvonalon, rendszerint légi úton, a megfelelő légi pótdíjak megfizetése mellett kell továbbítani, és a kézbesítés tekintetében elsőbbséget kell biztosítani számukra.

17. cikk

Tudakozványok

1. Minden kijelölt szolgáltató köteles elfogadni a saját vagy a többi kijelölt szolgáltató szolgálatainál feladott csomagokra és ajánlott, értéknilyánításos valamint igazolt kézbesítésű küldeményekre vonatkozó tudakozványokat, feltéve, hogy azokat a küldemény feladási napját követő naptól számított hat hónapon belül előterjesztik. A tudakozványok továbbítása elsőbbségi küldeményként, EMS-ben vagy elektronikus úton történik. A hathónapos időtartam a panaszos és a kijelölt szolgáltató közötti viszonyra vonatkozik, és nem tartalmazza a tudakozványok kijelölt szolgáltatók közötti továbbításának idejét.

2. A tudakozványok a Szabályzatokban meghatározott feltételekkel fogadhatók el.

3. A tudakozványok intézése díjtalan. Ha azonban azok EMS útján történő továbbítását kérik, akkor a többletköltségek elvben az ezt kérő személyt terhelik.

18. cikk

Vámellenőrzés. Vámok és egyéb terhek

1. A felvevő és a rendeltetési ország kijelölt szolgáltatójának joga van ahhoz, hogy a küldeményeket a szóban forgó országok jogszabályai szerint vámellenőrzésre bemutassa.

2. A vámellenőrzésre bemutatott csomagokért vám elé állítási díjakat lehet felszámítani, melynek felső összeghatárát a Szabályzatok rögzítik. Ezek a díjak csak az olyan küldemények vám elé állítása és vámkezelése címén szedhetők, amelyek vámot vagy egyéb, ugyanilyen jellegű terhet vontak maguk után.

3. Azoknak a kijelölt szolgáltatóknak, melyek megszerezték a jogot arra, hogy ügyfeleik nevében elvégezzék a vámkezelést, joguk van ahhoz, hogy ezért az ügyfelektől a művelet valós költségein alapuló díjat szedjenek be. Ez a díj valamennyi, a vámhatóságnak bejelentett küldemény után beszedhető a nemzeti jogszabályok szerint, beleértve a nulla vámtétel alá tartozó küldeményeket is. Az ügyfeleket a szóban forgó díjról az előírásoknak megfelelően, előre tájékoztatni kell.

4. A kijelölt szolgáltatóknak joguk van ahhoz, hogy a küldemények feladóitól vagy – az esettől függően – címzettjeitől a vámot és az összes egyéb terhet beszedjék.

19. cikk

Közvetlen zárlatok váltása katonai egységekkel

1. Közvetlen zárlatok válthatók más országok szárazföldi, tengeri vagy légi szolgálatainak közvetítésével:

- 1.1 egy tagország postahivatalai és az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendelkezésére bocsátott katonai egységek parancsnokai között;
- 1.2 e katonai egységek parancsnokai között;
- 1.3 egy tagország postahivatalai és ugyanezen ország külföldön állomásozó tengeri, légi vagy szárazföldi katonai egységeinek, hadihajóinak vagy hadirepülőgépeinek parancsnokai között;
- 1.4 ugyanazon ország tengeri légi vagy szárazföldi katonai egységeinek, hadihajóinak vagy hadirepülőgépeinek parancsnokai között.

2. Az 1. bekezdésben említett zárlatokban elhelyezett levélpostai küldemények kizárólag azon katonai egységek tagjainak, illetve azon hajók vagy repülőgépek tisztikara és legénysége tagjainak szólhatnak, vagy tőlük származhatnak, amelyek részére a zárlatokat címezték, vagy amelyekről azok származnak. Az ezekre a küldeményekre alkalmazandó díjszabásokat és szállítási feltételeket saját szabályai szerint annak a tagországnak a kijelölt szolgáltatója határozza meg, amely a katonai egységet rendelkezésre bocsátotta, vagy amelyhez a hajók vagy a repülőgépek tartoznak.

3. Külön megállapodás hiányában az érintett kijelölt szolgáltatókkal szemben a zárlatok átszállítási díjainak, a végdíjaknak és a légi szállítási díjaknak a kiegyenlítéséért annak a tagországnak a kijelölt szolgáltatója felel, amely a katonai egységet rendelkezésre bocsátotta, vagy amelyhez a hadihajók vagy a hadirepülőgépek tartoznak.

20. cikk

A szolgáltatás minőségével kapcsolatos előírások és célkitűzések

1. A tagországoknak vagy kijelölt szolgáltatóiknak meg kell határozniuk, és közzé kell tenniük az érkező csomagok és levélpostai küldemények kézbesítésére vonatkozó célkitűzéseiket és előírásaikat.

2. Ezek az előírások és célkitűzések, a vámkezeléshez rendszerint szükséges idővel megemelve sem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a belső szolgálatokban hasonló küldeményekre alkalmazott idők.

3. Továbbá a felvevő tagországoknak vagy kijelölt szolgáltatóiknak meg kell határozniuk, és közzé kell tenniük a részletes előírásokat a levélpostai elsőbbségi és légipostai küldeményekre, valamint a csomagokra és a felületi/nem elsőbbségi csomagokra.

4. A tagországok vagy kijelölt szolgáltatóik kötelesek értékelni a szolgáltatás minőségével kapcsolatos előírások alkalmazását.

2. fejezet

Felelősség

21. cikk

A kijelölt szolgáltatók felelőssége. Kártérítések

1. Általános rendelkezések

- 1.1 A 22. cikkben ismertetett kivételektől eltekintve a kijelölt szolgáltatók felelőssége az alábbiakra terjed ki:
  - 1.1.1 az ajánlott küldemények, a közönséges csomagok és az értékűküldemények elveszése, kifosztása vagy sérülése;
  - 1.1.2 az igazolt kézbesítésű küldemények elveszése;
  - 1.1.3 olyan ajánlott küldemények, értékűküldemények és közönséges csomagok visszaküldése, amely esetében a kézbesítetlenség okát nem adták meg.
- 1.2 A kijelölt szolgáltatók nem felelősek az 1.1.1 és a 1.1.2 bekezdésben meghatározottaktól eltérő, más csomagok esetén.
- 1.3 A jelen Egyezményben nem meghatározott minden más esetben a kijelölt szolgáltatók nem tartoznak felelősséggel.
- 1.4 Ha az ajánlott küldemények, a közönséges csomagok és az értékűküldemények elveszése, vagy teljes megsérülése olyan vis major esetnek tulajdonítható, amely után kártérítés nem jár, akkor a feladó igényt tarthat a küldemény feladásáért megfizetett díjak visszafizetésére, a biztosítási díj kivételével.
- 1.5 A fizetendő kártérítés összege nem haladhatja meg a Levélposta Szabályzatban és a Postacsomag Szabályzatban meghatározottakat.
- 1.6 Felelősség megállapítása esetén a közvetett károk vagy az elmaradt hasznok nem vehetők figyelembe a fizetendő kártérítés összegében.
- 1.7 A kijelölt szolgáltatók felelősségére vonatkozó valamennyi rendelkezés szigorú, kötelező erejű és teljes körű. A kijelölt szolgáltatók semmi esetre sem felelősek – még súlyos vétség (súlyos hiba) esetén sem – az Egyezmény és a Szabályzatok által felállított határokon túlmenően.

2. Ajánlott küldemények

- 2.1 Ajánlott küldemény elveszése, teljes kifosztása vagy teljes megsérülése esetén annak feladója a Levélposta Szabályzatban meghatározott kártérítési összegre jogosult. Ha a feladó a Levélposta Szabályzatban rögzített összegnél alacsonyabb kárigényt jelentett be, akkor a kijelölt szolgáltatók ezt az alacsonyabb összeget fizethetik ki, és az esetleges többi érintett kijelölt szolgáltatótól a visszatérítést ennek alapján kell megkapniuk.
- 2.2 Ajánlott küldemény részleges kifosztása vagy részleges sérülése esetén a feladó elvben a lopás vagy a sérülés tényleges értékének megfelelő kártérítésre jogosult.

3. Igazolt kézbesítésű küldemények

- 3.1 Igazolt kézbesítésű küldemény elveszése, teljes kifosztása vagy teljes megsérülése esetén a feladó csak a küldemény feladásáért lerótt díjak visszatérítésére jogosult.

4. Közönséges csomagok

- 4.1 Csomag elveszése, teljes kifosztása vagy teljes megsérülése esetén annak feladója a Postacsomag Szabályzatban meghatározott kártérítési összegre jogosult. Ha a feladó a Postacsomag Szabályzatban rögzített összegnél alacsonyabb kárigényt jelentett be, akkor a kijelölt szolgáltatók ezt az alacsonyabb összeget fizethetik ki, és az esetleges többi érintett kijelölt szolgáltatótól a visszatérítést ennek alapján kell megkapniuk.
- 4.2 Csomag részleges kifosztása vagy részleges sérülése esetén a feladó elvben a lopás vagy a sérülés tényleges értékének megfelelő kártérítésre jogosult.
- 4.3 A kijelölt szolgáltatók megállapodhatnak abban, hogy kölcsönös viszonylataikban a Postacsomag Szabályzatban megállapított csomagonkénti összeget alkalmazzák, tekintet nélkül a csomag súlyára.

5. Értékküldemények

- 5.1 Értékküldemény elveszése, teljes kifosztása vagy teljes megsérülése esetén a feladó elvben a DTS-ben (SDR-ben) kifejezett értéknylvántási összegnek megfelelő kártérítésre jogosult.
- 5.2 Értékküldemény részleges kifosztása vagy részleges sérülése esetén a feladó elvben a kifosztás vagy a sérülés tényleges értékének megfelelő kártérítésre jogosult. Az összeg azonban semmiképpen nem haladhatja meg a DTS-ben (SDR-ben) kifejezett értéknylvántási összeget.

6. Olyan ajánlott vagy értéknylvántásos levélpostai küldemény visszaküldése esetén, amely tekintetében a kézbesítetlenség okát nem adták meg, a feladó csak a küldemény feladásáért lerótt díjak visszatérítésére jogosult.

7. Olyan csomag visszaküldése esetén, amely tekintetében a kézbesítetlenség okát nem adták meg, a feladó jogosult a csomag feladásáért a felvevő országban lerótt díjak, valamint azon költségek visszatérítésére, melyek a csomag címzett országból történt visszaküldése miatt merültek fel.

8. A 2., 4. és az 5. bekezdésben leírt esetekben a kártérítést az ugyanolyan fajta tárgyakra vagy árucikkekre, a küldeménytovábbításra történt átvétele helyén és idején érvényes, DTS-re (SDR-re) átszámított folyó ár alapján kell megállapítani. Folyó ár hiányában a kártérítést a tárgyak vagy árucikkek ugyanilyen módon megállapított forgalmi értéke alapján számítják ki.

9. Ha egy ajánlott küldemény, közönséges csomag vagy értékküldemény elveszéséért, teljes kifosztásáért vagy teljes sérüléséért kártérítés jár, a feladó vagy – az esettől függően – a címzett jogosult a küldemény feladásáért lerótt díjak és illetékek visszatérítésére is, az ajánlási díj illetve a biztosítási díj kivételével. Ugyanez vonatkozik azokra az ajánlott küldeményekre, közönséges csomagokra vagy értékküldeményekre is, amelyeket a címzettek azok rossz állapota miatt nem vettek át, amennyiben ez a postaszolgáltatnak róható fel, és annak felelősségét vonja maga után.

10. A 2., 4. és 5. bekezdésben említettektől függetlenül egy kifosztott vagy sérült ajánlott küldemény, közönséges csomag vagy értékküldemény átvétele után a címzett jogosult a kártérítésre.

11. A felvevő kijelölt szolgáltatónak joga van ahhoz, hogy országában a feladóknak az ajánlott küldeményekért és az értéknylvántás nélküli csomagokért a nemzeti szabályozásában

megállapított kártérítési összegeket fizesse ki, feltéve, hogy azok nem alacsonyabbak a 2.1 és a 4.1 bekezdésben meghatározott kártérítési összegeknél. Ugyanez a helyzet a rendeltetési kijelölt szolgáltató esetében is, amikor a kártérítést a címzettnek fizetik ki. Továbbra is a 2.1 és a 4.1 bekezdésben meghatározott összegek érvényesek azonban:

- 11.1 a felelős kijelölt szolgáltató elleni visszkereset esetén;
- 11.2 ha a feladó jogairól a címzett javára lemond, vagy fordítva.

12. A tudakozványok határidejének túllépése és a kijelölt szolgáltatóknak fizetendő kártérítések tekintetében, ideértve a Szabályzatokban rögzített periódusokat és feltételeket is, semmilyen fenntartással nem lehet élni, kivéve kétoldalú megállapodás esetén.

22. cikk

A tagországok és a kijelölt szolgáltatók mentessége a felelősség alól

1. A kijelölt szolgáltatók felelőssége megszűnik azokért az ajánlott küldeményekért, igazolt kézbesítésű küldeményekért, csomagokért és értékküldeményekért, amelyeket az ilyen küldeményekre a saját szabályozásukban előírt feltételek szerint kézbesítettek. A felelősség azonban fennmarad:

- 1.1 ha kifosztást vagy sérülést tapasztaltak akár a küldemény kézbesítése előtt, akár annak kézbesítésekor;
- 1.2 ha – amennyiben a belföldi szabályozás ezt megengedi – a címzett vagy – a felvételi helyre történő visszaküldés esetén – a feladó a kifosztott vagy sérült küldemény átvételekor fenntartással él;
- 1.3 ha – amennyiben a belföldi szabályozás ezt megengedi – az ajánlott küldeményt levélszekerény útján kézbesítették, és a címzett úgy nyilatkozik, hogy a küldeményt nem kapta meg;
- 1.4 ha egy csomag vagy értékküldemény címzettje vagy – a felvételi helyre történő visszaküldés esetén – feladója a szabályszerű átvételi elismervény ellenére késedelem nélkül bejelenti a küldeményt neki kézbesítő kijelölt szolgáltatónak, hogy lopást vagy sérülést állapított meg. Ilyenkor be kell bizonyítania, hogy a kifosztás vagy a sérülés nem a kézbesítés után történt; a „késedelem nélkül” kifejezést a nemzeti jogszabályok szerint kell értelmezni.

2. A tagországok és a kijelölt szolgáltatók nem felelősek:

- 2.1 vis major esetén, a 13. cikk 6.9 bekezdése szerint;
- 2.2 amikor a szolgálati okiratok vis major folytán bekövetkezett megsemmisülése miatt nem tudnak számot adni a küldeményekről, feltéve, hogy felelősségük más módon nem bizonyosodott be;
- 2.3 ha a kárt a feladó hibája vagy mulasztása okozta, vagy az a küldemény jellegéből adódott;
- 2.4 ha olyan küldeményekről van szó, amelyeknek tartalma a 15. cikkben ismertetett tilalmak alá esik;
- 2.5 a rendeltetési ország jogszabályai értelmében történő lefoglalás esetén, a tagország vagy az illető ország kijelölt szolgáltatójának bejelentése szerint;
- 2.6 ha olyan értékküldeményekről van szó, amelyeknél a tartalom tényleges értékét meghaladó, csalárd értéknyilvánítás történt;
- 2.7 ha a feladó a küldemény feladási napját követő naptól számított hat hónapon belül nem nyújtott be tudakozványt;

- 2.8 ha hadifoglyok vagy polgári internáltak csomagjairól van szó;
- 2.9 ha feltehető, hogy a feladó csalárd szándékkal járt el annak érdekében, hogy kártérítést kapjon.

3. A tagországok és a kijelölt szolgáltatók semmilyen felelősséget nem vállalnak a vámárnyilatkozatokra vonatkozólag, bármilyen formában is állították ki azokat, sem pedig azokért a döntésekért, amelyeket a vámservek a vámellenőrzésre bemutatott küldemények kapcsán hoznak.

23. cikk

A feladó felelőssége

1. Valamely küldemény feladója felelős a szállításból kizárt tárgyak feladása vagy az elfogadási feltételek be nem tartása miatt a postai dolgozókat ért anyagi kárért, a többi postai küldeményben valamint a postai felszerelésekben okozott minden kárért.
2. A többi postai küldeményben okozott kár esetén a feladó ugyanolyan mértékben felelős minden egyes megrongálódott küldeményért, mint a kijelölt szolgáltatók.
3. A feladó felelőssége akkor is fennmarad, ha a felvevő hivatal az ilyen küldeményt elfogadja.
4. Ezzel ellentétben, ha a feladó a feladással kapcsolatos feltételeket betartotta, akkor nem ő a felelős, amennyiben a kijelölt szolgáltatók vagy a szállítók részéről hiba vagy mulasztás történt a küldemény kezelésében annak elfogadását követően.

24. cikk

A kártérítés kifizetése

1. A felelős kijelölt szolgáltató elleni visszkereseti jog fenntartásával a kártérítés kifizetése és a lerótt díjak és illetékek visszafizetése vagy a felvevő, vagy a rendeltetési kijelölt szolgáltató kötelezettsége.
2. A feladó a kártérítés iránti jogáról a címzett javára lemondhat. Fordítva, a címzett ugyancsak lemondhat a kártérítés iránti jogáról a feladó javára. A feladó vagy a címzett felhatalmazhat egy harmadik személyt a kártérítés átvételére, ha a belföldi jogszabályok ezt megengedik.

25. cikk

A kártérítés esetleges visszavétele a feladótól vagy a címzettől

1. Ha a kártérítés kifizetése után egy előzőleg elveszettnek tekintett ajánlott küldemény, csomag vagy értékűküldemény, vagy a tartalom egy része megkerül, akkor a feladót vagy – az esettől függően – a címzettet értesítik, hogy a küldemény három hónapig a kifizetett kártérítés összegének visszatérítése ellenében a rendelkezésére áll. Egyúttal azt is megkérdezik tőle, hogy kinek kézbesítsék a küldeményt. Visszautasítás vagy a megadott határidő leteltéig a válasz elmaradása esetén ugyanilyen módon megkeresik a címzettet vagy – az esettől függően – a feladót is, ugyanolyan válaszadási határidőt biztosítva számára.

2. Ha a feladó és a címzett lemond a küldemény átvételéről, vagy nem válaszol az 1. bekezdésben meghatározott határidőn belül, az annak a kijelölt szolgáltatónak vagy – adott esetben – azoknak a kijelölt szolgáltatóknak a tulajdonává válik, amelyek a kárt viselték.

3. Ha utólag olyan értékű küldemény kerül elő, amelyről megállapítják, hogy tartalmának értéke alacsonyabb a kifizetett kártérítési összegnél, akkor a feladónak vagy – az esettől függően – a címzettnek a küldemény kézbesítése ellenében vissza kell térítenie a szóban forgó kártérítési összeget, ami nem mentesíti őt a csalárd értéknyilvánításból eredő következmények alól.

3. fejezet

A levélpostára vonatkozó rendelkezések

26. cikk

Levélpostai küldemények feladása külföldön

1. Egyetlen kijelölt szolgáltató sem köteles továbbítani vagy a címzetteknek kézbesíteni azokat a levélpostai küldeményeket, amelyeket a tagország területén lakó feladók egy idegen országban adnak vagy adatnak fel azzal a céllal, hogy kihasználják az ott alkalmazott kedvezőbb díjazási feltételeket.

2. Az 1. bekezdésben előírt rendelkezések egyaránt vonatkoznak mind a feladó lakhelye szerinti országban előállított és a határon azután átszállított levélpostai küldeményekre, mind az eleve külföldön előállított levélpostai küldeményekre.

3. A rendeltetési kijelölt szolgáltatónak jogában áll a feladótól vagy – ennek hiányában – a felvevő kijelölt szolgáltatótól belföldi díjainak megfizetését követelni. Ha sem a feladó, sem a felvevő kijelölt szolgáltató nem hajlandó ezeket a díjakat a rendeltetési kijelölt szolgáltató által meghatározott határidőn belül megfizetni, akkor ez utóbbi vagy visszaküldheti a küldeményeket a felvevő kijelölt szolgáltatónak azzal a joggal, hogy a visszaküldési költségeket megtérítse, vagy azokat a saját nemzeti jogszabályai szerint kezelheti.

4. Egyetlen kijelölt szolgáltató sem köteles továbbítani, vagy a címzetteknek kézbesíteni azokat a levélpostai küldeményeket, amelyeket a feladók nagymennyiségben nem abban az országban adtak, vagy adtak fel, ahol laknak, amennyiben az ezekért járó végdíjak összege alacsonyabb, mint az az összeg lett volna, amelyet akkor kapott volna, ha a küldeményeket a feladók lakóhelye szerinti országban adták volna fel. A rendeltetési kijelölt szolgáltatóknak jogukban áll a felvevő kijelölt szolgáltatótól a felmerült költségekkel arányos díjazást követelni, ami nem haladhatja meg a következő két összeg közül a magasabbat: vagy az azonos küldeményekre alkalmazott belföldi díj 80%-a, vagy a 28. cikk 3-7. bekezdése, illetve 29. cikk 7. bekezdése értelmében alkalmazandó díjak, esettől függően. Ha a felvevő kijelölt szolgáltató nem hajlandó ezeket a díjakat a rendeltetési kijelölt szolgáltató által meghatározott határidőn belül megfizetni, akkor a rendeltetési kijelölt szolgáltató vagy visszaküldheti a küldeményeket a felvevő kijelölt szolgáltatónak azzal a joggal, hogy a visszaküldési költségeket megtérítse, vagy azokat saját nemzeti jogszabályai szerint kezelheti.

III. RÉSZ

Díjazás

1. fejezet

A levélpostára vonatkozó rendelkezések

27. cikk

Végdíjak. Általános rendelkezések

1. A Szabályzatokban meghatározott kivételek fenntartásával minden olyan kijelölt szolgáltatónak, amely egy másik kijelölt szolgáltatótól levélpostai küldeményeket kap, joga van ahhoz, hogy az indító kijelölt szolgáltatótól díjat szedjen a kapott nemzetközi postaanyag kapcsán felmerülő költségek fedezésére.

2. A végdíjak fizetését szabályozó rendelkezések kijelölt szolgáltatók által történő alkalmazásához az országok és területek a kongresszus által a C 18/2008. határozatában e célra összeállított jegyzékeknek megfelelően kategóriákba vannak sorolva, az alábbiak szerint:

2.1 a célrendszerben 2010 előtt részt vevő országok és területek;

2.2 a célrendszerben 2010-től és 2012-től részt vevő országok és területek (a célrendszer új országai);

2.3 az átmeneti rendszerben részt vevő országok és területek.

3. A jelen Egyezménynek a végdíjak fizetését szabályozó rendelkezései átmeneti intézkedések, amelyek nyomán végül az egyes országokra jellemző költségeken alapuló fizetési rendszert kell elfogadni az átmeneti időszak végén.

4. Hozzáférés a belföldi szolgálathoz. Közvetlen hozzáférés

4.1 Elvileg az egyes kijelölt szolgáltatóknak a belföldi szolgálatukban kínált valamennyi díjtételt és feltételt elérhetővé kell tenniük a többi kijelölt szolgáltató számára, éspedig a belföldi ügyfeleknek biztosítottakkal azonos feltételek szerint. A rendeltetési kijelölt szolgáltatónak kell megítélnie, hogy a felvevő kijelölt szolgáltató eleget tett-e a közvetlen hozzáféréssel kapcsolatos feltételeknek és szabályoknak.

4.2 A célrendszer országainak kijelölt szolgáltatói kötelesek a belföldi szolgálatuk keretében kínált díjtételeket és feltételeket hozzáférhetővé tenni a többi kijelölt szolgáltató számára, éspedig a belföldi ügyfeleknek biztosítottakkal azonos feltételek szerint.

4.3 A célrendszer új országainak kijelölt szolgáltatói dönthetnek úgy, hogy nem teszik hozzáférhetővé a belföldi szolgálatuk keretében kínált díjtételeket és feltételeket a többi kijelölt szolgáltató számára, a belföldi ügyfeleknek biztosítottakkal azonos feltételek szerint. Azonban ezek a kijelölt szolgáltatók dönthetnek úgy is, hogy a belföldi szolgálatuk keretében kínált feltételeket korlátozott számú kijelölt szolgáltató számára teszik hozzáférhetővé, kölcsönösségi alapon, kétéves próbaidőre. E határidő letelte után két lehetőség közül kell választaniuk: nem teszik többé hozzáférhetővé a belföldi szolgálatuk keretében kínált feltételeket, vagy az addigiak szerint járnak el, és a belföldi szolgálatuk keretében kínált feltételeket az összes kijelölt szolgáltató számára hozzáférhetővé teszik. Mindazonáltal, ha a célrendszer új országainak kijelölt szolgáltatói azt kérik a célrendszer országainak kijelölt szolgáltatóitól, hogy a belföldi szolgálatuk keretében kínált feltételeket alkalmazzák velük szemben, az összes többi kijelölt szolgáltató számára hozzáférhetővé kell tenniük a belföldi

szolgáltatuk keretében kínált díjtételeket, és pedig a belföldi ügyfeleiknek biztosítottakkal azonos feltételek szerint.

- 4.4 Az átszállító országok kijelölt szolgáltatói dönthetnek úgy, hogy nem teszik hozzáférhetővé a belföldi szolgáltatuk keretében kínált díjtételeket és feltételeket a többi kijelölt szolgáltató számára. Azonban dönthetnek úgy is, hogy a belföldi szolgáltatuk keretében kínált feltételeket korlátozott számú kijelölt szolgáltató számára teszik hozzáférhetővé, kölcsönösségi alapon, kétéves próbaidőre. E határidő letelte után két lehetőség közül kell választaniuk: nem teszik többé hozzáférhetővé a belföldi szolgáltatuk keretében kínált feltételeket, vagy az addigiak szerint járnak el, és a belföldi szolgáltatuk keretében kínált feltételeket az összes kijelölt szolgáltató számára hozzáférhetővé teszik.
5. A végdíjak összege a címzett ország szolgáltatásminőségének teljesítményén alapul. Következésképpen a Postaforgalmi Tanács jogosult a 28. és 29. cikkeken meghatározott díjösszegek megállapítására, annak érdekében, hogy ösztönözze az ellenőrzési rendszerben való részvételt, és hogy jutalmazza azokat a kijelölt szolgáltatókat, amelyek elérik minőségi célkitűzéseiket. A Postaforgalmi Tanács továbbá meghatározhat büntetéseket a nem kielégítő minőség esetére, azonban a kijelölt szolgáltatók díjazása nem lehet kevesebb, mint a 28. és 29. cikkben meghatározott minimumdíjazás.
6. Minden kijelölt szolgáltató teljes egészében vagy részben lemondhat az 1. bekezdésben említett díjról.
7. Az M zsákok esetében az alkalmazandó végdíj 0,793 DTS (SDR) kilogrammonként. Az 5 kilogrammnál kisebb súlyú M zsákokat a végdíjak címén járó díjazás szempontjából 5 kilogramm súlyúnak kell tekinteni.
8. Az ajánlott küldeményekre 2010-ben és 2011-ben küldeményenként 0,55 DTS (SDR), 2012-ben és 2013-ban pedig 0,6 DTS (SDR) többletdíj szedhető. Az értéknyilvánításos küldeményekre 2010-ben és 2011-ben küldeményenként 1,1 DTS (SDR), 2012-ben és 2013-ban pedig 1,2 DTS (SDR) többletdíj szedhető. A Postaforgalmi Tanács jogosult arra, hogy az ezen szolgáltatásokért és más kiegészítő szolgáltatásokért járó díjazáshoz további díjakat állapítson meg, ha a nyújtott szolgáltatások a Postaforgalmi Szabályzatban meghatározandó járulékos elemeket tartalmaznak.
9. Minden kijelölt szolgáltató a végdíjakra vonatkozó számadások rendezésére kétoldalú vagy többoldalú megállapodással más díjazási rendszereket is alkalmazhat.
10. A kijelölt szolgáltatók nem elsőbbségi küldeményeik tekintetében – fakultatív módon – 10% engedményt adhatnak az elsőbbségi küldeményekre alkalmazott végdíjából.
11. A kijelölt szolgáltatók – fakultatív módon – csökkentett végdíj alkalmazása mellett bonyolíthatják le a formátum szerint különválasztott küldemények forgalmát.
12. A célrendszerben részt vevő kijelölt szolgáltatók között alkalmazott rendelkezések mindazokra az átmeneti rendszerben részt vevő kijelölt szolgáltatókra is érvényesek, amelyek kijelentik, hogy csatlakozni kívánnak a célrendszerhez. A Postaforgalmi Tanács meghatározhat átmeneti intézkedéseket a Levélposta Szabályzatban. A célrendszer rendelkezései maradéktalanul alkalmazhatók a célrendszer mindazon új kijelölt szolgáltatójára, amely kijelenti, hogy teljes mértékben, átmeneti intézkedések nélkül alá kívánja vetni magát az említett rendelkezéseknek.

28. cikk

Végdíjak. A célrendszerbeli országok kijelölt szolgáltatói közötti küldeményforgalomra vonatkozó rendelkezések

1. A levélpostai küldemények – a tömeges küldeményekkel együtt, de az M zsákok és a Nemzetközi Kereskedelmi Válaszlevél Szolgáltatás (CCRI / IBRS) kivételével – díjazását a rendeltetési országban jellemző kezelési költségeket tükröző, küldeményenkénti és kilogrammonkénti díjtételek alapján kell megállapítani; az említett költségeknek a belföldi díjszabásokhoz kell kötődniük. A díjtételek kiszámítása a Levélposta Szabályzatban ismertetett feltételeknek megfelelően történik.

2. A CCRI (IBRS) küldemények díjazása a Levélposta Szabályzat vonatkozó rendelkezései szerint történik.

3. A küldeményenkénti és kilogrammonkénti díjtételek a belföldi forgalomban egy 20 grammos elsőbbségi levél díjának százalékában kerültek meghatározásra az alábbiak szerint: 70% a célrendszerben 2010 előtt részt vevő országok esetében és 100% a célrendszerhez 2010-től vagy 2012-től csatlakozó országok (a célrendszer új országai) esetében.

4. 2009-ben és 2010-ben, a Postaforgalmi Tanács tanulmányt fog készíteni az érkező küldemények kezelési költségeiről. Ha ez a tanulmány a 3. bekezdésben említett 70%-ostól eltérő százalékértéket mutat ki, a Postaforgalmi Tanács dönteni fog arról, hogy 2012-re és 2013-ra kell-e módosítani a 20 grammos elsőbbségi levél díjának százalékértékét.

5. 2010-ben és 2011-ben az ÁFA vagy a többi alkalmazandó adó 50%-a levonásra kerül a 3. bekezdésben említett számításnál figyelembe vett díjból. A levonás mértéke 2012-ben és 2013-ban 100% lesz.

6. A célrendszerben 2010 előtt részt vevő országok közötti forgalomban alkalmazott díjak nem haladhatják meg az alábbiakat:

- 6.1 2010-ben: 0,253 DTS (SDR) küldeményenként és 1,980 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 6.2 2011-ben: 0,263 DTS (SDR) küldeményenként és 2,059 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 6.3 2012-ben: 0,274 DTS (SDR) küldeményenként és 2,141 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 6.4 2013-ban: 0,285 DTS (SDR) küldeményenként és 2,227 DTS (SDR) kilogrammonként.

7. A célrendszerben 2010 előtt részt vevő országok közötti forgalomban alkalmazott díjak nem lehetnek alacsonyabbak a 2009-es díjknál, a szolgáltatás minőségéhez kapcsolódó szorzó alkalmazása előtt. Ezek a díjak nem lehetnek alacsonyabbak az alább megadott értékeknél sem:

- 7.1 2010-ben: 0,165 DTS (SDR) küldeményenként és 1,669 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 7.2 2011-ben: 0,169 DTS (SDR) küldeményenként és 1,709 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 7.3 2012-ben: 0,173 DTS (SDR) küldeményenként és 1,750 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 7.4 2013-ban: 0,177 DTS (SDR) küldeményenként és 1,792 DTS (SDR) kilogrammonként.

8. A célrendszer új országai felé, a célrendszer új országaiból és a célrendszer új országai közötti forgalomban alkalmazott díjak, a tömeges mennyiségű küldemények kivételével:

- 8.1 2010-ben: 0,1 55 DTS (SDR) küldeményenként és 1,562 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 8.2 2011-ben: 0,1 59 DTS (SDR) küldeményenként és 1,610 DTS (SDR) kilogrammonként;
- 8.3 2012-ben: 0,1 64 DTS (SDR) küldeményenként és 1,648 DTS (SDR) kilogrammonként;

8.4 2013-ban: 0,1 68 DTS (SDR) küldeményenként és 1,702 DTS (SDR) kilogrammonként.

9. A tömeges mennyiségű küldemények díjazása a 28. cikk 3-7. bekezdésben előírt, küldeményenkénti és kilogrammonkénti díjak alkalmazása után kerül meghatározásra.

10. Hacsak egy kétoldalu megállapodás másként nem rendelkezik, küldeményenként 0,5 DTS (SDR) különdíjat kell fizetni azon ajánlott és értékű küldemények után, amelyek nem rendelkeznek vonalkódos azonosítóval vagy, amelyek vonalkódos azonosítója nem felel meg az UPU S10-es szabványnak.

11. Semmilyen fenntartás nem alkalmazható erre a cikkekre, kivéve a kétoldalu megállapodásokat.

29. cikk

Végdíjak. Átmeneti rendszerbe tartozó országok kijelölt szolgáltatói felé irányuló, kijelölt szolgáltatóitól érkező és kijelölt szolgáltatói közötti küldeményforgalomra vonatkozó rendelkezések

1. Az átmeneti végdíjrendszer országainak (melyek a célrendszerhez való csatlakozásra készülnek) kijelölt szolgáltatói esetében a levélpostai küldeményekre vonatkozó díjazás – beleértve a tömeges mennyiségű küldeményeket, de az M zsákok és a CCRI (IBRS) küldemények kivételével – a kilogrammonként 14,64 db küldeményszámot kitevő világátlag szerint kiigazított 2009-es díjak évi 2,8%-os emelése alapján kerül meghatározásra.

2. A CCRI (IBRS) küldemények díjazása a Levélposta Szabályzat vonatkozó rendelkezései szerint történik.

3. Az átmeneti rendszer országai felé irányuló, országaiból érkező és országai közötti forgalomra alkalmazott díjak:

3.1.1. 2010-ben: 0,155 DTS (SDR) küldeményenként és 1,562 DTS (SDR) kilogrammonként;

3.1.2. 2011-ben: 0,159 DTS (SDR) küldeményenként és 1,610 DTS (SDR) kilogrammonként;

3.1.3. 2012-ben: 0,164 DTS (SDR) küldeményenként és 1,648 DTS (SDR) kilogrammonként;

3.1.4. 2013-ban: 0,168 DTS (SDR) küldeményenként és 1,702 DTS (SDR) kilogrammonként.

4. Az évi 100 tonna alatti forgalom esetén a kilogrammonkénti és küldeményenkénti összetevőt egy kilogrammonkénti teljes díjra kell átalakítani a kilogrammonként 14,64 db küldeményszámot kitevő világátlag alapján. Az alábbi díjakat kell alkalmazni:

4.1 2010-ben: 3,831 DTS (SDR) kilogrammonként;

4.2 2011-ben: 3,938 DTS (SDR) kilogrammonként;

4.3 2012-ben: 4,049 DTS (SDR) kilogrammonként;

4.4 2013-ban: 4,162 DTS (SDR) kilogrammonként.

5. Az évi 100 tonna feletti forgalom esetén a fenti kilogrammonkénti fix díjakat akkor kell alkalmazni, ha sem a felvevő kijelölt szolgáltató, sem a rendeltetési kijelölt szolgáltató nem kéri – a felülvizsgálati eljárás keretében – hogy a díjak felülvizsgálata inkább a kilogrammonkénti

tényleges küldeményszám alapján történjék, ne pedig a világátlag szerint. A felülvizsgálati eljárás alkalmazására szolgáló mintavétel a Levélposta Szabályzatban előírt feltételeknek megfelelően történik.

6. A 4. bekezdésben megfogalmazott teljes díj csökkentésére vonatkozó felülvizsgálatot nem kérheti egy célrendszerhez tartozó ország egy átmeneti rendszerhez tartozó országgal szemben, hacsak ez utóbbi ország nem kér felülvizsgálatot a fordított irányban.

7. A tömeges mennyiségű küldemények díjazása a célrendszerhez tartozó országok kijelölt szolgáltatói számára a 28. cikkben előírt, küldeményenkénti és kilogrammonkénti díjak alkalmazása szerint kerül meghatározásra. A kapott tömeges mennyiségű küldemények után az átmeneti rendszerbe tartozó országok kijelölt szolgáltatói a 3. bekezdésben foglalt rendelkezéseknek megfelelően kérhetnek díjazást.

8. Semmilyen fenntartás nem alkalmazható erre a cikkekre, kivéve a kétoldalú megállapodásokat.

30. cikk

Szolgáltatásminőségi Alap

1. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, a Kongresszus által az 5. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére az összes ország és terület által fizetendő végdíjakat meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 20%-ával, amely az 5. csoport országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál. Ilyen fizetéseket nem kell teljesíteni az 5. csoport országai között.

2. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 1. csoport országainak kategóriájába sorolt országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által az 4. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére, meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 10%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

3. 2012. január 1-jétől az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 2. csoport országainak kategóriájába sorolt országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által az 4. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére, meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 10%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

4. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 1. csoport országainak kategóriájába sorolt és 2010 előtt a célrendszerhez tartozó országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által az 3. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére, meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 8%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

5. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 1. csoport országainak kategóriájába sorolt és 2010 után a célrendszerhez csatlakozó országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által a 3. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére, meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 4%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

6. 2012. január 1-jétől az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által a 2. csoport országainak kategóriájába sorolt országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által a 3. csoport országainak kategóriájába sorolt országok részére, meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 4%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

7. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 1. csoport országainak kategóriájába sorolt országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által a 2. csoport országainak kategóriájába sorolt azon országok részére, amelyek 2010 előtt 8%-os emelésben részesültek, 2010-ben és 2011-ben meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 4%-ával, ill. 2012-ben és 2013-ban meg kell emelni a 28. cikk 8. bekezdésében meghatározott díjak 2%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

8. Az M zsákok, a CCRI (IBRS) küldemények és a tömeges mennyiségű küldemények kivételével, azokat a végdíjakat, amelyeket a Kongresszus által az 1. csoport országainak kategóriájába sorolt országok és területek tartoznak fizetni a Kongresszus által a 2. csoport országainak kategóriájába sorolt azon országok részére, amelyek 2010 előtt 1%-os emelésben részesültek, 2010-ben és 2011-ben meg kell emelni a 29. cikkben meghatározott díjak 1%-ával, ami az utóbbi kategória országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba való befizetésként szolgál.

9. A 2–5. csoport országaiban a Szolgáltatásminőségi Alapba befizetendő halmozott végdíjak alsó határa évi 12 565 DTS (SDR) minden kedvezményezett ország vonatkozásában. Az alsó határ eléréséhez szükséges póttösszegek a forgalmazott küldemények mennyiségével arányosan azon országoknak kell leszámlázni, amelyek 2010 előtt a célrendszerhez tartoztak.

10. A regionális programoknak előnyben kell részesíteniük az UPU szolgáltatásminőség javítására és a fejlődő országokban az analitikus könyvelési rendszer bevezetésére szóló programjait. A Postaforgalmi Tanács legkésőbb 2010-ben köteles elfogadni az ezen projektek finanszírozására vonatkozó eljárást.

31. cikk

Átszállítási díjak

1. Az ugyanazon tagország két kijelölt szolgáltatója vagy két hivatala között egy vagy több más kijelölt szolgáltató szolgálatai (közvetítő szolgálatok) útján kicserélt közvetlen zárlatokért és a découvert átmenő küldeményekért átszállítási díjakat kell fizetni. Ezek a díjak a szárazföldi, a tengeri illetve a légi átszállításban teljesített szolgáltatás díjazását jelentik. Ugyanez az elv vonatkozik a tévirányított küldeményekre és zárlatokra is.

2. fejezet

Egyéb rendelkezések

32. cikk

Alapdíjak és a légi szállítás díjaira vonatkozó rendelkezések

1. A kijelölt szolgáltatók között a légi szállításra vonatkozó számadások rendezésénél alkalmazandó alapdíjat a Postaforgalmi Tanács hagyja jóvá. Az alapdíjat a Nemzetközi Iroda számítja ki a Levélposta Szabályzatban meghatározott képlet szerint.

2. A közvetlen zárlatok és az à découvert átmenő elsőbbségi küldemények, légipostai küldemények, légipostai csomagok, tévirányított küldemények és zárlatok légi szállítási díjainak kiszámítását, valamint a vonatkozó elszámolási módokat a Levélposta Szabályzat és a Postacsomag Szabályzat tartalmazza.

3. A teljes légi útvonalra vonatkozó szállítási díjak az alábbiak:

- 3.1 közvetlen zárlatok esetén a felvevő ország kijelölt szolgáltatóját terhelik, ideértve azt az esetet is, ha ezeket a zárlatokat egy vagy több közbenső kijelölt szolgáltató tranzitálja;
- 3.2 à découvert átmenő elsőbbségi küldemények és légipostai küldemények esetén – beleértve a rosszul továbbított küldeményeket is – azt a kijelölt szolgáltatót terhelik, amely a küldeményeket egy másik kijelölt szolgáltatóhoz továbbítja.

4. Ugyanezeket a szabályokat kell alkalmazni a szárazföldi vagy a tengeri átszállítási díjak alól mentes küldeményekre, ha azokat légi úton szállítják.

5. Minden olyan kijelölt szolgáltatónak, amely országán belül légi úton szállítja a nemzetközi postaanyagot, joga van az e szállítás kapcsán felmerülő járulékos költségek megtérítésére, feltéve, hogy a megtett útvonalak súlyozott átlagtávolsága meghaladja a 300 kilométert. A Postaforgalmi Tanács a súlyozott átlagtávolságot más releváns kritériummal helyettesítheti. A díjmentességet kimondó megállapodás hiányában a díjaknak minden, külföldről származó elsőbbségi zárlatra és légi zárlatra azonosnak kell lenniük, függetlenül attól, hogy a postaanyagot légi úton szállítják-e tovább vagy sem.

6. Ha azonban a rendeltetési kijelölt szolgáltató által kirótt végdíjak kompenzálása kifejezetten a költségek vagy a belföldi díjak alapján történt, akkor belföldi légi szállítási költségek címén semmiféle további térítésre nem kerülhet sor.

7. A rendeltetési kijelölt szolgáltató a súlyozott átlagtávolság kiszámításakor nem veheti figyelembe azoknak a zárlatoknak a súlyát, amelyeknél a végdíjak kiszámítása kifejezetten a rendeltetési kijelölt szolgáltató költségei vagy belföldi díjai alapján történt.

33. cikk

Postacsomagok szárazföldi és tengeri díjrészei

1. A két kijelölt szolgáltató között kicserélt csomagokért szárazföldi érkezési díjrészeket kell felszámítani, amelyek kiszámítása a Szabályzatokban foglalt, csomagonkénti alapidj és kilogrammonkénti alapidj kombinálásával történik.

1.1. Figyelemmel az itt említett alapidjra a kijelölt szolgáltatók a Szabályzatokban foglalt rendelkezésekkel összhangban csomagonként és kilogrammonként további pótdíjakra lehetnek jogosultak.

1.2. Az 1. és az 1.1 bekezdésben említett díjrészek a felvevő ország kijelölt szolgáltatóját terhelik, hacsak a Postacsomag Szabályzat nem rendelkezik az ezen elv alóli kivételekről.

1.3. A szárazföldi érkezési díjrészeknek minden ország egész területére nézve egységeseknek kell lenniük.

2. A két kijelölt szolgáltató vagy ugyanazon ország két hivatala között, egy vagy több másik kijelölt szolgáltató szárazföldi szolgálatának útján kicserélt csomagokért azokat a kijelölt szolgáltatókat, amelyeknek szolgálatai a szárazföldi továbbításban részt vesznek, szárazföldi átszállítási díjrészek illetik meg; e díjrészeket a Szabályzat határozza meg, a távolsági fokozatok függvényében.

2.1 Az à découvert átmenő csomagoknál a közvetítő kijelölt szolgáltatóknak joguk van a Szabályzatban rögzített, küldeményenkénti egységes díjrészt kérni.

2.2 Az átszállítási szárazföldi díjrészek a felvevő ország kijelölt szolgáltatóját terhelik, hacsak a Postacsomag Szabályzat nem rendelkezik az ezen elv alóli kivételekről.

3. Minden kijelölt szolgáltató, amelynek szolgálatai a csomagok tengeri szállításában részt vesznek, jogosult arra, hogy a tengeri díjrészeket kérje. Ezek a díjrészek a felvevő ország kijelölt szolgáltatóját terhelik, hacsak a Postacsomag Szabályzat nem rendelkezik az ezen elv alóli kivételekről.

3.1 Minden igénybe vett tengeri szállításért tengeri díjrész jár, amelynek nagyságát a Postacsomag Szabályzat határozza meg, a távolsági fokozatok függvényében.

3.2 A kijelölt szolgáltatók a 3.1 bekezdés szerint kiszámított tengeri díjrészeket legfeljebb 50%-kal emelhetik. Másrészt viszont a díjrészeket tetszésük szerint csökkenthetik.

34. cikk

A Postaforgalmi Tanács díjak és díjrészek összegének megállapítására vonatkozó hatásköre

1. A Postaforgalmi Tanács jogosult meghatározni az alábbi díjakat és díjrészeket, amelyeket a Szabályzatokban foglalt feltételeknek megfelelően a kijelölt szolgáltatóknak kell megfizetniük:

1.1 legalább egy harmadik ország által a levélpostai zárlatok kezelésére és szállítására vonatkozó átszállítási költség;

1.2 a légipostai küldeményekre alkalmazott alapidj és légi átszállítási díj;

1.3 az érkező csomagok kezelésére szárazföldi érkezési díjrész;

1.4 egy harmadik ország által kezelt és szállított csomagért szárazföldi átszállítási díjrész;

1.5 a csomagok tengeri szállításáért tengeri díjrész.

2. A felülvizsgálatnak megbízható és reprezentatív gazdasági és pénzügyi adatokon kell nyugodnia, és olyan módszerrel kell elvégezni, ami biztosítja a szolgáltatást nyújtó kijelölt

szolgáltatóknak az igazságos díjazást. Az esetleges módosítás a Postaforgalmi Tanács által meghatározott időpontban lép hatályba.

IV. RÉSZ

Záró rendelkezések

35. cikk

Az Egyezményre és bizonyos Szabályzatokra vonatkozó javaslatok elfogadásának feltételei

1. Ahhoz, hogy hatályba lépjenek, a Kongresszus elé terjesztett, és a jelen Egyezményre vonatkozó javaslatokat a jelenlévő és szavazó tagországok többségének el kell fogadnia. A szavazáskor a kongresszuson képviselt tagországok legalább felének jelen kell lennie.
2. Ahhoz, hogy hatályba lépjenek, a Levélposta Szabályzatra és a Postacsomag Szabályzatra vonatkozó javaslatokat a Postaforgalmi Tanács tagjai többségének el kell fogadnia.
3. Ahhoz, hogy hatályba lépjenek, a két kongresszus között benyújtott, és a jelen Egyezményre, valamint annak Zárójegyzőkönyvére vonatkozó javaslatoknak meg kell szerezniük:
  - 3.1. ha módosításokról van szó, akkor a szavazatok kétharmadát, a szavazójoggal rendelkező és a szavazáson részt vevő egyesületi tagországok legalább felétől;
  - 3.2. ha rendelkezések értelmezéséről van szó, a szavazatok többségét.
4. A 3.1 bekezdésben szereplő rendelkezésektől függetlenül minden olyan tagországnak, amelynek nemzeti szabályozása még összeegyeztethetetlen a javasolt módosítással, jogában áll a módosítás bejelentésének időpontjától számított kilencven napon belül írásos nyilatkozatot eljuttatni a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójához, jelezve, hogy nem áll módjában elfogadni a módosítást.

36. cikk

A Kongresszuson előterjesztett fenntartások

1. Nem megengedettek azok a fenntartások, amelyek összeegyeztethetetlenek az Egyesület szándékával és céljával.
2. Általánosságban azoknak a tagországoknak, amelyek álláspontjukat nem tudják elfogadtatni a többi tagországgal, igyekezniük kell, lehetőség szerint, a többségi véleményhez csatlakozni. A fenntartást csak akkor nyújthatják be, ha feltétlenül szükséges és megfelelő módon indokolniuk kell.
3. A jelen egyezmény cikkeit érintő fenntartásokat a Kongresszusok Ügyrendi Szabályzatának idevonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a kongresszuson írásbeli javaslat formájában kell előterjeszteni a Nemzetközi Iroda egyik munkanyelvén.
4. A hatékonyság érdekében a Kongresszuson előterjesztett fenntartást a fenntartással érintett cikk módosítására minden egyes esetben az előírt többséggel kell jóváhagyatni.

5. Elvileg a fenntartást kölcsönösségi alapon kell alkalmazni az azt kiadó tagország és a többi tagország között.

6. A jelen Egyezményrel kapcsolatos fenntartás a Zárójegyzőkönyvbe kerül beillesztésre a kongresszus által jóváhagyott javaslat alapján.

37. cikk

Az Egyezmény végrehajtása és időbeli hatálya

1. A jelen Egyezmény 2010. január 1-jén lép hatályba, és a következő kongresszus okiratainak hatályba lépéséig marad hatályban.

Ennek hitelül a tagországok kormányainak meghatalmazottai ezt az Egyezményt egy eredeti példányban aláírták, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Genfben, 2008. augusztus 12-én.

Az Egyetemes Postaegyesület Zárójegyzőkönyve

Alulírott meghatalmazottak a mai napon kötött Egyetemes Postaegyesület aláírásakor a következőkben állapodtak meg:

I. cikk

A postai küldemények tulajdonjoga. Visszavétel.
Címváltoztatás vagy címhelyesbítés

1. Az 5. cikk 1. és 2. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Antigua és Barbuda, Bahreini Királyság, Barbados, Belize, Botswana, Brunei Darussalam, Dominika, Egyiptom, Fidzsi-szigetek, Gambia, Grenada, Guyana, Hongkong (Kína), Írország, Jamaica, Kanada, Kenya, Kiribati, Kuvait, Lesotho, Malawi, Malajzia, Mauritius, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, Nauru, Nigéria, Nyugat-Szamoa, Pápuaföld-Új-Guinea, Salamon-szigetek, Seychelles, Sierra Leone, St. Christopher és Nevis, St. Lucia, St. Vincent és Grenadin, Szingapúr, Szváziföld, Tanzániai Egyesült Köztársaság, Trinidad és Tobago, Tuvalu, Uganda, Új-Zéland, Vanuatu és Zambia.

2. Az 5. cikk 1. és 2. bekezdése Ausztriára, Dániára és Irán Iszlám Köztársaság sem vonatkozik, amelynek jogszabályai nem teszik lehetővé a levélpostai küldemények visszavételét vagy címváltoztatását a feladó kérésére, attól kezdve, hogy a címzettet értesítették arról, hogy címére küldemény érkezett.

3. Az 5. cikk 1. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Ausztrália, Ghána és Zimbabwe.

4. Az 5. cikk 2. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Bahamai Közösség, Irak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Myanmar, amelyek jogszabályai nem teszik lehetővé a levélpostai küldemények visszavételét vagy címváltoztatását a feladó kérésére.

5. Az 5. cikk 2. bekezdése nem vonatkozik az Amerikai Egyesült Államokra.

6. Az 5. cikk 2. bekezdése vonatkozik Ausztráliára, ha az összeegyeztethető ennek belső jogszabályaival.

7. Az 5. cikk 2. bekezdésével ellentétben El Salvador, a Fülöp-szigetek, a Kongói Demokratikus Köztársaság, Panamai Köztársaság és Venezuela jogosultak arra, hogy a csomagokat ne küldjék vissza, miután a címzett kérte a vámkezelést, tekintve, hogy vámjogszabályaik ezzel ellentétesek.

II. cikk

Díjak

1. A 6. cikkel ellentétben Ausztrália, Kanada és Új-Zéland postaigazgatásának jogában áll a Szabályzatokban rögzítettektől eltérő díjakat szedni, ha azok összhangban vannak országának jogszabályaival.

III. cikk

Kivétel a vakok írásos anyagainak postai díjmentessége alól

1. A 7. cikkben foglaltaktól eltérően Indonézia, St. Vincent és Grenadin, valamint Törökország postaigazgatásának – amelyek belföldi szolgálatukban nem biztosítanak postai díjmentességet a vakok írásos anyagai számára – jogában áll, hogy beszedje a bérmentesítési díjakat és a különszolgáltatások díjait, ezek azonban nem lehetnek magasabbak belföldi szolgálatuk díjainál.

2. A 7. cikkben foglaltaktól eltérően az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, Ausztria, Japán, Kanada, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, Németország és Svájc postaigazgatásának joga van ahhoz, hogy a vakok írásos anyagai esetében a különszolgáltatásokra a belföldi szolgálatában alkalmazottakkal azonos díjakat szedjen.

IV. cikk

Alapszolgáltatások

1. A 12. cikk rendelkezéseitől függetlenül Ausztrália nem helyesli, hogy az alapszolgáltatásokat kiterjesszék a postacsomagokra is.

2. A 12. cikk 2.4 bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak Nagy-Britanniára, amelynek a nemzeti jogszabályai alacsonyabb súlyhatárt állapítanak meg. Az egészségre és biztonságra vonatkozó jogszabály 20 kilogrammra korlátozza a küldeményzsákok súlyát.

V. cikk

Kicsomagok

1. A 12. cikkben foglaltaktól eltérően Afganisztán postaigazgatása 1 kilogrammra korlátozhatja a külföldről érkező és a külföldre szóló kicsomagok maximális súlyát.

VI. cikk

Tértivevény

1. Kanada postaigazgatásának joga van ahhoz, hogy a csomagokra ne alkalmazza a 13. cikk 1.1 bekezdés rendelkezéseit, mivel belföldi szolgálatában a csomagokra nem biztosítja a tértivevény szolgáltatást.

VII. cikk

Nemzetközi kereskedelmi válaszlevél szolgáltatás (CCRI)

1. A 13. cikk 4.1 bekezdésben foglaltaktól eltérően, Bulgária postaigazgatása az érintett postaigazgatásokkal való tárgyalást követően biztosítja a CCRI szolgáltatást.

VIII. cikk

Tilalmak (levélposta)

1. Kivételes jelleggel a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Libanon postaigazgatása nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó ajánlott küldeményeket. Nem vonatkoznak rájuk szigorúan a Szabályzatok rendelkezései, ami az ajánlott küldemények kifosztása vagy sérülése esetén viselt felelősséget, továbbá az üvegtárgyakat vagy törékeny tárgyakat tartalmazó küldeményekkel kapcsolatos felelősséget illeti.

2. Kivételes jelleggel Bolívia, Irak, Kínai Népköztársaság – Hongkong különleges közigazgatási terület nélkül –, Nepál, Szaúd-Arábia, Szudán és Vietnám postaigazgatása nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó ajánlott küldeményeket.

3. Myanmar postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadja el a 15. cikk 5. bekezdésében említett értékes tárgyakat tartalmazó érték küldeményeket, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

4. Nepál postaigazgatása nem fogadja el a papír- vagy fém pénzt tartalmazó ajánlott küldeményeket és érték küldeményeket, kivéve, ha ezzel kapcsolatban külön megállapodást kötöttek.

5. Üzbegisztán postaigazgatása nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyet, csekket, postabélyegeket vagy külföldi valutát tartalmazó ajánlott és érték küldeményeket, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

6. Iráni Iszlám Köztársaság postaigazgatása nem fogad el az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyakat tartalmazó levélpostai küldeményeket.

7. A Fülöp-szigetek postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadjon el semminemű (közönséges, ajánlott vagy értéknylvánításos) olyan levélpostai küldeményt, amely fém pénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmaz.

8. Ausztrália postaigazgatása nem fogad el semminemű, rúdaranyat vagy bankjegyet tartalmazó postai küldeményt. Nem fogad el továbbá Ausztráliában történő kézbesítésre olyan ajánlott küldeményeket, illetve olyan à découvert átmenő küldeményeket, amelyek értéktárgyakat, úgymint ékszereket, nemesfémeket, drágaköveket vagy féldrágaköveket, értékpapírokat, fém pénzeket vagy bármilyen formában forgatható pénzügyi okmányokat tartalmaznak. Mindennemű felelősséget elhárít azon küldemények tekintetében, amelyeket nem az itt leírt kikötésnek megfelelően adtak fel.

9. Kínai Népköztársaság postaigazgatása – Hongkong különleges közigazgatási terület nélkül – belföldi szabályozásának megfelelően nem fogad el fém pénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket tartalmazó érték küldeményeket.

10. Lettország és Mongólia postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadjon el fém pénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat és utazási csekkeket tartalmazó ajánlott és érték küldeményeket, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

11. Brazília postaigazgatása fenntartja magának a jogot, hogy ne fogadjon el forgalomban lévő fém pénzt, bankjegyeket és bármilyen más értéket tartalmazó közönséges, ajánlott és érték küldeményeket.

12. Vietnám postaigazgatása fenntartja magának a jogot, hogy ne fogadjon el tárgyakat és árucikkeket tartalmazó leveleket.

IX. cikk

Tilalmak (postai csomagok)

1. Myanmar és Zambia postaigazgatásának joga van ahhoz, hogy ne fogadja el a 15. cikk 6.1.3.1 bekezdésében említett értéktárgyakat tartalmazó, értéknnyilvántartásos csomagokat, mivel ez belföldi szabályozásukkal ellentétes.

2. Kivételes jelleggel Libanon és Szudán postaigazgatása nem fogadja el a fém pénzt, papírpénzt, bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat, továbbá folyadékot vagy könnyen olvadó elemeket vagy üvegtárgyakat, vagy hasonló tárgyakat illetve törékeny tárgyakat tartalmazó csomagokat. Nem vonatkoznak rá a Postacsomag Szabályzat idevágó rendelkezései.

3. Brazília postaigazgatásának jogában áll, hogy ne fogadja el azokat az értékcsomagokat, amelyek forgalomban lévő fém pénzt és papírpénzt, valamint bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírt tartalmaznak, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

4. Ghána postaigazgatásának jogában áll, hogy ne fogadja el azokat az értékcsomagokat, amelyek forgalomban lévő fém pénzt és papírpénzt tartalmaznak, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

5. Szaúd-Arábia postaigazgatásának jogában áll, hogy a 15. cikkben felsorolt tárgyakon kívül ne fogadja el a fém pénzt, papírpénzt, bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó csomagokat. Nem fogadja el továbbá az olyan csomagokat, amelyek a következő tárgyakat tartalmazzák: bármilyen gyógyszer, kivéve ha csatolták mellé valamely illetékes hatóság orvosi rendelvényét, tűzoltásra szolgáló termékek, vegyszeti folyadékok vagy az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyak.

6. Omán postaigazgatása a 15. cikkben szereplő tárgyakon kívül nem fogadja el az alábbiakat tartalmazó küldeményeket:

- 6.1. mindenfajta gyógyszer, kivéve ha csatolták mellé valamely illetékes hatóság orvosi rendelvényét;
- 6.2. tűzoltásra szolgáló termékek és vegyszeti folyadékok;
- 6.3. az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyak.

7. Iráni Iszlám Köztársaság postaigazgatásának jogában áll, hogy a 15. cikkben felsorolt tárgyakon kívül ne fogadja el az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyakat tartalmazó csomagokat.

8. A Fülöp-szigetek postaigazgatásának jogában áll, hogy ne fogadjon el semminemű olyan csomagot, amely fémpénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat, továbbá folyadékot vagy könnyen olvadó elemeket vagy üvegtárgyakat, vagy hasonló tárgyakat illetve törékeny tárgyakat tartalmaz.

9. Ausztrália postaigazgatása nem fogad el semminemű, rúdaranyat vagy bankjegyet tartalmazó postai küldeményt.

10. Kínai Népköztársaság postaigazgatása nem fogad el fémpénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó közönséges csomagokat. Továbbá – Hongkong különleges közigazgatási terület kivételével – nem fogad el fémpénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat és utazási csekkeket tartalmazó értéknnyilvánításos csomagokat.

11. Mongólia postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy belföldi jogszabályainak megfelelően ne fogadjon el fémpénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat és utazási csekkeket tartalmazó csomagokat.

12. Lettország postaigazgatása nem fogadja el a fémpénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat (csekkeket) vagy külföldi devizákat tartalmazó közönséges és értéknnyilvánításos csomagokat, és semmilyen felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

X. cikk

Vámköteles tárgyak

1. A 15. cikkre hivatkozva Banglades és El Salvador postaigazgatása nem fogadja el a vámköteles tárgyakat tartalmazó értékűküldeményeket.

2. A 15. cikkre hivatkozva Afganisztán, Albánia, Azerbajdzsán, Belorusszia, Chile, El Salvador, Észtország, Kambodzsa, Kolumbia, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Kuba, Lettország, Nepál, Olaszország, Peru, San Marino, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán és Venezuela postaigazgatása nem fogadja el a vámköteles tárgyakat tartalmazó közönséges és ajánlott leveleket.

3. A 15. cikkre hivatkozva Benin, Burkina Faso, Dzsibuti, Elefántcsontparti Köztársaság, Mali és Mauritánia postaigazgatása nem fogadja el a vámköteles tárgyakat tartalmazó közönséges leveleket.

4. Az 1–3. bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően a nehezen beszerezhető szérumokat, oltóanyagokat, valamint a sürgősen szükséges gyógyszereket tartalmazó küldeményeket minden esetben el kell fogadni.

XI. cikk

Tudakozványok

1. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően Bolgár Köztársaság, Csád, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, Egyiptom, a Fülöp-szigetek, Gabon, Görögország, Iráni Iszlám Köztársaság, Kirgizisztán, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Mongólia, Myanmar, Szaúd-Arábia, a Szíriai Arab Köztársaság, Szudán, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán, Zambia és a Zöldfoki-szigetek postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen a levélpostai küldeményekre benyújtott tudakozványokért.

2. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően Argentína, Ausztria, Azerbajdzsán, a Cseh Köztársaság és Szlovákia postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy külön díjat szedjen abban az esetben, ha egy tudakozvány alapján végzett nyomozás után kiderül, hogy az indokolatlan volt.

3. Afganisztán, Bolgár Köztársaság, Egyiptom, Gabon, Iráni Iszlám Köztársaság, Kirgizisztán, Kongói Köztársaság, Mongólia, Myanmar, Suriname, Szaúd-Arábia, a Szíriai Arab Köztársaság, Szudán, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán, Zambia és a Zöldfoki-szigetek postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen a csomagokra benyújtott tudakozványokért.

4. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően az Amerikai Egyesült Államok, Brazília és Panamai Köztársaság postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen az olyan országokban feladott levélpostai küldeményekre és csomagokra benyújtott tudakozványokért, amely országokban az 1. és a 3. bekezdés rendelkezései alapján ezt a díjat alkalmazzák.

XII. cikk

Vám elé állítási díj

1. Gabon postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől vám elé állítási díjat szedjen.

2. Kongói Köztársaság és Zambia postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől a csomagok tekintetében vám elé állítási díjat szedjen.

XIII. cikk

Levélpostai küldemények feladása külföldön

1. Az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, Ausztria, Görögország, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága és Új-Zéland postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy a felmerült munkák költségével arányos díjat szedjen mindazon postaigazgatásokról, amelyek a 27. cikk 4. bekezdése értelmében részükre olyan küldeményeket küldenek vissza, amelyeket postai küldeményként eredetileg nem a nevezett országok postaszolgálati indítottak.

2. A 27. cikk 4. bekezdésében foglaltaktól függetlenül Kanada postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy az indító postaigazgatástól olyan összegű díjat szedjen, amely legalább az ilyen küldemények kezelése kapcsán felmerült költségeit fedezi.

3. A 27. cikk 4. bekezdése lehetővé teszi a rendeltetési postaigazgatás számára, hogy a felvevő postaigazgatástól megfelelő díjat kérjen a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért. Ausztrália, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága fenntartja magának azt a jogot, hogy ezt a díjfizetést a rendeltetési országban az azonos küldeményekre alkalmazott belföldi díjjal egyenértékű összegre korlátozza.

4. A 27. cikk 4. bekezdése lehetővé teszi a rendeltetési postaigazgatás számára, hogy a felvevő postaigazgatástól megfelelő díjat kérjen a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért. A következő országok fenntartják maguknak azt a jogot, hogy ezt a díjfizetést a Szabályzatokban a tömeges küldeményekre megállapított összeghatárra korlátozzák: az Amerikai Egyesült Államok, Bahamai Közösség, Barbados, Brunei Darussalam, Grenada, Guyana, Hollandia, Holland Antillák és Aruba, India, Kínai Népköztársaság, Malajzia, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, Nepál, Sri Lanka, St. Lucia, St. Vincent és Grenadin, Suriname, Szingapúr, Thaiföld, Új-Zéland.

5. A 4. bekezdésben szereplő fenntartásoktól függetlenül a következő országok fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az Egyezmény 27. cikkének rendelkezéseit teljes egészében alkalmazzák az Egyesület tagországaitól kapott küldeményekre: Argentína, Ausztria, Benin, Brazília, Burkina Faso, Ciprus, Dánia, Egyiptom, Elefántcsontparti Köztársaság, Franciaország, Görögország, Guinea, Izrael, Japán, Jordánia, Kamerun, Libanon, Luxemburg, Mali, Marokkó, Mauritánia, Monaco, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Szaúd-Arábia, Szenegál, Szíriai Arab Köztársaság, Togo.

6. A 27. cikk 4. bekezdése alkalmazása céljából a német Postaigazgatás fenntartja magának a jogot, hogy a küldeményeket feladó ország postaigazgatásától egy olyan díjazást kérjen, melyet annak az országnak a postaigazgatásától kapott volna, ahol a feladó székhelye van.

7. A XIII. cikkben szereplő fenntartások ellenére, Kínai Népköztársaság fenntartja magának azt a jogot, hogy a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért járó fizetést az UPU Egyezményben és a Levélposta Szabályzatban a tömeges küldeményre engedélyezett szintre korlátozza.

XIV. cikk

Kivételes szárazföldi érkezési díjrészek

1. Az 34. cikkben foglaltaktól eltérően Afganisztán postaigazgatása fenntartja magának azt a jogot, hogy csomagonként 7,50 DTS (SDR) összegű pótlólagos kivételes szárazföldi érkezési díjrészt szedjen be.

XV. cikk

Külön díjszabások

1. Az Amerikai Egyesült Államok, Belgium és Norvégia postaigazgatásának joga van a légi csomagokért a felületi csomagokért járó díjrészeknél magasabb szárazföldi díjrészeket beszedni.

2. Libanon postaigazgatásának joga van az 1 kilogramm alatti csomagokért az 1–3 kilogramm közötti csomagokra érvényes díjat beszedni.

3. Panamai Köztársaság postaigazgatásának jogában áll kilogrammonként 0,20 DTS (SDR) összegű díjat szedni a légi úton szállított felületi (S.A.L.) átmenő csomagokért. Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak felvették a jelen jegyzőkönyvet, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magába az Egyezmény szövegébe foglalták volna, és azt aláírták egy eredeti példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Bukarestben, 2004. október 5-én.

Az Egyetemes Postaegyezmény Zárójegyzőkönyve

Alulírott meghatalmazottak a mai napon kötött Egyetemes Postaegyezmény aláírásakor a következőkben állapodtak meg:

I. cikk

A postai küldemények tulajdonjoga. Visszavétel.
Címváltoztatás vagy címhelyesbítés

1. Az 5. cikk 1. és 2. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Antigua és Barbuda, Bahreini Királyság, Barbados, Belize, Botswana, Brunei Darussalam, Dominika, Egyiptom, Fidzsi-szigetek, Gambia, Grenada, Guyana, Hongkong, Írország, Jamaica, Kanada, Kenya Kína, Kiribati, Kuvait, Lesotho, Malawi, Malajzia, Mauritius, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, Nauru, Nigéria, Pápuaföld-Új-Guinea, Salamon-szigetek, Seychelles, Sierra Leone, St. Christopher és Nevis, St. Lucia, St. Vincent és Grenadin, Szamoa, Szingapúr, Szváziföld, Tanzániai Egyesült Köztársaság, Trinidad és Tobago, Tuvalu, Uganda, Új-Zéland, Vanuatu és Zambia.

2. Az 5. cikk 1. és 2. bekezdése Ausztriára, Dániára és Iráni Iszlám Köztársaság sem vonatkozik, amelynek jogszabályai nem teszik lehetővé a levélpostai küldemények visszavételét vagy címváltoztatását a feladó kérésére, attól kezdve, hogy a címzettet értesítették arról, hogy címére küldemény érkezett.

3. Az 5. cikk 1. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Ausztrália, Ghána és Zimbabwe.

4. Az 5. cikk 2. bekezdése nem vonatkozik a következő országokra: Bahamai Közösség, Belgium, Irak, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Myanmar, amelyek jogszabályai nem teszik lehetővé a levélpostai küldemények visszavételét vagy címváltoztatását a feladó kérésére.

5. Az 5. cikk 2. bekezdése nem vonatkozik az Amerikai Egyesült Államokra.

6. Az 5. cikk 2. bekezdése vonatkozik Ausztráliára, ha az összeegyeztethető ennek belső jogszabályaival.

7. Az 5. cikk 2. bekezdésével ellentétben El Salvador, a Fülöp-szigetek, a Kongói Demokratikus Köztársaság, a Panamai Köztársaság és Venezuela jogosultak arra, hogy a csomagokat ne küldjék vissza, miután a címzett kérte a vámkezelést, tekintve, hogy vámjogszabályaik ezzel ellentétesek.

II. cikk Díjak

1. A 6. cikkel ellentétben Ausztráliának, Kanadának és Új-Zélandnak jogában áll a Szabályzatokban rögzítettektől eltérő díjakat szedni, ha azok összhangban vannak országának jogszabályaival.

III. cikk Kivétel a vakok írásos anyagainak postai díjmentessége alól

1. A 7. cikkben foglaltaktól eltérően Indonéziának, St. Vincent és Grenadinnak, valamint Törökországnak – amelyek belföldi szolgálatukban nem biztosítanak postai díjmentességet a vakok írásos anyagai számára – jogában áll, hogy beszedje a bérmentesítési díjakat és a különszolgáltatások díjait, ezek azonban nem lehetnek magasabbak belföldi szolgáltatásuk díjainál.

2. A 7. cikkben foglaltaktól eltérően az Amerikai Egyesült Államoknak, Ausztráliának, Ausztriának, Japánnak, Kanadának, Nagy-Britanniának és Észak-Írország Egyesült Királyságának, Németországnak, és Svájcnek joga van ahhoz, hogy a vakok írásos anyagai esetében a különszolgáltatásokra a belföldi szolgálatában alkalmazottakkal azonos díjakat szedjen.

IV. cikk Alapszolgáltatások

1. A 12. cikk rendelkezéseitől függetlenül Ausztrália nem helyesli, hogy az alapszolgáltatásokat kiterjesszék a postacsomagokra is.

2. A 12. cikk 2.4 bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak Nagy-Britanniára, amelynek a nemzeti jogszabályai alacsonyabb súlyhatárt állapítanak meg. Az egészségre és biztonságra vonatkozó jogszabály 20 kilogrammra korlátozza a küldeményzsákok súlyát.

3. A 12. cikk 2.4. bekezdésben foglaltaktól eltérően Kazahsztánnak és Üzbegisztánnak jogában áll 20 kilogrammra korlátozni az érkező és induló M zsákok maximális súlyát.

V. cikk Tértivevény

1. Kanadának joga van ahhoz, hogy a csomagokra ne alkalmazza a 13.1.1. cikk rendelkezéseit, mivel belföldi szolgálatában a csomagokra nem biztosítja a tértivevény szolgáltatást.

VI. cikk Nemzetközi Kereskedelmi Válaszlevél Szolgáltatás (CCRI / IBRS)

1. A 13. cikk 4.1. bekezdésében foglaltaktól eltérően, a Bolgár Köztársaság az érdekelt tagországgal való tárgyalást követően biztosítja a CCRI (IBRS) szolgáltatást.

VII. cikk

Tilalmak (levélposta)

1. Kivételes jelleggel a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Libanon nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó ajánlott küldeményeket. Nem vonatkoznak rájuk szigorúan a Levélposta Szabályzat rendelkezései, ami az ajánlott küldemények kifosztása vagy sérülése esetén viselt felelősséget, továbbá az üvegtárgyakat vagy törékeny tárgyakat tartalmazó küldeményekkel kapcsolatos felelősséget illeti.

2. Kivételes jelleggel Bolívia, Irak, a Kínai Népköztársaság – Hongkong különleges közigazgatási terület nélkül –, Nepál, Pakisztán, Szaúd-Arábia, Szudán és Vietnam nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó ajánlott küldeményeket.

3. Myanmar fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadja el a 15. cikk 6. bekezdésében említett értékes tárgyakat tartalmazó érték küldeményeket, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

4. Nepál nem fogadja el a papír- vagy fém pénzt tartalmazó ajánlott küldeményeket és érték küldeményeket, kivéve, ha ezzel kapcsolatban külön megállapodást kötöttek.

5. Üzbegisztán nem fogadja el a fém pénzt, bankjegyet, csekket, postabélyegeket vagy külföldi valutát tartalmazó ajánlott és érték küldeményeket, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

6. Az Iráni Iszlám Köztársaság nem fogad el az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyakat tartalmazó levélpostai küldeményeket.

7. A Fülöp-szigetek fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadjon el semminemű (közönséges, ajánlott vagy értéknilyvántásos) olyan levélpostai küldeményt, amely fém pénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmaz.

8. Ausztrália nem fogad el semminemű, rúdaranyat vagy bankjegyet tartalmazó postai küldeményt. Nem fogad el továbbá Ausztráliában történő kézbesítésre olyan ajánlott küldeményeket illetve olyan à découvert átmenő küldeményeket, amelyek értéktárgyakat, úgymint ékszereket, nemesfémeket, drágaköveket vagy féldrágaköveket, értékpapírokat, fém pénzeket vagy bármilyen formában forgatható pénzügyi okmányokat tartalmaznak. Mindennemű felelősséget elhárít azon küldemények tekintetében, amelyeket nem az itt leírt kikötésnek megfelelően adtak fel.

9. A Kínai Népköztársaság – Hongkong különleges közigazgatási terület nélkül – belföldi szabályozásának megfelelően nem fogad el fém pénzt, bankjegyeket, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket tartalmazó érték küldeményeket.

10. Lettország és Mongólia fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadjon el fém pénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat és utazási csekket tartalmazó közönséges, ajánlott és érték küldeményeket, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

11. Brazília fenntartja magának a jogot, hogy ne fogadjon el forgalomban lévő fémpénzt, bankjegyeket és bármilyen más bemutatóra szóló értékpapírokat tartalmazó közönséges, ajánlott és értékküldeményeket.

12. Vietnám fenntartja magának a jogot, hogy ne fogadjon el tárgyakat és árucikkeket tartalmazó leveleket.

13. Indonézia nem fogadja el a fémpénzt, bankjegyet, csekket, postabélyegeket, külföldi valutát vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat tartalmazó ajánlott és értékküldeményeket, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

14. Kirgizisztán fenntartja magának azt a jogot, hogy ne fogadjon el semminemű (közönséges, ajánlott vagy értéknilyvántásos) olyan levélpostai küldeményt (és kiscsomagot), amely fémpénzt, papírpénzt vagy bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat tartalmaz. Semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

15. Kazahsztán nem fogadja el a fémpénzt, bankjegyet, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, csekket, nemesfémeket – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat, valamint külföldi valutát tartalmazó ajánlott és értékküldeményeket, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

16. Moldova és az Orosz Föderáció nem fogadja el a forgalomban lévő bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat (csekket) vagy külföldi valutákat tartalmazó ajánlott és értékküldeményeket, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

VIII. cikk

Tilalmak (postai csomagok)

1. Myanmarnak és Zambiának joga van ahhoz, hogy ne fogadja el a 15. cikk 6.1.3.1. bekezdésében említett értéktárgyakat tartalmazó, értéknilyvántásos csomagokat, mivel ez belföldi szabályozásukkal ellentétes.

2. Kivételes jelleggel Libanon és Szudán nem fogadja el a fémpénzt, papírpénzt, bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat, továbbá folyadékot vagy könnyen olvadó elemeket vagy üvegtárgyakat, vagy hasonló tárgyakat illetve törékeny tárgyakat tartalmazó csomagokat. Nem vonatkoznak rájuk a Postacsomag Szabályzat idevágó rendelkezései.

3. Braziliának jogában áll, hogy ne fogadja el azokat az értéknilyvántásos csomagokat, amelyek forgalomban lévő fémpénzt és papírpénzt, valamint bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírt tartalmaznak, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

4. Ghánának jogában áll, hogy ne fogadja el azokat az értéknilyvántásos csomagokat, amelyek forgalomban lévő fémpénzt és papírpénzt tartalmaznak, mivel ez belföldi jogszabályaival ellentétes.

5. Szaúd-Arábia a 15. cikkben felsorolt tárgyakon kívül nem fogadja el a fémpénzt, papírpénzt, bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár

megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó csomagokat. Nem fogadja el továbbá az olyan csomagokat, amelyek a következő tárgyakat tartalmazzák: bármilyen gyógyszer, kivéve ha csatolták mellé valamely illetékes hatóság orvosi rendelvényét, tűzoltásra szolgáló termékek, vegyszeti folyadékok vagy az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyak.

6. Omán a 15. cikkben felsorolt tárgyakon kívül nem fogadja el az alábbiakat tartalmazó csomagokat:

- 6.1. mindenfajta gyógyszer, kivéve ha csatolták mellé valamely illetékes hatóság orvosi rendelvényét;
- 6.2. tűzoltásra szolgáló termékek és vegyszeti folyadékok;
- 6.3. az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyak.

7. Az Iráni Iszlám Köztársaságnak jogában áll, hogy a 15. cikkben felsorolt tárgyakon kívül ne fogadja el az iszlám vallás elveibe ütköző tárgyakat tartalmazó csomagokat.

8. A Fülöp-szigeteknek jogában áll, hogy ne fogadjon el semminemű olyan csomagot, amely fémpénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat, továbbá folyadékot vagy könnyen olvadó elemeket vagy üvegtárgyakat, vagy hasonló tárgyakat illetve törékeny tárgyakat tartalmaz.

9. Ausztrália nem fogad el semminemű, rúdaranyat vagy bankjegyet tartalmazó postai küldeményt.

10. A Kínai Népköztársaság nem fogad el fémpénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, utazási csekkeket, platinát, aranyat vagy ezüstöt – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket és egyéb értéktárgyakat tartalmazó közönséges csomagokat. Továbbá – Hongkong különleges közigazgatási terület kivételével – nem fogad el fémpénzt, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat vagy utazási csekkeket tartalmazó értéknnyilvántásos csomagokat.

11. Mongólia fenntartja magának azt a jogot, hogy belföldi jogszabályainak megfelelően ne fogadjon el fémpénzt, bankjegyeket, látra szóló értékpapírokat és utazási csekkeket tartalmazó csomagokat.

12. Lettország nem fogadja el a fémpénzt, bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat (csekkeket) vagy külföldi devizákat tartalmazó közönséges és értéknnyilvántásos csomagokat, és semmilyen felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

13. Moldova, az Orosz Föderáció, Ukrajna és Üzbegisztán nem fogadja el a forgalomban lévő bankjegyeket, bemutatóra szóló értékpapírokat (csekkeket) vagy külföldi valutákat tartalmazó közönséges és értéknnyilvántásos csomagokat és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

14. Kazahsztán nem fogad el fémpénzt, bankjegyet, papírpénzt vagy bármilyen, bemutatóra szóló értékpapírokat, csekkeket, nemesfémeket – akár megmunkált, akár tört formában –, drágaköveket, ékszereket és egyéb értéktárgyakat, valamint külföldi valutákat tartalmazó közönséges és értéknnyilvántásos csomagokat, és semminemű felelősséget nem vállal az ilyen küldemények elveszése vagy sérülése esetén.

IX. cikk

Radioaktív anyagok és megengedett fertőző anyagok

1. A 16. cikkben meghatározott rendelkezésektől függetlenül Mongólia fenntartja magának azt a jogot, hogy belföldi jogszabályainak megfelelően ne fogadjon el radioaktív anyagokat vagy fertőző anyagokat tartalmazó postai küldeményeket.

X. cikk

Vámköteles tárgyak

1. A 15. cikkre hivatkozva a következő tagországok nem fogadják el a vámköteles tárgyakat tartalmazó értéküldeményeket: Banglades és El Salvador.

2. A 15. cikkre hivatkozva a következő tagországok nem fogadják el a vámköteles tárgyakat tartalmazó közönséges és ajánlott leveleket: Afganisztán, Albánia, Azerbajdzsán, Belorusszia, Chile, El Salvador, Észtország, Kambodzsa, Kazahsztán, Kolumbia, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Kuba, Lettország, Moldova, Nepál, Orosz Föderáció, Peru, San Marino, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán és Venezuela.

3. A 15. cikkre hivatkozva a következő tagországok nem fogadják el a vámköteles tárgyakat tartalmazó közönséges leveleket: Benin, Burkina Faso, Dzsibuti, Elefántcsontparti Köztársaság, Mali és Mauritánia.

4. Az 1–3. bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően a nehezen beszerezhető szérumokat, oltóanyagokat, valamint a sürgősen szükséges gyógyszereket tartalmazó küldeményeket minden esetben el kell fogadni.

XI. cikk

Tudakozványok

1. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően a Bolgár Köztársaság, Csád, Egyiptom, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, a Fülöp-szigetek, Gabon, Görögország, az Iráni Iszlám Köztársaság, Kirgizisztán, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Mongólia, Myanmar, Szudán, Szaúd-Arábia, a Szíriai Arab Köztársaság, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán, Zambia és a Zöldfoki-szigetek fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen a levélpostai küldeményekre benyújtott tudakozványokért.

2. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően Argentína, Ausztria, Azerbajdzsán, Litvánia, Moldova és Szlovákia fenntartja magának azt a jogot, hogy külön díjat szedjen abban az esetben, ha egy tudakozvány alapján végzett nyomozás után kiderül, hogy az indokolatlan volt.

3. Afganisztán, a Bolgár Köztársaság, Egyiptom, Gabon, az Iráni Iszlám Köztársaság, Kirgizisztán, a Kongói Köztársaság, Mongólia, Myanmar, Suriname, Szaúd-Arábia, a Szíriai Arab Köztársaság, Szudán, Türkmenisztán, Ukrajna, Üzbegisztán, Zambia és a Zöldfoki-szigetek fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen a csomagokra benyújtott tudakozványokért.

4. A 17. cikk 3. bekezdésében foglaltaktól eltérően az Amerikai Egyesült Államok, Brazília és a Panamai Köztársaság fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől díjat szedjen az olyan országokban feladott levélpostai küldeményekre és postacsomagokra benyújtott tudakozványokért, amely országokban az 1–3. bekezdés rendelkezései alapján ezt a díjat alkalmazzák.

XII. cikk

Vám elé állítási díj

1. Gabon fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől vám elé állítási díjat szedjen.
2. A Kongói Köztársaság és Zambia fenntartja magának azt a jogot, hogy ügyfeleitől a csomagok tekintetében vám elé állítási díjat szedjen.

XIII. cikk

Levélpostai küldemények feladása külföldön

1. Az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, Ausztria, Görögország, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint Új-Zéland fenntartja magának azt a jogot, hogy a felmerült munkák költségével arányos díjat szedjen mindazon kijelölt szolgáltatóktól, amelyek a 26. cikk 4. bekezdése értelmében részükre olyan küldeményeket küldenek vissza, amelyeket postai küldeményként eredetileg nem a nevezett országok postaszolgálatai indítottak.
2. A 26. cikk 4. bekezdésében foglaltaktól függetlenül Kanada fenntartja magának azt a jogot, hogy az indító kijelölt szolgáltatótól olyan összegű díjat szedjen, amely legalább az ilyen küldemények kezelése kapcsán felmerült költségeit fedezi.
3. A 26. cikk 4. bekezdése lehetővé teszi a rendeltetési kijelölt szolgáltató számára, hogy a felvevő kijelölt szolgáltatótól megfelelő díjat kérjen a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért. Ausztrália, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága fenntartja magának azt a jogot, hogy ezt a díjfizetést a rendeltetési országban az azonos küldeményekre alkalmazott belföldi díjjal egyenértékű összegre korlátozza.
4. A 26. cikk 4. bekezdése lehetővé teszi a rendeltetési kijelölt szolgáltató számára, hogy a felvevő kijelölt szolgáltatótól megfelelő díjat kérjen a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért. A következő tagországok fenntartják maguknak azt a jogot, hogy ezt a díjfizetést a Szabályzatokban a tömeges küldeményekre megállapított összeghatárra korlátozzák: az Amerikai Egyesült Államok, Bahama, Barbados, Brunei Darussalam, Grenada, Guyana, Hollandia, Holland Antillák és Aruba, India, a Kínai Népköztársaság, Malaysia, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, az Egyesült Királyság tengerentúli területei, Nepál, Új-Zéland, Sri Lanka, St. Lucia, St. Vincent és Grenadin, Suriname, Szingapúr, és Thaiföld.
5. A 4. bekezdésben szereplő fenntartásoktól függetlenül a következő tagországok fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az Egyezmény 26. cikkének rendelkezéseit teljes egészében alkalmazzák az Egyesület tagországaitól kapott küldeményekre: Argentína, Ausztria, Benin, Brazília, Burkina Faso, Ciprus, Dánia, Egyiptom, Elefántcsontparti Köztársaság, Franciaország, Görögország, Guinea, Izrael, Japán, Jordánia, Kamerun, Libanon, Luxemburg, Mali, Marokkó, Mauritánia, Monaco, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Szaúd-Arábia, Szenegál, Szíriai Arab Köztársaság, Togo.
6. A 26. cikk 4. bekezdése alkalmazása céljából Németország fenntartja magának a jogot, hogy a küldeményeket feladó országtól egy olyan díjazást kérjen, melyet attól az országtól kapott volna, ahol a feladó székhelye van.

7. A XIII. cikkben szereplő fenntartások ellenére a Kínai Népköztársaság fenntartja magának azt a jogot, hogy a külföldön nagy mennyiségben feladott levélpostai küldemények kézbesítéséért járó fizetést az UPU Egyezményben és a Tömeges Levélposta Szabályzatban engedélyezett szintre korlátozza.

XIV. cikk

Kivételes szárazföldi érkezési díjrészek

1. A 33. cikkben foglaltaktól eltérően Afganisztán fenntartja magának azt a jogot, hogy csomagonként 7,50 DTS (SDR) összegű pótlólagos kivételes szárazföldi érkezési díjrészt szedjen be.

XV. cikk

Külön díjszabások

1. Az Amerikai Egyesült Államoknak, Belgiumnak és Norvégiának joga van a légi csomagokért a felületi csomagokért járó díjrészeknél magasabb szárazföldi díjrészeket beszedni.

2. Libanonnak joga van az 1 kilogramm alatti csomagokért az 1–3 kilogramm közötti csomagokra érvényes díjat beszedni.

3. A Panamai Köztársaságnak jogában áll kilogrammonként 0,20 DTS (SDR) összegű díjat szedni a légi úton szállított felületi (S.A.L.) átmenő csomagokért.

Ennek hitelül alulírott meghatalmazottak felvették a jelen jegyzőkönyvet, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magába az Egyezmény szövegébe foglalták volna, és azt aláírták egy eredeti példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Genfben, 2008. augusztus 12-én.”

7. §

Az Országgyűlés a Postai Pénzforgalmi Megállapodást a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításaival egységes szerkezetben e törvénnyel kihirdeti.

8. §

A Postai Pénzforgalmi Megállapodás francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Arrangement concernant les services de paiement de la poste

Les soussignés, Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union, vu l'article 22.4, de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont, d'un

commun accord et sous réserve de l'article 25.4, de ladite Constitution, arrêté l'Arrangement suivant.

Chapitre I

Dispositions préliminaires

Article 1

Objet de l'Arrangement et produits visés

1. Le présent Arrangement régit l'ensemble des prestations postales visant au transfert de fonds. Les pays contractants conviennent d'un commun accord des produits du présent Arrangement qu'ils entendent instaurer dans leurs relations réciproques.

2. Des organismes non postaux peuvent participer, par l'intermédiaire de l'administration postale, du service des chèques postaux ou d'un organisme qui gère un réseau de transfert de fonds postaux, aux échanges régis par les dispositions du présent Arrangement. Il appartient à ces organismes de s'entendre avec l'administration postale de leur pays pour assurer la complète exécution de toutes les clauses de l'Arrangement et, dans le cadre de cette entente, pour exercer leurs droits et remplir leurs obligations en tant qu'administration postale définies par le présent Arrangement. L'administration postale leur sert d'intermédiaire dans leurs relations avec les administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international. Au cas où une administration postale ne fournirait pas les services financiers décrits dans le présent Arrangement ou si la qualité de service ne correspond pas aux exigences de la clientèle, les administrations postales peuvent coopérer avec des organismes non postaux dans le pays considéré.

3. Les Pays-membres notifient au Bureau international, dans les six mois suivant la clôture du Congrès, le nom et l'adresse de l'organe gouvernemental chargé de superviser les services financiers postaux ainsi que le nom et l'adresse du ou des opérateurs désignés officiellement pour assurer les services financiers postaux et remplir les obligations découlant des Actes de l'Union sur leur territoire.

3.1 Les Pays-membres notifient au Bureau international, dans les six mois suivant la clôture du Congrès, les coordonnées des personnes responsables de l'exploitation des services financiers postaux et du service des réclamations.

3.2 Entre deux Congrès, tout changement concernant les organes gouvernementaux, les opérateurs et les personnes responsables désignés officiellement doit être notifié au Bureau international dans les meilleurs délais.

4. Le présent Arrangement régit les produits de paiement postaux suivants:

4.1 les mandats de poste, y compris les mandats de remboursement;

4.2 les virements de compte à compte.

5. Les administrations postales intéressées peuvent fournir d'autres prestations régies par des accords bilatéraux ou multilatéraux.

Chapitre II

Mandat de poste

Article 2

Définition du produit

1. Mandat ordinaire
  - 1.1 Le client donneur d'ordre remet des fonds au guichet d'un bureau de poste ou ordonne le débit de son compte et demande le paiement du montant intégral sans retenue aucune en numéraire au bénéficiaire.
2. Mandat de versement
  - 2.1 Le client donneur d'ordre remet des fonds au guichet d'un bureau de poste et demande qu'ils soient versés intégralement et sans retenue sur le compte du bénéficiaire géré par une administration postale ou sur un compte géré par d'autres organismes financiers.
3. Mandat de remboursement
  - 3.1 Le destinataire d'un «envoi contre remboursement» remet des fonds ou ordonne le débit de son compte et demande le paiement du montant intégral sans retenue aucune à l'expéditeur de l'«envoi contre remboursement».

Article 3

Dépôt des ordres

1. Sauf entente spéciale, le montant du mandat de poste est exprimé en monnaie du pays de destination.
2. L'administration postale d'émission fixe le taux de conversion de sa monnaie en celle du pays de destination.
3. Le montant maximal des mandats de poste est fixé bilatéralement.
4. L'administration postale d'émission a toute liberté pour définir les documents et les modalités de dépôt des mandats de poste. Si le mandat doit être transféré par courrier, seules doivent être utilisées les formules prévues au Règlement.

Article 4

Taxes

1. L'administration postale d'émission détermine librement les taxes à percevoir au moment de l'émission.
2. Les mandats de poste échangés, par l'intermédiaire d'un pays partie au présent Arrangement, entre un pays contractant et un pays non contractant peuvent être soumis, par une administration intermédiaire, à une taxe supplémentaire, déterminée par cette dernière en fonction des coûts générés par les opérations qu'elle effectue, dont le montant est convenu entre les administrations postales concernées et prélevé sur le montant du mandat de poste; cette taxe peut toutefois être perçue sur l'expéditeur et attribuée à l'administration postale du pays intermédiaire si les administrations postales se sont mises d'accord à cet effet.
3. Sont exonérés de toutes taxes les documents, les titres et les ordres de paiement relatifs aux transferts de fonds postaux échangés entre les administrations postales par la voie postale, dans les conditions prévues aux articles RL 110 et 111.

Article 5

Obligations de l'administration postale d'émission

1. L'administration postale d'émission doit répondre aux normes de service stipulées dans le Règlement afin de fournir des services satisfaisants à la clientèle.

Article 6

Transmission des ordres

1. Les mandats de poste échangés le sont au moyen des réseaux électroniques établis par le Bureau international de l'UPU ou d'autres organismes.

2. Les échanges électroniques s'opèrent par envoi adressé directement au bureau de paiement ou à un bureau d'échange. La sécurité et la qualité des échanges doivent être garanties par les spécifications techniques relatives aux réseaux utilisés ou par un accord bilatéral entre les administrations postales.

3. Les administrations postales peuvent convenir d'échanger des mandats au moyen de formules sur papier, prévues par le Règlement, et expédiées en régime prioritaire.

4. Les administrations postales peuvent convenir d'utiliser d'autres moyens d'échange.

Article 7

Traitement dans le pays de destination

1. Le paiement des mandats de poste est effectué selon la réglementation du pays de destination.

2. En règle générale, la somme entière du mandat de poste doit être payée au bénéficiaire; des taxes facultatives peuvent être perçues si celui-ci demande des services spéciaux supplémentaires.

3. La validité des mandats de poste électroniques doit être fixée par des accords bilatéraux.

4. La validité des mandats de poste sur support papier s'étend, en règle générale, jusqu'à l'expiration du premier mois qui suit celui de la date d'émission.

5. Après le délai indiqué ci-dessus, un mandat de poste impayé doit être renvoyé immédiatement à l'administration postale d'émission.

Article 8

Rémunération de l'administration postale payeuse

1. Pour chaque mandat de poste payé, l'administration postale d'émission attribue à l'administration postale payeuse une rémunération dont le taux est fixé dans le Règlement.

2. Au lieu du taux forfaitaire prévu dans le Règlement, les administrations postales peuvent convenir de taux de rémunération différents.

3. Les transferts de fonds effectués en franchise de taxes ne donnent droit à aucune rémunération.

4. Lorsqu'il y a entente entre les administrations postales intéressées, les transferts de fonds de secours exemptés de taxes par l'administration postale d'émission peuvent être exonérés de rémunération.

Article 9

Obligations de l'administration postale payeuse

1. L'administration postale payeuse doit répondre aux normes de service stipulées dans le Règlement afin de fournir des services satisfaisants à la clientèle.

Chapitre III

Virement postal

Article 10

Définition du produit

1. Le titulaire d'un compte postal demande, par débit de son compte, l'inscription d'un montant au crédit du compte du bénéficiaire tenu par l'administration postale, ou d'un autre compte, par l'intermédiaire de l'administration postale du pays de destination.

Article 11

Dépôt des ordres

1. Le montant du virement doit être exprimé dans la monnaie du pays de destination ou dans une autre monnaie, selon l'arrangement convenu entre les administrations postales d'émission et de réception.

2. L'administration postale d'émission fixe le taux de conversion de sa monnaie en celle dans laquelle est exprimé le montant du virement.

3. Le montant des virements est illimité, sauf décision prise par les administrations postales concernées.

4. L'administration postale d'émission a toute liberté pour définir les documents et les modalités d'émission des virements.

Article 12

Taxes

1. L'administration postale d'émission détermine librement la taxe à percevoir au moment de l'émission. A cette taxe principale, elle ajoute éventuellement les taxes afférentes à des services spéciaux rendus à l'expéditeur.

2. Les virements, effectués par l'intermédiaire d'un pays partie au présent Arrangement, entre un pays contractant et un pays non contractant peuvent être soumis, par l'administration intermédiaire, à une taxe supplémentaire. Le montant de cette taxe est convenu entre les administrations concernées et prélevé sur le montant du virement. Cette taxe peut toutefois être

perçue sur l'expéditeur et attribuée à l'administration du pays intermédiaire si les administrations postales intéressés se sont mises d'accord à cet effet.

3. Sont exonérés de toutes taxes les documents, les titres et les ordres de paiement relatifs aux virements postaux effectués par la voie postale entre les administrations postales, dans les conditions prévues aux articles RL 110 et 111.

Article 13

Obligations de l'administration postale d'émission

1. L'administration postale d'émission doit répondre aux normes de service stipulées dans le Règlement afin de fournir des services satisfaisants à la clientèle.

Article 14

Transmission des ordres

1. Les virements doivent être effectués au moyen des réseaux électroniques établis par le Bureau international de l'UPU ou d'autres organismes, selon les spécifications techniques adoptées par les administrations intéressées.

2. La sécurité et la qualité des échanges doivent être garanties par les spécifications techniques relatives aux réseaux utilisés ou par un accord bilatéral entre les administrations postales émettrices et payeuses.

3. Les administrations postales peuvent convenir d'effectuer des virements au moyen de formules sur papier, prévues par le Règlement, et expédiées en régime prioritaire.

4. Les administrations postales peuvent convenir d'utiliser d'autres moyens d'échange.

Article 15

Traitement dans le pays de destination

1. Les virements arrivants doivent être traités selon la réglementation en vigueur dans le pays de destination.

2. En règle générale, les droits exigibles dans le pays de destination doivent être payés par le bénéficiaire; toutefois, cette taxe peut être perçue auprès de l'expéditeur et attribuée à l'administration postale du pays de destination, conformément à un accord bilatéral.

Article 16

Rémunération de l'administration postale payeuse

1. Pour chaque virement, l'administration postale payeuse peut demander le versement d'une taxe d'arrivée. Cette taxe peut être soit débitée du compte du bénéficiaire, soit prise en charge par l'administration postale émettrice par débit de son compte courant postal de liaison.

2. Les virements effectués en franchise de taxe ne donnent lieu à aucune rémunération.

3. Lorsqu'il y a entente entre les administrations postales intéressés, les virements de fonds de secours exemptés de taxes par l'administration postale émettrice peuvent être exonérés de rémunération.

Article 17

Obligations de l'administration postale payeuse

1. L'administration postale payeuse doit répondre aux normes de service stipulées dans le Règlement afin de fournir des services satisfaisants à la clientèle.

Chapitre IV

Comptes de liaison, comptes mensuels, réclamations, responsabilité

Article 18

Relations financières entre les administrations postales participantes

1. Les administrations postales conviennent entre elles des moyens techniques à utiliser pour régler leurs créances.

2. Comptes de liaison

2.1 En règle générale, lorsque les administrations postales disposent d'une institution de chèques postaux, chacune d'elles se fait ouvrir, à son nom auprès de l'administration correspondante, un compte de liaison au moyen duquel sont liquidées les dettes et les créances réciproques résultant des échanges effectués au titre du service des virements et des mandats de poste et de toutes les autres opérations que les administrations postales conviendraient de régler par ce moyen.

2.2 Lorsque l'administration postale du pays de destination ne dispose pas d'un système de chèques postaux, le compte de liaison peut être ouvert auprès d'une autre administration.

2.3 Les administrations postales peuvent convenir de régler leurs échanges financiers par l'intermédiaire d'administrations désignées par un accord multilatéral.

2.4 En cas de découvert sur un compte de liaison, les sommes dues sont productrices d'intérêts, dont le taux est fixé dans le Règlement.

2.5 Un compte de liaison présentant un solde créditeur doit pouvoir être producteur d'intérêts.

3. Comptes mensuels

3.1 En l'absence de compte de liaison, chaque administration postale payeuse établit, pour chaque administration postale d'émission, un compte mensuel des sommes payées pour les mandats de poste. Les comptes mensuels sont incorporés, périodiquement, dans un compte général qui donne lieu à la détermination d'un solde.

3.2 Le règlement des comptes peut aussi avoir lieu sur la base des comptes mensuels, sans compensation.

4. Il ne peut être porté atteinte par aucune mesure unilatérale telle que moratoire, interdiction de transfert, etc., aux dispositions du présent article ni à celles du Règlement qui en découlent.

Article 19 Réclamations

1. Les réclamations sont admises dans le délai de six mois à compter du lendemain du jour du dépôt d'un mandat de poste ou de l'exécution d'un virement.
2. Les administrations postales ont le droit de percevoir sur leurs clients une taxe de réclamation pour les mandats de poste ou les virements.

Article 20 Responsabilité

1. Principe et étendue de la responsabilité
  - 1.1 L'administration postale est responsable des sommes versées au guichet ou portées au débit du compte du tireur jusqu'au moment où le mandat a été régulièrement payé ou le compte du bénéficiaire a été crédité.
  - 1.2 L'administration postale est responsable des indications erronées qu'elle a fournies et qui ont entraîné soit un non-paiement, soit des erreurs dans l'exécution du transfert de fonds. La responsabilité s'étend aux erreurs de conversion et aux erreurs de transmission.
  - 1.3 L'administration postale est dégagée de toute responsabilité:
    - 1.3.1 en cas de retard qui peut se produire dans la transmission, l'expédition ou le paiement des titres et des ordres;
    - 1.3.2 lorsque, par suite de la destruction des documents de service résultant d'un cas de force majeure, elle ne peut rendre compte de l'exécution d'un transfert de fonds, à moins que la preuve de sa responsabilité n'ait été autrement administrée;
    - 1.3.3 lorsque l'expéditeur n'a formulé aucune réclamation dans le délai prévu à l'article 19;
    - 1.3.4 lorsque le délai de prescription des mandats dans le pays d'émission s'est écoulé.
  - 1.4 En cas de remboursement, quelle qu'en soit la cause, la somme remboursée à l'expéditeur ne peut dépasser celle qu'il a versée ou qui a été débitée de son compte.
  - 1.5 Les administrations postales peuvent convenir entre elles d'appliquer des conditions plus étendues de responsabilité adaptées aux besoins de leurs services intérieurs.
  - 1.6 Les conditions de l'application du principe de la responsabilité, et notamment les questions de la détermination de la responsabilité, le paiement des sommes dues, les recours, le délai de paiement et les dispositions relatives au remboursement à l'administration intervenante, sont celles prescrites dans le Règlement.

Chapitre V Réseaux électroniques

Article 21 Règles générales

1. Pour la transmission des ordres de paiement par voie électronique, les administrations postales utilisent le réseau de l'UPU ou tout autre réseau permettant d'effectuer des virements de manière rapide, fiable et sûre.

2. Les services financiers électroniques de l'UPU sont réglementés entre les administrations postales sur la base d'accords bilatéraux. Les règles générales de fonctionnement des services financiers électroniques de l'UPU sont soumises aux dispositions appropriées des Actes de l'Union.

Chapitre VI

Dispositions diverses

Article 22

Demande d'ouverture d'un compte courant postal à l'étranger

1. Lors de l'ouverture à l'étranger d'un compte courant postal ou d'un autre type de compte, ou lorsqu'une demande est faite pour obtenir un produit financier à l'étranger, les organismes postaux des pays parties au présent Arrangement conviennent de fournir une assistance sur l'utilisation des produits considérés.

2. Les parties peuvent s'entendre bilatéralement sur l'assistance qu'elles peuvent se prêter mutuellement sur la procédure détaillée à suivre et conviennent des frais relatifs à la fourniture d'une telle assistance.

Chapitre VII

Dispositions finales

Article 23

Dispositions finales

1. La Convention est applicable, le cas échéant, par analogie, en tout ce qui n'est pas expressément réglé par le présent Arrangement.

2. L'article 4 de la Constitution n'est pas applicable au présent Arrangement.

3. Conditions d'approbation des propositions concernant le présent Arrangement et son Règlement.

3.1 Pour devenir exécutoires, les propositions soumises au Congrès et relatives au présent Arrangement doivent être approuvées par la majorité des Pays-membres présents et votants ayant le droit de vote et qui sont parties à l'Arrangement. La moitié au moins de ces Pays-membres représentés au Congrès et ayant le droit de vote doivent être présents au moment du vote.

3.2 Pour devenir exécutoires, les propositions relatives au Règlement de cet Arrangement doivent être approuvées par la majorité des membres du Conseil d'exploitation postale qui sont parties à l'Arrangement et ayant le droit de vote.

3.3 Pour devenir exécutoires, les propositions introduites entre deux Congrès et relatives au présent Arrangement doivent réunir:

3.3.1 les deux tiers des suffrages, la moitié au moins des Pays-membres parties à l'Arrangement et ayant le droit de vote ayant participé au suffrage, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions;

3.3.2 la majorité des suffrages, la moitié au moins des Pays-membres parties à l'Arrangement et ayant le droit de vote ayant participé au suffrage, s'il s'agit de modifications aux dispositions du présent Arrangement;

- 3.3.3 la majorité des suffrages s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement.
- 3.4 Nonobstant les dispositions prévues sous 3.3.1, tout Pays-membre dont la législation nationale est encore incompatible avec l'addition proposée a la faculté de faire une déclaration écrite au Directeur général du Bureau international indiquant qu'il ne lui est pas possible d'accepter cette addition, dans les quatre-vingt-dix jours à compter de la date de notification de celle-ci.
4. Le présent Arrangement sera mis à exécution le 1er janvier 2006 et demeurera en vigueur jusqu'à la mise à exécution des Actes du prochain Congrès.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des pays contractants ont signé le présent Arrangement en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Bucarest, le 5 octobre 2004.

Postai Pénzforgalmi Megállapodás

Alulírottak, az Egyesület tagországai Kormányainak teljes jogú meghatalmazottai, tekintettel az Egyetemes Postaegyesület 1964. július 10-én, Bécsben elfogadott Alapokmánya 22. cikk 4. bekezdésére, közös megegyezéssel, és az Alapokmány említett 25. cikk 4. bekezdésében foglaltak fenntartásával, az alábbi Megállapodást kötötték.

I. fejezet

Bevezető rendelkezések

1. cikk

A Megállapodás célja és az érintett termékek

1. A jelen Megállapodás szabályozza valamennyi, nemzetközi fizetések megvalósítására irányuló postai szolgáltatást. A szerződő országok, a kétoldalú kapcsolataikban bevezetni kívánt, a jelen Megállapodásban szereplő termékekről külön megállapodást kötnek.

2. A jelen Megállapodás által szabályozott pénzforgalmi tevékenységben nem postai szervezetek is részt vehetnek, a helyi postaigazgatáson, bankközi zsró rendszeren, vagy más postai utalványközvetítő hálózatot működtető szervezeten át történő csatlakozás útján. Az ilyen szervezeteknek megegyezést kell kötniük országuk postaigazgatásával, amely biztosítja a jelen Megállapodás kikötéseinek maradéktalan teljesülését, és csak a megegyezés keretében gyakorolhatják a postaigazgatásokéval azonos, a jelen Megállapodásban meghatározott jogokat, és fejthetik ki tevékenységüket. A többi szerződő ország postaigazgatásával és a Nemzetközi Irodával fenntartott kapcsolataikban a helyi postaigazgatás szolgál közvetítőként. Amennyiben egy adott postaigazgatás nem nyújtja a jelen Megállapodásban rögzített pénzügyi szolgáltatásokat, vagy ha a nyújtott szolgáltatás minősége nem felel meg az ügyfelek igényeinek, a többi szerződött ország postaigazgatásai jogosultak az együttműködésre nem postai szervezetekkel is az adott országban.

3. A Tagországok a Kongresszus zárónapját követő hat hónapon belül közlik a Nemzetközi Irodával a postai pénzügyi szolgáltatások felügyeletéért felelős kormány szervük nevét és címét, valamint országukban a postai pénzügyi szolgáltatások nyújtását végző szervezet, vagy szervezetek nevét és címét, amelyek helyileg hivatottak az Egyesület Okirataiból eredő kötelezettségek teljesítésére.

3.1 A Tagországok a Kongresszus zárónapját követő hat hónapon belül megadják a postai pénzügyi szolgáltatások és a tudakozvány szolgálat működtetéséért felelős személyek elérhetőségi adatait a Nemzetközi Irodának.

3.2 Két Kongresszus között a kormány szervekkel, a hivatalosan kijelölt lebonyolítókkal és felelősökkel kapcsolatos változásokról a Nemzetközi Irodát a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatni kell.

4. A jelen Megállapodás az alábbi postai pénzforgalmi termékeket szabályozza:

4.1 postautalványok, beleértve az utánvételi utalványokat;

4.2 számláról számlára történő átutalások.

5. Az érdekelt postaigazgatások, az egymással kötött kétoldalú vagy többoldalú megállapodások alapján, egyéb szolgáltatásokat is nyújthatnak.

II. fejezet

Postautalvány

2. cikk

A termék meghatározása

1. Közönséges postautalvány

1.1 A rendelkező ügyfél, a postahely ablakánál készpénzt ad át, vagy megbízást ad számlájának megterhelésére azzal, hogy az összeget teljes egészében, levonások nélkül, készpénzben fizessék ki a kedvezményezettnek.

2. Készpénz befizetési utalvány

2.1 A rendelkező ügyfél, a postahely ablakánál készpénzt ad át azzal a megbízással, hogy az összeget teljes egészében, levonások nélkül írják jóvá a kedvezményezett számláján, mely számlát a kedvezményezett országának postaigazgatása, vagy egyéb pénzügyi intézménye vezeti.

3. Utánvételi utalvány

3.1. Az „utánvételes küldemény” címzettje készpénzt fizet be, vagy megbízást ad számlája megterhelésére, és kéri a levonások nélküli teljes összeg kifizetését az „utánvételes küldemény” feladójának.

3. cikk

Az utalványok felvétele

1. Külön megegyezés hiányában a postautalvány összegét a címzett országának pénznemében tüntetik fel.

2. A küldő postaigazgatás rögzíti azt az árfolyamot, amelyen saját fizetőeszközét a címzett ország fizetőeszközére váltja.
3. A postautalványok összegének felső határértékét az országok kétoldalú rendben határozzák meg.
4. A küldő postaigazgatás szabadon meghatározhatja a postautalványok felvételi bizonylatait és eljárási rendjét. A postai úton, levélként továbbított utalványok esetében csak a Szabályzatban előírt formanyomtatványok használhatók.

4. cikk

Díjak

1. A küldő postaigazgatás szabadon meghatározhatja a postautalványok felvételekor beszedett díj nagyságát.
2. Szerződött és nem szerződött országok között, a jelen Megállapodásban résztvevő ország közvetítésével forgalmazott utalványok esetében a közvetítő postaigazgatás többletdíjat szabhat ki, mely utóbbi összegét a felmerült saját költségei alapján határozza meg. A többletdíj összegéről az érintett postaigazgatások előre megállapodnak, és azt a közvetítő a továbbított postautalvány összegéből levonja. Minderről azonban az érintett postaigazgatások úgy is megállapodhatnak, hogy a többletdíjat a feladótól, felvételkor beszedik, és azt a közvetítő ország postaigazgatása javára, elszámolás keretében jóváírják.
3. A postaigazgatások közötti, az RL 110 és 111 sz. cikkek hatálya alá tartozó átutalások bizonylatai, instrumentumai és fizetési megbízásai minden esetben díjmentesek.

5. cikk

A felvevő postaigazgatás kötelezettségei

1. A felvevő postaigazgatásnak meg kell felelnie a Szabályzatban előírt szolgáltatási normáknak annak érdekében, hogy az ügyfelek megfelelő színvonalú szolgáltatáshoz jussanak.

6. cikk

Az utalványok célbajuttatása

1. A postautalványok forgalmazása olyan elektronikus hálózaton keresztül történik, amelyet az UPU Nemzetközi Irodája, vagy más szervezetek bocsátanak rendelkezésre.
2. Az elektronikus forgalmazás során az utalványokat közvetlenül a kifizető igazgatáshoz, vagy valamely központi elosztó szervezethez továbbítják. A forgalmazás biztonságát és minőségét az igénybevett hálózatok megfelelő technikai előírásai útján, vagy a postaigazgatások közötti kétoldalú megállapodással kell garantálni.

3. A postaigazgatások megállapodhatnak arról, hogy az utalványokat a Szabályzatban előírt papír alapú nyomtatványokon, elsőbbségi levélforgalomban cserélik.

4. A postaigazgatások más utalvány-forgalmazási eszközök alkalmazásáról is megállapodhatnak.

7. cikk

Kezelés a rendeltetési országban

1. Az utalványok kifizetése a rendeltetési ország szabályai szerint történik.

2. Általános szabály, hogy a postautalvány teljes összegét ki kell fizetni a kedvezményezettnek. Kiegészítő díj-elemek szedhetők be, amennyiben a kedvezményezett választható külön szolgáltatásokat vesz igénybe.

3. Az elektronikus postautalványok érvényességének időtartamát kétoldalú megállapodásokban kell rögzíteni.

4. Általános szabály, hogy a papír alapú postautalványok érvényessége a kibocsátás hónapját követő hónap utolsó napjáig tart.

5. A fenti határidő lejártá után a kifizetetlen postautalványt haladéktalanul vissza kell küldeni a kibocsátó postaigazgatás részére.

8. cikk

A kifizető postaigazgatás díjazása

1. A felvevő (küldő) postaigazgatás minden kifizetett postautalvány után díjat fizet a kifizető postaigazgatásnak. A díj mértékét a Szabályzatban határozzák meg.

2. A Szabályzatban rögzített átalánydíj helyett a postaigazgatások eltérő díjazásról is megállapodhatnak.

3. Az ingyenes utalványokért tilos díjat szedni.

4. Segélyösszegek továbbításánál, a felvételt ingyenesen vállaló postaigazgatás megléte esetén, a további érdekelt postaigazgatások megegyezhetnek az átutalás egészében díjmentes teljesítéséről.

9. cikk

A kifizető postaigazgatás kötelezettségei

1. A kifizető postaigazgatásnak meg kell felelnie a Szabályzatban előírt szolgáltatási normáknak annak érdekében, hogy az ügyfelek megfelelő színvonalú szolgáltatáshoz jussanak.

III. fejezet

Postai átutalás

10. cikk

A termék meghatározása

1. A postai számla birtokosa arról rendelkezik, hogy számláját terheljék meg egy bizonyos összeggel, és ezt az összeget írják jóvá a kedvezményezett számláján. A kedvezményezett számlája lehet a célország postaigazgatása által vezetett számla, vagy valamely más pénzüintézet által vezetett olyan számla, amelyre az illető postaigazgatás közreműködésével jut el a jóváírás.

11. cikk

Az átutalás indítása

1. Az átutalás összegét a címzett ország pénznemében kell meghatározni, vagy bármely más pénznemben, a küldő és a fogadó postaigazgatások közt érvényes megállapodás szerint.
2. A küldő postaigazgatás köteles rögzíteni az országának pénzneme és az átutalás pénzneme közötti váltás árfolyamát.
3. Az átutalások összege nincs korlátozva, kivéve, ha az érintett postaigazgatások másképp állapodnak meg.
4. A küldő postaigazgatás szabadon meghatározhatja az átutalások felvételi bizonylatait és az alkalmazott eljárási rendet.

12. cikk

Díjak

1. A küldő postaigazgatás szabadon megszabhatja a kibocsátáskor beszedendő díjat. Az alapidíjhoz hozzáadja a feladónak nyújtott speciális szolgáltatásokért járó díjakat.

2. Szerződött és nem szerződött országok között, a jelen Megállapodásban résztvevő ország közvetítésével forgalmazott átutalások esetében a közvetítő postaigazgatás többletdíjat szabhat ki. A többletdíj összegéről az érintett postaigazgatások előre megállapodnak, és azt a közvetítő a továbbított átutalás összegéből levonja. Minderről azonban az érintett postaigazgatások úgy is megállapodhatnak, hogy a többletdíjat a feladótól, felvételkor beszedik, és azt a közvetítő ország postaigazgatása javára, elszámolás keretében jóváírják.

3. A postaigazgatások közötti, az RL 110 és 111 sz. cikkek hatálya alá tartozó átutalások bizonylatai, instrumentumai és fizetési megbízásai minden esetben díjmentesek.

13. cikk

A küldő postaigazgatás kötelezettségei

1. A küldő postaigazgatásnak meg kell felelnie a Szabályzatban előírt szolgáltatási normáknak annak érdekében, hogy az ügyfelek megfelelő színvonalú szolgáltatáshoz jussanak.

14. cikk

A megbízások célbajuttatása

1. Az átutalások forgalmazása olyan elektronikus hálózaton keresztül történik, amelyet az UPU Nemzetközi Irodája, vagy más szervezetek bocsátanak rendelkezésre, az érintett igazgatások által elfogadott technikai előírások szerint.

2. A forgalmazás biztonságát és minőségét az igénybevett hálózatok megfelelő technikai előírásai útján, vagy a postaigazgatások közötti kétoldalú megállapodással kell garantálni.

3. A postaigazgatások megállapodhatnak arról, hogy az átutalásokat a Szabályzatban előírt papír alapú formanyomtatványokon, elsőbbségi levélforgalomban hajtják végre.

4. A postaigazgatások más forgalmazási eszközök alkalmazásáról is megállapodhatnak.

15. cikk

Kezelés a rendeltetési országban

1. A beérkező átutalásokat a rendeltetési országban hatályos szabályok szerint kell kezelni.

2. Általános szabály, hogy a rendeltetési országban felmerülő díjfizetési kötelezettségeknek a kedvezményezett tesz eleget. Azonban kétoldalú megállapodás alapján ez a díj beszedhető a feladótól is, majd elszámolás keretében a rendeltetési ország postaigazgatásának javára jóváírható.

16. cikk

A kifizető postaigazgatás díjazása

1. A kifizető postaigazgatás minden beérkező átutalás teljesítéséért érkezési díjat számíthat fel. Az érkezési díj beszedése történhet a kedvezményezett számlájának a fogadó postaigazgatás általi terhelésével, vagy a küldő postaigazgatás eleve felszámítja azt a feladónak. Ez utóbbi esetben az igazgatások közti klíringszámla útján történik a kezelési költség kiegyenlítése is.
2. Az ingyenes átutalásokért tilos díjat szedni.
3. Segélyösszegek továbbításánál, a felvételt ingyenesen vállaló postaigazgatás megléte esetén, a további érdekelt postaigazgatások megegyezhetnek az átutalás egészében díjmentes teljesítéséről.

17. cikk

A kifizető postaigazgatás kötelezettségei

1. A kifizető postaigazgatásnak meg kell felelnie a Szabályzatban előírt szolgáltatási normáknak annak érdekében, hogy az ügyfelek megfelelő színvonalú szolgáltatáshoz jussanak.

IV. fejezet

Elszámolási számlák, havi számla alapú elszámolás, tudakozvány, felelősség

18. cikk

A résztvevő postaigazgatások közötti pénzügyi kapcsolatok

1. A postaigazgatások megállapodnak egymással kölcsönös tartozásaik elszámolásának technikai eszközeiről.
2. Elszámolási számlák
  - 2.1 Általános szabály, hogy amennyiben a postaigazgatásokhoz elszámolásforgalmi (zsíró) szervezet tartozik, úgy kölcsönösen folyószámlát (klíringszámlát) nyitnak maguknak a másik féllel. Ezen az elszámolási számlán keresztül történik a két fél által egymás közt bonyolított utalványforgalomból, átutalás-forgalomból, vagy - ha a felek erről megállapodtak - bármilyen más ügyletből származó, kölcsönös tartozások kiegyenlítése.
  - 2.2 Amennyiben a rendeltetési ország postaigazgatása nem rendelkezik elszámolásforgalmi (zsíró) szervezettel, az elszámolási számla más igazgatásnál is megnyitható.
  - 2.3 A postaigazgatások megállapodhatnak arról, hogy pénzügyi elszámolásaikat sokoldalú megállapodás alapján, erre kijelölt igazgatás közvetítésével végzik.

- 2.4 Az elszámolási számla hitelkeret túllépése esetén, a fedezetlen követelésre számított büntetőkamat fizetendő, amelynek kamatlábát a Szabályzat rögzíti.
- 2.5 A klíringszámlák pozitív egyenlege után kamat jár.
3. Havi számla alapú elszámolás
- 3.1 Közvetlen számlakapcsolat hiánya esetén a fogadó (kifizető) postaigazgatások havi számlát bocsátanak ki minden küldő (felvevő) postaigazgatás részére, amelyen feltüntetik a postautalványok teljesítésekor kifizetett összegeket. A havi számlákat, meghatározott időközönként, egy átfogó mérleg-számlában egyesítik, amely alapján ellenőrzik és rendezik a két fél egymással szembeni fizetési egyenlegét.
- 3.2 Egyedül a havi számlázásra épülő elszámolási rendszer is alkalmazható, időszakos mérleg-számlák kibocsátása nélkül.
4. A jelen cikk, valamint a Szabályzat ezzel összefüggő rendelkezéseit nem csorbíthatják olyan egyoldalú intézkedések, mint a tartozások kiegyenlítésének késleltetése, a tranzakciók továbbításának megtagadása stb.

19. cikk

Tudakozványok

1. A tudakozványokat el kell fogadni a postautalvány, vagy az átutalási megbízás felvételének napjától számított hat hónapon belül.
2. A postautalványok vagy az átutalások után indított tudakozványokért a postaigazgatásoknak jogában áll ügyfeleiktől díjat szedni.

20. cikk

Felelősség

1. A felelősség elvi alapja és mértéke

- 1.1 A postaigazgatás mindaddig felelős a postahelyen befizetett, vagy a küldő ügyfél számláján terhelt összegekért, amíg az utalványt szabályosan ki nem fizették, vagy a kedvezményezett számláját megfelelően jóvá nem írták.
- 1.2 A postaigazgatás felel az általa közölt minden olyan hibás információért, amely nemfizetést vagy hibát eredményezett a pénzüsszegek átutalásának teljesítésében. A felelősség kiterjed mind a deviza-konverziós, mind a tranzakció továbbítási hibákra.
- 1.3 A postaigazgatás mentesül minden felelősség alól:
- 1.3.1 az utalványlapok és fizetési instrumentumok átvitelében, továbbításában, vagy kifizetésében bekövetkezett késedelemért;
- 1.3.2 amennyiben a vis maior folytán megsemmisült hivatalos nyilvántartások hiányában képtelenné vált az átutalások teljesítésére, hacsak ennek az ellenkezője nem bizonyítható;
- 1.3.3 amennyiben a feladó nem jelentett be igényt a 19. cikkben megadott határidőn belül;
- 1.3.4 ha az utalványok érvényességi ideje a küldő országában lejárt.

- 1.4 Visszafizetés esetén, bármi legyen is az oka, a feladónak visszafizetett összeg nem lehet több annál, mint amennyit feladott, vagy amennyivel a számláját megterhelték.
- 1.5 A postaigazgatások, kétoldalú rendben, szélesebb körű felelősségi feltételek alkalmazásáról is megállapodhatnak, amennyiben az ilyen feltételek jobban kielégítik belföldi szolgáltatási igényeiket.
- 1.6 A felelősség elvének alkalmazási feltételei, nevezetesen a felelősség megállapításának kérdéseire, a követelések visszafizetésére, a jogorvoslatra, és az ügyfél részére kártérítést fizető igazgatásnak járó viszont-térítés megfizetésének határidejére vonatkozó rendelkezések megegyeznek a Szabályzatban előírtakkal.

V. fejezet

Elektronikus hálózatok

21. cikk

Általános szabályok

1. A fizetési megbízások elektronikus úton történő továbbításához a postaigazgatások az UPU hálózatát veszik igénybe, vagy bármely más olyan hálózatot, amely lehetővé teszi az átutalások gyors, megbízható és biztonságos végrehajtását.
2. Az UPU elektronikus pénzügyi szolgáltatásainak szabályozása a postaigazgatások közötti kétoldalú megállapodások alapján történik. Az UPU elektronikus pénzügyi szolgáltatásainak általános működési szabályait az Egyesület Okirataiban rögzített megfelelő rendelkezéseknek kell alárendelni.

VI. fejezet

Vegyes rendelkezések

22. cikk

Külföldi folyószámla nyitás igénylése

1. Postai folyószámla vagy más számlatípus külföldön történő nyitására, vagy pénzforgalmi termék külföldön történő bevezetésére irányuló igény esetén, a jelen Megállapodásban résztvevő országok postai szervezetei megállapodnak egymás segítéséről az érintett termékek alkalmazásában.
2. A felek kétoldalú rendben megállapodhatnak a fenti eljárások részleteit illetően egymásnak nyújtandó segítségről, és a segítségnyújtás költségeiről.

VII. fejezet

Záró rendelkezések

23. cikk

Záró rendelkezések

1. A jelen Megállapodás által kifejezetten nem szabályozott mindazon esetekben, ahol lehetőség van rá, analógia alapján az Egyezmény alkalmazandó.
2. Az Alapokmány 4. cikke a jelen Megállapodásra nem vonatkozik.
3. A jelen Megállapodásra és a Szabályzatra vonatkozó javaslatok jóváhagyási feltételei.
  - 3.1 A Kongresszus elé terjesztett, a jelen Megállapodásra vonatkozó javaslatok akkor válnak végrehajthatóvá, ha azokat a Megállapodásban résztvevő Tagországok jelenlévő, szavazati joggal rendelkező és valóban szavazó többsége jóváhagyja. Szavazáskor a Kongresszuson képviselt és szavazati joggal rendelkező ezen Tagországok legalább felének jelen kell lennie.
  - 3.2 A Megállapodás Szabályzatára vonatkozó javaslatok akkor válnak végrehajthatóvá, ha azokat a Postaforgalmi Tanács jelen Megállapodásban résztvevő és szavazati joggal rendelkező tagjainak a többsége jóváhagyta.
  - 3.3 Két Kongresszus között benyújtott, a jelen Megállapodásra vonatkozó javaslatok akkor válnak végrehajthatóvá, ha megszerzik:
    - 3.3.1 a szavazatok kétharmad részét, amennyiben a Megállapodásban résztvevő és szavazati joggal rendelkező tagországoknak legalább a fele részt vett a szavazáson – ha a Megállapodás új rendelkezésekkel történő kiegészítéséről van szó;
    - 3.3.2 a szavazatok többségét, amennyiben a Megállapodásban résztvevő és szavazati joggal rendelkező tagországoknak legalább a fele részt vett a szavazáson – ha a jelen Megállapodás rendelkezéseinek módosításáról van szó;
    - 3.3.3 a szavazatok többségét, ha a jelen Megállapodás rendelkezéseinek értelmezéséről van szó.
  - 3.4 A 3.3.1. bekezdésben rögzített rendelkezésektől eltekintve, a kiegészítésről történő értesítés napjától számított kilencven napon belül minden olyan tagországnak, amelynek a nemzeti jogrendje még összeegyeztethetetlen a javasolt kiegészítéssel, jogában áll írásbeli nyilatkozatot tenni a Nemzetközi Iroda Vezérigazgatója részére, amelyben közli, hogy nem áll módjában elfogadni ezt a kiegészítést.
4. A jelen Megállapodás 2006. január 1-jén lép hatályba és a legközelebbi Kongresszus Okiratainak hatályba lépéséig marad hatályban.

Ennek hiteléül a szerződő országok Kormányainak teljes jogú meghatalmazottjai egy példányban aláírták a jelen Megállapodást, amelyet a Nemzetközi Iroda Főigazgatójánál helyeztek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája valamennyi szerződő félnek átadja a Megállapodás egy-egy másolati példányát.

Kelt Bukarestben, 2004. október 5-én.”

9. §

(1) E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Hatályát veszti az Egyetemes Postaegyesület XXII. Pekingi Kongresszusán elfogadott Általános Szabályzat, valamint az Egyetemes Postaegyezmény és Zárójegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 121/2001. (VII. 10.) Korm. rendelet.

(3) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a postaügyért felelős miniszter gondoskodik.

(4) Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányának – az 1969. évi tokiói kongresszuson aláírt Pótjegyzőkönyvének, az 1974. évi lausanne-i kongresszuson aláírt Második Pótjegyzőkönyvének, az 1984. évi hamburgi kongresszuson aláírt Harmadik Pótjegyzőkönyvének, az 1989. évi washingtoni kongresszuson aláírt Negyedik Pótjegyzőkönyvének, az 1994. évi szöuli kongresszuson aláírt Ötödik Pótjegyzőkönyvének, az 1999. évi pekingi kongresszuson aláírt Hatodik Pótjegyzőkönyvének, a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt Hetedik Pótjegyzőkönyvének, valamint a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Nyolcadik Pótjegyzőkönyvének - módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegének az e törvény hatálybalépését követő haladéktalan közzétételéről a postaügyért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

A Kormány 157/2012. (VII. 17.) Korm. rendelete az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, és az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzata 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyvének kihirdetéséről

*(Az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának az 1999. évi pekingi kongresszuson aláírt
módosítása Magyarország vonatkozásában 2001. július 10-én,
az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt
módosítása Magyarország vonatkozásában 2006. január 1-jén,
az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Első
Pótjegyzőkönyve Magyarország vonatkozásában 2010. január 1-jén lépett hatályba.)*

1. §

A Kormány az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatát a 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetben e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának 2004. évi bukaresti kongresszuson aláírt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt, francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Règlement général de l'Union postale universelle

Les soussignés, Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union, vu l'article 22.2 de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont, d'un commun accord et sous réserve de l'article 25.4 de ladite Constitution, arrêté, dans le présent Règlement général, les dispositions suivantes assurant l'application de la Constitution et le fonctionnement de l'Union.

Chapitre I

Fonctionnement des organes de l'Union

Article 101

Organisation et réunion des Congrès et Congrès extraordinaires (Const. 14, 15)

1. Les représentants des Pays-membres se réunissent en Congrès au plus tard quatre ans après la fin de l'année au cours de laquelle le Congrès précédent a eu lieu.
2. Chaque Pays-membre se fait représenter au Congrès par un ou plusieurs plénipotentiaires munis, par leur Gouvernement, des pouvoirs nécessaires. Il peut, au besoin, se faire représenter par la délégation d'un autre Pays-membre. Toutefois, il est entendu qu'une délégation ne peut représenter qu'un seul Pays-membre autre que le sien.
3. Dans les délibérations, chaque Pays-membre dispose d'une voix, sous réserve des sanctions prévues à l'article 129.
4. En principe, chaque Congrès désigne le pays dans lequel le Congrès suivant aura lieu. Si cette désignation se révèle inapplicable, le Conseil d'administration est autorisé à désigner le pays où le Congrès tiendra ses assises, après entente avec ce dernier pays.

5. Après entente avec le Bureau international, le Gouvernement invitant fixe la date définitive et le lieu exact du Congrès. Un an, en principe, avant cette date, le Gouvernement invitant envoie une invitation au Gouvernement de chaque Pays-membre. Cette invitation peut être adressée soit directement, soit par l'intermédiaire d'un autre Gouvernement, soit par l'entremise du Directeur général du Bureau international.
6. Lorsqu'un Congrès doit être réuni sans qu'il y ait un Gouvernement invitant, le Bureau international, avec l'accord du Conseil d'administration et après entente avec le Gouvernement de la Confédération suisse, prend les dispositions nécessaires pour convoquer et organiser le Congrès dans le pays siège de l'Union. Dans ce cas, le Bureau international exerce les fonctions du Gouvernement invitant.
7. Le lieu de réunion d'un Congrès extraordinaire est fixé, après entente avec le Bureau international, par les Pays-membres ayant pris l'initiative de ce Congrès.
8. Les dispositions prévues sous 2 à 6 sont applicables par analogie aux Congrès extraordinaires.

Article 102

Composition, fonctionnement et réunions du Conseil d'administration (Const. 17)

1. Le Conseil d'administration se compose de quarante et un membres qui exercent leurs fonctions durant la période qui sépare deux Congrès successifs.
2. La présidence est dévolue de droit au pays hôte du Congrès. Si ce pays se désiste, il devient membre de droit et, de ce fait, le groupe géographique auquel il appartient dispose d'un siège supplémentaire auquel les restrictions prévues sous 3 ne sont pas applicables. Dans ce cas, le Conseil d'administration élit à la présidence un des membres appartenant au groupe géographique dont fait partie le pays hôte.
3. Les quarante autres membres du Conseil d'administration sont élus par le Congrès sur la base d'une répartition géographique équitable. La moitié au moins des membres est renouvelée à l'occasion de chaque Congrès; aucun Pays-membre ne peut être choisi successivement par trois Congrès.
4. Chaque membre du Conseil d'administration désigne son représentant, qui doit être compétent dans le domaine postal.
5. Les fonctions de membre du Conseil d'administration sont gratuites. Les frais de fonctionnement de ce Conseil sont à la charge de l'Union.
6. Le Conseil d'administration a les attributions suivantes:
  - 6.1 superviser toutes les activités de l'Union dans l'intervalle des Congrès, en tenant compte des décisions du Congrès, en étudiant les questions concernant les politiques gouvernementales en matière postale et en tenant compte des politiques réglementaires internationales telles que celles qui sont relatives au commerce des services et à la concurrence;
  - 6.2 examiner et approuver, dans le cadre de ses compétences, toute action jugée nécessaire pour sauvegarder et renforcer la qualité du service postal international et le moderniser;
  - 6.3 favoriser, coordonner et superviser toutes les formes d'assistance technique postale dans le cadre de la coopération technique internationale;

- 6.4 examiner et approuver le budget et les comptes annuels de l'Union;
- 6.5 autoriser, si les circonstances l'exigent, le dépassement du plafond des dépenses conformément à l'article 128.3 à 5;
- 6.6 arrêter le Règlement financier de l'UPU;
- 6.7 arrêter les règles régissant le Fonds de réserve;
- 6.8 arrêter les règles régissant le Fonds spécial;
- 6.9 arrêter les règles régissant le Fonds des activités spéciales;
- 6.10 arrêter les règles régissant le Fonds volontaire;
- 6.11 assurer le contrôle de l'activité du Bureau international;
- 6.12 autoriser, s'il est demandé, le choix d'une classe de contribution inférieure, conformément aux conditions prévues à l'article 130.6;
- 6.13 autoriser le changement de groupe géographique, si un pays le demande, en tenant compte des avis exprimés par les pays qui sont membres des groupes géographiques concernés;
- 6.14 arrêter le Statut du personnel et les conditions de service des fonctionnaires élus;
- 6.15 créer ou supprimer les postes de travail du Bureau international en tenant compte des restrictions liées au plafond des dépenses fixé;
- 6.16 arrêter le Règlement du Fonds social;
- 6.17 approuver les rapports biennaux établis par le Bureau international sur les activités de l'Union et sur la gestion financière et présenter, s'il y a lieu, des commentaires à leur sujet;
- 6.18 décider des contacts à prendre avec les administrations postales pour remplir ses fonctions;
- 6.19 après consultation du Conseil d'exploitation postale, décider des contacts à prendre avec les organisations qui ne sont pas des observateurs de droit, examiner et approuver les rapports du Bureau international sur les relations de l'UPU avec les autres organismes internationaux, prendre les décisions qu'il juge opportunes sur la conduite de ces relations et la suite à leur donner; désigner, en temps utile, après consultation du Conseil d'exploitation postale et du Secrétaire général, les organisations internationales, les associations, les entreprises et les personnes qualifiées qui doivent être invitées à se faire représenter à des séances spécifiques du Congrès et de ses Commissions, lorsque cela est dans l'intérêt de l'Union ou peut profiter aux travaux du Congrès, et charger le Directeur général du Bureau international d'envoyer les invitations nécessaires;
- 6.20 arrêter, au cas où il le juge utile, les principes dont le Conseil d'exploitation postale doit tenir compte lorsqu'il étudiera des questions ayant des répercussions financières importantes (taxes, frais terminaux, frais de transit, taux de base du transport aérien du courrier et dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres), suivre de près l'étude de ces questions et examiner et approuver, pour en assurer la conformité avec les principes précités, les propositions du Conseil d'exploitation postale portant sur les mêmes sujets;
- 6.21 étudier, à la demande du Congrès, du Conseil d'exploitation postale ou des administrations postales, les problèmes d'ordre administratif, législatif et juridique intéressant l'Union ou le service postal international; il appartient au Conseil d'administration de décider, dans les domaines susmentionnés, s'il est opportun ou non d'entreprendre les études demandées par les administrations postales dans l'intervalle des Congrès;
- 6.22 formuler des propositions qui seront soumises à l'approbation soit du Congrès, soit des administrations postales conformément à l'article 124;
- 6.23 approuver, dans le cadre de ses compétences, les recommandations du Conseil d'exploitation postale concernant l'adoption, si nécessaire, d'une réglementation ou d'une nouvelle pratique en attendant que le Congrès décide en la matière;
- 6.24 examiner le rapport annuel établi par le Conseil d'exploitation postale et, le cas échéant, les propositions soumises par ce dernier;
- 6.25 soumettre des sujets d'étude à l'examen du Conseil d'exploitation postale, conformément à l'article 104.9.16;

- 6.26 désigner le pays siège du prochain Congrès dans le cas prévu à l'article 101.4;
  - 6.27 déterminer, en temps utile et après consultation du Conseil d'exploitation postale, le nombre de Commissions nécessaires pour mener à bien les travaux du Congrès et en fixer les attributions;
  - 6.28 désigner, après consultation du Conseil d'exploitation postale et sous réserve de l'approbation du Congrès, les Pays-membres susceptibles:
    - d'assumer les vice-présidences du Congrès ainsi que les présidences et viceprésidences des Commissions, en tenant compte autant que possible de la répartition géographique équitable des Pays-membres;
    - de faire partie des Commissions restreintes du Congrès;
  - 6.29 examiner et approuver le projet de plan stratégique à présenter au Congrès et élaboré par le Conseil d'exploitation postale avec l'aide du Bureau international; examiner et approuver les révisions annuelles du plan arrêté par le Congrès sur la base des recommandations du Conseil d'exploitation postale et travailler en concertation avec le Conseil d'exploitation postale à l'élaboration et à l'actualisation annuelle du plan;
  - 6.30 établir le cadre pour l'organisation du Comité consultatif et approuver l'organisation du Comité consultatif, conformément aux dispositions de l'article 106;
  - 6.31 établir des critères d'adhésion au Comité consultatif et approuver ou rejeter les demandes d'adhésion selon ces critères, en s'assurant que ces dernières soient traitées suivant une procédure accélérée, entre les réunions du Conseil d'administration;
  - 6.32 désigner les membres qui feront partie du Comité consultatif;
  - 6.33 réceptionner les rapports ainsi que les recommandations du Comité consultatif et en débattre, et examiner les recommandations de ce dernier pour soumission au Congrès.
7. A sa première réunion, qui est convoquée par le Président du Congrès, le Conseil d'administration élit, parmi ses membres, quatre Vice-Présidents et arrête son Règlement intérieur.
8. Sur convocation de son Président, le Conseil d'administration se réunit, en principe une fois par an, au siège de l'Union.
9. Le Président, les Vice-Présidents, les Présidents des Commissions du Conseil d'administration ainsi que le Président du Groupe de planification stratégique forment le Comité de gestion. Ce Comité prépare et dirige les travaux de chaque session du Conseil d'administration. Il approuve, au nom du Conseil d'administration, le rapport annuel établi par le Bureau international sur les activités de l'Union et il assume toute autre tâche que le Conseil d'administration décide de lui confier ou dont la nécessité apparaît durant le processus de planification stratégique.
10. Le représentant de chacun des membres du Conseil d'administration participant aux sessions de cet organe, à l'exception des réunions qui ont eu lieu pendant le Congrès, a droit au remboursement soit du prix d'un billet-avion aller et retour en classe économique ou d'un billet de chemin de fer en 1re classe, soit du coût du voyage par tout autre moyen, à condition que ce montant ne dépasse pas le prix du billet-avion aller et retour en classe économique. Le même droit est accordé au représentant de chaque membre de ses Commissions, de ses Groupes de travail ou de ses autres organes lorsque ceux-ci se réunissent en dehors du Congrès et des sessions du Conseil.
11. Le Président du Conseil d'exploitation postale représente celui-ci aux séances du Conseil d'administration à l'ordre du jour desquelles figurent des questions relatives à l'organe qu'il dirige.
12. Le Président du Comité consultatif représente celui-ci aux réunions du Conseil d'administration lorsque l'ordre du jour comprend des questions intéressant le Comité consultatif.

13. Afin d'assurer une liaison efficace entre les travaux des deux organes, le Conseil d'exploitation postale peut désigner des représentants pour assister aux réunions du Conseil d'administration en qualité d'observateurs.

14. L'administration postale du pays où le Conseil d'administration se réunit est invitée à participer aux réunions en qualité d'observateur, si ce pays n'est pas membre du Conseil d'administration.

15. Le Conseil d'administration peut inviter à ses réunions, sans droit de vote, tout organisme international, tout représentant d'association ou d'entreprise ou toute personne qualifiée qu'il désire associer à ses travaux. Il peut également inviter dans les mêmes conditions une ou plusieurs administrations postales des Pays-membres intéressées à des questions prévues à son ordre du jour.

16. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'administration, sans droit de vote:

16.1 membres du Conseil d'exploitation postale;

16.2 membres du Comité consultatif;

16.3 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Conseil d'administration;

16.4 autres Pays-membres de l'Union.

17. Pour des raisons logistiques, le Conseil d'administration peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.

18. Les membres du Conseil d'administration participent effectivement à ses activités. Les observateurs peuvent, à leur demande, être autorisés à collaborer aux études entreprises, en respectant les conditions que le Conseil peut établir pour assurer le rendement et l'efficacité de son travail. Ils peuvent aussi être sollicités pour présider des Groupes de travail et des Equipes de projet lorsque leurs connaissances ou leur expérience le justifient. La participation des observateurs s'effectue sans frais supplémentaires pour l'Union.

19. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.

Article 103

Information sur les activités du Conseil d'administration

1. Après chaque session, le Conseil d'administration informe les Pays-membres de l'Union, les Unions restreintes et les membres du Comité consultatif sur ses activités en leur adressant notamment un compte rendu analytique ainsi que ses résolutions et décisions.

2. Le Conseil d'administration fait au Congrès un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux administrations postales des Pays-membres de l'Union et aux membres du Comité consultatif au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article 104

Composition, fonctionnement et réunions du Conseil d'exploitation postale (Const. 18)

1. Le Conseil d'exploitation postale se compose de quarante membres qui exercent leurs fonctions durant la période qui sépare deux Congrès successifs.
2. Les membres du Conseil d'exploitation postale sont élus par le Congrès, en fonction d'une répartition géographique spécifiée. Vingt-quatre sièges sont réservés aux pays en développement et seize sièges aux pays développés. Le tiers au moins des membres est renouvelé à l'occasion de chaque Congrès.
3. Chaque membre du Conseil d'exploitation postale désigne son représentant qui assume les responsabilités mentionnées dans les Actes de l'Union en matière de prestation de services.
4. Les frais de fonctionnement du Conseil d'exploitation postale sont à la charge de l'Union. Ses membres ne reçoivent aucune rémunération. Les frais de voyage et de séjour des représentants des administrations postales participant au Conseil d'exploitation postale sont à la charge de celles-ci. Toutefois, le représentant de chacun des pays considérés comme défavorisés d'après les listes établies par l'Organisation des Nations Unies a droit, sauf pour les réunions qui ont lieu pendant le Congrès, au remboursement soit du prix d'un billet-avion aller et retour en classe économique ou d'un billet de chemin de fer en 1re classe, soit du coût du voyage par tout autre moyen, à condition que ce montant ne dépasse pas le prix du billet-avion aller et retour en classe économique.
5. A sa première réunion, qui est convoquée et ouverte par le Président du Congrès, le Conseil d'exploitation postale choisit, parmi ses membres, un Président, un Vice-Président, les Présidents des Commissions et le Président du Groupe de planification stratégique.
6. Le Conseil d'exploitation postale arrête son Règlement intérieur.
7. En principe, le Conseil d'exploitation postale se réunit tous les ans au siège de l'Union. La date et le lieu de la réunion sont fixés par son Président, après accord avec le Président du Conseil d'administration et le Directeur général du Bureau international.
8. Le Président, le Vice-Président, les Présidents des Commissions du Conseil d'exploitation postale ainsi que le Président du Groupe de planification stratégique forment le Comité de gestion. Ce Comité prépare et dirige les travaux de chaque session du Conseil d'exploitation postale et assume toutes les tâches que ce dernier décide de lui confier ou dont la nécessité apparaît durant le processus de planification stratégique.
9. Les attributions du Conseil d'exploitation postale sont les suivantes:
  - 9.1 conduire l'étude des problèmes d'exploitation, commerciaux, techniques, économiques et de coopération technique les plus importants qui présentent de l'intérêt pour les administrations postales de tous les Pays-membres de l'Union, notamment des questions ayant des répercussions financières importantes (taxes, frais terminaux, frais de transit, taux de base du transport aérien du courrier, quotes-parts des colis postaux et dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres), élaborer des informations et des avis à leur sujet et recommander des mesures à prendre à leur égard;
  - 9.2 procéder à la révision des Règlements de l'Union dans les six mois qui suivent la clôture du Congrès, à moins que celui-ci n'en décide autrement; en cas d'urgence nécessaire, le Conseil d'exploitation postale peut également modifier lesdits Règlements à d'autres sessions; dans

- les deux cas, le Conseil d'exploitation reste subordonné aux directives du Conseil d'administration en ce qui concerne les politiques et les principes fondamentaux;
- 9.3 coordonner les mesures pratiques pour le développement et l'amélioration des services postaux internationaux;
  - 9.4 entreprendre, sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration dans le cadre des compétences de ce dernier, toute action jugée nécessaire pour sauvegarder et renforcer la qualité du service postal international et le moderniser;
  - 9.5 formuler des propositions qui seront soumises à l'approbation soit du Congrès, soit des administrations postales conformément à l'article 125; l'approbation du Conseil d'administration est requise lorsque ces propositions portent sur des questions relevant de la compétence de ce dernier;
  - 9.6 examiner, à la demande de l'administration postale d'un Pays-membre, toute proposition que cette administration postale transmet au Bureau international selon l'article 124, en préparer les commentaires et charger le Bureau de les annexer à ladite proposition avant de la soumettre à l'approbation des administrations postales des Pays-membres;
  - 9.7 recommander, si nécessaire, et éventuellement après approbation par le Conseil d'administration et consultation de l'ensemble des administrations postales, l'adoption d'une réglementation ou d'une nouvelle pratique en attendant que le Congrès décide en la matière;
  - 9.8 élaborer et présenter, sous forme de recommandations aux administrations postales, des normes en matière technique, d'exploitation et dans d'autres domaines de sa compétence où une pratique uniforme est indispensable; de même, il procède, en cas de besoin, à des modifications de normes qu'il a déjà établies;
  - 9.9 examiner, en consultation avec le Conseil d'administration et avec son approbation, le projet de plan stratégique de l'UPU, élaboré par le Bureau international et à soumettre au Congrès; réviser chaque année le plan approuvé par le Congrès avec le concours du Groupe de planification stratégique et du Bureau international, ainsi qu'avec l'approbation du Conseil d'administration;
  - 9.10 approuver le rapport annuel établi par le Bureau international sur les activités de l'Union dans ses parties qui ont trait aux responsabilités et fonctions du Conseil d'exploitation postale;
  - 9.11 décider des contacts à prendre avec les administrations postales pour remplir ses fonctions;
  - 9.12 procéder à l'étude des problèmes d'enseignement et de formation professionnelle intéressant les pays nouveaux et en développement;
  - 9.13 prendre les mesures nécessaires en vue d'étudier et de diffuser les expériences et les progrès faits par certains pays dans les domaines de la technique, de l'exploitation, de l'économie et de la formation professionnelle intéressant les services postaux;
  - 9.14 étudier la situation actuelle et les besoins des services postaux dans les pays nouveaux et en développement et élaborer des recommandations convenables sur les voies et les moyens d'améliorer les services postaux dans ces pays;
  - 9.15 prendre, après entente avec le Conseil d'administration, les mesures appropriées dans le domaine de la coopération technique avec tous les Pays-membres de l'Union, en particulier avec les pays nouveaux et en développement;
  - 9.16 examiner toutes autres questions qui lui sont soumises par un membre du Conseil d'exploitation postale, par le Conseil d'administration ou par toute administration postale d'un Pays-membre;
  - 9.17 réceptionner et discuter les rapports ainsi que les recommandations du Comité consultatif, et, pour les questions intéressant le Conseil d'exploitation postale, examiner et faire des observations au sujet des recommandations du Comité consultatif pour soumission au Congrès;
  - 9.18 désigner les membres qui feront partie du Comité consultatif.

10. Sur la base du plan stratégique de l'UPU adopté par le Congrès et, en particulier, de la partie afférente aux stratégies des organes permanents de l'Union, le Conseil d'exploitation postale établit, à sa session suivant le Congrès, un programme de travail de base contenant un certain nombre de tactiques visant à la réalisation des stratégies. Ce programme de base, comprenant un nombre limité de travaux sur des sujets d'actualité et d'intérêt commun, est révisé chaque année en fonction des réalités et des priorités nouvelles ainsi que des modifications apportées au plan stratégique.
11. Afin d'assurer une liaison efficace entre les travaux des deux organes, le Conseil d'administration peut désigner des représentants pour assister aux réunions du Conseil d'exploitation postale en qualité d'observateurs.
12. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer, sans droit de vote, aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'exploitation postale:
  - 12.1 membres du Conseil d'administration;
  - 12.2 membres du Comité consultatif;
  - 12.3 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Conseil d'exploitation postale;
  - 12.4 autres Pays-membres de l'Union.
13. Pour des raisons logistiques, le Conseil d'exploitation postale peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.
14. Les membres du Conseil d'exploitation postale participent effectivement à ses activités. Les observateurs peuvent, à leur demande, être autorisés à collaborer aux études entreprises, en respectant les conditions que le Conseil peut établir pour assurer le rendement et l'efficacité de son travail. Ils peuvent aussi être sollicités pour présider des Groupes de travail et des Equipes de projet lorsque leurs connaissances ou leur expérience le justifient. La participation des observateurs s'effectue sans frais supplémentaires pour l'Union.
15. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.
16. Le Président du Comité consultatif représente celui-ci aux réunions du Conseil d'exploitation postale lorsque l'ordre du jour comprend des questions intéressant le Comité consultatif.
17. Le Conseil d'exploitation postale peut inviter à ses réunions, sans droit de vote:
  - 17.1 tout organisme international ou toute personne qualifiée qu'il désire associer à ses travaux;
  - 17.2 des administrations postales de Pays-membres n'appartenant pas au Conseil d'exploitation postale;
  - 17.3 toute association ou entreprise qu'il souhaite consulter sur des questions concernant ses activités.

Article 105

Information sur les activités du Conseil d'exploitation postale

1. Après chaque session, le Conseil d'exploitation postale informe les Pays-membres de l'Union, les Unions restreintes et les membres du Comité consultatif sur ses activités en leur adressant notamment un compte rendu analytique ainsi que ses résolutions et décisions.
2. Le Conseil d'exploitation postale établit, à l'intention du Conseil d'administration, un rapport annuel sur ses activités.
3. Le Conseil d'exploitation postale établit, à l'intention du Congrès, un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux administrations postales des Pays-membres de l'Union et aux membres du Comité consultatif au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article 106

Composition, fonctionnement et réunions du Comité consultatif

1. Le Comité consultatif a pour but de représenter les intérêts du secteur postal au sens large du terme et de servir de cadre à un dialogue efficace entre les parties intéressées. Il comprend des organisations non gouvernementales représentant des clients, des fournisseurs de services de distribution, des organisations de travailleurs, des fournisseurs de biens et de services oeuvrant pour le secteur des services postaux, et des organismes similaires regroupant des particuliers, ainsi que des entreprises intéressées par les services postaux internationaux. Si ces organisations sont enregistrées, elles doivent l'être dans un Pays-membre de l'Union. Le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale désignent leurs membres respectifs siégeant en tant que membres du Comité consultatif. En dehors des membres désignés par le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale, l'adhésion au Comité consultatif est déterminée à l'issue d'un processus de dépôt de demande et d'acceptation de celle-ci, établi par le Conseil d'administration et réalisé conformément à l'article 102.6.31.
2. Chaque membre du Comité consultatif désigne son propre représentant.
3. Les frais de fonctionnement du Comité consultatif sont répartis entre l'Union et les membres du Comité, selon les modalités déterminées par le Conseil d'administration.
4. Les membres du Comité consultatif ne bénéficient d'aucune rémunération ou rétribution.
5. Le Comité consultatif se réorganise après chaque Congrès, selon le cadre établi par le Conseil d'administration. Le Président du Conseil d'administration préside la réunion d'organisation du Comité consultatif, au cours de laquelle on procède à l'élection du Président dudit Comité.
6. Le Comité consultatif détermine son organisation interne et établit son propre règlement intérieur, en tenant compte des principes généraux de l'Union et sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration, après consultation du Conseil d'exploitation postale.
7. Le Comité consultatif se réunit deux fois par an. En principe, les réunions ont lieu au siège de l'Union au moment des sessions du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale. La date et le lieu de chaque réunion sont fixés par le Président du Comité consultatif, en

accord avec les Présidents du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale et le Directeur général du Bureau international.

8. Le Comité consultatif établit son propre programme dans le cadre de la liste des attributions ci-après:

- 8.1 examiner les documents et les rapports appropriés du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale; dans des circonstances exceptionnelles, le droit de recevoir certains textes et documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe; par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié;
- 8.2 mener des études et débattre de questions importantes pour les membres du Comité consultatif;
- 8.3 examiner les questions concernant le secteur des services postaux et présenter des rapports sur ces questions;
- 8.4 contribuer aux travaux du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale, notamment par la présentation de rapports et de recommandations, et par la présentation d'avis à la demande des deux Conseils;
- 8.5 faire des recommandations au Congrès, sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration et, pour les questions intéressant le Conseil d'exploitation postale, moyennant examen et commentaire de ce dernier.

9. Le Président du Conseil d'administration et le Président du Conseil d'exploitation postale représentent ces organes aux réunions du Comité consultatif lorsque l'ordre du jour de ces réunions comprend des questions intéressant ces organes.

10. Pour assurer une liaison efficace avec les organes de l'Union, le Comité consultatif peut désigner des représentants pour participer aux réunions du Congrès, du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale ainsi que de leurs Commissions respectives en qualité d'observateurs sans droit de vote.

11. A leur demande, les membres du Comité consultatif peuvent assister aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale, conformément aux articles 102.16 et 104.12. Ils peuvent également participer aux travaux des Equipes de projet et des Groupes de travail aux termes des articles 102.18 et 104.14. Les membres du Comité consultatif peuvent participer au Congrès en qualité d'observateurs sans droit de vote.

12. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer, sans droit de vote, aux sessions du Comité consultatif:

- 12.1 membres du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale;
- 12.2 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Comité consultatif;
- 12.3 Unions restreintes;
- 12.4 autres membres de l'Union.

13. Pour des raisons logistiques, le Comité consultatif peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.

14. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.

15. Le Bureau international, sous la responsabilité du Directeur général, assure le secrétariat du Comité consultatif.

Article 107

Information sur les activités du Comité consultatif

1. Après chaque session, le Comité consultatif informe le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale de ses activités en adressant aux Présidents de ces organes, entre autres, un compte rendu analytique de ses réunions ainsi que ses recommandations et avis.

2. Le Comité consultatif fait au Conseil d'administration un rapport d'activité annuel et en envoie un exemplaire au Conseil d'exploitation postale. Ce rapport est inclus dans la documentation du Conseil d'administration fournie aux Pays-membres de l'Union et aux Unions restreintes, conformément à l'article 103.

3. Le Comité consultatif fait au Congrès un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux administrations postales des Pays-membres de l'Union au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article 108

Règlement intérieur des Congrès (Const. 14)

1. Pour l'organisation de ses travaux et la conduite de ses délibérations, le Congrès applique le Règlement intérieur des Congrès.

2. Chaque Congrès peut modifier ce Règlement dans les conditions fixées au Règlement intérieur lui-même.

Article 109

Langues de travail du Bureau international

Les langues de travail du Bureau international sont le français et l'anglais.

Article 110

Langues utilisées pour la documentation, les délibérations et la correspondance de service

1. Pour la documentation de l'Union, les langues française, anglaise, arabe et espagnole sont utilisées. Sont également utilisées les langues allemande, chinoise, portugaise et russe, à condition que la production dans ces dernières langues se limite à la documentation de base la plus importante. D'autres langues sont également utilisées, à condition que les Pays-membres qui en font la demande en supportent tous les coûts.

2. Le ou les Pays-membres ayant demandé une langue autre que la langue officielle constituent un groupe linguistique.
3. La documentation est publiée par le Bureau international dans la langue officielle et dans les langues des groupes linguistiques constitués, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux régionaux de ces groupes, conformément aux modalités convenues avec le Bureau international. La publication dans les différentes langues est faite selon le même modèle.
4. La documentation publiée directement par le Bureau international est, dans la mesure du possible, distribuée simultanément dans les différentes langues demandées.
5. Les correspondances entre les administrations postales et le Bureau international et entre ce dernier et des tiers peuvent être échangées en toute langue pour laquelle le Bureau international dispose d'un service de traduction.
6. Les frais de traduction vers une langue quelle qu'elle soit, y compris ceux résultant de l'application des dispositions prévues sous 5, sont supportés par le groupe linguistique ayant demandé cette langue. Les Pays-membres utilisant la langue officielle versent, au titre de la traduction des documents non officiels, une contribution forfaitaire dont le montant par unité contributive est égal à celui supporté par les Pays-membres ayant recours à l'autre langue de travail du Bureau international. Tous les autres frais afférents à la fourniture des documents sont supportés par l'Union. Le plafond des frais à supporter par l'Union pour la production des documents en allemand, chinois, portugais et russe est fixé par une résolution du Congrès.
7. Les frais à supporter par un groupe linguistique sont répartis entre les membres de ce groupe proportionnellement à leur contribution aux dépenses de l'Union. Ces frais peuvent être répartis entre les membres du groupe linguistique selon une autre clé de répartition, à condition que les intéressés s'entendent à ce sujet et notifient leur décision au Bureau international par l'intermédiaire du porte-parole du groupe.
8. Le Bureau international donne suite à tout changement de choix de langue demandé par un Pays-membre après un délai qui ne doit pas dépasser deux ans.
9. Pour les délibérations des réunions des organes de l'Union, les langues française, anglaise, espagnole et russe sont admises, moyennant un système d'interprétation – avec ou sans équipement électronique – dont le choix est laissé à l'appréciation des organisateurs de la réunion après consultation du Directeur général du Bureau international et des Pays-membres intéressés.
10. D'autres langues sont également autorisées pour les délibérations et les réunions indiquées sous 9.
11. Les délégations qui emploient d'autres langues assurent l'interprétation simultanée en l'une des langues mentionnées sous 9, soit par le système indiqué au même paragraphe, lorsque les modifications d'ordre technique nécessaires peuvent y être apportées, soit par des interprètes particuliers.
12. Les frais des services d'interprétation sont répartis entre les Pays-membres utilisant la même langue dans la proportion de leur contribution aux dépenses de l'Union. Toutefois, les frais d'installation et d'entretien de l'équipement technique sont supportés par l'Union.

13. Les administrations postales peuvent s'entendre au sujet de la langue à employer pour la correspondance de service dans leurs relations réciproques. A défaut d'une telle entente, la langue à employer est le français.

Chapitre II Bureau international

Article 111

Election du Directeur général et du Vice-Directeur général du Bureau international

1. Le Directeur général et le Vice-Directeur général du Bureau international sont élus par le Congrès pour la période séparant deux Congrès successifs, la durée minimale de leur mandat étant de quatre ans. Leur mandat est renouvelable une seule fois. Sauf décision contraire du Congrès, la date de leur entrée en fonctions est fixée au 1er janvier de l'année qui suit le Congrès.

2. Au moins sept mois avant l'ouverture du Congrès, le Directeur général du Bureau international adresse une note aux Gouvernements des Pays-membres en les invitant à présenter les candidatures éventuelles pour les postes de Directeur général et de Vice-Directeur général et en indiquant en même temps si le Directeur général ou le Vice-Directeur général en fonctions sont intéressés au renouvellement éventuel de leur mandat initial. Les candidatures, accompagnées d'un curriculum vitae, doivent parvenir au Bureau international deux mois au moins avant l'ouverture du Congrès. Les candidats doivent être des ressortissants des Pays-membres qui les présentent. Le Bureau international élabore la documentation nécessaire pour le Congrès. L'élection du Directeur général et celle du Vice-Directeur général ont lieu au scrutin secret, la première élection portant sur le poste de Directeur général.

3. En cas de vacance du poste de Directeur général, le Vice-Directeur général assume les fonctions de Directeur général jusqu'à la fin du mandat prévu pour celui-ci; il est éligible à ce poste et est admis d'office comme candidat, sous réserve que son mandat initial en tant que Vice-Directeur général n'ait pas déjà été renouvelé une fois par le Congrès précédent et qu'il déclare son intérêt à être considéré comme candidat au poste de Directeur général.

4. En cas de vacance simultanée des postes de Directeur général et de Vice-Directeur général, le Conseil d'administration élit, sur la base des candidatures reçues à la suite d'une mise au concours, un Vice-Directeur général pour la période allant jusqu'au prochain Congrès. Pour la présentation des candidatures, les dispositions prévues sous 2 s'appliquent par analogie.

5. En cas de vacance du poste de Vice-Directeur général, le Conseil d'administration charge, sur proposition du Directeur général, un des Directeurs de grade D 2 au Bureau international d'assumer, jusqu'au prochain Congrès, les fonctions de Vice-Directeur général.

Article 112

Fonctions du Directeur général

1. Le Directeur général organise, administre et dirige le Bureau international, dont il est le représentant légal. Il est compétent pour classer les postes des grades G 1 à D 2 et pour nommer et promouvoir les fonctionnaires dans ces grades. Pour les nominations dans les grades P 1 à D 2, il doit prendre en considération les qualifications professionnelles des candidats recommandés par les administrations postales des Pays-membres dont ils ont la nationalité, ou dans lesquels ils exercent leur activité professionnelle, en tenant compte d'une équitable répartition géographique continentale

et des langues. Les postes de grade D 2 doivent, dans toute la mesure possible, être pourvus par des candidats provenant de régions différentes et d'autres régions que celles dont le Directeur général et le Vice-Directeur général sont originaires, compte tenu de la considération dominante de l'efficacité du Bureau international. Dans le cas de postes exigeant des qualifications spéciales, le Directeur général peut s'adresser à l'extérieur. Il tient également compte, lors de la nomination d'un nouveau fonctionnaire, de ce qu'en principe les personnes qui occupent les postes des grades D 2, D 1 et P 5 doivent être des ressortissants de différents Pays-membres de l'Union. Lors de la promotion d'un fonctionnaire du Bureau international aux grades D 2, D 1 et P 5, il n'est pas tenu à l'application du même principe. En outre, les exigences d'une équitable répartition géographique et des langues passent après le mérite dans le processus de recrutement. Le Directeur général informe le Conseil d'administration une fois par an des nominations et des promotions aux grades P 4 à D 2.

2. Le Directeur général a les attributions suivantes:
  - 2.1 assurer les fonctions de dépositaire des Actes de l'Union et d'intermédiaire dans la procédure d'adhésion et d'admission à l'Union ainsi que de sortie de celle-ci;
  - 2.2 notifier les décisions prises par le Congrès à tous les Gouvernements des Pays-membres;
  - 2.3 notifier à l'ensemble des administrations postales les Règlements arrêtés ou révisés par le Conseil d'exploitation postale;
  - 2.4 préparer le projet de budget annuel de l'Union au niveau le plus bas possible compatible avec les besoins de l'Union et le soumettre en temps opportun à l'examen du Conseil d'administration; communiquer le budget aux Pays-membres de l'Union après l'approbation du Conseil d'administration et l'exécuter;
  - 2.5 exécuter les activités spécifiques demandées par les organes de l'Union et celles que lui attribuent les Actes;
  - 2.6 prendre les initiatives visant à réaliser les objectifs fixés par les organes de l'Union, dans le cadre de la politique établie et des fonds disponibles;
  - 2.7 soumettre des suggestions et des propositions au Conseil d'administration ou au Conseil d'exploitation postale;
  - 2.8 après la clôture du Congrès, présenter au Conseil d'exploitation postale les propositions concernant les changements à apporter aux Règlements en raison des décisions du Congrès, conformément au Règlement intérieur du Conseil d'exploitation postale;
  - 2.9 préparer, à l'intention du Conseil d'exploitation postale et sur la base des directives données par ce dernier, le projet de plan stratégique à soumettre au Congrès et le projet de révision annuelle;
  - 2.10 assurer la représentation de l'Union;
  - 2.11 servir d'intermédiaire dans les relations entre:
    - l'UPU et les Unions restreintes;
    - l'UPU et l'Organisation des Nations Unies;
    - l'UPU et les organisations internationales dont les activités présentent un intérêt pour l'Union;
    - l'UPU et les organismes internationaux, associations ou entreprises que les organes de l'Union souhaitent consulter ou associer à leurs travaux;
  - 2.12 assumer la fonction de Secrétaire général des organes de l'Union et veiller à ce titre, compte tenu des dispositions spéciales du présent Règlement, notamment:
    - à la préparation et à l'organisation des travaux des organes de l'Union;
    - à l'élaboration, à la production et à la distribution des documents, rapports et procès-verbaux;
    - au fonctionnement du secrétariat durant les réunions des organes de l'Union;
  - 2.13 assister aux séances des organes de l'Union et prendre part aux délibérations sans droit de vote, avec la possibilité de se faire représenter.

Article 113

Fonctions du Vice-Directeur général

1. Le Vice-Directeur général assiste le Directeur général et il est responsable devant lui.
2. En cas d'absence ou empêchement du Directeur général, le Vice-Directeur général exerce les pouvoirs de celui-ci. Il en est de même dans le cas de vacance du poste de Directeur général visé à l'article 111.3.

Article 114

Secrétariat des organes de l'Union (Const. 14, 15, 17, 18)

Le secrétariat des organes de l'Union est assuré par le Bureau international sous la responsabilité du Directeur général. Il adresse tous les documents publiés à l'occasion de chaque session aux administrations postales des membres de l'organe, aux administrations postales des pays qui, sans être membres de l'organe, collaborent aux études entreprises, aux Unions restreintes ainsi qu'aux autres administrations postales des Pays-membres qui en font la demande.

Article 115

Liste des Pays-membres (Const. 2)

Le Bureau international établit et tient à jour la liste des Pays-membres de l'Union en y indiquant leur classe de contribution, leur groupe géographique et leur situation par rapport aux Actes de l'Union.

Article 116

Renseignements. Avis. Demandes d'interprétation et de modification des Actes. Enquêtes. Intervention dans la liquidation des comptes (Const. 20, Règl. gén. 124, 125, 126)

1. Le Bureau international se tient en tout temps à la disposition du Conseil d'administration, du Conseil d'exploitation postale et des administrations postales pour leur fournir tous renseignements utiles sur les questions relatives au service.
2. Il est chargé, notamment, de réunir, de coordonner, de publier et de distribuer les renseignements de toute nature qui intéressent le service postal international; d'émettre, à la demande des parties en cause, un avis sur les questions litigieuses; de donner suite aux demandes d'interprétation et de modification des Actes de l'Union et, en général, de procéder aux études et aux travaux de rédaction ou de documentation que lesdits Actes lui attribuent ou dont il serait saisi dans l'intérêt de l'Union.
3. Il procède également aux enquêtes qui sont demandées par les administrations postales en vue de connaître l'opinion des autres administrations postales sur une question déterminée. Le résultat d'une enquête ne revêt pas le caractère d'un vote et ne lie pas formellement.
4. Il peut intervenir à titre d'office de compensation, dans la liquidation des comptes de toute nature relatifs au service postal.

Article 117

Coopération technique (Const. 1)

Le Bureau international est chargé, dans le cadre de la coopération technique internationale, de développer l'assistance technique postale sous toutes ses formes.

Article 118

Formules fournies par le Bureau international (Const. 20)

Le Bureau international est chargé de faire confectionner les coupons-réponse internationaux et d'en approvisionner, au prix de revient, les administrations postales qui en font la demande.

Article 119

Actes des Unions restreintes et arrangements spéciaux (Const. 8)

1. Deux exemplaires des Actes des Unions restreintes et des arrangements spéciaux conclus en application de l'article 8 de la Constitution doivent être transmis au Bureau international par les bureaux de ces Unions ou, à défaut, par une des parties contractantes.

2. Le Bureau international veille à ce que les Actes des Unions restreintes et les arrangements spéciaux ne prévoient pas des conditions moins favorables pour le public que celles qui sont prévues dans les Actes de l'Union et informe les administrations postales de l'existence des Unions et des arrangements susdits. Il signale au Conseil d'administration toute irrégularité constatée en vertu de la présente disposition.

Article 120

Revue de l'Union

Le Bureau international rédige, à l'aide des documents qui sont mis à sa disposition, une revue en langues allemande, anglaise, arabe, chinoise, espagnole, française et russe.

Article 121

Rapport biennal sur les activités de l'Union (Const. 20, Règl. gén. 102.6.17)

Le Bureau international fait, sur les activités de l'Union, un rapport biennal qui est communiqué, après approbation par le Conseil d'administration, aux administrations postales, aux Unions restreintes et à l'Organisation des Nations Unies.

Chapitre III

Procédure d'introduction et d'examen des propositions

Article 122

Procédure de présentation des propositions au Congrès (Const. 29)

1. Sous réserve des exceptions prévues sous 2 et 5, la procédure ci-après règle l'introduction des propositions de toute nature à soumettre au Congrès par les administrations postales des Pays-membres:

- a) sont admises les propositions qui parviennent au Bureau international au moins six mois avant la date fixée pour le Congrès;

- b) aucune proposition d'ordre rédactionnel n'est admise pendant la période de six mois qui précède la date fixée pour le Congrès;
  - c) les propositions de fond qui parviennent au Bureau international dans l'intervalle compris entre six et quatre mois avant la date fixée pour le Congrès ne sont admises que si elles sont appuyées par au moins deux administrations postales;
  - d) les propositions de fond qui parviennent au Bureau international dans l'intervalle compris entre quatre et deux mois qui précède la date fixée pour le Congrès ne sont admises que si elles sont appuyées par au moins huit administrations postales; les propositions qui parviennent ultérieurement ne sont plus admises;
  - e) les déclarations d'appui doivent parvenir au Bureau international dans le même délai que les propositions qu'elles concernent.
2. Les propositions concernant la Constitution ou le Règlement général doivent parvenir au Bureau international six mois au moins avant l'ouverture du Congrès; celles qui parviennent postérieurement à cette date mais avant l'ouverture du Congrès ne peuvent être prises en considération que si le Congrès en décide ainsi à la majorité des deux tiers des pays représentés au Congrès et si les conditions prévues sous 1 sont respectées.
3. Chaque proposition ne doit avoir en principe qu'un objectif et ne contenir que les modifications justifiées par cet objectif.
4. Les propositions d'ordre rédactionnel sont munies, en tête, de la mention «Proposition d'ordre rédactionnel» par les administrations postales qui les présentent et publiées par le Bureau international sous un numéro suivi de la lettre R. Les propositions non munies de cette mention mais qui, de l'avis du Bureau international, ne touchent que la rédaction sont publiées avec une annotation appropriée; le Bureau international établit une liste de ces propositions à l'intention du Congrès.
5. La procédure prescrite sous 1 et 4 ne s'applique ni aux propositions concernant le Règlement intérieur des Congrès ni aux amendements à des propositions déjà faites.

Article 123

Procédure de présentation au Conseil d'exploitation postale des propositions concernant l'élaboration des nouveaux Règlements compte tenu des décisions prises par le Congrès

1. Les Règlements de la Convention postale universelle et de l'Arrangement concernant les services de paiement de la poste sont arrêtés par le Conseil d'exploitation postale, compte tenu des décisions prises par le Congrès.
2. Les propositions de conséquence aux amendements qu'il est proposé d'apporter à la Convention ou à l'Arrangement concernant les services de paiement doivent être soumises au Bureau international en même temps que les propositions au Congrès auxquelles elles se rapportent. Elles peuvent être soumises par l'administration postale d'un seul Pays-membre de l'UPU, sans l'appui des administrations postales d'autres Pays-membres. Ces propositions doivent être envoyées à tous les Pays-membres, au plus tard un mois avant le Congrès.
3. Les autres propositions concernant les Règlements, censées être examinées par le Conseil d'exploitation postale en vue de l'élaboration des nouveaux Règlements dans les six mois suivant le Congrès, doivent être soumises au Bureau international au moins deux mois avant le Congrès.

4. Les propositions concernant les changements à apporter aux Règlements en raison des décisions du Congrès, qui sont soumises par les administrations postales des Pays-membres, doivent parvenir au Bureau international au plus tard deux mois avant l'ouverture du Conseil d'exploitation postale. Ces propositions doivent être envoyées à tous les Pays-membres, au plus tard un mois avant l'ouverture du Conseil d'exploitation postale.

Article 124

Procédure de présentation des propositions entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 116)

1. Pour être prise en considération, chaque proposition concernant la Convention ou les Arrangements et introduite par une administration postale entre deux Congrès doit être appuyée par au moins deux autres administrations postales. Ces propositions restent sans suite lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps, les déclarations d'appui nécessaires.

2. Ces propositions sont adressées aux autres administrations postales par l'intermédiaire du Bureau international.

3. Les propositions concernant les Règlements n'ont pas besoin d'appui, mais ne sont prises en considération par le Conseil d'exploitation postale que si celui-ci en approuve l'urgente nécessité.

Article 125

Examen des propositions entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 116, 124)

1. Toute proposition concernant la Convention, les Arrangements et leurs Protocoles finals est soumise à la procédure suivante: lorsque l'administration postale d'un Pays-membre a envoyé une proposition au Bureau international, ce dernier la transmet à toutes les administrations postales des Pays-membres pour examen. Celles-ci disposent d'un délai de deux mois pour examiner la proposition et, le cas échéant, pour faire parvenir leurs observations au Bureau international. Les amendements ne sont pas admis. A la fin de ce délai de deux mois, le Bureau international transmet aux administrations postales des Pays-membres toutes les observations qu'il a reçues et invite l'administration postale de chaque Pays-membre ayant le droit de vote à voter pour ou contre la proposition. Les administrations postales des Pays-membres qui n'ont pas fait parvenir leur vote dans un délai de deux mois sont considérées comme s'étant abstenues. Les délais précités comptent à partir de la date des circulaires du Bureau international.

2. Les propositions de modification des Règlements sont traitées par le Conseil d'exploitation postale.

3. Si la proposition concerne un Arrangement ou son Protocole final, seules les administrations postales de Pays-membres qui sont parties à cet Arrangement peuvent prendre part aux opérations indiquées sous 1.

Article 126

Notification des décisions adoptées entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 124, 125)

1. Les modifications apportées à la Convention, aux Arrangements et aux Protocoles finals de ces Actes sont consacrées par une notification du Directeur général du Bureau international aux Gouvernements des Pays-membres.

2. Les modifications apportées par le Conseil d'exploitation postale aux Règlements et à leurs Protocoles finals sont notifiées aux administrations postales par le Bureau international. Il en est de même des interprétations visées à l'article 36.3.2 de la Convention et aux dispositions correspondantes des Arrangements.

Article 127

Mise en vigueur des Règlements et des autres décisions adoptés entre deux Congrès

1. Les Règlements entrent en vigueur à la même date et ont la même durée que les Actes issus du Congrès.

2. Sous réserve des dispositions sous 1, les décisions de modification des Actes de l'Union qui sont adoptées entre deux Congrès ne sont exécutoires que trois mois, au moins, après leur notification.

Chapitre IV

Finances

Article 128

Fixation et règlement des dépenses de l'Union (Const. 22)

1. Sous réserve des dispositions prévues sous 2 à 6, les dépenses annuelles afférentes aux activités des organes de l'Union ne doivent pas dépasser les sommes ci-après pour les années 2005 et suivantes: 37 000 000 francs suisses pour les années 2005 à 2008. La limite de base pour 2008 s'applique également aux années postérieures en cas de report du Congrès prévu pour 2008.

2. Les dépenses afférentes à la réunion du prochain Congrès (déplacement du secrétariat, frais de transport, frais d'installation technique de l'interprétation simultanée, frais de reproduction des documents durant le Congrès, etc.) ne doivent pas dépasser la limite de 2 900 000 francs suisses.

3. Le Conseil d'administration est autorisé à dépasser les limites fixées sous 1 et 2 pour tenir compte des augmentations des échelles de traitement, des contributions au titre des pensions ou indemnités, y compris les indemnités de poste, admises par les Nations Unies pour être appliquées à leur personnel en fonctions à Genève.

4. Le Conseil d'administration est également autorisé à ajuster, chaque année, le montant des dépenses autres que celles relatives au personnel en fonction de l'indice suisse des prix à la consommation.

5. Par dérogation aux dispositions prévues sous 1, le Conseil d'administration, ou en cas d'extrême urgence le Directeur général, peut autoriser un dépassement des limites fixées pour faire face aux réparations importantes et imprévues du bâtiment du Bureau international, sans toutefois que le montant du dépassement puisse excéder 125 000 francs suisses par année.

6. Si les crédits prévus sous 1 et 2 se révèlent insuffisants pour assurer le bon fonctionnement de l'Union, ces limites ne peuvent être dépassées qu'avec l'approbation de la majorité des Pays-membres de l'Union. Toute consultation doit comporter un exposé complet des faits justifiant une telle demande.

7. Les pays qui adhèrent à l'Union ou qui sont admis en qualité de membres de l'Union ainsi que ceux qui sortent de l'Union doivent acquitter leur cotisation pour l'année entière au cours de laquelle leur admission ou leur sortie devient effective.
8. Les Pays-membres paient à l'avance leur part contributive aux dépenses annuelles de l'Union, sur la base du budget arrêté par le Conseil d'administration. Ces parts contributives doivent être payées au plus tard le premier jour de l'exercice financier auquel se rapporte le budget. Passé ce terme, les sommes dues sont productives d'intérêts au profit de l'Union, à raison de 3% par an durant les six premiers mois et de 6% par an à partir du septième mois.
9. Lorsque les arriérés de contributions obligatoires hors intérêts dues à l'Union par un Pays-membre sont égaux ou supérieurs à la somme des contributions de ce Pays-membre pour les deux exercices financiers précédents, ce Pays-membre peut céder irrévocablement à l'Union tout ou partie de ses créances sur d'autres Pays-membres, selon les modalités fixées par le Conseil d'administration. Les conditions de cession de créances sont à définir selon un accord convenu entre le Pays-membre, ses débiteurs/créanciers et l'Union.
10. Les Pays-membres qui, pour des raisons juridiques ou autres, sont dans l'impossibilité d'effectuer une telle cession s'engagent à conclure un plan d'amortissement de leurs comptes arriérés.
11. Sauf dans des circonstances exceptionnelles, le recouvrement des arriérés de contributions obligatoires dues à l'Union ne pourra pas s'étendre à plus de dix années.
12. Dans des circonstances exceptionnelles, le Conseil d'administration peut libérer un Pays-membre de tout ou partie des intérêts dus si celui-ci s'est acquitté, en capital, de l'intégralité de ses dettes arriérées.
13. Un Pays-membre peut également être libéré, dans le cadre d'un plan d'amortissement de ses comptes arriérés approuvé par le Conseil d'administration, de tout ou partie des intérêts accumulés ou à courir; la libération est toutefois subordonnée à l'exécution complète et ponctuelle du plan d'amortissement dans un délai convenu de dix ans au maximum.
14. Pour pallier les insuffisances de trésorerie de l'Union, il est constitué un Fonds de réserve dont le montant est fixé par le Conseil d'administration. Ce Fonds est alimenté en premier lieu par les excédents budgétaires. Il peut servir également à équilibrer le budget ou à réduire le montant des contributions des Pays-membres.
15. En ce qui concerne les insuffisances passagères de trésorerie, le Gouvernement de la Confédération suisse fait, à court terme, les avances nécessaires selon des conditions qui sont à fixer d'un commun accord. Ce Gouvernement surveille sans frais la tenue des comptes financiers ainsi que la comptabilité du Bureau international dans les limites des crédits fixés par le Congrès.

Article 129

Sanctions automatiques

1. Tout Pays-membre étant dans l'impossibilité d'effectuer la cession prévue à l'article 128.9 et qui n'accepte pas de se soumettre à un plan d'amortissement proposé par le Bureau international conformément à l'article 128.10, ou ne le respecte pas perd automatiquement son droit de vote au

Congrès et dans les réunions du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale et n'est plus éligible à ces deux Conseils.

2. Les sanctions automatiques sont levées d'office et avec effet immédiat dès que le Paysmembre concerné s'est acquitté entièrement de ses arriérés de contributions obligatoires dues à l'Union, en capital et intérêts, ou qu'il accepte de se soumettre à un plan d'amortissement de ses comptes arriérés.

Article 130

Classes de contribution (Const. 21, Règl. gén. 115, 128)

1. Les Pays-membres contribuent à la couverture des dépenses de l'Union selon la classe de contribution à laquelle ils appartiennent. Ces classes sont les suivantes:

- classe de 50 unités;
- classe de 45 unités;
- classe de 40 unités;
- classe de 35 unités;
- classe de 30 unités;
- classe de 25 unités;
- classe de 20 unités;
- classe de 15 unités;
- classe de 10 unités;
- classe de 5 unités;
- classe de 3 unités;
- classe de 1 unité;
- classe de 0,5 unité, réservée aux pays les moins avancés énumérés par l'Organisation des Nations Unies et à d'autres pays désignés par le Conseil d'administration.

2. Outre les classes de contribution énumérées sous 1, tout Pays-membre peut choisir de payer un nombre d'unités de contribution supérieur à 50 unités.

3. Les Pays-membres sont rangés dans l'une des classes de contribution précitées au moment de leur admission ou de leur adhésion à l'Union, selon la procédure visée à l'article 21.4 de la Constitution.

4. Les Pays-membres peuvent changer ultérieurement de classe de contribution, à la condition que ce changement soit notifié au Bureau international au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès. Cette notification, qui est portée à l'attention du Congrès, prend effet à la date de mise en vigueur des dispositions financières arrêtées par le Congrès. Les Pays-membres qui n'ont pas fait connaître leur souhait de changer de classe de contribution dans les délais prescrits sont maintenus dans la classe de contribution à laquelle ils appartenaient jusqu'alors.

5. Les Pays-membres ne peuvent pas exiger d'être déclassés de plus d'une classe à la fois.

6. Toutefois, dans des circonstances exceptionnelles telles que des catastrophes naturelles nécessitant des programmes d'aide internationale, le Conseil d'administration peut autoriser un déclassé temporaire d'une classe, une seule fois entre deux Congrès, à la demande d'un Pays-membre si celui-ci apporte la preuve qu'il ne peut plus maintenir sa contribution selon la classe initialement choisie. Dans les mêmes circonstances, le Conseil d'administration peut également autoriser le déclassé temporaire de Pays-membres n'appartenant pas à la catégorie des pays les

moins avancés et déjà rangés dans la classe de 1 unité en les faisant passer dans la classe de 0,5 unité.

7. En application des dispositions prévues sous 6, le déclassement temporaire peut être autorisé par le Conseil d'administration pour une période maximale de deux ans ou jusqu'au prochain Congrès, si celui-ci a lieu avant la fin de cette période. A l'expiration de la période fixée, le pays concerné réintègre automatiquement sa classe initiale.

8. Par dérogation aux dispositions prévues sous 4 et 5, les surclassements ne sont soumis à aucune restriction.

Article 131

Paiement des fournitures du Bureau international (Règl. gén. 118)

Les fournitures que le Bureau international livre à titre onéreux aux administrations postales doivent être payées dans le plus bref délai possible, et au plus tard dans les six mois à partir du premier jour du mois qui suit celui de l'envoi du compte par ledit Bureau. Passé ce délai, les sommes dues sont productives d'intérêts au profit de l'Union, à raison de 5% par an, à compter du jour de l'expiration dudit délai.

Chapitre V

Arbitrages

Article 132

Procédure d'arbitrage (Const. 32)

1. En cas de différend à régler par jugement arbitral, chacune des administrations postales en cause choisit une administration postale d'un Pays-membre qui n'est pas directement intéressée dans le litige. Lorsque plusieurs administrations postales font cause commune, elles ne comptent, pour l'application de cette disposition, que pour une seule.

2. Au cas où l'une des administrations postales en cause ne donne pas suite à une proposition d'arbitrage dans le délai de six mois, le Bureau international, si la demande lui en est faite, provoque à son tour la désignation d'un arbitre par l'administration postale défaillante ou en désigne un lui-même, d'office.

3. Les parties en cause peuvent s'entendre pour désigner un arbitre unique, qui peut être le Bureau international.

4. La décision des arbitres est prise à la majorité des voix.

5. En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, une autre administration postale également désintéressée dans le litige. A défaut d'une entente sur le choix, cette administration postale est désignée par le Bureau international parmi les administrations postales non proposées par les arbitres.

6. S'il s'agit d'un différend concernant l'un des Arrangements, les arbitres ne peuvent être désignés en dehors des administrations postales qui participent à cet Arrangement.

Chapitre VI
Dispositions finales

Article 133
Conditions d'approbation des propositions concernant le Règlement général

Pour devenir exécutoires, les propositions soumises au Congrès et relatives au présent Règlement général doivent être approuvées par la majorité des Pays-membres représentés au Congrès et ayant le droit de vote. Les deux tiers au moins des Pays-membres de l'Union ayant le droit de vote doivent être présents au moment du vote.

Article 134
Propositions concernant les Accords avec l'Organisation des Nations Unies (Const. 9)

Les conditions d'approbation visées à l'article 133 s'appliquent également aux propositions tendant à modifier les Accords conclus entre l'Union postale universelle et l'Organisation des Nations Unies dans la mesure où ces Accords ne prévoient pas les conditions de modification des dispositions qu'ils contiennent.

Article 135
Mise à exécution et durée du Règlement général

Le présent Règlement général sera mis à exécution le 1er janvier 2006 et demeurera en vigueur pour une période indéterminée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont signé le présent Règlement général en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Bucarest, le 5 octobre 2004.

Az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzata

Alulírottak, az Egyesület tagországai Kormányainak meghatalmazottai az Egyetemes Postaegyesület Bécsben, 1964. július 10-én kötött Alapokmánya 22. cikk 2. bekezdése alapján közös megegyezéssel és ugyanezen Alapokmány 25. cikk 4. bekezdésében foglalt fenntartásával az Alapokmány alkalmazásának és az Egyesület működésének biztosítására ebben az Általános Szabályzatban az alábbi rendelkezéseket határozták el.

I. fejezet

Az Egyesület szerveinek működése

101. cikk

Kongresszusok és rendkívüli Kongresszusok szervezése és összehívása (Alapokm. 14. ,15.)

1. A tagországok képviselői legkésőbb az előző Kongresszus évének végétől számított 4 év múlva Kongresszusra gyűlnek egybe.
2. A Kongresszuson minden tagország a Kormánya által a szükséges felhatalmazással ellátott egy vagy több meghatalmazottal képviselteti magát. A tagországokat szükség esetén egy másik tagország küldöttsége is képviselheti. Valamely küldöttség azonban a saját országán kívül legfeljebb egy másik tagország képviselőjét láthatja el.
3. A tanácskozásokon minden tagországnak egy szavazata van, a 129. cikkben foglalt szankciók fenntartásával.
4. Elvileg minden Kongresszus kijelöli azt az országot, ahol a következő Kongresszust rendezik. Ha ez a kijelölés nem alkalmazható, az Igazgatási Tanács feladata – az illető országgal történt egyeztetést követően – annak az országnak a kijelölése, ahol a Kongresszus összeül.
5. A Nemzetközi Irodával történt egyeztetést követően a Kongresszus végleges időpontját és pontos helyét a meghívó Kormány állapítja meg. Elvileg ezen időpont előtt egy évvel a meghívó Kormány meghívást küld az Egyesület tagországainak Kormányai részére. Ezt a meghívást akár közvetlenül, akár egy másik Kormány vagy a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának közvetítésével lehet eljuttatni az érdekeltekhez.
6. Amikor egy Kongresszust úgy kell összehívni, hogy nincs meghívó Kormány, a Nemzetközi Iroda az Igazgatási Tanáccsal egyetértésben és a Svájci Államszövetség Kormányával történő egyeztetést követően megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a Kongresszust az Egyesület székhelyének országában hívják össze és rendezzék meg. Ebben az esetben a meghívó Kormány teendőit a Nemzetközi Iroda látja el.
7. A rendkívüli Kongresszus helyszínét a Nemzetközi Irodával történt egyeztetést követően azok a tagországok jelölik ki, amelyek a Kongresszus összehívását kezdeményezték.
8. A 2-6. bekezdésben leírtak – analógia alapján – a rendkívüli Kongresszusokra is vonatkoznak.

102. cikk

Az Igazgatási Tanács összetétele, működése és értekezletei (Alapokm. 17.)

1. Az Igazgatási Tanács negyvenegy tagból áll, akik két egymást követő Kongresszus közötti időszakban fejtik ki tevékenységüket.
2. Az elnöki tisztség a Kongresszust rendező országot illeti meg. Ha ez az ország erről a jogról lemond, akkor de jure taggá válik, és ennek következtében az a földrajzi körzet, amelyhez tartozik, egy további tagsággal rendelkezik, amelyre a 3. bekezdés megszorításai nem vonatkoznak. Ebben az esetben az Igazgatási Tanács az elnöki tisztségre annak a földrajzi csoportnak az egyik tagját választja, amelyhez a rendező ország tartozik.
3. Az Igazgatási Tanács többi negyven tagját arányos földrajzi megoszlás alapján a Kongresszus választja. A tagságnak legalább a felét minden Kongresszus alkalmával meg kell újítani; egyetlen tagország sem választható meg három egymást követő Kongresszuson.
4. Az Igazgatási Tanács minden tagja kijelöli képviselőjét, akinek a posta területén hozzáértő személynek kell lennie.
5. Az Igazgatási Tanács tagjaként végzett tevékenységért díjazás nem jár. A Tanács működési költségeit az Egyesület fedezi.
6. Az Igazgatási Tanácsnak a következő feladatai vannak:
  - 6.1 két Kongresszus közötti időszakban felügyeli az Egyesület tevékenységét, ennek során gondoskodik a Kongresszus határozatainak végrehajtásáról, tanulmányozza a postai témákkal kapcsolatos kormánypolitikai kérdéseket, és figyelembe veszi a nemzetközi szabályozási politikát, amely a szolgáltatások kereskedelmével és a versennyel függnek össze;
  - 6.2 megvizsgál és illetékességének keretein belül jóváhagy minden szükségesnek ítélt intézkedést a nemzetközi postaszolgálat minőségének megőrzése, javítása és a szolgálat korszerűsítése érdekében;
  - 6.3 a nemzetközi műszaki segítségnyújtás keretében előmozdítja, összehangolja és ellenőrzi a postai műszaki segítségnyújtás minden formáját;
  - 6.4 megvizsgálja és jóváhagyja az Egyesület kétéves költségvetését és az elszámolásait;
  - 6.5 a 128. cikk 3-5. bekezdéseinek megfelelően, amennyiben a körülmények ezt megkövetelik, engedélyezi a költségek felső határának túllépését;
  - 6.6 megállapítja az UPU Pénzügyi Szabályzatát;
  - 6.7 megállapítja a Tartalékalap kezelésének szabályait;
  - 6.8 megállapítja a Külön Alap kezelésének szabályait;
  - 6.9 megállapítja a Különleges Tevékenységek Alapjának kezelési szabályait;
  - 6.10 megállapítja az Önkéntes Alap kezelésének szabályait;
  - 6.11 ellátja a Nemzetközi Iroda tevékenységének ellenőrzését;
  - 6.12 kérés alapján, a 130. cikk 6. bekezdésének megfelelően engedélyezi egy alacsonyabb tagdíj-hozzájárulási osztály választását;
  - 6.13 amennyiben valamely ország ezt kéri, engedélyezi a földrajzi régió módosítását, figyelembe véve az érintett földrajzi régióhoz tartozó tagországok véleményét;
  - 6.14 megállapítja a Személyzeti Szabályzatot és a választott tisztségviselők szolgálati feltételeit;
  - 6.15 létrehozza vagy megszünteti a Nemzetközi Iroda munkahelyeit, a meghatározott felső költséghatárokból adódó megszorítások figyelembevételével;
  - 6.16 megállapítja a Szociális Alap Szabályzatát;

- 6.17 jóváhagyja az Egyesület tevékenységéről a Nemzetközi Iroda által készített kétéves jelentést és a pénzügyi működésről szóló jelentést, és adott esetben észrevételeket tesz azokra vonatkozóan;
- 6.18 dönt a feladatai ellátása érdekében a postaigazgatásokkal létesítendő kapcsolatokról;
- 6.19 a Postaforgalmi Tanáccsal történő egyeztetést követően dönt a megfigyelői joggal nem rendelkező szervezetekkel létesítendő kapcsolatokról; megvizsgálja és jóváhagyja a Nemzetközi Iroda beszámolóit az UPU-nak más nemzetközi szervezetekhez fűződő kapcsolatairól; meghozza a szükségesnek ítélt döntéseket e kapcsolatok irányításáról és azok folytatásáról; a Postaforgalmi Tanáccsal és a Főtitkárral történő egyeztetést követően kellő időben kijelöli azokat a nemzetközi szervezeteket, szövetségeket, vállalatokat és szakembereket, amelyeket / akiket fel kell kérni arra, hogy a Kongresszus és a Bizottságok különleges ülésein képviseltesék magukat, amennyiben ez az Egyesület érdekében áll vagy elősegítheti a Kongresszus munkáját, és megbízza a Nemzetközi Iroda vezérigazgatóját, hogy küldje el a szükséges meghívásokat;
- 6.20 ha szükségesnek tartja, megállapítja azokat az elveket, amelyeket a Postaforgalmi Tanácsnak figyelembe kell vennie a jelentős pénzügyi kihatásokkal járó kérdések tanulmányozásánál (díjak, végdíjak, átszállítási díjak, a küldemények légi szállítási alapdíja és a levélpostai küldemények feladása külföldön), gondosan figyelemmel kíséri e kérdések tanulmányozását, és – annak biztosítása érdekében, hogy azok az említett elveknek megfeleljenek – megvizsgálja és jóváhagyja a Postaforgalmi Tanácsnak ugyanezen témákra vonatkozó javaslatait;
- 6.21 a Kongresszus, a Postaforgalmi Tanács vagy a postaigazgatások kérésére tanulmányozza az Egyesületet vagy a nemzetközi postaszolgálatot érintő igazgatási, törvényhozási és jogi kérdéseket. Az Igazgatási Tanácsra tartozik annak eldöntése, hogy a fent említett területeken a postaigazgatások által a Kongresszusok közötti időszakban kért tanulmány készítése célszerű-e vagy sem;
- 6.22 javaslatokat fogalmaz meg, amelyeket vagy a Kongresszus, vagy a postaigazgatások által történő jóváhagyásra terjeszt elő a 124. cikknek megfelelően;
- 6.23 illetékességi körének határain belül jóváhagyja a Postaforgalmi Tanács ajánlásait egy új szabályozás, vagy egy új gyakorlat elfogadására, ha szükséges addig is, amíg a Kongresszus dönt a kérdésben;
- 6.24 megvizsgálja a Postaforgalmi Tanács által készített éves jelentést, és adott esetben az általa előterjesztett javaslatokat;
- 6.25 a Postaforgalmi Tanácsra bizza egyes kérdések tanulmányozását, a 104. cikk 9.16 bekezdésének megfelelően;
- 6.26 a 101. cikk 4. bekezdése szerinti esetben kijelöli a következő Kongresszus helyszínéül szolgáló országot;
- 6.27 megfelelő időben és a Postaforgalmi Tanáccsal történő konzultáció után meghatározza a Kongresszusi teendők megfelelő elvégzéséhez szükséges bizottságok számát és azok feladatait;
- 6.28 a Postaforgalmi Tanáccsal történő konzultáció után és a Kongresszus jóváhagyásának fenntartásával kijelöli azokat a tagországokat, amelyek alkalmasak:
- a Kongresszusi alelnöki, valamint a bizottsági elnöki és alelnöki tisztségek betöltésére, a lehetőségekhez mérten figyelembe véve a tagországok méltányos földrajzi megoszlását,
- a szűkebb körű Kongresszusi bizottságokban való részvételre;
- 6.29 megvizsgálja és jóváhagyja a Kongresszus elé terjesztendő, a Postaforgalmi Tanács által a Nemzetközi Iroda segítségével kidolgozott Stratégiai Terv tervezetét; megvizsgálja és jóváhagyja a Postaforgalmi Tanács ajánlásai alapján a Kongresszus által véglegesített Terv éves felülvizsgálatait, és a Postaforgalmi Tanáccsal összehangolva dolgozik a Terv kidolgozásán és éves aktualizálásán;

- 6.30 megállapítja a Konzultatív Tanács szervezetének kereteit és jóváhagyja a Konzultatív Tanács kialakított szervezetét a 106. cikkben foglaltaknak megfelelően;
- 6.31 meghatározza a Konzultatív Tanácshoz való csatlakozás feltételeit, és e feltételeknek megfelelően jóváhagyja, illetve elutasítja a csatlakozási kérelmeket; ennek során gondoskodik arról, hogy a kérelmeket az Igazgatási Tanács ülészsakai közötti időben, gyorsított eljárásban bírálják el;
- 6.32 kijelöli azokat a tagokat, akik a Konzultatív Tanácsban tagként fognak részt venni;
- 6.33 átveszi és megvitatja a Konzultatív Tanács jelentéseit, illetve javaslatait, és a Kongresszus elé terjesztés érdekében megvizsgálja e javaslatokat.
7. Az első ülésen, amelyet a Kongresszus elnöke hív össze, az Igazgatási Tanács saját tagjai közül négy alelnököt választ, és megállapítja ügyrendjét.
8. Az Igazgatási Tanács – elnökének összehívására – elvileg évente egyszer ül össze az Egyesület székhelyén.
9. Az Igazgatási Tanács elnöke, alelnökei és bizottsági elnökei, valamint a Stratégiai Tervezési Munkacsoport elnöke alkotják az Igazgató Bizottságot. Ez a Bizottság készíti elő és irányítja az Igazgatási Tanács egyes ülészsakainak munkáját. Az Igazgatási Tanács nevében jóváhagyja a Nemzetközi Iroda által az Egyesület tevékenységeiről készített kétéves jelentést, és ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az Igazgatási Tanács megbízza, vagy amelyeknek szükségessége a stratégiai tervezési folyamat során felmerül.
10. Az Igazgatási Tanács tagjainak a testület értekezletein részt vevő képviselői – a Kongresszus alatti értekezletek kivételével – jogosultak egy turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy, vagy egy első osztályú menettérti vonatjegy árának, vagy bármely más módon lebonyolított utazás költségének megtérítésére, azzal a kikötéssel, hogy ez az összeg nem haladhatja meg a turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy árát. Ugyanez a jog illeti meg a Tanács bizottságainak, munkacsoportjainak és más szerveinek minden tagját, amikor ezek a testületek a Kongresszuson és a Tanács ülészsakain kívül üléseznek.
11. A Postaforgalmi Tanács képviselőjét annak elnöke látja el az Igazgatási Tanács azon ülésein, amelyeknek napirendjén az általa irányított szervezet érintő kérdések szerepelnek.
12. A Konzultatív Tanácsot elnöke képviseli az Igazgatási Tanács ülésein, amennyiben az ülés napirendjén a Konzultatív Tanácsot érintő kérdések szerepelnek.
13. A két szerv tevékenysége közötti hatékony kapcsolat biztosítása érdekében a Postaforgalmi Tanács kijelölheti egyes képviselőit, akik megfigyelői minőségben részt vesznek az Igazgatási Tanács értekezletein.
14. Annak az országnak a postaigazgatását, ahol az Igazgatási Tanács ülésezik, meghívják, hogy megfigyelői minőségben vegyen részt az értekezleten, ha ez az ország nem tagja az Igazgatási Tanácsnak.
15. Az Igazgatási Tanács értekezleteire szavazati jog nélkül meghívhat bármely nemzetközi szervezetet, bármely szövetség vagy vállalat képviselőjét, vagy bármely olyan szaktekintélyt, akinek a munkálatokba való bekapcsolódását kívánja. Ugyanilyen feltételek mellett meghívhatja a tagországok egy vagy több olyan postaigazgatását is, amelyek a napirenden lévő kérdésekben érdekeltek.

16. Az alábbi megfigyelők kérésükre, szavazati jog nélkül részt vehetnek a plenáris üléseken, illetve a bizottságok és az Igazgatási Tanács értekezletein:

16.1 a Postaforgalmi Tanács tagjai;

16.2 a Konzultatív Tanács tagjai;

16.3 az Igazgatási Tanács munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;

16.4 az Egyesület más tagországai.

17. Logisztikai okokból az Igazgatási Tanács korlátozhatja a résztvevők számát megfigyelő tagonként. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát is.

18. Az Igazgatási Tanács tagjai tevékenyen részt vesznek annak munkájában. A megfigyelők kérésükre közreműködhetnek a végzett tanulmányokban, betartva azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács előírhat munkája eredményességének és hatékonyságának biztosítása érdekében. Felkérhetik őket arra is, hogy lássák el egyes Munkacsoportok és Projektcsoportok elnöki teendőit, ha ismereteik vagy tapasztalataik ezt indokolják. A megfigyelők részvétele az Egyesület számára többletköltséggel nem járhat.

19. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről, vagy az értekező egy részéről, továbbá egyes iratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatják, amennyiben az értekező vagy az irat témájának bizalmassága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva utólagosan felülvizsgálhatja a korlátozásokat, ha ez helyénvaló.

103. cikk

Az Igazgatási Tanács tevékenységéről szóló információk

1. Az Igazgatási Tanács minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Egyesület tagországait, a Szűkebb körű Egyesületeket és a Konzultatív Tanács tagjait; ebből a célból többek között egy összefoglaló beszámolót küld részükre, valamint elküldi határozatait és döntéseit.

2. Az Igazgatási Tanács egész működéséről átfogó jelentést tesz a Kongresszusnak, és azt a Kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi az Egyesület tagországainak, valamint a Konzultatív Tanács tagjainak.

104. cikk

A Postaforgalmi Tanács összetétele, működése és értekezletei (Alapokm. 18.)

1. A Postaforgalmi Tanács negyven tagból áll, akik két egymást követő Kongresszus közötti időszakban fejtik ki tevékenységüket.

2. A Postaforgalmi Tanács tagjait a Kongresszus választja, specifikus földrajzi megoszlás alapján. Huszonnégy hely a fejlődő országokat, míg tizenhat hely a fejlett országokat illeti meg. A tagságnak legalább egyharmadát minden Kongresszus alkalmával meg kell újítani.

3. A Postaforgalmi Tanács minden tagja kijelöli képviselőjét, aki ellátja az Egyesület Okirataiban leírt postaszolgálati feladatokat.

4. A Postaforgalmi Tanács működési költségeit az Egyesület fedezi. Tagjai semmiféle díjazásban nem részesülnek. A Postaforgalmi Tanácsban részt vevő igazgatások képviselőinek utazási és tartózkodási költségei ezeket az igazgatásokat terhelik. Az ENSZ által összeállított jegyzék alapján hátrányos helyzetűnek minősített országok képviselőinek azonban joguk van – a Kongresszus idején rendezett értekezletek kivételével – egy turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy, vagy egy első osztályú menettérti vonatjegy árának, vagy bármely más módon lebonyolított utazás költségének megtérítésére, azzal a kikötéssel, hogy ez az összeg nem haladhatja meg a turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy árát.
5. Az első értekezlet alkalmával, amelyet a Kongresszus elnöke hív össze és nyit meg, a Postaforgalmi Tanács saját tagjai közül megválasztja az elnököt, az alelnököt, a bizottságok elnökeit és a Stratégiai Tervezési Munkacsoport elnökét.
6. A Postaforgalmi Tanács maga állapítja meg ügyrendjét.
7. A Postaforgalmi Tanács elvileg minden évben összeül az Egyesület székhelyén. Az értekezlet helyét és időpontját az elnök határozza meg, az Igazgatási Tanács elnökének és a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának egyetértése alapján.
8. A Postaforgalmi Tanács elnöke, alelnökei és bizottsági elnökei, valamint a Stratégiai Tervezési Munkacsoport elnöke alkotják az Igazgató Bizottságot. Ez a Bizottság készíti elő és irányítja a Postaforgalmi Tanács egyes értekezleteinek munkáját, és ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a Tanács megbízza, vagy amelyeknek szükségessége a stratégiai tervezési folyamat során felmerül.
9. A Postaforgalmi Tanács feladatai a következők:
  - 9.1 tanulmányokat végez azokkal a legfontosabb üzemviteli, kereskedelmi, műszaki, gazdasági és műszaki együttműködési problémákkal kapcsolatban, amelyek az Egyesület valamennyi tagországának postaigazgatását érdeklik, beleértve a jelentős pénzügyi kihatásokkal járó kérdéseket is (díjak, végdíjak, átszállítási díjak, postaanyag légiszállítási díja, postacsomag díjrészek és levélpostai küldemények feladása külföldön), e tárgykörökben tájékoztatást és állásfoglalást dolgoz ki, és ajánlásokat fogalmaz meg az ezekkel kapcsolatban foganatosítandó intézkedésekre nézve;
  - 9.2 a Kongresszus befejezését követő hat hónapon belül elvégzi az Egyesület Szabályzatainak felülvizsgálatát, hacsak a Kongresszus másként nem dönt. Sürgős szükségesség esetén a Postaforgalmi Tanács más ülészeit is módosíthatja az említett Szabályzatokat. Az alapvető politikát és elveket érintő kérdésekben a Postaforgalmi Tanács mindkét esetben az Igazgatási Tanács irányításának van alárendelve;
  - 9.3 koordinálja a nemzetközi postaszolgálatok fejlesztésére és javítására irányuló gyakorlati intézkedéseket;
  - 9.4 az Igazgatási Tanács jóváhagyásának fenntartásával, ez utóbbi illetékességének keretei között megteszi mindazon intézkedéseket, amelyeket a nemzetközi postaszolgálat minőségének megőrzése és fokozása, valamint a szolgálat korszerűsítése érdekében szükségesnek tart;
  - 9.5 javaslatokat fogalmaz meg, amelyeket vagy a Kongresszus, vagy a postaigazgatások által történő jóváhagyásra terjeszt elő, a 125. cikknek megfelelően; az Igazgatási Tanács jóváhagyása szükséges, ha ezek a javaslatok ez utóbbi hatáskörébe tartozó kérdésekre vonatkoznak;
  - 9.6 valamely tagország postaigazgatásának kérésére megvizsgálja azokat a javaslatokat, amelyeket a szóban forgó postaigazgatás a 124. cikk szerint a Nemzetközi Irodához

- továbbít, elkészíti azok véleményezését, és megbízza a Nemzetközi Irodát, hogy azt csatolja az említett javaslatához, mielőtt jóváhagyás végett a tagországok postaigazgatásai elé terjeszti;
- 9.7 ha szükséges, és esetleg az Igazgatási Tanács jóváhagyása és valamennyi postaigazgatással történő konzultáció után javaslatot tesz egy szabályozás vagy egy új gyakorlat elfogadására addig is, amíg az ügyben a Kongresszus dönt;
- 9.8 technológiai és üzemviteli téren, valamint illetékességének más olyan területein, ahol az egységes gyakorlat követése nélkülözhetetlen, a postaigazgatásoknak szóló ajánlások formájában szabványokat készít és bocsát ki; ugyanígy, szükség esetén módosítja az általa létrehozott szabványokat;
- 9.9 az Igazgatási Tanáccsal egyeztetve és annak jóváhagyásával tanulmányozza a Nemzetközi Iroda által készített és a Kongresszus elé terjesztendő Stratégiai Tervet; a Stratégiai Tervezési Munkacsoport és a Nemzetközi Iroda közreműködésével, valamint az Igazgatási Tanács jóváhagyásával évente felülvizsgálja a Kongresszus által elfogadott Tervet;
- 9.10 jóváhagyja a Nemzetközi Iroda által az Egyesület tevékenységéről készített éves beszámolóknak azokat a részeit, amelyek a Postaforgalmi Tanács feladat- és hatáskörét érintik;
- 9.11 a feladatainak ellátása érdekében dönt a postaigazgatásokkal létesítendő kapcsolatokról;
- 9.12 tanulmányozza az új és a fejlődő országokat érdeklő oktatási és szakképzési problémákat;
- 9.13 megteszi a szükséges intézkedéseket abból a célból, hogy tanulmányozza és közzétegye azokat a tapasztalatokat és eredményeket, amelyeket egyes országok a postaszolgálattal kapcsolatos műszaki, forgalmi, gazdálkodási és szakképzési területen elértek;
- 9.14 tanulmányozza a postaszolgálat jelenlegi helyzetét és igényeit az új és a fejlődő országokban, és megfelelő ajánlásokat dolgoz ki ezen országok postaszolgálatai javításának módjára és eszközeire nézve;
- 9.15 az Igazgatási Tanáccsal egyetértésben megfelelő intézkedéseket tesz az Egyesület valamennyi tagországával, különösen pedig az új és a fejlődő országokkal való műszaki együttműködés területén;
- 9.16 megvizsgálja mindazokat az egyéb kérdéseket, amelyeket a Postaforgalmi Tanács valamely tagja, az Igazgatási Tanács vagy valamelyik tagország igazgatása terjeszt elő;
- 9.17 átveszi és megvitatja a Konzultatív Tanács jelentéseit, illetve javaslatait; és a Postaforgalmi Tanácsot érintő kérdések terén megvizsgálja és észrevételezi a Konzultatív Tanács javaslatait a Kongresszus elé terjesztés érdekében;
- 9.18 kijelöli azokat a tagokat, akik a Konzultatív Tanácsban tagként fognak részt venni.
10. A Postaforgalmi Tanács a Kongresszust követő első ülészakán az UPU-nak a Kongresszus által elfogadott Stratégiai Terve és különösen annak az Egyesület állandó testületeinek stratégiájára vonatkozó részei alapján egy alaplunkaprogram-tervezetet készít, amely jó néhány, a stratégia megvalósítását célzó taktikai elemet tartalmaz. Ezt az alapprogramot, amely korlátozott számú aktuális és közérdekű projektet tartalmaz, az új realitások és prioritások, valamint a Stratégiai Tervben végrehajtott módosítások függvényében minden évben felülvizsgálják.
11. A két szerv tevékenysége közötti hatékony kapcsolat biztosítása érdekében az Igazgatási Tanács kijelölheti egyes képviselőit, akik megfigyelői minőségben részt vesznek a Postaforgalmi Tanács értekezletein.
12. Az alábbi megfigyelők, kérésükre, szavazati jog nélkül részt vehetnek a plenáris üléseken, illetve a Postaforgalmi Tanács bizottsági értekezletein:
- 12.1 az Igazgatási Tanács tagjai;
- 12.2 a Konzultatív Tanács tagjai;

- 12.3 az Igazgatási Tanács munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;
- 12.4 az Egyesület más tagországai.

13. Logisztikai okokból az Igazgatási Tanács korlátozhatja a résztvevők számát megfigyelő tagonként. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát is.

14. A Postaforgalmi Tanács tagjai tevékenyen részt vesznek annak munkájában. A megfigyelők, kérésükre közreműködhetnek a végzett tanulmányokban, betartva azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács előírhat munkája eredményességének és hatékonyságának biztosítása érdekében. A megfigyelőket arra is felkérhetik, hogy lássák el egyes Munkacsoportok és Projektcsoportok elnöki teendőit, amennyiben ismereteik vagy tapasztalataik ezt indokolják. A megfigyelők részvétele az Egyesület számára többletköltséggel nem járhat.

15. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről, vagy az értekezlet egy részéről, továbbá egyes iratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatja, amennyiben az értekezlet vagy az irat témájának bizalmasága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva utólagosan felülvizsgálhatja a korlátozásokat, ha ez helyénvaló.

16. A Konzultatív Tanácsot elnöke képviseli a Postaforgalmi Tanács azon ülésein, amelyeknek napirendjén a Konzultatív Tanácsot érintő kérdések szerepelnek.

17. A Postaforgalmi Tanács értekezleteire szavazati jog nélkül meghívhatja a következő szervezeteket:

- 17.1 bármely nemzetközi szervezetet, vagy olyan megfelelően képezett személyt, akinek a munkálatokba való bekapcsolódását kívánja;
- 17.2 azoknak a tagországoknak a postaigazgatásait, amelyek nem tagjai a Postaforgalmi Tanácsnak;
- 17.3 bármely olyan intézményt vagy vállalatot, amellyel konzultálni kíván munkáját illetően.

105. cikk

A Postaforgalmi Tanács tevékenységéről szóló információk

1. A Postaforgalmi Tanács minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Egyesület tagországait, a Szűkebb körű Egyesületeket és a Konzultatív Tanács tagjait; ebből a célból többek között egy összefoglaló beszámolót küld részükre, valamint elküldi határozatait és döntéseit.

2. A Postaforgalmi Tanács tevékenységéről éves jelentést készít az Igazgatási Tanács részére.

3. A Postaforgalmi Tanács egész működéséről átfogó jelentést tesz a Kongresszusnak, és azt a Kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi a postaigazgatásoknak, valamint a Konzultatív Tanács tagjainak.

106. cikk

A Konzultatív Tanács összetétele, működése és értekezletei

1. A Konzultatív Tanács célja a tág értelemben vett postai szektor érdekeinek képviselése és az érdekelt felek közötti hatékony párbeszéd kereteinek biztosítása. Felöleli az ügyfélképviseletet ellátó – kormányzaton kívüli – szervezeteket, a kézbesítési szolgáltatást ellátókat, a munkavállalói szervezeteket, a postaszolgálat részére dolgozó szállítókat és szolgáltatókat, illetve a magánszemélyeket összefogó hasonló szervezeteket, valamint a nemzetközi postai szolgáltatásokban érdekelt vállalatokat. Amennyiben bejegyzett szervezetekről van szó, a bejegyzésnek az Egyesület valamely tagországában kell megtörténnie. Az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács a saját Tanácsuk képviseletére tagokat jelölnek ki, amelyek a Konzultatív Tanács tagjaiként tevékenykednek. Az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács által kijelölt tagokon kívül a Konzultatív Tanácshoz való csatlakozás az Igazgatási Tanács által megállapított, és a 102. cikk 6.31 bekezdésének megfelelően lebonyolított csatlakozási kérelem benyújtásán és elfogadásán alapul.
2. A Konzultatív Tanács minden tagja kijelöli saját képviselőjét.
3. A Konzultatív Tanács működési költségei megoszlanak az Egyesület és a Tanács tagjai között, az Igazgatási Tanács által felállított szabályok szerint.
4. A Konzultatív Tanács tagjai semmiféle díjazásban vagy költségtérítésben nem részesülnek.
5. A Konzultatív Tanács minden egyes Kongresszus után újraszerveződik az Igazgatási Tanács által meghatározott szervezeti keret alapján. Az Igazgatási Tanács elnöke vezeti a Konzultatív Tanács alakuló ülését, amelyen megválasztják a Tanács elnökét.
6. Az Egyesület alapelveit tiszteletben tartva és a Postaforgalmi Tanáccsal történt egyeztetés után, az Igazgatási Tanács jóváhagyásával a Konzultatív Tanács maga alakítja ki belső szervezetét és megállapítja ügyrendjét.
7. A Konzultatív Tanács egy évben kétszer ülésezik. Főszabályként az üléseket az Egyesület székhelyen tartják, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács értekezleteivel egy időben. Az egyes ülések helyét és idejét a Konzultatív Tanács elnöke határozza meg, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács elnökeinek, valamint a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának egyetértésével.
8. A Konzultatív Tanács maga állapítja meg hatáskörét az alább felsorolt feladatkörök keretén belül:
  - 8.1 megvizsgálja az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács megfelelő okiratait és jelentéseit; rendkívüli körülmények között az egyes szövegekhez és okiratokhoz való hozzáférési jog korlátozott lehet, amennyiben az értekezlet vagy az okirat témájának bizalmassága ezt megköveteli; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak; az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva utólagosan felülvizsgálhatja a korlátozásokat, ha ez helyénvaló;
  - 8.2 a Konzultatív Tanács számára fontos kérdésekről tanulmányokat készít és vitákat rendez;
  - 8.3 megvizsgálja a postaszolgálatokat érintő kérdéseket és jelentéseket készít e kérdésekről;

- 8.4 hozzájárul az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács munkájához, többek között jelentéseket és javaslatokat készít, illetve a Tanácsok felkérésére véleményt fogalmaz meg;
- 8.5 az Igazgatási Tanács jóváhagyásával és a Postaforgalmi Tanácsot érintő kérdésekben a Postaforgalmi Tanács vizsgálatának és megjegyzéseinek felhasználásával javaslatokat készít a Kongresszus számára.

9. Az Igazgatási Tanács elnöke és a Postaforgalmi Tanács elnöke képviseli e szerveket a Konzultatív Tanácsnak azon az ülésein, amelynek napirendjén az említett szerveket érintő kérdések szerepelnek.

10. Az Egyesület szerveivel való hatékony kapcsolattartás biztosítása érdekében a Konzultatív Tanács képviselőket jelölhet ki, akik szavazati jog nélkül, megfigyelői minőségben részt vesznek a Kongresszus, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács, illetve az említett szervekhez tartozó bizottságok értekezletein.

11. Kérésükre, a Konzultatív Tanács tagjai részt vehetnek az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács plenáris ülésein és bizottsági értekezletein a 102. cikk 16. bekezdésének és a 104. cikk 12. bekezdésének megfelelően. A projekt- és munkacsoportok munkájában is közreműködhetnek a 102. cikk 18. bekezdése és a 104. cikk 14. bekezdése alapján. A Konzultatív Tanács tagjai szavazati jog nélküli megfigyelőként jelen lehetnek a Kongresszus ülésein.

12. Kérésükre, az alább felsorolt megfigyelők szavazati jog nélkül részt vehetnek a Konzultatív Tanács ülésein:

- 12.1 az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács tagjai;
- 12.2 a Konzultatív Tanács munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;
- 12.3 a Szűkebb körű Egyesületek;
- 12.4 az Egyesület más tagjai.

13. Logisztikai okokból a Konzultatív Tanács korlátozhatja a résztvevők számát megfigyelő tagonként. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát is.

14. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről, vagy az értekezlet egy részéről. Emellett egyes iratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatják, amennyiben az értekezlet vagy az irat témájának bizalmassága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Ezt követően az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva utólagosan felülvizsgálhatja a korlátozásokat, ha ez helyénvaló.

15. A Konzultatív Tanács titkársági feladatait a Nemzetközi Iroda látja el vezérigazgatója felelős irányításával.

107. cikk

A Konzultatív Tanács tevékenységéről szóló információk

1. A Konzultatív Tanács minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Igazgatási Tanácsot és a Postaforgalmi Tanácsot; ebből a célból többek között egy összefoglaló beszámolót küld értekezleteiről e szervek elnökeinek, valamint elküldi javaslatait és véleményét.

2. A Konzultatív Tanács tevékenységéről éves jelentést készít az Igazgatási Tanács részére, és ennek egy példányát elküldi a Postaforgalmi Tanácsnak. Ez a jelentés szerepel az Igazgatási Tanács azon iratanyagában, amelyet az Egyesület tagországainak és a szűkebb körű egyesületeknek a 103. cikk alapján megküld.

3. A Konzultatív Tanács egész működéséről átfogó jelentést tesz a Kongresszusnak, és azt a Kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi a postaigazgatásoknak.

108. cikk

A Kongresszusok Ügyrendi Szabályzata (Alapokm. 14.)

1. Munkájának megszervezéséhez és a tárgyalások lebonyolításához a Kongresszus a Kongresszusok Ügyrendi Szabályzatát alkalmazza.

2. Minden Kongresszus módosíthatja ezt a Szabályzatot magában az Ügyrendi Szabályzatban meghatározott feltételek szerint.

109. cikk

A Nemzetközi Iroda munkanyelvei

A Nemzetközi Iroda munkanyelve a francia és az angol.

110. cikk

Az Okiratokban, a tárgyalásokon és a hivatalos levelezésben használt nyelvek

1. Az Egyesület Okirataiban a francia, az angol, az arab és a spanyol nyelvet használják. A német, a kínai, a portugál és az orosz nyelvet szintén használják, de azzal a kikötéssel, hogy ezeken a nyelveken csak a legfontosabb alapokiratokat készítik el. Más nyelveket ugyancsak használhatnak, feltéve, hogy az ezt igénylő tagországok az ezzel járó összes költséget viselik.

2. Az a tagország vagy azok a tagországok, amely(ek) valamely nem hivatalos nyelv használatát kéri(k), nyelvi csoportot alkot(nak).

3. Az Okiratokat a Nemzetközi Iroda adja ki a hivatalos nyelven és a megalakított nyelvi csoportok nyelvein, vagy közvetlenül, vagy e csoportok területi irodái útján, a Nemzetközi Irodával egyeztetett eljárásnak megfelelően. A különböző nyelvű kiadványok azonos minta szerint készülnek.

4. A Nemzetközi Iroda által közvetlenül kiadott Okiratok különböző nyelvű változatainak szétosztása lehetőség szerint egyidejűleg történik.

5. A postaigazgatások és a Nemzetközi Iroda, valamint az utóbbi és a kívülállók közötti levelezés bármely olyan nyelven folyhat, amelynek lebonyolításához a Nemzetközi Iroda fordítószolgálattal rendelkezik.

6. A valamely nyelvre történő fordítás költségeit – beleértve az 5. bekezdés alkalmazásából eredőket is – az a nyelvi csoport fedezi, amely ezt a nyelvet kérte. A hivatalos nyelvet használó tagországok a nem hivatalos Okiratok fordítása tekintetében átalány jellegű hozzájárulást fizetnek, melynek egy hozzájárulási egységre jutó összege azonos azzal, amit a Nemzetközi Iroda másik

munkanyelvét használó tagországok fizetnek. Az Okiratok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos összes többi költséget az Egyesület fedezi. Az Okiratok német, kínai, portugál és orosz nyelven történő elkészítésének az Egyesület által viselt költségei felső határát Kongresszusi határozat rögzíti.

7. Az egyes nyelvi csoportok által viselendő költségeket a csoportok tagjai között az Egyesület költségeihez való hozzájárulásuk arányában osztják szét. Ezeket a költségeket a nyelvi csoportok tagjai között más felosztási kulcs szerint is fel lehet osztani, azzal a feltétellel, hogy az érdekeltek ebben megegyeznek, és elhatározásukról a csoport szóvivője útján a Nemzetközi Irodát értesítik.

8. A Nemzetközi Iroda a tagországoknak a választott nyelv megváltoztatása iránti kérelmeit két évet meg nem haladó határidőn belül teljesíti.

9. Az Egyesület szerveinek értekezletein tárgyalási nyelvként a francia, az angol, a spanyol és az orosz nyelvek használata elfogadott, megfelelő – elektronikus berendezéssel vagy anélkül működő – tolmácsolási rendszer alkalmazásával, amelynek kiválasztása a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójával és az érdekelt tagországokkal való egyeztetés után az értekezlet szervezőinek döntésén múlik.

10. A 9. bekezdésben említett tárgyalások és értekezletek esetében egyéb nyelvek is használhatók.

11. Azok a küldöttségek, amelyek egyéb nyelveket használnak, gondoskodnak a 9. bekezdésben felsorolt nyelvek valamelyikén történő szinkrontolmácsolásról, akár az ugyanabban a bekezdésben említett rendszer útján – ha az ahhoz szükséges műszaki változtatásokat el lehet végezni –, akár pedig külön tolmácsok közreműködésével.

12. A tolmácsszolgálat költségeit az Egyesület költségeihez való hozzájárulásuk arányában azok között a tagországok között osztják szét, amelyek ugyanazt a nyelvet használják. A műszaki berendezés felszerelésével és fenntartásával járó költségeket azonban az Egyesület viseli.

13. A postaigazgatások megállapodhatnak abban, hogy egymás közötti kapcsolataikban a hivatalos levelezésre milyen nyelvet használnak. Ilyen megállapodás hiányában a francia nyelvet kell használni.

II. fejezet Nemzetközi Iroda

111. cikk

A Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának és a vezérigazgató-helyettesének megválasztása

1. A Nemzetközi Iroda vezérigazgatóját és a vezérigazgató-helyettesét a Kongresszus választja két egymást követő Kongresszus közötti időszakra; megbízatásuk legrövidebb időtartama négy év. Mandátumuk csak egy alkalommal újítható meg. Amennyiben a Kongresszus másként nem határoz, hivatalba lépésük időpontja a Kongresszust követő év január 1.

2. A Nemzetközi Iroda vezérigazgatója legalább hét hónappal a Kongresszus megnyitása előtt jegyzéket intéz a tagországok Kormányaihoz, amelyben felhívja őket a vezérigazgatói és a vezérigazgató-helyettesi állásra szóló esetleges pályázatok benyújtására, és egyúttal jelzi, hogy a

hivatalban lévő vezérigazgató vagy a vezérigazgató-helyettes kívánja-e eredeti mandátuma esetleges megújítását. Az életrajzzal ellátott pályázatoknak legalább két hónappal a Kongresszus megnyitása előtt kell beérkezniük a Nemzetközi Irodához. A jelölteknek azon tagországok állampolgárainak kell lenniük, amelyek a pályázatokat benyújtják. A Nemzetközi Iroda elkészíti a Kongresszus részére a választáshoz szükséges okiratokat. A vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettes megválasztása titkos szavazással történik; először a vezérigazgató megválasztására kerül sor.

3. A vezérigazgatói állás megüresedése esetén a vezérigazgató teendőit a vezérigazgató helyettese látja el mindaddig, amíg az előbbi megbízatásának ideje le nem jár; a vezérigazgató helyettese megválasztható erre az állásra, és hivatalból jelöltnek tekinthető, feltéve, hogy eredeti, vezérigazgató-helyettesi mandátumát az előző Kongresszus egyszer már nem újította meg, és amennyiben kifejezi azt a kívánságát, hogy tekintsék jelöltnek a vezérigazgatói állásra.

4. A vezérigazgatói és a vezérigazgató-helyettesi állás egyidejű megüresedése esetén az Igazgatási Tanács – előzetes pályázatküldés nyomán beérkező pályázatok alapján – vezérigazgató-helyettest választ a legközelebbi Kongresszusig terjedő időszakra. A pályázatok benyújtásánál analógia alapján a 2. bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

5. A vezérigazgató-helyettesi állás megüresedése esetén az Igazgatási Tanács – a vezérigazgató javaslatára – a Nemzetközi Iroda egyik D2 fokozatú igazgatóját bízza meg a vezérigazgató-helyettesi feladatok ellátásával a következő Kongresszusig.

112. cikk

A vezérigazgató feladatai

1. A vezérigazgató szervezi, irányítja és vezeti a Nemzetközi Irodát, amelynek ő a törvényes képviselője. Hatáskörébe tartozik a G1-D2 fokozatú állásokba történő besorolás, és a tisztviselők e fokozatokba történő kinevezése és előléptetése. A P1-D2 fokozatokba történő kinevezéseknél mérlegelni kell a jelöltek szakmai felkészültségét; e személyekre azon tagországok postaigazgatásai tesznek javaslatot, amelyeknek állampolgárai vagy amelyekben szakmai tevékenységüket kifejtik. Eközben figyelembe kell venni a méltányos – földrészek és nyelvek szerinti – földrajzi megoszlást. A D2 fokozatú állásokat lehetőleg különböző régiókból, és a vezérigazgató, valamint a vezérigazgató-helyettes által képviseltől eltérő régiókból származó pályázókkal kell betölteni, ám feltétlenül a Nemzetközi Iroda eredményes működésének szem előtt tartásával. A speciális felkészültséget igénylő állások esetében a vezérigazgató kívülállókhöz is fordulhat. Új tisztviselő kinevezésekor figyelembe veszi továbbá azt is, hogy elvileg a D2, D1 és P5 fokozatú állásokat betöltő személyek az Egyesület különböző tagországainak állampolgárai legyenek. A Nemzetközi Iroda tisztviselőinek a D2, D1 és P5 fokozatokba történő előléptetésénél nem köteles ugyanezt az elvet alkalmazni. Egyébként az arányos földrajzi elosztásra és a nyelvekre vonatkozó követelményeket csak a megfelelő rátermettség vizsgálatát követően veszik figyelembe a kiválasztási folyamatban. A vezérigazgató évente egyszer tájékoztatja az Igazgatási Tanácsot a P4-D2 fokozatokba történt kinevezésekről és előléptetésekről.

2. A következő feladatok tartoznak a vezérigazgató hatáskörébe:

- 2.1 ellátja az Egyesület Okiratainak letéteményesi feladatait és közvetítői szerepet tölt be az Egyesületbe való felvétel és csatlakozás, valamint az abból való kiválás eljárása során;
- 2.2 valamennyi tagország Kormányát értesíti a Kongresszus által hozott határozatokról;
- 2.3 valamennyi igazgatást értesíti a Postaforgalmi Tanács által elfogadott vagy felülvizsgált Szabályzatokról;

- 2.4 elkészíti az Egyesület éves költségvetésének tervezetét az Egyesület szükségleteivel még összeegyeztethető lehető legalacsonyabb szinten, és azt megfelelő időben megvizsgálásra az Igazgatási Tanács elé terjeszti; az Igazgatási Tanács jóváhagyása után a költségvetést közli a tagországokkal, és gondoskodik annak végrehajtásáról;
- 2.5 végrehajtja az Egyesület szervei által kért és az Okiratok alapján reá háruló specifikus tevékenységeket;
- 2.6 megteszi az Egyesület szervei által kitűzött célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedéseket a meghatározott politika és a rendelkezésre álló pénzeszközök keretén belül;
- 2.7 indítványokat és javaslatokat terjeszt az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács elé;
- 2.8 a Postaforgalmi Tanács ügyrendjének megfelelően a Kongresszus végeztével a Postaforgalmi Tanács elé terjeszti a Szabályzatokat érintő módosítási javaslatokat a Kongresszus döntése alapján;
- 2.9 elkészíti a Postaforgalmi Tanács részére – az ez utóbbi által adott irányelvek alapján – a Kongresszus elé terjesztendő Stratégiai Terv tervezetét és az éves felülvizsgálat tervezetét;
- 2.10 biztosítja az Egyesület képviseletét;
- 2.11 közvetítőként szerepel az alábbiak közötti kapcsolatokban:
  - az UPU és a Szűkebb körű Egyesületek,
  - az UPU és az Egyesült Nemzetek Szervezete,
  - az UPU és az Egyesületet érdeklő tevékenységet folytató nemzetközi szervezetek, és
  - az UPU és az olyan nemzetközi szervezetek, egyesületek vagy vállalatok közötti viszonylatokban, amelyekkel az Egyesület szervei konzultálni kívánnak, vagy amelyeket munkáikba be kívánnak vonni;
- 2.12 ellátja az Egyesület szerveinek főtitkári feladatait, és ennek keretében – figyelembe véve a jelen Általános Szabályzat konkrét rendelkezéseit – különösen az alábbiakra ügyel:
  - az Egyesület szervei munkájának előkészítése és megszervezése,
  - az Okiratok, jelentések és jegyzőkönyvek előkészítése, előállítás és szétosztása,
  - a titkárság működése az Egyesület szerveinek értekezletei alatt;
- 2.13 jelen van az Egyesület szerveinek értekezletein, és – szavazati jog nélkül – részt vesz a tárgyalásokon, azzal a lehetőséggel, hogy képviseltesse magát.

113. cikk

A vezérigazgató-helyettes feladatai

1. A vezérigazgató helyettese segíti a vezérigazgatót, és neki tartozik felelősséggel.
2. A vezérigazgató távolléte vagy akadályoztatása esetén feladatait a vezérigazgató-helyettes látja el. Ugyanez érvényes abban az esetben, ha a vezérigazgatói állás a 111. cikk 3. bekezdésében foglaltak szerint megüresedik.

114. cikk

Az Egyesület szerveinek titkársága (Alapokm. 14., 15., 17., 18.)

Az Egyesület szerveinek titkársági teendőit a Nemzetközi Iroda látja el a vezérigazgató felelős irányításával. Az egyes ülések alkalmával kiadott okiratokat megküldi az adott szerv tagjainak postaigazgatásai, valamint azon országok postaigazgatásai részére, amelyek ugyan nem tagjai a szervnek, de részt vesznek a végzett tanulmányok kidolgozásában, továbbá a Szűkebb körű Egyesületek és a többi olyan tagország postaigazgatásai részére, amelyek azokat kérik.

115. cikk

A tagországok névjegyzéke (Alapokm. 2.)

A Nemzetközi Iroda összeállítja és naprakész állapotban tartja az Egyesület tagországainak névjegyzékét, feltüntetve hozzájárulási osztályukat, földrajzi csoportjukat, és az Egyesület Okirataihoz való kapcsolatukat.

116. cikk

Tájékoztatás. Vélemények. Az okiratok értelmezésére és módosítására vonatkozó kérelmek. Felmérések. Közreműködés a számadások kiegyenlítésében (Alapokm. 20., Ált. Szab. 124., 125., 126.)

1. A Nemzetközi Iroda mindenkor az Igazgatási Tanács, a Postaforgalmi Tanács és a postaigazgatások rendelkezésére áll, hogy a postaszolgálatra vonatkozó kérdésekben megadjon nekik minden szükséges felvilágosítást.

2. Feladata nevezetesen a nemzetközi postaszolgálatot érintő mindenfajta információ összegyűjtése, rendezése, közzététele és terjesztése, vitás kérdésekben az érdekelt felek kívánságára a véleménynyilvánítás; az Egyesület Okiratainak értelmezésére és módosítására vonatkozó kérelmek intézése, és általában mindazoknak a szerkesztési vagy dokumentációs munkáknak és tanulmányoknak az elvégzése, amelyeket a szóban forgó Okiratok a hatáskörébe utalnak vagy amelyekre az Egyesület érdekében felkérlik.

3. Intézi továbbá azokat a felméréseket, amelyeket a postaigazgatások kérnek abból a célból, hogy egy meghatározott kérdéstről a többi igazgatás véleményét megtudják. Az ilyen felmérések eredményének nincs szavazás jellege és kötelező ereje.

4. Kompenzációs irodaként közreműködhet a nemzetközi postaszolgálatra vonatkozó mindenfajta számadás rendezésében.

117. cikk

Műszaki együttműködés (Alapokm. 1.)

A Nemzetközi Iroda a nemzetközi műszaki együttműködés keretében fejleszti a postai műszaki segítségnyújtást, annak minden formájában.

118. cikk

A Nemzetközi Iroda által biztosított formanyomtatványok (Alapokm. 20.)

A Nemzetközi Iroda feladata, hogy a nemzetközi válaszdíjszelvényeket legyártassa, és előállítási áron ellássa velük az azokat megrendelő postaigazgatásokat.

119. cikk

A Szűkebb körű Egyesületek okiratai és külön megállapodások (Alapokm. 8.)

1. A Szűkebb körű Egyesületek okiratait és azokat a külön megállapodásokat, amelyeket az Alapokmány 8. cikke alapján kötöttek, a Szűkebb körű Egyesületek irodáinak, vagy ezek hiányában a szerződő felek valamelyikének két példányban meg kell küldenie a Nemzetközi Iroda részére.

2. A Nemzetközi Iroda ügyel arra, hogy a Szűkebb körű Egyesületek okiratai és a külön megállapodások ne tartalmazzanak a nagyközönségre nézve kedvezőtlenebb feltételeket, mint az Egyesület Okiratai, és tájékoztatja a postaigazgatásokat a fent említett egyesületek és megállapodások létezéséről. A Nemzetközi Iroda a jelen rendelkezés értelmében feltárt esetleges rendellenességeket az Igazgatási Tanács tudomására hozza.

120. cikk

Az Egyesület folyóirata

A Nemzetközi Iroda a rendelkezésére bocsátott okiratok felhasználásával folyóiratot ad ki angol, arab, francia, kínai, német, orosz, spanyol nyelven.

121. cikk

Kétévenkénti jelentés az Egyesület tevékenységéről [Alapokm. 20., Ált. Szab. 102. (6.17)]

A Nemzetközi Iroda az Egyesület tevékenységéről kétévenként jelentést készít, amelyet az Igazgatási Tanács jóváhagyása után megküld a postaigazgatásoknak, a Szűkebb körű Egyesületeknek és az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

III. fejezet

A javaslatok benyújtásakor és tanulmányozásakor követendő eljárás

122. cikk

A Kongresszus elé terjesztendő javaslatok benyújtási eljárása (Alapokm. 29.)

1. A 2. és az 5. bekezdésben említett kivételektől eltekintve, a tagországok postaigazgatásai által a Kongresszus elé terjesztendő mindenfajta javaslat benyújtásakor az alábbiak szerint kell eljárni:

- a) előterjesztésre azokat a javaslatokat fogadják el, amelyek legalább hat hónappal a Kongresszus kitűzött időpontja előtt beérkeznek a Nemzetközi Irodához;
- b) a Kongresszus időpontját megelőző hat hónapos időszak alatt semmilyen szerkesztési jellegű javaslatot nem fogadnak el;
- c) azokat az érdemi javaslatokat, amelyek a Kongresszus időpontját megelőző hat és négy hónap közötti időszakban érkeznek a Nemzetközi Irodához, csak akkor fogadják el előterjesztésre, ha azokat legalább két postaigazgatás támogatja;
- d) azokat az érdemi javaslatokat, amelyek a Kongresszus időpontját megelőző négy és két hónap közötti időszakban érkeznek a Nemzetközi Irodához, csak akkor fogadják el előterjesztésre, ha azokat legalább nyolc postaigazgatás támogatja; az ennél később beérkező javaslatokat már nem fogadják el;
- e) a támogató nyilatkozatoknak ugyanazon határidőn belül kell a Nemzetközi Irodához beérkezniük, mint azoknak a javaslatoknak, amelyekre vonatkoznak.

2. Az Alapokmányra vagy az Általános Szabályzatra vonatkozó javaslatoknak a Kongresszus megnyitása előtt legalább hat hónappal kell a Nemzetközi Irodához megérkezniük; az ennél később, de a Kongresszus megnyitása előtt beérkező javaslatokat csak akkor lehet figyelembe venni, ha a Kongresszus az ott képviselt országok kétharmados többségének szavazatával így dönt, és ha az 1. bekezdésben szereplő feltételek teljesülnek.

3. Minden javaslatnak elvileg csak egy célkitűzése lehet, és csak az e célkitűzés érdekében indokolt módosításokat tartalmazhatja.

4. A szerkesztési jellegű javaslatokat az azokat előterjesztő postaigazgatások a fejrészben „Proposition d'ordre rédactionnel/Drafting proposal” [Szerkesztési jellegű javaslat] megjegyzéssel látják el, és a Nemzetközi Iroda ezeket a sorszámozást követő „R” betűjelzéssel teszi közzé. Azokat a javaslatokat, amelyeket nem láttak el ilyen megjegyzéssel, de amelyek a Nemzetközi Iroda véleménye szerint csak a szövegezést érintik, erre vonatkozó megfelelő utalással teszik közzé; az Iroda ezekről a javaslatokról a Kongresszus részére jegyzéket állít össze.

5. Az 1. és a 4. bekezdésben előírt eljárás nem vonatkozik sem a Kongresszusok Ügyrendi Szabályzatára, sem pedig a már benyújtott javaslatokat érintő módosításokra.

123. cikk

A Postaforgalmi Tanács elé terjesztendő új Szabályzatok kidolgozására vonatkozó javaslatoknál követendő eljárás a Kongresszus által hozott határozatokra tekintettel

1. Az Egyetemes Postaegyezmény és a Postai Pénzforgalmi Megállapodás Szabályzatait a Postaforgalmi Tanács dolgozza ki a Kongresszus határozatainak szem előtt tartásával.

2. Az Egyezményre és a Postai Pénzforgalmi Megállapodásra vonatkozó módosítási javaslatok miatt szükségessé váló javaslatokat a Nemzetközi Irodának azokkal a Kongresszus elé terjesztendő javaslatokkal egyidőben kell megküldeni, amelyekre e javaslatok vonatkoznak. Elegendő, ha az UPU egyetlen tagországának postaigazgatása terjeszti be a javaslatot más postaigazgatások támogatása nélkül. E javaslatokat legkésőbb a Kongresszus előtt egy hónappal minden tagországnak meg kell küldeni.

3. A Szabályzatokat érintő egyéb javaslatokat, melyeket a Postaforgalmi Tanácsnak meg kell vizsgálnia abból a célból, hogy a Kongresszust követő hat hónapon belül új Szabályzatokat alkosson, legkésőbb két hónappal a Kongresszus előtt kell benyújtani a Nemzetközi Irodának.

4. A Kongresszus határozatai alapján szükségessé váló, a Szabályzatokat érintő változtatásokra vonatkozó azon javaslatoknak, melyeket a postaigazgatások terjesztenek elő, legkésőbb a Postaforgalmi Tanács megnyitása előtt két hónappal kell a Nemzetközi Irodához megérkezniük. E javaslatokat legkésőbb egy hónappal a Postaforgalmi Tanács megnyitása előtt meg kell küldeni minden tagországnak.

124. cikk

A két Kongresszus között előterjesztett javaslatok benyújtási eljárása (Alapokm. 29., Ált. Szab. 116.)

1. Az Egyezményre vagy a Megállapodásokra vonatkozó minden olyan javaslat figyelembevételéhez, amelyet valamely postaigazgatás két Kongresszus között terjeszt elő, legalább két másik postaigazgatás támogatása szükséges. E javaslatokkal nem foglalkoznak, ha a Nemzetközi Iroda a javaslatokkal egy időben nem kapja meg a szükséges támogató nyilatkozatokat.

2. E javaslatokat a Nemzetközi Iroda útján küldik meg a többi postaigazgatásnak.

3. A Szabályzatokra vonatkozó javaslatoknál nincs szükség támogatásra, de a Postaforgalmi Tanács azokat csak akkor veszi figyelembe, ha egyetért azok sürgős jellegével.

125. cikk

A javaslatok megvizsgálása két Kongresszus között (Alapokm. 29., Ált. Szab. 116., 124.)

1. Az Egyezményre, a Megállapodásokra és azok Zárójegyzőkönyveire vonatkozó valamennyi javaslatot a következő eljárás szerint tárgyalják: amennyiben egy tagország postaigazgatása javaslatot küld a Nemzetközi Irodának, ez utóbbi minden tagország postaigazgatásának továbbküldi azt tanulmányozásra. A tagországok postaigazgatásainak két hónap áll rendelkezésére, hogy a javaslatokat áttanulmányozzák és esetleges észrevételeiket a Nemzetközi Iroda tudomására hozzák. Módosításokat nem tehetnek. A két hónapos határidő elteltével a Nemzetközi Iroda minden észrevételt továbbít a postaigazgatásoknak és felhívja minden szavazati joggal rendelkező tagállam postaigazgatását, hogy szavazzanak a javaslat mellett vagy ellen. Azokat a postaigazgatásokat, amelyek két hónapon belül nem küldik be szavazatukat, úgy tekintik, mint amelyek a szavazástól tartózkodtak. A fenti határidőket a Nemzetközi Iroda körleveleinek keltétől számítják.

2. A Szabályzatokra vonatkozó módosító javaslatokat a Postaforgalmi Tanács tárgyalja.

3. Ha a javaslat valamely Megállapodásra vagy annak Zárójegyzőkönyvére vonatkozik, az 1. bekezdésben ismertetett eljárásban csak azoknak a tagországoknak a postaigazgatásai vehetnek részt, amelyek a szóban forgó Megállapodást aláírták.

126. cikk

A két Kongresszus között elfogadott határozatok hivatalos közlése (Alapokm. 29., Ált. Szab. 124., 125.)

1. Az Egyezményt, a Megállapodásokat és ezen Okiratok Zárójegyzőkönyveit érintő módosítások megerősítése a Nemzetközi Iroda vezérigazgatója által a tagországok Kormányai részére küldött, erről szóló értesítéssel történik.

2. A Szabályzatokat és azok Zárójegyzőkönyveit érintő, a Postaforgalmi Tanács által végrehajtott módosításokat a Nemzetközi Iroda közli a postaigazgatásokkal. Ugyanez érvényes az Egyezmény 36. cikk 3.2. pontjában és a Megállapodások megfelelő rendelkezéseiben foglalt értelmezésekre is.

127. cikk

A Szabályzatok és a két Kongresszus között elfogadott egyéb határozatok hatálybalépése

1. A Szabályzatok ugyanakkor lépnek hatályba és ugyanaddig érvényesek, mint a Kongresszuson elfogadott Okiratok.

2. Az 1. bekezdésben foglaltak fenntartásával, az Egyesület Okiratainak módosításával kapcsolatban két Kongresszus között elfogadott határozatok legkorábban a hivatalos közlésüktől számított három hónap múlva lépnek hatályba.

IV. fejezet
Pénzügyek

128. cikk

Az Egyesület kiadásainak megállapítása és szabályozása (Alapokm. 22.)

1. A 2-6. bekezdésekben foglaltak fenntartásával az Egyesület szerveinek működésével járó éves kiadások nem haladhatják meg az alábbi összegeket a 2005. és az azt követő évekre: 37 000 000 svájci frank a 2005.– 2008. évekre. A 2008-ra tervezett Kongresszus elhalasztása esetén a 2008. évre megadott korlát a későbbi évekre is vonatkozik.
2. A következő Kongresszus összehívásával kapcsolatos kiadások (a titkárság tagjainak utazási költségei, szállítási költségek, a szinkrontolmácsolás műszaki felszerelésének költségei, az Okiratok Kongresszus alatti előállításának költségei stb.) nem haladhatják meg a 2 900 000 svájci frankos határt.
3. Az Igazgatási Tanácsnak joga van az 1. és 2. bekezdésben megállapított határok túllépésére, hogy érvényesíteni lehessen a fizetési fokozatokat, a nyugdíjjárulékokat vagy a pótlékokat – köztük az álláspótlékokat – érintő azon emeléseket, amelyeknek az alkalmazását az Egyesült Nemzetek Szervezete a Genfben szolgálatot teljesítő személyzete tekintetében jóváhagyott.
4. Az Igazgatási Tanácsnak joga van arra is, hogy a svájci fogyasztási árindex függvényében évente kiigazítsa a személyzeti költségeken kívüli kiadások összegét.
5. Az 1. bekezdéstől függetlenül az Igazgatási Tanács – rendkívüli sürgősség esetén a vezérigazgató – engedélyezheti a megszabott keretek túllépését a Nemzetközi Iroda épületén elvégzendő jelentős és előre nem látható javítások költségének fedezése érdekében, a túllépés összege azonban nem haladhatja meg az évi 125 000 svájci frankot.
6. Ha az 1. és 2. bekezdésben megállapított keretek nem bizonyulnak elegendőnek az Egyesület zökkenőmentes működésének biztosításához, ezeket az összeghatárokat csak az Egyesület tagországi többségének jóváhagyásával lehet túllépni. Az erre vonatkozó konzultációnak részletes indokolást kell tartalmaznia az ilyen jellegű kérés alátámasztására.
7. Azoknak az országoknak, amelyek az Egyesülethez csatlakoznak, vagy amelyeket az Egyesületbe tagként felvesznek, valamint azoknak, amelyek az Egyesületből kiválnak, tagdíjukat arra a teljes évre le kell róniuk, amelynek folyamán a felvételük vagy a kilépésük érvénybe lép.
8. A tagországok az Igazgatási Tanács által megállapított költségvetés alapján előre fizetik az Egyesület éves költségeihez való tagdíj-hozzájárulási részüket. Ezeket a hozzájárulási részeket legkésőbb annak a pénzügyi évnél az első napján kell befizetni, amelyekre a költségvetés vonatkozik. Ennek az időpontnak a letelte után a fizetendő összegeket az Egyesületet megillető kamat terheli, amelynek mértéke az első hat hónapban évi három százalék, a hetedik hónaptól kezdve pedig évi hat százalék.
9. Amennyiben valamely tagország részéről az Egyesületet megillető kötelező hozzájárulás – kamatokat nem tartalmazó – hátralékos összege eléri vagy meghaladja a szóban forgó tagországnak az előző két pénzügyi évre szóló hozzájárulási összegét, akkor az ilyen tagország az Igazgatási Tanács által meghatározott rendnek megfelelően, visszavonhatatlanul – részben vagy egészen – átruházhatja az Egyesületre azokat a hiteleket, amelyekkel más tagországok neki tartoznak. Az átruházás feltételeit a tagország, az adósai/hitelezői és az Egyesület közötti megállapodásban kell rögzíteni.

10. Azoknak a tagországoknak, amelyeknek esetében jogi vagy egyéb okok miatt az ilyenfajta átruházás nem jöhet szóba, tartozásuk tekintetében törlesztési ütemterv készítésére kell kötelezettséget vállalniuk.

11. Kivételes körülményektől eltekintve az Egyesülettel szemben fennálló, a kötelező hozzájárulással kapcsolatos tartozás rendezése legfeljebb tíz évig tarthat.

12. Kivételes esetekben az Igazgatási Tanács valamely tagországot mentesíthet az esedékes kamatok teljes egészének vagy egy részének a megfizetése alól, ha az hátralékos összegét maradéktalanul kiegyenlítette.

13. Valamely tagország a számlahátralékára vonatkozó és az Igazgatási Tanács által jóváhagyott törlesztési ütemterve keretében is mentesíthető az összegyűlt vagy esedékes kamatok teljes egészének vagy egy részének a megfizetése alól. E mentesítésnek azonban feltétele a törlesztési ütemtervnek legfeljebb tíz éven belüli maradéktalan és pontos teljesítése.

14. Az Egyesület pénzgazdálkodási hiányának áthidalása végett tartalékalapot képeznek, amelynek összegét az Igazgatási Tanács állapítja meg. Ezt az alapot elsősorban a költségvetési többletekből töltik fel. Az alap felhasználható a költségvetési egyensúly megteremtésére vagy a tagországok hozzájárulási összegeinek csökkentésére is.

15. Ami az átmeneti pénzgazdálkodási hiányokat illeti, a Svájci Államszövetség Kormánya folyósítja a szükséges rövid lejáratú előlegeket, amelyek feltételeit közös megállapodással határozzák meg. E Kormány díjmentesen ellenőrzi a Nemzetközi Irodának könyvelését és számvitelét, a Kongresszus által meghatározott összeghatárokon belül.

129. cikk

Automatikus szankciók

1. Az a tagország, amely nem hajthatja végre a 128. cikk 9. bekezdésében foglalt átruházást, vagy amely nem hajlandó alávetni magát a Nemzetközi Iroda által a 128. cikk 10. bekezdésében foglaltak szerint indítványozott törlesztési ütemtervnek, vagy amely nem teljesíti az ütemtervet, automatikusan elveszíti a Kongresszuson és az Igazgatási Tanács, valamint a Postaforgalmi Tanács ülésein gyakorolható szavazati jogát, és a továbbiakban nem jogosult az említett két Tanácsban viselt tagságra.

2. Az automatikus szankciók természetesen és azonnali hatállyal megszűnnek, amint az érintett tagország a kamatokkal együtt megfizeti az Egyesülettel szemben fennálló, kötelező hozzájárulásainak hátralékából eredő tartozását, vagy beleegyezik abba, hogy aláveti magát a tartozás tekintetében összeállított törlesztési ütemtervnek.

130. cikk

Hozzájárulási osztályok (Alapokm. 21., Ált. Szab. 115., 128.)

1. A tagországok annak a tagdíj-hozzájárulási osztálynak megfelelően járulnak hozzá az Egyesület kiadásainak fedezéséhez, amelyhez tartoznak. Ezek az osztályok az alábbiak:

- 50 egységnek megfelelő osztály,
- 45 egységnek megfelelő osztály,
- 40 egységnek megfelelő osztály,
- 35 egységnek megfelelő osztály,

30 egységnek megfelelő osztály,
25 egységnek megfelelő osztály,
20 egységnek megfelelő osztály,
15 egységnek megfelelő osztály,
10 egységnek megfelelő osztály,
5 egységnek megfelelő osztály,
3 egységnek megfelelő osztály,
1 egységnek megfelelő osztály,
0,5 egységnek megfelelő osztály, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete által legkevésbé fejletlennek minősített országok, vagy az Igazgatási Tanács által kijelölt más országok számára tartanak fenn.

2. Az 1. bekezdésben felsorolt hozzájárulási osztályoktól függetlenül bármely tagország dönthet úgy, hogy 50 egységnél több hozzájárulást fizet.
3. A tagországokat az Egyesületbe való felvételük vagy csatlakozásuk időpontjában az Alapokmány 21. cikk 4. bekezdésében foglalt eljárásnak megfelelően sorolják be az előbb említett hozzájárulási osztályok valamelyikébe.
4. A tagországok utólag megváltoztathatják hozzájárulási osztályukat azzal a feltétellel, hogy ezt a változtatást legkésőbb két hónappal a Kongresszus megnyitása előtt bejelentik a Nemzetközi Irodának. Ez a bejelentés, amelyet a Kongresszus tudomására hoznak, a Kongresszus által hozott pénzügyi rendelkezések életbelépésével egy időben lép hatályba. Azok a tagországok, amelyek hozzájárulási osztályuk megváltoztatására vonatkozó kívánságukat az előírt határidőn belül nem jelentették be, továbbra is abban a hozzájárulási osztályban maradnak, amelyhez addig tartoztak.
5. A tagországok egyszerre csak eggyel alacsonyabb osztályba történő átsorolásukat kérhetik.
6. Ugyanakkor kivételes esetekben, mint például a nemzetközi segélyprogramot szükségessé tevő természeti katasztrófák esetében, az Igazgatási Tanács két Kongresszus közötti időszakban egy alkalommal valamely tagország kérésére engedélyezheti annak egy hozzájárulási osztállyal való visszasorolását, amennyiben az illető tagország bizonyítja, hogy nem tudja fenntartani az eredetileg választott hozzájárulási osztályát. Ugyancsak ilyen körülmények fennforgásakor az Igazgatási Tanács a 0,5 egységnek megfelelő osztályba történő átsorolással átmeneti csökkentést is engedélyezhet olyan, nem a legkevésbé fejlett országok közé tartozó országok számára, amelyek már az 1 egységnek megfelelő osztályban vannak.
7. A 6. bekezdésben foglaltak szerint végrehajtott átmeneti visszasorolást az Igazgatási Tanács legfeljebb két évre vagy a következő Kongresszusig terjedő időszakra engedélyezheti, amennyiben a Kongresszus a két éves időszakon belül zajlik le. Az így megszabott határidő leteltével az érintett ország automatikusan visszakerül eredeti hozzájárulási osztályába.
8. A 4. és 5. bekezdéstől eltérően a felsőbb osztályba történő átsorolás nem jár semmilyen korlátozással.

131. cikk

A Nemzetközi Iroda kiadványai árának kiegyenlítése (Ált. Szab. 118.)

A Nemzetközi Iroda által az igazgatásoknak térítés ellenében küldött kiadványokat a lehető legrövidebb idő alatt, de legkésőbb az Iroda által elküldött számla keltét követő hó elsejétől számított hat hónapon belül kell megfizetni. E határidő után az esedékes összegeket az Egyesület megillető kamat terheli, amelynek mértéke évi öt százalék, az említett határidő lejártánál napjától számítva.

V. Fejezet
Választott bíróság

132. cikk
Választott bírósági eljárás (Alapokm. 32.)

1. Választott bíróság útján eldöntendő véleményeltérés esetében az érdekelt postaigazgatások mindegyike kiválasztja egy-egy, a vitás kérdésben közvetlenül nem érintett tagország postaigazgatását. Ha az ügyben több igazgatás közösen érdekelt, e rendelkezés alkalmazása szempontjából csak egyetlen igazgatásnak számítanak.

2. Abban az esetben, ha a vitás ügyben érintett postaigazgatások valamelyike a választott bíraskodásra vonatkozó javaslat tekintetében hat hónapon belül nem intézkedik, akkor a Nemzetközi Iroda – ha erre felkérlik – felszólítja a mulasztó postaigazgatást a választott bíró kijelölésére, vagy hivatalból maga jelöl ki egy bírót.

3. Az érdekelt felek megegyezhetnek abban, hogy csak egy választott bírót jelölnek ki, és ez a Nemzetközi Iroda is lehet.

4. A választott bírák szótöbbséggel hoznak határozatot.

5. Szavazategyenlőség esetében a választott bírák a vita eldöntésére kiválasztanak egy másik, a vitás ügyben szintén nem érdekelt postaigazgatást. Ha ennek kiválasztásában nem tudnak megegyezni, akkor ezt a postaigazgatást a Nemzetközi Iroda jelöli ki olyan postaigazgatások közül, amelyeket a választott bírák nem javasoltak.

6. Valamely Megállapodásra vonatkozó véleménykülönbség esetében a választott bírakat csak azok közül a postaigazgatások közül lehet kijelölni, amelyek a szóban forgó Megállapodást aláírták.

VI. fejezet
Záró rendelkezések

133. cikk
Az Általános Szabályzatra vonatkozó javaslatok jóváhagyásának feltételei

Ahhoz, hogy végrehajthatók legyenek, az Általános Szabályzatra vonatkozó és a Kongresszus elé terjesztett javaslatokat a Kongresszuson képviselt és szavazati joggal bíró tagországok többségének jóvá kell hagynia. A szavazás alkalmával az Egyesület szavazati joggal bíró tagországi legalább kétharmadának jelen kell lennie.

134. cikk
Az Egyesült Nemzetek Szervezetével kötött egyezményekre vonatkozó javaslatok (Alapokm. 9.)

A 133. cikkben említett jóváhagyási feltételeket kell alkalmazni az Egyetemes Postaegyesület és az Egyesült Nemzetek Szervezete között kötött egyezményeket módosító javaslatokra is, hacsak ezek az egyezmények maguk nem írják elő a bennük foglalt rendelkezések módosításának feltételeit.

135. cikk

Az Általános Szabályzat hatálybalépése és érvényességének időtartama

A jelen Általános Szabályzat 2006. január 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad érvényben.

Ennek hitelül a tagországok Kormányainak meghatalmazottai az Általános Szabályzatot egy eredeti példányban aláírták, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Bukarestben, 2004. október 5-én.”

3. §

A Kormány az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyvét e rendelettel kihirdeti.

4. §

Az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatának a 2008. évi genfi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyvének francia nyelvű hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Premier Protocole additionnel au Règlement général de l'Union postale universelle

Les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union postale universelle réunis en Congrès à Genève, vu l'article 22.2 de la Constitution conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont, d'un commun accord et sous réserve de l'article 25.4 de ladite Constitution, adopté les modifications suivantes au Règlement général.

Article I

(Article 101bis)

Fonctions du Congrès

1. Sur la base des propositions des Pays-membres, du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale, le Congrès:
  - 1.1 détermine les politiques générales pour la réalisation de la mission et du but de l'Union énoncés dans le préambule de la Constitution et à son article premier;
  - 1.2 examine et adopte, le cas échéant, les propositions de modification à la Constitution, au Règlement général, à la Convention et aux Arrangements formulées par les Pays-membres et les Conseils, conformément aux articles 29 de la Constitution et 122 du Règlement général;
  - 1.3 fixe la date d'entrée en vigueur des Actes;
  - 1.4 adopte son Règlement intérieur et les amendements y relatifs;

- 1.5 examine des rapports complets sur les travaux présentés respectivement par le Conseil d'administration, le Conseil d'exploitation postale et le Comité consultatif couvrant la période écoulée depuis le Congrès précédent, conformément aux dispositions des articles 103, 105 et 107 du Règlement général;
- 1.6 adopte la stratégie de l'Union;
- 1.7 fixe le montant maximal des dépenses de l'Union, conformément à l'article 21 de la Constitution;
- 1.8 élit les Pays-membres siégeant au Conseil d'administration et au Conseil d'exploitation postale;
- 1.9 élit le Directeur général et le Vice-Directeur général du Bureau international;
- 1.10 fixe par résolution le plafond des frais à supporter par l'Union pour la production des documents en allemand, en chinois, en portugais et en russe.

2. Le Congrès, en tant qu'organe suprême de l'Union, traite d'autres questions concernant notamment les services postaux.

Article II

(Article 102 modifié)

Composition, fonctionnement et réunions du Conseil d'administration (Const. 17)

1. Le Conseil d'administration se compose de quarante et un membres qui exercent leurs fonctions durant la période qui sépare deux Congrès successifs.
2. La présidence est dévolue de droit au Pays-membre hôte du Congrès. Si ce Pays-membre se désiste, il devient membre de droit et, de ce fait, le groupe géographique auquel il appartient dispose d'un siège supplémentaire auquel les restrictions prévues sous 3 ne sont pas applicables. Dans ce cas, le Conseil d'administration élit à la présidence un des membres appartenant au groupe géographique dont fait partie le Pays-membre hôte.
3. Les quarante autres membres du Conseil d'administration sont élus par le Congrès sur la base d'une répartition géographique équitable. La moitié au moins des membres est renouvelée à l'occasion de chaque Congrès; aucun Pays-membre ne peut être choisi successivement par trois Congrès.
4. Chaque membre du Conseil d'administration désigne son représentant, qui doit être compétent dans le domaine postal.
5. Les fonctions de membre du Conseil d'administration sont gratuites. Les frais de fonctionnement de ce Conseil sont à la charge de l'Union.
6. Le Conseil d'administration a les attributions suivantes:
  - 6.1 superviser toutes les activités de l'Union dans l'intervalle des Congrès, en tenant compte des décisions du Congrès, en étudiant les questions concernant les politiques gouvernementales en matière postale et en tenant compte des politiques réglementaires internationales telles que celles qui sont relatives au commerce des services et à la concurrence;
  - 6.2 examiner et approuver, dans le cadre de ses compétences, toute action jugée nécessaire pour sauvegarder et renforcer la qualité du service postal international et le moderniser;
  - 6.3 favoriser, coordonner et superviser toutes les formes d'assistance technique postale dans le cadre de la coopération technique internationale;
  - 6.4 examiner et approuver le Programme et budget biennal et les comptes de l'Union;

- 6.5 autoriser, si les circonstances l'exigent, le dépassement du plafond des dépenses conformément à l'article 128.3 à 5;
- 6.6 arrêter le Règlement financier de l'UPU;
- 6.7 arrêter les règles régissant le Fonds de réserve;
- 6.8 arrêter les règles régissant le Fonds spécial;
- 6.9 arrêter les règles régissant le Fonds des activités spéciales;
- 6.10 arrêter les règles régissant le Fonds volontaire;
- 6.11 assurer le contrôle de l'activité du Bureau international;
- 6.12 autoriser, s'il est demandé, le choix d'une classe de contribution inférieure, conformément aux conditions prévues à l'article 130.6;
- 6.13 autoriser le changement de groupe géographique, si un Pays-membre le demande, en tenant compte des avis exprimés par les Pays-membres des groupes géographiques concernés;
- 6.14 arrêter le Statut du personnel et les conditions de service des fonctionnaires élus;
- 6.15 créer ou supprimer les postes de travail du Bureau international en tenant compte des restrictions liées au plafond des dépenses fixé;
- 6.16 arrêter le Règlement du Fonds social;
- 6.17 approuver les rapports biennaux établis par le Bureau international sur les activités de l'Union et sur la gestion financière et présenter, s'il y a lieu, des commentaires à leur sujet;
- 6.18 décider des contacts à prendre avec les Pays-membres pour remplir ses fonctions;
- 6.19 après consultation du Conseil d'exploitation postale, décider des contacts à prendre avec les organisations qui ne sont pas des observateurs de droit, examiner et approuver les rapports du Bureau international sur les relations de l'UPU avec les autres organismes internationaux, prendre les décisions qu'il juge opportunes sur la conduite de ces relations et la suite à leur donner; désigner, en temps utile, après consultation du Conseil d'exploitation postale et du Secrétaire général, les organisations internationales, les associations, les entreprises et les personnes qualifiées qui doivent être invitées à se faire représenter à des séances spécifiques du Congrès et de ses Commissions, lorsque cela est dans l'intérêt de l'Union ou peut profiter aux travaux du Congrès, et charger le Directeur général du Bureau international d'envoyer les invitations nécessaires;
- 6.20 arrêter, au cas où il le juge utile, les principes dont le Conseil d'exploitation postale doit tenir compte lorsqu'il étudiera des questions ayant des répercussions financières importantes (taxes, frais terminaux, frais de transit, taux de base du transport aérien du courrier et dépôt à l'étranger d'envois de la poste aux lettres), suivre de près l'étude de ces questions et examiner et approuver, pour en assurer la conformité avec les principes précités, les propositions du Conseil d'exploitation postale portant sur les mêmes sujets;
- 6.21 étudier, à la demande du Congrès, du Conseil d'exploitation postale ou des Pays-membres, les problèmes d'ordre administratif, législatif et juridique intéressant l'Union ou le service postal international; il appartient au Conseil d'administration de décider, dans les domaines susmentionnés, s'il est opportun ou non d'entreprendre les études demandées par les Pays-membres dans l'intervalle des Congrès;
- 6.22 formuler des propositions qui seront soumises à l'approbation soit du Congrès, soit des Pays-membres conformément à l'article 125;
- 6.23 approuver, dans le cadre de ses compétences, les recommandations du Conseil d'exploitation postale concernant l'adoption, si nécessaire, d'une réglementation ou d'une nouvelle pratique en attendant que le Congrès décide en la matière;
- 6.24 examiner le rapport annuel établi par le Conseil d'exploitation postale et, le cas échéant, les propositions soumises par ce dernier;
- 6.25 soumettre des sujets d'étude à l'examen du Conseil d'exploitation postale, conformément à l'article 104.9.16;
- 6.26 désigner le Pays-membre siège du prochain Congrès dans le cas prévu à l'article 101.4;

- 6.27 déterminer, en temps utile et après consultation du Conseil d'exploitation postale, le nombre de Commissions nécessaires pour mener à bien les travaux du Congrès et en fixer les attributions;
  - 6.28 désigner, après consultation du Conseil d'exploitation postale et sous réserve de l'approbation du Congrès, les Pays-membres susceptibles:
    - d'assumer les vice-présidences du Congrès ainsi que les présidences et vice-présidences des Commissions, en tenant compte autant que possible de la répartition géographique équitable des Pays-membres;
    - de faire partie des Commissions restreintes du Congrès;
  - 6.29 examiner et approuver, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale, le projet de stratégie à présenter au Congrès;
  - 6.30 approuver le rapport quadriennal, établi par le Bureau international en consultation avec le Conseil d'exploitation postale, sur les résultats des Pays-membres quant à la Règlements général, Protocole additionnel mise en oeuvre de la stratégie de l'Union approuvée par le Congrès précédent, pour soumission au Congrès suivant;
  - 6.31 établir le cadre pour l'organisation du Comité consultatif et approuver l'organisation du Comité consultatif, conformément aux dispositions de l'article 106;
  - 6.32 établir des critères d'adhésion au Comité consultatif et approuver ou rejeter les demandes d'adhésion selon ces critères, en s'assurant que ces dernières soient traitées suivant une procédure accélérée, entre les réunions du Conseil d'administration;
  - 6.33 désigner ses membres qui feront partie du Comité consultatif;
  - 6.34 réceptionner les rapports ainsi que les recommandations du Comité consultatif et en débattre, et examiner les recommandations de ce dernier pour soumission au Congrès.
7. A sa première réunion, qui est convoquée par le Président du Congrès, le Conseil d'administration élit, parmi ses membres, quatre Vice-Présidents et arrête son Règlement intérieur.
8. Sur convocation de son Président, le Conseil d'administration se réunit, en principe une fois par an, au siège de l'Union.
9. Le Président, les Vice-Présidents et les Présidents des Commissions du Conseil d'administration forment le Comité de gestion. Ce Comité prépare et dirige les travaux de chaque session du Conseil d'administration. Il approuve, au nom du Conseil d'administration, le rapport biennal établi par le Bureau international sur les activités de l'Union et il assume toute autre tâche que le Conseil d'administration décide de lui confier ou dont la nécessité apparaît durant le processus de planification stratégique.
10. Les frais de voyage du représentant de chacun des membres du Conseil d'administration participant aux sessions de cet organe, sont à la charge de son Pays-membre. Toutefois, le représentant de chacun des Pays-membres classés parmi les pays en développement ou les pays les moins avancés conformément aux listes établies par l'Organisation des Nations Unies a droit, sauf pour les réunions ayant lieu pendant le Congrès, au remboursement soit du prix d'un billet d'avion aller et retour en classe économique ou d'un billet de chemin de fer en 1re classe, soit du coût du voyage par tout autre moyen, à condition que ce montant ne dépasse pas le prix du billet d'avion aller et retour en classe économique. Le même droit est accordé au représentant de chaque membre de ses Commissions, de ses Groupes de travail ou de ses autres organes lorsque ceux-ci se réunissent en dehors du Congrès et des sessions du Conseil.
11. Le Président du Conseil d'exploitation postale représente celui-ci aux séances du Conseil d'administration à l'ordre du jour desquelles figurent des questions relatives à l'organe qu'il dirige.

12. Le Président du Comité consultatif représente celui-ci aux réunions du Conseil d'administration lorsque l'ordre du jour comprend des questions intéressant le Comité consultatif.
13. Afin d'assurer une liaison efficace entre les travaux des deux organes, le Conseil d'exploitation postale peut désigner des représentants pour assister aux réunions du Conseil d'administration en qualité d'observateurs.
14. Le Pays-membre où le Conseil d'administration se réunit est invité à participer aux réunions en qualité d'observateur, s'il n'est pas membre du Conseil d'administration.
15. Le Conseil d'administration peut inviter à ses réunions, sans droit de vote, tout organisme international, tout représentant d'association ou d'entreprise ou toute personne qualifiée qu'il désire associer à ses travaux. Il peut également inviter dans les mêmes conditions un ou plusieurs Pays-membres intéressés à des questions prévues à son ordre du jour.
16. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'administration, sans droit de vote:
  - 16.1 membres du Conseil d'exploitation postale;
  - 16.2 membres du Comité consultatif;
  - 16.3 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Conseil d'administration;
  - 16.4 autres Pays-membres de l'Union.
17. Pour des raisons logistiques, le Conseil d'administration peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.
18. Les membres du Conseil d'administration participent effectivement à ses activités. Les observateurs peuvent, à leur demande, être autorisés à collaborer aux études entreprises, en respectant les conditions que le Conseil peut établir pour assurer le rendement et l'efficacité de son travail. Ils peuvent aussi être sollicités pour présider des Groupes de travail et des Equipes de projet lorsque leurs connaissances ou leur expérience le justifient. La participation des observateurs s'effectue sans frais supplémentaires pour l'Union.
19. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.

Article III

(Article 103 modifié)

Information sur les activités du Conseil d'administration

1. Après chaque session, le Conseil d'administration informe les Pays-membres, leurs opérateurs désignés, les Unions restreintes et les membres du Comité consultatif sur ses activités en leur adressant notamment un compte rendu analytique ainsi que ses résolutions et décisions.

2. Le Conseil d'administration fait au Congrès un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux Pays-membres, à leurs opérateurs désignés et aux membres du Comité consultatif au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article IV

(Article 104 modifié)

Composition, fonctionnement et réunions du Conseil d'exploitation postale (Const. 18)

1. Le Conseil d'exploitation postale se compose de quarante membres qui exercent leurs fonctions durant la période qui sépare deux Congrès successifs.

2. Les membres du Conseil d'exploitation postale sont élus par le Congrès, en fonction d'une répartition géographique spécifiée. Vingt-quatre sièges sont réservés aux Pays-membres en développement et seize sièges aux Pays-membres développés. Le tiers au moins des membres est renouvelé à l'occasion de chaque Congrès.

3. Chaque membre du Conseil d'exploitation postale désigne son représentant qui assume les responsabilités mentionnées dans les Actes de l'Union en matière de prestation de services.

4. Les frais de fonctionnement du Conseil d'exploitation postale sont à la charge de l'Union. Ses membres ne reçoivent aucune rémunération. Les frais de voyage et de séjour des représentants des Pays-membres participant au Conseil d'exploitation postale sont à la charge de ces Pays-membres. Toutefois, le représentant de chacun des Pays-membres considérés comme défavorisés d'après les listes établies par l'Organisation des Nations Unies a droit, sauf pour les réunions qui ont lieu pendant le Congrès, au remboursement soit du prix d'un billet-avion aller et retour en classe économique ou d'un billet de chemin de fer en 1re classe, soit du coût du voyage par tout autre moyen, à condition que ce montant ne dépasse pas le prix du billet-avion aller et retour en classe économique.

5. A sa première réunion, qui est convoquée et ouverte par le Président du Congrès, le Conseil d'exploitation postale choisit, parmi ses membres, un Président, un Vice-Président et les Présidents des Commissions.

6. Le Conseil d'exploitation postale arrête son Règlement intérieur.

7. En principe, le Conseil d'exploitation postale se réunit tous les ans au siège de l'Union. La date et le lieu de la réunion sont fixés par son Président, après accord avec le Président du Conseil d'administration et le Directeur général du Bureau international.

8. Le Président, le Vice-Président et les Présidents des Commissions du Conseil d'exploitation postale forment le Comité de gestion. Ce Comité prépare et dirige les travaux de chaque session du Conseil d'exploitation postale et assume toutes les tâches que ce dernier décide de lui confier ou dont la nécessité apparaît durant le processus de planification stratégique.

9. Les attributions du Conseil d'exploitation postale sont les suivantes:

9.1 conduire l'étude des problèmes d'exploitation, commerciaux, techniques, économiques et de coopération technique les plus importants qui présentent de l'intérêt pour tous les Pays-membres de l'Union ou leurs opérateurs désignés, notamment des questions ayant des répercussions financières importantes (taxes, frais terminaux, frais de transit, taux de base du transport aérien du courrier, quotes-parts des colis postaux et dépôt à l'étranger d'envois de

- la poste aux lettres), élaborer des informations et des avis à leur sujet et recommander des mesures à prendre à leur égard;
- 9.2 procéder à la révision des Règlements de l'Union dans les six mois qui suivent la clôture du Congrès, à moins que celui-ci n'en décide autrement; en cas d'urgente nécessité, le Conseil d'exploitation postale peut également modifier lesdits Règlements à d'autres sessions; dans les deux cas, le Conseil d'exploitation reste subordonné aux directives du Conseil d'administration en ce qui concerne les politiques et les principes fondamentaux;
  - 9.3 coordonner les mesures pratiques pour le développement et l'amélioration des services postaux internationaux;
  - 9.4 entreprendre, sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration dans le cadre des compétences de ce dernier, toute action jugée nécessaire pour sauvegarder et renforcer la qualité du service postal international et le moderniser;
  - 9.5 formuler des propositions qui seront soumises à l'approbation soit du Congrès, soit des Pays-membres conformément à l'article 125; l'approbation du Conseil d'administration est requise lorsque ces propositions portent sur des questions relevant de la compétence de ce dernier;
  - 9.6 examiner, à la demande d'un Pays-membre, toute proposition que ce Pays-membre transmet au Bureau international selon l'article 124, en préparer les commentaires et charger le Bureau de les annexer à ladite proposition avant de la soumettre à l'approbation des Pays-membres;
  - 9.7 recommander, si nécessaire, et éventuellement après approbation par le Conseil d'administration et consultation de l'ensemble des Pays-membres, l'adoption d'une réglementation ou d'une nouvelle pratique en attendant que le Congrès décide en la matière;
  - 9.8 élaborer et présenter, sous forme de recommandations aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés, des normes en matière technique, d'exploitation et dans d'autres domaines de sa compétence où une pratique uniforme est indispensable; de même, il procède, en cas de besoin, à des modifications de normes qu'il a déjà établies;
  - 9.9 apporter au Conseil d'administration les éléments nécessaires à l'élaboration du projet de stratégie à soumettre au Congrès;
  - 9.10 approuver le rapport biennal établi par le Bureau international sur les activités de l'Union dans ses parties qui ont trait aux responsabilités et fonctions du Conseil d'exploitation postale;
  - 9.11 décider des contacts à prendre avec les Pays-membres et leurs opérateurs désignés pour remplir ses fonctions;
  - 9.12 procéder à l'étude des problèmes d'enseignement et de formation professionnelle intéressant les Pays-membres et leurs opérateurs désignés ainsi que les pays nouveaux et en développement;
  - 9.13 prendre les mesures nécessaires en vue d'étudier et de diffuser les expériences et les progrès faits par certains Pays-membres et leurs opérateurs désignés dans les domaines de la technique, de l'exploitation, de l'économie et de la formation professionnelle intéressant les services postaux;
  - 9.14 étudier la situation actuelle et les besoins des services postaux dans les pays nouveaux et en développement et élaborer des recommandations convenables sur les voies et les moyens d'améliorer les services postaux dans ces pays;
  - 9.15 prendre, après entente avec le Conseil d'administration, les mesures appropriées dans le domaine de la coopération technique avec tous les Pays-membres de l'Union et leurs opérateurs désignés et, en particulier, avec les pays nouveaux et en développement et leurs opérateurs désignés;

- 9.16 examiner toutes autres questions qui lui sont soumises par un membre du Conseil d'exploitation postale, par le Conseil d'administration ou par tout Pays-membre ou opérateur désigné;
- 9.17 réceptionner et discuter les rapports ainsi que les recommandations du Comité consultatif, et, pour les questions intéressant le Conseil d'exploitation postale, examiner et faire des observations au sujet des recommandations du Comité consultatif pour soumission au Congrès;
- 9.18 désigner ses membres qui feront partie du Comité consultatif.

10. Sur la base de la stratégie de l'Union adoptée par le Congrès et, en particulier, de la partie afférente aux stratégies des organes permanents de l'Union, le Conseil d'exploitation postale établit, à sa session suivant le Congrès, un programme de travail de base contenant un certain nombre de tactiques visant à la réalisation des stratégies. Ce programme de base, comprenant un nombre limité de travaux sur des sujets d'actualité et d'intérêt commun, est révisé chaque année en fonction des réalités et des priorités nouvelles.

11. Afin d'assurer une liaison efficace entre les travaux des deux organes, le Conseil d'administration peut désigner des représentants pour assister aux réunions du Conseil d'exploitation postale en qualité d'observateurs.

12. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer, sans droit de vote, aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'exploitation postale:

- 12.1 membres du Conseil d'administration;
- 12.2 membres du Comité consultatif;
- 12.3 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Conseil d'exploitation postale;
- 12.4 autres Pays-membres de l'Union.

13. Pour des raisons logistiques, le Conseil d'exploitation postale peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.

14. Les membres du Conseil d'exploitation postale participent effectivement à ses activités. Les observateurs peuvent, à leur demande, être autorisés à collaborer aux études entreprises, en respectant les conditions que le Conseil peut établir pour assurer le rendement et l'efficacité de son travail. Ils peuvent aussi être sollicités pour présider des Groupes de travail et des Equipes de projet lorsque leurs connaissances ou leur expérience le justifient. La participation des observateurs s'effectue sans frais supplémentaires pour l'Union.

15. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.

16. Le Président du Comité consultatif représente celui-ci aux réunions du Conseil d'exploitation postale lorsque l'ordre du jour comprend des questions intéressant le Comité consultatif.

17. Le Conseil d'exploitation postale peut inviter à ses réunions, sans droit de vote:
- 17.1 tout organisme international ou toute personne qualifiée qu'il désire associer à ses travaux;
- 17.2 tout Pays-membre n'appartenant pas au Conseil d'exploitation postale;
- 17.3 toute association ou entreprise qu'il souhaite consulter sur des questions concernant ses activités.

Article V

(Article 105 modifié)

Information sur les activités du Conseil d'exploitation postale

1. Après chaque session, le Conseil d'exploitation postale informe les Pays-membres, leurs opérateurs désignés, les Unions restreintes et les membres du Comité consultatif sur ses activités en leur adressant notamment un compte rendu analytique ainsi que ses résolutions et décisions.
2. Le Conseil d'exploitation postale établit, à l'intention du Conseil d'administration, un rapport annuel sur ses activités.
3. Le Conseil d'exploitation postale établit, à l'intention du Congrès, un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux Pays-membres de l'Union, à leurs opérateurs désignés et aux membres du Comité consultatif au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article VI

(Article 106 modifié)

Composition, fonctionnement et réunions du Comité consultatif

1. Le Comité consultatif a pour but de représenter les intérêts du secteur postal au sens large du terme et de servir de cadre à un dialogue efficace entre les parties intéressées. Il comprend des organisations non gouvernementales représentant des clients, des fournisseurs de services de distribution, des organisations de travailleurs, des fournisseurs de biens et de services oeuvrant pour le secteur des services postaux, et des organismes similaires regroupant des particuliers, ainsi que des entreprises souhaitant contribuer à la réalisation de la mission et des objectifs de l'Union. Si ces organisations sont enregistrées, elles doivent l'être dans un Paysmembre de l'Union. Le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale désignent leurs membres respectifs siégeant en tant que membres du Comité consultatif. En dehors des membres désignés par le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale, l'adhésion au Comité consultatif est déterminée à l'issue d'un processus de dépôt de demande et d'acceptation de celle-ci, établi par le Conseil d'administration et réalisé conformément à l'article 102.6.31.
2. Chaque membre du Comité consultatif désigne son propre représentant.
3. Les frais de fonctionnement du Comité consultatif sont répartis entre l'Union et les membres du Comité, selon les modalités déterminées par le Conseil d'administration.
4. Les membres du Comité consultatif ne bénéficient d'aucune rémunération ou rétribution.
5. Le Comité consultatif se réorganise après chaque Congrès, selon le cadre établi par le Conseil d'administration. Le Président du Conseil d'administration préside la réunion d'organisation du Comité consultatif, au cours de laquelle on procède à l'élection du Président dudit Comité.

6. Le Comité consultatif détermine son organisation interne et établit son propre règlement intérieur, en tenant compte des principes généraux de l'Union et sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration, après consultation du Conseil d'exploitation postale.

7. Le Comité consultatif se réunit deux fois par an. En principe, les réunions ont lieu au siège de l'Union au moment des sessions du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale. La date et le lieu de chaque réunion sont fixés par le Président du Comité consultatif, en accord avec les Présidents du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale et le Directeur général du Bureau international.

8. Le Comité consultatif établit son propre programme dans le cadre de la liste des attributions ci-après:

8.1 examiner les documents et les rapports appropriés du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale; dans des circonstances exceptionnelles, le droit de recevoir certains textes et documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe; par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié;

8.2 mener des études et débattre de questions importantes pour les membres du Comité consultatif;

8.3 examiner les questions concernant le secteur des services postaux et présenter des rapports sur ces questions;

8.4 contribuer aux travaux du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale, notamment par la présentation de rapports et de recommandations, et par la présentation d'avis à la demande des deux Conseils;

8.5 faire des recommandations au Congrès, sous réserve de l'approbation du Conseil d'administration et, pour les questions intéressant le Conseil d'exploitation postale, moyennant examen et commentaire de ce dernier.

9. Le Président du Conseil d'administration et le Président du Conseil d'exploitation postale représentent ces organes aux réunions du Comité consultatif lorsque l'ordre du jour de ces réunions comprend des questions intéressant ces organes.

10. Pour assurer une liaison efficace avec les organes de l'Union, le Comité consultatif peut désigner des représentants pour participer aux réunions du Congrès, du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale ainsi que de leurs Commissions respectives en qualité d'observateurs sans droit de vote.

11. A leur demande, les membres du Comité consultatif peuvent assister aux séances plénières et aux réunions des Commissions du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale, conformément aux articles 102.16 et 104.12. Ils peuvent également participer aux travaux des Equipes de projet et des Groupes de travail aux termes des articles 102.18 et 104.14. Les membres du Comité consultatif peuvent participer au Congrès en qualité d'observateurs sans droit de vote.

12. A leur demande, les observateurs indiqués ci-après peuvent participer, sans droit de vote, aux sessions du Comité consultatif:

12.1 membres du Conseil d'administration et du Conseil d'exploitation postale;

- 12.2 organisations intergouvernementales s'intéressant aux travaux du Comité consultatif;
- 12.3 Unions restreintes;
- 12.4 autres membres de l'Union.

13. Pour des raisons logistiques, le Comité consultatif peut limiter le nombre de participants par observateur. Il peut également limiter leur droit à la parole lors des débats.

14. Dans des circonstances exceptionnelles, les observateurs peuvent être exclus d'une réunion ou d'une partie d'une réunion. De même, leur droit de recevoir certains documents peut être limité si la confidentialité du sujet de la réunion ou du document l'exige; la décision concernant une telle restriction peut être prise au cas par cas par tout organe concerné ou son Président; les différents cas sont signalés au Conseil d'administration, et au Conseil d'exploitation postale s'il s'agit de questions présentant un intérêt particulier pour cet organe. Par la suite, le Conseil d'administration peut, s'il le juge nécessaire, réexaminer les restrictions, en consultation avec le Conseil d'exploitation postale lorsque cela est approprié.

15. Le Bureau international, sous la responsabilité du Directeur général, assure le secrétariat du Comité consultatif.

Article VII

(Article 107 modifié)

Information sur les activités du Comité consultatif

1. Après chaque session, le Comité consultatif informe le Conseil d'administration et le Conseil d'exploitation postale de ses activités en adressant aux Présidents de ces organes, entre autres, un compte rendu analytique de ses réunions ainsi que ses recommandations et avis.
2. Le Comité consultatif fait au Conseil d'administration un rapport d'activité annuel et en envoie un exemplaire au Conseil d'exploitation postale. Ce rapport est inclus dans la documentation du Conseil d'administration fournie aux Pays-membres de l'Union, à leurs opérateurs désignés et aux Unions restreintes, conformément à l'article 103.
3. Le Comité consultatif fait au Congrès un rapport sur l'ensemble de son activité et le transmet aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès.

Article VIII

(Article 110 modifié)

Langues utilisées pour la documentation, les délibérations et la correspondance de service

1. Pour la documentation de l'Union, les langues française, anglaise, arabe et espagnole sont utilisées. Sont également utilisées les langues allemande, chinoise, portugaise et russe, à condition que la production dans ces dernières langues se limite à la documentation de base la plus importante. D'autres langues sont également utilisées, à condition que les Pays-membres qui en font la demande en supportent tous les coûts.
2. Le ou les Pays-membres ayant demandé une langue autre que la langue officielle constituent un groupe linguistique.

3. La documentation est publiée par le Bureau international dans la langue officielle et dans les langues des groupes linguistiques constitués, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux régionaux de ces groupes, conformément aux modalités convenues avec le Bureau international. La publication dans les différentes langues est faite selon le même modèle.
4. La documentation publiée directement par le Bureau international est, dans la mesure du possible, distribuée simultanément dans les différentes langues demandées.
5. Les correspondances entre les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés et le Bureau international et entre ce dernier et des tiers peuvent être échangées en toute langue pour laquelle le Bureau international dispose d'un service de traduction.
6. Les frais de traduction vers une langue quelle qu'elle soit, y compris ceux résultant de l'application des dispositions prévues sous 5, sont supportés par le groupe linguistique ayant demandé cette langue. Les Pays-membres utilisant la langue officielle versent, au titre de la traduction des documents non officiels, une contribution forfaitaire dont le montant par unité contributive est égal à celui supporté par les Pays-membres ayant recours à l'autre langue de travail du Bureau international. Tous les autres frais afférents à la fourniture des documents sont supportés par l'Union. Le plafond des frais à supporter par l'Union pour la production des documents en allemand, chinois, portugais et russe est fixé par une résolution du Congrès.
7. Les frais à supporter par un groupe linguistique sont répartis entre les membres de ce groupe proportionnellement à leur contribution aux dépenses de l'Union. Ces frais peuvent être répartis entre les membres du groupe linguistique selon une autre clé de répartition, à condition que les Pays-membres intéressés s'entendent à ce sujet et notifient leur décision au Bureau international par l'intermédiaire du porte-parole du groupe.
8. Le Bureau international donne suite à tout changement de choix de langue demandé par un Pays-membre après un délai qui ne doit pas dépasser deux ans.
9. Pour les délibérations des réunions des organes de l'Union, les langues française, anglaise, espagnole et russe sont admises, moyennant un système d'interprétation – avec ou sans équipement électronique – dont le choix est laissé à l'appréciation des organisateurs de la réunion après consultation du Directeur général du Bureau international et des Pays-membres intéressés.
10. D'autres langues sont également autorisées pour les délibérations et les réunions indiquées sous 9.
11. Les délégations qui emploient d'autres langues assurent l'interprétation simultanée en l'une des langues mentionnées sous 9, soit par le système indiqué au même paragraphe, lorsque les modifications d'ordre technique nécessaires peuvent y être apportées, soit par des interprètes particuliers.
12. Les frais des services d'interprétation sont répartis entre les Pays-membres utilisant la même langue dans la proportion de leur contribution aux dépenses de l'Union. Toutefois, les frais d'installation et d'entretien de l'équipement technique sont supportés par l'Union.
13. Les Pays-membres et/ou leurs opérateurs désignés peuvent s'entendre au sujet de la langue à employer pour la correspondance de service dans leurs relations réciproques. A défaut d'une telle entente, la langue à employer est le français.

Article IX

(Article 112 modifié)

Fonctions du Directeur général

1. Le Directeur général organise, administre et dirige le Bureau international, dont il est le représentant légal. Il est compétent pour classer les postes des grades G 1 à D 2 et pour nommer et promouvoir les fonctionnaires dans ces grades. Pour les nominations dans les grades P 1 à D 2, il doit prendre en considération les qualifications professionnelles des candidats recommandés par les Pays-membres dont ils ont la nationalité, ou dans lesquels ils exercent leur activité professionnelle, en tenant compte d'une équitable répartition géographique continentale et des langues. Les postes de grade D 2 doivent, dans toute la mesure possible, être pourvus par des candidats provenant de régions différentes et d'autres régions que celles dont le Directeur général et le Vice-Directeur général sont originaires, compte tenu de la considération dominante de l'efficacité du Bureau international. Dans le cas de postes exigeant des qualifications spéciales, le Directeur général peut s'adresser à l'extérieur. Il tient également compte, lors de la nomination d'un nouveau fonctionnaire, de ce qu'en principe les personnes qui occupent les postes des grades D 2, D 1 et P 5 doivent être des ressortissants de différents Pays-membres de l'Union. Lors de la promotion d'un fonctionnaire du Bureau international aux grades D 2, D 1 et P 5, il n'est pas tenu à l'application du même principe. En outre, les exigences d'une équitable répartition géographique et des langues passent après le mérite dans le processus de recrutement. Le Directeur général informe le Conseil d'administration une fois par an des nominations et des promotions aux grades P 4 à D 2.

2. Le Directeur général a les attributions suivantes:

- 2.1 assurer les fonctions de dépositaire des Actes de l'Union et d'intermédiaire dans la procédure d'adhésion et d'admission à l'Union ainsi que de sortie de celle-ci;
- 2.2 notifier les décisions prises par le Congrès à tous les Gouvernements des Pays-membres;
- 2.3 notifier à l'ensemble des Pays-membres et à leurs opérateurs désignés les Règlements arrêtés ou révisés par le Conseil d'exploitation postale;
- 2.4 préparer le projet de budget annuel de l'Union au niveau le plus bas possible compatible avec les besoins de l'Union et le soumettre en temps opportun à l'examen du Conseil d'administration; communiquer le budget aux Pays-membres de l'Union après l'approbation du Conseil d'administration et l'exécuter;
- 2.5 exécuter les activités spécifiques demandées par les organes de l'Union et celles que lui attribuent les Actes;
- 2.6 prendre les initiatives visant à réaliser les objectifs fixés par les organes de l'Union, dans le cadre de la politique établie et des fonds disponibles;
- 2.7 soumettre des suggestions et des propositions au Conseil d'administration ou au Conseil d'exploitation postale;
- 2.8 après la clôture du Congrès, présenter au Conseil d'exploitation postale les propositions concernant les changements à apporter aux Règlements en raison des décisions du Congrès, conformément au Règlement intérieur du Conseil d'exploitation postale;
- 2.9 préparer, à l'intention du Conseil d'administration et sur la base des directives données par les Conseils, le projet de stratégie à soumettre au Congrès;
- 2.10 établir, pour approbation par le Conseil d'administration, un rapport quadriennal sur les résultats des Pays-membres quant à la mise en oeuvre de la stratégie de l'Union approuvée par le Congrès précédent, qui sera soumis au Congrès suivant;
- 2.11 assurer la représentation de l'Union;
- 2.12 servir d'intermédiaire dans les relations entre:
  - l'UPU et les Unions restreintes;
  - l'UPU et l'Organisation des Nations Unies;

- l'UPU et les organisations internationales dont les activités présentent un intérêt pour l'Union;
  - l'UPU et les organismes internationaux, associations ou entreprises que les organes de l'Union souhaitent consulter ou associer à leurs travaux;
- 2.13 assumer la fonction de Secrétaire général des organes de l'Union et veiller à ce titre, compte tenu des dispositions spéciales du présent Règlement, notamment:
- à la préparation et à l'organisation des travaux des organes de l'Union;
  - à l'élaboration, à la production et à la distribution des documents, rapports et procès-verbaux;
  - au fonctionnement du secrétariat durant les réunions des organes de l'Union;
- 2.14 assister aux séances des organes de l'Union et prendre part aux délibérations sans droit de vote, avec la possibilité de se faire représenter.

Article X

(Article 114 modifié)

Secrétariat des organes de l'Union (Const. 14, 15, 17, 18)

Le secrétariat des organes de l'Union est assuré par le Bureau international sous la responsabilité du Directeur général. Il adresse tous les documents publiés à l'occasion de chaque session aux Pays-membres de l'organe et à leurs opérateurs désignés, aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés qui, sans être membres de l'organe, collaborent aux études entreprises, aux Unions restreintes ainsi qu'aux autres Pays-membres et à leurs opérateurs désignés qui en font la demande.

Article XI

(Article 116 modifié)

Renseignements. Avis. Demandes d'interprétation et de modification des Actes. Enquêtes. Intervention dans la liquidation des comptes (Const. 20, Règl. gén. 124, 125, 126)

1. Le Bureau international se tient en tout temps à la disposition du Conseil d'administration, du Conseil d'exploitation postale, des Pays-membres et de leurs opérateurs désignés pour leur fournir tous renseignements utiles sur les questions relatives au service.
2. Il est chargé, notamment, de réunir, de coordonner, de publier et de distribuer les renseignements de toute nature qui intéressent le service postal international; d'émettre, à la demande des parties en cause, un avis sur les questions litigieuses; de donner suite aux demandes d'interprétation et de modification des Actes de l'Union et, en général, de procéder aux études et aux travaux de rédaction ou de documentation que lesdits Actes lui attribuent ou dont il serait saisi dans l'intérêt de l'Union.
3. Il procède également aux enquêtes qui sont demandées par les Pays-membres et par leurs opérateurs désignés en vue de connaître l'opinion des autres Pays-membres et de leurs opérateurs désignés sur une question déterminée. Le résultat d'une enquête ne revêt pas le caractère d'un vote et ne lie pas formellement.
4. Il peut intervenir à titre d'office de compensation, dans la liquidation des comptes de toute nature relatifs au service postal.

Article XII

(Article 118 modifié)

Formules fournies par le Bureau international (Const. 20)

Le Bureau international est chargé de faire confectionner les coupons-réponse internationaux et d'en approvisionner, au prix de revient, les Pays-membres ou leurs opérateurs désignés qui en font la demande.

Article XIII

(Article 119 modifié)

Actes des Unions restreintes et arrangements spéciaux (Const. 8)

1. Deux exemplaires des Actes des Unions restreintes et des arrangements spéciaux conclus en application de l'article 8 de la Constitution doivent être transmis au Bureau international par les bureaux de ces Unions ou, à défaut, par une des parties contractantes.
2. Le Bureau international veille à ce que les Actes des Unions restreintes et les arrangements spéciaux ne prévoient pas des conditions moins favorables pour le public que celles qui sont prévues dans les Actes de l'Union et informe les Pays-membres et leurs opérateurs désignés de l'existence des Unions et des arrangements susdits. Il signale au Conseil d'administration toute irrégularité constatée en vertu de la présente disposition.

Article XIV

(Article 121 modifié)

Rapport biennal sur les activités de l'Union (Const. 20, Règl. gén. 102.6.17)

Le Bureau international fait, sur les activités de l'Union, un rapport biennal qui est communiqué, après approbation par le Conseil d'administration, aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés, aux Unions restreintes et à l'Organisation des Nations Unies.

Article XV

(Article 122 modifié)

Procédure de présentation des propositions au Congrès (Const. 29)

1. Sous réserve des exceptions prévues sous 2 et 5, la procédure ci-après règle l'introduction des propositions de toute nature à soumettre au Congrès par les Pays-membres:
  - a) sont admises les propositions qui parviennent au Bureau international au moins six mois avant la date fixée pour le Congrès;
  - b) aucune proposition d'ordre rédactionnel n'est admise pendant la période de six mois qui précède la date fixée pour le Congrès;
  - c) les propositions de fond qui parviennent au Bureau international dans l'intervalle compris entre six et quatre mois avant la date fixée pour le Congrès ne sont admises que si elles sont appuyées par au moins deux Pays-membres;
  - d) les propositions de fond qui parviennent au Bureau international dans l'intervalle compris entre quatre et deux mois qui précède la date fixée pour le Congrès ne sont admises que si elles sont appuyées par au moins huit Pays-membres; les propositions qui parviennent ultérieurement ne sont plus admises;
  - e) les déclarations d'appui doivent parvenir au Bureau international dans le même délai que les propositions qu'elles concernent.

2. Les propositions concernant la Constitution ou le Règlement général doivent parvenir au Bureau international six mois au moins avant l'ouverture du Congrès; celles qui parviennent postérieurement à cette date mais avant l'ouverture du Congrès ne peuvent être prises en considération que si le Congrès en décide ainsi à la majorité des deux tiers des pays représentés au Congrès et si les conditions prévues sous 1 sont respectées.

3. Chaque proposition ne doit avoir en principe qu'un objectif et ne contenir que les modifications justifiées par cet objectif. De même, chaque proposition susceptible d'entraîner des dépenses substantielles pour l'Union doit être accompagnée de son impact financier préparé par le Pays-membre auteur, en consultation avec le Bureau international, afin de déterminer les ressources financières nécessaires à son exécution.

4. Les propositions d'ordre rédactionnel sont munies, en tête, de la mention «Proposition d'ordre rédactionnel» par les Pays-membres qui les présentent et publiées par le Bureau international sous un numéro suivi de la lettre R. Les propositions non munies de cette mention mais qui, de l'avis du Bureau international, ne touchent que la rédaction sont publiées avec une annotation appropriée; le Bureau international établit une liste de ces propositions à l'intention du Congrès.

5. La procédure prescrite sous 1 et 4 ne s'applique ni aux propositions concernant le Règlement intérieur des Congrès ni aux amendements à des propositions déjà faites.

Article XVI

(Article 123 modifié)

Procédure de présentation au Conseil d'exploitation postale des propositions concernant l'élaboration des nouveaux Règlements compte tenu des décisions prises par le Congrès

1. Les Règlements de la Convention postale universelle et de l'Arrangement concernant les services postaux de paiement sont arrêtés par le Conseil d'exploitation postale, compte tenu des décisions prises par le Congrès.

2. Les propositions de conséquence aux amendements qu'il est proposé d'apporter à la Convention ou à l'Arrangement concernant les services postaux de paiement doivent être soumises au Bureau international en même temps que les propositions au Congrès auxquelles elles se rapportent. Elles peuvent être soumises par un seul Pays-membre, sans l'appui des autres Pays-membres. Ces propositions doivent être envoyées à tous les Pays-membres, au plus tard un mois avant le Congrès.

3. Les autres propositions concernant les Règlements, censées être examinées par le Conseil d'exploitation postale en vue de l'élaboration des nouveaux Règlements dans les six mois suivant le Congrès, doivent être soumises au Bureau international au moins deux mois avant le Congrès.

4. Les propositions concernant les changements à apporter aux Règlements en raison des décisions du Congrès, qui sont soumises par les Pays-membres, doivent parvenir au Bureau international au plus tard deux mois avant l'ouverture du Conseil d'exploitation postale. Ces propositions doivent être envoyées à tous les Pays-membres et à leurs opérateurs désignés, au plus tard un mois avant l'ouverture du Conseil d'exploitation postale.

Article XVII

(Article 124 modifié)

Procédure de présentation des propositions entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 116)

1. Pour être prise en considération, chaque proposition concernant la Convention ou les Arrangements et introduite par un Pays-membre entre deux Congrès doit être appuyée par au moins deux autres Pays-membres. Ces propositions restent sans suite lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps, les déclarations d'appui nécessaires.
2. Ces propositions sont adressées aux autres Pays-membres par l'intermédiaire du Bureau international.
3. Les propositions concernant les Règlements n'ont pas besoin d'appui, mais ne sont prises en considération par le Conseil d'exploitation postale que si celui-ci en approuve l'urgente nécessité.

Article XVIII

(Article 125 modifié)

Examen des propositions entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 116, 124)

1. Toute proposition concernant la Convention, les Arrangements et leurs Protocoles finals est soumise à la procédure suivante: lorsqu'un Pays-membre a envoyé une proposition au Bureau international, ce dernier la transmet à tous les Pays-membres pour examen. Ceux-ci disposent d'un délai de deux mois pour examiner la proposition et, le cas échéant, pour faire parvenir leurs observations au Bureau international. Les amendements ne sont pas admis. A la fin de ce délai de deux mois, le Bureau international transmet aux Pays-membres toutes les observations qu'il a reçues et invite chaque Pays-membre ayant le droit de vote à voter pour ou contre la proposition. Les Pays-membres qui n'ont pas fait parvenir leur vote dans un délai de deux mois sont considérés comme s'étant abstenus. Les délais précités comptent à partir de la date des circulaires du Bureau international.
2. Les propositions de modification des Règlements sont traitées par le Conseil d'exploitation postale.
3. Si la proposition concerne un Arrangement ou son Protocole final, seuls les Pays-membres qui sont parties à cet Arrangement peuvent prendre part aux opérations indiquées sous 1.

Article XIX

(Article 126 modifié)

Notification des décisions adoptées entre deux Congrès (Const. 29, Règl. gén. 124, 125)

1. Les modifications apportées à la Convention, aux Arrangements et aux Protocoles finals de ces Actes sont consacrées par une notification du Directeur général du Bureau international aux Gouvernements des Pays-membres.
2. Les modifications apportées par le Conseil d'exploitation postale aux Règlements et à leurs Protocoles finals sont notifiées aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés par le Bureau international. Il en est de même des interprétations visées à l'article 36.3.2 de la Convention et aux dispositions correspondantes des Arrangements.

Article XX

(Article 128 modifié)

Fixation et règlement des dépenses de l'Union (Const. 22)

1. Sous réserve des dispositions prévues sous 2 à 6, les dépenses annuelles afférentes aux activités des organes de l'Union ne doivent pas dépasser les sommes ci-après pour les années 2009 et suivantes: 37 000 000 francs suisses pour les années 2009 et 2010, 37 235 000 francs suisses pour les années 2011 et 2012. La limite de base pour 2012 s'applique également aux années postérieures en cas de report du Congrès prévu pour 2012.
2. Les dépenses afférentes à la réunion du prochain Congrès (déplacement du secrétariat, frais de transport, frais d'installation technique de l'interprétation simultanée, frais de reproduction des documents durant le Congrès, etc.) ne doivent pas dépasser la limite de 2 900 000 francs suisses.
3. Le Conseil d'administration est autorisé à dépasser les limites fixées sous 1 et 2 pour tenir compte des augmentations des échelles de traitement, des contributions au titre des pensions ou indemnités, y compris les indemnités de poste, admises par les Nations Unies pour être appliquées à leur personnel en fonctions à Genève.
4. Le Conseil d'administration est également autorisé à ajuster, chaque année, le montant des dépenses autres que celles relatives au personnel en fonction de l'indice suisse des prix à la consommation.
5. Par dérogation aux dispositions prévues sous 1, le Conseil d'administration, ou en cas d'extrême urgence le Directeur général, peut autoriser un dépassement des limites fixées pour faire face aux réparations importantes et imprévues du bâtiment du Bureau international, sans toutefois que le montant du dépassement puisse excéder 125 000 francs suisses par année.
6. Si les crédits prévus sous 1 et 2 se révèlent insuffisants pour assurer le bon fonctionnement de l'Union, ces limites ne peuvent être dépassées qu'avec l'approbation de la majorité des Pays-membres de l'Union. Toute consultation doit comporter un exposé complet des faits justifiant une telle demande.
7. Les pays qui adhèrent à l'Union ou qui sont admis en qualité de membres de l'Union ainsi que ceux qui sortent de l'Union doivent acquitter leur cotisation pour l'année entière au cours de laquelle leur admission ou leur sortie devient effective.
8. Les Pays-membres paient à l'avance leur part contributive aux dépenses annuelles de l'Union, sur la base du budget arrêté par le Conseil d'administration. Ces parts contributives doivent être payées au plus tard le premier jour de l'exercice financier auquel se rapporte le budget. Passé ce terme, les sommes dues sont productives d'intérêts au profit de l'Union, à raison de 6% par an à partir du quatrième mois.
9. Lorsque les arriérés de contributions obligatoires hors intérêts dues à l'Union par un Pays-membre sont égaux ou supérieurs à la somme des contributions de ce Pays-membre pour les deux exercices financiers précédents, ce Pays-membre peut céder irrévocablement à l'Union tout ou partie de ses créances sur d'autres Pays-membres, selon les modalités fixées par le Conseil d'administration. Les conditions de cession de créances sont à définir selon un accord convenu entre le Pays-membre, ses débiteurs/créanciers et l'Union.

10. Les Pays-membres qui, pour des raisons juridiques ou autres, sont dans l'impossibilité d'effectuer une telle cession s'engagent à conclure un plan d'amortissement de leurs comptes arriérés.
11. Sauf dans des circonstances exceptionnelles, le recouvrement des arriérés de contributions obligatoires dues à l'Union ne pourra pas s'étendre à plus de dix années.
12. Dans des circonstances exceptionnelles, le Conseil d'administration peut libérer un Paysmembre de tout ou partie des intérêts dus si celui-ci s'est acquitté, en capital, de l'intégralité de ses dettes arriérées.
13. Un Pays-membre peut également être libéré, dans le cadre d'un plan d'amortissement de ses comptes arriérés approuvé par le Conseil d'administration, de tout ou partie des intérêts accumulés ou à courir; la libération est toutefois subordonnée à l'exécution complète et ponctuelle du plan d'amortissement dans un délai convenu de dix ans au maximum.
14. Pour pallier les insuffisances de trésorerie de l'Union, il est constitué un Fonds de réserve dont le montant est fixé par le Conseil d'administration. Ce Fonds est alimenté en premier lieu par les excédents budgétaires. Il peut servir également à équilibrer le budget ou à réduire le montant des contributions des Pays-membres.
15. En ce qui concerne les insuffisances passagères de trésorerie, le Gouvernement de la Confédération suisse fait, à court terme, les avances nécessaires selon des conditions qui sont à fixer d'un commun accord. Ce Gouvernement surveille sans frais la tenue des comptes financiers ainsi que la comptabilité du Bureau international dans les limites des crédits fixés par le Congrès.
16. Les dispositions mentionnées sous 9 à 13 s'appliquent par analogie aux frais de traduction facturés par le Bureau international aux Pays-membres affiliés aux groupes linguistiques.

Article XXI

(Article 130 modifié)

Classes de contribution (Const. 21, Règl. gén. 115, 128)

1. Les Pays-membres contribuent à la couverture des dépenses de l'Union selon la classe de contribution à laquelle ils appartiennent. Ces classes sont les suivantes:
  - classe de 50 unités;
  - classe de 45 unités;
  - classe de 40 unités;
  - classe de 35 unités;
  - classe de 30 unités;
  - classe de 25 unités;
  - classe de 20 unités;
  - classe de 15 unités;
  - classe de 10 unités;
  - classe de 5 unités;
  - classe de 3 unités;
  - classe de 1 unité;
  - classe de 0,5 unité, réservée aux pays les moins avancés énumérés par l'Organisation des Nations Unies et à d'autres pays désignés par le Conseil d'administration.

2. Outre les classes de contribution énumérées sous 1, tout Pays-membre peut choisir de payer un nombre d'unités de contribution supérieur à la classe de contribution à laquelle il appartient durant une période minimale équivalente à celle située entre deux Congrès. Ce changement est annoncé au plus tard lors du Congrès. A la fin de la période entre deux Congrès, le Pays-membre revient automatiquement à son nombre d'unités de contribution d'origine, sauf s'il décide de continuer à payer un nombre d'unités de contribution supérieur. Le paiement de contributions supplémentaires augmente d'autant les dépenses.

3. Les Pays-membres sont rangés dans l'une des classes de contribution précitées au moment de leur admission ou de leur adhésion à l'Union, selon la procédure visée à l'article 21.4 de la Constitution.

4. Les Pays-membres peuvent se ranger ultérieurement dans une classe de contribution inférieure, à la condition que la demande de changement soit envoyée au Bureau international au moins deux mois avant l'ouverture du Congrès. Le Congrès donne un avis non contraignant au sujet de ces demandes de changement de classe de contribution. Le Pays-membre est libre de suivre l'avis du Congrès. La décision finale du Pays-membre doit être transmise au Secrétariat du Bureau international avant la fin du Congrès. Cette demande de changement prend effet à la date de mise en vigueur des dispositions financières arrêtées par le Congrès. Les Pays-membres qui n'ont pas fait connaître leur souhait de changer de classe de contribution dans les délais prescrits sont maintenus dans la classe de contribution à laquelle ils appartenaient jusqu'alors.

5. Les Pays-membres ne peuvent pas exiger d'être déclassés de plus d'une classe à la fois.

6. Toutefois, dans des circonstances exceptionnelles telles que des catastrophes naturelles nécessitant des programmes d'aide internationale, le Conseil d'administration peut autoriser un déclassement temporaire d'une classe, une seule fois entre deux Congrès, à la demande d'un Pays-membre si celui-ci apporte la preuve qu'il ne peut plus maintenir sa contribution selon la classe initialement choisie. Dans les mêmes circonstances, le Conseil d'administration peut également autoriser le déclassement temporaire de Pays-membres n'appartenant pas à la catégorie des pays les moins avancés et déjà rangés dans la classe de 1 unité en les faisant passer dans la classe de 0,5 unité.

7. En application des dispositions prévues sous 6, le déclassement temporaire peut être autorisé par le Conseil d'administration pour une période maximale de deux ans ou jusqu'au prochain Congrès, si celui-ci a lieu avant la fin de cette période. A l'expiration de la période fixée, le pays concerné réintègre automatiquement sa classe initiale.

8. Par dérogation aux dispositions prévues sous 4 et 5, les surclassements ne sont soumis à aucune restriction.

Article XXII

(Article 131 modifié)

Paielement des fournitures du Bureau international (Règl. gén. 118)

Les fournitures que le Bureau international livre à titre onéreux aux Pays-membres et à leurs opérateurs désignés doivent être payées dans le plus bref délai possible, et au plus tard dans les six mois à partir du premier jour du mois qui suit celui de l'envoi du compte par ledit Bureau. Passé ce délai, les sommes dues sont productives d'intérêts au profit de l'Union, à raison de 5% par an, à compter du jour de l'expiration dudit délai.

Article XXIII

(Article 132 modifié)

Procédure d'arbitrage (Const. 32)

1. En cas de différend à régler par jugement arbitral, chacun des Pays-membres en cause choisit un Pays-membre qui n'est pas directement intéressé dans le litige. Lorsque plusieurs Pays-membres font cause commune, ils ne comptent, pour l'application de cette disposition, que pour un seul.
2. Au cas où l'un des Pays-membres en cause ne donne pas suite à une proposition d'arbitrage dans le délai de six mois à partir de la date de son envoi, le Bureau international, si la demande lui en est faite, provoque à son tour la désignation d'un arbitre par le Pays-membre défaillant ou en désigne un lui-même, d'office.
3. Les parties en cause peuvent s'entendre pour désigner un arbitre unique, qui peut être le Bureau international.
4. La décision des arbitres est prise à la majorité des voix.
5. En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, un autre Pays-membre également désintéressé dans le litige. A défaut d'une entente sur le choix, ce Pays-membre est désigné par le Bureau international parmi les Pays-membres non proposés par les arbitres.
6. S'il s'agit d'un différend concernant l'un des Arrangements, les arbitres ne peuvent être désignés en dehors des Pays-membres qui participent à cet Arrangement.
7. En cas de différend à régler par le jugement arbitral entre opérateurs désignés, les opérateurs concernés saisissent leurs Pays-membres pour agir en vertu de la procédure prévue sous 1 à 6.

Article XXIV

(Article 135 modifié)

Modification, mise à exécution et durée du Règlement général

Les modifications adoptées par un Congrès font l'objet d'un protocole additionnel et, sauf décision contraire de ce Congrès, entrent en vigueur en même temps que les Actes renouvelés au cours du même Congrès. Le présent Règlement général sera mis à exécution le 1er janvier 2006 et demeurera en vigueur pour une période indéterminée.

Article XXV

Adhésion au Protocole additionnel

Les Pays-membres qui n'ont pas signé le présent Protocole peuvent y adhérer en tout temps. Les instruments d'adhésion y relatifs doivent être déposés auprès Directeur général du Bureau international. Celui-ci notifie ce dépôt aux Gouvernements des Pays-membres.

Article XXVI

Mise à exécution et durée du Protocole additionnel au Règlement général

Le présent Protocole additionnel sera mis à exécution le 1er janvier 2010 et demeurera en vigueur pour une période indéterminée. En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont dressé le présent Protocole additionnel, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même du Règlement général, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à Genève, le 12 août 2008.

Első Pótjegyzőkönyv az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatához

Az Egyesület tagországai kormányainak Genfben összegyűlt meghatalmazottai a Bécsben, 1964. július 10-én aláírt Alapokmány 22. cikk 2. bekezdése alapján közös megegyezéssel és ugyanezen Alapokmány 25. cikk 4. bekezdésében foglaltak fenntartásával az Általános Szabályzatban az alábbi módosításokat fogadták el.

I. cikk

(101. A cikk)

A kongresszus feladatai

1. A tagországok, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács javaslatai alapján a kongresszus:
  - 1.1 meghatározza az Egyesület küldetésének és céljainak teljesítésére vonatkozó általános politikát, melyek az Alapokmány preambulumban és első cikkében kerültek rögzítésre;
  - 1.2 adott esetben megvizsgálja és elfogadja az Alapokmány, az Általános Szabályzat, az Egyezmény és a Megállapodások módosítási javaslatait, melyeket a tagországok és a Tanácsok nyújtanak be az Alapokmány 29. cikke és az Általános Szabályzat 122. cikke alapján;
  - 1.3 rögzíti az Okiratok hatálybalépésének dátumát;
  - 1.4 elfogadja Ügyrendi Szabályzatát és az arra vonatkozó módosításokat;
  - 1.5 megvizsgálja az Igazgatási Tanács, a Postaforgalmi Tanács és a Konzultációs Bizottság által benyújtott, az előző kongresszus óta eltelt időszakra vonatkozó átfogó tevékenységi jelentéseket az Általános Szabályzat 103., 105. és 107. cikkében foglaltaknak megfelelően;
  - 1.6 elfogadja az Egyesület stratégiáját;
  - 1.7 rögzíti az Egyesület kiadásainak felső határösszegét az Alapokmány 21. cikkének megfelelően;
  - 1.8 megválasztja az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács tagországait;
  - 1.9 megválasztja a Nemzetközi Iroda vezérigazgatóját és vezérigazgató-helyettesét;
  - 1.10 határozatban rögzíti az okiratok német, kínai, portugál és orosz nyelvű elkészítésével kapcsolatos, az Egyesületre háruló költségek felső határát.
2. A kongresszus mint az Egyesület legfőbb szerve más, egyebek között a postaszolgálatot érintő kérdésekkel is foglalkozik.

II. cikk

(A módosított 102. cikk)

Az Igazgatási Tanács összetétele, működése és értekezletei (Alapokmány 17.)

1. Az Igazgatási Tanács negyvenegy tagból áll, akik két egymást követő kongresszus közötti időszakban fejtik ki tevékenységüket.
2. Az elnöki tisztség a kongresszust rendező tagországot illeti meg. Ha ez a tagország erről a jogról lemond, akkor de jure taggá válik, és ennek következtében az a földrajzi körzet, amelyhez tartozik, egy további tagsággal rendelkezik, amelyre a 3. bekezdés megszorításai nem vonatkoznak. Ebben az esetben az Igazgatási Tanács az elnöki tisztségre annak a földrajzi csoportnak az egyik tagját választja, amelyhez a rendező tagország tartozik.
3. Az Igazgatási Tanács többi negyven tagját arányos földrajzi megoszlás alapján a kongresszus választja. A tagságnak legalább a felét minden kongresszus alkalmával meg kell újítani; egyetlen tagország sem választható meg három egymást követő kongresszuson.
4. Az Igazgatási Tanács minden tagja kijelöli képviselőjét, akinek a posta területén hozzáértő személynek kell lennie.
5. Az Igazgatási Tanács tagjaként végzett tevékenységért díjazás nem jár. A Tanács működési költségeit az Egyesület fedezi.
6. Az Igazgatási Tanácsnak a következő feladatai vannak:
  - 6.1 két kongresszus közötti időszakban felügyeli az Egyesület tevékenységét, ennek során gondoskodik a kongresszus határozatainak végrehajtásáról, tanulmányozza a postai témákkal kapcsolatos kormánypolitikai kérdéseket, figyelembe véve a szolgáltatások kereskedelmével és a versennyel összefüggő nemzetközi szabályozási politikát;
  - 6.2 megvizsgál és illetékességének keretein belül jóváhagy minden szükségesnek ítélt intézkedést a nemzetközi postaszolgálat minőségének megőrzése, javítása és a szolgálat korszerűsítése érdekében;
  - 6.3 a nemzetközi műszaki segítségnyújtás keretében előmozdítja, összehangolja és ellenőrzi a postai műszaki segélynyújtás minden formáját;
  - 6.4 megvizsgálja és jóváhagyja az Egyesület kétéves Programját és költségvetését, valamint elszámolásait;
  - 6.5 a 128. cikk 3–5. bekezdéseinek megfelelően, amennyiben a körülmények ezt megkövetelik, engedélyezi a költségek felső határának túllépését;
  - 6.6 meghozza az UPU Pénzügyi Szabályzatát;
  - 6.7 kidolgozza a Tartalékalap kezelésének szabályait;
  - 6.8 kidolgozza a Külön Alap kezelésének szabályait;
  - 6.9 kidolgozza a Különleges Tevékenységek Alapjának kezelési szabályait;
  - 6.10 kidolgozza az Önkéntes Alap kezelésének szabályait;
  - 6.11 ellátja a Nemzetközi Iroda tevékenységének ellenőrzését;
  - 6.12 kérés alapján, a 130. cikk 6. bekezdésében rögzített feltételeknek megfelelően engedélyezi egy alacsonyabb tagdíj-hozzájárulási osztály választását;
  - 6.13 amennyiben valamely tagország ezt kéri, engedélyezi a földrajzi régió módosítását, figyelembe véve az érintett földrajzi régióhoz tartozó tagországok véleményét;
  - 6.14 meghozza a Személyzeti Szabályzatot és a választott tisztségviselők szolgálati feltételeit;
  - 6.15 létrehozza vagy megszünteti a Nemzetközi Iroda munkahelyeit, a meghatározott felső költséghatárokból adódó megszorítások figyelembevételével;

- 6.16 kidolgozza a Szociális Alap Szabályzatát;
- 6.17 jóváhagyja az Egyesület tevékenységéről és a pénzügyi működéséről a Nemzetközi Iroda által készített kétéves jelentéseket, és adott esetben észrevételeket tesz azokra vonatkozóan;
- 6.18 dönt a feladatai ellátása érdekében a tagországokkal létesítendő kapcsolatokról;
- 6.19 a Postaforgalmi Tanáccsal történő egyeztetést követően dönt a megfigyelői joggal nem rendelkező szervezetekkel létesítendő kapcsolatokról; megvizsgálja és jóváhagyja a Nemzetközi Iroda beszámolóit az UPU-nak más nemzetközi szervezetekhez fűződő kapcsolatairól; meghozza a szükséges döntéseket e kapcsolatok irányításáról és azok folytatásáról; a Postaforgalmi Tanáccsal és a Főtitkárral történő egyeztetést követően kellő időben kijelöli azokat a nemzetközi szervezeteket, szövetségeket, vállalatokat és szakembereket, amelyeket/akiket fel kell kérni arra, hogy a kongresszus és bizottságainak egyes ülésein képviseltesék magukat, amennyiben ez az Egyesület érdekében áll vagy elősegítheti a kongresszus munkáját, és megbízza a Nemzetközi Iroda vezérigazgatóját, hogy küldje el a szükséges meghívásokat;
- 6.20 szükség esetén megállapítja azokat az elveket, amelyeket a Postaforgalmi Tanácsnak figyelembe kell vennie a jelentős pénzügyi következményekkel járó kérdések tanulmányozásánál (díjak, végdíjak, átszállítási díjak, a küldemények légi szállítási alapidíjai és a levélpostai küldemények feladása külföldön), gondosan figyelemmel kíséri e kérdések tanulmányozását, és – annak érdekében, hogy azok az említett elveknek megfeleljenek – megvizsgálja és jóváhagyja a Postaforgalmi Tanácsnak ugyanezen témákra vonatkozó javaslatait;
- 6.21 a kongresszus, a Postaforgalmi Tanács vagy a tagországok kérésére tanulmányozza az Egyesületet vagy a nemzetközi postaszolgálatot érintő igazgatási, törvényhozási és jogi kérdéseket. Az Igazgatási Tanácsra tartozik annak eldöntése, hogy a fent említett területeken a tagországok által a kongresszusok közötti időszakban kért tanulmányok készítése célszerű-e vagy sem;
- 6.22 javaslatokat fogalmaz meg, amelyeket vagy a kongresszus, vagy a tagországok által történő jóváhagyásra terjeszt elő a 125. cikknek megfelelően;
- 6.23 illetékességi körének határain belül jóváhagyja a Postaforgalmi Tanács ajánlásait egy új szabályozás vagy egy új gyakorlat elfogadására, ha szükséges addig is, amíg a kongresszus dönt a kérdésben;
- 6.24 megvizsgálja a Postaforgalmi Tanács által készített éves jelentést, és adott esetben az általa előterjesztett javaslatokat;
- 6.25 a Postaforgalmi Tanácsra bizza egyes kérdések tanulmányozását, a 104. cikk 9.16 bekezdésének megfelelően;
- 6.26 a 101. cikk 4. bekezdése szerinti esetben kijelöli a következő kongresszus helyszínéül szolgáló tagországot;
- 6.27 kellő időben és a Postaforgalmi Tanáccsal történő konzultáció után meghatározza a kongresszusi munka megfelelő elvégzéséhez szükséges bizottságok számát és azok feladatait;
- 6.28 a Postaforgalmi Tanáccsal történő konzultáció után és a kongresszus jóváhagyásával kijelöli azokat a tagországokat, amelyek alkalmasak:
– a kongresszusi alelnöki, valamint a bizottsági elnöki és alelnöki tisztségek betöltésére, a lehetőségekhez mérten figyelembe véve a tagországok méltányos földrajzi megoszlását, – szűkebb körű kongresszusi bizottságokban való részvételre;
- 6.29 a Postaforgalmi Tanáccsal egyeztetve megvizsgálja és jóváhagyja a kongresszus elé terjesztendő stratégiai tervet;

- 6.30 jóváhagyja a következő kongresszus elé való terjesztés érdekében a Nemzetközi Iroda által készített és a Postaforgalmi Tanáccsal egyeztetett, a tagországoknak az előző kongresszus által jóváhagyott egyesületi stratégia megvalósítása terén elért eredményeiről szóló négyéves jelentést;
  - 6.31 létrehozza a Konzultációs Bizottság szervezeti kereteit és jóváhagyja a Konzultációs Bizottság kialakított szervezetét a 106. cikkben foglaltaknak megfelelően;
  - 6.32 meghatározza a Konzultációs Bizottsághoz való csatlakozás feltételeit, és e feltételeknek megfelelően jóváhagyja, illetve elutasítja a csatlakozási kérelmeket; ennek során gondoskodik arról, hogy a kérelmeket az Igazgatási Tanács ülészekai közötti időben, gyorsított eljárásban bírálják el;
  - 6.33 kijelöli a Konzultációs Bizottságban részt vevő tagjait;
  - 6.34 átveszi és megvitatja a Konzultációs Bizottság jelentéseit, illetve ajánlásait, és a kongresszus elé terjesztés érdekében megvizsgálja ezeket az ajánlásokat.
7. Az első ülésen, amelyet a kongresszus elnöke hív össze, az Igazgatási Tanács saját tagjai közül négy alelnököt választ, és meghozza ügyrendjét.
8. Az Igazgatási Tanács – elnökének összehívására – elvileg évente egyszer ül össze az Egyesület székhelyén.
9. Az Igazgatási Tanács elnöke, alelnökei és bizottsági elnökei alkotják az Igazgató Bizottságot. Ez a Bizottság készíti elő és irányítja az Igazgatási Tanács ülészekainak munkáját. Az Igazgatási Tanács nevében jóváhagyja a Nemzetközi Iroda által az Egyesület tevékenységéről készített kétéves jelentést, és ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az Igazgatási Tanács megbízza, vagy amelyeknek szükségessége a stratégiai tervezési munka során felmerül.
10. Az Igazgatási Tanács azon tagjainak utazási költségeit, akik a testület értekezletein vesznek részt, a tagország viseli. Azon tagországok képviselői azonban, amelyek az Egyesült Nemzetek listáin a fejlődő országok vagy a legkevésbé fejlett országok között szerepelnek – a kongresszus alatti értekezletek kivételével – jogosultak egy turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy vagy egy első osztályú menettérti vonatjegy árának, vagy bármely más módon lebonyolított utazás költségének megtérítésére, azzal a kikötéssel, hogy ez az összeg nem haladhatja meg a turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy árát. Ugyanez a jog illeti meg a Tanács bizottságainak, munkacsoportjainak és más szerveinek minden tagját, amikor ezek a testületek nem a kongresszuson és a Tanács ülészekain üléseznek.
11. A Postaforgalmi Tanács képviselőjét annak elnöke látja el az Igazgatási Tanács azon ülésein, amelyeknek napirendjén az általa irányított szervezet érintő kérdések szerepelnek.
12. A Konzultációs Bizottságot elnöke képviseli az Igazgatási Tanács azon ülésein, amelyeknek napirendjén a Konzultációs Bizottságot érintő kérdések szerepelnek.
13. A két szerv tevékenysége közötti hatékony kapcsolat biztosítása érdekében a Postaforgalmi Tanács kijelölheti azokat a képviselőket, akik megfigyelői minőségben részt vesznek az Igazgatási Tanács értekezletein.
14. Azt a tagországot, ahol az Igazgatási Tanács ülésezik, meghívják, hogy megfigyelői minőségben vegyen részt az értekezleten, ha ez a tagország nem tagja az Igazgatási Tanácsnak.

15. Az Igazgatási Tanács értekezleteire szavazati jog nélkül meghívhat bármely nemzetközi szervezetet, bármely szövetség vagy vállalat képviselőjét, vagy bármely olyan szaktekintélyt, akinek a munkálatokba való bekapcsolódását kívánja. Ugyanilyen feltételek mellett meghívhat egy vagy több olyan tagországot, amely a napirenden lévő kérdésekben érdekelt.

16. Az alábbi megfigyelők kérésükre, szavazati jog nélkül részt vehetnek az Igazgatási Tanács plenáris ülésein, illetve bizottságainak értekezletein:

16.1 a Postaforgalmi Tanács tagjai;

16.2 a Konzultációs Bizottság tagjai;

16.3 az Igazgatási Tanács munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;

16.4 az Egyesület más tagországai;

17. Logisztikai okokból az Igazgatási Tanács korlátozhatja a megfigyelői minőségben megjelenő résztvevők számát. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát.

18. Az Igazgatási Tanács tagjai tevékenyen részt vesznek annak munkájában. A megfigyelők kérésükre közreműködhetnek az előirányzott tanulmányokban, betartva azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács előírhat munkája eredményességének és hatékonyságának biztosítása érdekében. Felkérhetik őket arra is, hogy lássák el egyes munka és projektszervezetek elnöki teendőit, ha ismereteik vagy tapasztalataik ezt indokolják. A megfigyelők részvétele az Egyesület számára többletköltséggel nem járhat.

19. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről vagy az értekezlet egy részéről. Emellett egyes okiratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatják, amennyiben az értekezlet vagy az okirat témájának bizalmasága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Ezt követően az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – felülvizsgálhatja a korlátozásokat, és erről konzultálhat alkalmanként a Postaforgalmi Tanáccsal.

III. cikk

(A módosított 103. cikk)

Az Igazgatási Tanács tevékenységéről szóló információk

1. Az Igazgatási Tanács minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Egyesület tagországait, azok kijelölt szolgáltatóit, a szűkebb körű egyesületeket és a Konzultációs Bizottság tagjait; nevezetesen részletes beszámolót küld részükre, valamint elküldi határozatait és döntéseit.

2. Az Igazgatási Tanács működéséről átfogó jelentést tesz a kongresszusnak, és azt a kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi a tagországoknak, azok kijelölt szolgáltatóinak, valamint a Konzultációs Bizottság tagjainak.

IV. cikk

(A módosított 104. cikk)

A Postaforgalmi Tanács összetétele, működése és értekezletei (Alapokmány 18.)

1. A Postaforgalmi Tanács negyven tagból áll, akik két egymást követő kongresszus közötti időszakban fejtik ki tevékenységüket.

2. A Postaforgalmi Tanács tagjait a kongresszus választja, specifikus földrajzi megoszlás alapján. Huszonnégy hely a fejlődő tagországokat, és tizenhat hely a fejlett tagországokat illeti meg. A tagságnak legalább egyharmadát minden kongresszus alkalmával meg kell újítani.
3. A Postaforgalmi Tanács minden tagja kijelöli képviselőjét, aki az Egyesület Okirataiban leírt postaszolgálati feladatokat lát el.
4. A Postaforgalmi Tanács működési költségeit az Egyesület fedezi. Tagjai semmiféle díjazásban nem részesülnek. A Postaforgalmi Tanácsban részt vevő tagországok képviselőinek utazási és tartózkodási költségei ezeket a tagországokat terhelik. Az ENSZ által összeállított jegyzék alapján hátrányos helyzetűnek minősített tagországok képviselőinek azonban joguk van – a kongresszus idején rendezett értekezletek kivételével – egy turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy vagy egy első osztályú menettérti vonatjegy árának, vagy bármely más módon lebonyolított utazás költségének megtérítésére, azzal a kikötéssel, hogy ez az összeg nem haladhatja meg a turistaosztályra szóló menettérti repülőjegy árát.
5. Az első értekező alkalmával, amelyet a kongresszus elnöke hív össze és nyit meg, a Postaforgalmi Tanács saját tagjai közül megválasztja az elnököt, az alelnököt és a bizottságok elnökeit.
6. A Postaforgalmi Tanács maga hozza meg ügyrendjét.
7. A Postaforgalmi Tanács elvileg minden évben összeül az Egyesület székhelyén. Az értekező helyét és időpontját az elnök határozza meg, az Igazgatási Tanács elnökének és a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójának egyetértése alapján.
8. A Postaforgalmi Tanács elnöke, alelnöke és bizottsági elnökei alkotják az Igazgató Bizottságot. Ez a Bizottság készíti elő és irányítja a Postaforgalmi Tanács egyes értekezleteinek munkáját, és ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a Tanács megbízza vagy amelyeknek szükségessége a stratégiai tervezési folyamat során felmerül.
9. A Postaforgalmi Tanács feladatai a következők:
  - 9.1 tanulmányokat végez azokkal a legfontosabb üzemeltetési, kereskedelmi, műszaki, gazdasági és műszaki együttműködési problémákkal kapcsolatban, amelyek az Egyesület valamennyi tagországát vagy azok kijelölt szolgáltatóit érintik, beleértve a jelentős pénzügyi kihatásokkal járó kérdéseket is (díjak, végdíjak, átszállítási díjak, postaanyag légiszállítási alapidja postacsomag díjrészek és levélpostai küldemények feladása külföldön), e tárgykörökben tájékoztatást és állásfoglalást dolgoz ki, és ajánlásokat fogalmaz meg az ezekkel kapcsolatban foganatosítandó intézkedésekre nézve;
  - 9.2 a kongresszus befejezését követő hat hónapon belül elvégzi az Egyesület Szabályzatainak felülvizsgálatát, hacsak a kongresszus másként nem dönt. Sürgős esetben a Postaforgalmi Tanács más ülészakain is módosíthatja az említett Szabályzatokat. Az alapvető politikát és elveket érintő kérdésekben a Postaforgalmi Tanács mindkét esetben az Igazgatási Tanács irányítása alá tartozik;
  - 9.3 koordinálja a nemzetközi postai szolgáltatások fejlesztésére és javítására irányuló gyakorlati intézkedéseket;
  - 9.4 az Igazgatási Tanács jóváhagyásával, ez utóbbi illetékességének keretei között megteszi mindazon intézkedéseket, amelyeket a nemzetközi postaszolgálat minőségének megőrzése és javítása, valamint korszerűsítése érdekében szükségesnek tart;

- 9.5 javaslatokat fogalmaz meg, amelyeket vagy a kongresszus, vagy a tagországok által történő jóváhagyásra terjeszt elő, a 125. cikknek megfelelően; az Igazgatási Tanács jóváhagyása szükséges, ha ezek a javaslatok ez utóbbi hatáskörébe tartozó kérdésekre vonatkoznak;
  - 9.6 valamely tagország kérésére megvizsgálja mindazokat a javaslatokat, amelyeket a szóban forgó tagország a 124. cikk szerint a Nemzetközi Irodához továbbít, elkészíti azok véleményezését, és megbízza a Nemzetközi Irodát, hogy azt csatolja az említett javaslatához, mielőtt jóváhagyás végett a tagországok elé terjeszti;
  - 9.7 ha szükséges és helyénvaló, az Igazgatási Tanács jóváhagyása és valamennyi tagországgal történő konzultáció után javaslatot tesz egy szabályozás vagy egy új gyakorlat elfogadására addig is, amíg az ügyben a kongresszus dönt;
  - 9.8 technológiai és üzemviteli téren, valamint illetékességének más olyan területein, ahol az egységes gyakorlat követése nélkülözhetetlen, szabványokat készít és bocsát ki a tagországoknak és azok kijelölt szolgáltatóinak szóló ajánlások formájában; ugyanígy, szükség esetén módosítja az általa létrehozott szabványokat;
  - 9.9 megadja az Igazgatási Tanácsnak a kongresszus elé terjesztendő stratégiai terv kidolgozásához szükséges információkat;
  - 9.10 jóváhagyja a Nemzetközi Iroda által az Egyesület tevékenységéről készített kétéves beszámolóban azokat a részeit, amelyek a Postaforgalmi Tanács feladat- és hatáskörét érintik;
  - 9.11 a feladatainak ellátása érdekében dönt a tagországokkal és azok kijelölt szolgáltatóival létesítendő kapcsolatokról;
  - 9.12 tanulmányozza a tagországokat és azok kijelölt szolgáltatóit, valamint az új és a fejlődő országokat érdeklő oktatási és szakképzési problémákat;
  - 9.13 megteszi a szükséges intézkedéseket abból a célból, hogy tanulmányozza és közzétegye azokat a tapasztalatokat és eredményeket, amelyeket egyes tagországok és azok kijelölt szolgáltatói a postaszolgálattal kapcsolatos műszaki, forgalmi, gazdálkodási és szakképzési területen elértek;
  - 9.14 tanulmányozza a postaszolgálat jelenlegi helyzetét és igényeit az új és a fejlődő országokban, és megfelelő ajánlásokat dolgoz ki ezen országok postaszolgálatai javításának módjára és eszközeire nézve;
  - 9.15 az Igazgatási Tanáccsal egyetértésben megfelelő intézkedéseket tesz az Egyesület valamennyi tagországával és azok kijelölt szolgáltatóival, különösen pedig az új és a fejlődő országokkal, valamint azok kijelölt szolgáltatóival való műszaki együttműködés területén;
  - 9.16 megvizsgálja mindazokat az egyéb kérdéseket, amelyeket a Postaforgalmi Tanács valamely tagja, az Igazgatási Tanács vagy valamelyik tagország, vagy kijelölt szolgáltató terjeszt elő;
  - 9.17 átveszi és megvitatja a Konzultációs Bizottság jelentéseit, illetve javaslatait; és a Postaforgalmi Tanácsot érintő kérdések terén megvizsgálja és észrevételezi a Konzultációs Bizottság javaslatait a kongresszusi előterjesztés érdekében;
  - 9.18 kijelöli a Konzultációs Bizottság majdani tagjait.
10. A Postaforgalmi Tanács a kongresszust követő első ülészakán az Egyesületnek a kongresszus által elfogadott stratégiája és különösen az Egyesület állandó testületeinek stratégiájára vonatkozó részei alapján alpmunkaprogramot készít, amely számos, a stratégia megvalósítását célzó taktikai elemet tartalmaz. Ezt az alpprogramot, amely korlátozott számú aktuális és közérdekű projektet tartalmaz, az új realitások és prioritások függvényében minden évben felülvizsgálják.
11. A két szerv tevékenysége közötti hatékony kapcsolat biztosítása érdekében az Igazgatási Tanács kijelölheti egyes képviselőit, akik megfigyelői minőségben részt vesznek a Postaforgalmi Tanács értekezletein.

12. Az alábbi megfigyelők, kérésükre, szavazati jog nélkül részt vehetnek a plenáris üléseken, illetve a Postaforgalmi Tanács bizottsági értekezletein:

- 12.1 az Igazgatási Tanács tagjai;
- 12.2 a Konzultációs Bizottság tagjai;
- 12.3 a Postaforgalmi Tanács munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;
- 12.4 az Egyesület más tagországai.

13. Logisztikai okokból a Postaforgalmi Tanács korlátozhatja a megfigyelői minőségben megjelenő résztvevők számát. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát.

14. A Postaforgalmi Tanács tagjai tevékenyen részt vesznek a Tanács munkájában. A megfigyelők kérésükre közreműködhetnek az előírányzott tanulmányokban, betartva azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács előírhat munkája eredményességének és hatékonyságának biztosítása érdekében. Felkérhetik őket arra is, hogy lássák el egyes munka- és projektsoportok elnöki teendőit, ha ismereteik vagy tapasztalataik ezt indokolják. A megfigyelők részvétele az Egyesület számára többletköltséggel nem járhat.

15. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről vagy az értekezlet egy részéről. Emellett egyes okiratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatják, amennyiben az értekezlet vagy az irat témájának bizalmassága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, ha olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Ezt követően az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – felülvizsgálhatja a korlátozásokat, és erről konzultálhat a Postaforgalmi Tanáccsal.

16. A Konzultációs Bizottságot elnöke képviseli a Postaforgalmi Tanács azon ülésein, amelyeknek napirendjén a Konzultációs Bizottságot érintő kérdések szerepelnek.

17. A Postaforgalmi Tanács értekezleteire szavazati jog nélkül meghívhatja a következőket:

- 17.1 bármely nemzetközi szervezetet vagy szakértőt, akit be kíván vonni tevékenységébe;
- 17.2 bármely tagországot, amely nem tagja a Postaforgalmi Tanácsnak;
- 17.3 bármely olyan intézményt vagy vállalatot, amellyel konzultálni kíván a munkáját illető kérdésekben.

V. cikk

(A módosított 105. cikk)

A Postaforgalmi Tanács tevékenységéről szóló információk

1. A Postaforgalmi Tanács minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Egyesület tagországait, azok kijelölt szolgáltatóit, a szűkebb körű egyesületeket és a Konzultációs Bizottság tagjait; nevezetesen részletes beszámolót küld részükre, valamint elküldi határozatait és döntéseit.

2. A Postaforgalmi Tanács tevékenységéről éves jelentést készít az Igazgatási Tanács részére.

3. A Postaforgalmi Tanács egész működéséről átfogó jelentést tesz a kongresszusnak, és azt a kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi az Egyesület tagországainak, azok kijelölt szolgáltatóinak és a Konzultációs Bizottság tagjainak.

VI. cikk

(A módosított 106. cikk)

A Konzultációs Bizottság összetétele, működése és értekezletei

1. A Konzultációs Bizottság célja a tágabb értelemben vett postai szektor érdekeinek képviselete és az érdekelt felek közötti hatékony párbeszéd kereteinek biztosítása. Felöleli az ügyfélképviseletet ellátó – kormányzaton kívüli – szervezeteket, a kézbesítési szolgáltatókat, a munkavállalói szervezeteket, a postai ágazat részére dolgozó anyagszállítókat és szolgáltatókat, illetve a magánszemélyeket összefogó hasonló szervezeteket, valamint az Egyesület küldetésének és céljainak megvalósításához hozzájárulni kívánó vállalatokat. Ha bejegyzett szervezetekről van szó, a bejegyzésnek az Egyesület valamely tagországában kellett megtörténnie. Az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács saját képviseletükre tagokat jelölnek ki a Konzultációs Bizottság tevékenységében tagként való részvételre. Azon kívül, hogy az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács tagokat jelöl ki, a Konzultációs Bizottsághoz való csatlakozás az Igazgatási Tanács által meghatározott, és a 102. cikk 6.31 bekezdésének megfelelően lebonyolított csatlakozási kérelem benyújtásán és elfogadásán alapul.
2. A Konzultációs Bizottság minden tagja kijelöli képviselőjét.
3. A Konzultációs Bizottság működési költségei megoszlanak az Egyesület és a Bizottság tagjai között, az Igazgatási Tanács által felállított szabályok szerint.
4. A Konzultációs Bizottság tagjai semmiféle díjazásban vagy költség térítésben nem részesülnek.
5. A Konzultációs Bizottság minden egyes kongresszus után újrászerveződik az Igazgatási Tanács által meghatározott szervezeti keret alapján. Az Igazgatási Tanács elnöke vezeti a Konzultációs Bizottság alakuló ülését, amelyen megválasztják a Bizottság elnökét.
6. Az Egyesület alapelveit tiszteletben tartva az Igazgatási Tanács jóváhagyásával, és a Postaforgalmi Tanáccsal történt egyeztetés után a Konzultációs Bizottság maga alakítja ki belső szervezetét és kidolgozza ügyrendjét.
7. A Konzultációs Bizottság egy évben kétszer ülésezik. Alapszabályként az üléseket az Egyesület székhelyén tartják, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács értekezleteivel egy időben. Az egyes ülések helyét és idejét a Konzultációs Bizottság elnöke határozza meg, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács elnökeinek, valamint a Nemzetközi Iroda vezérgazdájának egyetértésével.
8. A Konzultációs Bizottság maga állapítja meg hatáskörét az alább felsorolt feladatkörök keretén belül:
  - 8.1 megvizsgálja az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács megfelelő okiratait és jelentéseit; rendkívüli körülmények között az egyes szövegekhez és okiratokhoz való hozzáférési jog korlátozott lehet, amennyiben az értekezlet vagy az okirat témájának bizalmassága ezt megköveteli; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak; ezt követően az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva felülvizsgálhatja a korlátozásokat.

- 8.2 a Konzultációs Bizottság tagjai számára fontos kérdésekről tanulmányokat készít és vitákat rendez;
  - 8.3 megvizsgálja a postaszolgáltatokat érintő kérdéseket és jelentéseket készít e kérdésekről;
  - 8.4 hozzájárul az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács munkájához, többek között jelentéseket és javaslatokat készít, illetve a Tanácsok felkérésére véleményt fogalmaz meg;
  - 8.5 az Igazgatási Tanács jóváhagyásával és a Postaforgalmi Tanácsot érintő kérdésekben a Tanács vizsgálatának és megjegyzéseinek felhasználásával ajánlásokat készít a kongresszus számára.
9. Az Igazgatási Tanács elnöke és a Postaforgalmi Tanács elnöke képviseli e szerveket a Konzultációs Bizottságnak azon ülésein, amelyeknek napirendjén az említett szerveket érintő kérdések szerepelnek.
10. Az Egyesület szerveivel való hatékony kapcsolattartás biztosítása érdekében a Konzultációs Bizottság képviselőket jelölhet ki, akik szavazati jog nélkül, megfigyelői minőségben részt vesznek a kongresszus, az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács, illetve az említett szervekhez tartozó bizottságok értekezletein.
11. Kérésükre, a Konzultációs Bizottság tagjai részt vehetnek az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács plenáris ülésein és bizottsági értekezletein a 102. cikk 16. bekezdésének és a 104. cikk 12. bekezdésének megfelelően. A projekt- és munkacsoportok munkájában is közreműködhetnek a 102. cikk 18. bekezdése és a 104. cikk 14. bekezdése alapján. A Konzultációs Bizottság tagjai szavazati jog nélküli megfigyelőként jelen lehetnek a kongresszus ülésein.
12. Kérésükre, az alább felsorolt megfigyelők szavazati jog nélkül részt vehetnek a Konzultációs Bizottság ülésein:
- 12.1 az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács tagjai;
  - 12.2 a Konzultációs Bizottság munkája iránt érdeklődő kormányközi szervezetek;
  - 12.3 Szűkebb körű egyesületek;
  - 12.4 az Egyesület más tagjai.
13. Logisztikai okokból a Konzultációs Bizottság korlátozhatja a megfigyelői minőségben megjelenő résztvevők számát. Emellett a viták során korlátozhatja a megfigyelők felszólalási jogát.
14. Rendkívüli körülmények esetében a megfigyelőket kizárhatják egy értekezletről vagy az értekezlet egy részéről. Emellett egyes iratokhoz való hozzáférési jogukat is korlátozhatják, amennyiben az értekezlet vagy az okirat témájának bizalmassága ezt megkívánja; az ilyen korlátozásról szóló döntést esetenként minden érintett szerv, illetve annak elnöke meghozhatja; a különböző eseteket jelenteni kell az Igazgatási Tanácsnak és a Postaforgalmi Tanácsnak, amennyiben olyan kérdésekről van szó, amelyek e szervek számára különös jelentőséggel bírnak. Ezt követően az Igazgatási Tanács – amennyiben szükségesnek ítéli – a Postaforgalmi Tanáccsal konzultálva felülvizsgálhatja a korlátozásokat.
15. A Konzultációs Bizottság titkársági feladatait a Nemzetközi Iroda látja el vezérigazgatója felelős irányításával.

VII. cikk

(A módosított 107. cikk)

A Konzultációs Bizottság tevékenységéről szóló információk

1. A Konzultációs Bizottság minden ülés után tájékoztatja tevékenységéről az Igazgatási Tanácsot és a Postaforgalmi Tanácsot; nevezetesen összefoglaló beszámolót küld értekezleteiről e szervek elnökeinek, valamint elküldi javaslatait és véleményét.
2. A Konzultációs Bizottság tevékenységéről éves jelentést készít az Igazgatási Tanács részére, és ennek egy példányát elküldi a Postaforgalmi Tanácsnak. Ez a jelentés szerepel az Igazgatási Tanács azon iratanyagában, amelyet az Egyesület tagországainak, azok kijelölt szolgáltatóinak és a szűkebb körű egyesületeknek a 103. cikk alapján megküld.
3. A Konzultációs Bizottság egész működéséről átfogó jelentést tesz a kongresszusnak, és azt a kongresszus megnyitása előtt legalább két hónappal megküldi a tagországoknak és azok kijelölt szolgáltatóinak.

VIII. cikk

(A módosított 110. cikk)

Az okiratokban, a tárgyalásokon és a hivatalos levelezésben használt nyelvek

1. Az Egyesület Okirataiban a francia, az angol, az arab és a spanyol nyelvet használják. A német, a kínai, a portugál és az orosz nyelvet szintén használják, de azzal a kikötéssel, hogy ezeken a nyelveken csak a legfontosabb alapokiratokat készítik el. Más nyelveket ugyancsak használhatnak, feltéve, hogy az ezt igénylő tagországok az ezzel járó összes költséget viselik.
2. Az a tagország vagy azok a tagországok, amely(ek) valamely nem hivatalos nyelv használatát kéri(k), nyelvi csoportot alkot(nak).
3. Az okiratokat a Nemzetközi Iroda adja ki a hivatalos nyelven és a megalakított nyelvi csoportok nyelvein közvetlenül vagy e csoportok területi irodái útján, a Nemzetközi Irodával egyeztetett eljárásnak megfelelően. A különböző nyelvű kiadások azonos minta szerint készülnek.
4. A Nemzetközi Iroda által közvetlenül kiadott okiratok különböző nyelvű változatainak szétosztása lehetőség szerint egyidejűleg történik.
5. A tagországok vagy azok kijelölt szolgáltatói és a Nemzetközi Iroda, valamint az utóbbi és a külső szervek közötti levelezés bármely olyan nyelven folyhat, amelynek lebonyolításához a Nemzetközi Iroda fordítószolgálattal rendelkezik.
6. A valamely nyelvre történő fordítás költségeit – beleértve az 5. bekezdés alkalmazásából eredőket is – az a nyelvi csoport fedezi, amely ezt a nyelvet kérte. A hivatalos nyelvet használó tagországok a nem hivatalos okiratok fordítása tekintetében átalány jellegű hozzájárulást fizetnek, melynek egy hozzájárulási egységre jutó összege azonos azzal, amit a Nemzetközi Iroda másik munkanyelvét használó tagországok fizetnek. Az okiratok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos összes többi költséget az Egyesület fedezi. Az okiratok német, kínai, portugál és orosz nyelven történő elkészítésének az Egyesület által viselt költségei felső határát kongresszusi határozat rögzíti.

7. Az egyes nyelvi csoportok által viselendő költségeket a csoportok tagjai között az Egyesület költségeihez való hozzájárulásuk arányában osztják szét. Ezeket a költségeket a nyelvi csoportok tagjai között más felosztási kulcs szerint is fel lehet osztani, azzal a feltétellel, hogy az érdekelt tagországok ebben megegyeznek, és elhatározásukról a csoport szóvivője útján a Nemzetközi Irodát értesítik.
8. A Nemzetközi Iroda a tagországoknak a választott nyelv megváltoztatása iránti kérelmeit két évet meg nem haladó határidőn belül teljesíti.
9. Az Egyesület szerveinek értekezletein tárgyalási nyelvként a francia, az angol, a spanyol és az orosz nyelvek használata elfogadott, megfelelő – elektronikus berendezéssel vagy anélkül működő – tolmácsolási rendszer alkalmazásával, amelynek kiválasztása a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójával és az érdekelt tagországokkal való egyeztetés után az értekezők szervezőinek döntésén múlik.
10. A 9. bekezdésben említett tárgyalások és értekezletek esetében egyéb nyelvek is használhatók.
11. Azok a küldöttségek, amelyek egyéb nyelveket használnak, gondoskodnak a 9. bekezdésben felsorolt nyelvek valamelyikén történő szinkrontolmácsolásról, akár az ugyanabban a bekezdésben említett rendszer útján – ha az ahhoz szükséges műszaki változtatásokat el lehet végezni –, akár pedig külön tolmácsok közreműködésével.
12. A tolmácsszolgálat költségeit az Egyesület költségeihez való hozzájárulásuk arányában azok között a tagországok között osztják szét, amelyek ugyanazt a nyelvet használják. A műszaki berendezés felszerelésével és fenntartásával járó költségeket azonban az Egyesület viseli.
13. A tagországok és/vagy kijelölt szolgáltatói megállapodhatnak abban, hogy egymás közötti kapcsolataikban a hivatalos levelezésre milyen nyelvet használnak. Ilyen megállapodás hiányában a francia nyelvet kell használni.

IX. cikk

(A módosított 112. cikk)

A vezérigazgató feladatai

1. A vezérigazgató szervezi, irányítja és vezeti a Nemzetközi Irodát, amelynek ő a törvényes képviselője. Hatáskörébe tartozik a G1-D2 fokozatú állásokba történő besorolás, és a tisztviselők e fokozatokba történő kinevezése és előléptetése. A P1-D2 fokozatokba történő kinevezéseknél mérlegelni kell a jelöltek szakmai felkészültségét; e személyekre azon tagországok tesznek javaslatot, amelyeknek állampolgárai vagy amelyekben szakmai tevékenységüket kifejtik. Eközben figyelembe kell venni a méltányos – földrészek és nyelvek szerinti – földrajzi megoszlást. A D2 fokozatú állásokat lehetőleg különböző régiókból, és a vezérigazgató, valamint az első vezérigazgató-helyettes által képviselttől eltérő régiókból származó pályázókkal kell betölteni, ám feltétlenül a Nemzetközi Iroda eredményes működésének szem előtt tartásával. A speciális felkészültséget igénylő állások esetében a vezérigazgató kívülállókhöz is fordulhat. Új tisztviselő kinevezésekor figyelembe veszi továbbá azt is, hogy elvileg a D2, D1 és P5 fokozatú állásokat betöltő személyek az Egyesület különböző tagországainak állampolgárai legyenek. A Nemzetközi Iroda tisztviselőinek a D2, D1 és P5 fokozatokba történő előléptetésénél nem köteles ugyanezt az elvet alkalmazni. Egyébként az arányos földrajzi elosztásra és a nyelvekre vonatkozó követelményeket csak a megfelelő rátermettség vizsgálatát követően veszik figyelembe a kiválasztási

folyamatban. A vezérigazgató évente egyszer tájékoztatja az Igazgatási Tanácsot a P4-D2 fokozatokba történt kinevezésekről és előléptetésekről.

2. A következő feladatok tartoznak a vezérigazgató hatáskörébe:
  - 2.1 ellátja az Egyesület Okiratainak letéteményesi feladatait és közvetítői szerepet tölt be az Egyesületbe való felvétel és csatlakozás, valamint az abból való kiválás eljárása során;
  - 2.2 valamennyi tagország kormányát értesíti a kongresszus által hozott határozatokról;
  - 2.3 valamennyi tagországot és azok kijelölt szolgáltatóit értesíti a Postaforgalmi Tanács által elfogadott vagy felülvizsgált Szabályzatokról;
  - 2.4 elkészíti az Egyesület éves költségvetésének tervezetét az Egyesület szükségleteivel még összeegyeztethető lehető legalacsonyabb szinten, és azt megfelelő időben felülvizsgálatra az Igazgatási Tanács elé terjeszti; az Igazgatási Tanács jóváhagyása után a költségvetést közli a tagországokkal, és gondoskodik annak végrehajtásáról;
  - 2.5 végrehajtja az Egyesület szervei által kért és az okiratok alapján ráháruló specifikus tevékenységeket;
  - 2.6 kezdeményezéseket tesz az Egyesület szervei által kitűzött célok elérése érdekében a meghatározott politika és a rendelkezésre álló pénzeszközök keretén belül;
  - 2.7 indítványokat és javaslatokat terjeszt az Igazgatási Tanács és a Postaforgalmi Tanács elé;
  - 2.8 a Postaforgalmi Tanács ügyrendjének megfelelően a kongresszus végeztével a Postaforgalmi Tanács elé terjeszti a Szabályzatokat érintő módosítási javaslatokat a kongresszus döntése alapján;
  - 2.9 elkészíti az Igazgatási Tanács részére – a Tanácsok által adott irányelvek alapján – a kongresszus elé terjesztendő stratégiai terv tervezetét;
  - 2.10 az Igazgatási Tanács által történő jóváhagyásra négyéves jelentést készít a tagországoknak az előző kongresszus által jóváhagyott egyesületi stratégia megvalósítása terén elért eredményeiről, amit a következő kongresszus elé terjeszt;
  - 2.11 biztosítja az Egyesület képviseletét;
  - 2.12 közvetítőként szerepel az alábbiak közötti kapcsolatokban:
    - az UPU és a szűkebb körű egyesületek;
    - az UPU és az Egyesült Nemzetek Szervezete;
    - az UPU és az Egyesületet érdeklő tevékenységet folytató nemzetközi szervezetek;
    - az UPU és az olyan nemzetközi szervezetek, egyesületek vagy vállalatok közötti viszonylatokban, amelyekkel az Egyesület szervei konzultálni kívánnak, vagy amelyeket munkáikba be kívánnak vonni;
  - 2.13 ellátja az Egyesület szerveinek főtitkári feladatait, és ennek keretében – figyelembe véve a jelen Általános Szabályzat konkrét rendelkezéseit – különösen az alábbiakra ügyel:
    - az Egyesület szervei munkájának előkészítése és megszervezése,
    - az okiratok, jelentések és jegyzőkönyvek előkészítése, előállítás és szétosztása,
    - a titkárság működése az Egyesület szerveinek értekezletei alatt;
  - 2.14 jelen van az Egyesület szerveinek értekezletein, és – szavazati jog nélkül – részt vesz a tárgyalásokon, azzal a lehetőséggel, hogy képviselheti is magát.

X. cikk

(A módosított 114. cikk)

Az Egyesület szerveinek titkársága (Alapokmány 14., 15., 17., 18.)

Az Egyesület szerveinek titkársági teendőit a Nemzetközi Iroda látja el a vezérigazgató felelős irányításával. Az egyes ülések alkalmával kiadott dokumentumokat megküldi az adott szerv tagországainak és azok kijelölt szolgáltatóinak, valamint azon tagországok és kijelölt szolgáltatóik részére, amelyek ugyan nem tagjai a szervnek, de részt vesznek az előírányzott tanulmányok

kidolgozásában, továbbá a szűkebb körű egyesületek és a többi olyan tagország és azok kijelölt szolgáltatói részére, amelyek azokat kérik.

XI. cikk

(A módosított 116. cikk)

Tájékoztatás. Vélemények. Az okiratok értelmezésére és módosítására vonatkozó kérelmek. Felmérések. Közreműködés az elszámolások kiegyenlítésében (Alapokmány 20., Általános Szabályzat 124., 125., 126.)

1. A Nemzetközi Iroda mindenkor az Igazgatási Tanács, a Postaforgalmi Tanács, a tagországok és azok kijelölt szolgáltatói rendelkezésére áll, hogy a postaszolgáltatásra vonatkozó kérdésekben megadjon nekik minden szükséges felvilágosítást.

2. Feladata nevezetesen a nemzetközi postaszolgálatot érintő mindenfajta információ összegyűjtése, rendezése, közzététele és terjesztése, vitás kérdésekben az érdekelt felek kívánságára a véleménynyilvánítás; az Egyesület okiratainak értelmezésére és módosítására vonatkozó kérelmek intézése, és általában mindazoknak a szerkesztési vagy dokumentációs munkáknak és tanulmányoknak az elvégzése, amelyeket a szóban forgó okiratok a hatáskörébe utalnak vagy amelyekre az Egyesület érdekében felkérlik.

3. Intézi továbbá azokat a felméréseket, amelyeket a tagországok és azok kijelölt szolgáltatói kérnek abból a célból, hogy egy meghatározott kérdésről a többi tagország és kijelölt szolgáltatóik véleményét megtudják. Az ilyen felmérések eredményének nincs szavazás jellege és kötelező ereje.

4. Kompenzációs irodaként közreműködhet a nemzetközi postaszolgáltatásra vonatkozó mindenfajta elszámolás rendezésében.

XII. cikk

(A módosított 118. cikk)

A Nemzetközi Iroda által biztosított formanyomtatványok (Alapokmány 20.)

A Nemzetközi Iroda feladata, hogy a nemzetközi válaszdíjszelvényeket legyártassa, és előállítási áron ellássa velük az azokat megrendelő tagországokat és kijelölt szolgáltatókat.

XIII. cikk

(A módosított 119. cikk)

A szűkebb körű egyesületek okiratai és külön megállapodások (Alapokmány 8.)

1. A szűkebb körű egyesületek okiratait és azokat a külön megállapodásokat, amelyeket az Alapokmány 8. cikke alapján kötöttek, a szűkebb körű egyesületek irodáinak vagy ezek hiányában a szerződő felek valamelyikének két példányban meg kell küldenie a Nemzetközi Iroda részére.

2. A Nemzetközi Iroda ügyel arra, hogy a szűkebb körű egyesületek okiratai és a külön megállapodások ne tartalmazzanak a nagyközönségre nézve kedvezőtlenebb feltételeket, mint az Egyesület Okiratai, és tájékoztatja a tagországokat és azok kijelölt szolgáltatóit a fent említett egyesületek és megállapodások létezéséről. A Nemzetközi Iroda a jelen rendelkezés értelmében feltárt esetleges rendellenességeket az Igazgatási Tanács tudomására hozza.

XIV. cikk

(A módosított 121. cikk)

Kétévenkénti jelentés az Egyesület tevékenységéről [Alapokmány 20., Általános Szabályzat 102. (6.17)]

A Nemzetközi Iroda az Egyesület tevékenységéről kétéves jelentést készít, amelyet az Igazgatási Tanács jóváhagyása után megküld a tagországoknak, azok kijelölt szolgálatóinak, a szűkebb körű egyesületeknek és az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

XV. cikk

(A módosított 122. cikk)

A kongresszus elé terjesztendő javaslatok benyújtási eljárása (Alapokmány 29.)

1. A 2. és az 5. bekezdésben említett kivételektől eltekintve, a tagországok által a kongresszus eléterjesztendő mindenfajta javaslat benyújtásakor az alábbiak szerint kell eljárni:

- a) előterjesztésre azokat a javaslatokat fogadják el, amelyek legalább hat hónappal a kongresszus kitűzött időpontja előtt beérkeznek a Nemzetközi Irodához;
- b) a kongresszus időpontját megelőző hathónapos időszak alatt semmilyen szerkesztési jellegű javaslatot nem fogadnak el;
- c) azokat az érdemi javaslatokat, amelyek a kongresszus időpontját megelőző hat és négy hónap közötti időszakban érkeznek a Nemzetközi Irodához, csak akkor fogadják el előterjesztésre, ha azokat legalább két tagország támogatja;
- d) azokat az érdemi javaslatokat, amelyek a kongresszus időpontját megelőző négy és két hónap közötti időszakban érkeznek a Nemzetközi Irodához, csak akkor fogadják el előterjesztésre, ha azokat legalább nyolc tagország támogatja; az ennél később beérkező javaslatokat már nem fogadják el;
- e) a támogató nyilatkozatoknak ugyanazon határidőn belül kell a Nemzetközi Irodához beérkezniük, mint azoknak a javaslatoknak, amelyekre vonatkoznak.

2. Az Alapokmányra vagy az Általános Szabályzatra vonatkozó javaslatoknak a kongresszus megnyitása előtt legalább hat hónappal kell a Nemzetközi Irodához megérkezniük; az ennél később, de a kongresszus megnyitása előtt beérkező javaslatokat csak akkor lehet figyelembe venni, ha a kongresszus az ott képviselt országok kétharmados többségének szavazatával így dönt, és ha az 1. bekezdésben szereplő feltételek teljesülnek.

3. Minden javaslatnak elvileg csak egy célkitűzése lehet, és csak az e célkitűzés érdekében indokolt módosításokat tartalmazhatja. Ezenfelül minden olyan javaslathoz, amely jelentős költségeket okozhat az Egyesületnek, a javaslatot kidolgozó tagországnak pénzügyi hatástanulmányt kell készítenie a Nemzetközi Irodával egyeztetve, a javaslat megvalósításához szükséges pénzforsorások meghatározása érdekében.

4. A szerkesztési jellegű javaslatokat az azokat előterjesztő tagországok a fejrészben „Proposition d'ordre rédactionnel/Drafting proposal” [Szerkesztési jellegű javaslat] megjegyzéssel látják el, és a Nemzetközi Iroda ezeket a sorszámozást követő R betűjelzéssel teszi közzé. Azokat a javaslatokat, amelyeket nem láttak el ilyen megjegyzéssel, de amelyek a Nemzetközi Iroda véleménye szerint csak a szövegezést érintik, erre vonatkozó megfelelő utalással teszik közzé; a Nemzetközi Iroda ezekről a javaslatokról a kongresszus részére jegyzéket állít össze.

5. Az 1. és a 4. bekezdésben előírt eljárás nem vonatkozik sem a Kongresszusok Ügyrendi Szabályzatára, sem pedig a már benyújtott javaslatokat érintő módosításokra.

XVI. cikk

(A módosított 123. cikk)

A Postaforgalmi Tanács elé terjesztendő új Szabályzatok kidolgozására vonatkozó javaslatoknál követendő eljárás a kongresszus által hozott határozatokat illetően

1. Az Egyetemes Postaegyezmény és a Postai fizetési szolgáltatásokról szóló megállapodást a Postaforgalmi Tanács dolgozza ki a kongresszus határozatainak szem előtt tartásával.

2. Az Egyezményre és a Postai fizetési szolgáltatásokról szóló megállapodásra vonatkozó módosítási javaslatok miatt szükségessé váló javaslatokat a Nemzetközi Irodának azokkal a kongresszus elé terjesztendő javaslatokkal egy időben kell megküldeni, amelyekre e javaslatok vonatkoznak. Elegendő, ha az UPU egyetlen tagországa terjeszti be a javaslatokat más tagországok támogatása nélkül. E javaslatokat legkésőbb a kongresszus előtt egy hónappal minden tagországnak meg kell küldeni.

3. A Szabályzatokat érintő egyéb javaslatokat, melyeket a Postaforgalmi Tanácsnak meg kell vizsgálnia abból a célból, hogy a kongresszust követő hat hónapon belül új Szabályzatokat alkosson, legkésőbb két hónappal a kongresszus előtt kell benyújtani a Nemzetközi Irodának.

4. A kongresszus határozatai alapján szükségessé váló, a Szabályzatokat érintő változtatásokra vonatkozó azon javaslatoknak, amelyeket a tagországok terjesztenek elő, legkésőbb a Postaforgalmi Tanács megnyitása előtt két hónappal kell a Nemzetközi Irodához megérkezniük. E javaslatokat legkésőbb egy hónappal a Postaforgalmi Tanács megnyitása előtt meg kell küldeni minden tagországnak és azok kijelölt szolgáltatóinak.

XVII. cikk

(A módosított 124. cikk)

A két kongresszus között előterjesztett javaslatok benyújtási eljárása (Alapokmány 29., Általános Szabályzat 116.)

1. Az Egyezményre vagy a Megállapodásokra vonatkozó minden olyan javaslat figyelembevételéhez, amelyet valamely tagország két kongresszus között terjeszt elő, legalább két másik tagország támogatása szükséges. E javaslatokkal nem foglalkoznak, ha a Nemzetközi Iroda a javaslatokkal egy időben nem kapja meg a szükséges támogató nyilatkozatokat.

2. E javaslatokat a Nemzetközi Iroda útján küldik meg a többi tagország részére.

3. A Szabályzatokra vonatkozó javaslatoknál nincs szükség támogatásra, de a Postaforgalmi Tanács azokat csak akkor veszi figyelembe, ha egyetért azok sürgős jellegével.

XVIII. cikk

(A módosított 125. cikk)

A javaslatok tanulmányozása a két kongresszus között (Alapokmány 29., Általános Szabályzat 116., 124.)

1. Az Egyezményre, a Megállapodásokra és azok Zárójegyzőkönyveire vonatkozó valamennyi javaslatot a következő eljárás szerint tárgyalják: amennyiben egy tagország javaslatot küld a

Nemzetközi Irodának, ez utóbbi minden tagországnak továbbküldi azt tanulmányozásra. A tagországoknak két hónap áll rendelkezésére, hogy a javaslatokat áttanulmányozzák és esetleges észrevételeiket a Nemzetközi Iroda tudomására hozzák. Módosításokat nem tehetnek. A két-hónapos határidő elteltével a Nemzetközi Iroda minden észrevételt továbbít a tagországoknak, és felhív minden szavazati joggal rendelkező tagországot, hogy szavazzon a javaslat mellett vagy ellen. Azokat a tagországokat, amelyek két hónapon belül nem küldik be szavazatukat, úgy tekintik, mint amelyek a szavazástól tartózkodtak. A fenti határidőket a Nemzetközi Iroda körövényeinek keltétől számítják.

2. A Szabályzatokra vonatkozó módosító javaslatokat a Postaforgalmi Tanács tárgyalja.

3. Ha a javaslat valamely Megállapodásra vagy annak Zárójegyzőkönyvére vonatkozik, az 1. bekezdésben ismertetett eljárásban csak azok a tagországok vehetnek részt, amelyek a szóban forgó Megállapodást aláírták.

XIX. cikk

(A módosított 126. cikk)

A két kongresszus között elfogadott határozatok hivatalos közlése (Alapokmány 29., Általános Szabályzat 124., 125.)

1. Az Egyezményt, a Megállapodásokat és ezen okiratok Zárójegyzőkönyveit érintő módosítások megerősítése a Nemzetközi Iroda vezérigazgatója által a tagországok kormányai részére küldött, erről szóló értesítéssel történik.

2. A Szabályzatokat és azok Zárójegyzőkönyveit érintő, a Postaforgalmi Tanács által végrehajtott módosításokat a Nemzetközi Iroda közli a tagországokkal és azok kijelölt szolgáltatóival. Ugyanez érvényes az Egyezmény 36. cikk 3.2. pontjában és a Megállapodások megfelelő rendelkezéseiben foglalt értelmezésekre is.

XX. cikk

(A módosított 128. cikk)

Az Egyesület kiadásainak megállapítása és szabályozása (Alapokmány 22.)

1. A 2-6. bekezdésekben foglaltak fenntartásával az Egyesület szerveinek működésével járó éves kiadások nem haladhatják meg az alábbi összegeket a 2009. és az azt követő évekre: 37 000 000 svájci frank a 2009. és 2010. évre, 37 235 000 svájci frank a 2011. és 2012. évre. A 2012-re tervezett kongresszus elhalasztása esetén a 2012. évre megadott korlát a későbbi évekre is vonatkozik.

2. A következő kongresszus összehívásával kapcsolatos kiadások (a titkárság tagjainak utazási költségei, szállítási költségek, a szinkrontolmácsolás műszaki felszerelésének költségei, az okiratok kongresszus alatti előállításának költségei stb.) nem haladhatják meg a 2 900 000 svájci frankos határt.

3. Az Igazgatási Tanácsnak joga van az 1. és 2. bekezdésben megállapított határok túllépésére, hogy érvényesíteni lehessen a fizetési fokozatokat, a nyugdíjjárulékokat vagy a pótlékokat – köztük az álláspótlékokat – érintő azon emeléseket, amelyeknek az alkalmazását az Egyesült Nemzetek Szervezete a Genfben szolgálatot teljesítő személyzete tekintetében jóváhagyott.

4. Az Igazgatási Tanácsnak joga van arra is, hogy a svájci fogyasztási árindex függvényében évente kiigazítsa a személyzeti költségeken kívüli kiadások összegét.

5. Az 1. bekezdéstől függetlenül az Igazgatási Tanács – rendkívüli sürgősség esetén a vezérigazgató – engedélyezheti a megszabott keretek túllépését a Nemzetközi Iroda épületén elvégzendő jelentős és előre nem látható javítások költségének fedezése érdekében, a túllépés összege azonban nem haladhatja meg az évi 125 000 svájci frankot.
6. Ha az 1. és 2. bekezdésben megállapított keretek nem bizonyulnak elegendőnek az Egyesület zökkenőmentes működésének biztosításához, ezeket az összeghatárokat csak az Egyesület tagországi többségének jóváhagyásával lehet túllépni. Az erre vonatkozó konzultációnak részletes indokolást kell tartalmaznia az ilyen jellegű kérés alátámasztására.
7. Azoknak az országoknak, amelyek az Egyesülethez csatlakoznak, vagy amelyeket az Egyesületbe tagként felvesznek, valamint azoknak, amelyek az Egyesületből kiválnak, tagdíjukat arra a teljes évre ki kell fizetniük, amelynek folyamán a felvételük vagy a kilépésük érvénybe lép.
8. A tagországok az Igazgatási Tanács által megállapított költségvetés alapján előre fizetik az Egyesület éves költségeihez való tagdíj-hozzájárulási részüket. Ezeket a hozzájárulási részeket legkésőbb annak a pénzügyi évnél az első napján kell befizetni, amelyikre a költségvetés vonatkozik. Ennek az időpontnak a letele után a fizetendő összegeket az Egyesületet megillető kamat terheli, amelynek mértéke évi 6% a negyedik hónaptól kezdve.
9. Amennyiben valamely tagország részéről az Egyesületet megillető kötelező hozzájárulás – kamatokat nem tartalmazó – hátralékos összege eléri vagy meghaladja a szóban forgó tagországnak az előző két pénzügyi évre szóló hozzájárulási összegét, akkor az ilyen tagország az Igazgatási Tanács által meghatározott rendnek megfelelően, visszavonhatatlanul – részben vagy egészben – átruházhatja az Egyesületre azokat a hiteleket, amelyekkel más tagországok neki tartoznak. Az átruházás feltételeit a tagország, az adósai/hitelezői és az Egyesület közötti megállapodásban kell rögzíteni.
10. Azoknak a tagországoknak, amelyeknek esetében jogi vagy egyéb okok miatt az ilyenfajta átruházás nem jöhet szóba, tartozásuk tekintetében törlesztési ütemterv készítésére kell kötelezettséget vállalniuk.
11. Kivételes körülményektől eltekintve az Egyesülettel szemben fennálló, a kötelező hozzájárulással kapcsolatos tartozás rendezése legfeljebb tíz évig tarthat.
12. Kivételes esetekben az Igazgatási Tanács valamely tagországot mentesíthet az esedékes kamatok teljes egészének vagy egy részének a megfizetése alól, ha az hátralékos összegét maradéktalanul kiegyenlítette.
13. Valamely tagország a számlahátralékára vonatkozó és az Igazgatási Tanács által jóváhagyott törlesztési ütemterve keretében is mentesíthető az összegyűlt vagy esedékes kamatok teljes egészének vagy egy részének a megfizetése alól. E mentesítésnek azonban feltétele a törlesztési ütemtervnek legfeljebb tíz éven belüli maradéktalan és pontos teljesítése.
14. Az Egyesület pénzgazdálkodási hiányának áthidalása végett tartalékalapot képez, amelynek összegét az Igazgatási Tanács állapítja meg. Ezt az alapot elsősorban a költségvetési többletekből töltik fel. Az alap felhasználható a költségvetési egyensúly megteremtésére vagy a tagországok hozzájárulási összegeinek csökkentésére is.
15. Az átmeneti pénzgazdálkodási hiányokat illetően a Svájci Államszövetség kormánya folyósítja a szükséges rövid lejáratú előlegeket, amelyeknek feltételeit közös megállapodással

határozzák meg. E kormány díjmentesen ellenőrzi a Nemzetközi Irodának a könyvelését és számvitelét, a kongresszus által meghatározott összeghatárokon belül.

16. A 9-13. bekezdésben szereplő rendelkezések hasonló elv alapján alkalmazandók azokra a fordítási költségekre, melyeket a Nemzetközi Iroda számlázott le a nyelvi csoportokhoz csatlakozott tagországok felé.

XXI. cikk

(A módosított 130. cikk)

Hozzájárulási osztályok (Alapokmány 21., Általános Szabályzat 115., 128.)

1. A tagországok annak a tagdíj-hozzájárulási osztálynak megfelelően járulnak hozzá az Egyesület kiadásainak fedezéséhez, amelyhez tartoznak. Ezek az osztályok az alábbiak:
  - 50 egységnek megfelelő osztály,
  - 45 egységnek megfelelő osztály,
  - 40 egységnek megfelelő osztály,
  - 35 egységnek megfelelő osztály,
  - 30 egységnek megfelelő osztály,
  - 25 egységnek megfelelő osztály,
  - 20 egységnek megfelelő osztály,
  - 15 egységnek megfelelő osztály,
  - 10 egységnek megfelelő osztály,
  - 5 egységnek megfelelő osztály,
  - 3 egységnek megfelelő osztály,
  - 1 egységnek megfelelő osztály,
  - 0,5 egységnek megfelelő osztály, amelyet az Egyesült Nemzetek Szervezete által legkevesébe fejlettnek minősített országok vagy az Igazgatási Tanács által kijelölt más országok számára tartanak fenn.
2. Az 1. bekezdésben felsorolt hozzájárulási osztályoktól függetlenül bármely tagország dönthet úgy, hogy annál a hozzájárulási osztálynál több hozzájárulási egységet fizet, mint amelyekhez tartozik, legalább a két kongresszus közötti idővel megegyező időszakban. Ezt a változást legkésőbb a kongresszuson kell bejelenteni. A két kongresszus közötti időszak végén a tagország automatikusan ismét eredeti hozzájárulási egységét fizeti, kivéve, ha úgy dönt, hogy továbbra is nagyobb hozzájárulási egységet fizet. A többlethozzájárulás-fizetés mértékével egyezően megnő a kiadások szintje.
3. A tagországokat az Egyesületbe való felvételük vagy csatlakozásuk időpontjában az Alapokmány 21. cikk 4. bekezdésében foglalt eljárásnak megfelelően sorolják be az előbb említett hozzájárulási osztályok valamelyikébe.
4. A tagországok utólag alacsonyabb hozzájárulási osztályba sorolhatók azzal a feltétellel, hogy a módosítási kérelmet legkésőbb két hónappal a kongresszus megnyitása előtt megküldik a Nemzetközi Irodának. A kongresszus nem kötelező erejű véleményt ad a hozzájárulási osztály módosítására vonatkozó kérelmek tárgyában. A tagország dönthet, hogy figyelembe veszi-e a kongresszus véleményét. A tagország végső döntését a kongresszus vége előtt továbbítani kell a Nemzetközi Iroda Titkárságának. Ez a módosítási kérelem a kongresszus által hozott pénzügyi rendelkezések életbelépésével egy időben lép hatályba. Azok a tagországok, amelyek hozzájárulási osztályuk megváltoztatására vonatkozó kívánságukat az előírt határidőn belül nem jelentették be, továbbra is abban a hozzájárulási osztályban maradnak, amelyhez addig tartoztak.

5. A tagországok egyszerre csak eggyel alacsonyabb osztályba történő átsorolásukat kérhetik.
6. Ugyanakkor kivételes esetekben, mint például a nemzetközi segélyprogramot szükségessé tevő természeti katasztrófák esetében az Igazgatási Tanács két kongresszus közötti időszakban egy alkalommal valamely tagország kérésére engedélyezheti annak egy hozzájárulási osztállyal való visszasorolását, amennyiben az illető tagország bizonyítja, hogy nem tudja fenntartani az eredetileg választott hozzájárulási osztályát. Ugyancsak ilyen körülmények fennforgásakor az Igazgatási Tanács a 0,5 egységnek megfelelő osztályba történő átsorolással átmeneti csökkentést is engedélyezhet olyan, nem a legkevésbé fejlett országok közé tartozó országok számára, amelyek már az 1 egységnek megfelelő osztályban vannak.
7. A 6. bekezdésben foglaltak szerint végrehajtott átmeneti visszasorolást az Igazgatási Tanács legfeljebb két évre vagy a következő kongresszusig terjedő időszakra engedélyezheti, amennyiben a kongresszus a kétéves időszakon belül zajlik le. Az így megszabott határidő leteltével az érintett ország automatikusan visszakerül eredeti hozzájárulási osztályába.
8. A 4. és 5. bekezdéstől eltérően a felsőbb osztályba történő átsorolás nem jár semmilyen korlátozással.

XXII. cikk

(A módosított 131. cikk)

A Nemzetközi Iroda kiadványai árának kiegyenlítése (Általános Szabályzat 118.)

A Nemzetközi Iroda által a tagországok és kijelölt szolgáltatóik részére térítés ellenében küldött kiadványokat a lehető legrövidebb idő alatt, de legkésőbb az Iroda által elküldött számla keltét követő hó elsejétől számított hat hónapon belül kell megfizetni. E határidő után az esedékes összegeket az Egyesületet megillető kamat terheli, amelynek mértéke évi öt százalék, az említett határidő lejártának napjától számítva.

XXIII. cikk

(A módosított 132. cikk)

Választott bírósági eljárás (Alapokmány 32.)

1. Választott bíróság útján eldöntendő véleményeltérés esetében az érdekelt tagországok mindegyike kiválaszt egy-egy, a vitás kérdésben közvetlenül nem érintett tagországot. Ha az ügyben több tagország közösen érdekelt, e rendelkezés alkalmazása szempontjából csak egyetlen tagországnak számítanak.
2. Abban az esetben, ha a vitás ügyben érintett tagországok valamelyike a választott bíraskodásra vonatkozó javaslat tekintetében annak megküldésétől számított hat hónapon belül nem intézkedik, akkor a Nemzetközi Iroda – ha erre felkéri – felszólítja a mulasztó tagországot a választott bíró kijelölésére vagy hivatalból maga jelöl ki egy bírót.
3. Az érdekelt felek megegyezhetnek abban, hogy csak egy választott bírót jelölnek ki, és ez a Nemzetközi Iroda is lehet.
4. A választott bírák szótöbbséggel hoznak határozatot.
5. Szavazategyenlőség esetében a választott bírák a vita eldöntésére kiválasztanak egy másik, a vitás ügyben szintén nem érdekelt tagországot. Ha ennek kiválasztásában nem tudnak megegyezni,

akkor ezt a tagországot a Nemzetközi Iroda jelöli ki olyan tagországok közül, amelyeket a választott bírák nem javasoltak.

6. Valamely Megállapodásra vonatkozó véleménykülönbség esetében a választott bírákat csak azok közül a tagországok közül lehet kijelölni, amelyek a szóban forgó Megállapodást aláírták.

7. A kijelölt szolgáltatók között választott bírósági ítélettel rendezendő jogvita esetében az érintett szolgáltatók tagországaikhoz fordulnak, hogy az 1-6. bekezdésben előírt eljárás szerint cselekedjenek.

XXIV. cikk

(A módosított 135. cikk)

Az Általános Szabályzat módosítása, hatálybalépése és érvényességének időtartama

A kongresszus által elfogadott módosításokat Pótjegyzőkönyvbe foglalják, és hacsak ez a kongresszus ellenkezőleg nem határoz, ugyanakkor léptetik életbe, mint amikor az ugyanezen kongresszus által megújított okiratokat. A jelen Általános Szabályzat 2006. január 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad érvényben.

XXV. cikk

Csatlakozás a Pótjegyzőkönyvhöz

Azok a tagországok, amelyek e Jegyzőkönyvet nem írták alá, bármikor csatlakozhatnak hozzá. A vonatkozó csatlakozási okiratokat a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál kell letétbe helyezni. Ez utóbbi e letétbehelyezésről értesítést küld a tagországok kormányainak.

XXVI. cikk

Az Általános Szabályzathoz tartozó Pótjegyzőkönyv hatálybalépése és érvényességének időtartama

A jelen Általános Szabályzat 2010. január 1-jén lép hatályba, és határozatlan ideig marad érvényben. Ennek hitelül a tagországok kormányainak meghatalmazottai felvették a jelen Pótjegyzőkönyvet, amely ugyanolyan erejű és érvényű, mintha rendelkezéseit magának az Általános Szabályzatnak a szövegébe vették volna fel, és ezt aláírták egy példányban, amelyet a Nemzetközi Iroda vezérigazgatójánál helyeznek letétbe. Az Egyetemes Postaegyesület Nemzetközi Irodája erről mindegyik félnek egy-egy másolatot küld.

Kelt Genfben, 2008. augusztus 12-én.”

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a postaügyért felelős miniszter.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 158/2012. (VII. 17.) Korm. rendelete
a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ jogállásáról szóló Megállapodás
kihirdetéséről**

1. § A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ jogállásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
2. § A Kormány a Megállapodást e rendelettel kihirdeti.
3. § A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

“AGREEMENT

on the Legal Status of the Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe

The Parties to the present Agreement,

Considering that the Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe (REC) was established in 1990 and was given the mission to assist in addressing environmental issues mainly in Central and Eastern Europe,

Referring to the 1996 Charter of the REC (hereinafter referred to as “the Charter”),

Recognizing that the REC has developed over time into a de facto international organization pursuing an international mandate, composed of a Head Office and a network of country offices,

Referring to the ‘Declaration of the Signatories to the Charter of the Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe on the occasion of the 20th Anniversary of the foundation of the REC’ adopted on 18 June 2010, in which the Signatories recommended “to pave the way for harmonization by concluding a new, optional, multilateral instrument for interested Signatories”.

Convinced that it is necessary to create the possibility for Signatories to the Charter to become party to an agreement in which international legal personality is explicitly given to the REC, without changing the present function of the Charter as the basic document for the functioning of the REC,

Have agreed as follows:

Article 1

1. The Parties hereby recognize that the REC is an international organisation with a seat in Szentendre, Hungary.
2. The Parties hereby recognize that the REC has international legal personality. It shall also have such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfillment of its purposes, including the capacity to contract, to acquire and dispose of movable and immovable property, and to institute and participate in legal proceedings.

Article 2

The present Agreement shall not affect the objectives, characteristics and institutional structure of the REC as stated in the Charter and shall also not affect the legal status of the REC for the Signatories to the Charter that are not Parties to the present Agreement.

Article 3

The present Agreement shall not affect the rights and obligations of the REC which may derive from agreements or contractual arrangements it may have concluded with any Government or third party.

Article 4

No Party to this Agreement, by reason of any of its provisions, shall be liable for acts, omissions, obligations or debts of the REC.

Article 5

1. The present Agreement shall be open for signature by the Signatories to the Charter.
2. The present Agreement shall be subject to ratification, approval or acceptance. The instruments of ratification, approval or acceptance shall be deposited with the Government of the Republic of Hungary.
3. The present Agreement shall remain open for accession by any Signatory to the Charter. The instruments of accession shall be deposited with the Government of the Republic of Hungary.

4. The present Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day of deposit of the third instrument of ratification, approval or acceptance. For each Signatory to the Charter ratifying, approving, accepting or acceding to the present Agreement after the deposit of the third instrument of ratification, approval or acceptance, the Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day of deposit by such Signatory to the Charter of its instrument of ratification, approval, acceptance, or accession.

Done at Budapest on 13 July 2011

MEGÁLLAPODÁS

a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ jogállásáról

Jelen Megállapodás részes felei,

figyelemmel arra, hogy a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központot (a továbbiakban: REC) 1990-ben alapították, feladata a környezetvédelmi ügyek intézésének támogatása elsődlegesen Közép- és Kelet-Európában,

hivatkozva a REC 1996-ban elfogadott Alapokmányára (a továbbiakban: Alapokmány),

elismerve, hogy a REC időközben egyfajta de facto nemzetközi szervezetté fejlődött, amely nemzetközi feladatokat lát el, és egy Központi Irodából és ország-irodák hálózatából áll,

hivatkozva a REC megalapításának 20. évfordulója alkalmából, a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ Alapokmányának Aláírói által 2010. június 18-án elfogadott Nyilatkozatra, melyben az Aláírók javaslatot tettek arra, hogy a REC jogállása egy új, fakultatív multilaterális dokumentum – érdekelt Aláírók által történő – megkötése útján kerüljön harmonizálásra,

meggyőződve arról, hogy meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az Alapokmány Aláírói részes feleivé válhassanak egy megállapodásnak, mely kifejezetten megteremti a REC nemzetközi jogi jogalanyiságát oly módon, hogy közben nem változtatja meg az Alapokmánynak a REC működését szabályozó alapidokumentumi funkcióját, a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

1. A Felek ezúton elismerik, hogy a REC egy nemzetközi szervezet, melynek székhelye Szentendre, Magyarország.
2. A Felek ezúton elismerik, hogy a REC rendelkezik nemzetközi jogi jogalanyisággal. A REC rendelkezik továbbá a feladatai elvégzéséhez és céljai megvalósításához szükséges jogképességgel, így különösen szerződések kötéséhez, ingó és ingatlan javak szerzéséhez, illetve az azokkal való rendelkezéshez, valamint peres eljárás indításához és az abban való részvételhez szükséges jogképességgel.

2. cikk

Jelen Megállapodás nem érinti a REC Alapokmányban meghatározott céljait, jellemzőit és intézményi struktúráját, illetőleg a REC jogállását az Alapokmány azon Aláírói viszonylatában, amelyek nem válnak jelen Megállapodás részes feleivé.

3. cikk

Jelen Megállapodás nem érinti a REC azon jogait és kötelezettségeit, amelyek bármely Kormánnyal vagy harmadik féllel kötött megállapodásokról vagy szerződéses viszonyokról származnak.

4. cikk

A Megállapodás részes feleit, a Megállapodás rendelkezéseiből fakadóan, nem terheli semmiféle felelősség a REC tetteiért, mulasztásaiért, kötelezettségeiért vagy tartozásaiért.

5. cikk

1. Jelen Megállapodás az Alapokmány Aláírói számára aláírásra nyitva áll.
2. Jelen Megállapodást meg kell erősíteni, jóvá kell hagyni vagy el kell fogadni. A megerősítő, jóváhagyó vagy elfogadó okiratot a Magyar Köztársaság Kormányánál kell letétbe helyezni.

3. Jelen Megállapodás csatlakozásra bármely Alapokmány Aláíró számára nyitva marad. A csatlakozási okiratot a Magyar Köztársaság Kormányánál kell letétbe helyezni.
4. Jelen Megállapodás a harmadik megerősítő, jóváhagyó vagy elfogadó okirat letétbe helyezését követő harmincadik napon lép hatályba. Az Alapokmány azon Aláírói tekintetében, melyek a harmadik megerősítő, jóváhagyó vagy elfogadó nyilatkozat letétbe helyezését követően erősítik meg, hagyják jóvá, fogadják el jelen Megállapodást, vagy csatlakoznak ahhoz, a Megállapodás az Alapokmány adott Aláírójának megerősítő, jóváhagyó, elfogadó vagy csatlakozási okirata letétbe helyezésének harmincadik napján lép hatályba.

Készült Budapesten, 2011. július 13-án”

- 4. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 5. cikk (4) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
  - (3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
  - (4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a környezetvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 159/2012. (VII. 17.) Korm. rendelete
az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló
110/2006. (V. 5.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 25. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006. (V. 5.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 160/2012. (VII. 17.) Korm. rendelete az otthonteremtési kamattámogatásról szóló 341/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdése szerinti eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az otthonteremtési kamattámogatásról szóló 341/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 18/C. §-sal egészül ki:
„18/C. § E rendeletnek az otthonteremtési kamattámogatásról szóló 341/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 160/2012. (VII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr2.) 2. §-ával megállapított 10. § (1) bekezdését a Módr2. hatálybalépését követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni.”
- 2. §** Az R.
a) 10. § (1) bekezdésében az „A szerződésszerű teljesítés esetén” szövegrész helyébe az „A szerződésszerű teljesítés esetén – a 3. § (3) bekezdése szerinti időszakban –”, az „ügyleti kamat éves mértéke” szövegrész helyébe az „ügyleti kamat éves mértéke – a 3. § (3) bekezdése szerinti időszakban –”,
b) 10. § (1) bekezdés a)–c) pontjában a „számtani átlagának 3 százalékponttal növelt mértékét” szövegrész helyébe a „számtani átlaga 130 százaléknak 3 százalékponttal növelt mértékét” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 161/2012. (VII. 17.) Korm. rendelete az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményről (TER) szóló, Genfben, 1992. december 17-én kelt Megállapodás, illetve Mellékletei felmondásáról

- 1. §** A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a 146/2002. (VI. 29.) Korm. rendelet, valamint a 32/2010. (II. 23.) Korm. rendelet által kihirdetett, az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményről (TER) szóló, Genfben, 1992. december 17-én kelt Megállapodás, illetve Mellékletei (a továbbiakban: TER Megállapodás és Mellékletei) felmondására.
- 2. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A TER Megállapodás és Mellékletei felmondásával egyidejűleg az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményről (TER) szóló, Genfben, 1992. december 17-én kelt Megállapodás 2001–2005 közötti időszakra történő meghosszabbításáról, valamint a Megállapodás, melléklete és függelékei egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 146/2002. (VI. 29.) Korm. rendelet, valamint az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezmény Mellékletének kihirdetéséről szóló 32/2010. (II. 23.) Korm. rendelet hatályát veszti.
(3) A TER Megállapodás és Mellékletei felmondásának napját, valamint a (2) bekezdésben meghatározott időpont naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
(4) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzeti fejlesztési miniszter 42/2012. (VII. 17.) NFM rendelete a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2012. évi felhasználásának rendjéről

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 50. § (6) bekezdésében, valamint az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya kiterjed
- a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 1. mellékletében meghatározott XIX. Uniós fejlesztések fejezethez (a továbbiakban: fejezet) tartozó fejezeti kezelésű előirányzatokra,
  - az év közben a fejezetben megállapított új fejezeti kezelésű előirányzatokra, valamint
  - a 2011. évről és az azt megelőző költségvetési évekről a fejezet azon fejezeti kezelésű előirányzataira, amelyek kizárólag előző évi maradványból állnak, és felhasználásuk 2011. december 31-ig nem zárult le [az a)–c) pont e rendelet alkalmazásában a továbbiakban együtt: előirányzatok].

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában
- közzsférőhöz tartozó szervezet*: a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 6. § (1) bekezdése alapján ajánlatkérőnek minősülő szervezet,
  - menedzsment költség*: az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakában a program operátorok kiadásait finanszírozó forrás terhére a program végrehajtási időszakában elszámolható költség,
  - program operátor*: az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakra vonatkozó nemzetközi szerződésben kijelölt szervezet,
  - szabálytalanság*: a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011 (I. 28.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: R.), a Svájci–Magyar Együttműködési Program végrehajtási rendjéről szóló 237/2008. (IX. 26.) Korm. rendeletben, valamint az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus végrehajtási rendjéről szóló 242/2006. (XII. 5.) Korm. rendeletben meghatározott fogalom,
  - támogatási konstrukció*: egy pályázati kiírás, valamint egy vagy több hasonló céllal megvalósuló kiemelt projekt vagy nagyprojekt,
  - támogató*: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (2) bekezdése szerinti személy,
  - technikai segítségnyújtás költség*: az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakában a nemzeti szintű, horizontális, irányítási, hitelesítési és ellenőrzési tevékenységét finanszírozó forrás terhére elszámolható költség,

- h) *tervezési költség*: az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakában a program operátorok által a program tervezési időszakában elszámolható költség,
- i) *Végrehajtó Ügynökség*: az EGT Finanszírozási Mechanizmus és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakának végrehajtásában résztvevő szervezet, amely a program operátorok által delegált feladatokat hajtja végre.

3. Az előirányzatok felhasználásának közös szabályai

- 3. §** A kötelezettségvállaló gondoskodik az előirányzatok – felhasználási céljainak, jogcímeinek megfelelő – felhasználásáról. A kötelezettségvállaló felelősséggel tartozik az előirányzatok terhére történő felhasználás cél- és szabályszerűségének betartásáért és betartatásáért.
- 4. §** Az előirányzatok felhasználásával kapcsolatos kincstári és banki szolgáltatások díjait – az európai uniós forrásokat tartalmazó előirányzatok kivételével, ha jogszabály másként nem rendelkezik – az EU-támogatások felhasználásához szükséges technikai segítségnyújtás előirányzat terhére kell elszámolni.
- 5. §**
- (1) A kedvezményezett által fizetendő kötbért a fizetési felszólításban megjelölt fizetési számlára kell átutalni. A közreműködő szervezet a befizetett kötbért a befizetéstől számított 7 napon belül arra az előirányzatra utalja át, amelyről az adott projektre megítélt európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás folyósítása történt. A kötbér csak az előirányzat céljának megfelelően használható fel.
  - (2) A támogatói okirat visszavonása, a támogatási vagy közvetítői szerződéstől való elállás vagy a támogatás egyéb okból történő visszafizetése esetén megfizetett kamat csak annak az előirányzatnak a céljával megegyezően használható fel, amelyből a támogatás nyújtására sor került.
- 6. §**
- (1) Az európai uniós forrást tartalmazó előirányzatok társfinanszírozáson felüli felhasználása a következő esetekben lehetséges:
    - a) a 13. § a) és b) pontjában meghatározott önerő biztosítása céljából,
    - b) a részben európai uniós forrás terhére jóváhagyott programok, projektek Európai Bizottság felé el nem számolható kiadásainak finanszírozása céljából,
    - c) a 12. § (6) bekezdése szerinti esetben,
    - d) a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz pénzügyi alapok egyes, a területi együttműködéshez kapcsolódó programjai esetében a közösségi hozzájárulás Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: NFÜ) általi megelőlegezése céljából a „Területi Együttműködés” előirányzatból,
    - e) európai uniós forrás terhére jóváhagyott programok, projektek szabálytalansági esetekből adódó, Magyarországot terhelő európai bizottsági követelések kiegyenlítése abban az esetben, ha az összeg nem terhelhető át a kedvezményezettekre és átalányon alapuló korrekcióval került megállapításra.
  - (2) Az előirányzatoknak az (1) bekezdés szerinti felhasználásáról a fejezetet irányító szerv vezetője dönt. Ha az előirányzat-felhasználás összege az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott esetekben projektenként vagy összesen eléri a 300 millió forintot, azok felhasználásához az államháztartásért felelős miniszter jóváhagyása szükséges.
  - (3) Ha az (1) bekezdés szerinti kifizetések az európai uniós támogatás terhére elszámolhatóvá válnak, a teljesített kifizetésekre jutó bevételeket azokra a költségvetési előirányzatokra kell teljesíteni, amelyekről a kifizetések teljesültek.
- 7. §**
- (1) Központi költségvetési szerv részére nem határozható meg a projekt elszámolható költségeinek az európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatással fejlesztéspolitikai okokból nem finanszírozott részére önerő, ha
    - a) a központi költségvetési szerv a támogatandó tevékenységet alaptevékenysége keretében látja el, vagy a támogatandó fejlesztést alaptevékenysége ellátásának érdekében kívánja megvalósítani, és
    - b) az önerő biztosítása a költségvetési szerv részére jutatott más állami támogatásból, vállalkozási tevékenységből, vagy jövedelemtermelő projektek esetén a jövedelemtermelő, nem vállalkozási tevékenységből nem biztosított.

- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálytól eltérni kizárólag a vonatkozó akcióterv elfogadásával vagy a fejezetet irányító szerv vezetőjének előzetes engedélyével lehet, de az önerő mértéke ebben az esetben sem haladhatja meg a projekt elszámolható összköltségének 15%-át.
- (3) Ha a központi költségvetési szervnek a 13. § b) pontja szerinti önerőt kell biztosítania, az NFÜ-nek a pályázati kiírásban tájékoztatást kell adnia az önerő NFÜ általi támogatásának tényéről és módjáról.
- (4) Helyi önkormányzat és önkormányzati társulás számára – jogszabály vagy a vonatkozó akcióterv eltérő rendelkezése hiányában – a projekt elszámolható költségeinek az európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatással fejlesztéspolitikai okokból nem finanszírozott részére előírt önerő mértéke nem haladhatja meg a projekt elszámolható összköltségének 15%-át.
- (5) A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó települések, valamint a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. mellékletében szereplő kistérségek esetében – jogszabály vagy a vonatkozó akcióterv eltérő rendelkezése hiányában – az önerő (4) bekezdés szerint megállapított mértékét legalább 5 százalékponttal csökkenteni kell.

II. FEJEZET

AZ EGYES ELŐIRÁNYZATOKBÓL NYÚJTHATÓ KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

4. Az EGT, Norvég Alap támogatásból megvalósuló projektek 2009–2014 előirányzat felhasználási szabályai

- 8. §**
- (1) Az EGT, Norvég Alap támogatásból megvalósuló projektek 2009–2014 előirányzat vonatkozásában a támogatási konstrukció meghirdetését a program operátor vezetője hagyja jóvá.
  - (2) Az EGT, Norvég Alap támogatásból megvalósuló projektek 2009–2014 előirányzatról
    - a) az NFÜ szervezeti egységeként tevékenykedő program operátorok és a Végrehajtási Ügynökség részére a tervezési költségre és a menedzsment költségre, valamint
    - b) az NFÜ, a kincstár és az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság mint kedvezményezett részére a technikai segítségnyújtás költségre
 a program donor általi elfogadása előtt is fizethető előleg.

5. Az EU támogatások felhasználásához szükséges technikai segítségnyújtás és a Közreműködői intézményrendszer támogatása előirányzat felhasználási szabályai

- 9. §**
- (1) Nem uniós forrásból a kedvezményezett működéséhez nyújtott költségvetési támogatás biztosítása időarányosan történik. Az időarányostól eltérő folyósítást a kedvezményezett írásbeli kérelemmel kezdeményezheti.
  - (2) Az időarányostól eltérő felhasználást – a szerződés módosításával – a támogató abban az esetben engedélyezi, ha a kedvezményezett a pénzforgalmi terve benyújtásával igazolja, hogy a költségvetési támogatás időarányos folyósítása a folyamatos működését veszélyeztetné.
  - (3) A kedvezményezett a költségvetési támogatás felhasználásáról a költségvetési évet követő év június 30-áig számol el.
- 10. §** Nem uniós forrásból biztosított előleg egy összegben vagy részletekben történő folyósítására az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 96. §-a figyelembevételével és csak akkor kerülhet sor, ha az időarányos finanszírozás a támogatási cél megvalósítását nem teszi lehetővé.

6. Budapest 4-es metróvonal építésének támogatása előirányzat felhasználási szabályai

- 11. §**
- (1) A Budapest 4-es metróvonal építésének támogatása előirányzat
    - a) a Budapest 4-es metróvonal projekt Közlekedés Operatív Program keretében el nem számolható költségeinek finanszírozására, valamint
    - b) az állami kontrollpozíció gyakorlását segítő szakértői szolgáltatás költségeinek finanszírozására használható fel.

- (2) Az előirányzat (1) bekezdés a) pontja szerinti felhasználásával kapcsolatos szakmai ellenőrzési feladatok ellátásával a Közlekedés Operatív Program közreműködő szervezete, a pénzügyi ellenőrzési feladatok ellátásával a kincstár bízható meg.
- (3) Az előirányzat (1) bekezdés a) pontja szerinti felhasználásával kapcsolatos ellenőrzési feladatok ellátásának finanszírozására a budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti – metróvonal megépítésének állami támogatásáról szóló 2005. évi LXVII. törvény 2. § (2) bekezdésében meghatározott összeg használható fel.

7. Európai uniós programokhoz kapcsolódó tartalék előirányzat felhasználási szabályai

- 12. §** (1) Az európai uniós programokhoz kapcsolódó tartalék előirányzat (a továbbiakban: tartalék) a részben európai uniós forrásból finanszírozott programokkal, projektekkel kapcsolatosan az előre nem látható kiadások finanszírozására használható fel, különösen a következő esetekben:
- a) szabálytalanságból adódó európai bizottsági követelések kiegyenlítése abban az esetben, ha az összeg behajtására irányuló kísérletek, intézkedések nem jártak eredménnyel, vagy ha a behajtás időpontja előtt a visszafizetésre az NFÜ-höz felszólítás érkezik,
  - b) a követelések behajtása érdekében felmerülő költségek finanszírozása,
  - c) ha a kedvezményezettnek vagy közvetítőnek fel nem róható okból valamely, a korábbiakban európai uniós forrásból finanszírozott támogatási vagy közvetítői szerződés részben vagy egészben nem finanszírozható európai uniós forrásból, de a szerződésben foglaltak megvalósításában az államot kötelezettség terheli, és a projekt megvalósításához nemzeti érdek fűződik,
  - d) az R. szerinti késedelmi kamatfizetési kötelezettség teljesítése, ha az európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás késedelmes kifizetése az NFÜ-nek felróható okból történt,
  - e) ha a kedvezményezettnek fel nem róható okból a támogatási szerződés a Kormány döntése következtében megszüntetésre került,
  - f) szabálytalanságból adódó, a kedvezményezettet terhelő visszafizetési kötelezettség esetén a visszaköveteléssel érintett európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás összege, valamint a visszakövetelt összeg után fizetendő kamata, ha a projekt megvalósításához nemzeti érdek fűződik.
- (2) A tartalék terhére történő finanszírozást az adott programért felelős szervezet az NFÜ-nél kezdeményezheti.
- (3) Az NFÜ a (2) bekezdés alapján beérkezett igényeket időrendi sorrendben dolgozza fel, és a tartalék terhére teljesíti.
- (4) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti finanszírozási igényről annak teljesítésével egyidejűleg az államháztartásért felelős minisztert tájékoztatni kell.
- (5) Az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott esetben a szabálytalansági esetekből adódó, a tartalék terhére történő finanszírozási igényt az arról való döntést megelőzően a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter részére a projekt megvalósításához fűződő nemzeti érdek tekintetében történő véleményezés céljából meg kell küldeni.
- (6) Ha a tartalék eredeti előirányzata teljes összegben felhasználásra kerül, az (1) bekezdés szerinti kiadások fedezetét az európai uniós bevételek zavartalan lehívása érdekében az érintett európai uniós előirányzat támogatási előirányzata terhére kell biztosítani.

III. FEJEZET

A KÖZSZFÉRÁHOZ TARTOZÓ SZERVEZET, MINT KEDVEZMÉNYEZETT RÉSZÉRE NYÚJTHATÓ ÖNERŐ-TÁMOGATÁS

- 13. §** A támogató
- a) a projekt elszámolható költségeinek az európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatással fejlesztéspolitikai okokból nem finanszírozott részére biztosítandó,
  - b) az Európai Regionális Fejlesztési Alapból finanszírozott konstrukciók esetén a Közép-Magyarországi Régiót (a továbbiakban: KMR) is érintő projektek esetében a KMR-re a pályázati útmutató szerint arányosan eső költség alapján megállapított, és

c) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet 55. cikkében, valamint az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló 1085/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2007. június 12-i 718/2007/EK bizottsági rendelet 150. cikkében meghatározott jövedelemtermelő projektek esetében a költség-haszon elemzés eredményeképpen megállapított megtérülő projektköltség alapján megállapított önerőt megtéríti.

- 14. §**
- (1) Önerő-támogatásban a közzsférához tartozó szervezetek közül
    - a) a központi költségvetési szerv és a nem költségvetési szerv formában működő kedvezményezett, valamint
    - b) a megyei önkormányzat és a regionális fejlesztési ügynökség
 részesülhet az európai uniós forrásra vonatkozó támogatói döntéssel rendelkező projektje megvalósításához.
  - (2) Központi költségvetési szerv részére a 13. § b) és c) pontja, valamint a 2009. január 1-je után benyújtott pályázatok esetében a 13. § a) pontja szerinti önerő téríthető meg.
  - (3) Kizárólag állami tulajdonú gazdasági társaság, mint kedvezményezett részére – ha nem minősül e rendelet szerint közzsférához tartozó szervezetnek – csak a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 3. § b) pontja szerinti döntés erre vonatkozó rendelkezése esetén téríthető meg a 13. § c) pontja szerinti önerő.
  - (4) A nem költségvetési szervként működő közzsférához tartozó szervezet részére kizárólag a 13. § c) pontja szerinti önerő téríthető meg, ha a megtérülő projektköltségre eső bevétel nem a közzsférához tartozó szervezetnél, hanem a központi költségvetés bevételeként jelenik meg.
  - (5) Ha az (1) bekezdés szerinti szervezet a pályázat során az önerő rendelkezésére állásáról nyilatkozott, az önerő e rendelet szerinti megtérítésének előfeltétele annak igazolása, hogy a korábban igazolt önerő a kedvezményezettnek fel nem róható okból nem vagy csak részlegesen áll rendelkezésre.
- 15. §** Ha az önerő-támogatás az Állami költségvetési kedvezményezettek sajáterő támogatása előirányzat terhére történik, az önerő-támogatás az érintett operatív program vonatkozásában elszámolható költségkategóriák és költségelemek elszámolására használható fel.
- 16. §**
- (1) A közzsférához tartozó szervezet önerő-támogatást a pályázati kiírásban meghatározott módon kérhet.
  - (2) Ha a pályázati kiírás az önerő-támogatás vonatkozásában nem tartalmaz rendelkezést, az önerő-támogatást a közzsférához tartozó szervezet – a költségvetési támogatás indokait részletesen bemutató és számszerűsített, legkésőbb az európai uniós támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvételét követő 10 napon belül benyújtott – kérelemmel kezdeményezheti.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti kérelem tartalmazza
    - a) a kedvezményezett nevét,
    - b) központi költségvetési szerv esetén az alapító okirat másolatát,
    - c) központi költségvetési szerv esetén a szakmai alapeladat megnevezését, amire a költségvetési támogatást kérelmezi,
    - d) az európai uniós forrásból elnyert költségvetési támogatás azonosító számát,
    - e) a projekt elszámolható összköltségét,
    - f) a projekt pénzügyi tervét, és
    - g) a kért önerő-támogatás összegét és évenkénti ütemezését.
- 17. §**
- (1) Az önerő-támogatás rendelkezésre állásáról az NFÜ – legkésőbb az európai uniós támogatásról szóló szerződés, megállapodás megkötéséig – önerő-igazolást állít ki.
  - (2) Az NFÜ az önerő-támogatást önálló támogatási szerződés keretében vagy a projekt európai uniós támogatási szerződésében, az önerő-támogatásra vonatkozó egyedi feltételek meghatározása mellett biztosítja.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti szerződés tartalmazza
    - a) az önerő-támogatás összegét és ütemezését,
    - b) az önerő folyósításának módját, valamint
    - c) a folyósított önerővel való elszámolás módját és annak ellenőrzését.

- (4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti ütemezést az NFÜ a 16. § (2) bekezdés szerinti kérelem alapján állapítja meg. Az ütemezés megállapítása során figyelembe kell venni a folyósításra kerülő előleg összegét is.
- (5) A 13. § a) pontja szerinti önerő-támogatást az NFÜ a fejezet rendelkezésére álló források erejéig biztosítja.
- (6) A központi költségvetési szerv a rendelkezésére bocsátott és tárgyévben fel nem használt költségvetési támogatást a következő években felhasználhatja, az előirányzat-maradványra visszafizetési kötelezettsége csak a projektzáraskor keletkezik.

18. § Az NFÜ az önerő-támogatás szabályszerű felhasználását az önerő-támogatás biztosításáról szóló megállapodásban meghatározott gyakorisággal, de legalább a projektmegvalósítás végén ellenőrzi. Az NFÜ az ellenőrzési feladatát a közreműködő szervezet bevonásával is elláthatja.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 19. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.
(2) E rendeletet az annak hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

20. § Hatályát veszti a XIX. Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok 2011. évi felhasználásának rendjéről szóló 38/2011. (VII. 20.) NFM rendelet.

Németh Lászlóné s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 33/2012. (VII. 17.) AB határozata a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességéről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok alapján – *dr. Balsai István, dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Lenkovics Barnabás, dr. Pokol Béla, dr. Stumpf István, dr. Szalay Péter és dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a alaptörvény-ellenes, ezért azt hatályba lépésének napjára visszaható hatállyal – 2012. január 1. napjával – megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- i. 1. Az Alkotmánybírósághoz több indítványozó aláírásával számos alkotmányjogi panaszt nyújtottak be – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § ha) pontjába foglalt azon rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt, amely a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát a bíróra irányadó nyugdíjkorhatárban határozza meg. Ezzel összefüggésben támadták a 90. § ha) pontjához kapcsolódó átmeneti rendelkezést, a Bjt. 230. §-át is.
Tekintettel arra, hogy az indítványozók ugyanazon jogszabály rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmányossági problémát vetnek fel azonos alkotmányossági indokok alapján, az Alkotmánybíróság az ügyeket – az Abtv. 58. § (2) bekezdése alapján – egyesítette, és az indítványokat egy eljárásban bírálta el.
2. Az indítványozók álláspontja szerint a Bjt. vitatott szabálya Magyarország Alaptörvényébe (a továbbiakban: Alaptörvény) ütközik, mert sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikk (1) bekezdését, II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (2) bekezdését, XXIII. cikk (8) bekezdését és a 26. cikk (2) bekezdését.
  - a) Az indítványozók panaszukban mindenekelőtt arra mutatnak rá, hogy a Bjt. támadott rendelkezése, amely kimondja, hogy a bírákat a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor fel kell menteni, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében szabályozott jogegyenlőség követelményét sérti. Az öregségi nyugdíjkorhatárt a társadalombiztosítási nyugdíjról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1) bekezdése születési évtől függően differenciáltan állapítja meg. Ennek megfelelően a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatára is különbözőképpen alakul. Az indítványozók álláspontja szerint ezzel a szabályozással a jogalkotó a társadalom azonos, homogén csoportjába tartozó jogalanyok, a bírók között tesz különbséget életkoruk szerint úgy, hogy a megkülönböztetésnek tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka nincs, tehát önkényes. Kifejtik, hogy „[n]em szünteti meg ezt a diszkriminációt az sem, hogy egységesen minden bíró a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig tarthatja meg szolgálati jogviszonyát. A bírói szolgálati jogviszony megszűnése nem köthető össze a társadalombiztosítási nyugellátás változásainak fokozatos bevezetésével.”
A Tny. 18. §-a a jogkorlátozás azonnaliságát elkerülendő, a megemelt – 65. évben meghatározott – általános nyugdíjkorhatár fokozatos bevezetése érdekében, alkotmányossági szempontokra volt tekintettel, amikor differenciáltan állapította meg az öregségi nyugdíjkorhatárt. A bírói szolgálati jogviszony felső korhatárának leszállítása – bár a jogalkotónak hatalmában áll – olyan jogmegvonást jelent, amely csak az alkotmányosság kritériumainak megfelelően hajtható végre. Ezek között az alkotmányossági követelmények között alapvető a diszkrimináció tilalmának érvényesítése.

Egyik indítványozó kiegészítő indítványában rámutat arra is, hogy a vitatott szabályozás egy, az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében szabályozott alapvető jog, a közhivatal viseléshez való jog szempontjából tesz alkotmányos indok nélkül különbséget az érintett bírák között.

A jogegyenlőség sérelmére alapozott érvelésük alátámasztására az indítványozók utalnak az Európai Unió Bíróságának az Alapjogi Charta 21. cikkén, valamint a 2000/78/EK irányelven alapuló gyakorlatára is.

- b) Az öregségi nyugdíjkorhatár Bjt. szerinti bevezetése sérti a bírák emberi méltóságát, valamint magán- és családi életét, jó hírnevét. Az emberi méltósághoz való jog értelmezésével kapcsolatosan a 37/2011. (V. 10.) AB határozatban megállapítottakra hivatkozással, a panaszosok kifejtik: „A bíró foglalkozásának gyakorlását pályaválasztása óta folyamatosan kettős törvényi védelem biztosítja. Törvény garantálja a 70 éves felső korhatár eléréséig a jogviszony fenntartásának kötelezettségét, és a bírót ugyancsak törvényben biztosított mértékű jövedelem illeti meg. (...) Ezekre alapozhatja emberi méltóságát, és azok létformáit (attribútumait), mint a rendelkezési jogát, az önazonossághoz, a magánszférához való jogát, a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogát. Az állam önkényes jogalkotással nem sértheti meg a bírók személyiségi jogait, nem hozhat létre olyan élethelyzeteket, amelyek magán- és családi életüket szétzilálja, kapcsolataikat felbontja, jó hírnevüket erodálja, törvényben garantált tulajdoni várományukat elvonja.”

A szolgálati jogviszonyuk azonnali megszüntetésével – tekintettel arra, hogy a nyugdíj a bírói jövedelmek kb. 30%-a – a bírók gyökeresen megváltozott életkörülmények közé, kiszolgáltatott élethelyzetbe kerülnek, emberi méltóságuk súlyosan sérül.

- c) Az indítványozók álláspontja szerint a bírákra vonatkozó felső korhatárnak a – Bjt.-ben szabályozott módon való – leszállítása az Alaptörvény XIII. cikkébe ütköző tulajdonhoz való jogot is sérti. Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlatára hivatkozással a panaszosok annak az álláspontjuknak adnak hangot, mely szerint az új felső korhatár bevezetése megfelelő felkészülési idő nélkül fosztotta meg a bírót többéves tulajdoni várományuktól, s ezzel alapjogi sérelmet okozott. A tulajdonhoz való joguk sérelme kapcsán – az Alaptörvény Q) cikkére is utalva – az indítványozók hivatkoznak az Emberi Jogok Európai Egyezménye első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkére a tulajdon védelméről, és annak értelmezésére, az Emberi Jogok Európai Bírósága által kialakított gyakorlatra.
- d) Álláspontjuk szerint a vitatott szabályozás sérti az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdésébe foglalt azon rendelkezést is, mely szerint – a Kúria elnökének kivételével – a bíró szolgálati viszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn. Az indítványban kifejtettek szerint az Alaptörvénynek ez a szabálya a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését minden bíróra egyaránt irányadó, egységes korhatár, az általános öregségi nyugdíjkorhatár és nem az egyes bírákra irányadó nyugdíjkorhatár eléréséhez köti. Az indítványozók álláspontja szerint ez az általános öregségi nyugdíjkorhatár – a Tny. 18. §-ába foglalt rendelkezéseket figyelembe véve – a betöltött 65. életév.
- e) Van olyan alkotmányjogi panasz is, amelyben – a Bjt. 230. §-a vizsgálatát is kezdeményezve – azt fejtették ki, hogy a támadott szabályok az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését, a bírói függetlenség elvét sértik. Eszerint a bírói függetlenséghez tartozó elmozdíthatatlanság elvével ellentétes a Bjt., mert rendelkezései lehetővé teszik az érintett bírák gyors, három hónapon belüli leváltását. A bírói függetlenségnek számos eleme, összetevője van. A bírói függetlenség nem alapjog, hanem a jogkeresők érdekét szolgálja, és nem is a bíró kiváltsága. Ugyanakkor nemcsak igazságszolgáltatási vagy szervezési-igazgatási alapelv, hanem egyes elemeiben a bírói tisztséget viselő személy Alaptörvényben biztosított joga, vagy kötelezettsége is. Ezt az értelmezést erősíti, hogy a bírói függetlenséghez tartozó semlegesség érdekében az Alaptörvény 26. § (1) cikke kizárja, hogy a bíró párt tagja legyen, vagy politikai tevékenységet folytasson, vagyis közvetlen kötelezettséget ír elő a bírói tisztséget viselő személy számára. Ezért alkotmányjogi panaszban hivatkozni lehet a bírói függetlenségből eredő, a bírót illető egyes jogokra. A bírói függetlenség része az elmozdíthatatlanság, amely egyebek között azt jelenti, hogy a felső korhatár betöltése előtt a bírót akarata ellenére tisztségétől megfosztani nem lehet. A Bjt. jelentős mértékben és nem eléggé fokozatosan, hirtelen csökkentette a bírák szolgálati viszonyának a nyugalomba vonulási korhatárát. Ezért a Bjt. 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a ellentétes a bírói függetlenség elvével, a bírák elmozdíthatatlanságával.

3. Az Alkotmánybíróság az eljárás során figyelembe vette, hogy a Bjt. 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a nem csupán elvont szabály, hanem hatásukra a Kúrián a hetvennégy betöltött bírói helyből húsz üresedik meg június végéig, a bírák nyugdíjazásának új szabályozása miatt. Az új szabályozás a Kormány adatai szerint összesen 274 bírót érint. 228 bíró szolgálati jogviszonya 2012. június 30-ával szűnt meg, további 46 bíróé pedig az év végéig szűnne meg. A köztársasági elnök 96/2012. (V. 2.) KE határozata 194 bírót mentett fel.

Az Európai Unió országait illetően valamennyi uniós tagállamban – Szlovákiát kivéve, ahol 62 év a felső korhatár – a bírák szolgálati idejének felső korhatára magasabb, mint a 62. életév. Az országok többségében – közöttük Lengyelország, Románia, Csehország – a felső korhatár 65 és 70 év között alakul. Spanyolországban 75. életévük betöltéséig maradhatnak hivatalukban a bírák; a 75. életév volt a korhatár az Egyesült Királyságban: pro futuro ezt a 70. életévre szállították le. Az európai szabályozással szemben az Amerikai Egyesült Államok alkotmánya szerint a bírói függetlenségnek az egyik fontos garanciáját az jelenti, hogy a bírák hivatalukat addig gyakorolják, míg azt megfelelően látják el. Ez elvileg életük végéig történő hivatalgyakorlást jelent: nincs felső korhatár a Legfelső Bíróság tagjainál, továbbá tizenhat tagállamban; ahol pedig felső korhatár van, azokban az államokban ez a 70., illetve a 75. életév.

II. Az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:

1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.”

„II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„VI. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”

„XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXIII. cikk

(8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.”

„26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

(2) A hivatásos bírákat – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – a köztársasági elnök nevezi ki. Bíróvá az nevezhető ki, aki a harmincadik életévét betöltötte. A Kúria elnöke kivételével a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.”

2. Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései szerint:

„12. cikk

(1) Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk

(2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.”

3. A Bjt.-nek az indítványozók által vitatott szabályai:

„90. § A bírót fel kell menteni,

[...]

h) ha a bíró

ha) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: felső korhatár) – a Kúria elnöke kivételével – betöltötte, vagy (...).”

A Bjt.-nek a vitatott szabállyal szoros összefüggésben álló szabálya:

„230. § (1) E törvény rendelkezéseit a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák esetében a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

(2) Ha a bíró a felső korhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és a bírói tisztség 2012. június 30. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozat legkésőbb 2012. június 30-án meghozatalra kerülhessen.

(3) Ha a bíró a felső korhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és a bírói tisztség 2012. december 31. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozatot legkésőbb 2012. december 31-én meg lehessen hozni.”

III. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az eljárás alapjául szolgáló beadványok között van-e olyan, amely megfelel az alkotmányjogi panasszal szemben az Alaptörvény, valamint az Abtv. által támasztott követelményeknek. Az indítványozók az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján nyújtották be panaszukat. Ennek egyebek között azért van jelentősége, mert ezek a panaszok közvetlenül jogszabály ellen irányulnak, egyéni érdekelttség és érintettség állítása mellett. Az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabály érdemi elbírálásához elég, ha akár egyetlen panasz megfelel a feltételeknek.

Az Abtv. 30. §-a és az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján benyújtható panaszt a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. A Bjt. 2012. január 1-jén lépett hatályba. A panaszokat 2012. január 13-a és február 23-a között – tehát a törvényi határidőn belül – nyújtották be.

Az indítványozók a panaszban megjelölik az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést. Pontosan megjelölik a vitatott jogszabályi rendelkezést, és azt, hogy a vitatott szabály mely Alaptörvényben szabályozott jogukat sérti. Részletesen indokolják a vitatott szabály alaptörvény-ellenességét. A panaszok kifejezett kérelmet tartalmaznak az alaptörvény-ellenesnek ítélt szabály megsemmisítésére. Az indítványok tehát tartalmazzák mindazokat az elemeket, amelyeket az Abtv. 52. § (1) bekezdése az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítványokkal szemben követelményként támaszt.

Az Abtv. alapján alkotmányjogi panasz esetén az Alkotmánybíróságnak döntenie kellett a panasz befogadhatóságáról is.

Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság e döntése során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

Az indítványozók által benyújtott panasz tartalmi követelményeit az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja, valamint az Abtv. 26. § (2) bekezdése határozza meg.

Az Alaptörvény 24. cikkének vonatkozó rendelkezése:

„(2) Az Alkotmánybíróság (...)

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha

„a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”

E szabályokat figyelembe véve az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott panasz konkrét ügyben közvetlenül, bírói jogalkalmazói döntés nélkül hatályosuló jogszabály felülvizsgálatára nyújtható be. A vitatott szabály szerint azt a bírót, aki betölti a rá irányadó nyugdíjkorhatárt, fel kell menteni. Megállapítható tehát, hogy ez a szabály a nyugdíjkorhatárt betöltő bírák felmentésében, egyedi ügyben közvetlenül, munkáltatói, illetőleg köztársasági elnöki döntéssel, viszont bírói jogalkalmazói döntés nélkül realizálódik. A felmentésről szóló határozatnak a felmentési döntésre vonatkozó része ebben az esetben formális, mert a törvény e szabálya kógens, kivételt nem engedő szabály. A nyugdíjkorhatárt 2013. január 1-je előtt betöltő bírák esetén a szolgálati jogviszony megszűnésére nézve konkrét időpontokat határoz meg a Bjt. 230. §-a, így azok jogviszonya valójában a törvény hatályosulása folytán szűnik meg.

Az Abtv. idézett szabálya alapján a panasz benyújtásának feltétele a jogorvoslat kimerítése, illetőleg benyújtható közvetlenül akkor is, ha nincs a „jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslat”. A Bjt. 90. §-a szerint a bíróra irányadó

nyugdíjkorhatár betöltése felmentési ok. A Bjt. szabályai nem zárják ki azt, hogy a köztársasági elnök által felmentett bírót, a Bjt. 145. §-a alapján szolgálati jogvitát kezdeményezzen. Mivel azonban a vitatott előírás kogens szabály, a felmentés kérdésében nincs mérlegelési lehetőség, a bírót úgy kell felmenteni, hogy annak szolgálati jogviszonya a Bjt. 230. §-ában meghatározott időpontban megszűnjön. A szolgálati jogvitában a bíróság eljárása ebben a részében formális – csak azt vizsgálhatja, hogy az érintett bírót betöltötte-e a nyugdíjkorhatárt, illetőleg felmentése során betartották-e a törvényben előírt határidőket, eljárási szabályokat –, így az nem tekinthető az érintettek panaszban előadott jogsérelmének hatékony orvoslására szolgáló, arra alkalmas jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem támasztható az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz benyújtásának feltételeként olyan jogorvoslat kimerítésének követelménye, amely – a vonatkozó jogi szabályozásból következően – nem alkalmas arra, hogy a panaszos jogsérelmét orvosolja.

Alkotmányjogi panasszal az élhet, akinek Alaptörvényben biztosított jogát az egyedi ügyben alkalmazott, illetőleg hatályosuló jogszabályi rendelkezés sérti. Azaz a panasz befogadhatóságának feltétele az érintettség, nevezetesen az, hogy a panaszos által alaptörvény-ellenesnek ítélt jogszabály a panaszos személyét, konkrét jogviszonyát közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintő rendelkezést állapít meg, s ennek következtében a panaszos alapjogai sérülnek.

Az Alkotmánybíróság a panaszok befogadhatóságának elbírálása során érintettnek tekintette azokat az indítványozókat, akiknek az ügyében a támadott jogszabály alkalmazása, azaz végrehajtása megkezdődött, illetve a köztársasági elnöki határozatban foglalt felmentéssel teljesült.

Azon bírák számára, akik a Bjt. 230. § (2) bekezdése alapján január 1-jén megkezdtek felmentési idejüket, és június 30-ig kézhez kapták a felmentésükről szóló határozatot, bírói szolgálati jogviszonyuk megszűnt. A Bjt. 94. § (3)–(4) bekezdése alapján az érintett bírákat már ezt megelőzően is joghatások, korlátozások érintik. E szabályok szerint:

A nyugállományba helyezés, a felső korhatár elérése esetén a bírót felmentési ideje 6 hónap. A bírót a munkavégzési kötelezettség alól 3 hónapra mentesíteni kell.

A munkavégzési kötelezettség alól mentesített bírót nem ítélkezhet, bírósági vezetői beosztás esetén vezetőként nem járhat el, a bírói tisztséghez fűződő szavazati, illetve igazgatási jogokat nem gyakorolhatja.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az érintettség abban az esetben is megállapítható, ha jogszabály alkalmazására, érvényesítésére szolgáló cselekmények még nem történtek, de jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelműen következik, hogy a panaszolt jogsérelem közvetlenül belátható időn belül kényszerítően bekövetkezik.

A felső korhatárt 2012-ben betöltő bírák számára jogszabály erejénél fogva – a Bjt. 230. § (3) bekezdése alapján – keletkezett olyan jogi helyzet, amelynek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az érintett bírák számára a panaszolt jogsérelem záros határidőn belül, elkerülhetetlenül be fog következni. Az e rendelkezéssel érintett bírák esetén a Bjt. 230. § (3) bekezdésébe foglalt kogens rendelkezések alapján egyértelműen megállapítható, hogy 2012. július 1-jén megkezdik felmentési idejüket, és bírói tisztük 2012. december 31-én megszűnik.

A panaszhoz csatolt iratokból (szakvizsga bizonyítvány másolata, kinevezési okmány másolata) megállapítható, hogy a bírák felmentésére vonatkozó – fent ismertetett – szabályokat figyelembe véve a panaszokat aláíró bírák döntő többsége törvény alapján már felmentési idejét tölti. Mindegyik indítványnak vannak olyan aláírói, akik már a felmentési idejüket töltik, illetőleg akiket még ebben az évben törvény alapján fel fognak menteni.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a befogadhatóság szempontjából releváns érintettség a panaszosok oldalán fennáll.

Az indítványok megfelelnek az Abtv. 29. §-ában szabályozott követelménynek is. A panaszok az Alaptörvényben szabályozott tevékenységet végző bírák Alaptörvényben biztosított jogait érintő szabályozás alaptörvény-ellenességének megállapítását kérik. Ezért az indítványok alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés elbírálására irányulnak.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság a panaszokat befogadta és érdemben bírálta el.

- IV. 1. Az Alkotmánybíróság az indítványok alapján elsőként azt vizsgálta, hogy a Bjt. 90. § ha) pontjával és 230. §-ával összefüggésbe hozható-e az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése, a bírói függetlenségnek az Alaptörvényben rögzített szabálya.

Az Alkotmánybíróságnak figyelembe kell vennie azt is a jelen ügyben felvetett kérdések vizsgálatánál, hogy az Alaptörvény R) cikke egy sajátos értelmezési szabályt tartalmaz.

Új alkotmányunk R) cikke (3) bekezdése szerint „Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.” Ez a szabály nem önmagában

a történeti alkotmányt, hanem annak vívmányai jelentőségét hangsúlyozza. Azt, hogy mi tartozik a történeti alkotmányból a vívmányok közé az Alaptörvény alapján, az Alkotmánybíróságnak kell megállapítania.

A magyar történeti alkotmány konszolidált értelmezésének minimumához tartozik annak elfogadása, hogy a XIX. században végbement polgári átalakulást konstituáló törvények a történeti alkotmány részét képezik. E törvények teremtették meg – nem jelentéktelen előzmények után – azt a szilárd jogintézményi alapot, amelyre a modern jogállam épül. Amikor tehát az Alaptörvény mintegy ablakot nyit közjogunk történeti dimenziójára, ráirányítja a figyelmet azokra az intézménytörténeti előzményekre, amelyek nélkül mai közjogi viszonyaink és általában jogi kultúránk gyökér nélküliek lennének. Az Alkotmánybíróság felelőssége ebben az új helyzetben rendkívüli, mondhatni történelmi: a konkrét ügyek vizsgálatakor kötelezően be kell emelnie kritikai horizontjába a jogi intézménytörténet releváns forrásait.

A jelen ügyben legalább két ilyen történeti kútfő nem kerülhető meg: az 1869:IV. és az 1871:IX. tc.-ek.

A bírák független ítélkezésének biztosítása felé vezető folyamat a bírói elmozdíthatatlanság rögzítésével – az igazságszolgáltatás és a közigazgatás elkülönítésével – vette kezdetét hazánkban. A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk a következőket tartalmazta: az igazságszolgáltatás a közigazgatástól elkülöníttetik, így sem a közigazgatási, sem a bírói hatóságok nem avatkozhatnak egymás hatáskörébe (1. §); a hivatásos bírakat az igazságügy-miniszter ellenjegyzése mellett a király nevezte ki (3. §). A törvényesen kinevezett bíró a törvényben meghatározott eseteken és módon kívül hivatalából el nem mozdítható (15. §), áthelyezni pedig – más bírósághoz vagy más hivatalhoz áttenni vagy akár előléptetni – csak a törvényben meghatározott esetekben, ezeken kívül pedig csak saját akaratával lehet (16. §). Ezek a rendelkezések tartalmazták azokat a legfontosabb elemeket, amelyek a bírói függetlenséget garantálni hivatottak; személyi oldalon a kinevezés és a felmentés, a hivatalból való elmozdítás vagy az áthelyezés, és az előremenetel szabályai; szervezeten pedig a hatásköri elkülönítés.

A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. törvénycikk 17. §-a kimondta azt is, hogy „a bíró, miután 70-ik évét betöltötte, nyugalomba lép, kivéve, ha az igazságügyminiszter által hivatalának folytatására felszólíttatik és szolgálni kíván.” A törvény magyarázata szerint a bíró „ezenkívül csak azon esetben helyezhető nyugalomba, ha testi vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelessége teljesítésére többé nem képes. A nyugdíjrendszert a bírakra nézve külön törvény határozza meg.” A bírói hivatalviselés felső korhatárát a magyar jogtörténetben addig nem szabályozó rendelkezés egyszerre fejezte ki a bírói stallum iránti teljes történeti tiszteletet és a polgári jogállam szemlélete által erősen igényelt határozott és konkrét normatartalmat. A 70. életév a XIX. században az ember aktív szellemi teljesítőképességének tapasztalati felső határa volt, amely napjainkban inkább még feljebb is tolódott.

Az 1871:IX. tc. (egyebek mellett) a bírák nyugdíjazását tárgyalta. Ebben a jogalkotó részint megismételte az előbb idézett törvényben foglaltakat, részint (két fejezetben) részletesen szabályozta a bíró személyes státuszjogát érintő időleges korlátokat (áthelyezhetőség más bírósághoz) és a nyugdíjaztatás feltételrendszerét. Kiteszik e törvényből is az a jogalkotói alázat, amely a bírói hivatal viselői, 1869 óta immár egy önálló „álladalmi” státusz betöltői iránt megnyilvánult. Ez a törvényhozói attitűd is biztosan történelmi alkotmányunk vívmányaként értékelhető.

A bírói függetlenség elve, ennek elemeivel együtt, minden kétséget kizáróan vívmány. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy a bírói függetlenség és az ebből eredő elmozdíthatatlanság elve nemcsak az Alaptörvény tételes szabálya, hanem a történeti alkotmány vívmányai közé is tartozik. Így olyan értelmezési alapelv az Alaptörvény előírása alapján, amely mindenkire kötelező, és amelyet az Alaptörvény más szabályai lehetséges tartalmának feltárásakor alkalmazni kell.

Az Alkotmánybíróság [21/2010. (II. 25.) AB határozat, 1/2008. (I. 11.) AB határozat] az elmozdíthatatlanság követelményét eddig is a bírói függetlenség részének tekintette.

2. A bírói szolgálati jogviszonyok más közsolgálati jogviszonyokhoz képest hazánkban is fokozott alkotmányi védelemben részesülnek. A közhivatal viseléséhez való jog mellett a bírák szolgálati jogviszonyának alkotmányi védelme következik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdéséből is. Az Alaptörvény e rendelkezése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alávetve. A bírói függetlenség az igazságszolgáltatás függetlenségének legfontosabb garanciája.

Az Alkotmánybíróság a bírói függetlenség garanciarendszerében nagy jelentőséget tulajdonított a szervezeti és státusbeli biztosítékoknak. „A bírói függetlenség és önállóság törvények által körülbástyázott intézményes biztosítása megkérdőjelezhetetlen érték, az emberi és állampolgári jogok, valamint a jogállamiság érvényesülésének egyik fontos biztosítója. Az Alkotmány, a Bsz., továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény egymást lefedve, a kapcsolódási pontokon egymást kiegészítve építi fel azt a hármas védelmi rendszert, amely a bírói hatalom szuverenitásának korlátozását kizárja.” [54/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 421, 433-434.; 13/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 85, 97.] A bírói függetlenség része a személyi függetlenség. Ez azt jelenti,

hogy a bíró nem utasítható, akarata ellenére nem bocsátható és nem mozdítható el a helyéről, csak sarkalatos törvényben meghatározott okokból és eljárás eredményeként. A személyi függetlenséghez tartozik, hogy a hivatásos bíró tisztsége „egy életre” szól. (A bírósági törvények általában különbséget tesznek a bírói funkciót gyakorlók között aszerint, hogy milyen bíróról van szó: különböztetnek a hivatásos bírók és a laikusok, az esküdtbírák, vagy ülnökök között; ennek egyik megnyilvánulása, hogy a hivatásos bírák kinevezését – szemben az esküdt- vagy ülnökbírákkal, akiknek megbízása határozott idejű – úgy jelölik, hogy az „egy életre” szól.)

A bírói függetlenség egyedi aspektusában kiemelkedő szerepe van a Bjt.-nek, amely a bírói szolgálati jogviszony szabályozásában hivatott biztosítani a befolyásmentes ítélkezéshez szükséges státusbeli szabadságot a bíró számára. A bírói függetlenséggel összefüggésben megállapítható, hogy a bírói szolgálati jogviszonyok stabilitásának biztosítása olyan, az Alaptörvényből folyó követelmény, amely más jogviszonyokhoz képest is többlet garanciákat igényel. Ilyen garanciális jelentőséggel bíró elemnek minősül az, hogy sarkalatos törvény határozza meg a bírói jogviszony megszűnésének okait, a hivatás gyakorlásának időtartamát, azt a felső korhatárt, amelyen belül a bírák elmozdíthatatlanok; szolgálati jogviszonyuk megszüntetésére – egyetértésük hiányában – csak kivételesen (súlyos fegyelmi vétség, bűncselekmény elkövetése, a hivatás gyakorlására való alkalmatlanná válás esetén) van mód. A bírák Alaptörvény által garantált elmozdíthatatlansága egyebek között olyan személyes garancia, amely a bírák döntési autonómiájának biztosítója, mivel kizárja annak lehetőségét, hogy a törvényeknek és lelkiismeretének megfelelő ítélete miatt közvetett, a szolgálati jogviszonyával összefüggő retorzió érje. A „független bíró”-hoz való jog ugyanakkor az eljárás alanyai számára az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jog is. A bírák elmozdíthatatlansága a független, pártatlan bírósághoz való jog garanciája is egyben. A jogalkotónak erre tekintettel a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát oly módon kell meghatározni, hogy az egyértelmű és előre kiszámítható legyen.

Ilyen garanciális szabályként, a bírói függetlenség kulcselemeként értékeli a hivatás gyakorlásának törvényben meghatározott időtartamát és az elmozdíthatatlanságot az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának CM/Rec(2010)12 számú, a bírákról: függetlenség, hatékonyság és felelősség címet viselő ajánlása 49-50. pontjában. Az ajánlás utal arra is, hogy – ahol az létezik – a megbízás garantált időtartama a kötelező nyugdíjkorhatárig kell, hogy tartson.

- 3.1. Az Alaptörvény a bíróságokra vonatkozó leglényegesebb szabályokat tartalmazza csak. A bírósági szervezetre és a bírák jogállására a részletes rendelkezések sarkalatos törvényekben szerepelhetnek; ezt írja elő az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése és a 26. cikk (1) bekezdése. Habár az Alaptörvény a bírák jogállásának részletes szabályait sarkalatos törvényre bízta, és ehhez hozzátartozik a bírói tisztség keletkezésének és megszűnésének a szabályozása, az Alaptörvény külön előírja – a bírói függetlenség szabályaiba ágyazva – hogy „a bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani.” Ezzel maga az Alaptörvény tekinti nemcsak a bírói jogállás, hanem a bírói függetlenség elemének a tisztségből való elmozdíthatatlanságot.

A bírák jogállásának lényeges eleme a személyes függetlenséggel, az elmozdíthatatlansággal összefüggésben a jogviszonyuk megszűnésének a szabályozása. Az Alaptörvény tartalmaz erről szóló közvetlen szabályokat, amikor egyrészt a megszűnés egyik eseteként az általános öregségi nyugdíjkorhatár elérését nevesíti, másrészt ezt nem vonatkoztatja a Kúria elnökére. Az Alaptörvény ugyanakkor nem határozza meg, hogy ez a korhatár milyen életkorban következne be, hanem ezt sarkalatos törvényre bízta. A bíráknál – akik tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból mozdíthatók el, és hivatásuk „egy életre” szól – a felmentésre általában azt követően kerülhet sor, hogy nyugellátásra jogot szereznek. A bírókat illetően a nyugalomba helyezés életkora – amely elsősorban jogállási és nem nyugdíj-szakmai kérdés –, valamint a nyugellátásra való jogosultság életkora akkor válhat el, ha ez összehatásában, a következményeit illetően nem hátrányos rájuk nézve. (A jelen esetben nem az érintett bírákra irányadó nyugdíj-jogosultság feltételei változtak: az érintett bírók jelentős része nyugellátásra már jogot szerzett 2011. december 31. előtt, és adott esetben a nyugellátás folyósítása mellett viselhette bírói tisztségét. A bírói szolgálati viszony felső korhatára változott meg.) A nyugalomba helyezést lehet magasabb és alacsonyabb életkorhoz kötni, mint ami a nyugdíjkorhatár a más foglalkozást gyakorló személyeknél. Ha a korhatár változik, ennek alkotmányjogi jelentősége nem önmagában a korhatár mértékének meghatározásában, hanem az új korhatár bevezetésének módjában és határidejében, a bírákra gyakorolt hatásában lehet.

Az Alaptörvény az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértékét nem határozza meg. A Bjt. sem tartalmaz konkrét életkort erről, noha a tisztségből elmozdításra tartalmaz rendelkezéseket.

Az Alaptörvény szóhasználatát az „általános öregségi nyugdíjkorhatárt” illetően az Alaptörvény átmeneti rendelkezései átveszik. Ez utóbbiak azzal számolnak, hogy 2011. december 31-én van olyan bíró, aki az általános

öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiből sem derül ki egyértelműen, hogy az általános öregségi nyugdíjkorhatár melyik életkor.

Az általános öregségi nyugdíjkorhatár nem tételes jogi fogalom abban az értelemben, hogy ilyen elnevezésű, és konkrét életkorral megjelölt korhatár nem szerepel az Alaptörvényt végrehajtó törvényekben. Az Alaptörvény és az átmeneti rendelkezései elfogadása óta a nyugdíjrendszer lényeges elemeiben átalakult és további változását (a korhatárokat illetően sem) nem lehet kizárni. Nyugdíjkorhatár sarkalatos törvényben nem szerepel, jóllehet erre az Alaptörvény más szabálya is – a nyugdíjrendszerre vonatkozó 40. cikk – lehetőséget ad.

- 3.2. Nyugdíjkorhatárt – ami azonban nem általános – a Tny. tartalmaz. A tételes jogban szerepel a Bjt. által alkalmazott fogalom, a „rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár”. Ez a 2012. január 1-je előtt hatályban volt szabályok értelmében a születési időtől és a nemtől függően lehetett akár a 60. életév, illetve az 59. életév (Tny. 18/A. §), születési időtől és nemtől függően pedig a 60. életév, a 60 éves és 183 napos életkor, a 61. életév, a 61 éves és 183 napos életkor, a 62. életév és a 62 éves és 183 napos életkor (Tny. 18/B. §).

A nyugdíjkorhatár egységesítése előtt külön korhatár érvényesült a férfiakra és a nőkre: a férfiaknál 60, a nőknél 55 év volt a korhatár. Ezt először a nőknél fokozatosan felemelték 1994. január 1-je és 2002. december 31. között 60 évre, majd 1997. január 1-jétől 62 évre, szintén fokozatosan.

Arról, hogy most milyen nyugdíjkorhatárok vannak a tételes jogban, jelenleg általánosságban a Tny. szól. Ugyanakkor a Tny.-ben szövegszerűen sem „rá irányadó”, sem „általános” korhatár nincs. Van további jelző nélküli, „öregségi” nyugdíjkorhatár, a 18. §-ában. Ez a születési évtől függően a 62. és 65. életév között helyezkedik el jelenleg. Ennek az életkori eltérésnek a legutóbbi korhatár-emelés (62-ről 65 évre) az oka, ti. az emelés fokozatos bevezetése, ami azt eredményezi, hogy az egyes születési évjáratokra a korhatár emelése másként terjed ki.

- 3.3.1. Az Alkotmánybíróság felelőssége a bírók „általános öregségi nyugdíjkorhatára” értelmezésének a kereteit meghatározni. Az értelmezésnél az alkotmány-értelmezésre általában irányadó szabályokat kell követni, vagyis egyetlen szabálynak sem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amellyel egy másik kiüresedhetne. Az Alaptörvény zárt, ellentmondásmentes rendszer. [Az Alkotmány egységének (zártságának) az elve a köztársasági elnök jogállását vizsgáló 48/1991. (IX. 26.) AB határozathoz csatolt párhuzamos véleményekben került kifejezetten rögzítésre (ABH 1991, 217, 242.). Később ezt az elvet átvette a 36/1992. (VI. 10.) AB határozat is, amely a köztársasági elnök kinevezési hatáskörét vizsgálta: „Az Alkotmánybíróság az Alkotmányt nemcsak a kifejezetten erre irányuló eljárásban, hanem a jogszabályok alkotmányosságát vizsgáló minden eljárásában értelmezi. Az Alkotmány egyes rendelkezéseinek értelme így az újabb és újabb értelmezések során bontakozik ki, amelyekben az Alkotmánybíróság mind a konkrét ügy sajátosságára, mind saját korábbi értelmezéseire tekintettel van. Az egyes értelmezésekből kialakuló tételeket – mint például a pozitív diszkrimináció feltételeit, vagy az alapjog-korlátozás határait – alkalmazásuk során tovább értelmezi és formálja az Alkotmánybíróság. Ugyanazon alkotmányi rendelkezésre vonatkozóan az értelmezés súlypontja eltérő lehet, de az értelmezéseknek ellentmondásmentes rendszert kell képezniük.” (ABH 1992, 207, 210.)] Az Alaptörvény szabályait is csak egymásra tekintettel lehet és kell értelmezni. Az általános korhatárt ezért úgy szabad értelmezni, hogy ennek eredménye ne vezethessen a bírói függetlenség lényeges elemei sérelmére.

Különösen figyelembe kell venni azt, hogy a bírói tisztség megszűnésének a szabályozása hogyan, milyen irányba változik. Ha a változás iránya a bírák nyugállományba helyezési korhatárának a lerövidítése, akkor ez másként érinti a korhatárhoz közel lévő bírókat a függetlenség elemei szempontjából, mint a többi bírót. Minél közelebb áll a bíró a bevezetni kívánt korhatárhoz, annál inkább felmerülhet az elmozdíthatatlanság elvének sérelme, és minél hosszabb a még várható ítélkezési időtartam, annál kevésbé merülhet ez fel.

- 3.3.2. Az Alaptörvény előírta, hogy „a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn”. Az Alaptörvény nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy ezt az előírást – jelentsen bármit is az általános öregségi nyugdíjkorhatár a konkrét mértéket illetően – milyen időponttól és mennyi időtartam alatt kell alkalmazni. Az általános öregségi korhatár mértéke és ennek az alkalmazására nyitva álló időtartam összefügg egymással a bíró elmozdíthatatlansága elvének érvényesítésekor. Minél távolabb áll az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértéke a bírói szolgálati viszonyhoz az Alaptörvény hatályba lépése előtti felső korhatárától, a 70. életévtől, annál hosszabb idő szükséges az új korhatár bevezetéséhez.

Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései nem határozzák meg az általános öregségi nyugdíjkorhatár mértékét.

Ezzel szemben meghatározzák, hogy ezt milyen időtartam alatt kell érvényesíteni. Ez az időtartam viszonylag rövid, adott esetben akár három hónap, amiből az következik, hogy a bírói felső korhatár csökkentése csak viszonylag kis mértékű lehet, mert ellenkező esetben a bírói elmozdíthatatlanság elve sérülhet. Más megfogalmazásban ez azt jelenti, hogy az érintett bíró minél közelebb áll a 70. életévhez az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk

(1) bekezdése időpontjait illetően, annál kevésbé lehet hivatkozni a bírói függetlenség sérelmére, és fordítva: minél hosszabb ez az időtartam, annál inkább igazolható az elmozdíthatatlanság elvének sérelme.

- 3.3.3. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései értelmében a bíró szolgálati viszonya a 12. cikk (1) bekezdésében megjelölt időpontokban „szűnik meg”. Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja kimondja, hogy a hivatásos bírakat a köztársasági elnök nevezi ki. A szolgálati viszony megszűnéséhez a felmentés vezet. A felmentés eseteit és részletes szabályait a Bjt. tartalmazza. A bíró szolgálati viszonya kinevezéssel jön létre, a bírót a köztársasági elnök nevezi ki [Bjt. 3. § (1)–(2) bekezdés]. A Bjt. 98. §-a szerint „A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapítja meg.” A bírói szolgálati viszony esetében a felmentés a szolgálati viszonyt megszüntető általános intézkedés; az ehhez vezető okokat sorolja fel a törvény a felmentés eseteinél. A bírót – a kinevezéssel egyezően – kizárólag a köztársasági elnök mentheti fel. Ez a közjogi aktus elkülönül a szolgálati viszony megszűnéséhez vezető tényleges okoktól. A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapíthatja meg. Mivel a bírót a köztársasági elnök menti fel, a hivatkozott rendelkezésekből következően a köztársasági elnök határozatának közzétételét megelőzően a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez fűződő jogkövetkezmények nem állhatnak be. Az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdése ezért nem közvetlenül érvényesülő előírás, hanem csak a Bjt. felmentési szabályain keresztül fejtheti ki hatását.

Hasonlóképpen: az alkotmányellenesség nyilvánított törvény alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonya nem áll helyre az alkotmánybírói döntés erejénél fogva, hanem további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni.

- 3.4. Az Alaptörvény elfogadásakor a bírák szolgálati viszonya megszüntetésének a korhatára a 70. életév volt [1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról, 57. § (2) bek., a továbbiakban: régi Bjt.]. A kinevezett hivatásos bírák kijelölésénél az ügyek elosztásakor abból indultak ki, hogy eddig az életkorig azokban az ügyekben, amelyekben a bírának eljárniuk kellett, a kijelölt bírók fognak döntést hozni, és a bírakat az ügyekről leválasztani súlyos ok nélkül nem lehet. A magyar jogrendszerben a bírótól elvonás tilalmát szövetszerűen sarkalatos törvény garantálja. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) mondja ki, hogy senki sem vonható el törvényes bírájától [8. § (1) bekezdés]. A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró. Jóllehet a bíró kijelölésében nem érvényesül feltétlen automatizmus, és az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, illetőleg igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból el lehet térni, a törvényes bíró garanciáját egyértelműen sérti az olyan törvény, amely viszonylag rövid időn belül eredményezi a bírói tisztség időtartamának a lerövidülését, vagyis a bíró gyors eltávolítását tisztségéből. A jelen esetben, ha a Bjt. vizsgált szabályainál, ami a bírók eltávolítását illeti, tartalmilag a Tny. 18. §-át kellene vagy lehetne figyelembe venni, akkor az ilyen törvénynek számíthatna. Ez egyebek között azért van így, mert az ügyek elosztásakor még nem lehetett számolni a kijelölt bíró tisztségének a megszűnésével.

- 3.5. A Bjt. megfogalmazása és szóhasználata a bírói tisztség egyik, a felső korhatárra vonatkozó esetét illetően az Alaptörvényben [26. cikk (2) bekezdés] és az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben [12. cikk (1) bekezdés] szereplő általános öregségi nyugdíjkorhatártól eltér.

A rá irányadó korhatár a Bjt.-ben egy szubjektív korhatárra utal, ami számos egyéni körülménytől (pl. életkor, nem) függ. Az „általános” korhatár az Alaptörvényben ezzel szemben egy objektív korhatár abban az értelemben, hogy „mindenkire” irányadó kell legyen, mert általános. Az Alaptörvényben az általános öregségi korhatár egyes számban szerepel, vagyis ebből az következik, hogy az „általános” korhatár egységes kell legyen. (Ilyen korhatár lehetne a betöltött 65. életév, amelynél jelenleg magasabb nyugdíjkorhatár a Tny.-ben nincs. Más kérdés, hogy ezt mennyi idő alatt lehet alkotmányosan bevezetni a bírókra, a bírói függetlenség elvével összhangban.) A Bjt.-ben a rá irányadó korhatár ezzel szemben „mozog”, a Tny.-re való utalás következtében, és csak abban az értelemben lehet „általánosnak” tekinteni, hogy az egyes korosztályokra egységes, de a korosztályok szerint különböző.

A Bjt. a „rá irányadó öregségi korhatár” elnevezést használja a bírói tisztség megszűnésénél. Ezt a fogalmat köti össze a bírói felső korhatárral. A Bjt. támadott rendelkezéseit lehet úgy értelmezni (és az indítványokra okot adó ügyekben azokat kivétel nélkül így is értelmezték), hogy a sarkalatos törvény ezzel egy utaló szabályt alkalmaz: a Tny. mint nem sarkalatos törvény életkortól függő, mozgó korhatárra utal. Ez a korhatár a 62. és 65. életév között van, ami lényegesen, 5–8 évvel alacsonyabb, mint a betöltött 70. életév, a bírák felső korhatára konkrét mértéke a régi Bjt.-ben.

Ennek eredménye, hogy a Tny.-nek a Bjt. közbejöttével való alkalmazása révén az érintett bírakat – figyelemmel a felmentés egyéb szabályaira is, ezek között a 94. § (3) bekezdésére – viszonylag rövid időn, három hónapon belül hivatalukból gyorsan elmozdítják és ügyeikről leválasztják őket. Ez sérti a bírói függetlenséget, nemcsak tartalmi, hanem formai szempontból is. A bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia.

Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a Bjt. 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésével ellentétes. Mindaddig, amíg a bírói szolgálati viszony felső korhatára mértékét az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésével összhangban sarkalatos törvény meg nem határozza, a bírakat ebből az okból felmenteni akaratuk ellenére nem lehet.

- 3.6. A bírák szolgálati viszonya felső korhatárának mértékét az alkotmányozó, vagy ennek hiányában sarkalatos törvény viszonylag szabadon állapíthatja meg. Az Alaptörvényből konkrét életkor nem vezethető le. Az azonban igen, hogy új korhatár bevezetésének, ha ez a felső korhatár csökkentését, és nem a korábbi korhatár megemelését jelenti, csak fokozatosan, kellő átmeneti idő alatt, a bíró elmozdíthatatlansága elvének sérelme nélkül lehet helye.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Bjt. 90. § ha) pontja és 230. §-a alaptörvény-ellenes, ezért azokat megsemmisítette.

Az Abtv. 45. § (1) bekezdése alapján a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság határozatának a hivatalos lapban történő közzétételét követő napon veszti hatályát. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazást ad arra, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően határozza meg az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben – tekintettel arra, hogy az alaptörvény-ellenesnek ítélt rendelkezések alapján a panaszokat benyújtó bírák jelentős része már felmentésre került, mások szolgálati jogviszonya még ebben az évben megszűnik – úgy ítélte meg, hogy az eljárást kezdeményezők különösen fontos érdeke, de a jogbiztonság érdeke is indokolja a megsemmisítés általános szabályától való eltérést. Ezért a Bjt. alaptörvény-ellenes rendelkezéseit a Bjt. hatályba lépésének időpontjára visszaható hatállyal, 2012. január 1. napjával semmisíti meg.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § ha) pontjának és 230. §-ának alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése alapján megállapította, az alkotmányjogi panaszokban felhívott további alaptörvényi rendelkezésekbe ütközésüket nem vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdése alapján rendelte el.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2096/2012.

Dr. Balsai István alkotmánybíró különvéleménye

Az Alkotmánybíróság IV/2096/2012. számú ügyben meghozott határozatával nem értek egyet. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 66. § (2) bekezdésében biztosított jogköröm alapján a határozathoz különvéleményt csatolok.

Az előttünk lévő ügyben arról kellett döntést hoznunk, hogy összhangban áll-e az Alaptörvénnyel a bírák jogállásáról szóló azon új törvényi szabályozás, amely a bíró szolgálati jogviszonyának felső korhatárát a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár betöltésében határozza meg. Ennek eldöntéséhez három különbözőnek látszó, de egymással összefüggő kérdést vizsgáltunk meg: 1.) az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének harmadik mondatában és az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében szereplő „általános öregségi nyugdíjkorhatár” fogalmának értelmezési kereteit; 2.) a bírói szolgálati jogviszony megszűnéséhez vezető okokat sarkalatos törvénynek milyen részletességgel szükséges tartalmaznia; 3.) összhangban, illetőleg közvetlen összefüggésben áll-e a bírói függetlenség elvével és a törvényes bíró garanciájával, ha a törvényalkotó a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését nyugdíjkorhatáruk elérésében határozza meg úgy, hogy ez alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

Az elfogadott határozathoz képest mindhárom kérdésben eltérő álláspontot foglaltam el. Álláspontom a következők szerint részben az Alaptörvény rendelkezésein, részben a korábbi alkotmánybírói gyakorlaton alapszik:

Ad 1. Nem értek egyet azzal, hogy az Alaptörvény egyes szabályai azok céljával ellentétes értelmezést kapjanak és kiüresedjenek, ezért az alábbiakra elvi jelentőséggel kívánok rámutatni: Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása szerint „Alaptörvényünk jogrendünk alapja: szerződés a múlt, a jelen és a jövő magyarjai között. Élő keret, amely kifejezi a nemzet akaratát, azt a formát, amelyben élni szeretnénk.” Az Alaptörvény B) cikkének (3) és (4) bekezdései szerint a közhatalom forrása a nép, amely hatalmát választott képviselői útján gyakorolja. Az Alaptörvény 1. cikkének (1) bekezdése értelmében Magyarország legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés, amely megalkotta országunk Alaptörvényét. Az Alaptörvény R) cikkének (1) bekezdése szerint az Alaptörvény Magyarország jogrendjének alapja. Az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Az Alkotmánybíróság felelőssége az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezési kereteit meghatározni. Az Alaptörvény R) cikkének (3) bekezdése szerint az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. Az Alkotmánybíróság tehát az értelmezési keretek meghatározásakor egyik alaptörvényi szabályt sem értelmezheti céljával ellentétesen, nem ronthatja le értelmét azért, hogy a szabadon választott Országgyűlés által alkotott törvényhozási koncepciót alaptörvény-ellenessé nyilvánítsa. Az Alkotmánybíróság az Országgyűléstől, mint országunk alkotmányozó hatalmától arra kapott megbízást, hogy az Alaptörvény legfőbb oltalmazója legyen. Jelen pillanatban országunk valamennyi alkotmányos szerve történelmi feladat előtt áll, történelmi felelőssége van abban, hogy olyan alkotmányos demokráciát építsünk, amely az Alaptörvény értékein nyugszik. Az Alkotmánybíróságnak, mint az Alaptörvény legfőbb védelmezőjének ebben a helyzetben kiemelt a felelőssége. E felelősséggel nem fér össze az, hogy az Alaptörvény bármely rendelkezését tartalmával és céljával ellentétesen értelmezze és érvényesülését lerontsa. Az elfogadott döntésben előadott érveléssel szemben meggyőződésem, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében, valamint az Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében foglalt általános korhatár – a 3. pontban részletesen bemutatott okfejtésem alapján – nincs közvetlen összefüggésben a bírói függetlenséggel, ezért annak céljával egyező értelmezése nem is jelenthetné a bíró függetlenség sérelmét. Az Alaptörvény Alkotóinak az pedig biztosan nem állt szándékukban, hogy az Alaptörvény egyetlen rendelkezése is kiüresedjék.

A döntés arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében foglalt „általános öregségi nyugdíjkorhatár” jelentését tekintve eltér a Bjt. kifogásolt szabályában szereplő „rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár” fogalmától. Az elfogadott döntés ennek alátámasztásául a következőket fogalmazza meg: „a rá irányadó korhatár a Bjt.-ben egy szubjektív korhatárra utal, ami számos egyéni körülménytől (pl. életkor, nem) függ. Az »általános« korhatár az Alaptörvényben ezzel szemben egy objektív korhatár abban az értelemben, hogy »mindenkire« irányadó kell legyen, mert általános. Az Alaptörvényben az általános öregségi korhatár egyes számban szerepel, vagyis ebből az következik, hogy az »általános« korhatár egységes kell legyen. (...) A Bjt.-ben a rá irányadó korhatár ezzel szemben »mozog«, a Tny.-re való utalás következtében, és csak abban az értelemben lehet »általánosnak« tekinteni, hogy az egyes korosztályokra egységes, de a korosztályok szerint különböző.”

Ezzel az érveléssel azért nem értek egyet, mert céljával ellentétes értelmet tulajdonít az Alaptörvény szabályának. Az Alaptörvény XIX. cikkének (4) bekezdése értelmében Magyarország az időskori megélhetést a társadalmi

szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer megalkotásával biztosítja. A Nemzeti Nyugdíjpolitikai Konceptió az Alaptörvény e szabályára épül. E koncepció keretein belül a törvényalkotó általános célkitűzésként fogalmazta meg a felosztó-kirovó jelleg megőrzése mellett a hozzájárulás (nyugdíjjárulék, tagdíj) és a nyugdíjjáradék (nyugellátás, nyugdíj szolgáltatás) kapcsolatának szorosabbra fűzését, azaz a költségvetési szigorítás, valamint az ellátás hatékonyságának növelése érdekében a nyugdíj alrendszer biztosítási elemének erősítését. Ennek megfelelően alakította át a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényt (a továbbiakban: Tny.), amely szerint a saját jogú nyugellátások közül 2012. január 1. napját követően kiemelt valamennyi, a korhatár előtti öregségi nyugdíjfajtát és ellátást. Így megszűnt – többek között – a korkedvezmény, az előrehozott öregségi nyugdíj és a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj intézménye. A Tny. 18. §-a tehát a születési évtől függően fokozatosan, ám korosztályonként egységes jelleggel határozza meg a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatárokat. Ebből következően a hatályos társadalombiztosítási jogszabályok ma Magyarországon egyetlen, születési évtől függő, az adott személyre, korosztályra irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt határoznak meg. Ez a nyugdíjkorhatár mindenkire irányadó. Az ésszerű jogértelmezés szerint e korhatár pedig nem lehet más, mint az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében és az Alaptörvény részét képező Alaptörvény átmeneti rendelkezései 12. cikk (1) bekezdésében foglalt általános öregségi nyugdíjkorhatár, amelyet a jogalkotó a bírói szolgálati jogviszony időtartamának felső korlátjaként ír elő. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár fogalmának eltérő értelmezése az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdésében foglalt alaptörvény-értelmezési kötelezettséget sértené és az alaptörvényi szabály kiüresítését eredményezi.

Ad 2. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének második mondata értelmében a bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. Az elfogadott döntés a Bjt. kifogásolt rendelkezéseit a törvényhozási eljárás körébe tartozó formai okból alaptörvény-ellenesnek minősítette. A döntés szerint ennek oka, hogy az Alaptörvény hivatkozott szabályával összeegyeztethetetlen a törvényhozónak az a szabályozási technikája, amely a bírói szolgálati jogviszony felső korhatárát a nyugdíjkorhatár elérésében úgy határozza meg, hogy a nyugdíjkorhatár mértékét egy nem sarkalatos törvény, a Tny. tartalmazza.

Az Alaptörvény T) cikkének (4) bekezdése határozza meg a sarkalatos törvény fogalmát. Ezen alaptörvényi szabály szerint a sarkalatos törvény elfogadásához és módosításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Az Alaptörvény meghatározza azokat az alapjogokat és alapvető intézményeket, amelyeket a törvényhozó kizárólag sarkalatos törvényben szabályozhat. Az Alaptörvény szabályozási rendszere értelmében a sarkalatos és az egyszerű törvények állnak hierarchikus viszonyban. A korábban hatályban volt Alkotmány 24. § (3) bekezdése azt írta elő, hogy az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges. Lényegét tekintve ezen alkotmányos szabály az Alaptörvény szabályozási koncepciójához hasonlóan azt tartalmazta, hogy bizonyos alapintézmények és alapjogok szabályozása garanciális okokból minősített szavazatarányú törvényhozást igényelt. A 20/2012. (V. 11.) határozatunkban arról döntöttünk, hogy ha az Alaptörvény szabályozási koncepciója azonos, vagy hasonló a korábban hatályban volt Alkotmány rendelkezéseivel, akkor a kiépített alkotmánybírói gyakorlat az újabb ügyekben is irányadónak tekinthető. (MK 2012/57, 9737, 9739-9740.) Mindezek alapján áttekintettem az Alkotmánybírósnak a törvényhozási eljárás jogállami feltételeihez kapcsolódó, a minősített többség követelménye tekintetében kialakított alkotmányossági gyakorlatát. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a minősített többség alkotmányos követelménye nemcsak a törvényalkotási eljárás formai előírása, hanem egyúttal alkotmányos garancia is, amelynek lényege az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés. [1/1999. (II. 24.) AB határozat, ABH 1999, 25.] Ebből pedig nemcsak az következik, hogy az Országgyűlés köteles az Alkotmányban előírt szavazati aránnyal elfogadni a kérdést átfogóan szabályozó törvényt, hanem egyúttal az is, hogy a minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel megszavazott törvény alkotmányosan már nem módosíthatja, és nem is helyezheti hatályon kívül. Az Alkotmánybíró a jogalkotás további alkotmányos követelményeként fogalmazta meg azt is, hogy a minősített többségű törvényhez koncepcionálisan kapcsolódó, vagy a törvény lényegéhez tartozó rendelkezések átemeléséről kizárólag ugyanolyan minősített többségű törvényhozói akarat dönthet. [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 69.; 31/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABH 2001, 258, 260-264.] Ugyanakkor az Alkotmányból az nem következik, hogy a jogalkotó a minősített többséget követelő törvényhozási tárgykörhöz tartozó valamennyi szabályozási részletkérdést kétharmados törvényben rendezzen. Az irányadó alkotmánybírói gyakorlat azt követeli meg, hogy a jogalkotó a szabályozási tárgykör lényeges elemeit foglalja minősített többségű törvénybe. Másként fogalmazva az egyszerű többséggel elfogadott törvény kizárólag olyan szabályokat tartalmazhat, amely a minősített többséggel elfogadott törvény koncepcionális keretein kívül esik. Az Alkotmánybíró a törvényhozási eljárás

jogállami feltételeinek vizsgálatakor arra figyelemmel jár el, hogy melyek a szabályozás koncepciójának lényegi elemei. [102/E/1998. AB határozat, ABH 2007, 1182, 1185.; 31/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABH 2001, 258, 260-264.]

A korábban kiépített alkotmánybíróági gyakorlatot az előttünk lévő ügyben is irányadónak tekintem. Álláspontom szerint elsődlegesen arra kellett volna választ adnunk, hogy az Alaptörvényben előírt sarkalatos törvények pontosan milyen tárgykörű szabályozásra vonatkoznak. A szabályozási tárgykör meghatározását követően pedig arra kellett volna választ keresnünk, hogy a hatályos szabályozás koncepciójának lényeges elemei megtalálhatóak-e a sarkalatos törvényekben. Az Alaptörvény 25. cikkének (7) bekezdése, és 26. cikk (1) bekezdésének második mondata rendelkezik arról, hogy sarkalatos törvény határozza meg a bíróságok szervezetét és igazgatását, valamint a bírák jogállásának és javadalmazásának, köztük szolgálati jogviszonyuk megszűnésének egyes kérdéseit. A jogalkotó az alaptörvénybeli megnevezéssel megegyező című sarkalatos törvényeket alkotott. A bírák szolgálati jogviszonyának megszüntetése tekintetében a Bjt. tételesen meghatározza azokat az okokat, amelyek esetében a bírót tisztségéből fel kell menteni. A jogalkotó e felmentési okokat kimerítő jelleggel határozta meg, a sarkalatos törvényben meghatározott okokon kívül bíró felmentésére nincs lehetőség. Az alkotmányossági vizsgálat alá vont törvényi pont úgy rendelkezik, hogy a bírót akkor kell felmenteni, ha bíró betöltötte a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt. A törvényalkotó tehát a bírói szolgálati jogviszony megszűnését összekötötte az öregségi nyugdíjra jogosító nyugdíjkorhatár betöltésével, azaz a bírák nyugállományba vonulásával.

Az Országgyűlést, mint Magyarország legfőbb népképviselői szervét széles körű mérlegelési jog illeti meg arra vonatkozóan, hogy a sarkalatos törvény tartalmát miként alakítja ki, így a szabályozást mire terjeszti ki, pontosan mely kérdéseket rendez a minősített többség igényével. Az Alaptörvényből fakadó követelmény azonban, hogy ilyen jellegű előírás esetén az alaptörvényi rendelkezés közvetlen végrehajtása érdekében megalkotott jogszabály sarkalatos törvény legyen, és egyúttal tartalmazza a szabályozás koncepciójának lényegi elemeit. A sarkalatos törvény által nyújtott törvényalkotási garancia azonban nem vonatkozhat minden egyes, a szabályozási tárgykört érintő részletkérdésre és azt sem jelentheti, hogy az adott szabályozási tárgyról egyszerű többséggel elfogadott törvény már nem is rendelkezhet. Az előttünk lévő ügyben azt kellett volna eldönteni, hogy mi a szabályozás koncepciójának lényegi eleme. Álláspontom szerint kétely nélkül megállapítható, hogy a bírák jogállását érintő szabályozás fő irányába tartozó, koncepcionális kérdés az, hogy a bíró szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjkorhatárának betöltéséig állhat fenn. Határozott véleményem ezért, hogy a törvényalkotó eleget tett az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdéséből és a törvényalkotás jogállami feltételeire vonatkozó, korábbi alkotmánybíróági gyakorlatból fakadó követelményeknek, mert a szabályozás tárgyát, azaz a bírák jogállását érintő koncepcionális kérdést sarkalatos törvényben rendezte. Meggyőződésem, hogy az egyébként nem kizárólag a bírákra vonatkozó, hanem társadalmi szinten szabályozott öregségi nyugdíjra való jogosultság egyes feltételeinek, így a korhatárnak és a szolgálati időnek a meghatározása már olyan kérdések, amelyek a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény koncepcionális keretein kívül esnek, így sarkalatos törvényben való szabályozásuk a jogalkotótól nem várható el. A vizsgált esethez hasonlóan a jogalkotótól az sem várható el, hogy a polgári jogi cselekvőképesség, vagy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés jogintézményeit csak azért szabályozza sarkalatos törvényben, mert azok a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének egyes okaihoz kapcsolódnak.

Ad 3. Az előttünk lévő ügyben megválaszolandó harmadik kérdés az, hogy az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdésében foglalt bírói függetlenséget rögzítő alaptörvényi szabályt, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot sérti-e, ha a törvényalkotó a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését nyugdíjkorhatáruk elérésében határozza meg úgy, hogy ez alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

Osztom a döntésben megfogalmazott abbéli véleményt, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jog magában foglalja a független és törvényes bíróhoz való jogot is. Az Alaptörvény e felhívott cikke úgy szól, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A független és törvényes bíróhoz való jog tehát elsődlegesen nem a bírakat, hanem az ügyfeleket vagy a bírósági eljárás alá vontakat illeti meg, az ő érdekében és javukra fogalmaz meg garanciákat. A magam részéről az eljárás tisztességéhez fűződő jog alkotmányos tartalmát ezért kizárólag a bírói ítélezési tevékenységével összefüggésben látom igazolhatónak. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének első mondata tartalmazza a bírói függetlenség alkotmányos elvét, amely a korábban hatályban volt Alkotmány 50. § (3) bekezdéséhez képest azzal egészült ki, hogy a bírák ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. Az új alaptörvényi szabály is erősíti azt az alkotmányjogi meggyőződésemet, hogy a bírói függetlenség alkotmányos tartalma és az ahhoz kapcsolódó egyes személyi és szervezeti garanciák a bírák befolyásolástól mentes ítélezési

tevékenységének biztosítására szolgálnak. E körben irányadónak tekintem a 19/1999. (VI. 25.) AB határozatban megfogalmazottakat, amely szerint a „bírói függetlenség egyedi aspektusában tehát a bíró szervezeti és státusbeli szabadságának garanciáját jelenti, annak érdekében, hogy az egyedi ügyekben a jogviták eldöntése és a jogsérelmek orvoslása tárgyában hozott kötelező erejű és végrehajtható döntését mindenféle befolyástól mentesen, a törvénynek, illetve általában a jogszabályok alapján, belső meggyőződése szerint hozza meg.” (ABH 1999, 150, 153.) A jogalkotóra ebből következően elsődlegesen annak az alkotmányos feladata hárul, hogy saját eszközrendszerével biztosítsa a bírák befolyásolástól mentes, belső meggyőződésen alapuló, független ítélkezési tevékenységét. A bíró elmozdíthatatlanságának kérdésköre is kizárólag e befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységgel összefüggésben, azaz a konkrét ügyek tekintetében nyerhet értelmezést. A konkrét ügyek tekintetében történő elmozdíthatatlanság szabályozása garanciális jellegű és egyben a bíró ítélkezési függetlenségének egyik záloga, de semmiképpen nem minősíthető abszolút jellegű, kivételt nem tűrő elvnek. Mind a jogalkotó, mind a bírósági szervezet vezetéséért felelős vezetők, mind maguk az ügyekben eljáró bírák a törvényben előírtak szerint jogosultak a folyamatban lévő ügyek intézését más bírának átadni. A jogalkotó különféle hatékonysági, nemzetközi jogi kötelezettségből fakadó és egyéb célkitűzések miatt már számtalan alkalommal módosította az eljárási jogok hatásköri és illetékességi szabályait. Ezek a módosítások végső soron azt eredményezik, hogy a folyamatban lévő ügyek bírái esznek ezen ügyek elintézésének lehetőségétől. [erről lásd: a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 308. § (1) bekezdését és a Be. 310. § (4) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 158. § (2) bekezdését és a Pp. 129. § (1) bekezdését]. Másként fogalmazva, a jogalkotó ebben az esetben a folyamatban lévő ügyek elintézését más bírakra bízta, ami eddig sem vetett fel alkotmányossági aggályt. Hasonló a helyzet, amikor a jogalkotó egyes ügycsoportokat vesz ki bírói hatáskör alól, így például dekriminalizáció keretében kisebb súlyú bűncselekményeket szabálysértésnek minősít. Amennyiben a bírói szervezeten belül szolgálati érdekből vagy a szakmai fejlődés elősegítése érdekében intézkednek a bíró kirendeléséről, úgy ez az intézkedés is végső soron a bíró folyamatban lévő ügyeitől történő elvonásával jár. (erről lásd: a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 31–33. §§-t) Arra is van példa, hogy a bíró saját maga dönt úgy, hogy a kiszignált ügyében másik bíró határozzon. Így amikor az eljárás tárgyára vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel a bíró az előtte folyamatban lévő ügyet egyesítés érdekében másik bírónak küldi meg, vagy az előtte folyamatban lévő ügy elkülönítéséről és az elkülönített ügy iratainak áttételéről hoz döntést [erről lásd: Be. 72. § (1)–(4) bekezdéseit, Be. 265. § (1) bekezdését, illetve a Pp. 149. § (3) bekezdését és a Pp. 335/B. § (1) bekezdését]. Mindezen jogszabályi alapokon nyugvó személyzeti, gazdasági, vagy hatékonysági intézkedések alkotmányossága mégsem kérdőjelezhető meg. A bírónak az adott ügyre vonatkozó elmozdíthatatlansága tehát nem abszolút jelleggel érvényesülő elv. Határozott jogi meggyőződésem ezért, hogy a bíró elmozdíthatatlanságának alkotmányjogi tartalma kizárólag a befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenység keretein belül értelmezhető. Ebből következően csak a befolyásolástól mentes ítélkezési tevékenységhez fűződő alkotmányos igény jelölheti ki azokat a határokat, amelyekben belül a bíró elmozdíthatatlanságot élvez. E garancia alkotmányos célja egyrészt az, hogy a perbe vitt jogokról és kötelezettségekről, illetőleg bárki ellen emelt vádról független és pártatlan bírói döntés születhessen, másrészt annak kizárása, hogy a bírót e független és pártatlan ítélkezési tevékenysége során, azzal összefüggésben, vagy ítélkezési tevékenysége miatt személyügyi, vagy bármely más munkaügyi hátrány érhesse. Ez tehát egyik biztosítéka a független és törvényes bíróhoz való jognak, ami az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogból bontható ki. Ebből következően a bírói szolgálati jogviszony felső korhatára tekintetében kialakított szabályozás alkotmányos korlátja az, hogy nem sértheti a befolyásolástól mentes független és pártatlan ítélkezést.

A vizsgált szabályozási koncepció a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatárát a mindenre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárban határozza meg. Az előttünk lévő ügyben tehát valójában azt a kérdést kellett volna feltenni, hogy a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének nyugdíjkorhatárban történő meghatározása olyan jogalkotói befolyást jelent-e az egyes folyamatban lévő ügyek elintézésére, amely ezekben az ügyekben veszélyezteti a független és pártatlan, részrehajlástól mentes bírói döntéshozatalt. Meggyőződésem, hogy a Bjt. 90. § ha) pontjának, valamint a Bjt. 230. §-ának alaptörvény-ellenessége csakis e kérdés alapján ítéltető meg.

A vizsgált szabályozás a bírói szolgálati jogviszony megszűnésének egyik eseteként határozza meg a társadalombiztosítási nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár elérését. A Bjt. kifogásolt szabályai egységesen, minden egyes bíróra vonatkoznak, bírák között nem tesznek különbséget, az egyes ügycsoportokra és egyes ügyekre, illetve azok további elintézésére, annak módjára vagy mikéntjére pedig egyáltalán nem fogalmaznak meg szabályokat. A jogalkotó a Bjt. hatályba léptetésével nem fogalmazott meg olyan szabályt, amely akár közvetlenül, akár közvetve veszélyeztetné a folyamatban lévő ügyek pártatlan és független, részrehajlástól mentes elbírálását. Az egyes

ügyek független és pártatlan, részrehajlás nélküli elbírálását ugyanis az semmiképpen sem törheti meg, hogy a folyamatban lévő ügy bírójának nyugdíjba vonulása miatt az adott ügy elintézését másik bíró veszi át és az ügyet az új bíró fejezi be. Az ítékezés függetlenségének és pártatlanságának érvényesülése tekintetében éppen akkor merülnének fel komoly kételyek és kétségek, és az jelentene jogállami deficitet, ha ez nem így lenne. Őszinte meggyőződésem szerint az a szabályozási koncepció, amely a bírák szolgálati jogviszonyának megszűnését a nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével köti össze nem tekinthető olyan jogalkotásnak, amely sértené a bíróság, a bíró Alaptörvényben garantált befolyásolástól mentes ítélezési tevékenységét. Nem sérti, és a jogállami követelményeknek megfelelő bíróság esetében nem is sértheti a független és pártatlan, részrehajlástól mentes bírói döntéshozatalt, ha az irányadó nyugdíjkorhatár alacsonyabb, mint a szolgálati jogviszony korábban meghatározott felső korhatára.

Amint már kifejtettem, a törvényes bíróhoz való jog, valamint a bírói függetlenség elsősorban nem a bírakat, hanem a bírósági eljárásban résztvevőket megillető jog. Az alkotmányjogi panaszok áttekintése alapján az is megállapítható, hogy a panaszos bírák legnagyobb része nem is a bírói függetlenség vagy a törvényes bíróhoz való jog sérelmét kifogásolja, hanem az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmára, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tulajdonhoz való jogra és az Alaptörvény XXIII. cikk (8) bekezdésében foglalt közhivatal viseléséhez való jogra alapította panaszát. Az előadott érveléseik szerint a hatályba lépett szabályozás több éves tulajdoni várománytól fosztja meg őket, amely az indítványokat idézve „magán-, és családi életüket szétzilálja, kapcsolataikat felbontja, jó hírnevüket erodálja.” A bírák túlnyomó többsége tehát eredetileg nem azt sérelmezte, hogy a jogalkotó a folyamatban lévő ügyeikről önkényesen leválasztja őket, vagy azt, hogy a kiszignált ügyeik elbírálására, befejezésére nem biztosít számukra megfelelő időt. Az alkotmányjogi panaszokban előadott sérelmek legnagyobb része valójában azzal függ össze, hogy a szolgálati jogviszonynak az öregségi nyugdíjra való jogosultság időpontjában történő megszűnése – az egyébként már nagyrészt nyugellátásban is részesülő – panaszos bírák jövedelmének csökkenését eredményezi. E sérelem orvoslása azonban elsősorban költségvetési és nem alkotmányossági kérdés.

A bemutatott indokok alapján a Bjt. 90. § ha) pontjának, valamint a Bjt. 230. §-ának alaptörvény-ellenesség minősítését sem formai sem tartalmi okból nem látom alkotmányosan igazoltnak. Különvéleményemet ezért fogalmaztam meg.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részével és annak indokolásával.

1. A határozat megsemmisítő rendelkezései és azok indokolása az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésén alapulnak. Ez a kiindulópont azonban téves, így az arra épülő következtetések is megalapozatlanok az alkotmányjogi panasz tárgya szempontjából.
A szóban forgó alaptörvényi rendelkezés ugyanis nem a bírók életkorhatárának megállapítására és nyugdíjazására vonatkozó szabályozás alkotmányos alapja, hanem a bírák függetlenségének elvét és garanciáit kifejező, illetőleg megalapozó alaptörvényi szabály. A bírák függetlenségének kétségtelenül az egyik legfontosabb eleme a bírói tisztségtől való elmozdíthatóság alkotmányos követelményeinek a meghatározása, következképpen érthető módon ennek lefektetése ebben a rendelkezésben történik.
Az elmozdíthatóságba azonban a jelen esetben nem értendő bele a bírói szolgálati jogviszony felső életkorhatár, illetőleg nyugdíjkorhatár elérése miatti megszüntethetősége, mivel arra van önálló rendelkezés az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében.
2. A jelen ügyben az alkotmányjogi panasz tárgya a bírák szolgálati jogviszonyának, illetőleg – ezzel szoros összefüggésben – nyugdíjazásának az előrehozatala az Alaptörvény előtti szabályozáshoz képest.
Nyilvánvaló, hogy ebben a kérdésben kizárólag az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése lehet az alkotmányjogi vizsgálat és döntés során az alkalmazandó rendelkezés. Ez a szabály az az alkotmányos „lex specialis”, amely a bírák szolgálati jogviszonya kezdő és végső időpontját meghatározza. Erre kell épüljön tehát valamennyi ezzel, illetőleg a bírák nyugdíjazásával kapcsolatos további szabályozás.

Álláspontom szerint jelen ügyben a következőket kellett volna figyelembe venni:

- i) Az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdése szerint „a bíró szolgálati jogviszonya az általános nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.” Az Alaptörvény elfogadása és hatálybalépése időpontjában a bírói hivatás gyakorlásának felső korhatára egy konkrétan meghatározott évben nem volt szabályozható, mivel az általános nyugdíjkorhatár a hatályos nyugdíjrendszer szabályai szerint átmenetileg (egy évtizeden keresztül) folyamatosan változik (fokozatosan növekszik). Az azonban nyilvánvaló, hogy az idézett alkotmányos rendelkezés valamennyi bíróra irányadó szabály, következésképpen az 1952 és 1957 között született bírókra az általános nyugdíjkorhatár – a hatályos nyugdíjrendszer vonatkozó szabályai szerint – eltérően alakul.
- ii) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény 18. § (1) bekezdése szerint az általános nyugdíjkorhatár az Alaptörvény hatálybalépése és 2022. között másfél évenként félévvel növekvő életkort jelent, amely a 2012. január 1-jén fennálló általános nyugdíjkorhatárhoz képest 2022-re éri el a végső célnak megfelelő állapotát, a 65 éves általános nyugdíjkorhatárt. Ezen tízéves időtartam alatt tehát az 1952 és 1957 között született bírák általános nyugdíjkorhatára egymásétól eltérő lehet: 62 és 65 év között mozoghat, függően attól, hogy az egyes bírák a kérdéses időszak melyik évében születtek.
- iii) Az előző bekezdésekből következően és azok értelmezését megerősítve az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek 12. cikke – az ez évben irányadó 62 éves általános nyugdíjkorhatárt már elérte, illetőleg ebben az évben betöltő bírókra nézve – akként rendelkezik, hogy előzőek szolgálati jogviszonya 2012. június 30-ával, utóbbiaké december 31-ével szűnik meg.

Az itt említett tények alapján egyértelműen megállapítható, hogy a határozat által megsemmisített rendelkezések fogalmilag sem lehetnek alaptörvény-ellenesek. A 2011. évi CLXII. törvény 90. § ha) pontja kizárólag implementációs szabály, amely az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdését hajtja végre a legkisebb érdemi (tartalmi) változtatás nélkül, amit az átmeneti rendelkezések 12. cikkének (1) bekezdése is alátámaszt. Ugyanez a végrehajtási jelleg érvényesül a 2011. évi CLXII. törvény 230. §-a esetében, mivel az tartalmilag megegyezik az átmeneti rendelkezések 12. cikke (1) bekezdésének szövegével.

Következésképpen éppen a többségi határozat az, amely ellentétes az Alaptörvény 26. § (2) bekezdésével, a jelen ügyre kizárólag alkalmazandó alaptörvényi rendelkezéssel.

3. Az előző pontban foglaltakra tekintettel megállapítható az is, hogy ebben az ügyben az alkotmányjogi panasz valójában az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése ellen irányult, hiszen az – az átmeneti rendelkezések 12. cikk (1) bekezdésének értelmezésével alátámasztva – nem hagy mozgásteret az indítvánnyal támadott törvényi rendelkezés számára.

Az Alaptörvény rendelkezései alkotmányosságának felülvizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre.

Ennek megfelelően a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 90. § ha) pontja ellen benyújtott (és a befogadása után e törvény 230. §-ára is kiterjesztett) alkotmányjogi panaszokat érdemi vizsgálat nélkül vissza kellett volna utasítani. Ezt az álláspontomat már az indítványoknak a többség által való befogadásakor rögzítettem.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybíró különvéleménye

A határozat rendelkező részével az alábbi indokok miatt nem értek egyet.

A Bjt. 90. § ha) pontjának, valamint 230. §-ának alkotmányossági megítélésére vonatkozóan álláspontom szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből és a 26. cikk (1) bekezdéséből, illetve az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdéséből egymásnak ellentmondó alkotmányos követelmények származnak.

1. El tudom fogadni, hogy a két törvényi rendelkezés [a Bjt. 90. § ha) pontjának, valamint 230. §-ának] – váratlan, fokozatosság- és felkészülési idő nélküli – bevezetése közvetlenül sérti az Alaptörvényben biztosított „törvényes bíróhoz való jogot” [XXVIII. cikk (1) bekezdése], valamint a bírói függetlenséget [26. cikk (1) bekezdése], ezek együttesen pedig közvetve érintik a jogállamiságot [B) cikk (1) bekezdése] és a hatalommegosztás elvét is [C) cikk (1) bekezdése]. Mindezeket külön-külön és együttesen is olyan alkotmányos (sőt civilizációs) alapértékeknek tekintem, amelyeket az Alaptörvény kiemelten véd és amelyek összhangban állnak a Nemzeti hitvallással és történeti

alkotmányunk vívmányaival is [R] cikk (3) bekezdés]. A határozat indokolásának ezzel összhangban álló részeivel egyetértek és ebben a vonatkozásban az alaptörvény-ellenességet magam is fennállónak vélem.

2. Ugyanakkor nem tudom elfogadni a támadott törvényi rendelkezések megsemmisítését, mivel azok az Alaptörvény más előírásaival és Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseivel (a továbbiakban: Aár.) viszont összhangban állnak.

A határozat nem tisztázza az Alaptörvény és az Aár., valamint a Bjt. jelen ügy szempontjából releváns rendelkezéseinek egymáshoz való viszonyát (jogforrási szintek, a támadott rendelkezések konkrét tartalma).

Az Alaptörvény N) cikk (1) bekezdése a „kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét” alkotmányos rangra emelte, a (3) bekezdés pedig az Alkotmánybíróságot is nevesítetten kötelezte ezen elv tiszteletben tartására. A XIX. cikk (4) bekezdése a társadalmi szolidaritás alapján „egységes állami nyugdíjrendszer” fenntartását ígéri. A 26. cikk (2) bekezdése szerint a bíró szolgálati jogviszonyának időtartama „az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn”.

Az Aár. 8. cikke főszabályként rögzíti ugyan, hogy az Alaptörvény hatálybalépése az azt megelőzően kinevezett személyek megbízatását nem érinti, ezalól azonban a 9–18. cikkek taxatív kivételeket sorolnak fel. Ezek között szerepelnek (a 12. cikkben) a bírák is, akiknek a szolgálati jogviszonyát az Alaptörvény hatálybalépése érinti. Ennek végrehajtási jellegű részletszabályait tartalmazza az Aár. 12. cikke és ezzel összhangban a Bjt. 90. § ha) pontja, valamint a 230. §-a. Ezek alapján a bírák szolgálati jogviszonyának lerövidítése nem alaptörvény-ellenes.

3. A bírák jogállására vonatkozóan tehát az Alaptörvényben két-, egymással nyilvánvalóan ellentétes rendelkezés található, ami súlyos alkotmányos ellentmondást eredményez. Ennek az ellentmondásnak a feloldására azonban az Alkotmánybíróságnak nincs felhatalmazása, bármelyik rendelkezést favorizálja ugyanis, azt csakis a másik sérelmével teheti. Az Alaptörvényen belüli ellentmondás feloldása csakis az Országgyűlés mint alkotmányozó hatalom feladata lehet [Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pont és Aár. 31. cikk (2) bekezdés], erre hívhatja fel figyelmét az Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés].

Emellett az Alkotmánybíróság rámutathatott volna arra is, hogy a bírák nyugdíjazásának a fokozatosság elvét szem előtt tartó és megfelelő felkészülési időt biztosító bevezetésével a jogalkotó mindkét alkotmányos követelménynek eleget tehetett volna.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet sem az ügy befogadásával, sem a befogadott ügy megsemmisítő döntésével, illetve ennek érveivel.

1. A befogadást illetően megítélésem szerint az alkotmányjogi panaszok visszautasításának lett volna helye két okból is. A.) A befogadás az alkotmányjogi panasz kivételes útján történt, holott az indítványozókra vonatkozó, vitatott szabály nem közvetlen hatályosulással hatott ki, hanem csak egyedi munkáltatói döntéssel érintette közvetlenül őket, így az Abtv. 26. § (2) bekezdésének kivételes szabálya nem lett volna alkalmazható ügyükben. Csak az e § (1) bekezdése alapján nyújthatnak volna be alkotmányjogi panaszt, és az ezáltal megkövetelt bírói jogorvoslati út kimerítésének hiányában visszautasítás lett volna a törvényi előírásoknak megfelelő döntés az Alkotmánybíróság részéről. A határozat indokolásának III. része ugyan elismeri, hogy a jelen esetben nem közvetlen hatályosulásról van szó, és egyedi munkáltatói döntések hozták létre az egyedi jogi hatást az indítványozókra, melyekkel szemben bíróság előtt jogorvoslati úttal lehetett volna élni, ám a szabályozás egyértelműségét szem előtt tartva úgy érvel, hogy ez a bírói jogorvoslati út 'csak formális' lehet, és ezért ez nem lehet alkalmas az érintettek jogsérelmének orvoslására. Ez az

érvelés azonban a jogsérelem és az alkotmányos sérelem összecsúztatásán alapul. A törvényi szabályozás természete szerint mindig egyértelműsége törekszik, melyből a bíró lehetőség szerint többé-kevésbé mechanikusan le tudja vonni az egyedi ügyben ítéletének premisszáit. Ez persze sokszor csak az elvi keretek megadása lehet, amely mérlegelést tesz lehetővé a bírónak, de mindkét esetben azt mondja ki a bíró – mérlegelés nélkül, vagy mérlegeléssel –, hogy mi az egyedi ügyben a jogos, és hogy történt-e jogsérelem a vitatott ügyben, vagy sem. Az Alkotmánybírósághoz fordulva az alkotmányos sérelem állítása ezek után azt jelenti, hogy bár az egyszerű törvényi jog, vagy más jogszabályi rendelkezés alapján nem történt ugyan jogsérelem, ám az Alaptörvény által tartalmazott alapvető jogok és alapelvek bevonásával az állapítható meg, hogy maga a jog adott szabályai alaptörvény-ellenesek. A határozat indokolásának érvelésével szemben tehát az egyértelmű jogi szabályozás nem 'alkalmatlan' a jogsérelem orvoslására, nemcsak 'formális jogorvoslatot' jelent – és így el lehet tekinteni tőle, mint az alkotmányjogi panasz benyújtásának előfeltételétől –, hanem ez az út jelenti a jogsérelem orvoslásának rendes bíróságok előtti útját, melynek végeredményeként megállapítható, hogy jogsérelem nem következett be, vagy a felső bírói fórum orvosolta ezt. Az alkotmányos sérelem állítása e kimerített jogorvoslati út után következhet, megtámadva az egyszerű törvényi jog, illetve jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát az Alkotmánybíróság előtt. A határozat különvéleményemben vitatott érvelése az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján történő kivételes alkotmányjogi panasz-utat óriási mértékben kitágítja, és lényegében ezt teszi fő szabállyá, hisz az egyértelmű jogi szabályozás léte, mely ennek az érvelésnek és befogadási döntésnek az alapja, a jogrendszer nagyobbik részére jellemző, és ez az érvelés mint precedens az alkotmányjogi panaszok áradatát indíthatja el a jövőben. Különvéleményemben e veszélyes fejlemény ellen is fel kívánok szólni, mivel a környező országok tapasztalatai azt mutatják, hogy az alkotmányjogi panaszok tízezrei jöhetnek évenként az alkotmánybírákhoz, és ez ellehetetleníti az Alkotmánybíróság munkáját. (A legújabb felmérések a román alkotmánybírói munkáról jelezték, hogy 2010-ben itt már 12 ezer alkotmányjogi panasz érkezett be, lehetetlenné téve az érdemi munka folytatását, és csak az alkotmánybírói törvényük sürgős módosítása hozta létre ismét a döntési munka lehetőségét. De hasonló jelenségről szóltak a híradások a cseh, a szlovák, a szlovén, illetve a német és a spanyol alkotmányjogi panaszok áradatánál is.)

B.) A befogadás visszautasítása melletti másik érv abban áll, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott Bjt.-nek a 90. § ha) pontja és a 230. §-a tartalmilag az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének, illetve Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (Aár.) 12. cikke (1) bekezdésének egyszerű megismétlését jelentik. Az Alkotmánybíróságnak tehát észlelni kellett volna ezt a helyzetet, és mivel így alaptörvényi rendelkezések megtámadásáról van szó tartalmilag, vissza kellett volna utasítani az alkotmányjogi panaszok befogadását, mivel ezek vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre.

2. Feltéve, de meg nem engedve a befogadást, vitatni kell a határozat megsemmisítésére felhozott indokolások egy részét is. Különvéleményemben ezek közül csak egyet akarok érinteni.

Rá szeretnék mutatni az indokolás IV. részének 1. pontjában lévő jogtörténeti emlékek megidézési problémáira azzal, hogy az indokolás a 70 éves bírói nyugdíjkorhatár leszállítása ellen a bírói jogállást és a bírói nyugdíjazást érintő 1869:IV. és az 1871:IX. törvényeket hozza fel érvként. Az Alaptörvény R) cikke valóban értelmezési alapként emeli ki a történelmi alkotmányunk vívmányai fényében való értelmezést, de ennek jelenlegi kidolgozatlansága nagy óvatosságot parancsol számunkra. A jelenlegi jogtörténeti idézetek e törvényekből az indokolásban pusztán egy múltbeli szabályozás részletszabályait jelentik. Ha ezeket is kötelezőnek tekintenénk ma, és normatív erővel felruháztunk gondolnánk a mai törvényhozási többségünk akaratával és törvényeivel szemben, akkor ténylegesen a változtatható jog koncepcióját kérdőjeleznék meg. Ilyen formában megítélésem szerint nem lehet az R) cikket felhasználni, mert ez szemben áll a változtatható modern jog eszméjével. De emellett precedensként is rossz példát jelenthet, hisz olyan törvények tucatjai állnak majd a mai indítványozó ügyvédek rendelkezésére az alkotmányjogi panaszok benyújtásához az 1800-as évekből, melyek szinte minden mai törvényi szabályozással szemben felhozhatók lesznek, mint a 'történelmi alkotmány vívmányai'. Ez pedig rövid idő alatt egy ál-jogtörténeti érvelési dimenziót hozhat létre az alkotmányjogi panaszok áradatában, melyben az ügyvédjelöltek százait állíthatják majd rá a legkülönbözőbb jogtörténeti emlékek tendenciózus kijegyzetelésére és felhasználására. Ennek csak a történelmi alkotmány eszméjének lejárata lehet a végeredménye, így mielőtt óvatlanul erre az útra lépünk, inkább külön elemzéssel kellene – esetleges külön tematikus elméleti ülést erre szentelve – körbejárni az R) cikk felhasználásának lehetőségeit.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

Az Alkotmánybíróság – 2012. július 16-án meghozott – határozata alapján a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a 2012. január 1. napjával történő visszamenőleges hatályú megsemmisítése nem indokolt, ezért azzal nem értek egyet.

Törvényi szinten a bírák új felső korhatárát a Bjt. 90. § ha) pontja határozza meg. Ez az új felső korhatár a hivatalban lévő bírákra a Bjt. 230. §-a szerint alkalmazandó. Utóbbi rendelkezés mondja ki, hogy a felső korhatárt 2011 végéig betöltő bírák tisztsége 2012. június 30. napjával szűnik meg. Ennek nyomán Schmitt Pál köztársasági elnök a bírák felmentéséről szóló 96/2012. (V. 2.) KE határozatával 194 bírót mentett fel tisztségéből 2012. június 30-ai hatállyal. Az érintett bírák megbízatása tehát 2012. június 30-ával megszűnt, szolgálati jogviszonyuk 2012. június 30-ával véget ért.

Az alkotmánybírószági határozat meghozatalára csak ezt követően, 2012. június 30-a után került sor. A határozat így a lezárt jogviszonyokat illetően már post festum. Ehhez képest az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § ha) pontját és 230. §-át mégis visszamenőleges hatállyal, 2012. január 1. napjával semmisíti meg, vagyis olyan módon, ami alapvetően a lezárt jogviszonyokba való utólagos beavatkozás lehetőségének megnyitását lenne hivatott biztosítani. A határozat azonban kimondja, hogy „az alkotmányellenessé nyilvánított törvény alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonya nem áll helyre az alkotmánybírószági döntés erejénél fogva, hanem további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni.” Az utólagos rendezés mikéntjének kérdését azonban a határozat teljesen nyitva hagyja, nem is beszélve a visszamenőleges hatályú megsemmisítés jogkövetkezményéről.

Az Alkotmánybíróság az ex tunc hatályú megsemmisítést ritkán alkalmazta, annak joghatásáról rendszerint konkrétan az adott ügyre vonatkozóan, egyedileg rendelkezett.

Példaként említhető a 45/1997. (IX. 19.) AB határozat. Az indítványozó a megsemmisítés mellett kérte, hogy az Alkotmánybíróság az érvénytelenített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmát is mondja ki a folyamatban lévő ügyére vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság utóbbi kérelmét azonban visszautasította, s arra hivatkozott, hogy a „visszamenőleges hatályú megsemmisítésre tekintettel” a folyamatban lévő „konkrét ügyben történő alkalmazhatóság tilalmáról már nem kellett rendelkeznie” (ABH 1997, 311, 319.). Az Alkotmánybíróság ezáltal a visszamenőleges hatályú megsemmisítést a még folyamatban lévő ügyre vonatkoztatta, s ahhoz az alkalmazási tilalom elrendelésével azonos joghatást fűzte.

Példaként hozható fel továbbá a közelmúltból a 2/2009. (I. 23.) AB határozat. E határozatában az Alkotmánybíróság egyes eljárásjogi szabályokat semmisített meg kihirdetésükre visszamenőleges hatállyal. A bírói kezdeményezések alapján meghozott határozatában az Alkotmánybíróság a visszamenőleges hatályú megsemmisítés konzekvenciáját úgy vonta le, hogy az érvénytelenített rendelkezéseket a konkrét normakontroll alapját képező, folyamatban lévő eljárásokban nem kell alkalmazni (ABH 2009, 51, 60.).

E korábbi esetektől eltérően a jelen ügyben a határozat meghozatalakor nincs folyamatban lévő eljárás: a felmentések megtörténtek, azok joghatálya is már beállt. Más lenne természetesen a helyzet, ha az Alkotmánybíróság 2012. június 30-át megelőzően hozta volna meg a döntését. (Az adott ügyben az első indítvány már 2012. január 13-án beérkezett, s az alkotmányjogi panasz befogadására február 28-án sor került.) Ha a határozat időben megszületett volna, akkor a visszamenőleges hatályú megsemmisítés akár azt is eredményezhette volna, hogy az érintett bírák felmentése egyáltalán nem következik be, vagy legalábbis annak hatálya nem áll be. A 2012. június 30-a utáni időpontra halasztott döntés esetében viszont a visszamenőleges hatályú megsemmisítés, bár kizárólag ezzel lenne indokolható, nem teremti meg az alapul fekvő – immár lezárt – jogviszonyokba való beavatkozás lehetőségét, s így valójában indokolatlan és szükségtelen.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatát az Alkotmánybírószágról szóló CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszok alapján hozta. Ez azért lényeges, mert az Abtv. e rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság eljárása akkor kezdeményezhető, ha „az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és (...) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.” Vagyis ilyen alkotmányjogi panasz kezdeményezésének előfeltétele, hogy a panaszos a jogsérelem orvoslására szolgáló bírósági eljárást ne indítson. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti ún. közvetlen panasz esetében tehát eljárásjogi alapon nem biztosított, hogy a Bjt. alaptörvény-ellenesnek ítélt 90. § ha) pontját, valamint 230. §-át érintően a visszamenőleges hatályú alkotmánybírószági megsemmisítés jogkövetkezményét bírósági úton érvényesíteni lehessen. Ilyenformán a határozat meghozatalának időpontjában a visszamenőleges hatályú megsemmisítés, amely célját tekintve alapvetően a lezárt jogviszonyokba való beavatkozás lehetőségének

megnyitására irányulna, ebből a szempontból, azaz a hiányzó bírósági jogérvényesítés miatt is indokolatlan és szükségtelen. (Megjegyzem ugyanakkor: lehetséges, hogy az alkotmánybírósági eljárással párhuzamosan a panaszosok a felmentésük miatt bíróságon munkaügyi jogvitát is kezdeményeztek. Az ilyen indítványozók azonban az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nem kezdeményezhettek volna az Alkotmánybíróságnál; panasszal csak a munkaügyi jogvita bírósági lezárását követően az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján fordulhattak volna az Alkotmánybírósághoz.)

Lehetőség lett volna arra, hogy az Alkotmánybíróság a Bjt. 90. § ha) pontja és 230. §-a visszamenőleges hatályú megsemmisítésével együtt, ha már 2012. június 30-a után így döntött, a határozatban ténylegesen levonja az ex tunc megsemmisítés konzekvenciáit. Az alaptörvény-ellenes rendelkezések alapján felmentett bírák szolgálati jogviszonyát illetően azonban az adott rendelkezéseket megsemmisítő ítélet a fentiekben már idézett homályos utalást („további jogi helyzetüket a Bjt. szabályai szerint lehet rendezni”) leszámítva, semmilyen eligazítást sem ad. Több hónappal a felmentést követően ez az utalás már nyilván nem vonatkozik a Bjt. hatályos 145–146. §-ára, amelynek alapján a bírói szolgálati jogviszonyból eredő jogvita kezdeményezhető, hiszen ez csak a sérelmezett intézkedéstől számított záros határidőn belül indítható meg. Az alkotmánybírósági határozat meghozatalakor továbbá olyan kötelezettség sem olvasható ki a Bjt.-ből, amelynek alapján az alaptörvény-ellenes rendelkezésekre hivatkozással felmentett bírót – a felmentést megelőző kinevezés szerinti határozott vagy határozatlan idejű kinevezéssel – újra ki kellene nevezni. [A Bjt. 3. § (4) bekezdése pusztán a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe visszahelyezendő bírót illetően írja elő az újbóli kinevezés kötelezettségét.] Ráadásul még ha lenne is, vagy esetleg utóbb megalkotásra kerülne ilyen, az újbóli kinevezésre kötelező szabály, az sem magyarázná a Bjt. 90. § ha) pontja és 230. §-a visszamenőleges hatályú megsemmisítését. Így ugyanis már mindenképpen csak újbóli kinevezésre kerülhetne sor, mégpedig az alkotmánybírósági határozat meghozatalát követő időponttal, s nem a korábbi szolgálati jogviszonynak – a Bjt. 90. § ha) pontja és 230. §-a ex tunc megsemmisítése miatti – felélesztésére. A Bjt. adott jogi helyzetre megnyugtató megoldást kínáló rendelkezései hiányában ezért az Alkotmánybíróság következetesen csak úgy dönthetett volna a visszamenőleges hatályú megsemmisítésről, ha határozatában egyúttal kötelezettségként kifejezetten rögzíti a felmentett bírákat érintően, hogy biztosítani kell a megszüntetett szolgálati jogviszonyuk helyreállítását.

A fentiekben túlmenően nem értek egyet továbbá a határozattal, mert azt az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz hatáskörében olyan indítvány alapján hozta meg, amely nem felelt meg az Abtv. 26. §-ában foglaltaknak. Az Abtv. 26. §-a szerint alkotmányjogi panasz csak a panaszos Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozva kezdeményezhető. Ezzel szemben az indítványozó a megsemmisítésre okot adó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt bírói függetlenség elvére alapította, amely alapvetően nem az indítványozóként fellépő bírók védelmét hivatott biztosítani. Az Alaptörvény e rendelkezésére hivatkozva a felmentett bírák tehát alkotmányjogi panaszt nem terjeszthettek volna elő. Ezért az ilyen panaszt az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 26. §-a alapján vissza kellett volna utasítania.

Nem értek továbbá egyet a határozattal azért sem, mert tulajdonképpen egy eleve teljesíthetetlen követelményt kér számon a törvényhozón, aminek megsértésére alapítja a Bjt. 90. § ha) pontja és 230. §-a megsemmisítését. A határozat egyfelől azt állítja, hogy az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése alapján a törvényhozó viszonylag szabadon állapíthatja meg a bírói tisztség felső korhatárát. Azzal a feltétellel, hogy amennyiben csökkenti a felső korhatárt, akkor ezt csak fokozatosan, kellő átmeneti idő biztosításával teheti meg, mert máskülönben megsérti az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését. A határozat másfelől hivatkozik Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) (a továbbiakban: Aár.) 12. cikk (1) bekezdésére, amely konkrétan meghatározza azt az időpontot, amikor az érintett bírák szolgálati jogviszonya az új felső korhatár bevezetése következtében megszűnik. Ezt bár a határozat közvetlenül érvényesülő előírásnak nem tekinti, de azon az állásponton van, hogy az Aár. a Bjt. felmentési szabályain keresztül fejtheti ki hatását. Az Alaptörvény és az Aár. rendelkezéseire egyaránt támaszkodva a határozat mögött meghúzódó többségi álláspont bizonytalanságot hagy a vonatkozásban, hogy e két norma ellentétesnek látszó követelményét miként tudja a törvényhozó egyszerre alkalmazni. A törvényhozó ugyanis, amennyiben meg akar felelni az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének, ami szerint a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár (ami nyilvánvalóan nem azonos a bírák 70 éves korábbi felső korhatárával, és nem is magasabb annál) betöltéséig állhat fenn, s ezért lecsökkenti a felső korhatárt, egyúttal végrehajtja az Aár. időpontokat kategorikusan meghatározó 12. cikk (1) bekezdését, akkor tulajdonképpen egyáltalán nem volt, illetve nem is lesz abban a helyzetben, hogy az alkotmánybírósági jogértelmezésnek eleget téve fokozatosan, kellő átmeneti idő biztosításával szállítsa le a bírói tisztség felső korhatárát. Mindaddig tehát, amíg az Alaptörvény és az Aár. rendelkezései egyaránt fennállnak, s a kettő viszonya egyértelműen nem tisztázott, a kettő együttes alkalmazása esetén a törvényhozó

az Alkotmánybíróság határozatában megjelenő többségi álláspont szerint alaptörvény-ellenességre van (lesz) predesztinálva.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

1. Az Alkotmánybíróság döntésével, amely a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 90. § ha) pontjának, valamint 230. §-ának alaptörvény-ellenességét és megsemmisítését mondja ki, nem értek egyet. Véleményem szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárásból való jogból, továbbá az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése által a bírói függetlenséget biztosító rendelkezésből nem vezethető le az alaptörvény-ellenesség megállapítása.
2. Az Alkotmánybíróság döntésével szembeni állásfoglalásom indokainak ismertetése előtt meg kell jegyeznem, hogy már a panaszok befogadásával sem értettem egyet. Az alkotmányjogi panaszok befogadása az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján történt. Ezen rendelkezés értelmében az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

Az Alkotmánybíróság ennek ellenére rögzítette a döntésében, hogy a panaszokat úgy fogadja be, hogy a jogsérelem még nem következett be, hanem „belátható időn belül kényszerítően be fog következni.” Az indítványozók által támadott szabályok tehát nem közvetlen hatályosulással hatottak ki rájuk, hiszen csak a felmentésükről szóló köztársasági elnöki határozat érinti közvetlenül őket, ami ellen munkaügyi jogvitát kellett volna kezdeményezniük, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésének kivételes eljárást biztosító szabálya nem lett volna alkalmazható ügyükben. Az Alkotmánybíróságnak a megkövetelt bírói jogorvoslati út kimerítésének hiányában vissza kellett volna utasítania az indítványokat, hiszen az Abtv. a jogorvoslat kimerítését szabja az Alkotmánybíróság eljárásának egyik feltételéül, amiből az következik, hogy az Alkotmánybíróság nem mérlegelhet, hogy egy adott ügyben a jogorvoslat hatékonyan mondható-e vagy sem.

3. Az ügyben született érdemi döntést a következők miatt nem tudtam elfogadni. Az Alkotmánybíróság döntése megállapítja, hogy a Bjt. szóhasználata eltér az Alaptörvény és az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben szereplő szóhasználatától, amely az általános öregségi nyugdíjkorhatár megfogalmazást tartalmazza, továbbá, hogy a Bjt. – mint sarkalatos törvény – egy utaló szabályt tartalmaz, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) által megállapított korhatárra utal. A többségi döntés szerint ez nemcsak tartalmi, hanem formai szempontból is sérti a bírói függetlenséget, a határozat indokolása továbbá kimondja, hogy a bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia.

Az Alaptörvény, az Alaptörvény átmeneti rendelkezései és a Bjt. vitatott rendelkezése által használt fogalom meghatározásokat a többségi döntés véleményem szerint tévesen értelmezi. Az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése szerint „a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.” A Bjt. 90. § ha) pontja szerint a bírót fel kell menteni, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

A fenti két rendelkezés ugyanazt mondja ki, a Bjt. tartalmilag megismétli az Alaptörvényt, azzal a különbséggel, hogy figyelemmel van a Tny. 18. §-ára, amelynek értelmében 2022-ig az öregségi nyugdíjkorhatár fokozatosan emelkedik. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár jelenleg 62 év, 2022-től lesz 65 év. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár fokozatos emelkedése következtében az 1952. év és az 1957. év között született személyek esetében a születési év szerint változik, hogy mi az adott évben születettek irányadó, általános öregségi nyugdíjkorhatár.

Az Alaptörvény 28. cikkére – miszerint a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni – az Alkotmánybíróságnak is figyelemmel kell lennie eljárása során. Az Alaptörvénnyel összhangban lévő értelmezés pedig az, hogy a Bjt. szabályozása az Alaptörvény időtálló rendelkezésének tartalmi megisméltésén túl alkalmazkodik a hatályos jogszabályi környezethez, nevezetesen ahhoz, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár a jelen átmeneti időszakban fokozatosan emelkedik.

Az Alkotmánybíróság a 121/2009. (XII. 17.) AB határozatban a következőket mondta ki: „A mai alkotmányos berendezkedés az Alkotmány elsődlegességének alapján áll, aminek alapvető jogi biztosítója az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányellenes jogszabályok megsemmisítésére [Alkotmány 32/A. § (2) bekezdése]. Az Alkotmány elsődlegessége kizárja, hogy az Alkotmányban szabályozott tárgyköröket alkotmányon kívüli (és így szükségképpen Alkotmány alatti) jogszabályok, akár törvények szabályozzanak. Az Alkotmányban foglaltakat alacsonyabb szintű jogszabályok (tartalmilag vagy szó szerint) megismételhetik, de a megismételt rendelkezések érvényességének alapja ekkor is az Alkotmány marad.” [ABH 2009, 1013, 1024.]

A Bjt. támadott rendelkezésének megsemmisítésével a többségi döntés az Alaptörvény egyik rendelkezését tartalmilag megismétlő jogszabályi rendelkezésről állapítja meg, hogy alaptörvény-ellenes. Az Alkotmánybíróság a Bjt. támadott rendelkezésének megsemmisítésével az Alaptörvény által meghatározott elsődleges feladatával – ami az Alaptörvény védelme – ellentétesen járt el.

A testületnek – miután a befogadás visszautasítása helyett az érdemi tárgyalásba bocsátkozott – arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy a Bjt. támadott rendelkezése tartalmilag egyezik az Alaptörvény rendelkezésével, ennél fogva hatáskör hiányában a panaszok visszautasításának lett volna helye.

Megjegyzem továbbá, hogy a panaszosok által sérelmezett helyzet nem a Bjt. hatálybalépésével, hanem az Alaptörvény hatálybalépésével állott elő, hiszen maga az Alaptörvény rendelkezik úgy, hogy a bírói szolgálati jogviszonya a 70. életév betöltése helyett az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn. A panaszosok vélt jogsérelmét tehát végső soron maga az Alaptörvény okozza, amelynek vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre. Az Alaptörvény rendelkezését megismétlő Bjt. szakasz megsemmisítésével az Alaptörvény közvetlenül alkalmazhatóvá válik, tehát bírói szolgálati viszony megszüntetésének jogalapja továbbra is fennáll.

4. Nem értek egyet a bírói függetlenség formai szempontból való megsértésének kimondásával, vagyis azzal, hogy a bírói felső korhatár mértékét sarkalatos törvénynek kell tartalmaznia. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani.

A Bjt. vitatott szabálya az Alaptörvényben foglaltaknak megfelelően meghatározza a bírói tisztségéből való elmozdítás egyik esetét. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy ahol az Alkotmány (Alaptörvény) sarkalatos törvényben történő szabályozást ír elő, ott az adott tárgykör lényeges, koncepcionális elemeit kell kétharmados többséggel elfogadni, a koncepcionális kérdéseken kívüli körben helye van az egyszerű többséggel elfogadható törvénynek.

A Bjt. mint sarkalatos törvény az Alaptörvény előírásának megfelelően taxatív felsorolja, hogy mely okból lehet bírót elmozdítani. A felsorolt esetek egyike – szintén az Alaptörvénnyel összhangban – a nyugdíjkorhatár betöltése.

A szabályozási koncepció alapja jelen esetben az, hogy a bírói tisztségéből való elmozdítás eseteit a mindenkori országgyűlés széles körű egyetértéssel, sarkalatos törvényben határozza meg. A bírói tisztségéből való elmozdítás eseteit nem lehet egyszerű többséget igénylő törvénnyel elfogadni, viszont azt, hogy a nyugdíjkorhatár miként módosuljon, igen.

A bírák elmozdításának a nyugdíjkorhatár betöltésével összefüggő esetének szabályozása a nyugdíjrendszeren belüli egyenlőségre való törekvés részét képezi. Amikor az országgyűlés módosítja a nyugdíjkorhatárt, az nemcsak a bírákra, hanem Magyarország teljes dolgozó lakosságára kihat. Az Alkotmánybíróság már az 1113/B/1996. AB határozatában kimondta, hogy sem a korhatár megállapításának, sem a megállapított életkor megváltoztatásának nincsenek külön alkotmányos előírásai, továbbá, hogy az állam a társadalombiztosítás átalakítása körében a célszerűségi, gazdaságossági, jogtechnikai, méltányossági szempontokat széles körűen mérlegelheti. [ABH 1997, 684, 685.]

Szükségesnek tartom kiemelni, hogy a bírói szolgálati jogviszony megszüntetésének egyéb eseteiben is, amely rendelkezések deklaráltnak az Alaptörvény részét képezik [pl. Bjt. 90. § b) és c) pontjai], szükségszerűen alkalmazandó egy olyan egyszerű többséggel megalkotott törvény, amely a sarkalatos törvényben szereplő adott fogalom részleteit kibontja. [Az Alaptörvény nyilvánvalóan nem követeli meg a törvényhozótól, hogy pl. a Büntető Törvénykönyv különös részében szereplő valamennyi törvényi tényállást beemelje a bírák elmozdíthatóságának eseteit szabályozó sarkalatos törvénybe, pusztán az Alaptörvény 26. cikkének (2) bekezdésére tekintettel. Az elfogadott határozat tehát álláspontom szerint egy, az Alaptörvény szintjét el nem érő jogtechnikai jellegű kérdésre alapítottan semmisítette meg a támadott rendelkezéseket.]

5. A Bjt. 230. §-ának megsemmisítésével szintén nem értek egyet azon – a korábbiakban már kifejtéssel azonos – elvi megközelítés okán, miszerint a Bjt. 230. §-a tartalmában és összefüggésében egyezik az Alaptörvény átmeneti rendelkezéseinek 12. cikkében foglaltakkal, amely rendelkezések deklaráltnak az Alaptörvény részét képezik.
6. A döntés indokolása megállapítja azt is, hogy „az Alaptörvény elfogadásakor a bírák nyugalmába helyezésének a korhatára a 70. életév volt [1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról, 57. § (2) bekezdés,

a továbbiakban: régi Bjt.]. A kinevezett bírák és az ügyfelek azt remélhették, hogy eddig az életkorig azokban az ügyekben, amelyekben a bírának eljárniuk kellett, a kijelölt bírók fognak döntést hozni, és a bírakat az ügyekről leválasztani súlyos ok nélkül nem lehet.” Itt meg kell jegyezni, hogy egy ügynek az egyik bíróról a másikra történő átszignálásának számtalan szervezeti vagy személyi oka lehet. Ez pedig az igazságszolgáltatás szervezetét és intézményét érintő adminisztratív és nem alkotmányjogi kérdés.

7. Az elfogadott döntés szerint sérti a bírói függetlenséget, hogy az érintett bírakat viszonylag rövid időn, három hónapon belül hivatalukból gyorsan elmozdítják és ügyeikről leválasztják őket. Ez a megállapítás kifejezetten félrevezető, hiszen egyrészt nem szabad attól eltekinteni, hogy az Alaptörvény 26. cikkének ismeretében a 62. életévüket betöltött bírák – akiknek jelentős többsége nyugdíj folyósítása mellett állt szolgálati jogviszonyban, helyesen alkalmazva magukra nézve a Tny. és a régi Bjt. szabályait – már 2011. április 25-étől kezdődően számíthattak rá, hogy jogviszonyuk meg fog szűnni. Másrészt azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az egyes jogállási törvényeknek az Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi LXXII. törvény, amelynek kihirdetési időpontja 2011. június 27-e volt, már akként szabályozott, hogy 2012. január elsejétől a bírói jogviszony megszűnésének egy bizonyos életkor elérésével összefüggő esetében a 70. életév betöltését felváltja az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése.

Mindezeket figyelembe véve az alaptörvény-ellenesség véleményem szerint nem állapítható meg.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 34/2012. (VII. 17.) AB határozata a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló bírói kezdeményezések tárgyában – *dr. Holló András, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla és dr. Stumpf István* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény alkotmányellenesnek minősített és 2011. május 31. napjával megsemmisített 8. § (1) bekezdésének a Debreceni Munkaügyi Bíróság előtt 4.M.416/2011. szám alatt, valamint e határozat mellékletében felsorolt, folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országgyűlés 2010. június 21-i ülésnapján fogadta el a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvényt (a továbbiakban: Kjt.). A jogalkotó a Kjt.-ben a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényi szabályozás hatálya alá tartozó egyes munkáltatóknál foglalkoztatottak közszolgálati jogviszonyát kormánytisztviselői jogviszonnyá alakította át. A Kjt. egyik leglényegesebb szabályát a Kjt. 8. § (1) bekezdése állapította meg. A Kjt. kihirdetési 8. § (1) bekezdése a következő volt:

„8. § (1) A kormánytisztviselői jogviszonyt

a) a kormánytisztviselő lemondással,

b) a munkáltató felmentéssel

indokolás nélkül megszüntetheti.”

E szerint a kormánytisztviselői jogviszonyt a munkáltató felmentéssel indokolás nélkül megszüntethette.

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján a 8/2011. (II. 8.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.1.) – egyéb rendelkezések mellett – megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt 2011. május 31-i hatállyal megsemmisítette. Az indítványozók mindegyike vitatta a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontja azon rendelkezésének alkotmányosságát, amely arra adott módot, hogy a munkáltató a kormánytisztviselő jogviszonyát indokolás nélkül megszüntesse. Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányossági vizsgálata során a kormánytisztviselők indokolás nélküli felmentésének alkotmányellenességét állapította meg, a kormánytisztviselő indokolás nélküli lemondásának alkotmányosságát nem vizsgálta. Mivel a támadott törvényi rendelkezésben az „indokolás nélkül megszüntetheti” szövegrész egyaránt vonatkozott a kormánytisztviselő lemondására és a munkáltató által történő felmentésre is, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megfogalmazása nem tette lehetővé kizárólag az alkotmányellenesnek ítélt rendelkezés – a 8. § (1) bekezdés b) pontja – megsemmisítését. Ezért az Alkotmánybíróság az egész 8. § (1) bekezdését megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben több indítvány alapján, számos összefüggésben vizsgálta a fenti törvényi rendelkezést és több ponton megállapította annak alkotmányellenességét. A közhivatal viseléséhez fűződő alapjog aránytalan korlátozásának tekintette azt, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója szabad és korlátlan döntési jogkört kapott a közhivatali betöltő tisztviselő felmentésére. Az Alkotmánybíróság az állam alapjoggal kapcsolatos intézményvédelmi kötelezettségének tekintette, hogy a közhivatal viselőjének védelmet nyújtson az önkényesen gyakorolt munkáltatói jogosítványokkal szemben. Az Alkotmánybíróság a jogállamiság alkotmányos elvének megsértését látta abban, hogy a felmentéssel kapcsolatos vizsgált szabályozás nem határozza meg a munkáltatói döntés anyagi jogi kereteit, ezen belül a közigazgatási feladatokat ellátó tisztviselők jogállásának szabályozását is. Az egyértelműen megjelölt felmentési okok és a munkáltatói indokolási kötelezettség törvényi szabályozásának hiánya a döntések függetlenségét, semlegességét, pártatlanságát kérdőjelezi meg. Mindemellett a határozat értelmében a hatékony bírói védelemhez fűződő alapjogot sérti, hogy az indítványokkal támadott szabályozás nem garantálja a felmentett kormánytisztviselő perbe vitt jogsérelmének érdemi elbírálását. Végül az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a Kjt. által a szabályozás szintjén megteremtett kiszolgáltatott helyzet sérti a kormánytisztviselő emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogát.

Az Abh.1. IV. pontjában kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenes, sérti az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvét, a 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdésében szabályozott bírósághoz fordulás jogát, és az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogot, ezért azt pro futuro – 2011. május 31-i hatállyal – megsemmisítette.

A határozat meghozatalakor hatályban volt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 42. §-a alapján az Alkotmánybíróság által megsemmisített jogszabályi rendelkezés főszabályként a határozat közzétételét követő napon veszítette hatályát. A régi Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján azonban az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhatta az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezésének időpontját, ha ezt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolta. A konkrét ügyben az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy mivel a Kjt. 10. § (1) bekezdése alapján a kormánytisztviselői jogviszonyokban a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek (a továbbiakban: Ktv.) a köztisztviselő lemondására és felmentésére vonatkozó szabályok nem voltak alkalmazhatók, a Kjt. 8. § (1) bekezdésének megsemmisítése következtében a kormánytisztviselői jogviszony lemondással és felmentéssel való megszüntetése szabályzatlanul maradt. Emiatt időt kívánt biztosítani a jogalkotónak az Alkotmánynak megfelelő szabályok megalkotására, ezért a Kjt. 8. § (1) bekezdését a jövőre nézve úgy semmisítette meg, hogy az 2011. május 31-én veszítette hatályát.

Az Abh.1. meghozatalát követően – 2011. év második felétől e határozat meghozataláig terjedő idő alatt – az Alkotmánybírósághoz számos indítvány érkezett, amelyekben a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, a Debreceni Munkaügyi Bíróság, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság, a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, a Szegedi Munkaügyi Bíróság, a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság, valamint a Szolnoki Törvényszék

bírái kezdeményezték a Kjtj. 8. § (1) bekezdése, illetve 8. § (1) bekezdés b) pontjának az előttük folyamatban lévő ügyekben való alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.

Az indítványokra okot adó konkrét perekben a kormánytisztviselő felperesek vitatják a munkáltató alperesek azon intézkedését, hogy 2011. május 31-e előtt a Kjtj. 8. § (1) bekezdése b) pontja alapján indokolás nélküli felmentéssel szüntették meg a kormánytisztviselői jogviszonyukat. A perekben a felperesek elsősorban a kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítását, eredeti munkakörükbe történő visszahelyezésüket és elmaradt illetményük, valamint egyéb járandóságuk megfizetését kérik.

A bírák indítványait azzal indokolták, hogy miután az Alkotmánybíróság 2011. május 31-i hatállyal semmisítette meg a Kjtj. 8. § (1) bekezdését, a perekben olyan jogszabályi rendelkezést kellene alkalmazniuk, amelynek alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben már megállapította. Arra is hivatkoztak, hogy ha az előttük folyamatban lévő perekben alkotmányellenes jogszabályi rendelkezést kellene alkalmazniuk, ez ellentétes lenne alkotmányos kötelezettségeikkel.

Azokban az ügyekben, amelyek 2011-ben indultak az Alkotmánybíróság előtt, az Alkotmánybíróság 2012 januárjában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti felhívást adott ki, melyre több indítványozó bíró indítványát kiegészítette aziránt, hogy a Kjtj. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Így a Debreceni Munkaügyi Bíróság bírái szerint a Kjtj. 8. § (1) bekezdése ellentétes az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdésével, a II., XV. és 28. cikkel. Ezen indítványkiegészítések szerint az indítványozók álláspontja, hogy a Kjtj. 8. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességet is megvalósít. Ismételten e jogszabályi rendelkezés egyedi ügyben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványt terjesztettek elő. Amennyiben az Alkotmánybíróság az Abtv. 73. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az alaptörvény-ellenességre hivatkozást tartalmazó kiegészítést nem tartja indokoltnak, akkor döntését ezen kiegészítések figyelmen kívül hagyásával, az eredeti indítványok alapján hozza meg.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság és a Szolnoki Törvényszék bírái szerint a támadott rendelkezés, melyre az alkalmazási tilalom kimondását kérik, ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, az I. cikk (1)–(3) bekezdésével, a II. cikkel, a XV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (7) bekezdésével, valamint ezeken kívül – egy indítványozó álláspontja szerint – az V. cikk (1) bekezdésével is.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság, a Szegedi Munkaügyi Bíróság, a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság bírái és a Szekszárdi Munkaügyi Bíróság bírása nem terjesztettek elő kiegészítést, illetve nem jelölték meg, hogy a Kjtj. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseibe ütközik.

Az indítványozók közül a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírása arra hivatkozott, hogy a perben alkalmazandó Kjtj. 8. § (1) bekezdése nincsen összhangban az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésével, a T) cikk (3) bekezdésével, a Szabadság és Felelősség fejezet II. cikkével, a XII. cikk (1)–(2) bekezdésével, a XVII. cikk (1) és (3) bekezdésével, a XXIII. cikk (8) bekezdésével, a XXV. cikkel és a XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Egy további – szintén a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságon ítélező – indítványozó szerint a Kjtj. 8. § (1) bekezdése – az előbb felsoroltakon kívül – nincs összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével sem. Néhány indítványozó az Abh.1.-re és az Abtv. 25. §-ára alapította indítványát.

Az Alkotmánybíróság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelte az előtte e tárgyban folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését az Abtv. 58. § (2) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) bekezdése [MK. 2012/1. szám, 237.o.] alapján mert azok tárgya egymással összefügg.

- II.
1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:
    - „24. cikk
    - (2) Az Alkotmánybíróság
    - b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”
  2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:
    - „38. § (1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.
    - (2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”
    - „43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.

(2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

[...]

(4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”

3. Az Abtv. hatályos szabálya:

„25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

III. A bírói kezdeményezések nem megalapozottak.

1. A jelen eljárás alapját képező folyamatban lévő peres ügyekben eljáró bírák túlnyomó többsége az Alkotmány és a régi Abtv. hatályban léte alatt nyújtották be indítványukat. Az indítványok előterjesztése után Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt, 2012. január 1. napján pedig hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény).

Az Alaptörvény hatályba lépése miatt az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az Abh.1.-ben – az Alkotmányban biztosított jogokra tekintettel – tett megállapítások alkotmányossági szempontból mennyiben felelnek meg az Alaptörvény rendelkezéseinek. Abban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvető vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, mely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát.

Az indítványozók egy része indítványkiegészítésben – a jelen határozat I. pontjában írtak szerint – pontosan megjelölte azt, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdése az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Az Alaptörvény megjelölt rendelkezései – a T) cikk, a XVII., az V., a XXV. cikk. XXVIII. cikk (7) bekezdése, és 28. cikk kivételével – tartalmilag ugyanazok az alkotmányi szabályok, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben megállapította a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességét.

Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjogot, az emberi méltóság védelméhez fűződő jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jogot jelölte meg.

Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. A jogállamiság elvét az Alapvetések fejezetének B) cikk (1) bekezdése, az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot a Szabadság és felelősség fejezet II. cikke, a munkához való jogot a XII. cikk (1) bekezdése, a közhivatal viseléséhez fűződő jogot a XXIII. cikk (8) bekezdése, a hatékony bírói védelemhez való jogot pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza. Nem ideértve az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot, az alapjogok és az állami működés alapelveinek rögzítése szövegszerű azonosságot mutat az Alkotmányban és az Alaptörvényben.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenességét az Alkotmány több olyan rendelkezésének [2. § (1) bekezdése, 70/B. § (1) bekezdése, 70. § (6) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 54. § (1) bekezdése] sérelme miatt állapította meg, melyek az Alaptörvényben is szabályozásra kerültek, az indítványozók által felhozott további alkotmányossági kérdéseket az Alkotmánybíróság – az alábbiakra való utalással – nem vizsgálta érdemben.

Az Alkotmánybíróság 2011. május 31-jei hatállyal semmisítette meg a Kjt. 8. § (1) bekezdését, tehát a jogszabályi rendelkezés 2011. június 1. napjától hatálytalan. Ettől azonban meg kell különböztetni azt az esetet, hogy adott esetben a 2011. május 31-je előtt létrejött jogviszonyokban a már megsemmisített jogszabályt alkalmazni kell.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kjt. 8. § (1) bekezdésének az Abtv. 25. §-a szerinti alaptörvény-ellenesség vizsgálata szükségtelen, az Alaptörvény hatályba lépése sem a megsértett alapjogok és alkotmányos elvek alapján nem indokolja az alaptörvény-ellenesség ismételt vizsgálatát. Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség tekintetében a jelen határozat alapjaként elfogadja az Abh.1.-ben a Kjt. 8. § (1) bekezdés b) pontjának alkotmányellenessége tárgyában tett megállapításokat. Ezenkívül utal arra is, hogy ha az Alkotmánybíróság által

korábban alkotmány sértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette, az okafogyott eljárás. [Az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tű határozat 60. § (3) bekezdése, MK 2012/1. szám 252. o.] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket vizsgálta meg.

2. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.2.) értelmezte a régi Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).

Az Abh.2.-ben – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön. Az Abh.2. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.

Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.

Az Abh.2. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel megegyező ténybeli és jogi alapból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőséget annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló üggyel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”

Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybírósági határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh.2. nem bírálta el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet

megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.

3. A bírói kezdeményezések túlnyomó többségének benyújtását követően hatályát veszítette a régi Abtv. A jelenleg hatályban lévő Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.

Ezt a szabályt azonban – az Abh.2.-ben kifejtettekre tekintettel – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Alaptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.

Az Abtv. 25. §-a bírónak, és az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt.

4. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya, kivéve, ha ezt az Abtv. lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság így dönt (pl. jogerősen befejezett büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelésénél, vagy ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja). Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. Az Abh.1. pro futuro hatállyal semmisítette meg a Ktjt. 8. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. Ezért a hasonló ténybeli alpból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben. A pro futuro megsemmisítés azonban az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazás lehetőségével és egyben kötelezettségével jár mindenki számára. Azt is figyelembe kell venni, hogy az Alkotmánybíróság az 1813/B/2010. AB határozatában (ABH 2011. október, 976.) egyértelművé tette, hogy amikor az Alkotmánybíróság törvényi felhatalmazással élve, – amennyiben azt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja – az alkotmányellenes jogszabály hatályvesztését a jövőben meghatározott időpontban jelöli meg, akkor lényegében maga terjeszti ki az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának időtartamát, amely az ügyben eljáró bíróság számára is irányadó.

Az Alkotmánybíróság a kifejtettek alapján a Ktjt. 8. § (1) bekezdésének a jelen eljárás tárgyát képező, folyamatban lévő munkaügyi perekben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasította.

Az imént írtak nem érintik az egyedi ügyet elbíráló – közte a kezdeményező – bíróságok jogát arra, hogy a Ktjt. már alkotmányellenessé nyilvánított, de még hatályos 8. § (1) bekezdése alapján felmondással megszüntetett köztisztviselői jogviszonyról szóló perben önállóan értékeljék a felmondás jogszerűsége megítélésakor a tényt, hogy a felmondáskor a felmondásra jogot adó jogszabály alkotmányellenességét és hatályvesztésének időpontját az Alkotmánybíróság már megállapította.

A határozat közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/505/2012.

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozat rendelkező részében az elutasítást támogatom, de az indokolás egyes megállapításaival nem értek egyet.

1. Az indokolás 3. pontjának első mondata az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását tévesen azonosnak veszi az előző Abtv.-ben és a jelenlegiben. Ugyanis míg az előzőben a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezentúl akkor is kötelezővé teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi. Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása nem teszi lehetővé, hogy a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul – lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. A jelenlegi Abtv. 25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót. Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésében, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés. Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen.

A többi bíróságnak tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bíróságot, így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatában valamelyik irányban feloldani ahelyett, hogy az előző szabályzásokon alapuló 35/2011. (V. 6.) AB határozatot ismételte meg mechanikusan. Párhuzamos véleményben én úgy látom feloldhatónak ezt az ellentmondást, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzőként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására prémiumként kapja csak ezt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, és szigorú elvek szerint itt is kellene maradni a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett ellentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. § (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Ez pedig nagyobb felelősséget róna az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azzal, hogy ha a megsemmisített jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötté időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban. (Ennek lehetőségére lásd az alábbi fejtegetéseket.)

2. Ehhez kapcsolódóan nem értek egyet az indoklás 4. pontjában tett azzal a megállapítással, hogy „Az absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell hogy legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya (...)” Más alkotmányos értékek – például a jogbiztonság – valóban szükségessé tehetik, hogy adott esetben az Alkotmánybíróság ne alkalmazza a létrehozási időponthoz visszanyúló jogszabály-megsemmisítést, de így elvi tételként ezt tiltóként rögzíteni a jogalkotói szabályváltoztatás és az alkotmányellenesség címén való megsemmisítés eltérő természetének téves értékelését jelenti. A jogalkotó különböző célszerűségi, politikai szempontok szerint, vagy akár dogmatikai helyesbítés céljából változtatja meg a szabályokat, amit bármikor megtehet. Ezzel szemben az Alaptörvény a törvények és más jogszabályok felett egy ezeknek normatív keretet adó és hosszútávon változatlan legfelső jogot jelent, és így ha egy törvény vagy más jogszabály ebbe ütközik, akkor a főszabály szerint éppen hogy a létrehozataluktól történő megsemmisítés tézise a helyes, és csak a jogbiztonság és a már teljesebben ment jogviszonyok megbolygatásából keletkező esetleges károk tehetik indokolttá az alaptörvény-ellenes jogszabály hatásának tolerálását a megsemmisítés időpontjáig. Ebből az érvelésből következik, hogy indokolnia inkább azt kell az Alkotmánybíróságnak, hogy miért nem a létrehozástól kezdődően semmisíti meg az alkotmányellenesnek talált jogi rendelkezést – még ha gyakoriságot tekintve valószínűen az ettől való eltekintést fogják indokolni az esetenként felmerülő okok. Itt kell megjegyezni, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az ex nunc és a pro futuro megsemmisítés mellett nem csak az ex tunc – a létrehozás időpontjáig visszamenő – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem bármely más időpontot is a létrehozás után. A jogászai közvéleményben ez ugyan szokatlannak tűnhet, de előfordulhat, hogy a visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások egy időponttól nagyobb gyakorisággal jelentkeztek a joggyakorlatban, és így célszerű lehet, hogy ha nem is ex tunc hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a megsemmisítés hatályának. Az általam vitatott állítás az ex nunc megsemmisítés főszabályként deklarálására ezt a lehetőséget is kizárná, és ez a 45. § (4) bekezdéshez képest szűkítené az Alkotmánybíróság mozgásterét.

3. A fentiekhez képest kisebb jelentőségű, de jelezni szeretném, hogy egyrészt tévesnek tartom az indoklás 1. pontjában annak rögzítését, hogy az előző Alkotmányhoz hasonlóan a jelenlegi Alaptörvény is tartalmazza a munkához való jogot, másrészt nem tudom elfogadni a korábbi alkotmánybírói határozatok által megfogalmazott „hatékony bírói védelemhez való jog” fenntartását a jelenlegi Alaptörvény révén megváltozott alkotmánybírói szerep miatt sem.

A. Míg az előző Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése úgy fogalmazott, hogy „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához” addig a jelenlegi Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése már nem tartalmazza a munkához való jogot, csak a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának a jogát, és a (2) bekezdés csak azt teszi az állam kötelezettségévé, hogy törekedjen a munkavégzés elősegítéséhez a feltételek megteremtésére.

B. Nem tudom elfogadni a hatékony bírói védelemhez való jog megkonstruálását, amit az indoklás 1. pontja szintén tartalmaz, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből véli levezethetőnek. Ez annak a parttalanná kitégítését jelenti, hogy e cikk mindenki számára a független és pártatlan bíróság általi, tisztességes és nyilvános

tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírált eljáráshoz való jogot rögzítette. Ez az alaptörvényi cizellált részletezés veszne el és válna parttalaná a „hatékony bírói védelemhez való jog” konstruálásával. Addig, amíg a hazai alkotmánybíráskodásban nem volt elismert a bírói ítéletek elleni alkotmányjogi panasz, ez a kitágítás csak egyszerű alkotmánybírói aktivizmusnak volt tekinthető, növelve a kontúr nélküli általános deklarációk számát. Ám mivel a jelenlegi Alaptörvény rendszere alatt már a bírói ítéletek ellen is lehet élni alkotmányjogi panasszal, ez a kitágítás a pervesztes ügyvédek számára jelenthet egy végső eszközt a pervesztés megfordításának kísérletére. A spanyol alkotmány ténylegesen is tartalmaz egy ehhez nagyon hasonló alapjogot, és a tapasztalat szerint az évente itt beadott kb. nyolcezer alkotmányjogi panasz több mint 80%-át erre a „hatékony perléshez való jogra” hivatkozva adják be, mely szám szinte működésképtelenné teszi a spanyol alkotmánybírói bíróságot. Ha már a magyar Alaptörvény ezt a kontúr nélküli, túlságosan általános alapjogi megfogalmazást szerencsés módon elkerülte, akkor legalább mi alkotmánybírák ne legyünk önsorsrontók, és ne hozzunk létre ilyen tartalom nélküli üres formulákat.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A többségi határozat indokolásának a korábbi alkotmánybírói gyakorlat fenntartásával kapcsolatos álláspontját [III. 1. pont] támogatom, de az indokolásnak az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó egyes megállapításaival [III. 3-4. pont] az alább részletezett okokból nem értek egyet.

1. Egyetértek a határozat többségi indokolásában alkalmazott megközelítéssel, amely szerint „[a]bban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvető vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, amely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybírói bíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát” [III. 1. pont].

Az Alkotmánybírói bíróság a 8/2011. (II. 8.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.1.) a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjogot, az emberi méltóság védelméhez fűződő jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jogot jelölte meg. Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. Mivel az indítványozók egy része indítvány-kiegészítésben az Alaptörvénynek tartalmilag ugyanazokra a rendelkezéseire hivatkozott, amelyek alapján az Alkotmánybírói bíróság az Abh.1.-ben megállapította a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességét, egyetértek azzal is, hogy az Alkotmánybírói bíróság megvizsgálta a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket.

- 2.1. Az Alkotmánybírói bíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.2.) az Alkotmány és a régi Abtv. értelmezése alapján korábbi gyakorlatát továbbfejlesztve több olyan fontos elvi megállapítást tett, amelyeket a jelen ügyben a többségi határozat indokolása az Alaptörvényre és az új Abtv.-re tekintettel is fenntartott. Ezek közül kiemelendőnek tartom a következőket [III. 2. pont]:

„Az Alkotmánybírói bíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. [...] A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a [...] bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybírói bíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alaplól származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.)”, illetve „bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez.”

„Ezért az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alaplól származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bírói alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell

biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”

- 2.2. Az Abh.2.-nek ezek a megállapításai – ahogy a jelen többségi határozat indokolása is rögzíti – valóban a konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoztak, és az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybírói határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született; továbbá az Abh.2. nem bíralt el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be. Mindez azonban – az alábbiakban kifejtendő – álláspontom szerint nem jelenti azt, hogy az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel az Alkotmánybíróságnak ne lehetne, és ne kellene elbírálnia a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt, illetve bírói kezdeményezést, akár abban az esetben is, ha a támadott jogszabályi rendelkezést az Alkotmánybíróság korábban utólagos absztrakt normakontroll eljárásban semmisítette meg.

Erre tekintettel nem értek egyet a többségi indokolás III. 3. pontjában szereplő következtetéssel, amely szerint „[a]laptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően az Abtv. alapján csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb, a határozatban foglaltaktól eltérő alkalmazási tilalom kimondását.” Álláspontom szerint tehát nem lehetne mód például egy olyan – kizárólag alkalmazási tilalmat kérő – alkotmányjogi panasz érdemi elbírálását megtagadni, amelyhez a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett ügyekben az Alkotmánybíróság alkalmazási tilalmat rendelt el, de ez a panaszos ügyére nem vonatkozott, mivel az addigra már lezárult. Az Abtv. az alkalmazási tilalom kezdeményezésére nézve ilyen korlátozást nem tartalmaz, és a törvény ilyen értelmezése sem az alapjogvédelem szempontjával nem lenne indokolható, továbbá véleményem szerint ésszerű sem lenne.

3. Egyetértek a többségi határozat indokolásának III. 4. pontjában található érvelés kiinduló tételével, azaz, hogy „[a]bsztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van.” Ezt a megállapítást alapvetően alátámasztja az Abtv. 45. § (1) és (3) bekezdése: a megsemmisített jogszabály(i) rendelkezés a hatályvesztésének napjától nem alkalmazható, de ez nem érinti az ezt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- 3.1. Az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntésének joghatására vonatkozó fenti megállapítás azonban nem zárja ki azt, hogy a megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatos későbbi indítvány (bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz) a konkrét esetre alkalmazási tilalom kimondását kérje és azt az Alkotmánybíróság érdemben el is bírálja:

Az Abtv. 41. § (3) bekezdése alapján ugyanis – ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene – az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét is megállapíthatja. Ha a hatályvesztés az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése következtében történt, de a megsemmisített jogszabályt a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során alkalmaznia kellene, akkor az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását; ez az Abh.2. rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelmény értelmében a bírónak nem csak joga, hanem kötelessége is. Az Abtv. azt sem zárja ki, hogy utóbb az ügyben érintett panaszos alkotmányjogi panaszban kizárólag alkalmazási tilalmat kérjen (erre természetesen a törvényi határidőn belül kerülhet sor, és az érintettnek nem kötelező ezzel a lehetőséggel élnie).

- 3.2. Az Abh.1. pro futuro hatállyal semmisítette meg a Kjt. 8. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett dönteni. A többségi határozat indokolása szerint „[e]zért a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Kjt. 8. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben” [III. 4. pont].

Ezzel az érveléssel több szempontból sem értek egyet.

Egyrészt, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiányában – az Abh.1.-ben fogalmilag nem kerülhetett sor, és alaptörvény-ellenesség utólagos normakontroll során történő megállapítása esetén a jövőben sem kerülhet sor. Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos

normakontroll) ügyben erre nem került sor, olyan lehetetlen feltétel elé állítja a későbbi bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz indítványozóit, amely a jogsérelem orvoslásának szempontjával teljesen ellentétes.

Másrészt, álláspontom szerint az Alkotmánybíróság eljárásában jogorvoslat megtagadását nem lehet a bíróságok, illetve a törvény előtti egyenlőség elvére hivatkozással indokolni. Ahogy a jelen többségi határozat indokolása is megállapítja: „Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.” Ezért az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben leszögezte, hogy „meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban”. Tehát az Alkotmánybíróság e határozatában a bíróság előtti egyenlőség elvét az Alkotmány védelmének, a jogvédelemnek kiterjesztése, és nem pedig a törvény által egyébként lehetővé tett jogvédelem korlátozása érdekében hívta fel.

Harmadrészt, az Alaptörvény hatályba lépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe megváltozott; az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogséremlmek utólagos orvoslásának, illetve az alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. Az új Abtv. vonatkozó rendelkezése pedig kifejezetten lehetővé teszi az alkalmazhatóság kizárásának – tág körű – kezdeményezését. Ezért az alkalmazási tilalom Abtv. által kifejezetten megengedett indítványozási és elrendelési körének szűkítését a jogintézmény célját is figyelembe vevő értelmezés sem támasztja alá.

- 3.3. A többségi határozat indokolása a 1813/B/2010. AB határozatra (ABH 2011. október, 976.; a továbbiakban: Abh.3.) hivatkozással úgy foglal állást, hogy „[a] pro futuro megsemmisítés azonban az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazás lehetőségével és egyben kötelezettségével jár mindenki számára”, továbbá, hogy „amikor az Alkotmánybíróság [...] az alkotmányellenes jogszabály hatályvesztését a jövőben meghatározott időpontban jelöli meg, akkor lényegében maga terjeszti ki az alkotmányellenes jogszabály alkalmazásának időtartamát, amely az ügyben eljáró bíróság számára is irányadó” [III. 4. pont].

Álláspontom szerint az Abh.3.-beli fent hivatkozott megállapításokat az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben nem lett volna szabad precedensként követnie, mivel a döntést akkor még az Alkotmány és a régi Abtv. alapján hozta meg. Ehhez képest az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizárólag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban [vö. a párhuzamos indokolásom 3.2. pontja]. Éppen ezért a jelen ügyben azt kellett volna megvizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.

Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (tehát az ex nunc megsemmisítéstől és ex nunc alkalmazási tilalomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt [A]) az Alaptörvény védelme, [B]) a jogbiztonság vagy [C]) az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az alkotmánybírói megsemmisítés joghatása beálltának (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – tehát adott esetben a pro futuro megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű. Ilyen esetben is minden ügyben egyedileg tartom szükségesnek annak vizsgálatát, hogy mi volt az indoka a megsemmisítés jövőbeli időpontjának, és ehhez képest az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről szóló határozatának közzététele és a jogszabály hatályvesztése közötti alkalmazása vonatkozásában utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.

Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak olyan irányban kellene alakítania joggyakorlatát, hogy a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelése irányuló bírói kezdeményezések és alkotmányjogi panaszok esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei fennállásának megfontolt mérlegelése alapján döntsön.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

III/505/2012.

Melléklet

1. III/626/2012	4.M.203/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
2. III/627/2012	4.M.976/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
3. III/628/2012	2.M.839/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
4. III/629/2012	6.M.871/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
5. III/630/2012	2.M.840/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
6. III/631/2012	2.M.117/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
7. III/632/2012	1.M.169/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
8. III/634/2012	6.M.857/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
9. III/635/2012	6.M.1141/2010	Debreceni Munkaügyi Bíróság
10. III/636/2012	8.M.497/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
11. III/637/2012	4.M.326/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
12. III/638/2012	8.M.7/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
13. III/639/2012	2.M.386/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
14. III/640/2012	2.M.388/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
15. III/641/2012	2.M.389/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
16. III/642/2012	2.M.361/2011	Szegedi Munkaügyi Bíróság
17. III/1447/2012	43.M.4858/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
18. III/ 1448/2012	43.M.3638/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
19. III/1449/2012	43.M.3885/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
20. III/1450/2012	1.M.231/2011	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
21. III/1451/2012	9.M.842/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
22. III/1452/2012	9.M.1945/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
23. III/1453/2012	22.M.2491/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság

24. III/1454/2012	18.M.3258/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
25. III/1455/2012	22.M.2120/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
26. III/1456/2012	18.M.2667/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
27. III/1457/2012	3.M.112/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
28. III/1460/2012	22.M.3261/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
29. III/1461/2012	4.Mf.21.181/2011	Szolnoki Törvényszék
30. III/1464/2012	4.Mf.21.239/2011	Szolnoki Törvényszék
31. III/1562/2012	3.M.117/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
32. III/1564/2012	3.M.115/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
33. III/1565/2012	6.M.425/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
34. III/2024/2012	1.M.114/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
35. III/2059/2012	2.M.144/2011	Debreceni Munkaügyi Bíróság
36. III/2209/2012	9.M.2932/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
37. III/2210/2012	22.M.3119/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
38. III/2533/2012	6.M.826/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
39. III/2535/2012	3.M.89/2012	Szekszárdi Munkaügyi Bíróság
40. III/2567/2012	22.M.1025/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
41. III/2907/2012	37.M.3034/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
42. III/2908/2012	37.M.4036/2010	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
43. III/2922/2012	45.M.2703/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
44. III/2923/2012	37.M.3033/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
45. III/3049/2012	14.M.155/2012	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
46. III/3077/2012	14.M.223/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság

**Az Alkotmánybíróság 35/2012. (VII. 17.) AB határozata
a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény egyes alkotmányellenesnek minősített
rendelkezései alkalmazásának kizárására irányuló indítványok elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának megállapítására irányuló bírói kezdeményezések tárgyában – *dr. Holló András, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla és dr. Stumpf István* alkotmánybírók párhuzamos indoklásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek – a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIX törvény 1. §-ával megállapított – 17. § (1) bekezdése alkotmányellenesnek minősített és a határozat közzétételét követő naptól, 2011. április 8-tól hatálytalan rendelkezésnek a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság előtt 3.M.310/2011. szám alatt, valamint e határozat mellékletében felsorolt, folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh.1.) – egyéb rendelkezések mellett – megállapította, hogy a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek (a továbbiakban: Ktv.) – a Ktv. módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. törvény 1. §-ával megállapított – 17. § (1) bekezdése – amely lehetővé tette a köztisztviselői

jogviszony munkáltató általi indokolás nélküli megszüntetését – alkotmányellenes, ezért azt megsemmisítette. A megsemmisített rendelkezés a határozat közzétételét követő napon veszítette hatályát.

Az Abh.1. III. pontjában kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése azért alkotmányellenes, mert sérti az Alkotmányról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvét, a 70/B. § (1) bekezdésében szabályozott munkához való jogot, a 70. § (6) bekezdésében szabályozott közhivatal viseléséhez való jogot, az 57. § (1) bekezdésében szabályozott bírósághoz fordulás jogát, és az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogot.

Az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdését „ex nunc” hatállyal – a határozat közzétételét követő nappal – semmisítette meg. A megsemmisítés időpontjának meghatározásakor az Alkotmánybíróság figyelemmel volt a megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazására történő felkészülési idő teljes hiányára, valamint arra, hogy a megsemmisítés következtében a köztisztviselők felmentése nem marad szabályozás nélkül, mivel a Ktv. 17. §-ának további rendelkezései tartalmazznak szabályokat a köztisztviselői jogviszony munkáltató által történő megszüntetésére.

Az Abh.1. meghozatalát követően az Alkotmánybírósághoz – 2011-ben és 2012-ben – több bírói indítvány érkezett, amelyekben a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság, a Tatabányai Munkaügyi Bíróság, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság, a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, valamint a Fővárosi Munkaügyi Bíróság bírái kezdeményezték a Ktv. 17. § (1) bekezdésének az előttük folyamatban lévő ügyekben való alkalmazhatósága kizárásának megállapítását.

Az indítványokra okot adó konkrét perekben a köztisztviselő felperesek közszolgálati jogviszonyát a munkáltatók a Ktv. 17. § (1) bekezdése alapján felmondták. A felperesek a perek többségében a köztisztviselői jogviszony indokolás nélküli jogellenes megszüntetésének megállapítása és a jogellenes megszüntetés következményeinek alkalmazása iránt indítottak pert a munkáltatóval szemben.

Azokban az ügyekben, amelyek 2011-ben érkeztek, a bíróságok az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 38. §-a alapján a per felfüggesztése mellett az Alkotmánybírósághoz fordultak és az előttük folyamatban lévő perekben alkalmazási tilalom kimondását kérték az Alkotmánybíróság által megsemmisített Ktv. 17. § (1) bekezdésére. Indokolásul hivatkoztak a 8/2011. (II. 18.) AB határozatra, az Abh.1.-re és a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra.

Az Alkotmánybíróságon 2011-ben indult eljárásokban az Alkotmánybíróság 2012 januárjában az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint felhívta az indítványozókat indítványuk kiegészítésére. Egy indítványozó, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság bírása egészítette ki a felhívás alapján az indítványát. Álláspontja szerint a megsemmisített jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, az I. cikk (1)–(3) bekezdésébe, a II. cikkbe, a XV. cikk (1) bekezdésébe és a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközik.

Azok az indítványozók akik 2012-ben terjesztették elő indítványukat, az Abtv. 25. §-ára utalással hivatkoztak arra, hogy amennyiben a Ktv. 17. § (1) bekezdését a konkrét perben kellene alkalmazni, az alaptörvény-ellenességet valószínűsítené meg. Utaltak az Abh.-ra és a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra is. Több perben a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírójának álláspontja az, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésébe, a II. cikkbe, a XII. cikk (1) bekezdésbe, a XXIII. cikk (8) bekezdésbe és a XXVIII. cikk (1) bekezdésbe ütközik.

Egy másik – szintén a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság bírása – indítványozó szerint a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdésbe, T) cikk (3) bekezdésbe, a II. cikkbe, a XII. cikk (1)–(2) bekezdésbe, a XVII. cikk (1) és (3) bekezdésbe, a XXIII. cikk (8) bekezdésbe, a XXV. cikkbe és a XXVIII. cikk (7) bekezdésbe ütközik.

Az Alkotmánybíróság együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelte az előtte e tárgyban folyamatban lévő ügyeknek az egyesítését az Abtv. 58. § (2) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 32. § (1) bekezdése [MK. 2012/1. szám, 237.o.] alapján mert azok tárgya egymással összefügg.

II. 1. Alaptörvény érintett rendelkezései szerint:

„24. cikk

(2) Az Alkotmánybíróság

b) bírói kezdeményezésre felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;”

2. A régi Abtv. – 2011. december 31-ig hatályban volt – szabálya:

„38. § (1) A bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy közjogi szervezetszabályozó eszközt kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.

(2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”

„43. § (1) Azt a jogszabályt vagy a közjogi szervezetszabályozó eszközt, amelyet az Alkotmánybíróság a határozatában megsemmisít, az erről szóló határozatnak a hivatalos lapban való közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.

(2) A jogszabálynak vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz megsemmisítése, – (3) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, s a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

[...]

(4) Az Alkotmánybíróság a 42. § (1) bekezdésében, valamint a 43. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott időponttól eltérően is meghatározhatja az alkotmányellenes jogszabály hatályon kívül helyezését vagy konkrét esetben történő alkalmazhatóságát, ha ezt a jogbiztonság, vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.”

3. Az Abtv. hatályos szabálya:

„25. § Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.”

III. A bírói kezdeményezések nem megalapozottak.

1. A jelen eljárás alapját képező folyamatban lévő peres ügyekben eljáró bírák egy része az Alkotmány és a régi Abtv. hatályban léte alatt nyújtotta be indítványát. Az indítványok előterjesztése után Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt, 2012. január 1. napján pedig hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény).

Az Alaptörvény hatályba lépése miatt az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az Abh.1.-ben – az Alkotmányban biztosított jogokra tekintettel – tett megállapítások alkotmányossági szempontból mennyiben felelnek meg az Alaptörvény rendelkezéseinek. Abban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapvető vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, mely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybíróság fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát.

Egy indítványozó indítványkiegészítésben, további indítványozók – akik 2012-ben kezdeményezték az Alkotmánybíróság eljárását – eredeti indítványukban a jelen határozat I. pontjában írtak szerint megjelölték azt, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése – ha a perben azt alkalmazni kellene – álláspontjuk szerint az Alaptörvény mely rendelkezéseit sérti. Az Alaptörvény megjelölt rendelkezései – a T) cikk, az I. cikk (1)–(3) bekezdése, a XII. cikk (2) bekezdése, XVII. cikk (1) és (3) bekezdése, a XXIII. cikk (8) bekezdése, a XXV. cikk, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése kivételével – tartalmilag ugyanazok az alkotmányi szabályok, amelyek alapján az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben megállapította a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét.

Az Alkotmánybíróság az Abh.1.-ben a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elve, a munkához való jog, a közhivatal viseléséhez fűződő alapjog, az emberi méltóság védelméhez fűződő jog, valamint a hatékony bírói védelemhez fűződő jog sérelmét jelölte meg.

Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. A jogállamiság elvét az Alapvetések fejezetének B) cikk (1) bekezdése, az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot a Szabadság és felelősség fejezet II. cikke, a munkához való jogot a XII. cikk (1) bekezdése, a közhivatal viseléséhez fűződő jogot a XXIII. cikk (8) bekezdése, a hatékony bírói védelemhez való jogot pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza. Nem ideértve az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogot, az alapjogok és az állami működés alapelveinek rögzítése szövegszerű azonosságot mutat az Alkotmányban és az Alaptörvényben.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét az Alkotmány több olyan rendelkezésének [2. § (1) bekezdése, 70/B. § (1) bekezdése, 70. § (6) bekezdése, 57. § (1) bekezdése, 54. § (1) bekezdése] sérelme miatt állapította meg, melyek az Alaptörvényben is szabályozásra kerültek, az indítványozók által felhozott további alkotmányossági kérdéseket az Alkotmánybíróság – az alábbiakra való utalással – nem vizsgálta érdemben.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdésének az Abtv. 25. §-a szerinti alaptörvény-ellenesség vizsgálata szükségtelen, az Alaptörvény hatálybalépése sem a megsértett alapjogok és alkotmányos elvek alapján nem indokolja az alaptörvény-ellenesség ismételt vizsgálatát. Az Alkotmánybíróság az

alaptörvény-ellenesség tekintetében a jelen határozat alapjaként elfogadja az Abh.1.-ben a Ktv. 17. § (1) bekezdés alkotmányellenessége tárgyában tett megállapításokat. Ezenkívül utal arra is, hogy ha az Alkotmánybíróság által korábban alkotmányosértőnek minősített és megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát más alaptörvényi tételre (alkotmányos összefüggésre) tekintettel kéri felülvizsgálni, mint amilyen alkotmányos összefüggés alapján az Alkotmánybíróság az adott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést megsemmisítette, az okafogyott eljárás. [Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) TÜ határozat 60. § (3) bekezdése, MK 2012/1. szám 252. o.] Az Alkotmánybíróság ezért a továbbiakban a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket vizsgálta meg.

2. Az Alkotmánybíróság 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (ABK, 2011. május, 396., a továbbiakban: Abh.2.) értelmezte a régi Abtv. 43. § (1)–(2), illetve (4) bekezdéseit. Korábbi gyakorlatát megváltoztatva az alábbi megállapításokat tette: Az Alkotmánybíróság gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. A bíró az Alkotmány 50. § (1) bekezdése szerinti alkotmányos kötelezettségét akkor tudja maradéktalanul teljesíteni, ha az alkotmányos jog alkalmazásával, értelmezésével dönt az elé tárt jogvitákban. A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a régi Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybíróság pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.).

Az Abh.2.-ben – ahogyan azt 76/2011. (X. 28.) AB határozat (ABK 2011. október, 897, 899.) tartalmazza – a jogbiztonság elvének érvényesítése érdekében, az Alkotmánybíróság egyéni alkotmányvédelemben fennálló alkotmányos kötelezettsége, valamint a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elve alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy hatásköri szabályai megadják a lehetőséget a bírói kezdeményezések esetében az alkotmányellenes jogszabály alkalmazási tilalmának általános, minden folyamatban lévő perre kiterjedő kizárására, illetve arra is, hogy korábban megállapított alkotmányellenesség esetén az alkalmazási tilalomról önállóan döntsön. Az Abh.2. ugyan lehetőséget adott arra, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondását kezdeményezzék a bíróságok, de csak abban az esetben, ha a korábbi határozat bírói kezdeményezés alapján állapított meg alkotmányellenességet és rendelt el a bírói kezdeményezésekkel érintett konkrét ügyekben alkalmazási tilalmat.

Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna dönteni, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.

Az Abh.2. kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatától eltérve, arra a következtetésre jutott, hogy bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez. Olyan esetben tehát, amikor a konkrét peres eljárásban a bíró alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve az alkalmazandó jog alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezi, az Alkotmánybíróság által megállapított alkotmányellenesség hatálya főszabály szerint kiterjed minden, az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel megegyező ténybeli és jogi alapból származó folyamatban lévő peres eljárásra is. (...) Emellett meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban. Ezt indokolja az alkotmányos jog érvényesítésének bírói kötelezettsége, és a peres felek bíróság előtti egyenlőséghez, illetve a törvényes bíróhoz való alapjogainak érvényesíthetősége a jelen határozat IV. pontjában kifejtettek szerint. Ezért az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alapból származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybíróság.”

Ezek a megállapítások konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoznak. Az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született. Az Abh.2. nem bíralt

el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be.

3. A jelen ügghöz egyesített bírói kezdeményezések egy részének benyújtását követően hatályát veszítette a régi Abtv. A jelenleg hatályban lévő Abtv. 25. §-a változatlanul lehetővé teszi azt, hogy ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezze a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

Az Abtv. 41. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A 45. § (4) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot arra, hogy a 45. § (1)–(3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározza az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az Abtv. lehetővé teszi, hogy bírói kezdeményezés alapján egyedi ügyben a jogszabály alkalmazhatatlanságát mondja ki az Alkotmánybíróság.

Ezt a szabályt azonban – az Abh.2.-ben kifejtettekre tekintettel – az Abtv. jogkövetkezményre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

Az Abtv. 45. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály megsemmisítése nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az Alkotmánybíróság ettől eltérően is meghatározhassa az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az Abtv. 25. §-a bírónak, és az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során teszi lehetővé, hogy olyan jogszabály alkalmazandóságánál, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, kezdeményezze az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az újabb alkalmazási tilalmat akkor lehet elrendelni az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján, ha ez szolgálja a jogbiztonságot és a törvény előtti egyenlőséget, vagyis a hasonló ténybeli alaptól származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálását a bíróság előtt.

4. Absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya, kivéve, ha ezt az Abtv. lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság így dönt (pl. jogerősen befejezett büntetőeljárások felülvizsgálatának elrendelésénél, vagy ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.) Alaptörvény-ellenes jogszabály vagy jogszabály alaptörvény-ellenes értelmezése alapján számos tényállás keletkezik folyamatosan, amelyek eltérő szakaszban, vagy az eljárások különféle fázisaiban lehetnek. Ezért az Alkotmánybíróságnak lehetősége van az Abtv. alapján arra, hogy a jogkövetkezményeket az alaptörvény-ellenességet megállapító határozatában viszonylag szabadon határozza meg és a következményeket illetően az egyedi esetekben mérlegeljen a jogbiztonság, az egyéni jogok védelme és az alaptörvény-védelem szempontjai között. Az Abh.1. ex nunc hatállyal semmisítette meg a Ktv. 17. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. Ezért a hasonló ténybeli alaptól származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben.

Az Alkotmánybíróság a kifejtettek alapján a Ktv. 17. § (1) bekezdésének a jelen eljárás tárgyát képező, folyamatban lévő munkaügyi perekben való alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasította.

A határozat közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/506/2012.

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozat rendelkező részében az elutasítást támogatom, de az indokolás egyes megállapításaival nem értek egyet.

1. Az indokolás 3. pontjának első mondata az egyedi ügyben döntő bíró Alkotmánybírósághoz fordulásának szabályozását tévesen azonosnak veszi az előző Abtv.-ben és a jelenlegiben. Ugyanis míg az előzőben a bírónak csak akkor kellett az Alkotmánybírósághoz fordulnia az előtte folyó ügy eljárásának felfüggesztése mellett, ha az alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességét észlelte, addig a jelenlegi Abtv. 25. §-a ezentúl akkor is kötelezővé teszi ezt, ha olyan jogszabályt kellene alkalmaznia, melynek alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, és kérnie kell az alkalmazási-tilalom kimondását. Ezt az új kötelezettséget pedig nem szűkíti le ez a szabály az alaptörvény-ellenesség kimondásának valamelyik fajtájára, hanem általános jelleggel teszi. Ezért az Abtv. vonatkozó szabályának megváltozása nem teszi lehetővé, hogy a 35/2011. (V. 6.) AB határozatra hivatkozással – mely az előző Abtv. szabályozást vette alapul – lehessen kizárni az absztrakt normakontroll útján alkotmányellenesnek nyilvánított és megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazási tilalmának indítványozását a bíró által. A jelenlegi Abtv. 25. §-a erre feljogosítja, sőt kötelezi a bírót. Nem vitás azonban, hogy ez a változás feszültségben áll a jelenlegi Abtv. által is tartalmazott szabállyal, amely a leggyakoribb megsemmisítési időpontot szem előtt tartva úgy rendelkezik a 45. § (3) bekezdésében, hogy a megsemmisítés közzététele napja előtt létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket nem érinti a megsemmisítés. Ebből pedig az következik, hogy noha a megsemmisítést kérő bírónak az előtte folyó ügyben már nem kell alkalmaznia a megsemmisített jogszabályi helyet – és ugyanígy az alkotmányjogi panasszal az alkalmazott jogszabályi hely megsemmisítését elérő indítványozó ügyében sem –, az összes többi, megsemmisítés előtti jogviszonyokból eredő jogokra és kötelezettségekre igen. A többi bíró tehát, ha eléjük kerül ilyen jogokból származó vitás ügy eljárása, nem kérhetné e szerint az alkalmazási tilalom kimondását. A jelenlegi Abtv. 25. §-a és a 45. § (3) bekezdése így nyilvánvalóan ellenkező irányokba igazítja el a bírakat, így az Alkotmánybíróságnak ezt a dilemmát kellett volna a jelenlegi határozatában valamelyik irányban

feloldani ahelyett, hogy az előző szabályzáson alapuló 35/2011. (V. 6.) AB-határozatot ismételte meg mechanikusan. Párhuzamos véleményben én úgy látom feloldhatónak ezt az ellentmondást, ha abból indulunk ki, hogy a megsemmisítéshez vezető bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz mintegy ösztönzéseként az alkotmányossági ellenőrzés útba indítására prémiumként kapja csak ezt a lehetőséget – mintegy a közérdek segítése fejében –, és szigorú elvek szerint itt is kellene maradni a megsemmisítés hatásának. Ebből következik, hogyha az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a jogbiztonság és a beteljesedett jogviszonyokba belenyúlás elkerülése érdekében nem él a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel, akkor az említett prémiumtól eltekintve egyetlen további esetben sem lehet alkalmazási tilalmat kérni és elrendelni. Vagyis a jelzett ellentmondás feloldását én elvi okok miatt a 45. §. (3) bekezdés javára látom megfelelőnek. Ez pedig nagyobb felelősséget róna az Alkotmánybíróság tagjainak a vállára azzal, hogy ha a megsemmisített jogszabályi hely gyakorlati hatásai úgy diktálják, akkor sűrűbben éljen a visszamenőleges hatályú megsemmisítéssel akár a szabály létrejötté időpontjáig visszamenve, vagy ennél későbbi, de a megsemmisítéstől korábbi időpontban. (Ennek lehetőségére lásd az alábbi fejtegetéseket.)

2. Ehhez kapcsolódóan nem értek egyet az indokolás 4. pontjában tett azzal a megállapítással, hogy „Az absztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell hogy legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van. Vagyis fő szabály szerint egy AB-határozatnak sem lehet visszaható hatálya (...)” Más alkotmányos értékek – például a jogbiztonság – valóban szükségessé tehetik, hogy adott esetben az Alkotmánybíróság ne alkalmazza a létrehozási időponthoz visszanyúló jogszabály-megsemmisítést, de így elvi tételként ezt tiltottként rögzíteni a jogalkotói szabályváltoztatás és az alkotmányellenesség címén való megsemmisítés eltérő természetének téves értékelését jelenti. A jogalkotó különböző célszerűségi, politikai szempontok szerint, vagy akár dogmatikai helyesbítés céljából változtatja meg a szabályokat, amit bármikor megtehet. Ezzel szemben az Alaptörvény a törvények és más jogszabályok felett egy ezeknek normatív keretet adó és hosszútávon változatlan legfelső jogot jelent, és így ha egy törvény vagy más jogszabály ebbe ütközik, akkor a főszabály szerint éppen hogy a létrehozataluktól történő megsemmisítés tézise a helyes, és csak a jogbiztonság és a már teljesedésbe ment jogviszonyok megbolygatásából keletkező esetleges károk tehetik indokolttá az alaptörvény-ellenes jogszabály hatásának tolerálását a megsemmisítés időpontjáig. Ebből az érvelésből következik, hogy indokolnia inkább azt kell az Alkotmánybíróságnak, hogy miért nem a létrehozástól kezdődően semmisíti meg az alkotmányellenesnek talált jogi rendelkezést – még ha gyakoriságot tekintve valószínűen az ettől való eltekintést fogják indokolni az esetenként felmerülő okok. Itt kell megjegyezni, hogy a megsemmisítés időpontjának megválasztását lehetővé tevő Abtv. 45. § (4) bekezdése az ex nunc és a pro futuro megsemmisítés mellett nem csak az ex tunc – a létrehozás időpontjáig visszamenő – megsemmisítést teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára, hanem bármely más időpontot is a létrehozás után. A jogászi közvéleményben ez ugyan szokatlannak tűnhet, de előfordulhat, hogy a visszamenő hatállyal történő megsemmisítéstől eltekintés révén létrejövő alkotmányellenes hatások egy időponttól nagyobb gyakorisággal jelentkeztek a joggyakorlatban, és így célszerű lehet, hogy ha nem is ex tunc hatállyal, de a megsemmisítés időpontjától időben korábbi időpontot állapít meg az Alkotmánybíróság a megsemmisítés hatályának. Az általam vitatott állítás az ex nunc megsemmisítés főszabályként deklarálására ezt a lehetőséget is kizárná, és ez a 45. § (4) bekezdéshez képest szűkítené az Alkotmánybíróság mozgásterét.
3. A fentiekhez képest kisebb jelentőségű, de jelezni szeretném, hogy egyrészt tévesnek tartom az indokolás 1. pontjában annak rögzítését, hogy az előző Alkotmányhoz hasonlóan a jelenlegi Alaptörvény is tartalmazza a munkához való jogot, másrészt nem tudom elfogadni a korábbi alkotmánybírói határozatok által megfogalmazott „hatékony bírói védelemhez való jog” fenntartását a jelenlegi Alaptörvény révén megváltozott alkotmánybírói szerep miatt sem.
  - A. Míg az előző Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése úgy fogalmazott, hogy „A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához” addig a jelenlegi Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése már nem tartalmazza a munkához való jogot, csak a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának a jogát, és a (2) bekezdés csak azt teszi az állam kötelezettségévé, hogy törekedjen a munkavégzés elősegítéséhez a feltételek megteremtésére.
  - B. Nem tudom elfogadni a hatékony bírói védelemhez való jog megkonstruálását, amit az indokolás 1. pontja szintén tartalmaz, és ezt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből véli levezethetőnek. Ez annak a parttalanná kitágítását jelenti, hogy e cikk mindenki számára a független és pártatlan bíróság általi, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírált eljáráshoz való jogot rögzítette. Ez az alaptörvényi cizellált részletezés veszne el és válna parttalanná a „hatékony bírói védelemhez való jog” konstruálásával. Addig, amíg a hazai alkotmánybíráskodásban nem volt elismert a bírói ítéletek elleni alkotmányjogi panasz, ez a kitágítás csak egyszerű

alkotmánybírói aktivizmusnak volt tekinthető, növelve a kontúr nélküli általános deklarációk számát. Ám mivel a jelenlegi Alaptörvény rendszere alatt már a bírói ítéletek ellen is lehet élni alkotmányjogi panasszal, ez a kitágítás a peresztés ügyvédek számára jelenthet egy végső eszközt a peresztés megfordításának kísérletére. A spanyol alkotmány ténylegesen is tartalmaz egy ehhez nagyon hasonló alapjogot, és a tapasztalat szerint az évente itt beadott kb. nyolcezer alkotmányjogi panasz több mint 80%-át erre a „hatékony perléshez való jogra” hivatkozva adják be, mely szám szinte működésképtelenné teszi a spanyol alkotmánybíráskodást. Ha már a magyar Alaptörvény ezt a kontúr nélküli, túlságosan általános alapjogi megfogalmazást szerencsés módon elkerülte, akkor legalább mi alkotmánybírák ne legyünk önsorsrontók, és ne hozzunk létre ilyen tartalom nélküli üres formulákat.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A többségi határozat indokolásának a korábbi alkotmánybírói gyakorlat fenntartásával kapcsolatos álláspontját [III. 1. pont] támogatom, de az indokolásnak az alkalmazási tilalom elrendelésére vonatkozó egyes megállapításaival [III. 3–4. pont] az alább részletezett okokból nem értek egyet.

1. Egyetértek a határozat többségi indokolásában alkalmazott megközelítéssel, amely szerint „[a]bban az esetben, ha az Alkotmányban szabályozott valamely alapelvet vagy alapjogot változatlan szöveggel vagy tartalmilag azonosan szabályoz az Alaptörvény is, és az egyéb körülményekben sem következett be olyan alapvető változás, amely az adott alapjog korábitól eltérő tartalmú értelmezését indokolná, az Alkotmánybírók fenntartja az adott alapjog tartalmával kapcsolatos gyakorlatát” [III. 1. pont].

Az Alkotmánybírók a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.1.) a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességének alapjaként a jogállamiság-jogbiztonság elvét, a munkához való jogot, a közhivatal viseléséhez való jogot, az emberi méltóság védelméhez való jogot, valamint a hatékony bírói védelemhez való jogot jelölte meg. Az Abh.1.-ben hivatkozott alkotmányos elvet és alapjogokat – az Alkotmányhoz hasonlóan – az Alaptörvény is elismeri és védi. Mivel az indítványozók egy része indítványkiegészítésben az Alaptörvénynek tartalmilag ugyanazokra a rendelkezéseire hivatkozott, amelyek alapján az Alkotmánybírók az Abh.1.-ben megállapította a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkotmányellenességét, egyetértek azzal is, hogy az Alkotmánybírók megvizsgálta a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazási tilalmának kimondására vonatkozó indítványi elemeket.

- 2.1. Az Alkotmánybírók 35/2011. (V. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.2.) az Alkotmány és a régi Abtv. értelmezése alapján korábbi gyakorlatát továbbfejlesztve több olyan fontos elvi megállapítást tett, amelyeket a jelen ügyben a többségi határozat indokolása az Alaptörvényre és az új Abtv.-re tekintettel is fenntartott. Ezek közül kiemelendőnek tartom a következőket [III. 2. pont]:

„Az Alkotmánybírók gyakorlata a jog kiszámítható működését tartja szem előtt. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a testület alkotmányvédelmi feladatának egyik lényeges célja az, hogy alkotmányellenes norma ne érvényesülhessen a jogrendben. [...] A két döntéshozó bírói szerv közötti kapcsolatot tehát az alkalmazandó jog alkotmányosságának garantálása teremti meg, eszköze pedig a [...] bírói kezdeményezés. A jogvitában döntést hozó bíró tehát az alkotmányos jogszabály alkalmazása révén tesz eleget Alkotmányból folyó kötelezettségének, az Alkotmánybírók pedig akkor, ha érdemben bírál el minden elé tárt bírói kezdeményezést. Ezek eredményeként állhat elő az a helyzet, hogy a hasonló ténybeli alapról származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok hasonló elbírálást nyerhetnek a bíróság előtt (ABK, 2011. május, 401.)”, illetve „bírói kezdeményezésen alapuló konkrét normakontroll eljárásban az alkotmányos jog érvényre juttatásához – adott körülmények között – fontosabb érdek fűződik, mint a csupán formális értelemben vett jogállamiság elvének követéséhez.”

„Ezért az alkotmánybírói eljárás alapjául szolgáló ügygel azonos ténybeli és jogi alapról származó peres eljárással párhuzamosan folyamatban lévő perek esetében utólag is biztosítani kell az alkalmazás kizárásának lehetőségét. Mivel a bíró alkotmányos felhatalmazása az alkotmányellenes jog mellőzésére nem terjed ki, ezért lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy csak alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói kezdeményezést is érdemben vizsgálhasson az Alkotmánybírók.”

- 2.2. Az Abh.2.-nek ezek a megállapításai – ahogy a jelen többségi határozat indokolása is rögzíti – valóban a konkrét normakontrollra és bírói kezdeményezésre vonatkoztak, és az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben nem terjesztette ki az alkalmazási tilalom önálló kezdeményezésének a lehetőségét az olyan esetekre, amikor egy alkotmánybíróági határozat hatályban lévő jogszabályról, absztrakt normakontroll eljárásban született; továbbá az Abh.2. nem bíralt el alkotmányjogi panaszt, és nem tette lehetővé azt sem, hogy alkotmányellenességet megállapító határozat meghozatalát követően kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt nyújtsanak be. Mindez azonban – az alábbiakban kifejtendő – álláspontom szerint nem jelenti azt, hogy az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel az Alkotmánybíróságnak ne lehetne, és ne kellene elbírálnia a kizárólag alkalmazási tilalom kimondására irányuló alkotmányjogi panaszt, illetve bírói kezdeményezést, akár abban az esetben is, ha a támadott jogszabályi rendelkezést az Alkotmánybíróság korábban utólagos absztrakt normakontroll eljárásban semmisítette meg.
3. Egyetértek a többségi határozat indokolásának III. 4. pontjában található érvelés kiinduló tételével, azaz, hogy „[a]bsztrakt normakontroll eljárásban az alaptörvény-ellenesség megállapításának és a jogszabály megsemmisítésének általában ugyanolyan hatása kell legyen, mint amilyen a jogalkotói hatályon kívül helyezésnek van.” Ezt a megállapítást alapvetően alátámasztja az Abtv. 45. § (1) és (3) bekezdése: a megsemmisített jogszabály(i) rendelkezés) a hatályvesztésének napjától nem alkalmazható, de ez nem érinti az ezt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- 3.1. Az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntésének joghatására vonatkozó fenti megállapítás azonban nem zárja ki azt, hogy a megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel kapcsolatos későbbi indítvány (bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz) a konkrét esetre alkalmazási tilalom kimondását kérje és azt az Alkotmánybíróság érdemben el is bírálja:
- Az Abtv. 41. § (3) bekezdése alapján ugyanis – ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene – az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét is megállapíthatja. Ha a hatályvesztés az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése következtében történt, de a megsemmisített jogszabályt a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során alkalmaznia kellene, akkor az Abtv. 25. §-a alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását; ez az Abh.2. rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelmény értelmében a bírónak nem csak joga, hanem kötelessége is. Az Abtv. azt sem zárja ki, hogy utóbb az ügyben érintett panaszos alkotmányjogi panaszban kizárólag alkalmazási tilalmat kérjen (erre természetesen a törvényi határidőn belül kerülhet sor, és az érintettnek nem kötelező ezzel a lehetőséggel élnie).
- 3.2. Az Abh.1. ex nunc hatállyal semmisítette meg a Ktv. 17. § (1) bekezdését. A határozat konkrét ügyben vagy ügyekben nem rendelt el semmilyen alkalmazási tilalmat; bírói kezdeményezésről vagy alkotmányjogi panaszról nem kellett döntenie. A többségi határozat indokolása szerint „[e]zért a hasonló ténybeli alapból származó, azonos jog alapján keletkezett jogviszonyok akkor nyerhetnek el hasonló elbírálást a bíróság előtt, ha az Alkotmánybíróság a jelen esetben sem mondja ki a Ktv. 17. § (1) bekezdése alkalmazhatatlanságát a bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben” [III. 4. pont].
- Ezzel az érveléssel több szempontból sem értek egyet.
- Egyrészt, utólagos absztrakt normakontroll eljárás keretében megállapított alkotmányellenesség esetén alkalmazási tilalom kimondására – egyedi ügy hiányában – az Abh.1.-ben fogalmilag nem kerülhetett sor, és alaptörvény-ellenesség utólagos normakontroll során történő megállapítása esetén a jövőben sem kerülhet sor. Így azon az alapon megtagadni egy későbbi, konkrét ügyben az alkalmazási tilalom kimondását, mert az első (utólagos normakontroll) ügyben erre nem került sor, olyan lehetetlen feltétel elé állítja a későbbi bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz indítványozóit, amely a jogsérelem orvoslásának szempontjával teljesen ellentétes.
- Másrészt, álláspontom szerint az Alkotmánybíróság eljárásában jogorvoslat megtagadását nem lehet a bíróságok, illetve a törvény előtti egyenlőség elvére hivatkozással indokolni. Ahogy a jelen többségi határozat indokolása is megállapítja: „Az Abh.2. értelmében a jogállamiságot és a törvény előtti egyenlőséget sértette az, hogy a határozat meghozatalát követően benyújtott bírói kezdeményezésekkel érintett ügyekben még az alkotmányellenes jogszabály alapján kellett volna döntenie, míg a többi, a határozattal érintett ügyben már nem.” Ezért az Alkotmánybíróság az Abh.2.-ben leszögezte, hogy „meg kell adni a lehetőségét annak is, hogy a konkrét normakontroll eljárásban megállapított alkotmányellenes norma általános alkalmazási tilalom kimondása hiányában se érvényesülhessen a folyamatban lévő, azonos ténybeli alapból származó, ugyanazon jog alapján megítélendő, de az Alkotmánybíróság elé el nem jutott eljárásokban”. Tehát az Alkotmánybíróság e határozatában a bíróság előtti egyenlőség elvét az

Alkotmány védelmének, a jogvédelemnek kiterjesztése, és nem pedig a törvény által egyébként lehetővé tett jogvédelem korlátozása érdekében hívta fel.

Harmadrészt, az Alaptörvény hatálybalépése következtében az Alkotmánybíróság szerepe megváltozott; az alkotmányos jogrend absztrakt, preventív védelméhez képest elmozdult az egyéni alkotmányos jogséremlmek utólagos orvosolásának, illetve az alaptörvényben biztosított jogok egyedi ügyekben történő érvényre juttatásának irányába. Az új Abtv. vonatkozó rendelkezése pedig kifejezetten lehetővé teszi az alkalmazhatóság kizárásának – tág körű – kezdeményezését. Ezért az alkalmazási tilalom Abtv. által kifejezetten megengedett indítványozási és elrendelési körének szűkítését a jogintézmény célját is figyelembe vevő értelmezés sem támasztja alá.

- 3.3. Az Alaptörvény és az új Abtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése tehát megváltoztatta az Alkotmánybíróság eljárási lehetőségeit a kizárólag alkalmazási tilalomra irányuló indítványokkal kapcsolatban. Éppen ezért a jelen ügyben azt kellett volna megvizsgálni, hogy fennálltak-e az alkalmazási tilalom elrendelésének az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei.

Az Abtv. 45. § (4) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság a főszabálytól (tehát az ex nunc megsemmisítéstől és ex nunc alkalmazási tilalomtól) eltérően is meghatározhatja a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt [A]) az Alaptörvény védelme, [B]) a jogbiztonság vagy [C]) az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az alkotmánybírósági megsemmisítés joghatása beálltának (a jogszabály hatályvesztésének) az időpontja – tehát adott esetben az ex nunc megsemmisítés ténye – az alkalmazási tilalom konkrét ügyekben történő utólagos elrendelése szempontjából az Abtv. alapján önmagában nem döntő jelentőségű.

Ha ugyanis az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség (alkotmányellenesség) megállapítása következtében – az Abtv.-ben a főszabályként meghatározott – ex nunc hatállyal semmisíti meg a jogszabályt, abból önmagában csak az következik, hogy a mérlegelés során arra jutott, hogy nyomósabb szempontok indokolták a jogbiztonság generális fenntartását. Az Alkotmánybíróság tehát nem dönt az alaptörvény-ellenes (alkotmányellenes) jogszabály ex tunc (visszamenőleges) hatályú, általános jellegű megsemmisítéséről, ha a már adott esetben huzamosabb idő óta lezárt ügyek tömeges felülvizsgálatának lehetősége, illetve a megsemmisítés következtében fellépő szabályozási hiány a jogbiztonság aránytalan sérelmével járna. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a testület a jogbiztonság érvényesülésének generális érdeke mellett adott esetben ne dönthetne máshogy az alkalmazási tilalom kérdésében az indítványozó konkrét ügyben nyilvánvalóvá tett, különösen fontos érdeke alapján.

Ezért minden – alkalmazási tilalom elrendelésére irányuló indítvánnyal kapcsolatos – ügyben egyedileg tartom szükségesnek annak vizsgálatát, hogy az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja-e, hogy az Alkotmánybíróság utóbb a konkrét ügyben tilalmat rendeljen el.

Mindezekre tekintettel álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak olyan irányban kellene alakítania joggyakorlatát, hogy a kizárólag alkalmazási tilalom elrendelése irányuló bírói kezdeményezések és alkotmányjogi panaszok esetén a kérelem elbírálásáról az Abtv. 45. § (4) bekezdésében foglalt feltételei fennállásának megfontolt mérlegelése alapján döntsön.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

III/506/2012.

Melléklet

1. III/507/2012	1.M.158/2011	Tatabányai Munkaügyi Bíróság
2. III/633/2012	1.M.233/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
3. III/1462/2012	3.M.680/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
4. III/1563/2012	3.M.116/2012	Szolnoki Munkaügyi Bíróság
5. III/2444/2012	14.M.309/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
6. III/2457/2012	6.M.428/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
7. III/2471/2012	36. M.1187/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
8. III/2814/2012	14.M.418/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
9. III/2920/2012	22.M.1397/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
10. III/2921/2012	9.M.1944/2011	Fővárosi Munkaügyi Bíróság
11. III/2955/2012	1.M.303/2011	Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság
12. III/3048/2012	14.M.813/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság
13. III/3057/2012	8.M.239/2011	Tatabányai Munkaügyi Bíróság
14. III/3078/2012	14.M.279/2011	Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság

VII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5017/2012/8. számú határozata

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

a dr. Horváth Zsuzsanna jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala (1056 Budapest, Váci utca 62–64.) indítványozó,

a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testületének

az építmény- és telekadóról szóló 41/2010. (XII. 20.) XI. rendelet módosításáról szóló 8/2011. (III. 2.) XI. rendeletének felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárásban,

meghozta az alábbi

határozatot:

1. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzat Képviselő-testületének az építmény- és telekadóról szóló 41/2010. (XII. 20.) XI. rendelet módosításáról szóló 8/2011. (III. 2.) XI. számú rendelete törvényellenes, ezért az 2013. január 1. napján nem lép hatályba.
2. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli a határozata Magyar Közlönyben való közzétételét.
3. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli, hogy határozatát – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon hirdessék ki.
A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

- I. 1. A Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Indítványozó) 30BP-489/1/2011. szám alatti 2011. április 18-án kelt törvényességi észrevételében felhívta a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testületét (a továbbiakban: érintett Önkormányzat), hogy módosítsa az építmény- és telekadóról szóló, 8/2011. (III. 2.) XI. rendeletét (a továbbiakban: Ör.) – amely a 41/2010. (XII. 20.) XI. rendelete 7. § g) pontját módosítja – mivel az törvényt sértő.
2. Az érintett Önkormányzat képviselő-testülete 2011. június 23-i testületi ülésén megtárgyalta, de 230/2011. (VI. 23.) határozatában nem fogadta el a törvényességi észrevételben foglaltakat.
3. Az Indítványozó ezt követően a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 98. § (2) bekezdés a) pontja alapján az Alkotmánybírósághoz fordult és kérte az Ör. támadott rendelkezésének alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését.
4. Az Indítványozó azzal indokolta törvényellenességre – és alkotmányellenességre – alapozott álláspontját, hogy az Ör. támadott rendelkezése a kivetett építményadó alól olyan indokok alapján biztosít mentességet, amelyre a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) nem ad lehetőséget az önkormányzati jogalkotó számára. Az építményadó vagyoni típusú adó, így az adókötelezettségnek minden adóalany esetében ugyanaz az alapja, jelesül az ingatlan tulajdon, azaz az adóalany tulajdonosi minősége. Ebben a körben az Indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 55/2008. (IV. 24.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) foglaltakra, amelyben a testület hátrányosan megkülönböztetőnek minősítette azt az önkormányzati szabályozást, amely szerint bizonyos lakásméret alatt nem kell megfizetnie az adót annak a magánszemélynek, aki az év első napján állandó lakosként van bejelentkezve az adó alapjául szolgáló ingatlanba.
Az Indítványozó sérelmezte a támadott rendelkezést azért is, mivel az a Hatv.-be ütközően törvényt sértő cél megvalósítását szolgálja, jelesül az állandó lakosok számának növelése érdekében az önkormányzat normatív állami támogatásának növelését.
Végül az Indítványozó aggályosnak minősítette a rendelkezést azért is, mert a mentesség nem csupán arra a lakástulajdonra terjed ki, amelybe a tulajdonos állandó lakosként bejelentkezett, hanem a tulajdonos valamennyi kerületi ingatlanára, amelyet lakásként használ, illetve hasznosít.

5. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 52. §-a alapján megküldte az indítványt az érintett Önkormányzatnak állásfoglalása beszerzése érdekében.
6. Az érintett Önkormányzat határidőben megküldött érdemi állásfoglalásában vitatta az Ör. támadott rendelkezésének törvénysértő jellegét. Részben a Hatv.-ben biztosított szabályozási autonómiájára, részben pedig a szabályozás kettős céljára hivatkozott. Eszerint a mentesség előnyt jelent a kerületi állandó lakosok és a kerületben székhellyel rendelkező gazdasági társaságok számára, részben viszont a kerületi állandó lakosok számának növekedése az önkormányzat magasabb állami normatívákban megjelenő gazdasági érdekét szolgálja.

II.

1. Az indítvány megalapozott.
2. A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör.-t az indítvány keretei között vizsgálta.
2012. január 1-jén hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye. Az Alaptörvény 25. cikk c) pontja szerint a bíróság dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. A Bszi. 24. § (1) bekezdés f) pontja szerint a Kúria dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 72. § (1) szerint „[a] 71. §-ban foglalt rendelkezéstől eltérően az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján a bírósághoz kell áttenni az e törvény hatálybalépését megelőzően a fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve jogelődje által előterjesztett olyan indítványt, amely jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban önkormányzati rendelet vizsgálatára irányult, és az indítvány tartalmában önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközését állítja. Az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt végzésével az indítványt áttette a Kúriához.
3. Az Indítványozó indítványát elsődlegesen az 1949. évi XX. törvény 70/A. § (1) bekezdésében megfogalmazott hátrányos megkülönböztetés tilalmára alapította, amely alkotmányos elvet az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében is rögzít.
A Bszi. 24. § (1) bekezdés f) pontja értelmében a Kúria Önkormányzati Tanácsa „dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről”. E hatásköri szabály a Köf. 5031/2012. szám alatti határozat értelmében azt jelenti, hogy a Kúria, illetve a Kúria Önkormányzati Tanácsának feladata az, hogy „az önkormányzati normákat a törvényekkel összhangba hozza, illetőleg – az új jogalkotást tekintve – összhangban tartsa” [MK. 2012/76. szám, 12041, 12045. II.6., a továbbiakban: Köf.]. Az önkormányzati rendelet Alaptörvénybe ütközésének vizsgálatára a Kúria Önkormányzati Tanácsának nincs hatásköre, ezért ebben a tekintetben az Indítványt a Bszi. 55. § (3) bekezdése alapján elutasította.
4. A hivatkozott határozatban megállapította továbbá azt is, hogy „az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állni” (Köf.5031/2012., MK. 2012. évi 76. szám, 12041, II.6. pont). A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezért a jelen határozatában is rámutat arra, hogy az Ör. törvényességét a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálja. A vizsgálat alapját a jelen esetben – és figyelemmel arra a tényre, hogy a módosító önkormányzati rendelet még nem lépett hatályba –, a módosító Ör. támadott rendelkezése képezi.
5. Az Ör. támadott 2. §-a [a módosítandó önkormányzati rendelet 7. § g) pontja] értelmében mentesek az adó alól „azon lakások és lakrészek, amelyeket az adóalany lakás céljára használ vagy hasznosít; feltéve, ha a tulajdonos az adóév január 1. napján a XI. kerületben állandó lakóhellyel (nem magánszemély esetén: székhellyel) rendelkezik, az óvóhely, a lakóközösségek közös tulajdonában és közös használatában lévő helyiségek”.
A rendelkezés értelmében mentes az építményadó alól a lakás, vagy lakrész, amelyet lakás céljára használ vagy hasznosít az adóalany, akár úgy, hogy magánszemélyként maga lakik a lakásban mint tulajdonos, akár úgy, hogy magánszemélyként vagy gazdasági társaságként bére adja. A mentesülés a magánszemély illetve gazdasági társaság adóalany minden XI. kerületi ingatlanára kiterjed.
A mentesség feltétele az, hogy a magánszemély az adóév január 1. napján állandó lakóhellyel, a vállalkozó pedig bejelentett székhellyel rendelkezzen a XI. kerületben.
6. Az Alaptörvény értelmében „[a] helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között (...) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről”. Jóllehet a helyi önkormányzatok a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 44/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti gazdálkodási önállósággal az Alaptörvény értelmében már nem rendelkeznek, a helyi adópolitika kialakításában mégis relatíve nagy a szabadságuk.
7. Az adó közjövedelem, amely részben megteremti az állam és a közszolgáltatások anyagi alapját, részben pedig gazdaságpolitikai eszköz, mivel direkt vagy indirekt módon befolyásolja, orientálja a gazdasági élet szereplőinek magatartását.

Az adó a helyi közhatalom kezében is eszköz. Az adópolitika kialakításakor az önkormányzat az adó révén gazdaságossági, szociálpolitikai, helyi politikai, a költségvetési egyensúlyt szolgáló avagy egyéb szempontokat érvényesíthet. E szempontok jelennek meg akkor, amikor a helyi önkormányzat mérlegeli a helyi adó bevezetését, dönt arról, hogy a helyi adók melyikét, mikortól, milyen körben és milyen részletszabályokkal vezeti be.

8. A helyi önkormányzat mérlegelési jogkörének a törvényi szabályok, ezen belül különösen a Hatv. rendelkezései szabnak korlátokat. A helyi közhatalom törvényben meghatározott körben, és meghatározott forrásokra tekintettel vehet ki adót. A Hatv. korlátokat állít az adóalanyok meghatározott körére, az adómérték megállapításának módjára, maximumára, illetve az adópolitika alakításában lényeges szerepet betöltő kedvezmények, és mentességek esetében is.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. esetében nem az adópolitika alakítását, hanem a törvényi keretek megtartását vizsgálja.

9. Mindemellett az adó, mint jogintézmény a helyi önkormányzati jogalkotó esetében is megtartja alapvető sajátosságait.
10. A Hatv. 6. § c) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy „az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan (...) megállapítsa”.

Az Abh.-ban kifejtettek szerint a vagyoni típusú adók célja az arányos közteherviselés elvének megvalósítása: az adó alapja minden adóalany vonatkozásában ugyanaz, az ingatlanulajdon (ABH. 2008, 525, 532–533.). Az adókötelezettség tehát törvényi okból, a tulajdonolt vagyontömegre tekintettel keletkezik. A kötelezettség tartalma pedig a vagyontömeg értékéhez és az adóalany teherviselő képességéhez kell, hogy igazodjon.

11. Az eddigiekből az alábbi következtetések adódnak:
- Amennyiben az érintett Önkormányzat az építményadó kivetésével a lélekszámhoz kötődő állami normatív támogatását kívánja növelni, úgy az építményadó jogintézményét annak 10. pontban jellemzett lényegével ellentétes célra használja.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Hatv. rendelkezéseinek értelmezése körében szem előtt tartotta az Alaptörvény N) cikkében foglaltakat. Eszerint „Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti”. Az N) cikk (3) bekezdése szerint pedig „az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek feladatuk ellátása során az (1) bekezdés szerinti elvet kötelesek tiszteletben tartani”.

- A Hatv. 6. § c) pontjának „az adóalanyok teherviselői képességéhez igazodó” fordulata a Hatv. jogegyenlőségi szabálya is egyben. Arra utal, hogy az önkormányzati jogalkotó – a 6. § d) pontjában foglalt mentességeken túl – minden adóalany esetében a teherbíró képességhez igazítottan köteles az adófizetés mértékét megállapítani.

Vagyoni típusú adók, így az építményadó esetében az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre akkor, ha a vagyontömeg értékén és az adóalany teherbíró képességén túli szempontokat is értékel, így az adófizetési kötelezettséget az adóalany igazgatási szempontú lakhatásától teszi függővé.

12. Utal továbbá a Kúria Önkormányzati Tanácsa arra, hogy a Hatv. 6. § d) pontja szerint az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy „(...) az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékaul szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel bővítsse (...)”.

Kifejezett korlátot jelent az önkormányzat adómegállapítási joga számára a Hatv. 7. § A 7. § e) pontja az adóalanyok egy meghatározott csoportja, a vállalkozók esetében úgy rendelkezik, hogy a vállalkozó „üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó és a helyi iparüzési adó megállapítása során – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a 6. § d) pontja nem alkalmazható”.

13. A Hatv. tehát a 6. § d) pontjában szélesre nyitja ugyan a helyi adó alóli mentesülés szabályozásának lehetőségét, ám az építményadó esetében a mentesség a lehetséges adótárgyak közül elsődlegesen a lakásingatlanokat érinti, azon belül pedig egyértelműen a szociálpolitikai megfontolások irányába tereli a jogalkotást. Az építményadó, mint vagyonadó esetében tehát a mentességek szabályozását elsődlegesen a lakhatási lehetőségek fenntarthatósága, a lakhatás biztonsága motiválhatja.

14. Megjegyzendő továbbá az is, hogy a Hatv. 7. § e) pontjának 2011. november 30-ától hatályos módosítása értelmében a vállalkozók üzleti célra hasznosított épülete, épületrésze, ingatlana – függetlenül az építményadó fogalmi körébe

tartozó adótárgy mibenlététől – egyáltalán nem mentesíthető a 6. § d) pont szerinti szociális avagy akár gazdasági, helyi politikai stb., szempontok alapján. A vállalkozók üzleti tevékenységük körébe tartozó épületei, épületrészei csak a 13. §, az építményadó különös rendelkezései szerint mentesülhetnek az adófizetés kötelezettsége alól.

15. A fent kifejtettekből az a következtetés adódik, hogy az érintett Önkormányzat a lakás céljára használt lakásingatlant – a lakhatás biztonságát jelentő, de az adóalany teherbíró képességét is értékelő szociálpolitikai okokra tekintettel – mentesítheti az építményadó alól. Ebben az esetben azonban a mentesség alapja a tényszerű otlakás, a lakásingatlan tényleges lakáscélú használata és nem a pusztán igazgatási jelentőséggel bíró állandó lakos minőség.

Ezzel szemben azonban a Hatv. a vállalkozó által használt építmények esetében a Hatv. 6. § d) pontján alapuló adómentességet – tekintet nélkül annak a vállalkozóra, illetve az érintett Önkormányzatra nézve esetleges gazdasági, gazdaságpolitikai előnyeire – egészében kizárja és a Hatv. 13. §-ára korlátozza.

16. A kifejtett indokok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 2. §-a – a módosítandó önkormányzati rendelet 7. § g) pontja – a Hatv. 6. § c) és d) pontjaiba, valamint a 7. § e) pontjába ütközően törvényt sértő.

A Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja értelmében „[h]a az önkormányzati tanács megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak valamely rendelkezése más jogszabályba ütközik, az önkormányzati rendeletet vagy annak rendelkezését megsemmisíti, vagy kimondja, hogy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése nem lép hatályba”.

Mivel az Ör. vizsgált és törvényt sértő rendelkezése még nem hatályos, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az 2013. január 1. napján nem lép hatályba.

Budapest, 2012. július 2.

Dr. Kalas Tibor s. k.,
az Önkormányzati Tanács elnöke

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s. k.,
bíró

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5045/2012/5. számú határozata

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a dr. Rácz Vanda jogtanácsos által képviselt Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal (2800 Tatabánya, Fő tér 4.) indítványa alapján a Dömös Község Önkormányzata (2027 Dömös, Tánacsics út 2.) ellen Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a települési hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló 16/2009. (XII. 16.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 20/2011. (XII. 16.) önkormányzati rendelet törvényellenességének vizsgálatára irányuló nemperes eljárásban meghozta az alábbi

határozatot:

1. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a települési hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló 16/2009. (XII. 16.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 20/2011. (XII. 16.) önkormányzati rendelet törvényt sértő, ezért azt kihirdetése – 2011. december 16. – napjára visszamenőlegesen hatállyal megsemmisíti.
2. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.
3. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli, hogy határozatát – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon hirdessék ki.
A határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

- I.
  1. A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja (a továbbiakban: indítványozó) Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján 2012. február 3-án törvényességi felhívással élt Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: képviselő-testület) által alkotott a települési hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéről szóló 16/2009. (XII. 16.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 20/2011. (XII. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) ellen, s felhívta a képviselő-testületet, hogy a jelzett törvénysértést 2012. március 7-ig szüntesse meg, az Ör. visszavonásával állítsa helyre a törvényes állapotot, valamint az indítványozó kérte a polgármestert, hogy a képviselő-testület intézkedéseiről 2012. március 12-ig tájékoztassa.
  2. Az indítványozó kifejtette, hogy a képviselő-testület a kitűzött határidőn belül nem válaszolt, a törvénysértést nem szüntette meg. Az indítványozó ezért Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (4) bekezdése és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 48. § (1) bekezdése alapján, a Mötv. 136. § (2) bekezdése szerint indítványozta az Ör. egésze felülvizsgálatát és megsemmisítését.
Az indítványozó előadta, hogy Dömös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. december 15-én olyan képviselő-testületi ülést tartott, amely nem volt szabályszerűen összehívva. A csatolt iratok – a képviselő-testület ülésére szóló meghívó és az ülésről készült jegyzőkönyv ülés időpontjára vonatkozó részei – alapján igazolta, hogy a polgármester a képviselő-testület 2011. december 15-ei ülését 18 órára hívta össze, ezzel szemben a képviselők a képviselő-testületi ülést reggel 7 órakor tartották meg. A Dömös Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2007. (X. 26.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ.) 12. § és 13. §-ai tartalmazzák a képviselő-testület összehívásának szabályait (a meghívás rendjét, a meghívottak körét). Az indítványozó szerint az SZMSZ. több rendelkezését sértette meg a képviselő-testület akkor, amikor nem az előre meghirdetett időpontban tartotta a képviselő-testületi ülést. Ennek következménye viszont az, hogy az ezen az ülésen meghozott döntések, így az Ör. jogsértően jöttek létre. Az indítványozó ezért az Ör. egésze megsemmisítését kérte.
  3. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Bszi. 52. §-a alapján végzésben felhívta az önkormányzatot, hogy az indítványra 30 napon belül állásfoglalást terjeszthet elő. A képviselő-testület az állásfoglalás benyújtásának lehetőségével nem élt, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa a rendelkezésre álló – s az indítványozó által becsatolt – iratok alapján hozta meg döntését.
- II.
  1. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 1. § (6) bekezdés a) pontja szerint a helyi önkormányzat a törvény keretei között önállóan alakíthatja szervezeti és működési rendjét. Az önkormányzat szervezeti felépítésének szabadságának törvényi kereteit – többek között – az Ötv. 12–18. §-ai határozzák meg. Az Ötv. 12. § (2) bekezdés értelmében „a képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését. Ha a képviselő-testület ülését a 98. § (2) bekezdés f) pontja alapján a fővárosi és megyei kormányhivatal hívja össze, az ülés levezetésére a képviselő-testület által a tagjai sorából egyszerű többséggel megválasztott levezető elnök köteles.” Az Ötv. 16. § (3) bekezdés pedig kimondja, hogy „Az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző, ha pedig a képviselő-testület ülését a 12. § (2) bekezdése szerinti esetben a levezető elnök vezeti, a levezető elnök és a jegyző írja alá.” Az Ötv. 17. § (1) bekezdés értelmében a képviselő-testületi ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek aláírására a (2) bekezdés értelmében a 16. § (3) bekezdés szabályait kell alkalmazni.
Az önkormányzati képviselő-testületi üléshez kapcsolódó garanciális szabály, egyben a demokratikus működés záloga, az Ötv. 12. § (3) bekezdésben foglalt képviselő-testületi ülés nyilvánossága. Az Ötv.-ben és más törvényekben található, az önkormányzati döntéshozatalra, benne a rendeletalkotásra vonatkozó garanciális szabályok betartása, a képviselő-testületi ülésen hozott döntések érvényességének egyik feltétele.
  2. Az indítványozó által becsatolt iratok alapján a következő állapítható meg: Dömös Község polgármestere 2011. december 9-ei keltezéssel 2011. december 15-én 18 órára összehívta Dömös Község Önkormányzat Képviselő-testületét, a meghívón a javasolt napirendi pontok között – az 5. pontban – szerepelt az Ör. megalkotása. A képviselő-testület üléséről készült jegyzőkönyv szerint a képviselő-testület előző nap a polgármester jogviszonyát felfüggesztette, ezért a képviselő-testületi ülés összehívása az SZMSZ. szerint a polgármester, akadályoztatása esetén az alpolgármester, ennek hiányában a korelnök feladata. Így a képviselő-testületi ülést a korelnök nyitotta meg és vezette, a jegyzőkönyvet is ő írta alá. A jegyzőkönyv szerint az ülésen felszólalt a polgármester, aki kifejtette, hogy a testületi ülésen nem vesz részt, mert „az SZMSZ.-nek nem felel meg egy meghirdetett ülés más időpontra való áthelyezése, előrehozása semmiképp, tehát ő ezt törvénysértőnek tartja.” Álláspontja szerint az természetes, hogy egy ülést el kell halasztani, de az mindig egy későbbi időpontra vonatkozik azért, hogy az érdeklődők tudomást

szerezhessenek és fel tudjanak készülni. A jegyzőkönyv szerint az ülést azért kellett „szokatlan időpontban” reggel 7 órára összehívni a 18 óra helyett, mert kiderült, hogy egy képviselőnek az az időpont nem megfelelő így a testület határozatképtelen lett volna. A jegyzőkönyv szerint az Ör.-t a képviselő-testület ezen az ülésén elfogadta.

3. Az SZMSZ. a képviselő-testület összehívásának részletes szabályai között a „Meghívóra” vonatkozó 12. § (1) és (2) bekezdésében az alábbiakként rendelkezik:

„12. § (1) A képviselő-testület üléseit írásbeli vagy elektronikus meghívóval kell összehívni. A meghívónak tartalmaznia kell az ülés helyét, napját, kezdési időpontját, a javasolt napirendeket, azok előterjesztőit.

A meghívóhoz csatolni kell a napirenden szereplő témák írásos előterjesztését. A meghívót a polgármester, akadályoztatása esetén az alpolgármester írja alá.

(2) A rendes ülésre szóló meghívót és a csatolt írásos előterjesztéseket, a képviselő-testület ülésének napját megelőzően legalább 5 nappal, rendkívüli ülésre szóló meghívót az ülés okának tudomásra jutása vagy a települési képviselők kezdeményezését követő 24 órán belül, de az ülést megelőzően legalább 1 nappal a képviselő-testület minden egyes tagjához el kell juttatni.”

Az SZMSZ. „Meghívottak körét” szabályozó 13. § (4) bekezdése értelmében pedig: „A képviselő-testület ülésének időpontjáról, napirendi pontjairól Dömös Község lakosságát hirdetmény formájában a Dömösi Kábel tv-n, Dömös Község internetes oldalán és a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján keresztül értesíteni kell.”

4. Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint a bíróság dönt „az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről.” A más jogszabályba ütközés adja az önkormányzati rendelet megsemmisítésének alapját a Bszi. 55. § (2) bekezdés szerint is. A jogforrási rendszerben az önkormányzati rendeletek vonatkozásában a magasabb jogszabállyal való ellentét tilalmát a más jogszabállyal való ellentét tilalma váltotta fel, amely lehetővé teszi annak vizsgálatát – és megállapítását – is, hogy az adott önkormányzat rendeletei között fennáll-e kollízió, de azt is, hogy betartotta-e az adott önkormányzat a rendeletalkotásra vonatkozóan előre meghatározott saját szabályait. Mindezek alapján vette figyelembe a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. törvényességi vizsgálata során – az Ötv. mellett – az SZMSZ. rendelkezéseit is.
5. Az SZMSZ. 12. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testületi ülések összehívása során a meghívóban nemcsak az ülés helyét, napját, és napirendjét kell szerepeltetni, hanem meg kell jelölni az ülés kezdő időpontját is. Erről az SZMSZ. 12. § (2) bekezdés szerint a képviselő-testület minden tagját az ülést megelőzően legalább 5 nappal tájékoztatni kell, az SZMSZ. 13. § (4) bekezdése pedig a lakosság tájékoztatásáról szól. Az ülés kezdő időpontjának adott napon belüli megváltoztatására – különösen az előre meghirdetettnél korábbi időpontban történő megtartására – is csak az SZMSZ.-be foglalt szabályok betartása útján van lehetőség, azaz módosított meghívó, a lakosság újbóli tájékoztatása és az újból kezdődő határidők betartása mellett. A jelen ügyben rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az SZMSZ. 12. § (1) és (2) bekezdésében és 13. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezések a képviselő-testület 2011. december 15-én reggel 7 órakor megtartott ülése vonatkozásában nem teljesültek.
6. A fentiek miatt sérült a képviselő-testületi ülések nyilvánosságát előíró az Ötv. 12. § (3) bekezdésében foglalt garanciális rendelkezés is. A Kúria Önkormányzati Tanácsa már eddigi gyakorlata során is nyomatékosította a képviselő-testületi ülések nyilvánosságának az Ötv. 12. § (3) bekezdéséből eredő garanciális szabályait. Így a Köf. 5036/2012/6. számú határozatában kimondta: az Ötv. 2. § (1) bekezdése is alapvető szinten rögzíti azt, hogy a helyi önkormányzat „(...) helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve” fejezi ki és valósítja meg a helyi közakaratot. A képviselő-testület működése körében ezért érvényesül főszabályként – az Ötv. 12. § (3) bekezdése alapján – a képviselő-testületi ülések nyilvánosságának elve. A nyilvánosság részben a képviselő-testület ülésein való részvételt, részben pedig az arról készült adatok megismerésének lehetőségét jelenti. A kettő együtt adja a nyilvánosságot, s ennek következményeként a közérdekű adatokhoz való hozzáférés lehetőségét, ami egyben megteremti a működés feletti kontroll gyakorlásának lehetőségét is. (Magyar Közlöny, 2012. évi 61. szám 9988. II.2.) A képviselő-testületi ülések nyilvánossága tehát a demokratikus önkormányzati működés előfeltétele. Sérül ezen működési elv akkor, ha a lakosságot nem tájékoztatják az SZMSZ.-be foglalt módon a képviselő-testületi ülés megtartásának helyéről és idejéről. Nem változtat az eljárási szabályok megsértésének tényén – és az ebből levonható jogkövetkezményeken – az sem, ha a lakosság egy része informális módon értesül az időpont-módosításról. Jelen ügyben a polgármester az Ötv.-ben és az SZMSZ.-ben meghatározott módon 2011. december 15-én 18 órára (és nem reggel 7 órára) hívta össze a képviselő-testület ülését. A reggel 7 órai ülés képviselő-testületi ülésként történő megtartása törvénytört volt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Ör. megalkotásához vezető eljárás során az Ötv. 12. § (3) bekezdése is sérelmet szenvedett.

7. A jogszabályalkotás – így az önkormányzati rendeletek megalkotásának is – elengedhetetlen feltétele az eljárási szabályok betartása. „Csak a formalizált eljárás szabályainak a betartásával keletkezhet érvényes jogszabály” [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 85] Ha a jogalkotás során a jogalkotási eljárás garanciális szabályai sérülnek, akkor ez az adott jogszabály közjogi érvénytelenségét vonja maga után [29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122.] Az önkormányzati rendeletalkotás garanciális szabályait törvények tartalmazzák, de adott esetben garanciális rendelkezéseket tartalmazhat az adott önkormányzat által saját maga eljárására nézve – a törvény keretei között – meghatározott helyi szabályozás is. Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, ésszerű rendbe történő lefolytatásának is lényeges feltétele. Részei ennek a képviselő-testületi ülések összehívásának, a lakosság tájékoztatásának, a napirendi javaslatok megfelelő továbbításának, az ülések vezetésének és nyilvánosságának szabályai, csakúgy, mint a megfelelő szavazataránnyal elfogadott rendelet jogszabályokban meghatározottak szerinti kihirdetése. A Kúria Önkormányzati Tanácsa jelen ügyben – a rendelkezésre álló iratok alapján – úgy döntött, hogy a rendeletalkotási eljárás garanciális szabályainak sérelme az ott elfogadott rendelet közjogi érvénytelenségét vonja maga után.
8. A Bszi. 56. § (2) bekezdés értelmében „A megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételét követő napon hatályát veszti.” Az 56. § (3) bekezdés viszont kimondja, hogy „Az önkormányzati tanács a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztését, ha azt a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok különösen fontos érdeke indokolja.” A Bszi. ezen szabályai alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsának az önkormányzati rendelet ex nunc hatályú megsemmisítése mellett lehetősége van az ex tunc, illetve a pro futuro megsemmisítésre is a jogbiztonságra tekintettel. Az Alkotmánybíróság a közjogi érvénytelenséget eredményező jogalkotási eljárás jogkövetkezményeként – a jogállamiságra, jogbiztonságra tekintettel – az adott jogszabály kihirdetése napjára történő visszamenőleges hatályú megsemmisítését jelölte meg [29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122.]. A 145/2011. (XII. 2.) AB határozatban az Alkotmánybíróság is ezt a jogkövetkezményt, azaz a kihirdetése napjára visszamenőleges hatályú megsemmisítést alkalmazta önkormányzati rendelet közjogi érvénytelensége esetén egy olyan esetben, amikor a képviselő-testület ülésének összehívására nem az Ötv.-ben és az adott SZMSZ.-ben meghatározott módon került sor (ABH 2011, 821.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa a formai hibás, garanciális rendelkezéseket mellőző önkormányzati rendeletalkotási eljárás miatt – a Bszi. 56. § (2) és (3) bekezdései alapján – az Ör. egészét annak kihirdetése, 2011. december 16. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette.
- A Kúria Önkormányzati Tanácsa határozatának Magyar Közlönyben történő közzétételét a Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon történő közzétételt pedig a Bszi. 55. § (2) bekezdés c) pontja alapján rendelte el.
- A határozat elleni jogorvoslatot a Bszi. 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2012. július 2.

Dr. Kalas Tibor s. k.,
az Önkormányzati Tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt s. k.,
előadó bíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1239/2012. (VII. 17.) Korm. határozata a Regionális Operatív Programok 2011–2013. évekre szóló akciótervének módosításáról

A Kormány úgy dönt, hogy az 1. melléklet szerint

1. visszavonja
  - a) a Dél-Alföldi Operatív Program DAOP-1.2.1,
  - b) a Dél-Dunántúli Operatív Program DDOP-1.1.3,
  - c) az Észak-Alföldi Operatív Program ÉAOP-1.1.2,
  - d) az Észak-Magyarországi Operatív Program ÉMOP-1.2.1,
  - e) a Közép-Dunántúli Operatív Program KDOP-1.2.1
kódszámú klaszterek fejlesztését célzó konstrukciókat, és
  - f) a Nyugat-Dunántúli Operatív Program NYDOP-1.1.1/A kódszámú komponenst,
2. jóváhagyja az 1. pont alapján felszabaduló – mindösszesen 2,6 Mrd Ft – forrás átcsoportosítását azzal, hogy
  - a) a DAOP-1.1.1 konstrukció akciótervi keretét 0,7 Mrd Ft-tal,
  - b) a DDOP-1.1.1 konstrukció akciótervi keretét 0,25 Mrd Ft-tal,
  - c) az ÉAOP-1.1.1 konstrukció akciótervi keretét 0,5 Mrd Ft-tal,
  - d) az ÉMOP-1.1.1 konstrukció akciótervi keretét 0,7 Mrd Ft-tal,
  - e) a KDOP-1.1.1 konstrukció akciótervi keretét 0,25 Mrd Ft-tal és
  - f) az NYDOP-1.3.1 konstrukció akciótervi keretét 0,2 Mrd Ft-tal
emeli meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1239/2012. (VII. 17.) Korm. határozathoz

Régió	Konstrukció kódja	Konstrukció neve	Pályázatok, kiemelt projektek meghirdethető kerete (Mrd Ft)		
			2011. év	2012. év	2013. év
Dél-Alföld	DAOP-1.2.1	Klaszter menedzsment szervezetek létrehozása, megerősítése, közös eszközbeszerzései és beruházásai	0,00	0,00	0,00
Dél-Dunántúl	DDOP-1.1.3	Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása	0,00	0,00	0,00
Észak-Alföld	ÉAOP-1.1.2	Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása	0,00	0,00	0,00
Észak-Magyarország	ÉMOP-1.2.1	Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása	0,00	0,00	0,00
Közép-Dunántúl	KDOP-1.2.1	Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása konstrukció	0,00	0,00	0,00
Nyugat-Dunántúl	NYDOP-1.1.1/A	Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása	0,00	0,00	0,00
Dél-Alföld	DAOP-1.1.1	Üzleti infrastruktúra regionálisan kiegyensúlyozott fejlesztése	18,11	1,20	0,00
Dél-Dunántúl	DDOP-1.1.1	Üzleti infrastruktúra fejlesztése	6,42	0,50	0,00
Észak-Alföld	ÉAOP-1.1.1	A régió vállalkozásai üzleti hátterének fejlesztése	8,89	15,42	0,00
Észak-Magyarország	ÉMOP-1.1.1	Regionális kiegyensúlyozott, térségi és helyi jelentőségű ipari területek fejlesztése	15,80	1,10	0,00
Közép-Dunántúl	KDOP-1.1.1	Regionálisan kiegyensúlyozott, vonzó telephelyi, iparterületi infrastruktúra kialakítása	8,51	0,55	0,00
Nyugat-Dunántúl	NYDOP-1.3.1	Befektetési környezet fejlesztése	7,44	0,70	0,00

A Kormány 1240/2012. (VII. 17.) Korm. határozata a Közép-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének módosításáról

A Kormány úgy dönt, hogy az 1. melléklet szerint

1. lezárja – 2012. 07. 10-ei időponttal – a Közép-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akcióterve Komplex vállalati technológia fejlesztés kombinált hitelgaranciával című (KMOP-2011-1.2.1/KHG) konstrukcióját, és a konstrukció lezárásával felszabaduló 0,55 Mrd Ft forrást a KMOP-1.2.1 konstrukció akcióterv szerinti keretén belül 2012. évben felhasználhatóvá teszi,
2. jóváhagyja a KMOP-1.2.1 konstrukció akcióterv szerint 2013. évben meghirdetésre tervezett 3 Mrd Ft összegű keretének 2012. évben történő meghirdetését,
3. jóváhagyja a 4. pontban foglaltak szerint
  - a) a KMOP-1.4.4 „az Esélyegyenlőségi célcsoportok támogatása a foglalkoztatásban” című konstrukció 2 Mrd Ft összegű szabad akciótervi keretének,
  - b) a KMOP-1.5.2 „a Gazdasági együttműködések és hálózatok fejlesztése” című konstrukció 0,63 Mrd Ft összegű szabad akciótervi keretének,
  - c) a KMOP-1.5.3 „a Vállalkozásfejlesztési létesítmények infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztése” című konstrukció 0,8 Mrd Ft összegű szabad akciótervi keretének
 mindösszesen 3,43 Mrd Ft összegű átcsoportosítását,
4. jóváhagyja a 3. pont alapján felszabaduló – mindösszesen 3,43 Mrd Ft forrás – átcsoportosítását azzal, hogy
  - a) – az 1. és a 2. pontra figyelemmel – a KMOP-1.2.1 konstrukció 2012. évben felhasználható akciótervi keretét 1,44 Mrd Ft-tal 13,19 Mrd Ft-ra, és
  - b) a KMOP-1.3.1 konstrukció akciótervi keretét 1,99 Mrd Ft-tal 30,64 Mrd Ft-ra emeli meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1240/2012. (VII. 17.) Korm. határozathoz

Konstrukció kódja	Konstrukció neve	Pályázatok, kiemelt projektek meghirdethető kerete (Mrd Ft)		
		2011	2012	2013
1.2.1	Vállalati technológia fejlesztés	11,28	13,19	0,00
1.4.4	Esélyegyenlőségi célcsoportok támogatása a foglalkoztatásban	0,00	0,00	0,00
1.5.2	Gazdasági együttműködések és hálózatok fejlesztése	0,00	0,07	0,00
1.5.3	Vállalkozásfejlesztési létesítmények infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztése	8,10	0,00	0,00
1.3.1	Hitel program mikrofinanszírozó szervezetek és hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások részvételével	30,64		

**A Kormány 1241/2012. (VII. 17.) Korm. határozata
a „Kastélysziget Kulturális – Turisztikai Központ Edelény – A Cserhát és a Galyaság turisztikai fejlesztése az edelényi L’Huillier-Coburg-kastély vonzerejének fejlesztése révén” c. kiemelt projekt támogatásának növeléséről az Észak-Magyarországi Operatív Program keretét érintően**

A Kormány úgy dönt, hogy

1. elfogadja az 1. mellékletben szereplő kiemelt projekt elszámolható költségének 113 830 644 Ft-tal történő megemelését,
2. jóváhagyja az 1. pont szerinti elszámolható költség megemelésének 96 189 649 Ft összegben támogatásból és 17 640 995 Ft összegben a Kedvezményezett által biztosítandó önerő formájában történő finanszírozását az Észak-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének 2. Turisztikai potenciál erősítése prioritáson belül a 2.1.1. Versenyképes turisztikai termék- és attrakciófejlesztés kiemelt konstrukció terhére,
3. hozzájárul, hogy
  - a) a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a Kedvezményezett által biztosítandó 2. pont szerinti önerő összegét az Észak-Magyarországi Operatív Program 2011–2013. évi akciótervének terhére biztosítsa, és
  - b) a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága nevében eljáró Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft., mint Közreműködő Szervezet a támogatási szerződést az e határozatban foglaltak szerint módosítsa.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1241/2012. (VII. 17.) Korm. határozathoz

Érintett operatív program, prioritás	Projektazonosító	Kedvezményezett neve	Projekt címe	Projekt rövid bemutatása	Támogatási szerződésben jelenleg szereplő		A támogatás emelésével a támogatási szerződés módosításában szerepeltehető		A támogatás-emelés miatti változás összesen	
					támogatás összege (Ft)	önérő összege (Ft)	támogatás összege (Ft)	önérő összege (Ft)	támogatás része (Ft)	önérő része (Ft)
ÉMOP	ÉMOP-2.1.1/A-2008-0003	Műemlékek Nemzeti Gondnoksága	Kastélysziget Kulturális-Turisztikai Központ Edelény – A Cserehát és a Gallyaság turisztikai fejlesztése az edelényi L'Huilier-Coburg-kastély vonzerejének fejlesztése révén	A projekt célja az edelényi L'Huilier-Coburg kastély főépületének külső-belső felújítása, a termekben található művészeti értékek restaurálása, korszerű turisztikai szolgáltatásokra alkalmas rendezvényter létrehozása, interaktív elemekkel gazdagított történelmi-kulturális kiállítás összeállítása. Turisztikai fogadópontról és pihenőhely, túraútvonal és korszerű tájékoztatói rendszer kerül kialakításra.	1 853 983 103	340 016 897	1 950 172 752	357 657 892	96 189 649	17 640 995
Összesen:					2 194 000 000		2 307 830 644		113 830 644	

A Kormány 1242/2012. (VII. 17.) Korm. határozata az Ős-Dráva Programról

1. A Kormány egyetért az Ős-Dráva Program elindításával, amelynek célja a Dráva térségének felszíni vízrendszerére alapozva a komplex, a természeti, társadalmi és gazdasági szférát egyaránt érintő, hosszú távú fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése hazánk egyik leghátrányosabb térségében, az Ormánságban.
2. A Kormány az Ős-Dráva Program finanszírozása érdekében
  - a) felhívja az érintett minisztereket, hogy rendeljék el a táji adottságokhoz igazodó vízrendezéssel és tájhasználat-váltással kapcsolatos kivitelezéseinek tervezésére a Környezet és Energia Operatív Program 2011–2013. évekre szóló akcióterve „7.9.0. Stratégiai tervezés és projekt előkészítés a 2014–2020 tervezési időszakra” című könnyített eljárásrendű Pályázati Felhívás megjelentetését 852 500 000 Ft értékben, amely alkalmas a projektjavaslat előkészítésének támogatására, megvalósíthatósági tanulmány és mellékletei készítésére;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter
vidékfejlesztési miniszter
Határidő: azonnal
  - b) felhívja az érintett minisztereket, hogy a Dél-dunántúli Operatív Program „5.1.5 Környezeti veszélyelhárítás” konstrukció keretében a Cún és Szaporca települések melletti holtág vízvisszatartásának megtervezése és kivitelezése 600 millió Ft támogatási igényű projekt megvalósítása érdekében a kiemelt projektfelhívás megjelenéséről gondoskodjanak;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter
vidékfejlesztési miniszter
Határidő: 2012. július 31.
  - c) felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy – az Ős-Dráva ökoturisztikai látogatóközpont, tanösvény és a hozzá kapcsolódó tematikus ökoturisztikai elemek létrehozása érdekében – gondoskodjon a cún-szaporcai holtág területén kiemelt projekt nevesítéséről 1 090 810 400 Ft lekötésével a Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program 2011–2013. évi akcióterve „2.2.1./E-12 Komplex turisztikai termékcsomag kialakítása” című konstrukcióban; továbbá tegye lehetővé részletes projektdokumentáció mielőbbi benyújtását, megvalósíthatósági tanulmányterv készítését meghatározva a megvalósítás pénzügyi és műszaki tartalmát, valamint ütemezését;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
  - d) felhívja a vidékfejlesztési minisztert, hogy a térség mezőgazdaságának fejlesztése érdekében a Nemzeti Vidékstratégia 2012–2020 Térségi komplex nemzeti programok keretén belül 8 millió forint forrást biztosítson az előkészítő megvalósíthatósági tanulmány elkészítéséhez;
Felelős: vidékfejlesztési miniszter
Határidő: 2012. július 31.
  - e) felhívja a vidékfejlesztési minisztert, hogy – összhangban a d) pont szerinti előkészítő megvalósíthatósági tanulmányban feltárt fejlesztési megoldásokkal – biztosítsa a fejlesztéspolitikai irányok figyelembevételével azon pályázati lehetőségeket, amely a Program céljaival összhangban vannak;
Felelős: vidékfejlesztési miniszter
Határidő: a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére 2012. december 31., a pályázati lehetőségek biztosítására folyamatos
  - f) felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon az Ős-Dráva Program megvalósításhoz szükséges feladatok ellátásáról, a különböző forrásokból származó megvalósítandó projektelemek előkészítéséről, a pénzügyi források rendelkezésre állását követően a program megvalósításáról és ellenőrzéséről, továbbá a Program megfelelő koordinációja érdekében a Széchenyi Programiroda Nkft. szervezetén belül hozza létre az Ős-Dráva Programirodát;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos

- g) kiemelt kormányzati célként jelöli meg és felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a táji adottságokhoz igazodó vízrendezéssel és tájhasználat-váltással kapcsolatos fejlesztések támogatása kerüljön betervezésre az Európai Unió 2014–2020-as tervezési és programozási időszakra vonatkozó releváns Operatív Programba;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
- h) felhívja a Miniszterelnökséget vezető államtitkárt és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a turizmusfejlesztés és vízkormányzás átalakítását célzó projektek tervezéséhez, illetve a gazdaságfejlesztési projektek előkészítéséhez a központi költségvetésből visszapótlási kötelezettség terhe mellett 2012. évben összesen 200 millió Ft forrást biztosítsanak.
Felelős: Miniszterelnökséget vezető államtitkár
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1243/2012. (VII. 17.) Korm. határozata a Rubik-kockát bemutató nemzetközi vándorkiállítással kapcsolatos egyes kérdésekről és az ehhez kapcsolódó rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a Miniszterelnökség – a jogszabályi előfeltételek teljesülése esetén – a Rubik-kocka feltalálásának negyvenedik évfordulójára összeállítandó, tekintélyes amerikai tudományos intézmény által gondozott és megvalósítani tervezett, a Rubik-kocka gondolati tartalmának sokszínűségét, valamint tudományos és kulturális motívumként való széles körű elterjedését bemutató nemzetközi vándorkiállítás állami támogatása céljából 200 millió forint összegű támogatási szerződést kössön, és felhívja az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos, hogy a Miniszterelnökség külügyi és külgazdasági államtitkárával együttműködve a támogatási szerződés megkötését készítse elő és a szerződés teljesítését felügyelje;
Felelős: az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos
Határidő: a támogatási szerződés előkészítésére: azonnal
a támogatási szerződés teljesítésének felügyeletére: folyamatos
2. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva elrendeli a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 9. „A Rubik-kocka, és ami mögötte van” vándorkiállítás támogatása alcím létrehozását;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal
3. az Áht. 21. § (6) bekezdése alapján az „A Rubik-kocka, és ami mögötte van” elnevezésű vándorkiállítás rendkívüli támogatására összesen 200 millió forint 1. melléklet szerinti, egyszeri átcsoportosítását rendeli el elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszafizetési kötelezettséggel a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 9. „A Rubik-kocka, és ami mögötte van” vándorkiállítás támogatása alcím javára, a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 3. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: átcsoportosításra: azonnal
elszámolásra és a visszafizetési kötelezettség teljesítésére: 2012. december 15.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1244/2012. (VII. 17.) Korm. határozata
a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és a Külügyminisztérium fejezetek közötti,
kormánytisztviselők határozott idejű áthelyezéséhez szükséges előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében, 2 fő határozott idejű, a csíkszeredai külképviseleten konzuli munkakörbe történő áthelyezése költségeinek biztosítása érdekében 4742 ezer forint 1. melléklet szerinti átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet, 1. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium igazgatása cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XVIII. Külügyminisztérium fejezet, 2. Külképviseletek igazgatása cím javára.

Felelős: közigazgatási és igazságügyi miniszter
külügyminiszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1245/2012. (VII. 17.) Korm. határozata
az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményhez (TER) történő további,
2006–2010 közötti időszakra vonatkozó magyar csatlakozásról, valamint a TER Projekt Központi
Iroda (PCO) 2006. december 31-ig történő működéséről szóló 2142/2006. (VIII. 23.) Korm. határozat
hatályon kívül helyezéséről**

1. Hatályát veszti az ENSZ Transz-Európai Vasúti Együttműködési Alapítványi Egyezményhez (TER) történő további, 2006–2010 közötti időszakra vonatkozó magyar csatlakozásról, valamint a TER Projekt Központi Iroda (PCO) 2006. december 31-ig történő működéséről szóló 2142/2006. (VIII. 23.) Korm. határozat.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 88/2012. (VII. 17.) ME határozata
a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettesének kinevezéséről**

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 4. § (2) bekezdése alapján
*dr. Vízkelety Mariann*t a Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyettesévé
– 2012. szeptember 1-jei hatállyal, hat évi időtartamra –
kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 89/2012. (VII. 17.) ME határozata
a Fegyverkereskedelemről szóló Szerződés létrehozására adott felhatalmazásról**

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti hatáskörömben eljárva a külügyminiszter és a nemzetgazdasági miniszter együttes előterjesztése alapján:

1. egyetértek a Fegyverkereskedelemről szóló Szerződés (a továbbiakban: Szerződés) létrehozásával;
2. felhatalmazom a külügyminisztert, hogy a tárgyalásokon részt vevő személyeket kijelölje;
3. felhatalmazom a külügyminisztert vagy az általa kijelölt személyt, hogy a tárgyalások eredményeként előálló szövegtervezetet kézjegyével lássa el;
4. felhívom a külügyminisztert, hogy a Szerződés létrehozásához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
5. felhívom a külügyminisztert és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Szerződés létrehozását követően a Szerződés szövegének végleges megállapítására való felhatalmazásról szóló határozat tervezetét haladéktalanul terjesszék a Kormány elé.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Biró Marcell,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.